

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 493

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

65e jaargang
27 december 2022

Inhoud

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2022-2023

Vergaderingen van 6 t/m 9 juni 2022

AANGENOMEN TEKSTEN

I Resoluties, aanbevelingen en adviezen

RESOLUTIES

Europees Parlement

Dinsdag, 7 juni 2022

2022/C 493/01	Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over het Commissieverslag 2021 over Turkije (2021/2250(INI))	2
2022/C 493/02	Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de routekaart van de EDEO voor klimaatverandering en defensie (2021/2102(INI))	19
2022/C 493/03	Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de EU en de veiligheidsuitdagingen in de Indo-Pacifische regio (2021/2232(INI))	32
2022/C 493/04	Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over eilanden en cohesiebeleid: huidige situatie en toekomstige uitdagingen (2021/2079(INI))	48
2022/C 493/05	Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de tenuitvoerlegging van artikel 17 van de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid (2021/2168(INI))	62

Woensdag, 8 juni 2022

2022/C 493/06	Resolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over de veiligheid in de regio van het Oostelijk Partnerschap en de rol van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (2021/2199(INI))	70
---------------	--	----

NL

Donderdag, 9 juni 2022

2022/C 493/07	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de mensenrechtensituatie in Xinjiang, inclusief de politiedossiers van Xinjiang (2022/2700(RSP))	96
2022/C 493/08	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de instrumentalisering van justitie als instrument van repressie in Nicaragua (2022/2701(RSP))	100
2022/C 493/09	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over schendingen van de mediavrijheid en de veiligheid van journalisten in Georgië (2022/2702(RSP))	104
2022/C 493/10	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de rechtsstaat en de potentiële goedkeuring van het Poolse nationaal herstel- en veerkrachtplan (2022/2703(RSP))	108
2022/C 493/11	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over het initiatiefrecht van het Parlement (2020/2132(INI))	112
2022/C 493/12	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over wereldwijde bedreigingen van abortusrechten: het mogelijk terugdraaien van het recht op abortus in de VS door het Hoogerechtshof (2022/2665(RSP))	120
2022/C 493/13	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (2022/2705(RSP))	130
2022/C 493/14	Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over een nieuw handelsinstrument om producten die met behulp van dwangarbeid zijn vervaardigd te verbieden (2022/2611(RSP))	132

AANBEVELINGEN

Europees Parlement

Woensdag, 8 juni 2022

2022/C 493/15	Aanbeveling van het Europees Parlement van 8 juni 2022 aan de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU na de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne (2022/2039(INI))	136
---------------	---	-----

III *Vorbereidende handelingen*

Europees Parlement

Dinsdag, 7 juni 2022

2022/C 493/16	Besluit van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de benoeming van Margreet Fröberg tot lid van de uit hoofde van artikel 14, lid 3, van Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM") samengestelde selectiecommissie (2022/2043(INS))	148
2022/C 493/17	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de verlenging van de Overeenkomst inzake de bevordering, de beschikbaarstelling en het gebruik van het Galileo- en het GPS-navigatiesysteem en verwante toepassingen tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds (06531/2022 — C9-0147/2022 — 2022/0005(NLE))	149

Woensdag, 8 juni 2022

2022/C 493/18	P9_TA(2022)0227 Versterking van het mandaat van Europol: opneming van signaleringen in het SIS ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1862 van de Raad betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, met betrekking tot de invoering van signaleringen door Europol (COM(2020)0791 — C9-0394/2020 — 2020/0350(COD)) P9_TC1-COD(2020)00350 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 8 juni 2022 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1862 wat betreft de invoering in het Schengeninformatiesysteem (SIS) van informatiesignaleringen van onderdanen van derde landen in het belang van de Unie	150
2022/C 493/19	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en het bijbehorende uitvoeringsprotocol (COM(2021)0589 — 12208/2021 — C9-0419/2021 — 2021/0300(NLE))	151
2022/C 493/20	Niet-wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en het bijbehorende uitvoeringsprotocol (12208/2021 — C9-0419/2021 — 2021/0300M(NLE))	152
2022/C 493/21	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel (COM(2021)0552 — C9-0319/2021 — 2021/0207(COD))	158
2022/C 493/22	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de kennisgeving inzake compensatie in het kader van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel voor in de Unie gevestigde vliegtuigexploitanten (COM(2021)0567 — C9-0323/2021 — 2021/0204(COD))	198
2022/C 493/23	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/842 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen (COM(2021)0555 — C9-0321/2021 — 2021/0200(COD)) . . .	202
2022/C 493/24	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft het toepassingsgebied, vereenvoudiging van de nalegingsvoorschriften, vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten voor 2030 en de verbintenis tot de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de sector landgebruik, bosbouw en landbouw tegen 2035, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling (COM(2021)0554 — C9-0320/2021 — 2021/0201(COD))	232
2022/C 493/25	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2019/631 wat betreft de aanscherping van de CO2-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen in overeenstemming met de verhoogde klimaatambitie van de Unie (COM(2021)0556 — C9-0322/2021 — 2021/0197(COD))	295

Donderdag, 9 juni 2022

2022/C 493/26

P9_TA(2022)0241

Instrument voor internationale overheidsopdrachten ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over toegang van goederen en diensten uit derde landen tot de interne aanbestedingsmarkt van de Unie en procedures tot ondersteuning van onderhandelingen over toegang van goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedingsmarkten van derde landen (COM(2016)0034 — C9-0018/2016 — 2012/0060(COD))

P9_TC1-COD(2012)0060

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 9 juni 2022 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit derde landen tot de aanbestedings- en concessiemarkten van de Unie en procedures ter ondersteuning van onderhandelingen over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedings- en concessiemarkten van derde landen (instrument voor internationale overheidsopdrachten — IIO)

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure, eerste lezing
- ***II Gewone wetgevingsprocedure, tweede lezing
- ***III Gewone wetgevingsprocedure, derde lezing

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond)

Amendementen van het Parlement:

Nieuwe tekstdelen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool **■** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen worden vervangen, wordt de nieuwe tekst in ***vet cursief*** aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapd of doorgestreept.

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2022-2023

Vergaderingen van 6 t/m 9 juni 2022

AANGENOMEN TEKSTEN

Dinsdag, 7 juni 2022

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

EUROPEES PARLEMENT

P9_TA(2022)0222

Verslag 2021 over Turkije

Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over het Commissieverslag 2021 over Turkije (2021/2250(INI))

(2022/C 493/01)

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 19 oktober 2021 inzake het uitbreidingsbeleid van de EU (COM(2021)0644) en het bijbehorende verslag van 2021 over Turkije (SWD(2021)0290),
- gezien Verordening (EU) 2021/1529 van het Europees Parlement en de Raad van 15 september 2021 tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III) ⁽¹⁾,
- gezien het kader voor onderhandelingen met Turkije van 3 oktober 2005 en gezien het feit dat Turkije net als alle andere toetredingslanden de criteria van Kopenhagen volledig moet naleven en zijn betrekkingen met alle EU-lidstaten, met inbegrip van de Republiek Cyprus, moet normaliseren om tot de EU te kunnen toetreden,
- gezien de verklaring van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten van 21 september 2005 naar aanleiding van de verklaring die Turkije op 29 juli 2005 heeft afgelegd bij de ondertekening van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van Ankara, waarin onder meer is bepaald dat de erkenning van alle lidstaten een noodzakelijk aspect is in het kader van de onderhandelingen en dat Turkije moet overgaan tot normalisering van zijn betrekkingen met alle lidstaten en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van Ankara volledig moet uitvoeren ten aanzien van alle lidstaten, door zonder vooroordelen of discriminatie alle belemmeringen voor het vrij verkeer van goederen weg te nemen, waaronder beperkingen met betrekking tot vervoersmiddelen,
- gezien de Verklaringen EU-Turkije van 18 maart 2016 en 29 november 2015,
- gezien de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Turkije inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven ⁽²⁾ (overnameovereenkomst tussen de EU en Turkije),
- gezien de conclusies van de Raad van 26 juni 2018, 18 juni 2019 en 14 december 2021 over uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces, de conclusies van de Raad van 15 juli en 14 oktober 2019 over de illegale booractiviteiten van Turkije in het oostelijke deel van de Middellandse Zee, en de conclusies van de Europese Raad van 12 december 2019, 1-2 en 15-16 oktober 2020 en 24 juni 2021, en gezien alle andere relevante conclusies van de Raad en de Europese Raad, de verklaring van de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU van 15 mei 2020 en de belangrijkste resultaten van hun videoconferentie van 14 augustus 2020 over de situatie in het oostelijke Middellandse Zeegebied, het resultaat van de informele bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU in Gymnich van 27-28 augustus 2020, en de verklaring van de leden van de Europese Raad van 25 maart 2021 over het oostelijke Middellandse Zeegebied,

⁽¹⁾ PB L 330 van 20.9.2021, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 134 van 7.5.2014, blz. 3.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien Besluit (GBVB) 2019/1894 van de Raad van 11 november 2019 betreffende beperkende maatregelen in het licht van ongeoorloofde booractiviteiten van Turkije in het oostelijk deel van de Middellandse Zee ⁽³⁾, zoals verlengd bij Besluit (GBVB) 2020/1657 van de Raad van 6 november 2020 ⁽⁴⁾ en Besluit (GBVB) 2021/1966 van de Raad van 11 november 2021 ⁽⁵⁾,
- gezien het lidmaatschap van Turkije van de Raad van Europa en de NAVO,
- gezien de mededeling van de Commissie van 26 mei 2021 met het vijfde jaarverslag over de Faciliteit voor vluchtelingen in Turkije (COM(2021)0255),
- gezien de brief van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa van 25 februari 2021 over de beperking van de activiteiten van ngo's en de vrijheid van vereniging onder het mom van terrorismebestrijding en de brief van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa van 17 juni 2021 over de mensenrechten van lhbt-personen,
- gezien de desbetreffende resoluties van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, met inbegrip van de tussentijdse resoluties van 2 februari 2022 en 2 december 2021 over de uitvoering van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak *Kavala/Turkije*, de tussentijdse resolutie van 2 december 2021 over de uitvoering van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak *Selahattin Demirtaş/Turkije* (nr. 2), de tussentijdse resolutie van 16 september 2021 over de uitvoering van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak *Cyprus/Turkije*, de resolutie van 17 oktober 2007, de tussentijdse resolutie van 9 maart 2009 en de negen latere besluiten over de uitvoering van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak *Ulke/Turkije*,
- gezien artikel 46 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens waarin staat dat de verdragsluitende partijen zich ertoe verbinden zich te houden aan de eindspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaken waarbij zij partij zijn, en gezien de daaruit voortvloeiende verplichting van Turkije om alle uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ten uitvoer te leggen,
- gezien de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad over Cyprus, met inbegrip van Resolutie 186(1964) van 4 maart 1964, waarin de soevereiniteit van de Republiek Cyprus wordt bevestigd, resolutie 550(1984) van 11 mei 1984 over separatistische acties op Cyprus en resolutie 789(1992) van 25 november 1992, waarin alle betrokkenen bij de kwestie-Cyprus worden opgeroepen zich in te zetten voor de vertrouwenwekkende maatregelen die in de resolutie zijn opgenomen, wordt gesteld dat pogingen om welk deel van Varosha dan ook te laten bewonen door andere mensen dan de eigen inwoners, onaanvaardbaar zijn, en wordt opgeroepen om het gebied onder VN-bestuur te brengen,
- gezien wet nr. 7262 van december 2020 inzake het voorkomen van de financiering van de verspreiding van massavernietigingswapens, op grond waarvan terrorismebestrijdingsmaatregelen als wapen tegen het maatschappelijk middenveld worden gebruikt,
- gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en rechten van de mens van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa van 6 januari 2021 over beperkingen van de activiteiten van ngo's in lidstaten van de Raad van Europa,
- gezien de verklaring van Unesco van 10 juli 2020 over de Hagia Sophia in Istanbul,
- gezien de wereldindex voor persvrijheid 2022 van Verslaggevers zonder Grenzen, waarin Turkije op de 149e plaats staat van 180 landen, het verslag 2020/21 van Amnesty International, en het World Report 2022 van Human Rights Watch,

⁽³⁾ PB L 291 van 12.11.2019, blz. 47.

⁽⁴⁾ PB L 372 I van 9.11.2020, blz. 16.

⁽⁵⁾ PB L 400 van 12.11.2021, blz. 157.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien zijn voorgaande resoluties, met name die van 19 mei 2021 over de Commissieverslagen 2019-2020 over Turkije ⁽⁶⁾, die van 8 juli 2021 over de onderdrukking van de oppositie in Turkije, met name de Democratische Partij van de Volkeren (HDP) ⁽⁷⁾, die van 21 januari 2021 over de mensenrechtensituatie in Turkije, met name het geval van Selahattin Demirtaş en andere politieke gevangenen ⁽⁸⁾, die van 26 november 2020 over de escalerende spanningen in Varosha na de illegale acties van Turkije en de dringende noodzaak om de gesprekken te hervatten ⁽⁹⁾, die van 15 april 2015 over de honderdjarige herdenking van de Armeense genocide ⁽¹⁰⁾, die van 7 oktober 2021 over het verslag over de uitvoering van de EU-trustfondsen en de faciliteit voor vluchtelingen in Turkije ⁽¹¹⁾ en die van 24 november 2021 over het standpunt van de Raad inzake het ontwerp van gewijzigde begroting nr. 5/2021 van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021 — Humanitaire hulp aan vluchtelingen in Turkije ⁽¹²⁾,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0149/2022),
- A. overwegende dat Turkije als kandidaat-lidstaat voor toetreding tot de EU een belangrijke economische partner, een belangrijk buurland en een belangrijke strategische partner is voor de EU op essentiële gebieden van gemeenschappelijk belang, zoals handel, migratie, volksgezondheid, klimaat, de groene transitie, veiligheid en terrorismebestrijding;
- B. overwegende dat de economische integratie van Turkije met de EU in 2020 aanzienlijk bleef, aangezien het land de op vijf na grootste handelspartner van de EU was, en overwegende dat de EU verreweg de grootste handelspartner van Turkije blijft en de grootste bron van directe buitenlandse investeringen; overwegende dat Turkije momenteel in economische en financiële moeilijkheden verkeert, waardoor de economische gevolgen van de pandemie nog worden verergerd;
- C. overwegende dat de werkzaamheden van de EU op veiligheidsgebied de laatste tijd zowel structureel als inhoudelijk vorderen, en overwegende dat Turkije een uiterst waardevolle partner is als NAVO-bondgenoot en een strategische partner die een belangrijke plaats inneemt in Europa en een essentiële geostrategische rol speelt in de veiligheidsarchitectuur van de Zwarte Zee en met name voor de veiligheid van Oekraïne, dat geconfronteerd wordt met de Russische agressie; overwegende dat Turkije terughoudend is geweest en politieke voorwaarden heeft voorgesteld om Finland en Zweden bij de NAVO te verwelkomen; overwegende dat het belangrijk is dat alle NAVO-bondgenoten onder de huidige ernstige omstandigheden vooruitkijken en de toetredingsprotocollen van Finland en Zweden snel ratificeren;
- D. overwegende dat Turkije het grootste aantal vluchtelingen ter wereld opvangt — bijna 4 miljoen geregistreerde vluchtelingen uit Syrië, Irak en Afghanistan –, en overwegende dat de EU-financiering voor deze gemeenschappen waardevol is gebleken om Turkije bij te staan bij een snelle respons op de humanitaire en ontwikkelingsbehoeften van vluchtelingen en hun gastgemeenschappen;
- E. overwegende dat de Europese Raad, na stappen met het oog op de de-escalatie van de spanningen tussen de EU en Turkije evenals tussen Turkije en een aantal EU-lidstaten in het oostelijke Middellandse Zeegebied, heeft aangeboden een positievere dynamiek in de betrekkingen tussen de EU en Turkije te bevorderen, op voorwaarde dat hiertoe nog steeds constructieve inspanningen zouden worden geleverd; overwegende dat de Europese Raad zich met name bereid heeft verklaard op een aantal gebieden van gemeenschappelijk belang op een gefaseerde, proportionele en omkeerbare wijze met Turkije samen te werken, mits de de-escalatie van de recente spanningen tussen de EU en Turkije, met name in verband met de situatie in het oostelijke Middellandse Zeegebied, aanhoudt en Turkije zich constructief opstelt en voldoet aan de vastgestelde voorwaarden die in eerdere conclusies van de Europese Raad zijn geformuleerd, met name wat betreft goed nabuurschap en eerbiediging van de mensenrechten en het internationaal recht;

⁽⁶⁾ PB C 15 van 12.1.2022, blz. 81.

⁽⁷⁾ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 209.

⁽⁸⁾ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 247.

⁽⁹⁾ PB C 425 van 20.10.2021, blz. 143.

⁽¹⁰⁾ PB C 328 van 6.9.2016, blz. 2.

⁽¹¹⁾ PB C 132 van 24.3.2022, blz. 88.

⁽¹²⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0466.

Dinsdag, 7 juni 2022

- F. overwegende dat er van een kandidaat-lidstaat wordt verwacht dat deze bereid is in alle opzichten steeds meer in de buurt te komen van het EU-acquis en zich geleidelijk aan te passen aan dit acquis, met inbegrip van de waarden, de belangen, de normen en het beleid, dat deze de criteria van Kopenhagen eerbiedigt en handhaaft, zich aanpast aan het beleid en de doelstellingen van de EU, en zonder discriminatie goede nabuurschapsbetrekkingen met de EU en al haar lidstaten nastreeft en onderhoudt; overwegende dat uit een analyse van de verslagen van de EU van de afgelopen jaren blijkt dat Turkije nog ver van de waarden en het normatief kader van de EU is verwijderd, dat de kloof tussen Turkije en de EU zelfs toeneemt op fundamentele gebieden, zoals de eerbiediging van het internationaal recht, de rechtsstaat, de mensenrechten, individuele vrijheden, burgerrechten en vrijheid van meningsuiting, alsook goede nabuurschapsbetrekkingen en regionale samenwerking; overwegende dat de banden tussen het Turks maatschappelijk middenveld en prodemocratische krachten en de EU nog steeds sterk zijn, aangezien de EU haar uiterste best doet om steun te verlenen aan de Turkse burgers en organisaties die de Europese normen en waarden bevorderen;
- G. overwegende dat de betrekkingen tussen de EU en Turkije het afgelopen jaar doorgaans stabiel zijn gebleven, aangezien zij aan de ene kant nauwer zijn gaan samenwerken en er een versterkte dialoog over een aantal kwesties heeft plaatsgevonden, maar er aan de andere kant ook regelmatig conflicten en spanningen zijn geweest; overwegende dat deze situatie in deze resolutie wordt weerspiegeld doordat enerzijds de positieve ontwikkelingen worden toegejuicht en er wordt gewezen op het verdere potentieel van de betrekkingen en anderzijds de resterende problemen worden gesignaleerd, met name die op het gebied van de rechtsstaat en de grondrechten, die in strijd zijn met de criteria van Kopenhagen, schendingen van het internationaal recht of voortdurende provocatie van de Republiek Cyprus; overwegende dat deze resolutie bedoeld is om naar behoren te beoordelen in hoeverre Turkije in de kern van het toetredingsproces vooruitgang heeft geboekt op het gebied van de mensenrechten en de rechtsstaat en dat het belangrijk is de concrete mechanismen te beschrijven waarmee de vrijheden worden uitgehold en die tezamen tot deze algehele achteruitgang ten opzichte van de Europese normen leiden; overwegende dat een dergelijke aanpak inhoudt dat naast alleen het opstellen van een lange lijst van burgers en groepen die onder deze beslissingen gebukt gaan, de actoren en overheidsinstanties moeten worden achterhaald die binnen hun actieradius verantwoordelijk zijn voor deze zorgwekkende situatie; overwegende dat kritiek eerder specifiek moet zijn dan algemeen;

Algemene beoordeling en de meest recente ontwikkelingen

1. spreekt nogmaals zijn bezorgdheid uit over de aanhoudende kloof tussen Turkije en de EU wat waarden en normen betreft en over het aanhoudende gebrek aan politieke wil om de noodzakelijke hervormingen door te voeren teneinde met name de ernstige punten van zorg over de rechtsstaat en de grondrechten weg te nemen, waardoor het toetredingsproces nog altijd op negatieve wijze wordt beïnvloed, ondanks het feit dat Turkije herhaaldelijk heeft aangegeven nog steeds tot de EU te willen toetreden; benadrukt dat er de afgelopen twee jaar sprake is geweest van een voortdurende terugval ten aanzien van de toezeggingen van Turkije met betrekking tot het toetredingsproces; is van mening dat het Parlement zonder duidelijke en substantiële vooruitgang op dit gebied niet kan overwegen de toetredingsonderhandelingen met Turkije, die sinds 2018 feitelijk stilstaan, te hervatten; herinnert eraan dat het toetredingsproces een op verdiensten gebaseerd proces is en zal blijven dat volledig afhankelijk is van de objectieve vooruitgang dat het land in kwestie boekt;
2. merkt op dat de algemene betrekkingen tussen de EU en Turkije het afgelopen jaar, en met name de afgelopen maanden, weliswaar enigszins zijn verbeterd, aangezien de Turkse regering zich meer bereid heeft getoond om samen te werken, er nauwer is samengewerkt en een dialoog heeft plaatsgevonden over een aantal kwesties, maar dat er daarnaast regelmatig conflicten hebben plaatsgevonden en dat de betrekkingen met naburige EU-lidstaten, met name Griekenland en de Republiek Cyprus, problematisch zijn gebleven; spreekt de hoop uit dat de huidige problemen kunnen worden opgelost en dat er plaats kan worden gemaakt voor een blijvende en oprecht positieve dynamiek; is verheugd over de dialoog op hoog niveau tussen de EU en Turkije van 16 september 2021 over de klimaatverandering en over het feit dat Turkije zijn eigen versie van de Green Deal heeft opgesteld, een ambitieus binnenlands klimaatbeleid heeft ingevoerd en de Overeenkomst van Parijs op 6 oktober 2021 heeft bekrachtigd; is verheugd over de dialoog op hoog niveau van 12 oktober 2021 over migratie en veiligheid, waarbij de nadruk lag op het versterken van de samenwerking op het gebied van migratiebeheer, de strijd tegen mensenhandel en de georganiseerde criminaliteit, en de preventie van terroristische aanvallen; is verheugd over de dialoog op hoog niveau van 1 december 2021 over volksgezondheid, waarbij de discussies gericht waren op een nauwere samenwerking bij grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, met op de korte termijn de strijd tegen de COVID-19-pandemie; prijst in dit verband de wederzijdse erkenning van COVID-19-certificaten in augustus 2021;
3. merkt op dat de toetredingsgesprekken weliswaar stilliggen, maar dat Turkije zijn nationale actieplan voor toetreding tot de EU heeft bijgewerkt voor de periode 2021-2023; neemt voorts nota van de vorderingen die Turkije heeft gemaakt wat betreft een nauwere afstemming op het EU-acquis op gebieden als de mededingingswetgeving, zijn nationale kwalificatiesysteem en de Europese Onderzoeksruimte, alsook van de betere prestaties van Turkije binnen Horizon 2020 als gevolg van deze vorderingen;
4. herhaalt zijn vaste overtuiging dat Turkije een land van strategisch belang is op politiek en economisch gebied en op het gebied van buitenlands beleid, een partner die essentieel is voor de stabiliteit in de ruimere regio en een belangrijke bondgenoot, onder andere binnen de NAVO, met wie de EU op basis van dialoog, respect en wederzijds vertrouwen aan het herstel van de betrekkingen wil werken; is in dit verband ingenomen met de recente verklaringen die de Turkse autoriteiten op het hoogste niveau hebben afgelegd over het hernieuwde engagement van de Turkse regering ten aanzien van de EU,

Dinsdag, 7 juni 2022

maar dringt er bij de Turkse autoriteiten op aan deze woorden in de praktijk te brengen en dit engagement aan te tonen met specifieke feiten en besluiten; is van mening dat de dialoog met de Turkse autoriteiten en hun tegenhangers op alle niveaus, voor zover de omstandigheden dat toelaten, verder moet worden versterkt als manier om te helpen het vertrouwen te herstellen en om de kans op toekomstige confrontaties te verkleinen, wat in het verlengde ligt van het standpunt van de Europese Raad over het op een gefaseerde, proportionele en omkeerbare wijze met Turkije samenwerken; verzoekt de Raad in dit verband om de opgeschorte politieke dialoog op hoog niveau en de sectorale dialogen op hoog niveau over de economie, energie en het vervoer, alsook de Associatieraad van de EU en Turkije weer te hervatten, en daarnaast verbeteringen in de situatie betreffende de fundamentele vrijheden en de rechtsstaat door te voeren;

5. uit zijn ernstige bezorgdheid over de huidige economische situatie in Turkije, waardoor een steeds groter aantal mensen door de devaluatie van de munteenheid, de scherpe inflatie en de voortdurend stijgende kosten van het levensonderhoud in tegenspoed en armoede verkeert; merkt op dat de huidige situatie in de loop van een aantal jaren is ontstaan, maar in december 2021 is uitgelopen op een valutacrisis, waardoor de bestaande economische gevolgen van de pandemie nog eens worden verergerd; maakt zich zorgen over het ingrijpen van de president en het daaruit voortvloeiende gebrek aan vertrouwen in naar verluidt onafhankelijke lichamen, zoals de centrale bank en het Turkse bureau voor de statistiek (TÜİK); merkt in dit verband op dat de operationele onafhankelijkheid van beide instellingen een belangrijk criterium voor toetreding tot de EU is; wijst er voorts op dat de slechte prestaties van Turkije met betrekking tot de eerbiediging van de rechtsstaat ook ernstige gevolgen hebben voor de reputatie van het land en dat het gebrek aan rechtszekerheid serieuze gevolgen kan hebben voor het vermogen van het land om buitenlandse investeringen aan te trekken; is van mening dat sterkere en nauwere betrekkingen met de EU de tegenspoed deels kunnen verlichten en kunnen bijdragen aan de verbetering de levensstandaard van de Turkse bevolking;

6. merkt op dat de Financiële-actiegroep Turkije in oktober 2021 heeft toegevoegd aan de lijst van rechtsgebieden die niet in staat worden geacht het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en de financiering van proliferatie aan te pakken; spreekt de hoop uit dat Turkije snel de nodige vooruitgang kan laten zien met betrekking tot de uitvoering van de relevante maatregelen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT);

7. verklaart zich bereid om de wederzijdse kennis van verenigingen in Turkije en de EU-lidstaten te verdiepen en het wederzijds begrip van deze verenigingen te versterken, culturele groei en sociaal-culturele uitwisselingen te bevorderen en alle manifestaties van maatschappelijke, religieuze, etnische en culturele vooroordelen tegen te gaan; verklaart zich ten volle te zullen blijven inzetten voor de ondersteuning van het onafhankelijk maatschappelijk middenveld in Turkije, ongeacht de omstandigheden en het kader voor de betrekkingen die de toekomst zal brengen;

De rechtsstaat en de grondrechten

8. betreurt de aanhoudende verslechtering van de mensenrechtensituatie in Turkije, met inbegrip van de achteruitgang wat de fundamentele vrijheden, de democratie en de rechtsstaat betreft; is van mening dat de huidige repressieve bestuursvorm, waarvan misbruik van het rechtskader — met name door de toepassing van aanklachten van terrorisme en het inperken van de vrijheid van meningsuiting — en een gebrek aan onafhankelijkheid van de rechterlijke macht de belangrijkste pijlers zijn, doelbewust, niet-aflatend en systematisch regeringsbeleid is, dat is ontwikkeld om kritieke activiteiten rechtstreeks of door het afschrikkende effect ervan te onderdrukken; stelt ontzet vast dat de Turkse autoriteiten om dit beleid te kunnen voeren bereid zijn op flagrante en hardnekkige wijze hun internationale en binnenlandse juridische verplichtingen terzijde te schuiven, zoals die welke voortvloeien uit het lidmaatschap van Turkije van de Raad van Europa;

9. dringt erop aan dat dit cruciale gebied van grondrechten en fundamentele vrijheden, dat de kern van het toetredingsproces vormt, niet los kan worden gezien van de algemene betrekkingen met de EU en benadrukt dat dit voor het Parlement nog altijd een ernstige belemmering vormt voor verdere vooruitgang op eender welke positieve agenda die aan Turkije kan worden aangeboden, die tevens afhankelijk moet worden gesteld van de volledige eerbiediging van het internationaal recht en het grondbeginsel van goed nabuurschap en regionale samenwerking;

10. verzoekt Turkije alle uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volledig ten uitvoer te leggen overeenkomstig artikel 46 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, een onvoorwaardelijke verplichting die voortvloeit uit het lidmaatschap van Turkije van de Raad van Europa en die is verankerd in zijn grondwet; veroordeelt in de krachtigste bewoordingen de recente uitspraak van het 13e Hof voor zware strafzaken in Istanbul, waarbij Osman Kavala een verzwaarde levenslange gevangenisstraf werd opgelegd na meer dan vierenhalf jaar onrechtvaardige en onwettige detentie; is van mening dat de heer Kavala op grond van onterechte aanklachten is veroordeeld teneinde kritische stemmen in Turkije het zwijgen op te leggen en af te schrikken; herhaalt zijn oproep aan de Turkse autoriteiten om in overeenstemming met hun internationale en binnenlandse verplichtingen te handelen, en zich te houden aan de definitieve uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in deze zaak en de heer Kavala onmiddellijk vrij te laten; veroordeelt en betreurt de voortdurende inspanningen en pogingen om de heer Kavala nog langer gevangen te houden door middel van een reeks complexe ontwijkende gerechtelijke tactieken, waaronder het samenvoegen en splitsen van dossiers en het constant begaan van onregelmatigheden; is ontzet over het feit dat de door de rechtbank opgelegde verzwaarde levenslange gevangenisstraf is gebaseerd op artikel 312 van het Turkse Wetboek van Strafrecht (een poging om de regering onder dwang en met geweld omver te werpen), ondanks het feit dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens deze

Dinsdag, 7 juni 2022

beschuldiging duidelijk had verworpen in zijn uitspraken; wijst erop dat het Comité van Ministers van de Raad van Europa meermalen op de vrijlating van de heer Kavala heeft aangedrongen, wat uitliep op de historische inzet van de inbreukprocedure tegen Turkije in de vorm van tussentijdse resoluties in december 2021 en februari 2022 aangaande de weigering van Turkije om zich aan de definitieve uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te houden; wijst erop dat de inbreukprocedure de ernst onderstreept van de schendingen door Turkije van zijn verplichtingen als lid van de Raad van Europa en als kandidaat-lidstaat van de EU;

11. herhaalt zijn krachtige veroordeling en teleurstelling over de terugtrekking van Turkije, bij presidentieel decreet, uit het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (het Verdrag van Istanbul), een besluit dat bijzonder alarmerend is gezien het grote aantal femicides en andere vormen van geweld in het land, een grote tegenslag met betrekking tot de inspanningen om de rechten van vrouwen in het land te bevorderen; herhaalt zijn oproep aan de Turkse regering om dit onbegrijpelijke besluit, dat een flagrante schending van de fundamentele Europese waarden vormt en deel zal uitmaken van de evaluatie van het toetredingsproces van Turkije, ongedaan te maken; verzoekt de Turkse autoriteiten in dit verband een nultolerantiebeleid te voeren en geweld tegen alle vrouwen en meisjes te voorkomen en te bestrijden, de overlevende slachtoffers te ondersteunen en de daders ter verantwoording te roepen door in de tussentijd Turkse wet nr. 6284 inzake de bescherming van het gezin en de preventie van geweld tegen vrouwen en alle maatregelen die zijn vastgesteld in de desbetreffende jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volledig ten uitvoer te leggen; is ernstig bezorgd over de tenlastelegging van het bureau voor intellectuele en industriële criminaliteit van het Openbaar Ministerie van Istanbul, dat streeft naar de sluiting van het We Will Stop Femicides Platform (KCDP), het platform van een van de grootste en meest prominente vrouwenrechtengroepen in Turkije die gendergerelateerd geweld bestrijdt, en dat deze groep ervan beschuldigt de openbare zedelijkheid te schenden;

12. wijst erop hoe belangrijk het is in Turkije de in de grondwet verankerde vrijheid van vergadering en demonstratie te handhaven, wat een positieve verplichting is die voortvloeit uit de status van Turkije als partij bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens; betreurt de ernstige achteruitgang met betrekking tot de vrijheid van vergadering en demonstratie, die steeds meer onder druk komt te staan in het licht van het routinematig gebruik ervan en de uitbreiding van het verbod op protesten en demonstraties door provinciegouverneurs, het buitensporige gebruik van geweld tegen vreedzame demonstranten en journalisten tegen de achtergrond van de algemene straffeloosheid van rechtshandhavingsambtenaren, en de administratieve boetes die aan demonstranten worden opgelegd en de vervolgingen van demonstranten op basis van beschuldiging van terroristische activiteiten; maakt zich met name zorgen over het verbod dat is opgelegd door de gouverneur van de provincie Van, dat al meer dan vijf jaar van kracht is in Van; betreurt dat journalisten bij openbare protesten het mikpunt zijn van de Turkse politie, mede ingegeven door de richtsnoer van het algemene veiligheidsdirectoraat van Turkije uit april 2021, waarin de Turkse politie wordt opgedragen om te voorkomen dat de pers opnames van protesten en demonstraties maakt, maar die later is opgeschort door de Turkse Raad van State; doet nogmaals een beroep op de autoriteiten om de aanklachten tegen de studenten van de Boğaziçi Universiteit, die vervolgd worden omdat zij gebruikmaakten van hun recht op vreedzame vergadering, in te trekken, en wijst erop hoe belangrijk het is om de academische vrijheid en de autonomie van universiteiten te waarborgen; maakt zich in dit verband zorgen om de recente beslissing om drie gekozen decanen van de Boğaziçi Universiteit uit hun functie te ontheffen, terwijl de huidige rector bij presidentieel decreet in augustus 2021 is aangesteld; is verheugd over de verklaring van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) van 4 februari 2021 waarin wordt gesteld dat de COVID-19-pandemie niet mag worden gebruikt om kritische stemmen het zwijgen op te leggen en waarin de haatzaaiende uitlatingen door hoge functionarissen tegen lhbt-studenten worden veroordeeld; veroordeelt met klem het recente gewelddadige optreden van de politie tijdens de negende Pride-optocht bij de Boğaziçi Universiteit, waarbij onrechtmatig en buitensporig geweld werd gebruikt tegen studenten en talrijke deelnemers werden vastgehouden;

13. spreekt nogmaals zijn ernstige bezorgdheid uit over de onevenredige en willekeurige maatregelen die de vrijheid van meningsuiting inperken; neemt nota van de verdere daling van het aantal gedetineerde journalisten in Turkije en van het onlangs toegenomen aantal vrijspraken in rechtszaken tegen journalisten; eist de vrijlating en vrijspraak van alle journalisten, schrijvers, mediamedewerkers en gebruikers van sociale media die louter wegens de uitoefening van hun beroep en burgerrechten onrechtmatig worden vastgehouden; is verheugd over recente uitspraken van de Turkse Raad van State om de uitvoering van bepaalde artikelen in de voorschriften voor perskaarten en de opdracht aan de politie om bij openbare demonstraties geen audiovisuele opnames toe te staan, tegen te gaan; spreekt tegelijkertijd zijn ernstige bezorgdheid uit over de aanhoudende willekeurige arrestaties van journalisten, mediamedewerkers en gebruikers van sociale media, het systematische gebruik van vage strafbare feiten van terroristische aard om hen het zwijgen op te leggen, de toenemende beperkingen en censuur die worden opgelegd aan socialemediaplatforms en de praktijk om mensen te onderzoeken en te vervolgen op basis van beschuldigingen van bijvoorbeeld schending van de islamitische waarden; is met name ontzet over het grove misbruik van artikel 299 in het Turkse Wetboek van Strafrecht waarin belediging van de president wordt aangemerkt als een strafbaar feit waarop één tot vier jaar gevangenisstraf staat; acht het buiten alle verhoudingen dat sinds 2014 (het eerste ambtsjaar van president Erdoğan) meer dan 160 000 onderzoeken zijn ingesteld, meer dan 35 500 rechtszaken zijn aangespannen en meer dan 12 800 veroordelingen zijn uitgesproken vanwege belediging van de president; roept de Turkse autoriteiten op de wet inzake belediging van de president te wijzigen overeenkomstig de uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens toe te passen en de aanbevelingen van de Commissie van Venetië te volgen teneinde het Turks recht op dit gebied af te stemmen op het Europees Verdrag voor de rechten van de mens; is met name ontzet over de zaak van journalist Sedef Kabaş, die onlangs door de 36e strafrechtbank van Istanbul is veroordeeld tot twee jaar en vier maanden gevangenisstraf wegens vermeende belediging van de president op een live-uitzending van TELE1 TV op 14 januari 2022; betreurt de behandeling die zij sinds haar arrestatie tijdens een inval om middernacht op 22 januari 2022 heeft ontvangen nadat zij publiekelijk het doelwit was geweest van hoge regeringsfunctionarissen en 49 dagen in voorlopige hechtenis had doorgebracht, en hekelt het feit dat in de aanklacht

Dinsdag, 7 juni 2022

van het openbaar ministerie van Istanbul 12 jaar en 10 maanden gevangenisstraf werd geëist voor verschillende strafbare feiten; vindt dit geval een duidelijk voorbeeld van misbruik van artikel 299 met als doel om journalisten en burgers die kritiek zouden kunnen uitoefenen op de president of de regering af te schrikken; spreekt zijn bezorgdheid uit over het presidentiële decreet over pers- en uitzendactiviteiten dat op 28 januari 2022 is gepubliceerd, aangezien dit onwettige beperkingen van grondrechten en fundamentele vrijheden kan inhouden; is bezorgd over het feit dat Turkije van alle leden van de Raad van Europa in 2021 bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de meeste uitspraken had over schendingen van de vrijheid van meningsuiting en betreurt dat Turkije nog steeds een van de landen is waar de persvrijheid het vaakst wordt aangevallen;

14. stelt dat de voortdurende vervolging, censuur en intimidatie van journalisten en onafhankelijke media in Turkije een punt van zorg blijft en onverwijld moet worden aangepakt, aangezien dit het democratische hart van de Turkse samenleving raakt; is bovendien bezorgd over de aanvallen op journalisten en tegenstanders in de Europese Unie; roept de voorzitter van RTÜK (de Turkse hoge raad voor radio en televisie) op om te stoppen met het buitensporig vaak opleggen van boetes en uitzendverboden, waardoor de legitieme vrijheid van meningsuiting van Turkse journalisten en omroepen aan banden wordt gelegd; maakt zich zorgen over het dreigement van RTÜK om de internationale mediakanalen Deutsche Welle, Euronews en Voice of America te blokkeren wanneer zij geen uitzendlicentie aanvragen, waardoor het bewakingscircuit inzage in de content van die media zou krijgen; dringt er bij RTÜK op aan zijn discriminerende strafmaatregelen tegen onafhankelijke omroepen stop te zetten; betreurt dat er sprake is van een toenemende concentratie van economische macht bij de overheid, met inbegrip van een gebrek aan transparantie met betrekking tot de verdeling van overheidsmiddelen (reclame, aanbestedingen), wat haar een vrijwel complete controle over de massamedia geeft; is bezorgd over de verspreiding van staatspropaganda van door de staat geleide en regeringsgezinde mediakanalen; roept de voorzitter van BİK (het Turkse agentschap voor reclame in de pers) op om erop toe te zien dat verboden op openbare reclames niet worden gebruikt om de onafhankelijke verslaggeving in de media te onderdrukken, zoals is gebeurd met het dagblad "Evrensel", een dieptepunt in de geschiedenis van de Turkse pers; roept de directeur Communicatie van het Turkse presidentschap op om te waarborgen dat perskaartaanvragen snel worden afgehandeld en om journalisten niet meer te bestoken met strafrechtelijke aanklachten en een oorlogszuchtige retoriek; roept de Grote Nationale Assemblee van Turkije op om opvolging te geven aan de uitspraak van het Turkse Constitutioneel Hof van januari 2022 inzake een verzoek om artikel 9 van de internetwet te herformuleren teneinde de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid te beschermen; is met name verontrust over de zaak van de Turks-Cypriotische journalist Ali Kışmir, die recentelijk de toegang tot Turkije is ontzegd en wordt aangeklaagd wegens het uiten van kritiek aan het adres van Ankara;

15. neemt kennis van de vaststelling in 2021 van het vierde en vijfde pakket van justitiële hervormingen in Turkije, die weliswaar een stap in de goede richting zijn, maar te bescheiden zijn en geen oplossing bieden voor de hoofdproblemen; stelt echter dat de huidige problemen niet alleen voortvloeien uit problematische wetgeving, maar vaak ook worden veroorzaakt door het ontbreken van de politieke wil om reeds bestaande, toereikende bepalingen uit te voeren; blijft bezorgd over de aanhoudende uitholling van de rechtsstaat en de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht in Turkije, in combinatie met het remmende effect van de massaontslagen door de regering in de afgelopen jaren en de publieke verklaringen van leidinggevendende over lopende rechtszaken, waardoor de onafhankelijkheid, onpartijdigheid en het algehele vermogen van de rechterlijke macht om een doeltreffende voorziening in rechte te bieden tegen mensenrechtenschendingen worden ondermijnd; betreurt dat in dit verband de justitiële hervormingen geen afdoende oplossing voor deze fundamentele tekortkomingen vormen; benadrukt dat dit een ernstig punt van zorg is voor ons, aangezien dit de hoeksteen van een goed werkend democratisch stelsel is dat in dienst staat van het volk en zijn belangen; wijst op de aanstelling bij het Turkse Constitutioneel Hof in januari 2021 van een rechter die slechts twintig dagen bij het Turkse Hof van Cassatie had gewerkt en daarvoor eerste openbaar aanklager in Istanbul was geweest, waar hij betrokken is geweest bij controversiële rechtszaken tegen onder meer Osman Kavala, de protestanten in Gezi Park en de journalisten Can Dündar en Erdem Gül; wijst erop dat de HSK (de Turkse raad van rechters en openbaar aanklagers) het belangrijkste punt van zorg is met betrekking tot het gebrek aan onafhankelijkheid van de rechterlijke macht; herhaalt dat de tekortkomingen met betrekking tot de structuur en het proces voor selectie van leden van deze raad moeten worden aangepakt om de onafhankelijkheid van dit orgaan te waarborgen en een einde te maken aan de willekeurige besluiten ervan; veroordeelt met klem het ontslag en het gedwongen vertrek van een groot aantal Turkse rechters en openbaar aanklagers; herinnert eraan dat ontslagen en benoemingen binnen de rechterlijke macht uiterst zorgvuldig moeten worden getoetst, dat het de uitvoerende macht verboden is om in te grijpen in de rechterlijke macht of te proberen deze te beïnvloeden, en dat bij benoemingen in de rechterlijke macht de beginselen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid moeten worden geëerbiedigd; is ontzet door berichten over de kennelijk bewuste vervolging van advocaten die personen vertegenwoordigen die beschuldigd worden van terrorisme, waarbij zij worden aangeklaagd wegens dezelfde strafbare feiten als hun cliënten of aanverwante strafbare feiten, in situaties waarin dit een duidelijke belemmering vormt voor de uitoefening van het recht op een eerlijk proces en toegang tot de rechter; roept de Turkse regering met klem op om ervoor te zorgen dat advocaten onafhankelijk hun werk kunnen blijven doen en om iedereen vrij te laten die illegaal gevangen is gezet, alleen omdat zij hun wettelijke plichten vervulden; stelt met grote bezorgdheid vast dat, ondanks de formele opheffing van de noodtoestand in juli 2018, de gevolgen ervan voor de democratie en de grondrechten nog steeds sterk voelbaar zijn en behalve door de ruim 152 000 ambtenaren nog steeds worden ondervonden door burgers, waaronder docenten, dokters, (vredes)wetenschappers, advocaten, rechters en openbare aanklagers, die op willekeurige gronden zijn ontslagen en aan wie een permanent verbod is opgelegd om in de publieke sector of zelfs in hun vakgebied te werken; wijst erop dat veel van deze ontslagen nog altijd verwoestende gevolgen hebben voor de ontslagen personen en hun families, waaronder een blijvend sociaal en

Dinsdag, 7 juni 2022

professioneel stigma; heeft ernstige twijfels over de werking van de onderzoekscommissie voor de maatregelen in verband met de noodtoestand als interne beroepsinstantie vanwege haar gebrek aan onafhankelijkheid en onpartijdigheid; merkt op dat de willekeurige intrekking van paspoorten, ondanks een aantal marginale verbeteringen, een ernstige inbreuk blijven vormen op de vrijheid van verkeer;

16. uit zijn bezorgdheid over het groeiende aantal bij het Constitutioneel Hof ingediende aanvragen met betrekking tot schendingen van grondwettelijke rechten en het uitblijven van veranderingen wanneer dergelijke schendingen aan het licht komen; neemt nota van de recente uitspraken van de voorzitter van het Turkse Constitutioneel Hof waarin deze onderkent dat ruim 73 % van de meer dan 66 000 aanvragen die in 2021 zijn ontvangen het recht op een eerlijk proces betrof en dit als een bedroevende situatie omschrijft; plaatst vraagtekens bij de rechtmatigheid van de wijzigingen in de procedureregels van de rechtbank op grond waarvan besluiten met een jaar kunnen worden uitgesteld;

17. beschouwt de vaststelling van een nieuw actieplan inzake mensenrechten in maart 2021 door de Turkse autoriteiten in principe als een goede ontwikkeling; merkt echter op dat het een aantal onderliggende problemen onbeantwoord laat en dat de inzet van de regering zal worden afgemeten aan de mate waarin dit actieplan wordt uitgevoerd en de hervormingen worden doorgevoerd om ervoor te zorgen dat het zonder discriminatie voor alle burgers wordt toegepast; dringt er bij de Turkse autoriteiten op aan hun inspanningen op te voeren om de erbarmelijke situatie van Koerden, Armeniërs, Assyriërs en met name de huisvesting en het onderwijs van de Romagemeenschap, die nog steeds te kampen heeft met relatief veel armoede, werkloosheid, discriminatie en uitsluiting, doeltreffend aan te pakken;

18. dringt aan op de volledige tenuitvoerlegging van de uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en de tussentijdse resoluties van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over gewetensbezwaren; wijst in dit verband op het actieplan dat de Turkse autoriteiten bij het Comité van Ministers hebben ingediend en spoort hen aan om meer maatregelen te treffen teneinde door middel van de nodige wetgeving te zorgen voor een eerlijke en toegankelijke uitoefening van het recht op dienstweigering op grond van gewetensbezwaren; uit zijn bezorgdheid over het stijgende aantal zaken betreffende dienstweigering op grond van gewetensbezwaren dat sinds de allereerste zaak in 2017 aan het Turkse Constitutioneel Hof is voorgelegd en dat wordt aangehouden zonder enige essentiële communicatie met de verzoekende partijen; dringt erop aan dat de nodige wetswijzigingen worden aangebracht om een einde te maken aan de cyclus van vervolging en bestraffing en aan alle beperkingen die van toepassing zijn op gewetensbezwaarden;

19. roept de Turkse autoriteiten op positieve en doeltreffende hervormingen op het gebied van de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst te bevorderen door religieuze gemeenschappen in staat te stellen rechtspersoonlijkheid en het recht op onderwijs te verwerven, en door de aanbevelingen van de Commissie van Venetië over de status van religieuze gemeenschappen en alle desbetreffende arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en resoluties van de Raad van Europa ter harte te nemen, zo ook over de Grieks-orthodoxe bevolking van de eilanden Gökçeada (Imbros) en Bozcaada (Tenedos); roept de Turkse regering op om de aanhoudende inspanningen in verband met onder meer de publieke erkenning van de alevitische identiteit en de wettelijke status van cemevi's en hun financiering op te voeren, in overeenstemming met de relevante uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over verplichte godsdienst- en ethieklessen en alevitische plaatsen van godsdienstige verering; roept de Turkse autoriteiten op het historische en culturele karakter van culturele en religieuze monumenten en symbolen volledig te eerbiedigen, met name de monumenten en symbolen die door Unesco als werelderfgoed zijn aangemerkt; neemt met bezorgdheid kennis van de recente ontwikkelingen met betrekking tot het historische Panagia Soumela-klooster, dat op de Voorlopige Lijst van potentieel werelderfgoed van Unesco staat; benadrukt de noodzaak om de beperkingen van de opleiding, benoeming en opvolging van geestelijken op te heffen, de heropening van het Halki-seminarie, dat al sinds 1971 dicht is, toe te staan en alle obstakels voor de goede werking ervan weg te nemen; herhaalt zijn verzoek aan Turkije om de rol te erkennen van het Oecumenisch Patriarchaat voor orthodoxe christenen over de hele wereld en de rechtspersoonlijkheid ervan en het algemeen gebruik van de kerkelijke titel van de oecumenische patriarch te erkennen; betreurt het feit dat er na de nietigverklaring het verkiezingsreglement voor niet-islamitische stichtingen in 2013, nog altijd geen nieuw verkiezingsreglement is gepubliceerd, hetgeen ernstige problemen heeft veroorzaakt voor het behoorlijke bestuur van deze stichtingen, aangezien er geen verkiezingen kunnen plaatsvinden; stelt met bezorgdheid vast dat er nog steeds haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven tegen religieuze minderheden, met name alevieten, christenen en joden, worden gemeld en dat onderzoeken ondoeltreffend zijn gebleven; dringt er bij de Turkse autoriteiten met klem op aan om de daders effectief te vervolgen en alle religieuze minderheden voldoende te beschermen;

20. betreurt de aanhoudende wettelijke en administratieve druk die de Turkse regering uitoefent op het maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers, advocaten, journalisten, academici, vakbondsleden, etnische en religieuze minderheden en talloze Turkse burgers en de voortdurende inperking van de ruimte om vrij activiteiten te ontplooiën in Turkije; veroordeelt de willekeurige sluiting van maatschappelijke organisaties, waaronder prominente mensenrechten-ngo's en mediakanalen; verzoekt Turkije kritische of afwijkende stemmen, waaronder die van mensenrechtenactivisten, advocaten, academici en journalisten, te beschouwen als waardevolle bijdragen aan de sociale dialoog, in plaats van als destabiliserende krachten, om hen in staat te stellen te functioneren in overeenstemming met hun taken en binnen hun bevoegdheden en

Dinsdag, 7 juni 2022

reikwijdte, en hun beroep vrij uit te oefenen, aangezien dit zorgt voor een gezondere democratie en een gezondere samenleving in het algemeen; herhaalt zijn oproep aan de Turkse regering om een herziening van de nieuwe wet inzake het voorkomen van de financiering van de verspreiding van massavernietigingswapens van december 2020, waarin het Turkse ministerie van Binnenlandse Zaken en de president uitgebreide bevoegdheden krijgt toegewezen om de activiteiten van ngo's, zakelijke partnerschappen, onafhankelijke groeperingen en verenigingen terug te dringen en die erop gericht lijkt te zijn het maatschappelijk middenveld verdere beperkingen op te leggen en nog meer te controleren; maakt zich bezorgd over de opmerkingen van zowel de Commissaris voor de Mensenrechten als van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, die erop hebben gewezen dat mensenrechtenorganisaties als eerste uit hoofde van deze wet werden gecontroleerd; verzoekt de EU en haar lidstaten om meer druk uit te oefenen op de Turkse regering en om mensenrechtenverdedigers en het onafhankelijk middenveld in Turkije meer te steunen, ook door middel van relevante financiële instrumenten; verzoekt de Commissie om via het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III) en relevante programma's van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld genoeg financiering te bieden voor het maatschappelijk middenveld, niet-staatsactoren en persoonlijke contacten om prodemocratische inspanningen prioriteit te geven, die zouden kunnen helpen bij het genereren van de politieke wil die nodig is om de betrekkingen tussen de EU en Turkije te versterken; verzoekt de Commissie om de financiering van projecten van wederzijds belang door lokale overheden te onderzoeken; benadrukt dat de financiële steun in het kader van IPA III gebaseerd is op voorwaarden die verband houden met de “eerst de basis”-benadering en herhaalt in dit verband zijn eis dat de IPA-financiering voor hervormingen in Turkije volledig transparant moet worden uitbetaald en rechtstreeks moet worden beheerd door de EU of een erkende internationale instelling;

21. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de door de staat gesteunde verslechtering van de mensenrechtensituatie voor lhbtï-personen en verwijst daarbij met name naar de fysieke aanvallen — in het bijzonder tegen transgenders — en het aanhoudende verbod op Pride-optochten in het hele land, de beperkingen van de vrijheid van vergadering, vereniging en meningsuiting, en de censuur in de media, en spoort de Turkse regering aan hun gelijke en juridische rechten te beschermen; herinnert eraan dat er maatregelen moeten worden vastgesteld om te waarborgen dat alle burgers deze vrijheden op veilige wijze kunnen genieten; betreurt de steeds meer homofobe houding van de regering van Turkije en de haatzaaiende uitlatingen tegen lhbtï-personen door hoge functionarissen, hetgeen tot doel heeft de lhbtï-gemeenschap te stigmatiseren en criminaliseren en als een voedingsbodem voor haatmisdrijven en een krachtige katalysator voor meer intimidatie, discriminatie en mogelijk geweld kan dienen; herinnert eraan dat de verplichtingen van Turkije uit hoofde van de Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens de verantwoordelijkheid met zich brengen om discriminatie van en geweld tegen lhbtï-personen te bestrijden en spoort de Turkse autoriteiten aan deze verplichtingen na te komen; dringt erop aan seksuele geaardheid, genderidentiteit en geslachtskenmerken op te nemen als gronden voor bescherming in het artikel inzake non-discriminatie van de arbeidswetgeving; wijst erop dat er een patroon bestaat waarbij gerechtelijke procedures worden gebruikt om mensenrechtenverdedigers, ngo's en advocaten het zwijgen op te leggen en het activisme te beperken, met name waar het verdedigers van lhbtï-rechten betreft; maakt zich zorgen over de strafrechtelijke onderzoeken tegen de orde van advocaten van Istanbul, Ankara en Diyarbakir, en de zaak betreffende de deelnemers aan de Pride-optocht bij de Technische Universiteit van het Midden-Oosten in 2019; is verheugd over het feit dat deze deelnemers zijn vrijgesproken; volgt met grote bezorgdheid het lopende proces tegen het dagelijks bestuur en de voorzitter van de orde van advocaten van Ankara, in welke zaak het Openbaar Ministerie in Ankara tot twee jaar gevangenisstraf eist voor vermeend “beledigen van een ambtenaar” wegens het uiten van kritiek op het hoofd van het Presidium voor Godsdienstzaken (de Diyanet), die op 14 april 2020 openlijk homofobe uitspraken heeft gedaan namelijk dat “de islam homoseksualiteit vervloekt [...] omdat dit verspreiding van ziekten en degeneratie met zich meebrengt”; dringt er bij de Turkse autoriteiten op aan de nodige juridische maatregelen in het leven te roepen om een eind te maken aan discriminatie op grond van seksuele geaardheid en genderidentiteit in overeenstemming met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; verzoekt de autoriteiten de strafwetgeving met betrekking tot homofobe en transfobe haatmisdrijven in overeenstemming te brengen met algemene beleidsaanbeveling nr. 7 van de Europese Commissie tegen Racisme en Onverdraagzaamheid; dringt er bij Turkije op aan alle aanklachten tegen de vreedzame deelnemers van lhbtï-evenementen in te trekken en het aanhoudende verbod op Pride-evenementen op te heffen;

22. is ernstig bezorgd over de voortdurende aanvallen op oppositiepartijen, met name de HDP en andere partijen, met inbegrip van de Republikeinse Volkspartij (CHP), bijvoorbeeld door het uitoefenen van druk, hen te dwingen de deuren te sluiten en hun leden gevangen te nemen, hetgeen de goede werking van het democratische bestel ondermijnt; benadrukt dat democratie een klimaat vergt waarin politieke partijen, het maatschappelijk middenveld en de media kunnen functioneren zonder bedreigingen of willekeurige beperkingen;

23. stelt met grote bezorgdheid vast dat de HDP, haar gekozen burgemeesters en haar partijorganen, met inbegrip van haar jongerenorganisatie, specifiek en aanhoudend het doelwit zijn geweest van en gecriminaliseerd zijn door de Turkse autoriteiten, wat ertoe heeft geleid dat momenteel meer dan 4 000 HDP-leden in de gevangenis zitten; blijft zich met afschuw uitspreken over het feit dat Selahattin Demirtaş en Figen Yükkeddağ, voormalige covoorzitters van de HDP, al sinds november 2016 in hechtenis zitten en verzoekt om hun onmiddellijke vrijlating; stelt met ontzetting vast dat de Turkse autoriteiten de arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarin wordt opgeroepen Selahattin Demirtaş

Dinsdag, 7 juni 2022

onmiddellijk vrij te laten, naast zich neer blijven leggen en hier geen gehoor aan geven; is sterk gekant tegen de tenlastelegging van de procureur-generaal van het Turkse Hof van Cassatie, die tot doel heeft de HDP te ontbinden en 451 HDP-politici, waaronder het merendeel van de huidige leiding van de HDP, uit het politieke leven te verbannen, en die in juni 2021 unaniem is aanvaard door het Turks Grondwettelijk Hof, en hen verbiedt de komende vijf jaar enige vorm van politiek te bedrijven; wijst erop dat het Grondwettelijk Hof in het verleden zes pro-Koerdische politieke partijen heeft verboden; stelt met grote bezorgdheid vast dat de ontbinding van de HDP het sluitstuk is van al jaren durende onderdrukking van de partij, en herhaalt dat een verbod op de partij een ernstige politieke fout zou zijn en een onomkeerbare slag zou toebrengen aan pluralisme en democratische beginselen; wijst voorts op de rol van het 22e Hof voor zware strafzaken in Ankara in de zogenaamde zaak Kobane tegen 108 personen, waaronder talrijke HDP-politici; wijst op de bijzondere rol van de openbare aanklager en vraagt om duidelijkheid, met name over de vermeende politieke inmenging die in het dossier wordt gedocumenteerd; zet voorts vraagtekens bij de manier waarop de rechtbank een 3 530 bladzijden tellend document in een week tijd kon doornemen en aanvaarden, zonder de gedaagden te horen;

24. maakt zich zorgen over de lopende zaak tegen de vicevoorzitter van de CHP, Gökçe Gökçen, in het kader van een onderzoek naar het gehele dagelijks bestuur van de partij in verband met de publicatie en distributie van een folder; is geschokt dat het Openbaar Ministerie in Ankara mevrouw Gökçen in een van de drie rechtszaken die tegen haar zijn aangespannen ten laste heeft gelegd dat ze de president fysiek zou hebben aangevallen in verband met de publicatie van de folder, een misdrijf waar minstens vijf jaar gevangenisstraf op staat; merkt op dat deze rechtszaak weliswaar niet ontvankelijk is verklaard door de 18e rechtbank voor hoge strafzaken van Ankara, maar dat de andere twee rechtszaken wegens laster, aanzetting tot geweld en smaad tegen de president, nog altijd lopen; blijft ernstig bezorgd over de voortdurende politieke en gerechtelijke intimidatie van Canan Kaftancıoğlu, voorzitter van de CHP in de provincie Istanbul, in de vorm van een toenemend aantal rechtszaken dat tegen haar is aangespannen; veroordeelt het recente besluit van het Hof van Cassatie om drie van de vijf veroordelingen tegen haar van vier jaar en elf maanden gevangenisstraf te handhaven en mevrouw Kaftancıoğlu een politiek verbod op te leggen; maakt zich zorgen over het arbitraire karakter van de vertraging van het registratieproces van de Groene partij van Turkije die op de dag van oprichting in september 2020 een aanvraag voor certificering van de oprichting van de partij hebben ingediend bij het Turkse ministerie van Binnenlandse Zaken, maar deze tot dusver niet hebben ontvangen;

25. veroordeelt het herhaaldelijk gebruik van intrekking van de parlementaire status van parlementsleden van de oppositie, waardoor het imago van het Turkse parlement als democratische instelling ernstig wordt geschaad; herinnert in dit kader aan het recente arrest van het Europees Hof van de Rechten van de Mens van 1 februari 2022 waarin is geoordeeld dat het opheffen van de immuniteit van 40 HDP-parlementariërs in 2016 een inbreuk vormde op hun recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering; volgt met bezorgdheid de zaak van het parlements lid voor de HDP Diyarbakır Semra Güzel, die wordt beschuldigd van "lidmaatschap van een terroristische organisatie" in verband met foto's die vijf jaar geleden zijn genomen, en wier wettelijke immuniteit op 1 maart 2022 is opgeheven;

26. spreekt zich opnieuw uit tegen het besluit van de Turkse autoriteiten om meer dan 150 democratisch verkozen burgemeesters op basis van dubieus bewijsmateriaal uit hun ambt te ontsetten en willekeurig te vervangen door niet-gekozen, door de centrale overheid benoemde vertrouwelingen; wijst er met afschuw op dat alleen al sinds de lokale verkiezingen van 31 maart 2019 48 van de 65 democratisch verkozen HDP-burgemeesters in het zuidoosten van Turkije door de regering uit hun ambt zijn ontzet en een groot aantal is vervangen door vertrouwelingen; is ervan overtuigd dat deze onwettige besluiten de democratie op lokaal niveau ondermijnen en een rechtstreekse aanval vormen op de meest elementaire beginselen daarvan, waardoor miljoenen kiezers democratisch verkozen vertegenwoordiging wordt ontnomen; roept Turkije op om de afgezette burgemeesters in hun ambt te herstellen; wijst op de politieke, wetgevende en administratieve maatregelen die de Turkse regering heeft genomen om gemeenten die worden bestuurd door een burgemeester van een oppositiepartij in Istanbul, Ankara en Izmir lam te leggen;

27. neemt kennis van de recente electorale hervormingen die zonder consensus tussen de partijen zijn doorgevoerd, en van de verlaging van de kiesdrempel van 10 % naar 7 %, die nog steeds te hoog is; neemt met bezorgdheid kennis van de wijzigingen in de selectieprocedure voor de provinciale verkiezingscommissies die verantwoordelijk zijn voor het tellen van de stemmen en de beroepsprocedures, die tot nu toe uit de hoogste rechters bestonden, maar nu door een loterij zullen worden geselecteerd; herhaalt zijn oproep aan Turkije om het bredere klimaat voor verkiezingen in het hele land op alle niveaus te verbeteren door te zorgen voor een vrij en eerlijk speelveld voor alle kandidaten en partijen en door te voldoen aan de aanbevelingen van de Commissie van Venetië en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa;

28. beaamt dat Turkije legitieme veiligheidsbelangen heeft en het recht heeft om terrorisme te bestrijden; benadrukt evenwel dat de rechtsstaat, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden daarbij volledig moeten worden geëerbiedigd; veroordeelt nogmaals krachtig en ondubbelzinnig de gewelddadige terroristische aanslagen van de Koerdische arbeiderspartij (PKK), die al sinds 2002 op de EU-lijst van terroristische organisaties staat; wijst op het belang voor Turkije, de Unie en haar lidstaten van een nauwe samenwerking bij de bestrijding van terrorisme, waaronder Da'esh; spoort

Dinsdag, 7 juni 2022

de Turkse autoriteiten ertoe aan om zich te blijven inzetten om een nauwe samenwerking met de EU te ontwikkelen op het gebied van de bestrijding van terrorisme, witwassen en terrorismefinanciering, en om hun wetgeving met betrekking tot terrorisme en bijbehorende praktijken aan te passen aan de Europese regels; neemt kennis van de lopende onderhandelingen over een internationale overeenkomst inzake de uitwisseling van persoonsgegevens tussen Europol en de bevoegde Turkse autoriteiten in de strijd tegen criminaliteit en terrorisme; spreekt de hoop uit dat bij deze onderhandelingen de Europese normen inzake gegevensbescherming en grondrechten in acht worden genomen; herhaalt zijn verzoek aan Turkije om zijn wetgeving inzake gegevensbescherming af te stemmen op de EU-normen teneinde samenwerking met Europol mogelijk te maken, en om de regelgeving inzake de bestrijding van witwassen, de financiering van terrorisme en cybercriminaliteit te verbeteren;

29. benadrukt dat de bepalingen inzake terrorismebestrijding in Turkije nog steeds te ruim geformuleerd zijn en op discretionaire wijze worden gebruikt om de uitoefening van grondrechten en ieder kritisch geluid in het land, zoals van journalisten, activisten en politieke tegenstanders, te onderdrukken, en wijst erop dat de autoriteiten door de antiterroriswetgeving te misbruiken de ernst van deze altijd aanwezige dreiging bagatelliseren; merkt op dat er in dit verband nog steeds sprake is van gedwongen verdwijningen; maakt zich ernstig zorgen over het besluit van de minister van Binnenlandse Zaken om een speciaal onderzoek in te stellen naar ruim 550 medewerkers van het gemeentebestuur van Istanbul in verband met vermeende terroristische banden, en de hernieuwde gerechtelijke intimidatie van Öztürk Türkdoğan, een gerenommeerde mensenrechtenactivist en medevoorzitter van de Mensenrechtenvereniging İHD, die werd berecht door de 19e rechtbank voor zware strafzaken van Ankara op beschuldiging van “lidmaatschap van een illegale gewapende organisatie” naar aanleiding van de door het Openbaar Ministerie in Ankara ingediende tenlastelegging, maar uiteindelijk is vrijgesproken;

30. blijft ernstig bezorgd over de situatie van de Koerdische bevolking in het land en situatie in het zuidoosten van Turkije wat de bescherming van de mensenrechten, de vrijheid van meningsuiting en de politieke participatie betreft; maakt zich met name zorgen over de talrijke meldingen over rechtshandavingsfunctionarissen die zich schuldig maken aan het folteren en mishandelen van gedetineerden als reactie op vermeende en beweerde veiligheidsdreigingen in het zuidoosten van Turkije; veroordeelt de voorlopige inhechtenisneming door de politie van prominente figuren uit het maatschappelijk middenveld en politieke tegenstanders in het zuidoosten van Turkije, en roept Turkije op de bescherming en veiligheid van mensenrechtenactivisten te waarborgen en onmiddellijk een onafhankelijk onderzoek naar deze zaken in te stellen; veroordeelt de onderdrukking van etnische en religieuze minderheden, met inbegrip van het feit dat volgens de Turkse grondwet de talen van groeperingen als de Koerdische gemeenschap in het onderwijs en bij alle aspecten van het openbare leven niet als moedertaal mogen worden gebruikt; herinnert ervan dat dit een schending is van het internationaal recht, dat personen het recht geeft om als lid van een etnische of religieuze minderheid naar buiten te treden en zich in de traditionele taal van die minderheid uit te drukken; benadrukt dat er dringend een geloofwaardig politiek proces op gang moet worden gebracht, waarbij alle relevante partijen en democratische krachten worden betrokken en dat leidt tot een vreedzame oplossing van de Koerdische kwestie;

31. spreekt zich krachtig uit tegen de gedwongen uitleveringen, kidnappings en ontvoeringen van niet in Turkije wonende Turkse burgers, hetgeen in strijd is met de beginselen van de rechtsstaat en fundamentele mensenrechten; dringt er bij de EU op aan deze zorgwekkende praktijk zowel in haar eigen lidstaten als in de kandidaat-lidstaten en geassocieerde landen aan te pakken; maakt zich zorgen over pogingen van de Turkse regering om leden van de Turkse diaspora in de EU te beïnvloeden, met name via de “Presidency for Turks Abroad and Related Communities” (YTB) en de “Turkish-Islamic Union for Religious Affairs” (DITIB), en die de democratische processen in sommige lidstaten kunnen verstoren; veroordeelt in dit verband de recente onaantvaardbare aanvallen door Turkse regeringsgezinde media op verschillende Zweedse politici, waaronder EP-lid Evin Incir, met inbegrip van desinformatie en ongegronde beschuldigingen, waaronder beschuldigingen van banden met terrorisme; is bezorgd dat de racistische rechts-extremistische beweging Ülkücü Ocakları, ook wel bekend als de Grijze Wolven, die nauwe banden heeft met de MHP-partij in de regeringscoalitie (de Partij van Nationalistische Actie), niet alleen in Turkije zelf, maar ook in de EU-lidstaten steeds meer aanhang krijgt; verzoekt de EU en de lidstaten na te gaan of het mogelijk is hun afdelingen in de EU-landen te verbieden; verzoekt de lidstaten de racistische activiteiten van deze organisatie nauwlettend te volgen en haar invloed terug te dringen; verzoekt de afdeling strategische communicatie van de EDEO om vermoedens in verband met Turkse desinformatie, met name in Afrika, de Westelijke Balkan en het Midden-Oosten en Noord-Afrika, te documenteren en haar bevindingen mee te delen aan het Europees Parlement; vindt het zorgelijk dat Oeigoeren in Turkije steeds meer risico lopen te worden aangehouden en te worden gedeporteerd naar andere landen die ze vervolgens mogelijk aan China zullen uitleveren, waar hun waarschijnlijk zware vervolging te wachten staat; roept de Turkse autoriteiten op de ratificatie van zijn uitleveringsverdrag met China op te schorten;

32. spreekt nogmaals zijn zorg uit over de weigering van Turkije de aanbevelingen van het Europees Comité van de Raad van Europa inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen, op te volgen; verzoekt Turkije een multolerantiebeleid te voeren ten aanzien van foltering en de aanhoudende en geloofwaardige meldingen van foltering, mishandeling en onmenselijke of vernederende behandeling in bewaring, tijdens verhoren of in hechtenis naar behoren te onderzoeken, om een einde te maken aan de straffeloosheid en de verantwoordelijken rekenschap te doen afleggen; is verheugd over het feit dat bij de recente wijziging van de verordening inzake gevangenis, “visitatie” is

Dinsdag, 7 juni 2022

vervangen door “grondige fouillering” en verzoekt het directoraat-generaal voor gevangenen en penitentiaire inrichtingen de volledige uitvoering ervan te waarborgen “met eerbiediging van de menselijke waardigheid en eer”, zoals bepaald in de gewijzigde verordening, nu er nog steeds geloofwaardige beschuldigingen worden geuit dat deze praktijk nog altijd bestaat, onder meer ten aanzien van minderjarigen die gevangenen bezoeken; maakt zich grote zorgen over de situatie in de overbevolkte Turkse gevangenen, waardoor het dodelijke gevaar van de COVID-19-pandemie voor de gedetineerden nog groter wordt; maakt zich ernstig zorgen over de arbitraire beperkingen van het recht van gevangenen op medische behandeling en bezoek; merkt op dat er volgens gegevens van de Turkse mensenrechtenvereniging (IHD) momenteel 1 605 gevangenen ziek zijn, waarvan 604 ernstig ziek; betreurt het feit dat voormalig parlementslid Aysel Tuğluk nog altijd gevangen zit, ondanks haar zeer slechte gezondheidstoestand die is vastgesteld in medische verslagen welke vervolgens terzijde zijn gelegd door de door de staat beheerde Forensisch Medische Raad (ATK); roept op tot de onmiddellijke vrijlating van Aysel Tuğluk; is ontzet door de berichten over de aanhouding van zwangere en pas bevallen vrouwen, en verzoekt Turkije met klem alle betreffende vrouwen vrij te laten en te stoppen met het arresteren van vrouwen vlak voor of vlak na hun bevalling; maakt zich zorgen over de intimidatie van HDP-lid Ömer Faruk Gergerlioğlu, die onlangs verboden werd naar het buitenland te reizen en naar wie het Openbaar Ministerie in Kandıra in een recentelijk ingetrokken zaak een onderzoek had ingesteld naar aanleiding van een aanklacht wegens “belediging van de staat en zijn organen”, “beïnvloeding van de deskundige” en “het prijzen van de misdaad en de misdadiger”, nadat hij had opgeroepen tot de vrijlating van Aysel Tuğluk;

33. is ontzet over de oorverdovende stilte van de Turkse ombudsman met betrekking tot de ernstige situatie omtrent de grondrechten in bovenstaand land; verzoekt de Nationale ombudsman van Turkije ervoor te zorgen dat deze instelling tot een nuttig instrument voor de burgers van Turkije uitgroeit en een actieve rol speelt bij het versterken van de cultuur om gebruik te maken van rechtsmiddelen, zoals de instelling zich ten doel heeft gesteld; betreurt het feit dat noch de ombudsman noch het Turkse Instituut voor de mensenrechten en gelijkheid (HREI), als de twee belangrijkste mensenrechteninstellingen in het land, vanuit operationeel, structureel of financieel opzicht onafhankelijk zijn; spoort de Turkse autoriteiten aan passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat deze instellingen in voorkomend geval voldoen aan de beginselen van Parijs en de aanbeveling van de Commissie betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling⁽¹³⁾; betreurt het feit dat van bepaalde leden van het Instituut voor de mensenrechten en gelijkheid een negatieve houding ten aanzien van fundamentele mensenrechten is gebleken, onder meer ten aanzien van gelijkheid, vrouwenrechten en lhbtqi-rechten, en hun steun hebben uitgesproken voor de terugtrekking van Turkije uit het Verdrag van Istanbul; verzoekt de onderzoekscommissie inzake mensenrechten van de Grote Nationale Vergadering van Turkije haar uitgebreide bevoegdheden volledig in te zetten voor een onderzoek naar en het vinden van de verantwoordelijken voor de mensenrechtenschendingen in het land, en wetgevende aanpassingen voor te stellen om de nationale wetgeving af te stemmen op de internationale verdragen inzake mensenrechten waarbij Turkije partij is;

34. herinnert eraan dat vakbondsvrijheid en sociale dialoog van cruciaal belang zijn voor de ontwikkeling en welvaart van een pluralistische samenleving; betreurt in dit verband de hardnekkige tekortkomingen in de wetgeving inzake arbeids- en vakbondsrechten, en benadrukt dat het vakverenigingsrecht, het recht op collectieve onderhandelingen en het stakingsrecht fundamentele rechten van werknemers zijn; maakt zich voorts zorgen over de voortdurende zware discriminatie van vakbondsleden door werkgevers en de ontslagen, intimidatie en gevangenneming waarmee de leiders en leden van sommige vakbonden nog steeds worden geconfronteerd; is ook bezorgd over de systematische ontslagen van werknemers die proberen zich te organiseren; roept de Turkse autoriteiten op tot naleving van de fundamentele normen van de Internationale Arbeidsorganisatie waartoe het land zich heeft verbonden, belemmeringen weg te nemen die de uitoefening van vakbondsrechten beperken en doeltreffend gebruik te maken van de sociale dialoog, onder meer voor sociaal-economische herstelmaatregelen in verband met COVID-19;

De ruimere betrekkingen tussen de EU en Turkije en het Turkse buitenlands beleid

35. uit zijn oprechte waardering voor de duidelijke steun van de Turkse autoriteiten aan de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne en voor hun veroordeling van de ongerechtvaardigde Russische invasie en militaire agressie tegen Oekraïne; benadrukt het cruciale belang van een krachtige samenwerking tussen de EU en Turkije op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid in deze moeilijke tijden, en is in dit verband verheugd over het feit dat Turkije zich volledig achter de NAVO en EU schaart; benadrukt dat Turkije een NAVO-bondgenoot en een strategische partner is met wie wij voorname belangen delen; prijst het besluit van Turkije om een beroep te doen op het Verdrag van Montreux uit 1936 en van alle al dan niet aan de Zwarte Zee gelegen landen te eisen geen gebruik meer te maken van de doorgang van de Turkse zeestraten; is bovendien ingenomen met de lopende financiële en humanitaire bijstand van Turkije aan Oekraïne, alsook met de bereidheid van de Turkse regering om als bemiddelaar op te treden tussen de partijen bij het conflict; verzoekt Turkije zich aan te sluiten bij de sancties die de EU heeft toegepast op en de beperkende maatregelen die de EU heeft genomen tegen de Russische en Belarussische autoriteiten en de personen die verantwoordelijk zijn voor de illegale agressie tegen Oekraïne en de vele schendingen van het internationaal recht die hebben plaatsgevonden sinds het begin van de oorlog; benadrukt in dit opzicht zijn verwachting dat Turkije, in overeenstemming met zijn standpunt over de Russische agressie tegen Oekraïne, zal vermijden een toevluchtsoord te worden voor Russisch kapitaal en investeringen, waardoor de EU-sancties duidelijk worden omzeild; spoort Turkije aan zijn luchtruim te sluiten voor Russische luchtvaartuigen;

⁽¹³⁾ Aanbeveling (EU) 2018/951 van de Commissie van 22 juni 2018 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling (PB L 167 van 4.7.2018, blz. 28).

Dinsdag, 7 juni 2022

36. prijst de inspanningen van Turkije om het grootste aantal vluchtelingen ter wereld te blijven opvangen; juicht in dit verband toe dat de EU middelen blijft verstrekken voor vluchtelingen en gastgemeenschappen in Turkije, en zegt toe deze steun in de toekomst te blijven verlenen; verzoekt de Commissie volledige transparantie en nauwkeurigheid te waarborgen bij de toewijzing van fondsen onder de paraplu van de opvolger van de EU-faciliteit voor vluchtelingen in Turkije, en ervoor te zorgen dat deze fondsen in de eerste plaats rechtstreeks aan de vluchtelingen en gastgemeenschappen worden gegeven en worden beheerd door organisaties die verantwoordingsplicht en transparantie garanderen; steunt een objectieve beoordeling van de samenwerking tussen de EU en Turkije op het gebied van vluchtelingen en migratie en onderstreept hoe belangrijk het is dat beide partijen hun respectieve toezeggingen in het kader van de gezamenlijke verklaring EU-Turkije van 2016 en de overnameovereenkomst tussen de EU en Turkije ten aanzien van alle lidstaten nakomen, met inbegrip van de hervatting van de overname van repatrianten van de Griekse eilanden, die in maart 2020 werd onderbroken, of de activering van de vrijwillige regeling voor toelating op humanitaire gronden; stelt met klem dat eerbiediging van de fundamentele vrijheden centraal moet staan bij het uitvoeringsproces van de Verklaring EU-Turkije; prijst ten zeerste de essentiële bijdrage van het maatschappelijk middenveld en lokale autoriteiten in Turkije aan de integratie van vluchtelingen; is voorstander van betere en meer toegang tot beschermingsdiensten voor specifieke kwetsbare groepen; verzoekt de Turkse regering de toegang tot de arbeidsmarkt voor Syrische vluchtelingen te verbeteren en maatregelen te nemen om het risico van staatloosheid voor een generatie Syrische kinderen die in Turkije zijn geboren, te voorkomen; erkent de migratiedruk waar Turkije aan wordt blootgesteld, maar is fel tegenstander van de instrumentalisering van migranten door de Turkse regering; is bezorgd over de aanhoudende meldingen van onverwijld pushbacks van Afghanen en anderen die zijn aangehouden om de grens over te steken, en over willekeurige deportaties naar Syrië; betreurt de mensensmokkel en schendingen van de mensenrechten waaraan vluchtelingen in Turkije zijn blootgesteld; dringt erop aan dat de terugkeer van vluchtelingen alleen op vrijwillige basis en in veiligheid mag plaatsvinden, en dringt er bij Turkije op aan internationale en nationale organisaties betere toegang tot uitzettingscentra te bieden om toezicht te houden op en bijstand te verlenen aan degenen die zich in het terugkeerproces bevinden; neemt met bezorgdheid kennis van tekenen van toenemende racistische en xenofobe aanvallen op buitenlanders, alsook van het gebruik van een antivluchtelingendiscours en een toenemend anti-immigratiesentiment in de Turkse politiek en samenleving; merkt op dat in 2021 op Cyprus een aanhoudende toename van het aantal asielaanvragen werd geregistreerd en herinnert aan de verplichting van Turkije om alle nodige maatregelen te nemen om te voorkomen dat er nieuwe zee- of landroutes worden gecreëerd voor illegale migratie vanuit Turkije naar de EU;

37. herhaalt zijn steun voor de douane-unie en verzoekt Turkije zijn verplichtingen na te komen, onder meer door het wegnemen van niet-tarifaire belemmeringen voor het vrije verkeer; is van mening dat versterking van de handelsbetrekkingen concrete voordelen kan opleveren voor de burgers in Turkije en de EU en steunt derhalve het voorstel van de Commissie om onderhandelingen te beginnen over het opwaarderen van de wederzijds voordelige douane-unie, vergezeld van een doeltreffend en doelmatig mechanisme voor geschillenbeslechting; waarschuwt echter dat een dergelijke modernisering van de douane-unie gebaseerd zou moeten zijn op strenge voorwaarden wat de mensenrechten en fundamentele vrijheden, eerbiediging van het internationale recht en goede nabuurschapsbetrekkingen betreft, en dat dit slechts kan worden bereikt als Turkije het aanvullend protocol bij de Overeenkomst van Ankara zonder voorbehoud en op niet-discriminerende wijze ten aanzien van alle lidstaten toepast; benadrukt dat beide partijen zich vanaf het begin van de onderhandelingen ten volle bewust moeten zijn van deze democratische voorwaarde, aangezien het Parlement geen toestemming voor de definitieve overeenkomst zal geven wanneer er geen resultaten zijn geboekt op dit gebied;

38. wijst erop dat visumliberalisering een belangrijke stap zou zijn voor de bevordering van interpersoonlijke contacten en dat dit van groot belang is voor de Turkse burgers, met name voor studenten, academici, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en mensen met familiebanden in de EU-lidstaten; verklaart nogmaals zijn steun aan het proces van visumliberalisering zodra aan de vastgestelde voorwaarden is voldaan, en moedigt de Turkse regering aan zijn visumbeleid met dat van de EU in overeenstemming te brengen, en ten opzichte van alle lidstaten op niet-discriminerende wijze volledig te voldoen aan de 72 criteria zoals vastgesteld in de visumroutekaart; benadrukt dat er zeer weinig daadwerkelijke vorderingen zijn gemaakt ten aanzien van de door Turkije te behalen zes resterende benchmarks; merkt op dat het nieuwe actieplan inzake mensenrechten in een versnelde verwezenlijking van de resterende benchmarks voorziet; benadrukt dat de herziening van de Turkse wetgeving op het gebied van terrorismebestrijding en de wet inzake de bescherming van persoonsgegevens essentiële voorwaarden zijn voor het waarborgen van de grondrechten en fundamentele vrijheden;

39. betreurt de recente organisatorische wijzigingen in het directoraat-generaal Nabuurschapsbeleid en Uitbreidingsonderhandelingen (DG NEAR) van de Commissie door commissaris Varhélyi, waarbij de afdeling die belast is met Turkije en de afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het zuidelijke nabuurschap zijn samengevoegd; ziet deze stap, die zou zijn genomen om redenen van doelmatigheid en om de interne organisatie te stroomlijnen, als een grote politieke fout waarop een golf van kritiek is gevlgd, niet alleen van de regering van Turkije, maar ook van alle pro-Europese Turkse actoren;

Dinsdag, 7 juni 2022

40. is ingenomen met de beslissing van de Turkse regering om de Overeenkomst van Parijs te ratificeren, met haar belofte koolstofneutraliteit te bereiken tegen 2053, alsook met haar aankondiging tot afstemming op de Europese Green Deal; ziet de uitvoering van de Europese Green Deal als belangrijke kans voor de EU en Turkije om hun handels- en klimaatbeleid op elkaar af te stemmen, en roept de EU op om in dit kader nauw samen te werken met Turkije en het land te ondersteunen bij ambitieuze klimaatbeschermingsmaatregelen; wijst op de constructieve rol die de EU-agentschappen en de industriële allianties van de EU kunnen vervullen bij de samenwerking tussen de EU en Turkije inzake de groene transitie; verzoekt Turkije zich te blijven inspannen voor de afstemming op de EU-richtlijnen en het *acquis* met betrekking tot de milieu- en klimaatacties; verzoekt de Turkse regering gevolg te geven aan haar aankondiging en een nationale strategie en een actieplan te ontwikkelen om de CO₂-uitstoot op zinvolle wijze terug te dringen; prijst het werk van milieurechtactivisten en waarschuwt voor de schadelijke milieueffecten van grote openbare infrastructuurprojecten; merkt op dat in 2021 een begin is gemaakt met de aanleg van het Istanbul-kanaal en wijst op de waarschuwingen door milieueactivisten en de Kamer van Milieutechnici dat het kanaal de zwakke watervoorziening van Istanbul in gevaar zal brengen en het omringende ecosysteem zal vernietigen, waaronder het natuurlijk evenwicht tussen de Zwarte Zee en de Zee van Marmara; roept de Turkse autoriteiten op onmiddellijk maatregelen te nemen om de Zee van Marmara te beschermen en een verbod in te stellen op infrastructuurprojecten die de verontreiniging van het waterlichaam verder zouden doen toenemen; is in dit kader verheugd over de beslissing van de Turkse regering om een speciale milieubeschermingsstatus toe te kennen aan de Zee van Marmara; herhaalt zijn oproep aan de Turkse regering om een einde te maken aan haar plannen voor de kerncentrale Akkuyu, en de regeringen van omliggende landen te raadplegen over eventuele verdere ontwikkelingen in het Akkuyu-project, dat zal worden uitgevoerd in een regio die gevoelig is voor ernstige aardbevingen en daardoor niet alleen voor Turkije, maar ook voor het Middellandse Zeegebied als geheel een grote bedreiging vormt;

41. beaamt dat Turkije zijn eigen buitenlands beleid kan voeren in overeenstemming met zijn eigen belangen en doelstellingen, maar verwacht dat dit beleid wordt verdedigd via diplomatie en in een dialoog op basis van het internationaal recht en, aangezien Turkije een kandidaat-lidstaat is, dat dit steeds meer wordt afgestemd op dat van de EU; is van mening dat de samenwerking tussen de EU en Turkije op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid van essentieel belang is en dat toekomstige EU-veiligheidsstructuren, met name in het Europees nabuurschap, strategische samenwerking en betere samenwerking met Turkije vergen om doeltreffend te kunnen zijn; is van mening dat op verschillende terreinen van het buitenlandse beleid, bijvoorbeeld met betrekking tot Oekraïne en Afghanistan, een betere samenwerking tussen de EU en Turkije tot stand kan worden gebracht; herinnert er voorts aan dat de EU en de NAVO voor Turkije de betrouwbaarste langetermijnpartners op het gebied van internationale veiligheidssamenwerking blijven en roept Turkije op om, gezien zijn rol als lid van de NAVO en zijn status van kandidaat-lidstaat van de EU, de politieke samenhang op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid te behouden; verzoekt de Turkse regering om de aanvragen voor NAVO-lidmaatschap van Finland en Zweden te goeder trouw te behandelen, constructief mee te werken aan het oplossen van mogelijke openstaande kwesties in overeenstemming met de waarden en wettelijke vereisten van de EU, en gedurende dit proces geen onnodige druk uit te oefenen; betreurt in dit verband het feit dat van alle kandidaat-lidstaten Turkije het land is waarvan het beleid het minst aansluit (14 %) op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), en herhaalt zijn oproep aan Turkije om deze trend met voorrang om te buigen, gezien het grote potentieel van gezamenlijk optreden met betrekking tot de verschillende uitdagingen in de regio en wereldwijd; stelt in dit verband met bezorgdheid vast dat het buitenlands beleid van Turkije de afgelopen jaren in strijd is geweest met de prioriteiten van de EU in het kader van het GBVB, onder meer wat betreft de Kaukasus, Syrië, Libië en Irak;

42. prijst de recente toenadering tussen Turkije en Armenië in de vorm van de beslissing om bilaterale contacten te leggen, speciale vertegenwoordigers te benoemen en de vluchten tussen de twee landen te hervatten; beschouwt deze poging als een zeer positieve ontwikkeling die een positief effect heeft op de welvaart en veiligheid in de regio; moedigt beide partijen aan deze inspanningen voort te zetten teneinde hun betrekkingen volledig te normaliseren en roept de EU op dit proces actief te ondersteunen; moedigt Turkije aan de weg vrij te maken voor daadwerkelijke verzoening tussen het Turkse en het Armeense volk, onder meer door het geschil over de Armeense genocide op te lossen, en zijn verplichtingen om het Armeense en ander cultureel erfgoed te beschermen volledig na te komen; hoopt dat dit tot een dynamiek kan leiden voor het normaliseren van de betrekkingen in de zuidelijke Kaukasus; is voorts verheugd over de diplomatieke inspanningen van Turkije om de betrekkingen met verschillende landen in het Midden-Oosten, met name met Israël, te normaliseren; spoort Turkije nogmaals aan de Armeense genocide te erkennen;

43. stelt vast dat er, ondanks enkele tekenen van de-escalatie in het oostelijke Middellandse Zeegebied sinds het laatste verslag over Turkije, onlangs een nieuwe piek is waargenomen; blijft zich er ten volle van bewust dat een positieve dynamiek gemakkelijk op elk moment kan omslaan zolang de onderliggende problemen onopgelost blijven; betreurt in dit kader de recente verklaringen van Turkse ambtenaren waarin zij de Griekse soevereiniteit over een aantal Griekse eilanden betwisten, welke contraproductief zijn en de veiligheidsomgeving in dat gebied ondergraven; blijft er bij Turkije en alle betrokken belanghebbenden op aandringen zich te goeder trouw in te zetten voor de vreedzame beslechting van geschillen, en af te zien van alle unilaterale activiteiten of bedreigingen; blijft met name alle partijen oproepen om collectief de oprechte bereidheid te tonen te goeder trouw te onderhandelen over de afbakening van EEZ's en het continentaal plat, met volledige inachtneming van het internationaal recht en de internationale beginselen; veroordeelt in dit verband de intimidatie door Turkse oorlogsschepen van onderzoeksschepen die binnen de door de Republiek Cyprus afgebakende EEZ inspecties verrichten; veroordeelt voorts de schendingen door Turkije van het nationale Griekse luchtruim, met inbegrip van vluchten over bewoonde gebieden en grondgebied, handelingen die in strijd met het internationaal recht zowel de soevereiniteit als de soevereine rechten van EU-lidstaten schenden; betuigt zijn volledige solidariteit met Griekenland en de Republiek Cyprus;

Dinsdag, 7 juni 2022

herbevestigt het recht van de Republiek Cyprus om bilaterale overeenkomsten te sluiten over haar EEZ en haar natuurlijke rijkdommen te exploreren en exploiteren in volledige overeenstemming met het internationaal recht; betreurt het feit dat de door de Turkse Grote Nationale Vergadering in 1995 aan Griekenland verklaarde casus belli nog steeds niet is ingetrokken; is verheugd over de voortzetting van de verkennende gesprekken tussen Griekenland en Turkije betreffende de afbakening van de EEZ en het continentaal plat in overeenstemming met het internationaal recht; herhaalt zijn verzoek aan de Turkse regering om het VN-Verdrag inzake het recht van de zee, dat deel uitmaakt van het acquis van de Europese Unie, te ondertekenen en te ratificeren; steunt de uitnodiging van de regering van Cyprus aan Turkije om te goeder trouw de onderhandelingen te starten over de maritieme afbakening tussen hun respectieve kusten, waarbij men zich indien nodig kan wenden tot het Internationaal Gerechtshof, en roept Turkije op de uitnodiging van Cyprus aan te nemen; is verheugd over de Turkse bijdrage aan de gasvoorzieningszekerheid door de aansluiting tussen de trans-Anatolische gaspijpleiding (TANAP) en de voltooid trans-Adriatische pijpleiding (TAP); herhaalt zijn steun voor het voorstel van de Europese Raad voor een multilaterale conferentie over het oostelijke Middellandse Zeegebied en benadrukt dat de Green Deal en de energietransitie belangrijke kansen kunnen bieden voor het verwezenlijken van coöperatieve, duurzame en inclusieve energieoplossingen in het Middellandse Zeegebied; pleit ervoor het oostelijke Middellandse Zeegebied tot echte katalysator te maken binnen de externe dimensie van de Green Deal;

44. betreurt het dat de kwestie-Cyprus nog altijd niet is opgelost en benadrukt dat een oplossing in overstemming met de resoluties van de VN-Veilighedsraad over deze kwestie en binnen het overeengekomen kader een positieve impact op de betrekkingen tussen de EU en Turkije zal hebben; herhaalt met klem zijn standpunt dat de enige duurzame oplossing voor de kwestie-Cyprus bestaat uit een billijke, alomvattende en uitvoerbare regeling, met inbegrip van de externe aspecten binnen het VN-kader, die gebaseerd is op een federatie van twee gemeenschappen en twee zones met één internationale rechtspersoonlijkheid, één soevereiniteit, één burgerschap en politieke gelijkheid, overeenkomstig de resoluties van de VN-Veilighedsraad over deze kwestie en het internationaal recht, en met inachtneming van de beginselen waarop de Unie is gegrondvest; betreurt het feit dat de Turkse regering afstand heeft gedaan van de overeengekomen basis van de oplossing en van het VN-kader om als enige een tweestatenoplossing op Cyprus te verdedigen; roept Turkije op af te zien van dit onaanvaardbare voorstel voor een tweestatenoplossing; roept Turkije voorts op zijn troepen terug te trekken uit Cyprus en zich te onthouden van unilateraal optreden dat ervoor zorgt dat de permanente opdeling van het eiland dichterbij komt en geen handelingen te verrichten die het demografische evenwicht wijzigen; veroordeelt de ondertekening van het zogeheten economisch en financieel protocol door Turkije en de niet door de regering gecontroleerde gebieden van Cyprus; vindt het verwerpelijk dat Turkije de resoluties 550 (1984) en 789 (1992) van de VN-Veilighedsraad blijft schenden, waarin Turkije wordt opgeroepen het gebied Varosha onder tijdelijk bestuur van de VN over te dragen aan zijn rechtmatige bewoners, door de openstelling van de stad Varosha voor het publiek te steunen; is van mening dat deze stap het wederzijds vertrouwen ondermijnt en daarmee het vooruitzicht van een hervatting van rechtstreekse besprekingen over een alomvattende oplossing voor het Cypriotische probleem; spreekt in dit verband zijn ernstige bezorgdheid uit over de recente, nieuwe illegale activiteiten in het omheinde gebied van Varosha in verband met de opening van een nieuw deel van het strand, alsook over de recente ondertekening van het zogeheten economisch en financieel protocol, door middel waarvan Turkije projecten voor de wederopbouw van Varosha zal financieren; verzoekt de Turkse regering terug te keren naar een dialoog op basis van het VN-model, dat de enige haalbare weg naar verzoening is; dringt erop aan de onderhandelingen inzake de hereniging van Cyprus onder toezicht van de secretaris-generaal van de VN zo snel mogelijk te hervatten op het punt waar ze in 2017 in Crans-Montana zijn afgebroken; verzoekt Turkije nogmaals te voldoen aan zijn verplichting van een volledige, niet-discriminatoire uitvoering van het aanvullend protocol bij de Overeenkomst van Ankara ten aanzien van alle lidstaten, met inbegrip van de Republiek Cyprus; betreurt het feit dat Turkije nog steeds geen vorderingen maakt in de richting van de normalisering van zijn betrekkingen met de Republiek Cyprus; onderstreept dat op gebieden als justitie en binnenlandse zaken, luchtvaartwetgeving en luchtverkeerscommunicatie, samenwerking met alle EU-lidstaten, met inbegrip van de Republiek Cyprus, van essentieel belang blijft;

45. verzoekt Turkije in dit kader de Turks-Cypriotische gemeenschap de nodige ruimte te geven om overeenkomstig haar rol als rechtmatige gemeenschap van het eiland te kunnen optreden, een recht dat is vastgelegd in de grondwet van de Republiek Cyprus; roept de Commissie op haar inspanningen op te voeren met betrekking tot de samenwerking met de Turks-Cypriotische gemeenschap en haar eraan te herinneren dat zij bij de Europese Unie hoort; roept alle partijen op meer moed aan de dag te leggen bij het samenbrengen van de gemeenschappen; benadrukt dat na de alomvattende oplossing van het Cypriotische probleem het EU-acquis op het hele eiland ten uitvoer moet worden gelegd, en wijst tegelijkertijd erop dat de Republiek Cyprus verantwoordelijk is voor het opvoeren van haar inspanningen om de betrokkenheid van Turks-Cyprioten bij de EU te vergemakkelijken; prijst het belangrijke werk van het onder de twee gemeenschappen ressorterende Comité vermiste personen (CMP) en uit nogmaals zijn waardering voor het feit dat Turkije, na de ergste fase van de pandemie, het CMP geleidelijk weer toegang verleent tot de relevante locaties, waaronder militaire gebieden; roept Turkije op zijn inspanningen op te voeren om cruciale informatie uit zijn militaire archieven en toegang tot getuigen in afgesloten gebieden te verstrekken; roept Turkije op samen te werken met de relevante internationale organisaties, met name de Raad van Europa, teneinde de illegale handel in en de opzettelijke vernieling van het culturele erfgoed te bestrijden;

Dinsdag, 7 juni 2022

46. veroordeelt nogmaals de Turkse militaire interventies in Syrië die een schending vormen van het internationaal recht en de stabiliteit en veiligheid van de hele regio ondermijnen; roept Turkije op een eind te maken aan zijn illegale bezetting van Noord-Syrië en Afrin en herhaalt dat veiligheidsoverwegingen niet als rechtvaardiging kunnen worden aangevoerd voor het uitvoeren van unilaterale militaire acties in een ander land; hekelt het feit dat Turkije en lokale Syrische groeperingen de rechten van burgers schenden en ongestraft hun vrijheden in de door Turkije bezette gebieden beperken; laakt de illegale overbrenging van Syrische vluchtelingen naar Noord-Syrië met als doel het demografische karakter van een voornamelijk door Koerden bewoond gebied in Syrië te veranderen; veroordeelt het feit dat Turkije Syrische staatsburgers op onwettige wijze naar Turkije blijft overbrengen om daar op beschuldigingen van terrorisme berecht te worden, met mogelijk een levenslange gevangenisstraf tot gevolg; veroordeelt de aanhoudende aanvallen door Turkije en zijn militaire aanwezigheid op Iraaks grondgebied, met name de aanvallen op de voornamelijk door jezidi's bewoonde regio Sinjar, als gevolg waarvan de jezidi's en christenen die in 2014 voor Daesh zijn gevlucht, niet kunnen terugkeren;

47. roept Turkije op zich volledig in te zetten voor een vreedzame oplossing van het conflict in Libië onder de auspiciën van de VN; stelt vast dat de aanhoudende buitenlandse inmenging in Libië voor ernstige problemen blijven zorgen met betrekking tot de uitvoering van het door de VN geleide proces van Berlijn; dringt er bij Turkije op aan zich volledig te houden aan het door de VN-Veilighedsraad opgelegde wapenembargo, volledig samen te werken met de door de EU geleide zeemacht in het kader van de militaire operatie in het Middellandse Zeegebied (EUNAVFOR MED) IRINI en een efficiënte samenwerking mogelijk te maken tussen deze operatie en de operatie Sea Guardian van de NAVO; herhaalt zijn veroordeling van de ondertekening van de twee memoranda van overeenstemming tussen Turkije en Libië over alomvattende samenwerking op het gebied van veiligheid en militaire samenwerking en over de afbakening van maritieme zones, die onderling verbonden zijn en duidelijke schendingen zijn van zowel het internationaal recht als de desbetreffende resoluties van de VN-Veilighedsraad en de soevereine rechten van de EU-lidstaten; verzoekt Turkije een constructievere aanpak te hanteren voor de stabilisering van Somalië en zijn politieke en operationele coördinatie met de EU op dit gebied te intensiveren;

Te volgen koers in de betrekkingen tussen de EU en Turkije

48. hamert erop dat ongeacht het kader democratie, rechtsstaat en grondrechten centraal moeten blijven staan in de betrekkingen tussen de EU en Turkije, die stevig moeten worden geschraagd door de beginselen van internationaal recht, multilateralisme en goede nabuurschapsbetrekkingen; herhaalt dat het toetredingsproces met zijn op waarden gebaseerde benadering nog steeds het belangrijkste kader vormt voor de betrekkingen tussen de EU en Turkije, het krachtigste instrument is om normatieve druk uit te oefenen, en het beste kader is om de democratische en pro-Europese aspiraties van de Turkse samenleving te ondersteunen en convergentie met de EU te bevorderen; merkt op dat het in dit stadium geen argumenten kan bedenken om zijn voorwaardelijke standpunt ten aanzien van de formele opschorting van de toetredingsonderhandelingen met Turkije te wijzigen; merkt op dat de huidige Turkse regering, door te besluiten de bindende uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot de zaak van Osman Kavala e.a. openlijk te negeren, elk streven naar heropening van het EU-toetredingsproces in de huidige omstandigheden bewust heeft tenietgedaan; moedigt beide partijen aan de huidige stand van hun betrekkingen te evalueren door middel van een alomvattende dialoog op hoog niveau en te zoeken naar aanvullende manieren naast het toetredingsproces, zoals een gemoderniseerde associatieovereenkomst, om opnieuw deel te nemen aan een vernieuwd, evenwichtig en wederkerig partnerschap dat sterk afhankelijk is van democratie, de rechtsstaat en de grondrechten en fundamentele vrijheden;

49. merkt op dat de huidige stand van de betrekkingen tussen de EU en Turkije moeilijk bevredigende resultaten kan opleveren; dringt aan op een nieuw evenwicht in de betrekkingen door voort te bouwen op de solide basis voor samenwerking tot wederzijds voordeel, door het vertrouwen dat nu ontbreekt, weer op te bouwen, en zich te onthouden van unilaterale acties of opruiende verklaringen;

50. is van mening dat de EU moet blijven streven naar alle mogelijke vormen van dialoog, consensus en toenadering met Turkije; verzoekt Turkije om te goeder trouw een constructieve dialoog aan te gaan — onder meer over kwesties in verband met buitenlands beleid waarbij Turkije en de EU lijnrecht tegenover elkaar staan — teneinde opnieuw overeenstemming en een consensus te bereiken met de EU, de dialoog en samenwerking inzake goede nabuurschapsbetrekkingen te hervatten en het hervormingsproces in Turkije nieuw leven in te blazen; wijst erop dat de prioriteiten van de EU-instellingen die in de bestaande kaders voor de betrekkingen tussen de EU en Turkije zijn vastgesteld, uiteenlopen en dat het bijgevolg erg moeilijk is om op doeltreffende wijze vooruitgang te boeken; betreurt het gebrek aan een langetermijnstrategie, een samenhangend beleid en consistent leiderschap ten aanzien van Turkije in de EU; roept de voorzitters van de Commissie en de Europese Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid op krachtiger, meer strategisch en op waarden gebaseerd leiderschap te tonen, en daarover op passende wijze verantwoording af te leggen aan het Parlement; dringt er bij de EU-instellingen en de lidstaten op aan een coherente en gestroomlijnde aanpak van deze kwestie te formuleren, aangezien het gaat om een van onze grootste burens en belangrijkste partners, met inbegrip van nauwe samenwerking tussen alle EU-instellingen; verzoekt de EDEO de trans-Atlantische dialoog en samenwerking met de regering-Biden inzake de betrekkingen met Turkije te intensiveren;

Dinsdag, 7 juni 2022

51. is van mening dat voor het verbeteren van de status van de betrekkingen beide partijen respectvol taalgebruik moeten bezigen, zich moeten inspannen voor de bestrijding van bestaande vooroordelen en misvattingen, en ruimte moeten laten voor een objectievere en completere beschouwing van het beeld dat ze van de andere partij hebben op grond van de publieke opinie, teneinde de slechter geworden wederzijdse beeldvorming bij te stellen; verzoekt de Commissie in dit kader een communicatiebeleid voor de Turkse samenleving op te zetten met tot doel meer bekendheid met de EU te creëren; benadrukt dat een oorlogszuchtige, revisionistische en agressieve retoriek extreme standpunten aan beide kanten alleen maar versterkt, en dat een louter confronterende aanpak zij die verdeeldheid willen zaaien tussen Turkije en de EU in de kaart speelt;

52. pleit ervoor Turkije als buurland verder te integreren in de toekomstgerichte EU-beleidsagenda's voor de lange termijn inzake de cruciale groene en digitale transitie's alsook op gezondheidsgebied, en verzoekt de Commissie open te blijven staan voor eventuele andere beleidsterreinen die voor beide partijen van belang kunnen worden geacht, bijvoorbeeld met betrekking tot de wijze waarop Turkije verder in de waardeketens van de EU kan worden geïntegreerd; is verheugd over de aanhoudend sterke deelname van de Turkse samenleving aan EU-programma's, met name op het gebied van onderwijs, innovatie, jongeren en sport, aangezien deze programma's nauwere interpersoonlijke partnerschappen tot stand brengen en de groene en digitale transitie tussen de EU en Turkije helpen synchroniseren; is in dit verband verheugd over de overeenkomsten uit hoofde waarvan Turkije de status van met het programma geassocieerd derde land heeft verkregen met betrekking tot Horizon Europa, Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps voor de periode 2021-2027; neemt kennis van de oprichting door de Commissie van een investeringsplatform voor Turkije; dringt erop aan dat dit platform volledig wordt afgestemd op de beleidsprioriteiten en -conditionaliteit van de EU in het kader van het onlangs opgerichte Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+ (EFDO+), zodat Europese en internationale financiële instellingen passende investeringsmogelijkheden kunnen identificeren en coördineren, zowel op nationaal als op lokaal niveau, met het oog op de groene en digitale transitie's; benadrukt dat de nauwe betrokkenheid van het Parlement bij de strategische raad van het EFSD+, die verantwoordelijk is voor de sturing van investeringen en het goedkeuren van de totstandbrenging van EFSD+-investeringsvensters, van cruciaal belang is voor het waarborgen van het democratisch toezicht op dit proces;

53. is ingenomen met het feit dat de Grote Nationale Vergadering van Turkije eindelijk heeft ingestemd met de organisatie van een bijeenkomst van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Turkije, deze bijeenkomst, die in maart 2022 heeft plaatsgevonden, was de eerste sinds december 2018; blijft van mening dat de parlementaire dialoog een cruciaal onderdeel blijft van de betrekkingen tussen de EU en Turkije en spreekt de hoop uit dat de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Turkije weer naar behoren zal blijven functioneren;

o

o o

54. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de Raad, de Commissie, alsook de president, de regering en het parlement van de Republiek Turkije, en vraagt deze resolutie in het Turks te laten vertalen.

Dinsdag, 7 juni 2022

P9_TA(2022)0223

De routekaart van de EDEO inzake klimaatverandering en defensie**Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de routekaart van de EDEO voor klimaatverandering en defensie (2021/2102(INI))**

(2022/C 493/02)

Het Europees Parlement,

- gezien titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 42 en 43,
- gezien de doelstellingen van de EU op het gebied van koolstofneutraliteit tegen 2030 en 2050,
- gezien de routekaart voor klimaatverandering en defensie van 9 november 2020,
- gezien het concept voor een geïntegreerde aanpak van klimaatverandering en veiligheid van 5 oktober 2021,
- gezien het EU-concept voor milieubescherming en energieoptimalisering in het kader van door de EU geleide militaire operaties en missies,
- gezien Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds⁽¹⁾, met name overweging 60, waarin wordt verwezen naar het streven dat 30 % van de begrotingsuitgaven van de Unie klimaatdoelen ondersteunen, en overweging 61, waarin wordt gerefereerd aan de ambitie om tot 2027 7,5 % en 10 % van de jaarlijkse uitgaven aan biodiversiteitsdoelstellingen te besteden,
- gezien Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld⁽²⁾ (de NDICI-verordening), met name overweging 49 ten aanzien van de klimaatbijdrage van 30 %,
- gezien de mededeling van de Commissie van 8 juli 2020 over een waterstofstrategie voor een klimaatneutraal Europa (COM(2020)0301),
- gezien het actieplan van de NAVO inzake klimaatverandering en veiligheid,
- gezien het strategiedocument van de EDEO van juni 2016 “Een integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie” en de bijbehorende vervolgerslagen,
- gezien de conclusies van de Raad van 22 januari 2018 over de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2018 over vrouwen, vrede en veiligheid,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 januari 2020 over klimaatdiplomatie,
- gezien de conclusies van de Raad van 25 januari 2021 over klimaat- en energiediplomatie — verwezenlijking van de externe dimensie van de Europese Green Deal,
- gezien de conclusies van de Raad van 17 juni 2020 en van 10 mei 2021 over veiligheid en defensie,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 juni 2017 getiteld “Een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU” (JOIN(2017)0021),

⁽¹⁾ PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149.

⁽²⁾ PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien het jaarlijks activiteitenverslag van de Commissie 2020 — Defensie-industrie en Ruimtevaart,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 24 februari 2021, getiteld “Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen — de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering” (COM(2021)0082),
 - gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN,
 - gezien het onderzoeksverslag van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 21 juni 2021 over klimaatverandering,
 - gezien de besluiten van NAVO-leiders in juni 2021 op het gebied van klimaat en veiligheid,
 - gezien het mondiaal klimaat- en veiligheidsverslag (World Climate and Security Report) van de International Military Council on Climate and Security van juni 2021,
 - gezien het eindverslag uit 2021 van het BIOSEC-project “Biodiversiteit en veiligheid”, dat tijdens de periode 2016-2020 werd gefinancierd door de Europese Onderzoeksraad,
 - gezien het project van de denktank Adelphi “Weathering Risk: A Climate and Security Risk and Foresight Assessment”,
 - gezien door de EU medegefinancierde projecten, zoals “FREXUS: Improving security and climate resilience in a fragile context through the water-energy-food security Nexus” in de Sahel,
 - gezien VN-documenten over menselijke veiligheid en over de verantwoordelijkheid om te beschermen,
 - gezien zijn resolutie van 7 juli 2021 over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in het kader van de trans-Atlantische betrekkingen ⁽³⁾,
 - gezien zijn resolutie van 3 juli 2018 over klimaatdiplomatie ⁽⁴⁾,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0084/2022),
- A. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne de Europese veiligheidsorde op ongekende wijze op de proef stelt en alle sectoren van de Unie en haar lidstaten dwingt sterker, veerkrachtiger en minder afhankelijk te worden, met name op het gebied van defensie, veiligheid, cyberveiligheid en kritieke infrastructuur, maar ook op het gebied van energie, met inbegrip van energie-efficiëntie;
- B. overwegende dat omgevingsfactoren de menselijke en de staatsveiligheid op verschillende directe en indirecte manieren kunnen beïnvloeden;
- C. overwegende dat klimaatverandering en klimaatgerelateerde effecten, waaronder milieuaantasting, biodiversiteitsverlies, ontbossing, woestijnvorming, extreme weersomstandigheden, water- en voedselschaarste, luchtverontreiniging en natuurrampen, het ontstaan van conflicten of crisissen in de hand werken en al een bedreiging vormen voor de lokale, regionale en internationale veiligheid, stabiliteit en vrede; overwegende dat klimaatverandering, waarvan de gevolgen reeds duidelijk zijn en volgens voorspellingen op de middellange en lange termijn zullen toenemen, een steeds dominantere risicoverhogende factor is geworden, voor zover zij voordien bestaande crisisfactoren mee kan versterken (zoals een toename van de economische ongelijkheid of sterke politieke onderdrukking), en een nieuwe veiligheidsuitdaging vormt die om adequate middelen vraagt, samen met hybride en cyberdreigingen;

⁽³⁾ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 105.

⁽⁴⁾ PB C 118 van 8.4.2020, blz. 32.

Dinsdag, 7 juni 2022

- D. overwegende dat de verbanden tussen klimaatverandering en conflicten complex kunnen zijn en dat concrete gevolgen van klimaatverandering voor conflicten meestal specifiek van de context afhangen; overwegende dat een meer systematische en uitgebreide uitwisseling en kruisbestuiving tussen de wetenschappelijke gemeenschappen die aan het verband tussen klimaat en veiligheid werken, moeten worden ondersteund;
- E. overwegende dat klimaatverandering centraal blijft staan in de agenda voor vrede en veiligheid als ultieme “verveelvoudiging van de bedreigingen”, die de bestaande sociale, economische en milieurisico's vergroot die de onrust kunnen aanwakkeren en mogelijk tot gewelddadige conflicten kunnen leiden; overwegende dat de milieu- en klimaatveranderingen en de gevolgen ervan, in combinatie met andere factoren, de voordien bestaande kwetsbaarheden, spanningen en risico's verergeren in plaats van altijd een aanleiding of een rechtstreekse oorzaak te zijn van gewapende conflicten tussen staten of internationale conflicten; overwegende dat klimaatverandering de veiligheid van mensen verschillend kan beïnvloeden, afhankelijk van hun gender, sociaal-economische status, leeftijd, seksuele gerichtheid, etniciteit, godsdienst (of het ontbreken daarvan), handicap, bekwaamheid enz.; overwegende dat met name gemarginaliseerde groepen vaak onevenredig zwaar worden getroffen door klimaatverandering; overwegende dat met de klimaatverandering gerelateerde veiligheidsrisico's vooral economisch achtergestelde bevolkingsgroepen treffen en sociaaleconomische gevolgen hebben; overwegende dat klimaatverandering negatieve gevolgen heeft voor het culturele en natuurlijke erfgoed van de getroffen gebieden;
- F. overwegende dat de klimaatcrisis zowel de veiligheid van mensen als die van staten onder druk zet; overwegende dat de klimaatverandering verschillende draagvlakken heeft met politieke, etnische en sociaal-economische dynamieken, en een directe aanjager van conflicten is aangezien zij bijdraagt tot een hoger rampenrisico en extra druk legt op ecosystemen, en een bedreiging vormt voor het levensonderhoud van mensen, de water- en voedselzekerheid en de kritieke infrastructuur, onder meer doordat zij verandering in landgebruik en milieuaantasting met zich meebrengt;
- G. overwegende dat de stijgende zeespiegel reeds heeft geleid tot overstromingen en verzilting, hetgeen een groot veiligheids- en existentieel risico voor laaggelegen kustgebieden en eilanden met zich meebrengt; overwegende dat volgens het geactualiseerde Groundswell-verslag van 2021 van de Wereldbank 216 miljoen mensen zich tegen 2050 door klimaatverandering genoodzaakt kunnen zien om binnen hun land te verhuizen; overwegende dat in het verslag ook wordt gesteld dat onmiddellijke en concrete maatregelen de omvang van klimaatmigratie aanzienlijk kunnen verminderen; overwegende dat waterschaarste een veelzijdige impact heeft op de menselijke veiligheid en de sociaal-politieke stabiliteit; overwegende dat de watervoorziening als gevolg van klimaatverandering zal worden beïnvloed, met name in ontwikkelingslanden, terwijl de mondiale vraag naar water zal toenemen; overwegende dat klimaatverandering het risico op droogte en overstromingen vergroot; overwegende dat de gevolgen van klimaatverandering voor voedselprijzen bestaansmiddelen ondermijnen en ontheemding, ziekten en hongersnood in de hand werken, hetgeen leidt tot migratie op een ongekende schaal;
- H. overwegende dat de gevolgen van veranderende klimatologische omstandigheden voor de beschikbaarheid van natuurlijke hulpbronnen in de Sahel, in combinatie met factoren als bevolkingsgroei, zwak bestuur en uitdagingen op het gebied van grondbezit, hebben geleid tot een grotere concurrentiestrijd om schaarse natuurlijke hulpbronnen — met name vruchtbare grond en water — en hebben geresulteerd in spanningen en conflicten tussen gemeenschappen en bestaansgroepen;
- I. overwegende dat klimaatverandering een bepalende factor voor de strategische omgeving is omdat zij risico's versterkt en beperkingen creëert; overwegende dat de klimaatnoodtoestand gevolgen heeft gecreëerd voor het internationale systeem, waar hij geopolitieke spanningen kan verergeren en het evenwicht tussen grote mogendheden kan verschuiven; overwegende dat de klimaatveranderingsthematiek door kwaadwillende actoren wordt uitgebuit om hun invloed te vergroten of vijandelijkheden aan te moedigen; overwegende dat het smelten van de poolijskappen geopolitieke spanningen doet toenemen, met name rond de Noordpool;
- J. overwegende dat de Amerikaanse strijdmacht meer militair materieel en infrastructuur heeft verloren aan natuurrampen dan aan gewapende conflicten in Afghanistan en Irak samen; overwegende dat de regering van Biden positieve inspanningen heeft geleverd om klimaatverandering te bestrijden, onder meer door zich opnieuw aan te sluiten bij de Overeenkomst van Parijs en door klimaatverandering op te nemen in haar tussentijdse strategische richtsnoeren voor nationale veiligheid;
- K. overwegende dat strijdmachten een van de grootste verbruikers van fossiele brandstoffen ter wereld zijn;

Dinsdag, 7 juni 2022

- L. overwegende dat de binnenlandse olie- en gasproductie van de Unie gestaag afneemt; overwegende dat de Unie sterk en in toenemende mate afhankelijk is van energie, waarbij alle lidstaten netto-importeurs zijn van energie uit een beperkt aantal derde landen en dat de energieafhankelijkheid in de periode 2000-2019 is gestegen van 56 % tot 61 %; overwegende dat in een recente studie de koolstofvoetafdruk van de militaire sector in de lidstaten — inclusief zowel de nationale strijdmachten als de militaire technologie-industrie in de EU — in 2019 werd geraamd op ongeveer 24,8 miljoen ton CO₂-equivalent; overwegende dat voor de energietransformatie alsmede voor geavanceerde wapensystemen toegang nodig is tot kritieke grondstoffen, waarvan de toeleveringsketens in sommige gevallen nieuwe kwetsbaarheden met zich meebrengen, ook voor gespecialiseerde kmo's in de Europese defensiesector, met name indien deze ketens door een beperkt aantal derde landen worden gedomineerd;
- M. overwegende dat vervoersbrandstoffen volgens het Europees Defensieagentschap (EDA) goed waren voor 52 % van het energieverbruik van de 22 lidstaten die gegevens hebben verstrekt voor 2016 en 2017 (landen die 96,9 % van de totale defensie-uitgaven van de EDA-lidstaten vertegenwoordigen); overwegende dat militaire infrastructuur en gebouwen volgens dezelfde EDA-enquête eveneens grootverbruikers zijn van energie, waarbij in 2017 alleen al verwarming goed was voor gemiddeld 32 % van het energieverbruik van de strijdmacht van de lidstaten, en 75 % van deze energie werd opgewekt met olie en aardgas;
- N. overwegende dat de Unie en haar lidstaten vanwege de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne een einde willen maken aan de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland; overwegende dat de Russische aanval op de Europese veiligheidsorde er ook toe leidt dat de Europese strijdkrachten minder afhankelijk moeten worden van de invoer van fossiele brandstoffen, terwijl hun militaire kracht en de doeltreffendheid van hun missies tegelijkertijd moeten worden vergroot;
- O. overwegende dat sommige EU-lidstaten hun uitgestrekte militair aangewezen gebieden gebruiken om de biodiversiteit te beschermen, bijvoorbeeld door helikoptervluchten boven broedgebieden te vermijden;
- P. overwegende dat milieucriminaliteit een veel voorkomende criminele activiteit in de wereld is en een belangrijk veiligheidsprobleem vormt; overwegende dat er op dit gebied nauwere samenwerking nodig is tussen de EU en de partnerlanden door landen te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun capaciteiten om milieucriminaliteit aan te pakken;
- Q. overwegende dat milieucriminaliteit de op drie na grootste, opbrengsten genererende criminaliteitssector ter wereld is geworden, die drie keer zo snel is gegroeid als de wereldeconomie; overwegende dat in een verslag van Interpol en het Milieuprogramma van de VN van 2016 wordt geschat dat de opbrengsten van milieucriminaliteit jaarlijks goed zijn voor 258 miljard USD, met inbegrip van illegale handel in wilde dieren en planten, misdrijven op het gebied van bosbouw en visserij, illegale handel in afvalstoffen en illegale mijnbouw;
- R. overwegende dat in een verslag van Interpol, RHIPTO en het wereldwijde initiatief tegen transnationale georganiseerde misdaad van 2018 is vastgesteld dat milieucriminaliteit de grootste financiële aanjager van conflicten is en de grootste bron van inkomsten is voor niet-statelijke gewapende groeperingen en terroristische organisaties, nog vóór traditionele illegale activiteiten zoals ontvoering voor losgeld en drugshandel;
- S. overwegende dat de defensiesector niet wordt genoemd in de Overeenkomst van Parijs van 2015, en dat het aan de nationale regeringen is om te beslissen of zij de inspanningen tot beperking van de klimaatverandering van de defensiesector opnemen in hun nationale toezeggingen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC); overwegende dat alle sectoren moeten bijdragen tot de vermindering van emissies en zich tegelijkertijd moeten aanpassen aan klimaatverandering om de doelstellingen van de Unie op het gebied van koolstofneutraliteit te verwezenlijken en operationele doeltreffendheid te handhaven; overwegende dat Frankrijk in september 2020 zijn nieuwe defensie-energiestrategie heeft bekendgemaakt met 34 aanbevelingen om het energieverbruik van zijn strijdmachten te verminderen en te optimaliseren en zijn energiezekerheid te vergroten;
- T. overwegende dat zelfs een klein nucleair conflict dramatische humanitaire gevolgen zou hebben en het klimaat op zeer negatieve wijze zou beïnvloeden met als gevolg hongersnood en kortere groeiperiodes gedurende meerdere jaren;

Dinsdag, 7 juni 2022

- U. overwegende dat veiligheid centraal moet staan in het milieudenken, met het oog op realistische, langdurige en efficiënte duurzameontwikkelingsoplossingen die de menselijke veiligheid en wereldwijde stabiliteit waarborgen; overwegende dat bijgevolg in het externe optreden van de Unie steeds meer rekening moet worden gehouden met klimaatverandering en milieuoverwegingen als een belangrijk veiligheidsrisico, en derhalve strategieën en concepten, procedures, civiele en militaire hardware en infrastructuur, vermogensopbouw met inbegrip van opleiding en, in voorkomend geval, haar institutionele kader en verantwoordingsmechanismen moeten worden aangepast; overwegende dat het veiligheids- en defensiebeleid van de Unie en haar instrumenten direct moeten bijdragen tot het voorkomen en verminderen van de negatieve veiligheidseffecten van de klimaatnoodtoestand; overwegende dat het verband tussen klimaat en veiligheid moet worden aangepakt door de volledige uitrusting van instrumenten voor governance en vredesopbouw;
- V. overwegende dat klimaatveiligheidsmaatregelen, met name het anticiperen op en zich aanpassen aan de effecten van klimaatverandering op de strategische omgeving en de missies van de strijdmachten, en de financiering daarvan, gezien de veiligheidseffecten van klimaatverandering en klimaatgerelateerde gevolgen, ook beschouwd moeten worden als een bijdrage aan defensie en veiligheid; overwegende dat het NDICI een uitgavenstreefcijfer heeft van 30 % van zijn begroting van 80 miljard EUR over een periode van zeven jaar ter ondersteuning van klimaatacties, en tussen 7,5 en 10 % per jaar voor milieubescherming en biodiversiteitsdoelstellingen;

Strategie en concept

1. merkt op dat artikel 21 VEU een passende rechtsgrondslag biedt om het extern optreden en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) van de Unie uit te rusten voor de grootste uitdagingen van de 21e eeuw, waarvan klimaatverandering en klimaatgerelateerde factoren belangrijke aanjagers zijn; herinnert eraan dat de Unie op grond van artikel 21 VEU gehouden is tot: “c) handhaving van de vrede, voorkoming van conflicten en versterking van de internationale veiligheid; [...] f) het leveren van een bijdrage tot het uitwerken van internationale maatregelen ter bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu en het duurzaam beheer van de mondiale natuurlijke rijkdommen...; [en] g) het verlenen van hulp aan volkeren, landen en regio's die te kampen hebben met natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen”; wijst erop dat de integratie van conflictsensitieve beperking van en aanpassing aan klimaatverandering in het extern, buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de Unie, met name het GVDB, dringend moet worden versneld en verdiept; stelt dat de GVDB-missies en -operaties overeenkomstig artikel 42, lid 1, en artikel 43, lid 1, VEU in de eerste plaats gericht zijn op vredeshandhaving, conflictpreventie en versterking van de internationale veiligheid in de gebieden waar zij worden ingezet, terwijl hun volledige operationele efficiëntie moet worden gewaarborgd;
2. benadrukt dat er dringend lering moet worden getrokken uit de veranderde veiligheidssituatie in Europa als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, dat de militaire vermogens sneller moeten worden ontwikkeld, dat de militaire technologie dringend minder afhankelijk moet worden van fossiele brandstoffen en dat tegelijkertijd de doeltreffendheid van de missies en de gevechtskracht moeten worden vergroot;
3. onderstreept dat de levering van energie aan de Europese strijdkrachten gezien de aanhoudende oorlog op het Europese continent te allen tijde moet worden gewaarborgd om de goede verdediging van het grondgebied en de burgers van de Unie te garanderen; onderkent dat voor de voorzieningszekerheid flexibele kortetermijnmaatregelen nodig kunnen zijn;
4. is er vast van overtuigd dat militaire activiteiten en technologie moeten bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie op het gebied van koolstofneutraliteit om bij te dragen tot de strijd tegen klimaatverandering zonder dat deze doelstelling de veiligheid van missies in het gedrang brengt en zonder dat de operationele capaciteit van de strijdmachten wordt aangetast; benadrukt in dit verband dat de Unie in haar extern optreden en de strijdmachten van de lidstaten ernaar moeten streven hun eigen koolstofvoetafdruk en de negatieve effecten daarvan op natuurlijke hulpbronnen en de biodiversiteit te beperken;
5. beklemtoont dat meer moet worden ingezet op prognose om de gevolgen van de veranderende ecosystemen en klimaatverandering te voorkomen wanneer deze de druk op de strijdmachten zouden kunnen vergroten of regionale spanningen zouden kunnen doen ontstaan;
6. benadrukt dat dringend moet worden geïnvesteerd in slimme, geïntegreerde oplossingen voor de hele samenleving om de uitstoot aanzienlijk te verminderen, de ergste gevolgen van de klimaatverandering te vermijden en ook zwaar te investeren in de klimaatveerkracht van landen die deze nodig hebben om instabiliteit, conflicten en grote humanitaire rampen te voorkomen;

Dinsdag, 7 juni 2022

7. dringt er bij de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) op aan ervoor te zorgen dat milieubescherming, de strijd tegen klimaatverandering en klimaatgerelateerde gevolgen naar behoren worden geïntegreerd en mainstreamed in het extern optreden van de Unie, naar het voorbeeld van de NDICI-verordening; pleit voor de ontwikkeling van klimaatspecifieke acties, beleidsmaatregelen, procedures en vermogens; verzoekt de VV/HV erop toe te zien dat de ontwikkeling van een EU-beleid op het gebied van klimaatveiligheid en defensie ook uitgaat van de aanpak van menselijke veiligheid; is ingenomen met het voornemen van de EDEO dat civiele en militaire GVDB-missies en -operaties een reeks acties ontwikkelen en opnemen om milieuaspecten in hun werkzaamheden doeltreffend uit te voeren; steunt het versterken van de vermogens van de lidstaten door milieuaspecten in de opleidingsprogramma's van civiele en militaire missies op te nemen en door beste praktijken en deskundigheid uit te wisselen;

8. pleit voor de ontwikkeling van concrete benchmarks voor het meten van de vooruitgang in de aanpak van de verbanden tussen klimaatverandering enerzijds en conflict anderzijds; verzoekt de VV/HV halfjaarlijks verslag uit te brengen aan het Parlement over de geboekte vooruitgang bij het gebruik en de naleving van deze benchmarks en indicatoren; verzoekt de lidstaten om kennis van de gevolgen voor de veiligheid van het klimaat op te nemen in programma's voor buitenlandse militaire bijstand;

9. onderstreept hoe belangrijk het is zich in het kader van het strategische kompas te richten op de verbanden tussen klimaatverandering, veiligheid en defensie, met het oog op de vaststelling van duidelijke doelen en concrete maatregelen voor de lidstaten om de energie-efficiëntie van de strijdmachten te versterken en zich aan te passen aan de algemene veiligheidseffecten van klimaatverandering op middellange tot lange termijn, variërend van strategische prognose, opleiding en innovatie tot vermogensopbouw binnen het EU-kader;

10. herinnert eraan dat onveiligheid voortvloeit uit tal van verschillende onderling verbonden onderliggende oorzaken, zoals armoede, kwetsbaarheid van staten, gebrek aan openbare infrastructuur en diensten, zeer beperkte toegang tot basisgoederen, gebrek aan onderwijs, corruptie enz., waaronder ook klimaatverandering;

11. herinnert eraan dat in Afrika, en met name in de Sahel, de wisselwerking tussen klimaatverandering en de traditionele conflictfactoren (waaronder falende overheid, ontbreken van openbare diensten en verslechtering van de veiligheidstoestand) geweld en terrorisme in de hand werkt;

12. dringt aan op meer steun voor inspanningen om klimaatverandering aan te pakken en klimaatneutrale alternatieven in de onmiddellijke omgeving van de EU, namelijk de Westelijke Balkan, het Oostelijk Partnerschap en het zuidelijk nabuurschap, te verbeteren teneinde mogelijke veiligheidsuitdagingen te voorkomen;

13. wijst erop dat het noordpoolgebied als gevolg van klimaatverandering de afgelopen vijftig jaar gemiddeld drie keer zo snel als de rest van de planeet is opgewarmd; benadrukt hoe klimaatverandering de geopolitieke situatie in het noordpoolgebied heeft veranderd en een geopolitieke uitdaging voor de EU vormt; wijst erop dat het noordpoolgebied van strategisch en politiek belang is voor de EU en onderstreept de toezegging van de EU om een verantwoordelijke actor te zijn en te streven naar een duurzame en vreedzame ontwikkeling van de regio op de lange termijn; wijst erop dat het noordpoolgebied een gebied van vreedzame samenwerking moet blijven en dringt aan op maatregelen om stappen in de richting van toenemende militarisering te vermijden; herinnert eraan dat de EU-landen Finland, Zweden en Denemarken lid zijn van de Arctische Raad;

De routekaart voor klimaatverandering en defensie

14. is ingenomen met de routekaart voor klimaatverandering en defensie (hierna "de routekaart") en verzoekt de EDEO waar passend samen met de bevoegde diensten van de Commissie en het EDA te zorgen voor een alomvattende uitvoering van de drie werkerreinen — de operationele dimensie, vermogensopbouw en partnerschappen; pleit ervoor de tijdschema's voor het herzien van de routekaart opnieuw te bekijken, en in het bijzonder om de algemene doelstellingen veel eerder dan 2030 te herzien; verzoekt de lidstaten nationale structuren te ontwikkelen ter ondersteuning van hun doelstellingen; dringt er bij alle actoren op aan dit proces als een van hun prioriteiten te behandelen en initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren die in overeenstemming zijn met de geïntegreerde aanpak; benadrukt de belangrijke rol van de strijdmachten met betrekking tot niet alleen aanpassing aan, maar ook beperking van hun invloed op klimaatverandering en het milieu, onder meer door de ecologische voetafdruk van strijdmachten uitgebreid te meten en in kaart te brengen, zoals voorgesteld in de routekaart; dringt er bij de VV/HV op aan de lidstaten een onmiddellijk actieprogramma voor te stellen dat bestaat uit in de routekaart omschreven prioritaire acties die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd;

Dinsdag, 7 juni 2022

15. is met name ingenomen met de maatregelen voor onmiddellijke en kortetermijneffecten van de routekaart voor 2020-2021, met name de ontwikkeling van een eenvoudige verslagleggingsprocedure — gekoppeld aan de ontwikkeling van meetcapaciteiten — die gebaseerd is op indicatoren voor vooruitgang op het gebied van de ecologische voetafdruk, met inbegrip van energie-, water- en afvalbeheer van GBVB-missies en -operaties; benadrukt dat er in 2024 uitvoeriger evaluaties moeten worden geproduceerd, rekening houdend met de getrokken lering en beste praktijken, en dat strengere eisen moeten worden opgenomen voor passende technische specificaties als onderdeel van aanbestedingen om een levenscyclusbenadering te beperken, zoals opgenomen in het militair concept van 2012 inzake milieubescherming en energie-efficiëntie voor militaire operaties onder leiding van de EU; benadrukt dat klimaat- en milieuoverwegingen systematisch moeten worden opgenomen in militaire technologie, onderzoek, aanbestedingen en infrastructuur;

16. is ingenomen met de recente initiatieven van de Commissie, de Raad en de EDEO op het gebied van klimaatdiplomatie, veiligheid en defensie, in het bijzonder het beleidskader voor klimaatdiplomatie, de routekaart en het concept voor een geïntegreerde aanpak van klimaatverandering en veiligheid; verzoekt de HV/VV ervoor te zorgen dat alle verschillende concepten degelijk op elkaar aansluiten en geharmoniseerd zijn binnen een samenhangend en consistent kader; wijst erop dat dit een prioriteit moet worden, en verzoekt de VV/HV tegen juni 2023 verslag uit te brengen over de vorderingen;

17. betreurt dat de routekaart geen nadruk legt op de verwachte toekomstige hoge vraag van de Unie naar concurrentieële hernieuwbare energie en alternatieve brandstoffen, die zich kan voordoen als win-win-mogelijkheid, met nieuwe fora voor samenwerking en dialoog, wederzijdse economische voordelen, verhoogde voorzieningszekerheid en internationale stabiliteit; onderstreept dat schone waterstof een kandidaat is om fossiele brandstoffen te vervangen en de uitstoot van broeikasgassen in de strijdmachten te verminderen;

18. verzoekt de VV/HV, teneinde de basis te leggen voor een bijdrage aan de beperking van klimaatverandering, om medio 2023 met een evaluatie te komen van de koolstofvoetafdruk en de milieueffecten van het extern optreden van de EU; houdt rekening met de gevoelige aard van de beoordeelde informatie, die werd verstrekt door GVDB-missies en -operaties, maar benadrukt dat uiterlijk in 2023 een zinvolle methode moet worden ontwikkeld om de uitstoot van broeikasgassen van alle veiligheids- en defensieactiviteiten van de Unie in kaart te brengen, met inbegrip van de uitstoot afkomstig van productie, bezit en ontmanteling, ook om het huidige gebrek aan betrouwbare en internationaal vergelijkbare gegevens aan te pakken; is van oordeel dat de routekaart moet worden gebruikt als stimulans voor de ontwikkeling van een strategie en voor duidelijke nationale toezeggingen om de militaire uitstoot te verlagen, met verplichte verslaglegging over de militaire uitstoot aan het UNFCCC en nationale parlementen, aangezien er zonder verslaglegging en transparantie geen druk is om de uitstoot te verlagen en het resultaat van de toezeggingen alleen op deze manier kan worden vastgesteld;

19. dringt aan op het vaststellen van vrijwillige doelstellingen om de broeikasgasemissie-intensiteit van militaire missies en operaties te verminderen en zich te begeven op een pad naar klimaatneutraliteit tegen 2050, terwijl daarbij de operationele doeltreffendheid verder wordt verbeterd;

20. stelt voor een proefproject op te starten voor het meten en in kaart brengen van de broeikasgasemissies van GVDB-missies en -operaties; is van mening dat EUFOR Althea in dat opzicht een goede keuze zou zijn;

Een alomvattende en consistente aanpak

21. dringt aan op gecoördineerde actie om zowel de schaal als de reikwijdte van klimaatverandering snel te verminderen door de uitstoot drastisch te verlagen, teneinde significante, ernstige of catastrofale gevolgen voor de wereldwijde veiligheid in de toekomst te voorkomen; benadrukt dat alle veiligheidselementen, met inbegrip van infrastructuur, instellingen en beleid, klimaatbestendig moeten zijn en dat zij snel moeten worden aangepast aan de gevolgen ervan;

22. is zeer verheugd over het feit dat het nieuwe EU-instrument Europa in de wereld (NDICI) goed weerspiegelt hoe urgent en belangrijk snelle, krachtige en uitgebreide externe klimaatactie is; is in dit verband verheugd over het feit dat het NDICI klimaatactie mainstreamt en ervoor zal zorgen dat 30 % van zijn begroting van 80 miljard EUR voor zeven jaar klimaatacties ondersteunt; verzoekt de Commissie deze doelstellingen volledig na te leven en in haar berekeningen alleen maatregelen met een duidelijke klimaatdimensie op te nemen; is ingenomen met het feit dat investeringen in fossiele brandstoffen en maatregelen met schadelijke of aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu en het klimaat uitgesloten zijn van financiering; staat zeer positief tegenover het NDICI-klimaatveiligheidsbeleid (zie punt 3.1, d), van bijlage III bij de NDICI-verordening; verzoekt de Commissie prioriteit te verlenen aan maatregelen die gericht zijn op alomvattende en

Dinsdag, 7 juni 2022

inclusieve resultaten door de beperking van en de aanpassing aan klimaatverandering te koppelen aan conflictpreventie en vredesopbouw; is ingenomen met het programma inzake milieu en klimaatverandering van het NDICI en benadrukt dat kwetsbare en in conflict verwickelde landen beter moeten worden ondersteund op het gebied van milieugovernance, ook door middel van institutionele opbouw; dringt erop aan dat het volledige potentieel voor milieugerelateerde vredesopbouw wordt ontsloten in het kader van het NDICI-programma voor vrede, stabiliteit en conflictpreventie; is van mening dat de aanpak van het NDICI inzake klimaatveiligheid een referentiepunt moet zijn voor al het andere externe optreden van de Unie en verzoekt de VV/HV ervoor te zorgen dat met name het GVDB op die aanpak wordt afgestemd; verzoekt de Commissie en de EDEO gebruik te maken van de resultaten van bestaand onderzoek naar opkomende kwetsbaarheden op het gebied van klimaatveiligheid, met name in de Sahel, het Midden-Oosten en Oost-Afrika;

23. is van mening dat klimaatveiligheid volledig moet worden geïntegreerd in het instrumentarium voor conflictpreventie en crisisbeheersing van de Unie teneinde de veerkracht van fragiele staten en getroffen bevolkingsgroepen te versterken;

24. onderstreept dat het noodzakelijk is om het vermogen van de Unie voor strategische prognose, vroegtijdige waarschuwing, situationeel bewustzijn en conflictanalyse te verbeteren met behulp van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens en innovatieve methoden van verschillende bronnen; benadrukt dat de ruimteprogramma's van de Unie, het Satellietcentrum van de EU (Satcen) en het Inlichtingen- en situatiecentrum van de EU (Intcen), de eenheid conflictpreventie van de EDEO, nationale onderzoekscentra, denktanks, nationale inlichtingendiensten en het Gemeenschappelijk Onderzoekscentrum, naast stelselmatige samenwerking met maatschappelijke organisaties, ook een bijdrage moeten leveren aan strategische prognose, vredesopbouw, klimaat- en conflictonderzoek; is van mening dat het van het grootste belang is dat deze kennis wordt gebruikt om toekomstige missies, operaties en acties goed op te zetten, rekening houdend met parameters die variëren van veranderende weersomstandigheden tot de lokale politieke context; prijst de essentiële rol van Europese ruimtevaartprogramma's zoals Copernicus bij het begrijpen van klimaatverandering en het monitoren van broeikasgasemissies; herinnert eraan dat de gedecentraliseerde agentschappen van de EU, en in het bijzonder Satcen, over unieke mogelijkheden beschikken om gegevens te verzamelen over klimaatverandering en de veiligheidsaspecten ervan in de hele wereld; merkt op dat het ruimteprogramma van de EU eveneens een cruciale rol speelt bij de aanpak van de veiligheidsaspecten van klimaatverandering; is ingenomen met de huidige inspanningen van Satcen op dit gebied;

25. beklemtoont dat het beginsel van op gegevens gebaseerde beleidsmaatregelen en programma's binnen klimaatveiligheidsprogramma's centraal moet staan; is zich tegelijkertijd bewust van de beperkingen van bigdata benaderingen en kwantitatieve milieubelastingsindicatoren als het gaat om conflictvoorspelling, aangezien daarbij mogelijk onvoldoende rekening wordt gehouden met de lokale maatschappelijke context; herinnert aan het gebrek aan betrouwbare gegevens in sommige kwetsbare landen, ook als gevolg van corruptie en zwakke bestuursstructuren, en dat in dergelijke gevallen gebruik kan worden gemaakt van proxygegevens; is van mening dat de kennis en initiatieven van de lokale bevolking en het maatschappelijk middenveld een sleutelrol spelen bij de inspanningen van de Unie om de gevolgen van klimaatverandering voor conflicten aan te pakken;

26. verzoekt de EDEO en de Commissie ervoor te zorgen dat vroegtijdige waarschuwing en conflictanalyse op passende wijze worden gekoppeld aan vroegtijdige maatregelen en reacties, en dat er een betekenisvolle strategische prognosecapaciteit voorhanden is; is in dit verband ingenomen met de lopende conflictanalyse van ongeveer zestig landen door de EDEO; herinnert eraan dat het van essentieel belang is dat klimaatmaatregelen conflictsensitief zijn om te vermijden onbedoeld schade toe te brengen en om waar mogelijk bij te dragen aan vrede;

27. wijst erop dat er behoefte is aan een gevalsgerichte aanpak, met inbegrip van regiospecifieke analyses en lokaal aangestuurd initiatieven, die is aangepast aan de specifieke situatie ter plaatse; benadrukt dat het belangrijk is gemeenschappen weerbaarder te maken, en dat het ondersteunen van eigen plaatselijke inbreng en inclusieve lokale bestuursstructuren cruciaal is om duurzame resultaten te waarborgen; onderstreept dat een inclusieve en doorzichtige benadering van lokale bevolkingen en doeltreffendere maatregelen inzake milieubescherming, bijvoorbeeld toegang tot vitale hulpbronnen, ook bijdragen tot de veiligheid van EU-troepen en -personeel (veiligheid van missies); spreekt zijn volledige steun uit voor milieuactivisten, aangezien zij in delen van de wereld te maken krijgen met toenemende repressie; beklemtoont dat staten die de mogelijkheden van milieuactivisten om op te treden beperken, schade berokkenen aan tal van mensen wier vaardigheden het hardst nodig zijn en daardoor de belangen van de EU schaden;

Dinsdag, 7 juni 2022

28. dringt aan op internationale samenwerking om de uitdagingen in verband met milieumigratie aan te pakken, teneinde gemeenschappelijke oplossingen te ontwikkelen; roept ertoe op bijzondere aandacht te besteden aan het verlenen van passende bijstand aan kinderen en jongeren;

29. meent dat milieugerelateerde vredesopbouw moet worden versterkt, aangezien deze een van de algemene duurzame en eerlijke oplossingen is voor het tegengaan van de effecten van klimaatverandering en het bestendigen van vrede, door dialoog en samenwerking op lokaal, nationaal en internationaal niveau te bevorderen (bijvoorbeeld ten aanzien van het beheer van natuurlijke hulpbronnen, de toegang tot land en water, milieubescherming, rampenrisicovermindering, het opvangen van klimaatvluchtelingen enz.) en kansen te bieden voor een op verandering gerichte aanpak om het hoofd te bieden aan de onderliggende oorzaken van conflict en de structurele factoren voor marginalisering; benadrukt dat de initiatieven voor bemiddeling voorafgaand aan conflicten moeten worden opgevoerd, ook door de financiering via het NDICI te verhogen; wijst erop dat het milieu gedurende de volledige conflictcyclus moet worden aangepakt en dat ook de situatie na een conflict op passende wijze moet worden aangepakt, aangezien dit de bevolking kwetsbaarder kan maken voor milieurisico's of kan leiden tot een toename van milieucriminaliteit of verwoesting (zoals ontbossing) in onbeheerde gebieden;

30. onderstreept dat de klimaatactie van de Unie inclusief moet zijn, gendergelijkheid moet bevorderen, de op mensenrechten gebaseerde EU-benadering moet toepassen, goed bestuur moet stimuleren en de agenda voor jongeren, vrede en veiligheid en de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid ten uitvoer moet leggen, in overeenstemming met het genderactieplan III van de EU; pleit met name voor de ondersteuning van de initiatieven van basisorganisaties voor vrouwen, jongeren en inheemse bevolkingen en voor het trekken van lering uit deze initiatieven;

31. onderstreept eveneens dat het noodzakelijk is klimaatveiligheidsdeskundigen in te zetten binnen de GVDB-missies en -operaties, waarbij de lidstaten worden aangemoedigd deze inspanningen te ondersteunen door dergelijke deskundigen ter beschikking te stellen; stelt voor om EU-delegaties specifiek te belasten met het verbeteren van de verslaglegging over het beheer van land en natuurlijke hulpbronnen, alsmede over de daarmee verband houdende sociaal-economische en politieke ontwikkelingen; benadrukt dat het van belang is de bevoegde EU-actoren ook op te dragen de situatie in regio's die zwaar worden getroffen door klimaatverandering en milieuaantasting, zoals de Sahel, de Hoorn van Afrika en het gebied van de Stille Oceaan, nauwlettend in het oog te houden en dankzij de ontwikkeling van mechanismen de impact, de getrokken lering en de beste praktijken van inspanningen te monitoren, te evalueren, te documenteren en openbaar te maken teneinde alomvattende resultaten te bereiken door aanpassing aan klimaatverandering en vredesopbouw met elkaar te verbinden;

32. is ingenomen met de toegenomen nadruk op het verband tussen klimaat en veiligheid en de deelname van secretaris-generaal van de NAVO, Jens Stoltenberg, aan de 26e VN-Conferentie van de Partijen inzake klimaatverandering in Glasgow (COP26), en dringt aan op concrete samenwerking tussen de EU en de NAVO in dit opzicht;

De operationele dimensie aanpakken

33. erkent dat veel GVDB-missies worden uitgevoerd in gebieden die zwaar worden getroffen door klimaatverandering, waardoor de uitdagingen voor deze missies toenemen;

34. benadrukt dat klimaatverandering ook tot volksverhuizingen kan leiden en uitdagingen kan vormen voor de operatiegebieden; dringt aan op een duidelijk bewustzijn van de veiligheidsaspecten van klimaatverandering als een cruciale factor waarmee militairen te maken zullen krijgen, niet alleen vanwege de gevolgen ervan voor militaire operaties, maar ook om te anticiperen op toenemende door het klimaat veroorzaakte interne ontheemding, die al groter is dan de ontheemding door conflicten; merkt echter op dat de strijdmachten onvoldoende voorbereid zijn op de veiligheidsimplicaties van het veranderende klimaat in de wereld;

35. pleit voor de integratie van een klimaatsensitieve aanpak en is er vast van overtuigd dat de lidstaten alle missies en -operaties en alle acties van de Europese Vredesfaciliteit (EVF) dringend het mandaat moeten geven om beter bij te dragen tot de geïntegreerde aanpak van veiligheidsuitdagingen op het gebied van de klimaatverandering, met name in de Sahel en de Hoorn van Afrika, om de kostprijs van de operaties (lager energieverbruik, gebruik van nieuwe energiebronnen) te doen dalen en tegelijk de operationele efficiëntie van de missies te vergroten;

36. benadrukt dat GVDB-missies en -operaties en EVF-acties kunnen bijdragen tot het vergroten van de klimaatweerbaarheid van de gastlanden en onderstreept dat in hun exitstrategie een positief resultaat moet worden beoogd wat betreft de lokale voetafdruk, zonder afbreuk te doen aan hun belangrijkste veiligheids- en defensietaken en zonder de levensvatbaarheid en operationele doeltreffendheid van de missie of de veiligheid van militair en civiel personeel op het spel te zetten; benadrukt dat het verminderen van de operationele afhankelijkheid van fossiele brandstoffen voordelen oplevert

Dinsdag, 7 juni 2022

qua operationele efficiëntie en doeltreffendheid, onder meer door de veiligheid van missiepersoneel te verbeteren door logistieke toeleveringsketens te verkorten, en de geloofwaardigheid van het GVDB-optreden te versterken met het oog op de leidersrol van de EU in de wereld op het gebied van klimaat;

37. herinnert eraan dat alle civiele en militaire GVDB-missies en -operaties en EVF-acties deel moeten uitmaken van een bredere politieke strategie die is ontworpen om bij te dragen aan de menselijke veiligheid en ernaar moeten streven het niveau van veiligheid en stabiliteit lokaal te verhogen; wijst erop dat klimaatveiligheid en milieugerelateerde vredesopbouw moeten worden geïntegreerd in geactualiseerde EU-concepten inzake hervorming van de veiligheidssector en ontwapening, demobilisatie en re-integratie, waarbij de veerkracht van de betrokken lokale bestuursstructuren moet worden versterkt, met name wat betreft de kwaliteit van veiligheidsdiensten, inclusiviteit (vooral met betrekking tot de participatie en de rechten van vrouwen, jongeren en gemarginaliseerde groepen in al hun diversiteit), verantwoordingsplicht en transparantie;

38. benadrukt dat de belangrijkste effecten van de klimaatverandering momenteel pleiten voor meer missies ter bevordering van de burgerveiligheid, hetgeen niet tot de kerntaak van de strijdmachten behoort;

39. verzoekt de EDEO te waarborgen dat civiele missies en militaire operaties klimaatsensitief door ontwerp zijn; benadrukt dat dringend moet worden voorkomen dat de activiteiten van de Unie in kwetsbare derde landen bijdragen tot schaarste van hulpbronnen, stijgende prijzen van vitale hulpbronnen of milieuaantasting en -verontreiniging; benadrukt dat voor missies een infrastructuur en toeleveringsketen moeten worden ontwikkeld die klimaat- en milieuveerkrachtig en -sensitief en zo geoptimaliseerd qua energie en koolstofneutraal mogelijk zijn; is van mening dat het absoluut noodzakelijk is massaal te investeren in onderzoek naar en ontwikkeling van koolstofneutrale brandstoffen en aandrijfsystemen voor militaire middelen voor vervoer op land, over zee en in de lucht en gebruik te maken van nieuwe technologie als mobiele zonnepanelen, met name voor statische elementen, teneinde de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verkleinen, en dat daarbij moet worden gestreefd naar een zo goed mogelijk evenwicht tussen operationele prestaties en milieuefficiëntie zonder nieuwe afhankelijkheden van buitenlandse actoren te creëren;

40. stelt voor een leerplan op te stellen voor een cursus aan de Europese Veiligheids- en defensieacademie voor de opleiding van opleiders om klimaat- en milieukwesties te integreren in het gewone militaire opleidingssysteem op tactisch en strategisch niveau; is van mening dat dergelijke cursussen verplichte opleiding voorafgaand aan de missie moeten vormen voor klimaatveiligheidsadviseurs voor GVDB-missies en -operaties alsmede EU-delegaties;

41. is van mening dat de koolstofvoetafdruk van militaire infrastructuur kan worden geoptimaliseerd door meer in te zetten op energie-efficiëntie, via renovatie en het passende gebruik van hernieuwbare energie;

42. is ingenomen met de moderniseringsinspanningen om de apparatuur bestand te maken tegen de extreme temperatuurschommelingen ten gevolge van de klimaatverandering, en in het bijzonder met de cellen voor ecodesign om de duurzaamheid van de apparatuur te waarborgen;

43. benadrukt dat de milieugerelateerde vredesopbouw en klimaatveiligheid van de EU moeten worden versterkt door taken en ondersteuning op te nemen op het gebied van bemiddeling, dialoog, burgerbescherming, conflictoplossing en verzoening ter verlichting van door het klimaat veroorzaakte spanningen tussen verschillende gemeenschappen die strijden om schaarse hulpbronnen, zoals landbouwgrond of water, en die de positie van gewelddadige gewapende en extremistische groepen gemakkelijk kunnen versterken of kunnen uitmonden in gewapende conflicten of zelfs interstatelijke oorlogen; wijst er in dit verband op dat aangepaste missies onder meer gericht moeten zijn op geïntegreerde vredesopbouw, milieugerelateerde vredesopbouw en maatregelen voor aanpassing aan klimaatverandering, alsmede op het versterken van civiele capaciteiten voor conflictpreventie; stelt voor dergelijke aangepaste missies te richten op:

(a) door het klimaat veroorzaakte schaarste van hulpbronnen die bijdraagt tot conflict en instabiliteit;

(b) kritieke infrastructuur in kwetsbare landen en het weerbaarder maken van deze landen op het gebied van veiligheid;

(c) een conflictsensitieve bescherming en verdediging van biodiversiteit, met name in ecosystemen van kwetsbare en door oorlog verscheurde landen;

Dinsdag, 7 juni 2022

Klimaatverandering integreren in de militaire vermogensopbouw

44. stelt dat alle door de Unie en haar lidstaten gebruikte militaire vermogens en diensten moeten bijdragen tot de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de EU en zich moeten aanpassen aan steeds uitdagender klimaatomstandigheden, onder meer om de voltooiing van hun taken thuis en in het buitenland te kunnen waarborgen; is ten aanzien van aanpassing aan klimaatverandering van mening dat het dringend noodzakelijk is dat de strijdkrachten van de lidstaten hun vermogens aanpassen aan de steeds moeilijker wordende klimaatomstandigheden;

45. dringt aan op een evaluatie van de impact van door klimaatverandering veroorzaakte veranderende weerspatronen en van frequentere extreme weersomstandigheden op de operationele doeltreffendheid van de strijdkrachten en de vermogensvereisten die daar mogelijk het gevolg van zijn;

46. onderstreept dat een toename van de defensie-uitgaven, rekening houdend met de noodzaak om het ambitieniveau van onze legers te handhaven, niet mag leiden tot een stijging van de uitstoot, dat een deel van de defensie-uitgaven bestemd moet zijn voor investeringen in technologieën en capaciteiten die de uitstoot aanzienlijk verlagen, zoals elektrificatie en het gebruik van koolstofneutrale brandstoffen, en dat klimaat- en milieuoverwegingen een belangrijke drijvende kracht zijn geworden; herinnert eraan dat militaire strategen en planners van de EU en de NAVO zich al meer dan een decennium buigen over de vraag hoe strijdkrachten hun koolstofvoetafdruk kunnen verkleinen; verzoekt de EU en de NAVO een gemeenschappelijke methode te ontwikkelen om bondgenoten te helpen de broeikasgasemissies van militaire activiteiten en installaties te meten en emissiereductiedoelstellingen vast te stellen; herinnert eraan dat een verminderde energetische voetafdruk en brandstofbehoefte ook een positief effect hebben op de veiligheid en efficiëntie van missies; is in dit verband ingenomen met de activiteiten van het EDA, met name het Go Green-beleid, het Groene Defensie-initiatief, de energie- en milieuwerggroep, het overlegforum over duurzame energie in de defensie- en veiligheidssector en het incubatieforum inzake circulaire economie op het gebied van Europese defensie; pleit voor een versnelling en uitbreiding van dergelijke projecten en voor een onafhankelijke externe evaluatie daarvan;

47. merkt op dat het EDA heeft geconcludeerd dat de daaruit voortvloeiende verlaging van het verbruik van fossiele brandstoffen ook leidt tot lagere kosten, minder uitstoot en minder afhankelijkheid van niet-Europese bronnen, en dat het aantal slachtoffers aanzienlijk kan worden verlaagd aangezien er veel minder brandstofkonvoeien zijn die tegenstanders kunnen aanvallen, waardoor tegelijkertijd middelen vrijkomen die anders gebruikt worden om de konvoeien te beschermen, en dat het algehele vermogen doeltreffender wordt gemaakt door meer uithoudingsvermogen, mobiliteit en autonomie; herinnert eraan dat de toename van het aandeel koolstofvrije brandstoffen in het leger niet alleen kan bijdragen tot klimaatneutraliteit, maar ook de voorzieningszekerheid en strategische autonomie kan helpen vergroten; benadrukt dat een grote vraag naar fossiele brandstoffen en lange aanvoerroutes de kosten voor missies en operaties doen toenemen en het veiligheidsrisico voor personeel en contractanten van missies vergroten;

48. verzoekt DG DEFIS, de lidstaten, EDEO en het EDA bij de besteding van EU-middelen te kiezen voor een benadering met een lage ecologische, energie- en koolstofvoetafdruk door ontwerp en regelmatig verslag uit te brengen over de vorderingen; benadrukt dat een gecoördineerde aanpak op EU-niveau van bijzonder belang is bij het introduceren van initiatieven op het gebied van onderzoek, ontwikkeling, modernisering of het bundelen en delen van initiatieven, met name op het gebied van technologie en vermogens voor militair en voor tweërlei gebruik; herinnert eraan dat het strategisch van belang is alle technologische aspecten te ontwikkelen en de kosten van de hele economische levensduur aan te pakken, samen met normalisatie en certificering op EU-niveau, om ervoor te zorgen dat uitrusting geschikt is om de gevolgen van de klimaatcrisis aan te pakken; is ingenomen met het feit dat het EDF bijdraagt tot de integratie van klimaatacties in het beleid van de Unie en tot de verwezenlijking van een globale doelstelling om 30 % van de begrotingsuitgaven van de Unie aan klimaatdoelstellingen te besteden, wat het streefcijfer is voor de EU-begroting 2021-2027; herinnert eraan dat onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten gericht kunnen zijn op oplossingen om de efficiëntie te verbeteren, de koolstofvoetafdruk te verkleinen en duurzame beste praktijken te verwezenlijken; is ingenomen met de investeringen van 133 miljoen EUR die hiervoor in het eerste jaarlijkse werkprogramma zijn uitgetrokken, maar merkt op dat dit slechts 11 % van de totale jaarlijkse EDF-begroting is; herinnert aan de rol van NextGenerationEU voor klimaatactie en verzoekt de lidstaten middelen uit hun nationale herstelplannen te gebruiken teneinde te investeren in de groene transitie van hun militaire infrastructuur;

49. benadrukt dat meer moet worden geïnvesteerd in “groene” defensie, met name door een groter aandeel van uit de EU-begroting gefinancierde militaire O&O en dual-use technologische innovaties (materialen, energie enz.) te wijden aan koolstofneutrale brandstoffen en aandrijfsystemen voor militaire vliegtuigen, schepen en andere voertuigen, vooral met betrekking tot toekomstige zware wapensystemen (zoals het toekomstige Europese luchtgevechtssysteem (FCAS) en de Europese gevechtstank (EMBT)) en andere systemen die binnen de door de EU verstrekte kaders worden ontwikkeld;

Dinsdag, 7 juni 2022

onderstreept dat dergelijke investeringen, gezien hun tweeledige karakter, een krachtig positief overloopeffect hebben naar de civiele sector, met name de noodlijdende burgerluchtvaartsector die op zoek is naar minder energie-intensieve en kosteneffectievere bedrijfsmodellen en -technologieën; is van mening dat meer gebruik kan worden gemaakt van ecodesign om de milieueffecten van militaire apparatuur tijdens de levensduur ervan te beperken en dat daarbij moet worden gestreefd naar een zo goed mogelijk evenwicht tussen operationele prestaties en milieuefficiëntie; is van oordeel dat de stroomvoorziening van militaire technologie verder moet worden bevorderd en uitgebreid moet worden gefinancierd via in het kader van het EDF toegekende Europese subsidies, met name wat betreft wapensystemen, maar ook als het gaat om huisvesting, kazernes en de daarvoor bestemde verwarmings- en koelsystemen, hetzij in de lidstaten, hetzij in militaire kampen waar zij worden ingezet; herinnert eraan dat de verantwoordelijkheid voor de aanpassing van defensiemiddelen en het gebruik ervan aan klimaatverandering in de eerste plaats bij de lidstaten ligt en dat de EU als zodanig nog niet over haar eigen capaciteiten beschikt;

50. benadrukt dat de EU continu waakzaam moet blijven voor alle elementen die de EU kwetsbaar en/of afhankelijk kunnen maken ten gevolge van de "elektrificatie" van de Europese strijdmachten en deze moet beperken, in het bijzonder wat betreft de toegang tot essentiële grondstoffen; beklemtoont dat de "vergroening" en de digitalisering van de Europese strijdmachten de EU in geen geval op een nieuwe manier kwetsbaar mogen maken of de veiligheid van Europa of de Europese burgers in gevaar mogen brengen;

51. dringt erop aan energie-efficiëntiecriteria en beginselen van de circulaire economie te integreren in programma's voor vermogensontwikkeling en aanbestedingsrichtsnoeren, op basis van de ervaring en getrokken lering van de lidstaten en in het kader van activiteiten van het EDA; verzoekt de lidstaten te werken aan procesoptimalisering, milieuvriendelijk systeemontwerp, bouw en exploitatie op basis van circulariteitsbeginselen, met name met betrekking tot operationele hoofdkwartieren en veldkantoren; dringt aan op de versterking van de rol van het EDA, het EDF en permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) bij het ondersteunen van de lidstaten, het verspreiden van nationale beste praktijken en het organiseren van regelmatige peer-to-peeruitwisselingen over groene defensie en beperking van klimaatverandering;

52. is van mening dat het tijd is om nieuwe PESCO-projecten te ontwikkelen die gericht zijn op het vaststellen van normen en benchmarks voor energie-efficiëntie, het creëren van nieuwe capaciteiten of het bundelen en moderniseren van bestaande capaciteiten; verzoekt de lidstaten na te gaan of het uitvoerbaar is om gebruik te maken van PESCO om een korps van militaire ingenieurs op te zetten dat zich richt op de aanpak van door het klimaat veroorzaakte natuurrampen en de bescherming van infrastructuur in kwetsbare landen; wijst erop dat het belangrijk is om periodieke evaluaties op te nemen om de voortgang van dergelijke projecten te beoordelen en tekortkomingen zo vroeg mogelijk aan te pakken; prijst de rol van gezamenlijke operaties om burgers te redden bij natuurrampen, zoals de Frans-Nederlandse Hurex-oefeningen op het gebied van rampenbeheersing in het Caribisch gebied;

53. beklemtoont dat klimaatverandering en milieuaantasting moeten worden aangekaart bij de toekomstige herziening van het pact inzake het civiele GVDB, met name wat betreft de integratie van klimaat- en milieuaspecten in de operationele taken en het opleidingsbeleid;

De internationale samenwerking intensiveren en het multilateralisme versterken

54. wijst op het belang van samenwerking als kernelement van de voortrekkersrol van de EU bij het aanpakken van klimaatverandering, zoals verankerd in de routekaart; staat positief tegenover personeelsuitwisselingen tussen de VN en de NAVO, en benadrukt dat nauwere samenwerking op dit gebied noodzakelijk is; verzoekt de EDEO en de bevoegde diensten van de Commissie nader in dialoog te treden met andere partners, zoals de Afrikaanse Unie, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, Canada en de Verenigde Staten; benadrukt dat het huidige gebrek aan betrouwbare en internationaal vergelijkbare gegevens over energieverbruik en broeikasgasemissies in de defensiesector eveneens moet worden verholpen;

55. benadrukt dat klimaatveiligheidsbeleid niet alleen gericht moet zijn op aanpassing aan onrust, tekorten aan hulpbronnen en hogere niveaus van onvoorspelbaarheid, maar ook op het bevorderen van de diepere veranderingen die nodig zijn om de ecologische stabiliteit en het evenwicht op mondiaal niveau te herstellen;

56. dringt erop aan het verband tussen klimaat en veiligheid op te nemen als een nieuw prioritair gebied voor het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing;

Dinsdag, 7 juni 2022

57. neemt kennis van de door de NAVO geuite ambitie om tegen 2050 koolstofneutraliteit te bereiken; onderstreept dat 22 lidstaten NAVO-lid zijn en verzoekt de VV/HV erop toe te zien dat doelstellingen, benchmarks en methoden op het gebied van emissieverlaging op elkaar zijn afgestemd tussen de lidstaten, aangezien zij maar over één strijdmacht beschikken; meent dat de NAVO en de EU ervoor moeten kiezen om klimaatveiligheid te behandelen als een nieuw terrein voor samenwerking en concrete acties; dringt er met name op aan klimaatverandering en -veiligheid op te nemen als een nieuw en zeer concreet samenwerkingsgebied in de derde gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO;

58. benadrukt de belangrijke rol van parlementaire diplomatie bij het versterken van de internationale banden met het oog op de bestrijding van klimaatverandering, onder meer door middel van de werkzaamheden van de commissies en delegaties van het Europees Parlement, en dringt aan op meer aandacht voor het verband tussen klimaat en veiligheid;

59. wijst erop dat het gebrek aan klimaatfinanciering een belangrijke belemmering vormt voor het op zinvolle wijze aanpakken van klimaatverandering en het opbouwen van klimaatveiligheid; betreurt het feit dat de internationale gemeenschap in 2009 100 miljard USD aan klimaatfinanciering voor ontwikkelingslanden heeft toegezegd, maar dat deze toezegging nog steeds niet was nagekomen tegen de COP26;

o

o o

60. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad en de Commissie.

Dinsdag, 7 juni 2022

P9_TA(2022)0224

De EU en de veiligheidsuitdagingen in de Indo-Pacifische regio

Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de EU en de veiligheidsuitdagingen in de Indo-Pacifische regio (2021/2232(INI))

(2022/C 493/03)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn resolutie van 16 september 2021 over een nieuwe EU-strategie ten aanzien van China ⁽¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 1 maart 2022 over de aanval van Rusland op Oekraïne ⁽²⁾,
- gezien Resolutie ES-11/L.1 van de Algemene Vergadering van de VN van 2 maart 2022, waarin de aanval van Rusland op Oekraïne wordt betreurd,
- gezien Resolutie ES-11/L.2 van de Algemene Vergadering van de VN van 24 maart 2022 over de humanitaire gevolgen van de agressie tegen Oekraïne,
- gezien het door de Europese Raad op 24 maart 2022 goedgekeurde strategisch kompas van de EU,
- gezien de gezamenlijke verklaring van de Russische Federatie en de Volksrepubliek China van 4 februari 2022 over internationale betrekkingen in een nieuw tijdperk en wereldwijde duurzame ontwikkeling,
- gezien het ministerieel forum voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio van 22 februari 2022,
- gezien zijn resolutie van 15 december 2021 over de uitdagingen en vooruitzichten voor multilaterale regelingen inzake wapenbeheersing en ontwapening met betrekking tot massavernietigingswapens ⁽³⁾,
- gezien zijn aanbeveling van 21 oktober 2021 aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) betreffende de politieke betrekkingen en samenwerking tussen de EU en Taiwan ⁽⁴⁾,
- gezien zijn aanbeveling van 21 oktober 2020 aan de Raad en de VV/HV ter voorbereiding van het tiende toetsingsproces van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (NPV), kernwapenbeheersing en mogelijkheden voor nucleaire ontwapening ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 21 januari 2021 over connectiviteit en de betrekkingen EU-Azië ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 18 april 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting namens de Unie van de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Australië, anderzijds ⁽⁷⁾,
- gezien zijn resolutie van 3 oktober 2017 over politieke betrekkingen tussen de EU en ASEAN ⁽⁸⁾,
- gezien zijn aanbeveling van 29 april 2021 aan de Raad, de Commissie en de VV/HV over de betrekkingen tussen de EU en India ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ PB C 117 van 11.3.2022, blz. 40.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0052.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0504.

⁽⁴⁾ PB C 184 van 5.5.2022, blz. 170.

⁽⁵⁾ PB C 404 van 6.10.2021, blz. 240.

⁽⁶⁾ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 117.

⁽⁷⁾ PB C 390 van 18.11.2019, blz. 172.

⁽⁸⁾ PB C 346 van 27.9.2018, blz. 44.

⁽⁹⁾ PB C 506 van 15.12.2021, blz. 109.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien zijn standpunt van 12 december 2018 over het ontwerp van besluit van de Raad inzake de sluiting, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de strategische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Japan, anderzijds ⁽¹⁰⁾,
- gezien zijn resolutie van 7 oktober 2021 over de stand van de cyberdefensievermogens van de EU ⁽¹¹⁾,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 21 en 22 oktober 2021,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de VV/HV van 16 september 2021 over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio (JOIN(2021)0024),
- gezien de bijgewerkte versie van de strategie van Frankrijk voor de Indo-Pacifische regio van juli 2021, getiteld “De Indo-Pacifische regio: een prioriteit voor Frankrijk”,
- gezien het overleg op hoog niveau tussen de EU en de VS over de Indo-Pacifische regio van 3 december 2021,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de VV/HV van 1 december 2021 over de Global Gateway (JOIN(2021)0030),
- gezien de 13e Ontmoeting Azië-Europa (ASEM-top) van 25 en 26 november 2021,
- gezien het concept voor een geïntegreerde aanpak van klimaatverandering en veiligheid van 5 oktober 2021,
- gezien de conclusies van de Raad van 16 april 2021 over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio,
- gezien het AUKUS-veiligheidspact van 15 september 2021,
- gezien het communiqué van de NAVO-top op 14 juni 2021 in Brussel,
- gezien de conclusies van de Raad van 17 juni 2020 en van 10 mei 2021 over veiligheid en defensie,
- gezien het op 8 mei 2021 overeengekomen connectiviteitspartnerschap tussen de EU en India,
- gezien Besluit (GBVB) 2020/2188 van de Raad van 22 december 2020 tot wijziging van Gemeenschappelijk Optreden 2008/851/GBVB inzake de militaire operatie van de Europese Unie teneinde bij te dragen tot het ontmoedigen, voorkomen en bestrijden van piraterij en gewapende overvallen voor de Somalische kust ⁽¹²⁾,
- gezien de gezamenlijke ministeriële verklaring van de EU en de ASEAN over connectiviteit van 1 december 2020,
- gezien de top EU-China van 1 april 2022,
- gezien het bezoek van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen aan India van 24 tot en met 25 april 2022,
- gezien de top EU-Japan van 12 mei 2022,
- gezien het door de ministers van Buitenlandse Zaken van de G7 bekendgemaakte gezamenlijk communiqué van 14 mei 2022,
- gezien de Nederlandse strategie voor de Indo-Pacifische regio van 13 november 2020, getiteld “Indo-Pacific: een leidraad voor versterking van de Nederlandse en EU-samenwerking met partners in Azië”,
- gezien de routekaart voor klimaatverandering en defensie van 9 november 2020,

⁽¹⁰⁾ PB C 388 van 13.11.2020, blz. 341.

⁽¹¹⁾ PB C 132 van 24.3.2022, blz. 102.

⁽¹²⁾ PB L 435 van 23.12.2020, blz. 74.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien de “Beleidsrichtsnoeren voor de Indo-Pacifische regio” van de Duitse Bondsregering van september 2020,
 - gezien het Partnerschap tussen de EU en Japan betreffende duurzame connectiviteit en hoogwaardige infrastructuur van 27 september 2019,
 - gezien de bijdrage van de Commissie en de HV/VV aan de Europese Raad van 12 maart 2019, getiteld “EU-China — een strategische visie”,
 - gezien het EU-actieplan tegen desinformatie van 5 december 2018,
 - gezien het besluit genomen tijdens de ministeriële bijeenkomst EU-ASEAN van 21 januari 2019 om een strategisch partnerschap EU-ASEAN tot stand te brengen,
 - gezien de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Singapore, die op 19 oktober 2018 is ondertekend in Brussel,
 - gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de HV/VV van 19 september 2018, getiteld “Versterken van de banden tussen Europa en Azië — Bouwstenen voor een EU-strategie” (JOIN(2018)0031),
 - gezien de conclusies van de Raad van 28 mei 2018 over nauwere samenwerking op het gebied van veiligheid in en met Azië,
 - gezien het actieplan 2018-2022 van de ASEAN en de EU,
 - gezien de partnerschapsovereenkomst op het gebied van betrekkingen en samenwerking tussen Nieuw-Zeeland en de Europese Unie van 5 oktober 2016,
 - gezien het gezamenlijk voorstel voor een besluit van de Raad van 14 april 2016 betreffende de ondertekening namens de Europese Unie en de voorlopige toepassing van de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Australië, anderzijds (JOIN(2016)0008),
 - gezien de EU-strategie voor maritieme veiligheid van 24 juni 2014,
 - gezien de kaderovereenkomst van 23 januari 2013 tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Korea, anderzijds,
 - gezien het communiqué over de topontmoeting van 14 juni 2021, afgegeven door de staatshoofden en regeringsleiders die deelnamen aan de vergadering van de Noord-Atlantische Raad in Brussel,
 - gezien de uitspraak van het Permanente Hof van Arbitrage van 12 juli 2016 in het kader van de arbitrage inzake de Zuid-Chinese Zee (Republiek der Filipijnen tegen Volksrepubliek China),
 - gezien de allereerste persoonlijke top van leiders van 24 september 2021 in het kader van de quadrilaterale veiligheidsdialoog (QUAD), bestaande uit de politieke leiders van de Verenigde Staten, Australië, Japan en India,
 - gelet op het VN-Verdrag inzake het recht van de zee (UNCLOS),
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0085/2022),
- A. overwegende dat de EU de Indo-Pacifische regio beschouwt als een gebied dat zich uitstrekt van de oostkust van Afrika tot de eilandstaten in de Stille Oceaan; overwegende dat de Indo-Pacifische regio divers is, die 60 % van de wereldbevolking herbergt en zeven leden van de G20 telt, en een belangrijke speler is in de mondiale internationale orde en landen omvat die steeds belangrijkere politieke, handels- en veiligheidspartners voor de EU zijn;
- B. overwegende dat circa 90 % van de externe handel van de Unie over zee plaatsvindt; overwegende dat zich in de Indo-Pacifische regio belangrijke vaarroutes bevinden die van vitaal belang zijn voor de handelsactiviteiten van de Unie, zoals de Straat van Malakka, de Zuid-Chinese Zee en de Straat van Bab el Mandeb;

Dinsdag, 7 juni 2022

- C. overwegende dat de EU en landen in de Indo-Pacifische regio met soortgelijke veiligheidsuitdagingen te maken hebben, maar ook niet-traditionele uitdagingen; overwegende dat de visie van de EU op de regio een afspiegeling is van de politieke erkenning van de noodzaak meer verantwoordelijkheid te nemen bij het aanpakken van de mondiale veiligheidsuitdagingen;
- D. overwegende dat op uitnodiging van president Xi Jinping op 4 februari 2022 een gezamenlijke tekst van de presidenten van China en Rusland is ondertekend voorafgaand aan de openingsceremonie van de Olympische Winterspelen in Peking; overwegende dat in de gezamenlijke verklaring onder meer werd verklaard dat de vriendschap tussen beide staten “geen grenzen kent”, en dat China zich met deze verklaring voor het eerst officieel aansloot bij de Russische eis om de uitbreiding van de NAVO een halt toe te roepen;
- E. overwegende dat volgens berichten in de media Chinese functionarissen tijdens de top van 4 februari 2022 hoge Russische functionarissen hebben verzocht Oekraïne niet binnen te vallen voor het einde van de Olympische Winterspelen in Peking; overwegende dat dit zou betekenen dat hoge Chinese ambtenaren tot op zekere hoogte direct op de hoogte waren van de Russische oorlogsplannen of -intenties voordat de aanval op 24 februari 2022 begon;
- F. overwegende dat de EU tijdens de top EU-China van 1 april 2022 China heeft gewezen op zijn verantwoordelijkheid als mondiale speler om zich in te zetten voor vrede en stabiliteit, en China ertoe heeft opgeroepen steun te verlenen aan de inspanningen om onmiddellijk een einde te maken aan het bloedvergieten in Oekraïne, in overeenstemming met de rol van China in de wereld als permanent lid van de VN-Veiligheidsraad en zijn unieke nauwe betrekkingen met Rusland;
- G. overwegende dat als reactie op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne, die op 24 februari 2022 met een militaire invasie is begonnen, de Algemene Vergadering van de VN op 2 maart 2022 resolutie ES-11/1 heeft aangenomen, waarin de aanval van Rusland op Oekraïne wordt betreurd, met een meerderheid van 141 stemmen voor, 5 tegen, 35 onthoudingen en 12 landen die niet hebben gestemd; overwegende dat geen enkel land in de Indo-Pacifische regio tegen de resolutie heeft gestemd en dat alleen China, India, Madagaskar, Mozambique, Laos, Zuid-Afrika, Sri Lanka, Tanzania en Vietnam zich van stemming over de definitieve tekst hebben onthouden;
- H. overwegende dat de onlangs aangenomen gezamenlijke mededeling over een EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, die gebaseerd is op een principiële betrokkenheid met een langetermijnperspectief, een vergaande en noodzakelijke verandering weerspiegelt in de manier waarop de EU tegen haar belangen, de mogelijkheden en uitdagingen in de Indo-Pacifische regio aankijkt, alsmede haar ambitie om een grotere rol te spelen bij de handhaving van haar waarden en belangen in deze regio van toenemend geopolitiek en economisch belang; overwegende dat het bevorderen van een open, stabiele en op regels gebaseerde regionale veiligheidsarchitectuur en het opbouwen van nauwe betrekkingen, duurzame handelsrelaties en samenwerking op veiligheidsgebied met regionale organisaties en landen in de Indo-Pacifische regio centraal staan in de strategie; overwegende dat op het ministerieel forum voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio van 22 februari 2022 de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU-lidstaten en ongeveer dertig landen uit de Indo-Pacifische regio bijeengekomen zijn, en dat de EU en haar lidstaten op de bijeenkomst hun steun voor een grotere en langdurige betrokkenheid bij de Indo-Pacifische regio onderstreep hebben, door middel van concrete acties en door de veiligheids- en defensiedialoog en de bilaterale betrekkingen met partners in de regio te versterken;
- I. overwegende dat de gezamenlijke mededeling over de Global Gateway tot doel heeft tot 300 miljard EUR aan investeringen te mobiliseren om slimme, schone en veilige verbindingen op digitaal, energie- en vervoersgebied te stimuleren en de gezondheids-, onderwijs- en onderzoekssystemen in de hele wereld te versterken;
- J. overwegende dat de ontwikkelingen in de regio, en in het bijzonder die in verband met de Volksrepubliek China, de afgelopen jaren hebben geleid tot intense geopolitieke spanningen en wedijver, die worden weerspiegeld door een toename van de militaire uitgaven, de militaire opbouw en een agressievere retoriek, waardoor de op regels gebaseerde internationale orde wordt bedreigd; overwegende dat zich derhalve in de Indo-Pacifische regio een nieuw zwaartepunt voor de regionale en wereldwijde concurrentie heeft gevormd; overwegende dat er noch een overkoepelende regionale veiligheidsorde noch een vertrouwenwekkend mechanisme bestaat die de daarmee gepaard gaande uitdagingen en spanningen kan temperen; overwegende dat deze ontwikkelingen een ernstige bedreiging vormen voor de stabiliteit en de veiligheid van de regio en de internationale gemeenschap, met een directe impact op de strategische belangen van de EU als belangrijke politieke en economische partner van de landen in de regio; overwegende dat de ideologische strijd in de regio tussen autoritarisme en democratie de uitkomst van soortgelijke gevechten wereldwijd, ook in de nabijheid van de Europese Unie, kan beïnvloeden; overwegende dat een stabiele en vreedzame Indo-Pacifische regio, gebaseerd op

Dinsdag, 7 juni 2022

eerbiediging van het internationaal recht, van cruciaal belang is voor het veiligstellen van de veiligheid en de belangen van de EU; overwegende dat het aanpakken van de diepere oorzaken van instabiliteit, zoals armoede, sociale onrechtvaardigheid en schendingen van de mensenrechten, een eerste vereiste is om vrede en veiligheid in de Indo-Pacifische regio te waarborgen; overwegende de EU zich inzet voor menselijke veiligheid, vrede en het internationaal recht en de mensenrechten;

- K. overwegende dat de EU de grootste buitenlandse investeerder en verstrekker van ontwikkelingshulp is in de Indo-Pacifische regio; overwegende dat de EU een belangrijke handelspartner is en al vrijhandelsovereenkomsten heeft gesloten, en daarover onderhandelt, met diverse landen in de regio; overwegende dat de EU al kan rekenen op een uitgebreid netwerk van partnerschappen en overeenkomsten met een groot aantal landen, zoals Japan, de Republiek Korea, Australië, India, Nieuw-Zeeland, Vietnam en Singapore, en met regionale organisaties, zoals de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN) en de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (OACPS); overwegende dat de EU in de regio aanwezig is via haar lidstaat Frankrijk, met name via de Franse overzeese departementen La Réunion en Mayotte, alsook via de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden in de Indische Oceaan, en in de Stille Oceaan via Nieuw-Caledonië, alsmede via de Franse autonome overzeese gemeenschappen Frans-Polynesië en Wallis en Futuna; overwegende dat in deze Franse gebieden ongeveer 1,6 miljoen EU-burgers wonen, waaronder meer dan 7 000 militairen; overwegende dat de EU bijgevolg een gevestigde speler in de Indo-Pacifische regio is;
- L. overwegende dat in de Zuid-Chinese Zee meer dan de helft van alle vissersschepen ter wereld actief is en dat alleen de vangsten daar al goed zijn voor 12% van de mondiale visvangsten; overwegende dat de EU verschillende partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij heeft gesloten met landen in de Indo-Pacifische regio (Federale Staten van Micronesië, Cookeilanden, Salomonseilanden, Kiribati, Madagaskar, Mauritius, Mozambique en de Seychellen) en dat de vissersvloot van de Unie zowel in de Indische Oceaan als in de Stille Oceaan aanwezig is; overwegende dat de EU actief lid is van verscheidene regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's) in de Indo-Pacifische regio (Commissie voor de tonijnvisserij in de Indische Oceaan, Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan, Commissie voor de visserij in de westelijke en centrale Stille Oceaan, en de ROVB voor de zuidelijke Stille Oceaan); overwegende dat het verzoek tot toetreding van de EU tot de Commissie voor de visserij in de noordelijke Stille Oceaan op 25 februari 2021 werd aanvaard en dat zij dialogen op hoog niveau over het gebruik van de oceanen en visserijaangelegenheden voert met Australië, Indonesië, Japan en Nieuw-Zeeland; overwegende dat de EU een samenwerkingsovereenkomst met China heeft gesloten betreffende de governance van de oceanen; overwegende dat zij ook dialogen onderhoudt en samenwerkt in werkgroepen over illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij met Zuid-Korea, Thailand en Taiwan;
- M. overwegende dat het waarborgen van stabiliteit en vrijheid van scheepvaart in de wateren van de Indo-Pacifische regio van cruciaal belang is voor mondiale en regionale duurzaamheid en vrede en voor het veiligstellen van de strategische belangen van de EU; overwegende dat de EU betrokken is bij de ondersteuning van de regionale maritieme veiligheid door middel van operatie EUNAVFOR Atalanta in het kader van het gemeenschappelijke veiligheids- en defensiebeleid; overwegende dat de partners in de Indo-Pacifische regio ingenomen zijn met operatie Atalanta en met het feit dat deze gericht is op het voorkomen van piraterij en gewapende overvallen, alsmede op het toezicht op wapen- en drugshandel; overwegende dat de EU en haar lidstaten zich ertoe hebben verbonden hun permanente maritieme aanwezigheid in de regio uit te breiden, onder meer via het concept “gecoördineerde maritieme aanwezigheid”;
- N. overwegende dat Frankrijk permanent militaire middelen in Azië en de Stille Oceaan gestationeerd heeft; overwegende dat het zinvol kan zijn na te denken over manieren waarop deze permanente Franse aanwezigheid, met name in de vorm van de Forces armées en Polynésie française (FAPF — Strijdkrachten in Frans-Polynesië) en de Forces armées de la Nouvelle-Calédonie (FANC — Strijdkrachten van Nieuw-Caledonië), zo nodig bij potentiële Europese acties kan worden benut;
- O. overwegende dat de snelle militaire opbouw van China, zijn steeds assertievere en expansionistischere gedrag in de Indo-Pacifische regio, zijn militaire activiteiten in de Straat van Taiwan en in de Oost- en Zuid-Chinese Zee, waaronder acties om de vrijheid van scheepvaart door de Chinese kustwacht en de maritieme milizie te belemmeren, de spanningen in de Indo-Pacifische regio doen toenemen, evenals zijn opzettelijke en herhaalde schendingen van de identificatiezone voor de luchtverdediging van Taiwan, zijn acties om een einde te maken aan de onafhankelijkheid en de autonomie van Hongkong, zijn militaire opbouw aan de Chinees-Indiase grens, zijn steeds agressievere retoriek en zijn manipulatieve

Dinsdag, 7 juni 2022

desinformatie- en mediacampagnes; roept de EU op een strategie op basis van de realiteit ter plaatse uit te stippelen die haar in staat stelt indien nodig te reageren; waarschuwt voor het gevaar van een versnelde wapenwedloop in de regio;

- P. overwegende dat de assertiviteit van China in de regio niet beperkt blijft tot het militaire domein, maar zich ook heeft gemanifesteerd in de vorm van agressieve handelspraktijken op basis van diplomatieke dwang en een oorlogszuchtig schulddiplomatiebeleid; overwegende dat de economische en financiële expansie van China in de Indo-Pacifische regio en in Europa investeringen in kritieke infrastructuur impliceert; overwegende dat China via zijn economische belangen probeert politieke invloed te verkrijgen; overwegende dat de COVID-19-crisis het belang van betrouwbare toeleveringsketens en evenwichtigere economische banden met China heeft aangetoond;
- Q. overwegende dat het Permanente Hof van Arbitrage op 12 juli 2016 in een baanbrekende zaak oordeelde dat er geen bewijs was dat China van oudsher exclusieve controle had uitgeoefend over de gebieden die het opeist in de Zuid-Chinese Zee; overwegende dat China deze uitspraak naast zich neer heeft gelegd en onder meer militaire basissen op kunstmatige eilanden heeft opgericht;
- R. overwegende dat China zich niet transparant opstelt en terughoudend is bij het aangaan van gesprekken over zijn mogelijke deelname aan multilaterale instrumenten voor de beheersing van kernwapens, waardoor het ongehinderd een groot arsenaal aan technologisch geavanceerde ballistische raketten voor de middellange afstand, zoals de Dong-Feng 26, heeft kunnen aanleggen;
- S. overwegende dat de digitale transformatie een steeds grotere impact heeft op de structuur van het internationale systeem; overwegende dat het vaststellen van internationale normen en baanbrekende innovaties in speerpunttechnologieën zoals artificiële intelligentie, kwantumcomputing, 5G en 6G van strategisch belang zijn voor de EU en haar digitale toekomst en overwegende dat er een toenemende wereldwijde competitie is voor technologische suprematie, waarin China aanzienlijk investeert;
- T. overwegende dat de leiders van de Verenigde Staten, Australië, India en Japan op 24 mei 2022 tijdens de recente Quad-top in een gezamenlijke verklaring de beginselen voor vrijheid en openheid in de Indo-Pacifische regio opnieuw hebben benadrukt: vrijheid, de rechtsstaat, de democratische waarden, soevereiniteit en territoriale integriteit; overwegende dat de leiders een reeks nieuwe initiatieven hebben aangekondigd om de samenwerking in de regio te verdiepen, waaronder het Indo-Pacifisch Partnerschap voor maritiem omgevingsbewustzijn;
- U. overwegende dat de Amerikaanse president Biden op 23 mei 2022 heeft verklaard dat de Verenigde Staten militair zouden ingrijpen indien China zou proberen Taiwan met geweld in te nemen;
- V. overwegende dat op 24 mei 2022 vier Chinese H-6-bommenwerpers en twee Russische Tu-95-bommenwerpers gezamenlijke vluchten rond Japan en de Republiek Korea hebben uitgevoerd, wat beide landen ertoe heeft gedreven gevechtsvliegtuigen te laten opstijgen om toezicht te houden op die vluchten; overwegende dat de gezamenlijke vluchten plaatsvonden op de dag waarop Amerikaans president Biden in het kader van de Quad zijn collega's heeft ontmoet in Tokio;
- W. overwegende dat de Verenigde Staten, Australië, Brunei Darussalam, India, Indonesië, Japan, de Republiek Korea, Maleisië, Nieuw-Zeeland, de Republiek der Filipijnen, Singapore, Thailand en Vietnam op 23 mei 2022 het proces hebben opgestart voor de totstandbrenging van een Indo-Pacifisch economisch kader voor welvaart, dat moet bijdragen tot samenwerking, stabiliteit, welvaart, ontwikkeling en vrede in de regio; overwegende dat het Indo-Pacifisch economisch kader voor welvaart een alternatief biedt voor de toenemende commerciële aanwezigheid van China in de hele regio;
- X. overwegende dat China en de Salomonseilanden in april 2022 een pact voor samenwerking op veiligheidsgebied hebben ondertekend, dat internationaal de aandacht heeft getrokken en dat heeft geleid tot grotere diplomatieke aanwezigheid en samenwerking met de eilandstaten in de Stille Oceaan; overwegende dat China op 30 mei 2022 tijdens een bezoek van de Chinese minister van Buitenlandse Zaken Wang Yi aan tien eilandstaten in de Stille Oceaan en naar aanleiding van toenemende bezorgdheid in deze landen heeft aangekondigd de geplande regionale overeenkomst met de eilandstaten in de Stille Oceaan met de naam "Gemeenschappelijke visie van China en de eilandstaten in de Stille Oceaan op ontwikkeling" stop te zetten, die gericht was op vrije handel en samenwerking op veiligheidsgebied, onder meer wat politieopleiding, cyberveiligheid, maritieme kartering en toegang tot hulpbronnen betreft; overwegende dat de president van de Federale Staten van Micronesia, David Panuelo, het voorstel het meest ingrijpende voorstel voor een

Dinsdag, 7 juni 2022

overeenkomst in de Stille Oceaan van ons hele leven heeft genoemd en heeft verklaard dat het in het beste geval tot een nieuwe koude oorlog dreigt te leiden en in het slechtste geval tot een wereldoorlog; overwegende dat China weliswaar geen overeenstemming over deze verreгаande overeenkomst heeft kunnen bereiken, maar tijdens de regionale bezoeken van Wang wel een aantal kleinere bilaterale overeenkomsten met landen in de Stille Oceaan heeft ondertekend;

- Y. overwegende dat de klimaatnoodtoestand gevolgen heeft voor het internationale systeem, waar hij geopolitieke spanningen kan verergeren; overwegende dat in het externe optreden van de EU steeds meer rekening moet worden gehouden met klimaatverandering en achteruitgang van het milieu als een risicomultiplicator, en dat de Unie haar strategieën, concepten en procedures dienovereenkomstig moet aanpassen, ook in de Indo-Pacifische regio;
- Z. overwegende dat de lidstaten van de ASEAN op 15 december 1995 het Verdrag inzake een kernwapenvrije zone in Zuidoost-Azië (SEANWFZ-verdrag) hebben ondertekend als verbintenis om de Zuidoost-Aziatische regio te behouden als een regio die vrij is van kernwapens en andere massavernietigingswapens;

De respons van de EU op de veiligheidsuitdagingen in de Indo-Pacifische regio

1. is ingenomen met de onlangs vastgestelde gezamenlijke mededeling over een EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio; erkent de toegevoegde waarde van de strategie als eerste bouwsteen van een gezamenlijke aanpak van de EU in de regio, en prijst het inclusieve en veelzijdige karakter van de strategie en de opname van veiligheid en defensie als een van de zeven prioritaire gebieden ervan; roept de EU op de strategie te gebruiken als een instrument om haar aanwezigheid en invloed in de regio effectief te vergroten door de strategische banden met gelijkgestemde landen en organisaties in de regio aan te halen en de inclusieve dialoog en samenwerking op het gebied van veiligheids- en defensiegerelateerde aangelegenheden te verdiepen; is van mening dat een grotere op waarden gebaseerde betrokkenheid van de EU in de regio kan bijdragen aan de veiligheid en welvaart in de regio, regionale spanningen kan helpen overwinnen en evenwichtiger betrekkingen tussen regionale spelers tot stand kan helpen brengen; herinnert eraan dat de strategie een Team Europa-project is en dat bilaterale overeenkomsten de EU-aanpak moeten bevorderen, alsook het vermogen van de EU om gemeenschappelijke antwoorden op veiligheidsuitdagingen te formuleren; beklemtoont dat de instandhouding van vrede, stabiliteit en de vrijheid van scheepvaart in de Indo-Pacifische regio van essentieel belang blijft voor de belangen van de EU en haar lidstaten;

2. onderstreept dat de Indo-Pacifische regio zeer divers is en dat er geen universele aanpak kan worden toegepast; waardeert de holistische aanpak en de positieve agenda die in de EU-strategie worden gepresenteerd en benadrukt dat de strategie voortdurend moet worden aangepast aan de snel veranderende machtsverhouding, terwijl zij stevig verankerd blijft in de Europese waarden, beginselen en normen, met name artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, die moeten dienen als normatief kader voor de betrokkenheid van de EU in de Indo-Pacifische regio; onderstreept het belang van het verband tussen veiligheid, ontwikkeling en humanitaire hulp;

3. benadrukt dat de onwettige en niet-uitgelokte Russische aanvalsoorlog op Oekraïne, die op 24 februari 2022 is begonnen, ingrijpende en blijvende gevolgen zal hebben voor de internationale betrekkingen; beklemtoont dat de EU derhalve haar internationale verbintenissen verder moet consolideren, zoals is bepaald in het strategisch kompas, met name op het strategisch belangrijke gebied van de Indo-Pacifische regio; erkent dat Rusland en China nauwere betrekkingen onderhouden, zoals onder meer blijkt uit hun gezamenlijke verklaring van 4 februari 2022, maar spreekt zijn grote bezorgdheid uit over het uitblijven van een duidelijke veroordeling door het Chinese leiderschap van deze onwettige oorlog, die alle internationale normen en wetten schendt en reeds heeft geleid tot de dood van duizenden militairen en duizenden onschuldige burgers; doet een dringend beroep op het Chinese leiderschap om zijn verantwoordelijkheden als permanent lid van de VN-Veiligheidsraad na te komen en niet alleen deze flagrante schending door de Russische Federatie te veroordelen, maar ook zijn nauwe contacten met de Russische president aan te wenden om er bij hem op aan te dringen deze gewelddadige aanvalsoorlog onmiddellijk te staken, alle troepen van het Oekraïense grondgebied te verwijderen en de onafhankelijkheid van Oekraïne en de wil van het Oekraïense volk om in vrede en vrijheid te leven, volledig te eerbiedigen;

4. is verheugd over de overweldigende steun die de landen van de Indo-Pacifische regio hebben betuigd bij de stemmingen tijdens de Algemene Vergadering van de VN op 2 maart 2022 over Resolutie ES-11/L.1, waarin de aanval van Rusland op Oekraïne wordt betreurd, en op 24 maart over Resolutie ES-11/L.2 over de humanitaire gevolgen van de agressie tegen Oekraïne; herinnert eraan dat geen enkel land in de regio tegen de resolutie heeft gestemd; is van mening dat hiermee een zeer krachtig signaal wordt gegeven van de algemene steun voor het internationaal recht, de vrede en de

Dinsdag, 7 juni 2022

internationale samenwerking in de regio; betreurt niettemin dat, naast China, ook India, Madagaskar, Mozambique, Laos, Zuid-Afrika, Sri Lanka, Tanzania en Vietnam hebben besloten zich van stemming over de definitieve tekst te onthouden; moedigt deze landen aan hun ogen niet te sluiten voor de realiteit in Oekraïne, de flagrante schending van het internationaal recht en het verschrikkelijke lijden en doden van onschuldige burgers, en derhalve hun standpunten te herzien en zich aan te sluiten bij de overgrote meerderheid van de internationale gemeenschap, die de Russische aanvalsoorlog duidelijk veroordeelt, en deel te nemen aan internationale inspanningen om vrede in Oekraïne te bewerkstelligen en onschuldige burgers te beschermen;

5. benadrukt dat de eenheid van de EU als absolute voorwaarde moet worden gewaarborgd om het streven van de EU naar open strategische soevereiniteit te kunnen verwezenlijken te midden van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de veelzijdige dreigingen en toenemende concurrentie tussen grootmachten, met name de Verenigde Staten, Rusland en China; roept op tot meer eenheid in de Raad van de Europese Unie over de goedkeuring van maatregelen om het antidemocratische beleid en agressieve gedrag van China aan te pakken, dat de soevereiniteit van zijn bureaus en de stabiliteit van de Indo-Pacifische regio in gevaar brengt; herinnert eraan dat de eendrachtige aanpak van de EU moet worden geschraagd door een pragmatisch, principieel en op waarden gebaseerd buitenlands en veiligheidsbeleid, dat erop gericht is zo mogelijk met partners samen te werken en zo nodig alleen op te treden, teneinde de strategische solidariteit en soevereiniteit van de EU na te streven, en vergezeld moet gaan van geloofwaardige instrumenten voor het buitenlands beleid, alsmede van een hervorming van haar besluitvormingsproces, met name door over te schakelen op stemming met gekwalificeerde meerderheid, waardoor het gemakkelijker zou worden snel te reageren op ernstige veiligheidsproblemen en resultaten te boeken op het gebied van vrede, menselijke veiligheid, duurzame ontwikkeling en democratie; wijst erop dat de toenemende betrokkenheid van de VS in de Indo-Pacifische regio gevolgen heeft voor de Europese veiligheid en herhaalt derhalve dat een slagvaardige Europese defensie-Unie nodig is; benadrukt dat de EU, teneinde met partners in de Indo-Pacifische regio te kunnen samenwerken, en rekening houdend met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, haar strategische autonomie moet versterken, wil zij een doeltreffende mondiale partner zijn; ondersteunt derhalve de ambitie om capaciteit voor snelle inzet te creëren;

6. wijst erop dat de EU vastbesloten is een open, stabiele en op regels gebaseerde regionale veiligheidsarchitectuur te bevorderen, die gebaseerd is op eerbiediging van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het internationaal recht, met inbegrip van veilige maritieme communicatielijnen, capaciteitsopbouw en een versterkte maritieme aanwezigheid in de Indo-Pacifische regio, in overeenstemming met het rechtskader dat is vastgesteld bij het Verdrag van de VN inzake het recht van de zee (Unclos); verzoekt de EU vruchtbare bilaterale betrekkingen na te streven met partners in de regio, waaronder de Afrikaanse landen in de Indo-Pacifische regio, en ook nauw samen te werken met andere liberale democratieën en historische bondgenoten, zoals de NAVO, de VS en het VK, met name in de context van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en een steeds assertiever en agressiever China, teneinde beter het hoofd te bieden aan gemeenschappelijke regionale en mondiale veiligheidsuitdagingen; benadrukt dat de gemeenschappelijke doelstelling van duurzaamheid en voorspoed moet worden bevorderd en dat het multilateralisme via de VN en andere internationale organisaties moet worden versterkt; herinnert eraan dat niet-naleving of de bewuste schending van deze waarden en beginselen negatieve gevolgen zou hebben voor de vitale economische en veiligheidsbelangen van de EU alsook haar deelname aan bilaterale en regionale partnerschappen, en kan leiden tot sancties;

7. dringt er bij de EU op aan volledig gebruik te maken van haar positie en reputatie als geloofwaardige, betrouwbare en autonome mondiale speler voor vrede te midden van de groeiende geopolitieke wedijver tussen mondiale en regionale mogendheden in de Indo-Pacifische regio; herinnert eraan dat de toegevoegde waarde van de betrokkenheid van de EU bij de Indo-Pacifische regio ligt in haar ruime civiele en militaire steunmaatregelen, waaronder goed ontwikkelde niet-militaire steun; herinnert eraan dat de EU beschikt over een breed scala aan diplomatieke middelen om dialoog, bemiddeling, conflictpreventie, conflictoplossing, wapenbeheersing, ontwapening, non-proliferatie en denuclearisatie te vergemakkelijken, alsmede over juridische oplossingen en deskundigheid op het gebied van multilateralisme en het opzetten van vertrouwenwekkende maatregelen, en maatregelen ter bestrijding van corruptie, die ook kunnen worden gedeeld met partners die handelen in een geest van goede trouw; acht het noodzakelijk het diplomatieke en consulaire netwerk van de lidstaten in de regio te versterken en de waarden en belangen van de EU en haar lidstaten te verdedigen; verzoekt de EU haar bijdragen aan de landen in de regio en haar diplomatieke inspanningen beter te koppelen aan haar waarden en belangen; verzoekt de EU de communicatie over de strategie voor de Indo-Pacifische regio te intensiveren en de partnerlanden bij het uitvoeringsproces te betrekken, teneinde de veiligheidsbetrekkingen te versterken en bij te dragen tot de verwezenlijking van de in de strategie vervatte doelstellingen;

Dinsdag, 7 juni 2022

8. moedigt de EU aan om zich samen met haar partners in de Indo-Pacifische regio sterker in te zetten voor de uitvoering van Resolutie 1325 van de VN-Veilighedsraad over vrouwen, vrede en veiligheid, alsook van de Resoluties 2250, 2419 en 2535 van de VN-Veilighedsraad over jongeren, vrede en veiligheid, met passende begrotingstoewijzingen voor een doeltreffende uitvoering; benadrukt het belang en de positieve toegevoegde waarde van de deelname van vrouwen aan vredeshandhaving en vredesopbouw, waaronder bij onderhandelingen en missies;

Strategische soevereiniteit op basis van multilateralisme en een op regels gebaseerde internationale orde

9. is van mening dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die een flagrante schending van het internationaal recht vormt, alsook de Russische weigering om bemiddeling te aanvaarden en eerlijk onderhandelingen te voeren, een ernstige bedreiging vormen voor de mondiale veiligheid, vrede en stabiliteit en voor een vrije en open communicatie op maritiem, lucht-, ruimte- en cybergebied, die van essentieel belang zijn voor vrede en voor het behoud van regionale en mondiale handelsroutes; spoort de bevoegde diensten van de Europese Dienst voor extern optreden aan de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne voor het EU-beleid inzake de Indo-Pacifische regio te analyseren, alsook de mogelijke gevolgen van een regionaal conflict voor de economische en veiligheidsbelangen van de EU, en na te gaan hoe de EU zou kunnen reageren op een verslechterende veiligheidssituatie in de Indo-Pacifische regio; uit zijn diepe bezorgdheid over de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor de nationale economieën van de landen in de Indo-Pacifische regio, met name wat de stijgende prijzen van graan, energie en meststoffen betreft; wijst nogmaals op de stabiliserende rol die de EU in de regio zou kunnen spelen;

10. toont zich diep bezorgd over de snelle militaire opbouw van China, met inbegrip van de recent blootgelegde test van een hypersonische raket, en het steeds assertievere gedrag van China, dat er onder meer op gericht is zijn territoriale aanspraken in de Oost- en de Zuid-Chinese Zee te doen gelden; benadrukt dat hotspots en onopgeloste problemen op veiligheidsgebied, zoals het nucleaire programma van de Democratische Volksrepubliek Korea, de recente grensgeschillen tussen China en India, het harde optreden tegen de democratie in Hongkong en Macau, het onvermogen van China om zijn verplichtingen in het kader van nationale en internationale wetgeving met betrekking tot mensenrechten na te leven, waaronder de rechten van minderheden in Xinjiang, Tibet en Binnen-Mongolië en de bedreiging door China van de territoriale integriteit van Taiwan, gerealiseerd door militaire acties, de regionale veiligheid en stabiliteit verder onder druk zetten; veroordeelt de diplomatie van intimidatie van China en zijn manipulatieve desinformatiecampagnes; spreekt voorts zijn bezorgdheid uit over de toegenomen aanwezigheid van China op andere strategische gebieden, zoals de Indische Oceaan, het gebied van de Stille Zuidzee en Oceanië, en de Arabische Zee;

11. herinnert eraan dat de verdeeldheid in het verleden het vermogen van de EU om een gemeenschappelijk standpunt ten aanzien van China in te nemen, heeft verzwakt; benadrukt dat de aanpak van de EU ten aanzien van China eensgezind, pragmatisch, veelzijdig en principieel moet zijn, onder meer door samen te werken bij aangelegenheden van gemeenschappelijk belang met een mondiale impact, zoals de strijd tegen klimaatverandering, op basis van de mensenrechten en het internationaal recht, door met China te wedijveren wanneer het erom gaat derde landen economische, politieke en strategische alternatieven te bieden, en de confrontatie met China aan te gaan en eventueel sancties op te leggen aan China in het geval van kwesties waarover onze respectieve standpunten wezenlijk verschillen, bijvoorbeeld bij het beschermen van EU-waarden zoals eerbiediging van democratie en mensenrechten, en bij het zich uitspreken tegen gewelddadige agressie jegens onafhankelijke landen en het veroordelen van de daders van dergelijke schendingen, met inbegrip van degenen die verantwoordelijk zijn voor het doden van onschuldige burgers door oorlogshandelingen, waarvan de internationale gemeenschap momenteel getuige is bij het optreden van Rusland in Oekraïne;

12. is ingenomen met de zeer opportune nieuwe dialoog tussen de EU en de VS over China en de totstandkoming van overleg tussen de EU en de VS over de Indo-Pacifische regio, en dringt aan op een gecoördineerde aanpak voor het verdiepen van samenwerking op het gebied van veiligheidsaangelegenheden, waaronder via een trans-Atlantische parlementaire dialoog ter versterking van multilaterale instellingen en regionale organisaties, ter bevordering van de democratie en ter vergroting van de democratische weerbaarheid in de Indo-Pacifische regio en daarbuiten; is verheugd over het voornemen van de VS om de regionale stabiliteit, veerkracht en veiligheid te versterken; is zeer ingenomen met de sterke eensgezindheid van de trans-Atlantische gemeenschap in haar reactie op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en beschouwt dit als een zeer krachtig signaal aan de hele wereld dat wij gehecht zijn aan onze waarden en bereid zijn deze te verdedigen als zij op de proef worden gesteld;

13. neemt kennis van de recente totstandkoming van het trilaterale veiligheidspact AUKUS; betreurt het gebrek aan voorafgaand overleg in dit proces en herhaalt haar solidariteit met Frankrijk; is er vast van overtuigd dat sterke betrekkingen tussen de EU en Australië, gestoeld op wederzijds vertrouwen en overleg, belangrijk zijn voor de stabiliteit in de regio en dat deze verder moeten worden bevorderd en niet mogen worden beïnvloed door de totstandkoming van AUKUS; beschouwt AUKUS en de QUAD als belangrijke onderdelen van de regionale veiligheidsarchitectuur en onderstreept dat voor een

Dinsdag, 7 juni 2022

doeltreffende regionale veiligheid een open en inclusieve dialoog nodig is waarbij de relevante regionale, betrokken extraterritoriale en ook internationale actoren betrokken zijn; verzoekt de VV/HV derhalve om met de betrokken partners na te gaan of een permanente dialoog met AUKUS en een vertegenwoordiging bij de bijeenkomsten van de leden van de QUAD ook op niet-militaire gebieden, zoals klimaatverandering, technologie, gezondheid en handel, tot stand kunnen worden gebracht, teneinde de inspanningen op elkaar af te stemmen en synergieën tussen onze respectieve strategieën voor de Indo-Pacifische regio te versterken; benadrukt de noodzaak om het samenwerkingskader tussen de EU en het VK verder te ontwikkelen en versterken, ook op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid; neemt nota van het gebrek aan belangstelling van het VK om dit te doen, tot dusver;

14. Wijst op de fundamentele rol die connectiviteit speelt in de geopolitieke betrekkingen van de EU en haar lidstaten, en is ingenomen met de in december 2021 gepresenteerde gezamenlijke mededeling van de Commissie en de VV/HV over de Global Gateway-strategie, die gericht is op meer duurzame samenwerking met gelijkgestemde staten en op het gebruik van zachte krachten om de Europese waarden te bevorderen en sterke en duurzame partnerschappen tot stand te brengen; is van mening dat dit initiatief een aantrekkelijk alternatief voor de Chinese strategie inzake connectiviteit kan zijn voor de partners van de EU in de Indo-Pacifische regio en daarbuiten; benadrukt het belang van samenwerking op het gebied van connectiviteit om de EU en de Indo-Pacifische regio in staat te stellen met succes het hoofd te bieden aan de nieuwe veiligheidsuitdagingen, waaronder cyberbeveiliging, digitale connectiviteit en kritieke infrastructuur, en is van oordeel dat dit ook inspanningen moet omvatten om de veiligheid van de mondiale internetinfrastructuren, met inbegrip van onderzeese kabels, te waarborgen; onderstreept dat het belangrijk is klimaatveiligheid en duurzame ontwikkeling via investeringen op het gebied van connectiviteit te versterken; verzoekt de Commissie deze strategie zo snel mogelijk in de Indo-Pacifische regio uit te voeren, waaronder door middel van de tenuitvoerlegging van concrete en zichtbare projecten;

15. onderkent dat de Indo-Pacifische regio in het strategisch kompas van de EU wordt aangemerkt als een regio van groot strategisch belang voor de EU, en dat daarin tevens een concrete reeks doelstellingen wordt vastgesteld die in de regio moeten worden bereikt, evenals de benodigde capaciteiten om deze doelstellingen te behalen, op basis van de gezamenlijke dreigingsbeoordeling; benadrukt dat de EU, wil zij een geloofwaardige speler zijn op het gebied van veiligheid, zowel in de regio als internationaal, haar gezamenlijke inspanningen op het gebied van vermogensontwikkeling, met name op maritiem gebied, verder moet opvoeren, waarbij zij zich richt op projecten van strategisch belang; beveelt verdere samenwerking tussen de EU en de NAVO aan om een antwoord te bieden op de veiligheidsuitdagingen voor de Indo-Pacifische regio, zoals uiteengezet in het strategisch kompas van de EU;

Verbetering van partnerschappen met regionale organisaties en democratische landen

16. herhaalt dat het versterken van bestaande partnerschappen met regionale actoren en het opbouwen van nieuwe partnerschappen een essentieel kenmerk van de strategie is; benadrukt dat een gezamenlijk optreden van de EU en haar traditionele bondgenoten in de regio de sleutel is tot het bereiken van stabiliteit; is ingenomen met het feit dat de EU voornemens is haar dialoog met partners inzake veiligheid en defensie te intensiveren, onder meer op het gebied van bestrijding van terrorisme, cyberbeveiliging, non-proliferatie en ontwapening, capaciteitsopbouw, hybride dreigingen, maritieme veiligheid en bestrijding van inmenging en desinformatie, met name door het uitwisselen van beste praktijken, het verbeteren van de strategische communicatie en het verzamelen van bewijsmateriaal om de collectieve toerekening en sancties te verbeteren, het verbeteren van klimaatveiligheid en crisisrespons, en het zorgen voor een doeltreffende multilaterale respons op de COVID-19-crisis en toekomstige wereldwijde gezondheids crises, naast dialogen met betrekking tot veiligheid op het gebied van ruimtevaart en zeevaart; is voorts ingenomen met het feit dat de EU militaire adviseurs uitvaardigt naar EU-delegaties in de regio, zoals zij dat heeft gedaan in China en Indonesië;

17. benadrukt de langdurige samenwerking tussen de EU en de ASEAN inzake veiligheids- en defensievraagstukken, en is verheugd over de recente opwaardering van de bilaterale betrekkingen tot een strategisch partnerschap; herhaalt dat het vastbesloten is de centrale rol van de ASEAN en een inclusieve multilaterale architectuur te ondersteunen; roept de EU op haar aanwezigheid in de regio te verankeren en uit te breiden door de samenwerking met de ASEAN en haar leden te verdiepen; verzoekt de ASEAN de EU te betrekken bij de bijeenkomst van de Ministers van Defensie van de ASEAN — Plus (ADMM-Plus) en de Oost-Aziatische top; onderstreept de fundamentele rol van parlementaire diplomatie bij het versterken van de democratie en het bevorderen van de mensenrechten in de regio, en pleit derhalve voor de oprichting van een Parlementaire Vergadering EU-ASEAN en meer en regelmatigere parlementaire uitwisselingen met de regio, ook tijdens de top ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan in Brussel in 2022; benadrukt dat de EU moet nagaan of met de ASEAN capaciteitsopbouwende maatregelen kunnen worden genomen op gebieden als civiele conflictpreventie, bemiddeling, vredesopbouw en verzoening, onder meer door met andere regionale partners samen te werken aan dergelijke maatregelen;

Dinsdag, 7 juni 2022

18. is zeer ingenomen met de nauwe coördinatie met Australië, Japan, de Republiek Korea en Nieuw-Zeeland als reactie op de Russische oorlog tegen Oekraïne, en is verheugd over de nauwe afstemming tussen de EU en deze vier landen wat betreft het opleggen van sancties aan Rusland en Belarus voor hun onwettige en onmenselijke acties; is verheugd over de versterkte dialoog tussen de NAVO en haar vier partners in de Indo-Pacifische regio, te weten Australië, Japan, de Republiek Korea en Nieuw-Zeeland, te intensiveren teneinde sectoroverschrijdende veiligheidskwesties en mondiale uitdagingen aan te pakken en het gemeenschappelijke situationele bewustzijn van de veiligheidsontwikkelingen in de Euro-Atlantische en de Indo-Pacifische regio te vergroten, met name vergaderingen van ambassadeurs tussen de Noord-Atlantische Raad van de NAVO en deze vier landen in de Indo-Pacifische regio, ook gekend als het NAC+4 formaat; verzoekt de EU een soortgelijke dialoog te ontwikkelen met de vier partners in Azië en de Stille Oceaan; benadrukt dat de prioritaire gebieden voor samenwerking met partners zich moeten toespitsen op capaciteitsopbouw, hybride dreigingen, non-proliferatie en crisisrespons, cyberdefensie, civiele paraatheid en de VN-agenda “Vrouwen, vrede en veiligheid”; verzoekt de NAVO haar reflectieproces over 2030 te gebruiken om de samenwerking met haar partners te versterken, teneinde gedeelde waarden te verdedigen en democratie in de regio te versterken, de weerbaarheid te versterken en de op regels gebaseerde internationale orde te handhaven, en daarbij te zorgen voor een grotere samenhang in het beleid ten aanzien van China met volledige inachtneming van de autonomie in besluitvorming en optreden van de Europese Unie;

19. is verheugd over het project “Versterking van de veiligheidssamenwerking in en met Azië” en moedigt, ter ondersteuning van de uitvoering ervan, regelmatige uitwisselingen en studiereizen voor militaire officieren aan om het wederzijds begrip te bevorderen en een gemeenschappelijke strategische aanpak aan te moedigen;

20. wijst nogmaals op het belang van het langlopende strategische partnerschap tussen de EU en Japan en benadrukt ons partnerschap op het gebied van veiligheid, defensie en connectiviteit; merkt op dat Japan als enige partner in de Indo-Pacifische regio specifiek wordt genoemd in het strategisch kompas van de EU; is ingenomen met het resultaat van de 28e top EU-Japan van 12 mei 2022, waarop de leiders hebben bevestigd dat zij de samenwerking willen versterken met het oog op vrijheid en openheid in de Indo-Pacifische regio op basis van gedeelde waarden en complementaire strategieën voor de regio; wijst erop dat Japan van oudsher expertise en kennis heeft opgebouwd met betrekking tot samenwerking met landen in de Indo-Pacifische regio; dringt er daarom bij de EU op aan nauwer met Japan samen te werken om de samenwerking op het gebied van maritieme veiligheid in de regio doeltreffend te versterken, met name met de Asean; is zeer verheugd over de deelname van Japan aan internationale inspanningen om piraterij te bestrijden in de Golf van Aden door oefeningen te verrichten met operatie EUNAVFOR Atalanta; roept beide partners op de samenwerking op het gebied van maritieme veiligheid te versterken en de samenwerking op gebieden als inlichtingen, capaciteitsopbouw en cyberbeveiliging in het kader van het GVDB verder te ontwikkelen; is ingenomen met de toezegging van de EU en Japan om het overleg over ontwapening en non-proliferatie te intensiveren en om in de context van de oorlog in Oekraïne het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens verder te versterken; verzoekt de EU en Japan het overleg over hybride dreigingen verder uit te breiden, onder meer in de vorm van dialogen over de bestrijding van desinformatie en inmenging door statelijke en niet-statelijke actoren; is zeer ingenomen met de nauwe samenwerking en de afstemming tussen Japan en de EU en de VS bij de reactie op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne en de uitvaardiging van sancties als reactie op deze flagrante schending van het internationaal recht; is ingenomen met de snelle opbouw van samenwerking en coördinatie tussen de EU en Japan om de stabiliteit van de mondiale energiemarkten te handhaven en spreekt zijn waardering uit voor de solidariteit die Japan heeft getoond in de vorm van betaalbare leveringen van vloeibaar aardgas aan de EU;

21. roept de EU op haar strategisch partnerschap met India verder te versterken; is dan ook ingenomen met de toezeggingen van de EU en India op het gebied van veiligheid en defensie, en de dialoog over maritieme veiligheid die zij recentelijk zijn aangegaan; verzoekt beide partijen hun operationele samenwerking op zee verder te versterken, met inbegrip van gezamenlijke marine-oefeningen en havenbezoeken, alsmede acties ter bescherming en bevordering van communicatielijnen over zee, ook als onderdeel van het onlangs opgerichte connectiviteitspartnerschap tussen de EU en India; roept de EU en India voorts op de wederzijdse coördinatie en uitwisseling te versterken teneinde het maritieme bewustzijn in de Indo-Pacifische regio te vergroten; is ingenomen met het bezoek van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen aan India van 24 en 25 april 2022; onderstreept dat dit een positieve stap is met het oog op versterking van de toekomstige partnerschappen en verdieping van de bilaterale samenwerking in de Indo-Pacifische regio; wijst erop dat India een belangrijke partner is bij de totstandbrenging van een maritieme veiligheidsomgeving; herhaalt dat de stabilisatie van Centraal- en Zuid-Azië het hoofddoel moet zijn van de samenwerking tussen de EU en India; betreurt het uitblijven van een duidelijke veroordeling door de Indiase regering van de onwettige oorlog van Rusland tegen Oekraïne en roept de Indiase regering op haar standpunt te herzien in het licht van de duidelijk aangetoonde schendingen van het internationale recht door Rusland; roept India, als grootste democratie ter wereld, op om niet werkeloos toe te zien hoe Oekraïne, een van de grootste Europese democratieën, op brute wijze wordt aangevallen, en roept de Indiase regering op zich uit te spreken tegen het doden van onschuldige burgers en tegen de revisionistische en wrede acties van Vladimir Poetin;

Dinsdag, 7 juni 2022

22. benadrukt dat de betrekkingen tussen de Europese Unie en Australië diep geworteld zijn in de geschiedenis en persoonlijke banden en gebaseerd zijn op gemeenschappelijke waarden en beginselen, zoals vrede en veiligheid en de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten, de gelijkheid van mannen en vrouwen en de rechtsstaat, waaronder het internationaal recht; is ingenomen met de positieve ontwikkelingen bij de samenwerking tussen de EU en Australië op het gebied van veiligheid en defensie in de afgelopen tien jaar en over de betrokkenheid van Australië bij crisisbeheersingsoperaties van de EU; roept beide partners op tot verdere verbetering van de coördinatie en de synergieën met het oog op de bevordering van de veiligheid en de stabiliteit in de Indo-Pacifische regio, ook wat de vrijheid van scheepvaart betreft, en tot het aangaan van besprekingen met het oog op het vaststellen van gebieden van gemeenschappelijk belang voor toekomstige samenwerking op het gebied van veiligheids- en defensiegerelateerde aangelegenheden; merkt echter op dat het wederzijds vertrouwen is geschaad door het gebrek aan overleg en informatie over de AUKUS-overeenkomst; spreekt de wens uit dat er in de toekomst een goede wederzijdse samenwerking op defensiegebied wordt gerealiseerd; is zeer ingenomen met de nauwe samenwerking en de afstemming tussen Australië en de EU en de VS bij de reactie op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne en de uitvaardiging van sancties als reactie op deze flagrante schending van het internationale recht;

23. uit zijn bezorgdheid over de recente veiligheidsovereenkomst van China met de Salomonseilanden, die gevolgen kan hebben voor de veiligheid in de Indo-Pacifische regio; onderstreept dat de mogelijke aanwezigheid van de Chinese marine op de Salomonseilanden voor Australië de toegang tot maritieme routes zou kunnen belemmeren, zowel voor handels- als voor militaire doeleinden; benadrukt dat de vrije scheepvaart in de Indo-Pacifische wateren van essentieel belang is voor mondiale en regionale vrede, waarbij de strategische belangen van de EU en haar partners worden gewaarborgd;

24. is verheugd over de goede samenwerking tussen de EU en de Republiek Korea, onder meer op het gebied van veiligheid en defensie, en waarschuwt dat de nucleaire activiteiten van de Democratische Volksrepubliek Korea een ernstige bedreiging vormen voor de internationale vrede en veiligheid, alsmede voor de wereldwijde ontwapenings- en non-proliferatie-inspanningen; veroordeelt met klem de toegenomen provocaties door de Democratische Volksrepubliek Korea sinds begin 2022, aangezien het land onder meer drie ballistische korteafstandsraketten heeft afgevuurd vanuit het district Sunan van Pyongyang op 12 mei en drie ballistische raketten heeft afgevuurd op 25 mei na het vertrek van Amerikaans president Biden uit de Republiek Korea; betreurt dat dit de 17e grote wapenproef van dit jaar is; wijst op de cruciale rol die de Republiek Korea speelt bij de ondersteuning van de inspanningen voor een volledige, controleerbare en onomkeerbare ontmanteling van het nucleaire programma en het programma voor ballistische raketten van de Democratische Volksrepubliek Korea; verzoekt de VV/HV en de lidstaten hun geloofwaardigheid en deskundigheid aan te wenden om effectief bij te dragen aan deze inspanningen, onder meer door in nauwe coördinatie met onze internationale partners steun te verlenen aan een vreedzame en diplomatieke oplossing met de Democratische Volksrepubliek Korea; veroordeelt met klem de proeven met ballistische raketten en kernwapens en andere activiteiten op het gebied van nucleaire proliferatie van de Democratische Volksrepubliek Korea; verzoekt de Democratische Volksrepubliek Korea het Alomvattend Kernstopverdrag (CTBT) te ondertekenen en te ratificeren en zich opnieuw aan het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en de integrale-waarborgovereenkomst van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) te houden en het aanvullend protocol bij de integrale-waarborgovereenkomst in werking te doen treden; benadrukt dat de samenwerking tussen de EU en de Republiek Korea op het gebied van cyberbeveiliging een doeltreffend instrument is gebleken bij het aanpakken van cyberaanvallen vanuit de Democratische Volksrepubliek Korea en andere landen in de regio; roept de EU en de Republiek Korea op de gezamenlijke inspanningen ter bestrijding van cybercriminaliteit en voor de opbouw van veerkrachtige infrastructuur verder op te voeren; verzoekt de EU en de Republiek Korea hun samenwerking op het gebied van ruimtevaartbeleid en technologische aangelegenheden te versterken; is zeer ingenomen met de nauwe samenwerking en de afstemming tussen de Republiek Korea en de EU en de VS bij de reactie op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne en de uitvaardiging van sancties als reactie op deze flagrante schending van het internationale recht;

25. beschouwt Taiwan als een belangrijke partner en democratische bondgenoot in de Indo-Pacifische regio en steunt krachtig de democratische weg die Taiwan is ingeslagen; onderstreept de nauwe steun van de EU aan en haar vriendschap met Taiwan en weerlegt, mede in het licht van de Russische oorlog tegen Oekraïne, met klem elke poging van de Chinese propaganda om gelijkenissen te trekken tussen de Russische oorlog in Oekraïne en de algemene veiligheidssituatie van Taiwan, aangezien deze situaties aanzienlijk verschillen, zowel historisch gezien als wanneer men de rol van Taiwan in de regionale en mondiale context analyseert; is ingenomen met de positieve rol die Taiwan speelt bij het bevorderen van vrede en veiligheid in de Indo-Pacifische regio en specifiek in de Straat van Taiwan; onderstreept dat er nauwer moet worden samengewerkt met gelijkgestemde partners om vrede en stabiliteit te handhaven in de Straat van Taiwan; herhaalt dat de betrekkingen tussen China en Taiwan constructief moeten worden ontwikkeld door middel van dialoog, zonder dwang of destabiliserende tactieken van een van beide zijden; benadrukt dat het zich verzet tegen unilaterale acties die de status quo van de Straat van Taiwan kunnen ondermijnen en herhaalt dat elke wijziging in de betrekkingen tussen China en Taiwan niet tegen de wil van de Taiwanese burgers mag worden doorgevoerd; roept de EU op het bestaande partnerschap met

Dinsdag, 7 juni 2022

Taiwan te versterken om gemeenschappelijke waarden zoals democratie, mensenrechten, de rechtsstaat en goed bestuur in Indo-Pacifische regio te bevorderen, samen te werken op gebieden zoals veilige maritieme communicatielijnen en een open en veilig luchtruim, en zich gezamenlijk in te zetten voor de aanpak van de klimaatverandering; steunt nauwere samenwerking tussen relevante Europese en Taiwanese agentschappen, ngo's en denktanks, en herhaalt zijn steun voor de deelname van Taiwan als waarnemend lid aan internationale organisaties, waaronder de Wereldgezondheidsorganisatie; is zeer ingenomen met de nauwe samenwerking en de afstemming tussen Taiwan en de EU en de VS bij het reageren op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne en het uitvaardigen van sancties als reactie op deze flagrante schending van het internationaal recht;

26. is verheugd over de positieve rol die Nieuw-Zeeland speelt in regionale vrede en veiligheid; waardeert het dat in de partnerschapsovereenkomst inzake betrekkingen en samenwerking tussen de EU en Nieuw-Zeeland sterk de nadruk wordt gelegd op het tegengaan van de verspreiding van massavernietigingswapens en het bestrijden van de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens, onder meer door het aanpakken van de verzwakte economische weerbaarheid, die een belangrijke veiligheidsrisicofactor vormt; prijst de bijdrage van Nieuw-Zeeland aan EU-missies zoals operatie EUNAVFOR Atalanta; is ingenomen met het onlangs door het gemengd comité genomen besluit om na te gaan hoe de samenwerking in de Indo-Pacifische regio verder kan worden versterkt, met name op het gebied van maritieme veiligheid, en om de uitwisseling van informatie over de bestrijding van terrorisme, gewelddadig extremisme en terroristische online-inhoud, alsook buitenlandse inmenging en desinformatie op te voeren; ziet ernaar uit samen te werken om het internationaal recht in de regio te handhaven; is zeer verheugd over de nauwe samenwerking en de afstemming van Nieuw-Zeeland met de EU en de VS bij de reactie op de oorlog van Rusland tegen Oekraïne en de uitvaardiging van sancties als reactie op deze flagrante schending van het internationale recht;

27. roept de EU op de samenwerking met de staten in de Stille Oceaan te intensiveren, zowel via het Pacific Islands Forum als via de nieuwe overeenkomst tussen de EU en de OACPS; stelt voor dat de nieuwe Paritaire Parlementaire Vergadering EU-OACPS, en in het bijzonder haar Regionale Parlementaire Vergadering EU-Stille Oceaan, bij de EU-strategie voor de Indo-Pacifische regio wordt betrokken;

28. benadrukt het belang van de bijdrage, en de mogelijke vergroting ervan, van de partners in de Indo-Pacifische regio aan de GVDB-missies en -operaties van de EU door middel van kader- en partnerschapsovereenkomsten met Australië, Nieuw-Zeeland, de Republiek Korea en Vietnam, en roept op tot het sluiten van verdere kader- en partnerschapsovereenkomsten met partnerlanden; ondersteunt de inspanningen van de partners in de Indo-Pacifische regio om hun eigen capaciteit inzake vredeshandhaving te ontwikkelen;

29. verzoekt de EU gelijkgestemde partners in de Indo-Pacifische regio uit te nodigen om deel te nemen aan geselecteerde projecten voor permanente gestructureerde samenwerking, op voorwaarde dat de deelname van derde landen uitzonderlijk is en per geval wordt besloten op basis van een overeengekomen reeks politieke, inhoudelijke en juridische voorwaarden; benadrukt dat dergelijke samenwerking in het strategische belang van de EU kan zijn, onder meer wanneer het gaat om het verlenen van technische expertise of het leveren van extra capaciteiten en interoperabiliteit en samenhang kan verbeteren, voornamelijk in het geval van strategische partners zoals democratieën in de Indo-Pacifische regio;

30. is ingenomen met het communiqué van de ministers van Buitenlandse Zaken van de G7 van 14 mei 2022, waarin wordt benadrukt dat het belangrijk is dat de Indo-Pacifische regio vrij, open en inclusief blijft en dat de waarden van de fundamentele vrijheden, de rechtsstaat, de democratische beginselen, de territoriale integriteit en de vreedzame en inclusieve beslechting van geschillen er centraal staan; staat volledig achter de toezegging van de G7-landen om hiernaar te streven door de op regels gebaseerde internationale orde te beschermen en te bevorderen, de regionale connectiviteit te verbeteren en de nationale veerkracht te vergroten;

Bescherming van de toegankelijkheid van wereldwijde publieke goederen: de fundamentele grondslag voor de betrekkingen tussen de EU en de Indo-Pacifische regio

Maritieme veiligheidsdimensie

31. benadrukt dat maritieme veiligheid en de vrijheid van scheepvaart, die moeten worden gewaarborgd overeenkomstig het internationaal recht en in het bijzonder het Unclos, tot de belangrijkste uitdagingen in de Indo-Pacifische regio behoren; roept op tot meer extern optreden van de EU, in het bijzonder diplomatieke inspanningen, om de rechtsstaat op zee te versterken en ook de maritieme samenwerking met landen in de Indo-Pacifische regio te versterken; roept alle staten die dit nog niet hebben gedaan, op het Unclos spoedig te ratificeren; zou tevens verheugd zijn over de totstandbrenging van systematische en gecoördineerde kaders, onder meer voor gezamenlijke oefeningen, havenbezoeken en inspanningen voor het bestrijden van piraterij, wat de diplomatieke betrekkingen op marinegebied ten goede komt en bijdraagt tot de regionale maritieme veiligheid;

Dinsdag, 7 juni 2022

32. roept de EU en haar lidstaten op hun eigen maritieme capaciteiten in de regio op een gecoördineerde en autonome manier op te voeren, onder meer door na te gaan hoe de permanente en overtuigende aanwezigheid van Europese marineschepen in de Indische Oceaan kan worden gewaarborgd; wijst erop dat de capaciteit van de EU als effectieve garant van maritieme veiligheid moet worden vergroot, en beklemtoont dat moet worden gesproken en besloten over een selectie van de meest relevante en dringende uitdagingen die op realistische wijze kunnen worden aangepakt met de hulp van de EU in nauwe samenwerking met partners in de regio, mede ter bescherming van haar schepen en de bemanningen daarvan; beklemtoont het feit dat Frankrijk de enige lidstaat is met een permanente militaire aanwezigheid in de Indische Oceaan; is ingenomen met het feit dat Nederland en Duitsland fregatten naar de regio hebben gestuurd; benadrukt dat er in de toekomst meer marinemissies, waaronder missies op EU-niveau, kunnen worden uitgevoerd en nodig zullen zijn, ingebed in een gecoördineerde en alomvattende aanpak van regionale veiligheid; is ingenomen met de gezamenlijke marine-oefeningen die EUNAVFOR Atalanta tot dusver met Japan, de Republiek Korea, India, Vietnam, Oman en Djibouti heeft gehouden, en moedigt de uitbreiding van dergelijke gezamenlijke oefeningen aan; onderstreept dat EUNAVFOR Atalanta een belangrijke rol te vervullen heeft in de maritieme diplomatie; is ingenomen met zijn krachtige bijdrage aan de regionale veiligheid in de Indische Oceaan, met name door de succesvolle bescherming van schepen van het Wereldvoedselprogramma en de beteugeling van piraterij, en prijst de synergieën die met EUCAP Somalia en EUTM Somalia tot stand zijn gebracht; prijst ook de samenwerking met Nieuw-Zeeland en de Amerikaanse marine, en werkzaamheden die gezamenlijk zijn uitgevoerd in het kader van de NAVO-operatie Ocean Shield en met operatie Agenor, de militaire component van het door Europa geleide initiatief voor maritiem situationeel bewustzijn in de Straat van Hormuz; Verzoekt alle aan zee grenzende lidstaten hun militaire marinecapaciteiten te versterken teneinde de aanwezigheid en zichtbaarheid van de EU in de mondiale maritieme sector te vergroten, en roept de EU op het geografische bereik van EUNAVFOR Atalanta verder uit te breiden in de Indische Oceaan; roept de lidstaten die reeds hun maritieme aanwezigheid in de Indo-Pacifische regio hebben verhoogd op hun aanpak in EU-fora te coördineren; is in dit verband ingenomen met het recente besluit van de Raad Buitenlandse Zaken om een aanvang te maken met de uitvoering van het concept "gecoördineerde maritieme aanwezigheid" in het noordwestelijke deel van de Indische Oceaan door een maritieme zone van belang in te stellen die het zeegebied van de Straat van Hormuz tot de zuidelijke tropen en van het noorden van de Rode Zee tot het midden van de Indische Oceaan bestrijkt, voortbouwend op de individuele troeven van de lidstaten; verzoekt om sterke synergieën met EUNAVFOR Atalanta; is verheugd over de snelle lancering van EUTM Mozambique;

33. herinnert eraan dat voor een doeltreffende maritieme veiligheid een bredere visie op maritieme stabiliteit nodig is, waarbij rekening wordt gehouden met de problemen aan land op het gebied van corruptie, de rechtsstaat, de diepere oorzaken van illegale visserij, illegale drugs- en wapenhandel en mensenhandel en piraterij, en de gevolgen voor het milieu van commerciële en industriële maritieme activiteiten, waaronder de winning van fossiele energiebronnen; roept de EU op deze problemen aan te pakken in samenhang met traditionelere maatregelen op het gebied van maritieme veiligheid;

34. is ingenomen met gezamenlijke marineactiviteiten en roept de EU en de partners in de Indo-Pacifische regio op om voort te bouwen op de bestaande kaders voor maritieme samenwerking; roept de EU op om samen met haar partners de noodzaak te evalueren van het opzetten van een monitoringsysteem voor inbreuken op het internationale zeerecht in de Indo-Pacifische regio; benadrukt de meerwaarde voor de EU van deelname aan regionale samenwerkingsfora, zoals de EU/ASEAN-dialoog op hoog niveau over maritieme veiligheidssamenwerking, de Ontmoeting Azië-Europa en het regionaal forum van de ASEAN;

35. roept de EU op haar maritieme aanwezigheid aan te vullen met programma's voor versterkte maritieme capaciteitsopbouw voor gelijkgestemde partners, onder meer door voortzetting van de uitvoering van de projecten Crimario I en II als onderdeel van het programma kritieke zeeroutes van de EU, en door uitbreiding van de samenwerking bij acties ter verbetering van het maritieme omgevingsbewustzijn en de informatie-uitwisseling; verzoekt de EU na te gaan of het geografische bereik van Crimario kan worden uitgebreid tot het zuidelijk deel van de Stille Oceaan;

36. wijst erop dat visserijbeheer een relevant aspect is van het maritieme milieu; verzoekt de Unie de governance van de oceanen in de regio en het duurzaam beheer van mariene rijkdommen te blijven bevorderen door toepassing van partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij en haar deelname aan regionale organisaties voor visserijbeheer; verzoekt de EU haar samenwerking met gelijkgezinde internationale partners te versterken om overbevissing, overcapaciteit en illegale, ongemelde en ongeregelde visserij in de Indo-Pacifische regio te bestrijden en visserijbeheer systematisch op de agenda te plaatsen van dialogen met betrekking tot veiligheid op het gebied van zeevaart met haar partners in de Indo-Pacifische regio; verzoekt de EU zich te blijven inspanssen voor de verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden van vissers in de Indo-Pacifische regio in overeenstemming met de verdragen en overige regelgeving van de Internationale Arbeidsorganisatie; verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan veiligheid en defensie in haar volgende mededeling over internationale oceaangovernance, die voor 2022 gepland staat;

Dinsdag, 7 juni 2022

Technologische, cyber-, luchtvaart- en ruimtedimensie

37. benadrukt het belang van informatie en cyberbeveiliging als onderdeel van de kritieke infrastructuur van de wereldeconomie en voor de bescherming van democratieën tegen desinformatie en kwaadaardige aanvallen; is ingenomen met de inspanningen van de EU om de samenwerking op het gebied van cybercriminaliteit en de opbouw van cyberweerbaarheidscapaciteit voor partners in de regio verder te versterken; verzoekt de EU en de partners in de Indo-Pacifische regio nauwer samen te werken in de strijd tegen hybride dreigingen, waaronder desinformatiecampagnes; benadrukt dat de EU met gelijkgestemde partners in de Indo-Pacifische regio moet samenwerken aan collectieve toerekening en aan mechanismen die gericht zijn op het delen van bewijs en inlichtingen die als basis kunnen dienen voor de uitvaardiging van cybersancties; verzoekt de EU en de NAVO hun respectieve strategieën op elkaar af te stemmen met het oog op een adequate reactie op cyberaanvallen vanuit de regio; verzoekt de Raad en de Commissie de uitdaging van desinformatie op soortgelijke wijze aan te pakken als desinformatie die afkomstig is van de oostelijke flank van de EU; stelt voor om, ingebed in de EU-delegatie in de regio, een onafhankelijke EU-hub voor strategische communicatie op te zetten in de Indo-Pacifische regio met gespecialiseerde medewerkers en middelen;

38. is ingenomen met de samenwerking tussen de EU en diverse partners in de Indo-Pacifische regio op het gebied van cyberbeveiliging en defensie; roept de EU op vaart te zetten achter de oprichting van een EU-netwerk voor cyberdiplomatie, ter bevordering van normen en rechtskaders voor cyberbeveiliging in de regio; roept de EU en gelijkgestemde landen in de Indo-Pacifische regio op een op regels gebaseerde, vrije, open en beveiligde cyberspace te bevorderen en de internationale regulering van de cybersfeer te versterken, onder meer via het Verdrag van Boedapest, en initiatieven in het kader van de VN te bevorderen;

39. dringt er bij de EU op aan regionale en mondiale partnerschappen te ontwikkelen met regionale democratische producenten van kritieke technologieën met het streven naar het ontwikkelen van een wereldwijde alliantie van technologisch geavanceerde democratieën voor de totstandbrenging van eerlijke, open en op waarden gebaseerde normen en standaarden voor een op regels gebaseerd, ethisch en op de mens gericht gebruik van technologieën, waarbij de privacy van individuele gebruikers wordt geëerbiedigd, met name wat betreft artificiële intelligentie en het beheer van het internet; dringt aan op nauwe samenwerking en coördinatie tussen de EU en de landen in de Indo-Pacifische regio bij het reageren op en het verzachten van mogelijke spanningen in de mondiale toeleveringsketens als gevolg van internationale sancties tegen Russische bedrijven en economische sectoren; roept op tot versterkte samenwerking met democratische partners in de Indo-Pacifische regio bij de ontwikkeling van mondiale normen voor het militair gebruik van artificiële intelligentie en een wereldwijd verbod op volledig autonome wapensystemen; verzoekt om een gecoördineerde strategische aanpak van de regio op Europees niveau met het oog op het veiligstellen van kritieke technologie en materialen en het versterken van het vermogen van de democratische partners om deze te produceren; verzoekt om strenge eisen, zowel politieke als technische, voor de aankoop van dergelijke technologieën van niet-democratische staten in de regio, zoals China;

40. dringt aan op gelijke en onbelemmerde toegang tot het luchtruim op basis van volledige eerbiediging van het internationaal recht; steunt het streven naar open en vrij verkeer door middel van initiatieven zoals de uitgebreide luchtvervoersovereenkomst tussen de EU en de ASEAN;

41. benadrukt het toenemende belang van de ruimtedimensie van internationale samenwerking en veiligheid; uit haar bezorgdheid over de toenemende ontwikkeling en proliferatie van ruimtewapens, waardoor het gevaar van een wapenwedloop toeneemt; onderstreept dat de regionale en mondiale samenwerking en dialoog over ruimteaangelegenheden moeten worden versterkt, onder meer via het VN-Bureau voor ruimteaangelegenheden, als middel om spanningen te de-escaleren en de bewapening van de ruimte te voorkomen; verzoekt de EU een vruchtbare samenwerking inzake ruimtebeleid en technologie met de Republiek Korea en Japan op te bouwen en samenwerking inzake ruimtevaardigheden en technologie met andere regionale partners op te bouwen;

Niet-traditionele veiligheidsuitdagingen

42. benadrukt dat de strijd tegen gewelddadig extremisme en propaganda van gezamenlijk belang is voor de EU en de landen in de Indo-Pacifische regio, maar ook voor de internationale gemeenschap; verzoekt de EU een project voor de preventie en bestrijding van gewelddadig extremisme (PCVE) op te zetten, waaronder acties gericht op het versterken van de veerkracht tegen gewelddadig extremisme, zoals een verenigd platform voor de bestrijding van extremisme in de Indo-Pacifische regio; verzoekt de EU en gelijkgestemde partners in de Indo-Pacifische regio de samenwerking tussen inlichtingendiensten voor terrorismebestrijding te versterken, onder meer door intensievere academische uitwisselingen; benadrukt dat de samenwerking tussen Europol en Aseanapol, alsook tussen Europol en nationale rechtshandavings-

Dinsdag, 7 juni 2022

instanties, verder moet worden bevorderd teneinde de uitwisseling van goede praktijken en expertise op belangrijke gebieden, zoals terrorismebestrijding, bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, mensenhandel en illegale wapenhandel en migrantensmokkel, te vergemakkelijken; herinnert eraan dat mensenhandel in de gehele Indo-Pacifische regio een probleem blijft; verzoekt de EU om regionale partners te ondersteunen bij het uitvoeren van het VN-Mensenhandelprotocol en regionale initiatieven zoals het Verdrag van de ASEAN inzake de voorkoming van handel in mensen, met name vrouwen en kinderen;

43. roept op tot nauwere samenwerking met de landen in de Indo-Pacifische regio bij het aanpakken van de veiligheidsproblemen die na de machtsovername door de taliban in Afghanistan zijn ontstaan, waaronder terrorisme en drugs- en mensenhandel, en bij het aanpakken van de humanitaire crisis en bedreigingen voor de menselijke veiligheid;

44. benadrukt dat het risico van de proliferatie van kernwapens en de snelle opbouw en opstelling van nieuwe technologisch geavanceerde nucleaire middelen en rakettechnologieën in de Indo-Pacifische regio belangrijke regionale en mondiale veiligheidskwesties blijven; geeft uiting aan zijn diepe bezorgdheid over de voortdurende aantasting van de ontwapenings- en wapenbeheersingsarchitectuur; verzoekt de EU en gelijkgestemde partnerlanden om de samenwerking inzake nucleaire veiligheid en non-proliferatie van nucleaire, chemische en biologische wapens te vergroten en de tenuitvoerlegging en universalisering van het Wapenhandelsverdrag in de Indo-Pacifische regio te ondersteunen; roept de EU op tot coördinatie met gelijkgezinde partners om een intensieve diplomatie met China te voeren, rekening houdend met de voortdurende modernisering van zijn nucleaire arsenaal, met inbegrip van hypersonische kernraketten, teneinde te komen tot een universele nieuwe regeling voor wapenbeheersing en een doeltreffende architectuur voor ontwapening en non-proliferatie, met name wat betreft een mogelijke opvolger voor het Verdrag ter vernietiging van de kernwapens voor de middellange en de korte afstand en het New START-verdrag, dat in 2026 verstrijkt, teneinde de belangen van de EU en de internationale veiligheid te beschermen; roept ertoe op de bestaande internationale verdragen en instrumenten inzake ontwapening en non-proliferatie te handhaven en in stand te houden; verzoekt de landen buiten het kader van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens die over kernwapens beschikken, zich te onthouden van de proliferatie van enige nucleaire technologie met mogelijkheden voor militair gebruik en zich bij het Verdrag aan te sluiten; prijst het EU-initiatief inzake kenniscentra voor de beperking van chemische, biologische, radiologische en nucleaire defensierisico's, dat uit hoofde van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking wordt gefinancierd, en roept de Europese Dienst voor extern optreden op de opleiding en capaciteitsopbouw van onze partners in de Indo-Pacifische regio te blijven versterken; steunt het Verdrag inzake een kernwapenvrije zone in Zuidoost-Azië (SEANWFZ-verdrag) als een regio die vrij is van kernwapens en andere massavernietigingswapens, en met name de doelstelling om nucleaire ontwapening te bevorderen;

45. herinnert eraan dat de Indo-Pacifische regio in hoge mate is blootgesteld aan klimaatverandering, die ernstige veiligheidsrisico's meebrengt; moedigt de partners van de EU in de Indo-Pacifische regio aan hun maatregelen ter bestrijding van de klimaatverandering te intensiveren in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en spoort de EU aan deze partners te steunen bij het realiseren van lagere emissies en bij de uitvoering van maatregelen ter beperking van de klimaatverandering en hun vermogen te vergroten om risico's voor de klimaatveiligheid te beoordelen, erop te anticiperen en ze te beheren; verzoekt de EU om klimaatgerelateerde veiligheidsrisico's hoog op de agenda van de samenwerking tussen de EU en de Indo-Pacifische regio te plaatsen en de routekaart voor klimaatverandering en defensie van de EU in haar betrokkenheid in de regio volledig uit te voeren;

46. is ingenomen met het plan van de EU om haar betrokkenheid bij de Indo-Pacifische regio te versterken op het gebied van humanitaire hulp en het vermogen om rampen te bestrijden; roept de EU en haar partners in de Indo-Pacifische regio op om rampenpreventie en weerbaarheid tot een prioriteit te maken en de uitvoering van het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering 2015-2030 te bespoedigen;

o

o o

47. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

Dinsdag, 7 juni 2022

P9_TA(2022)0225

EU-eilanden en cohesiebeleid

Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over eilanden en cohesiebeleid: huidige situatie en toekomstige uitdagingen (2021/2079(INI))

(2022/C 493/04)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 174, 175 en 349 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie ⁽²⁾,
- gezien de slotverklaring van de 40e jaarlijkse algemene vergadering van de commissie Eilanden van de Conferentie van perifere en maritieme regio's van de Europese Unie (CPRM) van 15 april 2021,
- gezien het 7e milieuactieprogramma (MAP) en de daarin vervatte concepten,
- gezien de conclusies van de Raad van 16 oktober 2020 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030,
- gezien de in maart 2021 bekendgemaakte studie die is uitgevoerd voor de Commissie regionale ontwikkeling van het Parlement, getiteld "Islands of the European Union: State of play and future challenges" (Eilanden van de Europese Unie: stand van zaken en toekomstige uitdagingen),
- gezien de in maart 2021 bekendgemaakte studie die is uitgevoerd voor de Commissie regionale ontwikkeling van het Parlement, met als titel "Cohesion Policy and Climate Change" (Cohesiebeleid en klimaatverandering),
- gezien het herstelinstrument NextGenerationEU,
- gezien de slotverklaring van de 26e conferentie van voorzitters van de ultraperifere gebieden, ondertekend te Ponta Delgada op 18 november 2021,
- gezien het advies van het Europees Comité van de Regio's van 10 december 2020 over het verslag van de Commissie betreffende de uitvoering van de mededeling van de Commissie over een nieuw en sterker strategisch partnerschap met de ultraperifere gebieden van de EU ⁽³⁾,
- gezien de goedkeuring van de Raad van 7 december 2021 van een algemene aanpak voor het actualiseren van de EU-regels inzake btw-tarieven,
- gezien zijn resolutie van 18 mei 2021 over de herziening van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60.

⁽²⁾ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 37 van 2.2.2021, blz. 57.

⁽⁴⁾ PB C 15 van 12.1.2022, blz. 2.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien zijn resolutie van 17 april 2018 over de versterking van de economische, sociale en territoriale cohesie in de Europese Unie: het zevende verslag van de Europese Commissie ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resolutie van 17 april 2020 over gecoördineerde maatregelen van de Europese Unie om de COVID-19-pandemie en de gevolgen ervan te bestrijden ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resolutie van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal ⁽⁷⁾,
 - gezien zijn resolutie van 14 september 2021 over een sterker partnerschap met de ultraperifere gebieden van de EU ⁽⁸⁾,
 - gezien zijn resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu ⁽⁹⁾,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling,
 - gezien het advies van het Europees Comité van de Regio's van 14 oktober 2020 over een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen op de eilanden in de Middellandse Zee,
 - gezien het verslag van de Commissie regionale ontwikkeling (A9-0144/2022),
- A. overwegende dat de eilandgebieden in de EU naar schatting meer dan 20 miljoen inwoners tellen (4,6 % van de totale bevolking van de EU); overwegende dat de Europese eilandbevolking verspreid is over ongeveer 2 400 eilanden die toebehoren aan 13 lidstaten;
- B. overwegende dat de meeste Europese eilanden met een aanzienlijk aantal structurele problemen conform de nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) reeds geclassificeerd zijn als regio's van NUTS-niveau 2 of 3;
- C. overwegende dat eilanden vaak meerdere en permanente structurele nadelen bezitten, zoals een kleine oppervlakte, een doorgaans lage bevolkingsdichtheid, demografische problemen zoals een seizoensgebonden demografische druk, kleine markten, dubbele insulaire ligging (archipeleilanden), een gecompliceerde topografie die sterk lijkt op die van berggebieden, afhankelijkheid van zee- en luchtvervoer en afhankelijkheid van een klein aantal producten;
- D. overwegende dat de demografische veranderingen niet alle landen en regio's in dezelfde mate treffen en grotere gevolgen hebben voor regio's die reeds een achterstand hebben, waardoor bestaande territoriale en sociale ongelijkheden worden verergerd; overwegende dat plattelandsgebieden en perifere en ultraperifere regio's het zwaarst te lijden hebben onder de ontvolking en dat met name jongeren en vrouwen die gebieden verlaten, met als gevolg dat het percentage oudere inwoners toeneemt, waardoor het risico op sociaal isolement kan toenemen;
- E. overwegende dat de specifieke kenmerken van eilanden worden erkend in artikel 174 VWEU maar dat dit artikel nog steeds niet concreet wordt toegepast met betrekking tot de eilandgebieden van de EU; overwegende dat deze kenmerken in aanmerking moeten worden genomen in het Eu-beleid en er met name een specifieke strategie, een Europees actieplan en een beleidsagenda voor eilanden met duidelijk omschreven actieprioriteiten moeten worden opgesteld;
- F. overwegende dat eilandgebieden verhoudingsgewijs minder ontwikkeld zijn dan de regio's op het vasteland van hun lidstaat en een lager bbp per hoofd van de bevolking hebben;
- G. overwegende dat drie van de EU-lidstaten eilanden zijn;

⁽⁵⁾ PB C 390 van 18.11.2019, blz. 53.

⁽⁶⁾ PB C 316 van 6.8.2021, blz. 2.

⁽⁷⁾ PB C 270 van 7.7.2021, blz. 2.

⁽⁸⁾ PB C 117 van 11.3.2022, blz. 18.

⁽⁹⁾ PB C 232 van 16.6.2021, blz. 28.

Dinsdag, 7 juni 2022

- H. overwegende dat de fysieke afscheiding van eilanden en hun afgelegen ligging ten opzichte van het vasteland extra beperkingen met zich meebrengen, onder meer op het gebied van werkgelegenheid, duurzame transportverbindingen en mobiliteit, de invoer van grondstoffen en consumentenproducten, de toegang van eilandproducten tot naburige externe markten, onderwijs, gezondheidszorg, economische activiteiten, toegang tot water en sanitaire voorzieningen, energievoorziening en afvalbeheervoorzieningen; overwegende dat deze geografische afscheiding de groene transitie van deze gebieden naar een klimaatneutrale economie aanzienlijk bemoeilijkt;
- I. overwegende dat gelijke toegang tot inclusieve opleiding, bijscholing en omscholing van goede kwaliteit, tot informatie over vaardigheden, middelen advies, onderwijs en beroepsopleiding voor eenieder, inclusief de bevolking van dunbevolkte en ontvolkte plattelandsgebieden, perifere gebieden en eilanden, een *conditio sine qua non* is voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht;
- J. overwegende dat de EU voor de ultraperifere gebieden, die voor het overgrote deel uit eilanden bestaan, overeenkomstig artikel 349 van het Verdrag specifieke maatregelen moet nemen die erop gericht zijn de voorwaarden vast te leggen voor de toepassing van het gemeenschappelijk EU-beleid in die gebieden, met name op terreinen zoals douane- en handelsbeleid, fiscaal beleid, vrije zones, landbouw- en visserijbeleid, voorwaarden voor de levering van grondstoffen en essentiële consumptiegoederen, staatssteun en voorwaarden voor toegang tot structuurfondsen en tot horizontale programma's van de Unie; overwegende dat specifieke maatregelen op al deze terreinen bijdragen tot de versterking van de economische, sociale en territoriale cohesie in de EU;
- K. overwegende dat seizoenarbeiders en gedetacheerde werknemers tijdens de COVID-19-pandemie vaak geen toegang hadden tot basisgezondheidszorg, deugdelijke huisvesting, persoonlijke beschermingsmiddelen en toereikende informatie; overwegende dat zij vaak gebrekkige of helemaal geen toegang hadden tot socialezekerheidsstelsels in de ontvangende lidstaten, inclusief ziektegeld en regelingen voor kortdurende werkloosheid; overwegende dat de mobiliteit van werknemers in grote mate afhankelijk is van de beschikbare vervoermiddelen en dat vooral werknemers die op een eiland of in een ultraperifeer gebied van de Unie wonen hier last van hebben;
- L. overwegende dat de sociale, economische, ecologische en culturele gevolgen op lange termijn van de COVID-19-crisis voor de eilandgebieden van de EU bijzonder zorgwekkend zijn en dat het Europese herstel de eilanden moet omvatten en geen aanleiding mag geven tot bijkomende regionale verschillen; overwegende dat de COVID-19-crisis heeft aangetoond dat eilandeconomieën zeer kwetsbaar zijn voor dergelijke gebeurtenissen;
- M. overwegende dat de vaak hoge werkloosheidscijfers op eilanden, die over het algemeen hoger zijn dan op het vasteland, ernstig zijn verslechterd door de COVID-19-crisis en dat vooral jongeren hiervan het slachtoffer zijn;
- N. overwegende dat eilanden en ultraperifere gebieden als eersten getroffen worden door de klimaatverandering, die zich uit in een stijging van de zeespiegel, kusterosie, de opwarming en verzuring van zeeën en oceanen, en een toename van de frequentie en het geweld van natuurrampen zoals cyclonen, vulkaanuitbarstingen, bosbranden en stormen, overstromingen, droogte en woestijnvorming, die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de landbouw en de voedselvoorziening en talrijke vormen van economische, sociale en milieuschade kunnen veroorzaken; overwegende dat zij uitstekende laboratoria kunnen zijn voor verschillende ecologische transitieprocessen en dat veel eilanden en ultraperifere gebieden aan de hand van hernieuwbare energiebronnen autonomie op het gebied van energie pogen te verwerven;
- O. overwegende dat eilanden veel troeven hebben die beter moeten worden benut;
- P. overwegende dat de biodiversiteit en ecosystemen van eilanden bijzonder rijk zijn; overwegende dat de ecosystemen van eilanden sterk worden bedreigd door de gevolgen van de klimaatverandering en moeten worden beschermd;
- Q. overwegende dat het binnenland op veel eilanden achterblijft bij de kustgebieden voor wat de economische ontwikkeling en de toegankelijkheid van diensten betreft;

Dinsdag, 7 juni 2022

- R. overwegende dat landbouwbedrijven op eilanden meestal klein zijn en moeilijkheden ondervinden als gevolg van hun afgelegen ligging, hun insulaire karakter en milieukeurmerken; hun afhankelijkheid van het vasteland voor wat energie betreft, een beperkte productiediversiteit vanwege plaatselijke en klimatologische omstandigheden, en een grote afhankelijkheid van lokale markten, en overwegende dat zij eveneens te kampen hebben met de klimaatcrisis, aantasting van het milieu, het verlies van biodiversiteit en gebrek aan basisinfrastructuur zoals wegen, watervoorziening, afvalbeheer en digitale en gezondheidsinfrastructuur; overwegende dat deze structurele problemen vaak nog worden verscherpt door het ontbreken van goed ontwikkelde diensten van algemeen belang;
- S. overwegende dat eilanden, en met name de ultraperifere gebieden, heel kwetsbaar zijn voor sociaal-economische crises en natuurrampen zoals extreme weersomstandigheden en vulkanische activiteit; overwegende dat eilanden als gevolg van hun geografische ligging en de problematische toegang tot basisvoorzieningen van het vasteland, zoals brandstof of water, zwaarder lijden onder fenomenen zoals de COVID-19-pandemie, die met name landbouwers in grote problemen brengen; overwegende dat eilandgebieden in de Unie goed zijn voor 80 % van de Europese biodiversiteit, talrijke endemische Europese soorten herbergen en als toevluchtsoord kunnen fungeren voor soorten die dreigen uit te sterven, en overwegende dat zij bovendien vitale overwinteringsgebieden, tussenstopplaatsen en flessenhalzen vormen voor trekvogels, zoogdieren en ongewervelde dieren, en waardevolle landschaps- en milieuelementen bezitten die specifieke bescherming vereisen;
- T. overwegende dat een aanzienlijk deel van de sociaal-economische ontwikkeling van eilanden gebaseerd is op sterk seizoensgebonden sectoren, zoals landbouw en toerisme; overwegende dat landbouwers in eilandgebieden vooral lijden onder een lager concurrentievermogen doordat zij hoge vervoerskosten moeten dragen en niet kunnen profiteren van schaalvoordelen, aangezien grond op veel eilanden schaars is; overwegende dat de eilanden van de EU de “van boer tot bord”-strategie, die een essentieel onderdeel vormt van de Europese Green Deal, moeten naleven om eerlijke, gezonde en milieuvriendelijke voedselvoorzieningssystemen te ontwikkelen; overwegende dat deze gebieden aanzienlijke nadelen kunnen ondervinden van de concurrentie uit niet-EU-landen, waar vaak niet dezelfde productienormen op het gebied van milieu en voedselveiligheid worden nageleefd en de arbeidskosten veel lager zijn;
- U. overwegende dat de “van boer tot bord”-strategie ernstige gevolgen kan hebben voor de landbouwproductie van de EU in deze gebieden vanwege hun lage concurrentievermogen ten aanzien van invoer uit het buitenland en vanwege de problemen waarmee zij worden geconfronteerd wanneer het gaat om productiediversificatie;
- V. overwegende dat de mariene en terrestrische biodiversiteit van eilanden grotendeels inheems is, en bijgevolg kwetsbaar; overwegende dat eilanden problemen kunnen ondervinden door de vervuiling van zeeën en kustgebieden alsook overbevissing en illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij, die immers een steeds grotere milieudruk veroorzaken voor eilanden en ernstige gevolgen hebben voor de werkgelegenheid, de ambachtelijke visserijsector en de lokale gemeenschappen;
- W. overwegende dat de ultraperifere gebieden en eilanden het potentieel hebben om bij te dragen aan het verzekeren van een duurzame toekomst voor Europa in strategische sectoren zoals schone energie, biodiversiteit en ecotoerisme;

Specifieke kenmerken van de eilanden van de Europese Unie

1. erkent een insulaire positie als een permanente structurele handicap; stelt vast dat het om deze reden noodzakelijk is integratiestrategieën te ontwikkelen die eilanden in staat stellen de uitdagingen en de beperkingen die voortvloeien uit hun insulaire ligging het hoofd te bieden en te overwinnen;
2. herinnert eraan dat in artikel 174 VWEU staat dat de Unie bijzondere aandacht moet besteden aan de Europese eilanden;
3. benadrukt dat Europese eilanden weliswaar met gemeenschappelijke uitdagingen worden geconfronteerd maar over verschillende geografische kenmerken en institutionele structuren beschikken, hetgeen betekent dat het van cruciaal belang is om flexibele oplossingen toe te passen waarin rekening wordt gehouden met deze specifieke kenmerken;
4. betreurt het gebrek aan visie van de EU voor wat de Europese eilanden betreft en pleit voor de uitwerking van een Europese eilandvisie en voor de benutting van de troeven van eilanden;

Dinsdag, 7 juni 2022

5. wijst erop dat in artikel 349 VWEU ook het insulaire karakter wordt erkend als een van de oorzaken die de ontwikkeling van de negen ultraperifere gebieden in de weg staan, en het insulaire karakter wordt genoemd als een van de omstandigheden die hun structureel kwetsbare sociale en economische situatie verergeren; herinnert eraan dat artikel 349 VWEU voorziet in specifieke maatregelen voor deze ultraperifere gebieden; dringt aan op de invoering van een specifieke verordening betreffende de gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor de ultraperifere gebieden, teneinde rekening te houden met de specifieke ecologische, geografische en sociale kenmerken van de gebieden die onder artikel 349 VWEU vallen;
6. benadrukt dat het bbp en het ontwikkelingsniveau van de Europese eilanden lager liggen dan het EU-gemiddelde en het gemiddelde van de landen waartoe zij behoren;
7. benadrukt dat de geomorfologische en natuurlijke situatie van eilanden een van hun grootste nadelen vormt; merkt op dat eilanden over het algemeen een dubbele of drievoudige natuurlijke handicap hebben, namelijk hun insulaire positie, een bergachtig reliëf en hun ligging in een archipel;
8. herinnert eraan dat een insulaire positie structurele problemen met zich meebrengt qua afhankelijkheid van zee- en luchtvervoer, een openbare dienst die van cruciaal belang is voor het dagelijkse leven van de Europese eilandbewoners, hetgeen tot extra kosten leidt voor de in- en uitvoer van goederen, grondstoffen, energie en consumptieproducten en voor het personenvervoer;
9. benadrukt dat het insulaire karakter van archipels dubbel en soms drie keer zo groot is en deze problemen nog vergroot;
10. benadrukt de tekortkomingen van eilanden op het gebied van bevolking, grondstoffen en hulpbronnen van allerlei aard, en wijst erop dat de beschikbaarheid van drinkbaar water en sanitaire voorzieningen voor met name huishoudens op veel eilanden een centrale kwestie vormt en eveneens essentieel is voor de ontwikkeling van de landbouw, de productie van energie, de toekomst van het eiland en de toeristische mogelijkheden;
11. benadrukt dat het isolement van eilanden inhoudt dat zij afhankelijk zijn van de markten op het vasteland en op het continent, en meer moeten betalen voor bepaalde diensten, zoals afvalbeheer, en voor bepaalde goederen, en wijst erop dat dit nog meer het geval is voor kleine eilanden die sterk afhankelijk zijn van invoer;
12. benadrukt dat eilandeconomieën gericht zijn op de primaire en tertiaire sector en dat hyperspecialisatie het economische weefsel verzwakt en kwetsbaarder maakt voor recessies en crises; is bezorgd over langetermijntwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de economische activiteit op veel eilanden in de EU zich beperkt tot het toerisme, met seizoensgebonden kwetsbaarheden tot gevolg, zoals een onevenwicht in financiële inkomsten tussen het hoogseizoen en het laagseizoen; benadrukt bijgevolg dat de economie van eilanden moet worden gediversifieerd middels een versterking van hun secundaire sectoren, met het oog op een goed evenwicht en een veelzijdige arbeidsmarkt;
13. neemt met bezorgdheid kennis van de huidige en langetermijneffecten van de COVID-19-crisis, die de in veel opzichten reeds precare situatie van de EU-eilanden nog verergeren; stelt met bezorgdheid vast dat een geestelijke-gezondheidsproblemen gezien de afgelegenheid van en beperkte keuzemogelijkheden op eilanden een grote risicofactor vormen voor precariteit;
14. benadrukt dat de gevolgen van de COVID-19-crisis op veel eilanden en in de ultraperifere gebieden nog acuter zijn dan op het vasteland, onder meer wegens de sterke stijging van de prijzen voor zeetransport, en beklemtoont dat de structurele sociale en economische moeilijkheden die deze gebieden kenmerken, hierdoor nog worden verergerd; merkt op dat de huidige prijsstijgingen deze moeilijkheden alleen maar zullen versterken;
15. herinnert de lidstaten eraan dat de herstel- en veerkrachtfaciliteit ernaar moet streven de kloof betreffende het niveau van economische, sociale en territoriale ontwikkeling tussen eilanden en ultraperifere gebieden enerzijds en de meest ontwikkelde regio's anderzijds te verkleinen; verzoekt de Commissie om bij de voorlegging van het onderzoeksverslag aan het Europees Parlement verslag uit te brengen over de naleving van deze bepaling in de nationale hervormingsprogramma's;

Uitdagingen voor de Europese eilanden

Klimaatverandering en biodiversiteit

16. wijst erop dat de biodiversiteit op eilanden wordt gekenmerkt door unieke biogeografische, fylogenetische en functionele kenmerken, dat eilanden een aanzienlijk deel van de biodiversiteit in de wereld herbergen en onderdak bieden aan grote broedgroepen van belangrijke soorten, maar dat ook het biodiversiteitsverlies op eilanden onevenredig groot is; benadrukt dat er gerichte regionale beleidsmaatregelen en acties nodig zijn, zoals meer gecoördineerde technische bijstand om de unieke biodiversiteit van de eilanden te beschermen en te herstellen en hun schaarse natuurlijke hulpbronnen zoals

Dinsdag, 7 juni 2022

grond en water in stand te houden, teneinde de landbouwproductie van eilanden, met name voor wat duurzame traditionele producten betreft, en de bestaansmiddelen van hun bewoners veilig te stellen en tegelijkertijd bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Green Deal; verzoekt de Commissie en de lidstaten meer steun te verlenen aan landbouwers die biodiversiteitsvriendelijke praktijken hanteren, onder meer door middel van hogere financierings- en medefinancieringspercentages;

17. benadrukt dat veel eilanden een kwetsbaar milieu en een inheemse mariene en terrestrische biodiversiteit bezitten en dat de ontwikkeling van het toerisme, met name op bepaalde eilanden in de Middellandse Zee, de door mensen veroorzaakte druk op de biodiversiteit nog doet toenemen;

18. dringt aan op gerichte, duurzame en efficiënte regionale beleidsmaatregelen en maatregelen voor eilanden die eilanden beter in staat moeten stellen hun unieke biodiversiteit te beschermen en te herstellen, die een op duurzaam toerisme en duurzame visserij gerichte blauwe economie bevorderen en die zeebodemonderzoek ondersteunen; verzoekt de Commissie bovendien om de gevolgen van de klimaatverandering voor eilanden te beoordelen;

19. wijst erop dat eilanden als eerste getroffen worden door de klimaatverandering, die zich met name uit in een stijging van de zeespiegel, de opwarming en verzuring van zeeën en oceanen, de groeiende impact van woestijnvorming en een toename van het aantal natuurrampen;

20. verzoekt de Commissie na te gaan of het nodig is het Solidariteitsfonds van de Europese Unie te verbeteren om het aan te passen aan nieuwe realiteiten en dreigingen, zoals natuurrampen of de gevolgen van klimaatverandering, teneinde realistischer om te gaan met de gevolgen van deze verschijnselen;

21. verzoekt de Commissie zich onverwijld te buigen over het belang van de aanpassing van de bestaande noodmechanismen waarmee het hoofd kan worden geboden aan steeds ernstigere natuurrampen, zoals de uitbarsting van de vulkaan op het eiland La Palma (Spanje) — een ongekende sociale en economische uitdaging die een respons vereist die in verhouding staat tot de veroorzaakte schade;

22. toont zich ongerust over de gevaren van overbevissing en vervuiling van zeeën en kustgebieden; dringt in het kader van de Overeenkomst van Parijs, de Europese Green Deal en de klimaatwet aan op specifieke steun voor eilanden, aangezien dergelijke steun essentieel is om eilanden voldoende flexibel, weerbaar en vooruitziend te maken in het kader van de strijd tegen en de aanpassing aan de klimaatverandering; pleit voor het inzetten van compensatie-instrumenten voor de negatieve sociale gevolgen van de tenuitvoerlegging van de Europese Green Deal in eilandgebieden;

23. dringt aan op een beoordeling van de strategieën ter voorkoming van de risico's van natuurrampen, de maatregelen ter aanpassing aan de klimaatverandering en het beleid inzake ruimtelijke ordening met als doel de vermeerdering van woningen en infrastructuur in overstromingskustgebieden of in gebieden die gevoelig zijn voor aardverschuivingen te verhinderen;

Toegang tot water en waterbeheer

24. is van mening dat eilanden een formidabel laboratorium voor duurzaamheidspraktijken kunnen zijn in sectoren zoals schone energie, de circulaire economie, slimme mobiliteit, afvalbeheer en de blauwe economie; acht het noodzakelijk om met name de distributieketens te verkorten teneinde de emissies van het vervoer van grondstoffen te verminderen en de circulaire economie te bevorderen, hetgeen van groot belang is om eilanden concurrerender en zelfvoorzienend te maken;

25. benadrukt dat de natuurlijke hulpbronnen van nagenoeg alle eilanden er steeds slechter voor staan, met name de watervoorraden; verzoekt de Europese Commissie in dit verband extra middelen vrij te maken om de eilandgebieden beter te ondersteunen voor de toegang tot en het beheer van water, en een gemeenschappelijk beleid inzake het waterbeheer op eilanden vast te stellen;

26. benadrukt dat de zuivering van water, met name afvalwater, moet worden bevorderd en dat er moet worden gezorgd voor een duurzame waterkringloop; herinnert eraan dat ontzilting vaak kostbaar is en geen efficiënte manier vormt om een heel eiland van water te voorzien; herinnert eveneens aan de uitdagingen van het afvalbeheer in eilandgebieden, die over beperkte middelen beschikken om afval op te slaan en te verwerken, met name in het toeristische hoogseizoen, waarin de afvalproductie toeneemt; wijst bovendien op de strategische rol van de circulaire economie, die moet worden uitgebreid tot de inzameling en economische recycling van afval uit zee;

Dinsdag, 7 juni 2022

Energietransitie

27. dringt aan op specifieke regels en financiële steun om eilanden te helpen bij de verwezenlijking van de doelstellingen inzake klimaatneutraliteit, rekening houdend met de extra kosten die samenhangen met sectoren als energie en vervoer, maar ook met de impact van mobiele technologie op hun energiesystemen; erkent dat er verhoudingsgewijs zeer grote investeringen nodig zijn om variabele hernieuwbare energiebronnen te beheren; dringt erop aan dat deze kosten in aanmerking worden genomen in het wetgevingspakket "Fit for 55";

28. benadrukt de noodzaak van het wetgevingspakket "Fit for 55" en de kansen die eruit voortvloeien; is echter van mening dat de concrete uitvoering van deze wetgevende maatregelen hand in hand moet gaan met de bevordering van economische, sociale en territoriale cohesie, aangezien eilanden volledig afhankelijk van het lucht- en zeevervoer;

29. dringt vanwege hun afhankelijkheid van de luchtvaart en de maritieme sector aan op concrete maatregelen ter compensatie van eventuele negatieve gevolgen van de transitie naar een schonere economie en samenleving voor de economische, sociale en territoriale cohesie van eilanden;

30. is van mening dat nauwlettend toezicht belangrijk is om eilanden volledig te integreren in de ontwikkeling van een groene maritieme infrastructuur; dringt erop aan dat eilanden een prioriteit worden bij de ontwikkeling van infrastructuur die gericht is op het koolstofvrij maken van het lucht- en zeevervoer; benadrukt dat de structurele handicaps van eilanden de eilandbewoners en -bedrijven meer blootstellen aan stijgende prijzen;

31. herinnert eraan dat eilanden vanwege hun geringe omvang en geïsoleerde energiesystemen voor een grote uitdaging staan wat betreft hun energievoorziening, aangezien ze doorgaans afhankelijk zijn van de invoer van fossiele brandstoffen voor het opwekken van elektriciteit en voor vervoer en verwarming;

32. is van mening dat het gebruik van hernieuwbare energie, met inbegrip van getijdenenergie, een prioriteit moet zijn, aanzienlijke voordelen oplevert voor eilanden en rekening houdt met de behoeften van lokale gemeenschappen, onder meer het behoud van de traditionele architectuur en lokale habitats van eilanden; pleit daarom voor de ontwikkeling van een breed scala aan hernieuwbare energiebronnen die moeten worden ondersteund, afhankelijk van de geografische kenmerken van eilanden; is ingenomen met de programma's voor groene waterstof die op de eilanden van start zijn gegaan;

33. dringt aan op een doelstelling voor autonomie op het gebied van energie op basis van hernieuwbare energiebronnen voor alle Europese eilanden, die moet worden ondersteund met gepaste financiële middelen en moet plaatsvinden via de geleidelijke afschaffing van fossiele brandstoffen en de invoering van maatregelen ter vergroting van het potentieel van duurzame en hernieuwbare energiebronnen; roept op tot aanvullend onderzoek om mariene hernieuwbare energie betaalbaarder te maken en geschikt te maken voor de geografische kenmerken van de verschillende zeebekkens;

34. benadrukt dat het voor een doeltreffende milieutransitie van cruciaal belang is de bestuurlijke capaciteit van de lokale instellingen van de Europese eilanden te versterken en hun potentieel te ontwikkelen, als aanjagers van economisch, sociaal en territoriaal concurrentievermogen en ook als aanjagers van klimaatvriendelijk gedrag onder burgers; wijst erop dat deze transitie ook afhangt van degelijke beleid en degelijke initiatieven op het gebied van onderzoek en innovatie, die de samenwerking tussen lokale belanghebbenden stimuleren en een bredere benutting van onderzoeksfaciliteiten in insulaire gebieden bevorderen;

35. herinnert de lidstaten eraan dat hun nationale overgangsplannen in het kader van het Fonds voor een rechtvaardige transitie een specifieke studie en analyse voor elk van hun eilanden moeten omvatten;

Economische en sociale ontwikkeling

36. benadrukt dat het belangrijk is het lokale economische weefsel op de Europese eilanden te ondersteunen, in het bijzonder micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's);

37. verzoekt de lidstaten gebruik te maken van middelen uit het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) om de schepping van hoogwaardige banen te ondersteunen, een beter evenwicht tussen werk en privéleven te bevorderen en arbeidskansen te bieden in regio's die worden bedreigd door ontvolking, waarbij speciale aandacht moet uitgaan naar een betere arbeidsmarktparticipatie van vrouwen; benadrukt het belang van adviesdiensten, een leven lang leren en programma's voor bij- en omscholing voor werknemers van alle leeftijden;

Dinsdag, 7 juni 2022

38. dringt aan op dringende maatregelen om de ontvolking en het verdwijnen van kennis en vaardigheden van eilanden te beperken en de levenskwaliteit van eilandbewoners te verbeteren, de toegankelijkheid van eilanden voor kwetsbare bevolkingsgroepen te verbeteren, lokale bedrijven te ondersteunen, banen te beschermen en de vergrijzing aan te pakken; dringt er eveneens op aan dat de ontwikkeling van centra voor onderwijs, bijscholing, omscholing, innovatief en duurzaam ondernemerschap en werkgelegenheid voor eilandbewoners wordt aangemoedigd, met name voor vrouwen, wier arbeidsparticipatie in nagenoeg alle eilandgebieden van de EU lager ligt dan die van mannen, en voor jongeren;
39. wijst erop dat het noodzakelijk is de overeenkomst van de Raad van 7 december 2021 om de EU-regels inzake btw-tarieven te actualiseren, waar toepasselijk uit te breiden tot alle eilandgebieden in de EU;
40. herinnert eraan dat de COVID-19-crisis de kwetsbaarheid van veel Europese eilanden op het gebied van gezondheid aan het licht heeft gebracht; wijst bijgevolg op het belang van de ontwikkeling en verbetering van gezondheidsinfrastructuur, de toegang tot gezondheidszorg, en de verlening van steun om gezondheidswerkers ertoe aan te moedigen zich met name in de meest afgelegen eilandgebieden te vestigen;
41. wijst op de noodzaak van de aanmoediging op plaatselijk niveau van nauwe samenwerking, mobiliteit en kennisuitwisseling tussen instellingen voor onderwijs, onderzoek en technologische innovatie, bedrijven en individuele burgers; verzoekt de Commissie er dan ook voor te zorgen dat de bewoners van Europese eilanden, met name die eilanden die het verst van het vasteland verwijderd zijn, ten volle en op gelijke wijze kunnen deelnemen aan Europese mobiliteitsprogramma's zoals Erasmus+, het Europees Solidariteitskorps, DiscoverEU en het nieuwe ALMA-programma (Aim, Learn, Master, Achieve);
42. herinnert aan het belang van EU-programma's zoals de jongerengarantie; vraagt de lidstaten dit programma snel uit te voeren, in nauwe samenhang met EU-fondsen zoals het ESF+, om de situatie van jongeren die geen baan hebben en geen onderwijs of opleiding volgen, aan te pakken, met bijzondere aandacht voor zulke jongeren in plattelandsgebieden en regio's met natuurlijke of demografische beperkingen op de arbeidsmarkt, zoals eilanden, om ervoor te zorgen dat alle jongeren onder de 30 jaar een kwalitatief hoogwaardig aanbod krijgen voor werk, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs of beroepsopleiding, de vaardigheden kunnen ontwikkelen die ze nodig hebben om kans te maken op een baan in tal van sectoren, of binnen vier maanden nadat ze werkloos zijn geworden of het formeel onderwijs hebben verlaten, een bezoldigd leercontract of een bezoldigde stage aangeboden krijgen;
43. is ingenomen met de inspanningen om de jongerengarantie inclusiever te maken en elke vorm van discriminatie te voorkomen, ook de discriminatie van jongeren die in afgelegen, landelijke of achtergestelde stedelijke gebieden of in overzeese gebieden en eilandregio's wonen;

Cultuur

44. is van mening dat cultuur en de ontwikkeling van de culturele sector op eilanden van fundamenteel belang zijn; is van mening dat de culturele en taalkundige identiteit van eilanden moet worden beschermd en bevorderd, ook binnen het kader van het onderwijs, aangezien deze identiteit op vele vlakken bijdraagt tot de valorisatie van eilanden en van de gehele EU;
45. verzoekt de Commissie om 2024 uit te roepen tot het Europees Jaar van het eiland;

Landbouw en visserij

46. verzoekt de Commissie na te gaan of er nood is aan een verordening met specifieke maatregelen op het gebied van landbouw voor alle eilanden van NUTS-niveau 2 en 3, met als doel autonomie op voedselgebied te bereiken en het concurrentievermogen van hun productie te vergroten, zonder dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan bestaande instrumenten zoals het Programma van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (Posei) en de verordening houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee⁽¹⁰⁾;
47. dringt aan op acties ter overbrugging van de economische kloof tussen binnenland en kustgebieden, die in insulaire gebieden nog heel vaak voorkomt;

⁽¹⁰⁾ Verordening (EU) nr. 229/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee (PB L 78 van 20.3.2013, blz. 41).

Dinsdag, 7 juni 2022

48. merkt op dat op de eilanden geproduceerde landbouwproducten en levensmiddelen van unieke kwaliteit zijn vanwege de specifieke microklimatologische en topografische omstandigheden van de eilanden; benadrukt dat de consumptie van landbouwproducten uit insulaire en perifere gebieden moet worden bevorderd door middel van het cohesiebeleid; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan duurzame oplossingen te ontwikkelen voor het vervoer van landbouwproducten tussen de meeste eilanden en het vasteland; is van mening dat dit het concurrentievermogen van met name kleinere eilanden zal vergroten en de positie van kleine landbouwers zal versterken;

49. benadrukt dat er, binnen de ecologische grenzen en met inachtneming van een gezond marien en bodemmilieu, op eilanden meer steun moet komen voor duurzame ontwikkeling van landbouw, bosbeheer en -behoud, veehouderij, aquacultuur, duurzame visserij, lokale productie en de blauwe economie, onder meer via de Europese samenwerkingsprogramma's; acht het noodzakelijk de EU-steun voor de modernisering van de landbouwactiviteiten op eilanden te versterken, onder meer door de bevordering van precisielandbouw, teneinde deze gebieden te helpen de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken;

50. wijst erop dat de ontwikkelingsachterstand van landelijke eilandgebieden nog wordt vergroot door het feit dat de meeste eilanden geen levendige steden bezitten en bijgevolg niet kunnen profiteren van stedelijke financiële overloopeffecten; merkt op dat dit leidt tot een verminderd concurrentievermogen, met name wat betreft het vermogen van kmo's om schaalvoordelen te verkennen;

51. wijst op het belang van ruimtelijke ordening die gericht is op doeltreffend en doelmatig grondgebruik;

52. benadrukt dat het belangrijk is om mensen in plattelands- en afgelegen gebieden te bereiken en bij- en omscholingskansen toegankelijker te maken voor en beter af te stemmen op mensen die werkzaam zijn in de landbouw, visserij, bosbouw en andere banen in deze gebieden, om hen te voorzien van de groene, digitale en alle andere noodzakelijke vaardigheden om huidige en toekomstige kansen in het kader van de groene en blauwe economie beter te kunnen aangrijpen, en om hen in staat te stellen een belangrijke bijdrage te leveren aan de instandhouding van het milieu;

53. benadrukt het gebrek aan duurzame oplossingen voor het vervoer van landbouwproducten tussen de meeste eilanden en het vasteland en voor de uitvoer en invoer van landbouwproducten van en naar eilanden, en verzoekt de Commissie en de lidstaten om vernieuwende projecten voor groenere verbindingen te ondersteunen in hun ontwikkelingsplannen voor de eilanden van de EU;

54. verzoekt de lidstaten alle beschikbare instrumenten in het kader van het cohesiebeleid te gebruiken, mogelijkheden voor complementariteit en synergie tussen de verschillende Europese beleidsmaatregelen en fondsen in kaart te brengen en te bevorderen teneinde de voedselzekerheid te vergroten en de eilanden meer zelfvoorzienend te maken, onder meer door het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen te bevorderen, en de eilanden integraal te betrekken bij de transitie naar duurzame, circulaire voedselsystemen en slimme plattelandsgebieden, zodat hun geografische beperkingen worden omgevoerd tot kansen; is van mening dat de bevordering van de rol van de eilanden in een duurzame voedselketen door middel van EU-beleidsinstrumenten, waaronder het cohesiebeleid, extra banen kan opleveren en de ontvolkingstrend in eilandgebieden een halt kan toeroepen;

55. benadrukt de noodzaak van ondersteuning van rendabele en milieuvriendelijke korte ketens en de ontwikkeling van een landbouwsector die in de eerste plaats gericht is op traditionele productie met een hoge toegevoegde waarde, op lokale consumptie en op groene oplossingen, en die bijdraagt tot het bereiken van voedselautonomie;

56. benadrukt dat bij de verder uitvoering van de Cork II-verklaring betreffende een betere levenskwaliteit in plattelandsgebieden moet worden nagedacht over de huidige uitdagingen en kansen voor de Europese eilanden; dringt erop aan dat in de langetermijnvisie voor plattelandsgebieden de bijzonderheden van de ultraperifere gebieden en de eilanden in de Egeïsche Zee specifiek worden geïntegreerd; verzoekt de Commissie om in het kader van de regionale planning het beleid ten aanzien van de eilanden te bevorderen om duurzame landbouw, de voedselproductie, agrotourisme, de blauwe economie en de connectiviteit te ondersteunen, onder meer middels extra financiering bovenop die uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo), zodat de klimaatverandering wordt aangepakt, de biodiversiteit wordt beschermd, een circulaire economie wordt ingevoerd en de overstap wordt gemaakt naar hernieuwbare energie; dringt eveneens aan op een raming van de werkelijke kosten die worden veroorzaakt door het insulaire karakter en de "dubbele insulariteit" van archipels, rekening houdend met de sterktes en zwaktes van eilanden en met name ultraperifere gebieden; is van mening dat de werkelijke kosten die worden veroorzaakt door het insulaire karakter van de eilandgebieden,

Dinsdag, 7 juni 2022

in het cohesiebeleid van de EU rekening in aanmerking moeten worden genomen, en dat er tegelijkertijd een effectbeoordeling van de EU-initiatieven en -acties op de eilanden moet worden uitgevoerd op basis van actuele en geharmoniseerde gegevens; wijst erop dat de waarnemingspost voor het platteland een unieke kans biedt voor de productie van adequate en geactualiseerde gegevens van hoge kwaliteit voor insulaire gebieden die onder meer gericht zijn op de toegang tot grond en de grondslagen leggen voor een holistische ontwikkeling van de landbouw en economie op eilanden;

57. is van mening dat het vervoer van levende dieren over zee moet blijven doorgaan, aangezien de landbouwsector van sommige eilanden, in het bijzonder de kleinste eilanden, sterk afhankelijk is van de uitvoer, en de beperkte omvang van deze sector en het daaruit voortvloeiende gebrek aan infrastructuur het onmogelijk maken om geslachte dieren te vervoeren;

58. acht het noodzakelijk de EU-steun voor de modernisering van de landbouwactiviteiten op de eilanden te versterken, onder meer door de bevordering van precisielandbouw, teneinde deze gebieden te helpen de doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken;

59. wijst er evenwel op dat, nu de "van boer tot bord"-strategie het gebruik van gewasbeschermingsproducten in de Unie nog verder beperkt, er ook rekening moet worden gehouden met de specifieke kenmerken van de teelt van tropische en subtropische gewassen in de ultraperifere gebieden en dat de toegang tot de markten van de Unie van producten die niet aan de EU-normen voldoen, moet worden beperkt;

60. is van mening, in het bijzonder wat de ultraperifere gebieden betreft, dat er moet worden gestreefd naar cohesie binnen de EU door: artikel 349 VWEU te versterken, met name door het "EU-acquis" dat in die gebieden van toepassing is, te consolideren; het Posei en de bijbehorende begroting te handhaven en te versterken, met name door het programma ook toe te passen op andere sectoren dan de landbouw, zoals visserij, vervoer, toerisme enz.; te zorgen voor een gedifferentieerde behandeling van de producten van ultraperifere gebieden bij de heronderhandelingen over alle economische partnerschapsovereenkomsten en vrijhandelsovereenkomsten en door gevoelige landbouwproducten zoals bananen, tomaten, suiker en melk in het kader van die onderhandelingen volledig te beschermen;

61. dringt aan op versterking via het Posei van specifieke mechanismen in het kader van het GLB die het mogelijk maken de afhankelijkheid van de ultraperifere gebieden van de invoer van landbouw- en agrovoedingsproducten te verminderen en de voedselzekerheid te vergroten, evenals het vermogen van deze gebieden om toegang te krijgen tot de benodigde markten, zij het op hun eigen grondgebied of elders in de Unie; verzoekt in dit verband de Posei-begroting met ingang van 2027 te verhogen om te voorzien in de toenemende behoeften en de ontwikkeling van de lokale productie in deze afgelegen en insulaire gebieden, die te maken hebben met aanzienlijke extra productiekosten;

62. verzoekt de Commissie het medefinancieringspercentage op lange termijn voor de ultraperifere gebieden op 85 % voor het Elfpo te handhaven teneinde de sociaal-economische ontwikkeling van deze gebieden te waarborgen en zo de problemen als gevolg van hun afgelegen ligging te verlichten;

63. dringt aan op strikte naleving van de Europese milieunormen en sociale normen die van toepassing zijn op tropische goederen uit niet-EU-landen, en op de systematische invoering van invoerquota voor tropische producten van oorsprong uit deze landen, op basis van de bestaande handelsstromen; is van mening dat er specifieke toezicht- en sanctiemechanismen moeten komen om de naleving van deze voorwaarden te controleren; beveelt aan het conformiteitsbeginsel op te leggen voor de invoer uit niet-EU-landen, met name wat biologische producten betreft;

64. erkent dat kustregio's en ultraperifere regio's van oudsher van visserij afhankelijk zijn en financieel ondersteund moeten worden, teneinde de werkgelegenheid in de visserijsector te handhaven en nieuwe sectoren te ontwikkelen, alsook om nieuwe banen te scheppen, met name in de kleinschalige visserij; verzoekt de lidstaten gericht beleid te ontwikkelen om bestaande werkgelegenheid te beschermen, diverse nieuwe banen te scheppen en digitalisering te bevorderen; beklemtoont het belang van het voorkomen van elke vorm van discriminatie op de arbeidsmarkt en van het ondersteunen van kwetsbare en achterstandsgroepen; steunt het gecombineerde gebruik van de Europese structuur- en investeringsfondsen om synergie-effecten tot stand te brengen, waarbij overlappingsen moeten worden vermeden;

65. is heel bezorgd over de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de werknemers in de visserijsector, die vaak in gevaar is, niet alleen vanwege het risico dat inherent is aan het werken op volle zee, maar ook door vaartuigen die niet aan de huidige veiligheidsregels voldoen, hetgeen hun blootstelling aan arbeidsongevallen, met inbegrip van ernstige ongevallen, vergroot; roept de bevoegde autoriteiten in dit verband op te zorgen voor veilige en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden voor alle werknemers in de sector, alsook voor een gelijk speelveld en eerlijke concurrentie tussen visserijondernemingen

Dinsdag, 7 juni 2022

wereldwijd, zonder de Europese normen naar beneden toe bij te stellen; verzoekt de lidstaten passende steun toe te kennen voor het verbeteren van de vlootveiligheid en de arbeidsomstandigheden, in overeenstemming met de milieuduurzaamheidsvereisten en met bijzondere aandacht voor de kleinschalige visserij, met name in eiland- en ultraperifere regio's, waar de gemiddelde leeftijd van schepen veel hoger ligt dan in de industriële visserij; juicht het toe dat de Commissie het initiatief heeft genomen om tot overeenstemming te willen komen over de veiligheid van vissersschepen;

Toerisme

66. merkt op dat de toeristische sector in termen van inkomen en werkgelegenheid de voornaamste bijdrage levert aan de economische groei van eilandregio's; verzoekt de Commissie dan ook om specifieke aanvullende financiële steun te verlenen voor duurzaam toerisme op eilanden, met als doel oplossingen te vinden voor het probleem van seizoensgebonden toerisme en innovatieve proefprojecten te ondersteunen ter bevordering van meer ecologische en digitale oplossingen overeenkomstig de doelstellingen van de Europese Green Deal, en om eilanden die sterk afhankelijk zijn van toerisme te helpen hun economie te diversifiëren; verzoekt de Commissie bovendien om een Europees label voor duurzaam toerisme in het leven te roepen waarmee de troeven en inspanningen van eilanden en eilandgebieden op dit gebied kunnen worden uitgespeeld;

67. benadrukt dat de geïntegreerde aanpak van territoriale ontwikkeling ten aanzien van de eilanden, zoals geïntegreerde territoriale investeringen en vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling, alsook initiatieven zoals slimme dorpen en Europese digitale-innovatiehubs voor eilanden moeten worden versterkt om duurzame landbouw, een duurzame voedselproductie en duurzaam agrotourisme te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor milieuvriendelijke praktijken; benadrukt dat het belangrijk is slim gebruik van energie en water te bevorderen om ervoor te zorgen dat op de eilanden optimaal gebruik wordt gemaakt van de schaarse beschikbare hulpbronnen;

Toegang tot publieke diensten

68. dringt aan op de ontwikkeling en verbetering van de vervoersinfrastructuur op eilanden, ter bevordering van duurzaam vervoer, en op ondersteuning voor de modernisering en vergroening van weg-, luchthaven- en haveninfrastructuur, met garantie van een sociaal rechtvaardige transitie; dringt met name aan op steun voor milieuvriendelijk openbaar en particulier vervoer;

69. dringt erop aan prioriteit te geven aan meer investeringen in de basisinfrastructuur om de toegang van alle huishoudens tot drinkwater en sanitaire voorzieningen te verbeteren;

70. benadrukt dat de territoriale continuïteit van alle eilanden moet worden gewaarborgd door middel van duurzaam zee- en luchtvervoer, en dat monopoliesituaties hierbij absoluut moeten worden vermeden, behalve indien er in een situatie van vrije concurrentie een tekort is aan reguliere vervoersdiensten, waarvoor openbaredienstcontracten vereist zijn; onderstreept dat het belangrijk is de vervoerskosten voor passagiers en goederen te verlagen, onder meer onder meer door eilandbewoners voordeeltarieven aan te bieden, en de veiligheid en geschiktheid van landbruggen en wegverbindingen te waarborgen;

71. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het werkprogramma van de Connecting Europe Facility 2021-2023 en Europese samenwerkingsprogramma's bijdragen tot de territoriale toegankelijkheid van eilanden; merkt op dat een betere toegankelijkheid van eilanden en de uitbouw van duurzame vervoersverbindingen met en tussen eilanden van cruciaal belang zijn voor hun ontwikkeling en voor de verlening van essentiële openbare diensten zoals onderwijs, gezondheidszorg en sociale zorg; is van mening dat dergelijke verbeteringen niet beperkt mogen blijven tot het vasteland of, in voorkomend geval, tot de EU-lidstaten;

72. benadrukt, met name in de context van de COVID-19-crisis, het belang van betere gezondheidsinfrastructuur, versterkte diensten op het gebied van telegeneeskunde en telepsychiatrie, en verbetering van de eerstelijnsgezondheidszorg en van de toegang tot geneesmiddelen op de eilanden van de EU;

73. onderstreept dat gelijke kansen voor iedereen van cruciaal belang zijn, en verzoekt de Commissie en de lidstaten prioriteit te geven aan het dichten van de kloof op het gebied van digitale vaardigheden door ervoor te zorgen dat de inwoners van kwetsbare regio's, inclusief plattelands- en afgelegen gebieden, en misdeelde burgers toegang hebben tot digitaal onderwijs en digitale opleiding, basishardware, internetverbinding, digitale ondersteuning en andere technologische leerinstrumenten; onderstreept dat deze steun noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat deze mensen de digitale vaardigheden ontwikkelen die zij nodig hebben om te slagen, en om de toenemende ongelijkheid tegen te gaan, en benadrukt dat niemand aan zijn lot mag worden overgelaten;

Dinsdag, 7 juni 2022

74. onderstreept dat digitalisering en efficiënte digitale connectiviteit voor eilanden topprioriteiten zijn, met name om de geografische nadelen waarmee zij worden geconfronteerd te helpen overwinnen en om het aanbod van digitale technologieën en infrastructuur, onderwijs- en opleidingsdiensten, e-gezondheidszorg, inclusief telegeneeskunde en telepsychiatrie, en andere essentiële overheidsdiensten voor burgers en kmo's die positieve effecten hebben op bedrijfsstrategieën en -activiteiten, te verbeteren;

75. wijst op het belang van het behoud van de digitale infrastructuur die de eilanden van de EU met de rest van de wereld verbindt, met name door voldoende Europese financiering te reserveren voor de vervanging van verouderde onderzeese kabels;

76. is van mening dat het met name op kleine eilanden moeilijk is voor kmo's om gemakkelijk toegang te krijgen tot alle informatie over de bevordering van ondernemerschap, de ontwikkeling van vaardigheden en door de EU gefinancierde kansen; dringt in dit verband aan op meer financiële steun en op het aanbieden van uitgebreidere informatiesessies, adviesdiensten en opleiding op maat;

Migratie

77. merkt op dat op sommige eilanden grote aantallen migranten aankomen, die soms veel talrijker zijn dan de plaatselijke bevolking, en dat deze eilanden niet in staat zijn de nodige middelen voor huisvesting en bijstand te verstrekken;

78. vestigt de aandacht op de specifieke en buitensporig grote druk op de asiel- en opvangstelsels van eilanden, perifere eilanden en ultraperifere gebieden; dringt erop aan dat in het Europees actieplan voor eilanden rekening wordt gehouden met deze situatie op het vlak van asiel en migratie, die gecoördineerde oplossingen op Europees niveau vereist waarmee zowel het welzijn en de waardigheid van individuen worden geëerbiedigd als oplossingen worden geboden om de genoemde druk te verminderen;

Herbeoordeling van staatssteunregelingen en maatregelen om het ontwikkelingstekort terug te dringen

79. verzoekt de Commissie een analyse uit te voeren van de omvang van de staatssteun die wordt toegekend aan ondernemingen op eilanden in de EU; erkent de inspanningen van de EU en de lidstaten, maar is van mening dat het van essentieel belang is vast te stellen of en in welke mate ondernemingen in eilandgebieden van dergelijke steunmaatregelen hebben geprofiteerd, en om de staatssteunregels dienovereenkomstig opnieuw te beoordelen; benadrukt in dit verband het belang van flexibelere staatssteun voor lucht- en zeevervoersmaatschappijen in deze eilandgebieden, aangezien die gebieden volledig afhankelijk zijn van deze vervoersmiddelen;

80. dringt erop aan dat elke toekomstige herziening van het wetgevingskader inzake staatssteun wordt onderworpen aan effectbeoordelingen op basis van specifieke indicatoren, met als doel de concurrentieachterstand van de economieën van eilandgebieden te evalueren, ook ten aanzien van de gevolgen van het "Fit for 55"-pakket op deze gebieden, en een specifieke degressieve regeling voor eilandgebieden uit te werken wanneer de buitengewone maatregelen waarin de tijdelijke kaderregeling voor staatssteun voorziet, op 31 december 2021 aflopen;

81. dringt gezien hun specifieke kenmerken aan op de invoering van een subcategorie "eilanden" met betrekking tot de toepassing van de regels inzake regionale staatssteun voor de periode 2021-2027, en op de afschaffing van de de-minimisplafonds voor de Europese eilanden en ultraperifere gebieden, waarboven toestemming van de Commissie vereist is;

82. wijst op de noodzaak van een flexibelere aanpak om te zorgen voor een doeltreffendere inzet van Europese financiering in eilandgebieden en ultraperifere gebieden, zonder afbreuk te doen aan de relevante kwaliteitsnormen en toezichtprocedures;

83. merkt op dat de huidige de-minimisregel het concurrentievermogen beperkt en problemen veroorzaakt op respectievelijk in Europese eilanden en ultraperifere gebieden; is van mening dat alle eilanden van de EU moeten worden vrijgesteld van uit hoofde van de de-minimisregel toepasselijke plafonds, zodat hun situatie minder nadelig wordt; verzoekt de Commissie voorts de regels inzake staatssteun aan te passen om ervoor te zorgen dat subsidies om het insulaire karakter te verhelpen niet als staatssteun worden beschouwd, maar als compensatie om de Europese eilanden en ultraperifere gebieden op gelijke voet te stellen met hun tegenhangers op het vasteland;

Dinsdag, 7 juni 2022

84. pleit voor een herbeoordeling van het afstandscriterium (150 km) voor de indeling van eilanden bij de grensregio's die in aanmerking komen voor financiering uit hoofde van de grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's in het kader van de territoriale samenwerkingsdoelstelling van het cohesiebeleid dan wel in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid, met inachtneming van de situatie van eilanden; is van mening dat, mocht er behoefte zijn aan de vaststelling van een grenswaarde, het wellicht de voorkeur zou verdienen de territoriumgrensoverschrijdingsnorm voor insulaire regio's toe te passen op zeebekkenniveau;

Een specifiek en op maat gesneden EU-beleid voor eilanden

85. benadrukt dat het gebrek aan statistische gegevens over eilanden de ontwikkeling van gericht beleid belemmert; verzoekt de Commissie om in het kader van artikel 174 VWEU een Europees Instituut voor achtergestelde gebieden op te richten, dat als taak zou hebben om op alle administratieve niveaus betrouwbare en geaggregeerde statistische gegevens te verzamelen, met inbegrip van naar geslacht uitgesplitste gegevens, en deze gegevens regelmatig te actualiseren aan de hand van geharmoniseerde criteria; roept de Commissie ertoe op de verzameling van statistische gegevens op de Europese eilanden te verbeteren en in effectbeoordelingen van haar voorstellen territoriale toetsing in te voeren, teneinde gerichte beleidsmaatregelen uit te werken en te beoordelen wat de impact zou zijn van voorgestelde wetgeving op burgers en bedrijven in verschillende gebieden;

86. benadrukt dat eilanden momenteel niet allemaal onder de EU-wetgeving inzake territoriale classificatie vallen; verzoekt de Commissie een discussie hierover op gang te brengen met als doel eilanden op te nemen in de gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek, en de opzetting te overwegen van een programma zoals het Stedelijk Europa-initiatief ter ondersteuning van partnerschappen tussen de Europese eilanden, teneinde innovatieve benaderingen uit te werken voor eilandspecifieke problemen, goede praktijken uit te wisselen en oplossingen toe te passen die in het voordeel zijn van burgers en bedrijven;

87. verzoekt de Commissie kennis te nemen van de reeds door de Europese eilanden uitgevoerde studies over de uitdagingen en extra kosten waarmee zij als gevolg van hun insulaire positie worden geconfronteerd, en interdisciplinaire analyses te initiëren met betrekking tot de demografische, geografische, economische, sociale en ecologische kenmerken van eilandgebieden, teneinde ervoor te zorgen dat deze regio's geen concurrentienadeel ondervinden op grond van hun geografische toestand;

88. dringt aan op de invoering van een aanvullend budget in het kader van het toekomstige cohesiebeleid 2028-2034 om de Europese eilanden te helpen de uitdagingen en ongelijkheden waarmee zij worden geconfronteerd aan te gaan en de extra kosten in verband met hun insulaire karakter te dekken; stelt voor het contactpunt voor eilanden uit te breiden door binnen het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling van de Commissie een taskforce voor eilanden op te richten;

89. verzoekt de Commissie een toewijzing van de begroting op basis van het bbp per hoofd van de bevolking te overwegen, teneinde alle verschillen tussen eilanden te bestrijken;

Een Eilandenpact en een Europees actieplan voor eilanden

90. verzoekt de Commissie om op basis van artikel 174 VWEU een echte agenda voor de Europese eilanden uit te werken, dit artikel aan een dynamische beoordeling te onderwerpen en op basis van dit verslag een Europese strategie voor eilanden te ontwikkelen, die overeenkomt met de lokale behoeften en de realiteit ter plaatse en waarin rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van elk van de zeebekkens van de EU; verzoekt de Commissie een studie uit te voeren naar de verschillende situaties van eilandgebieden en een strategie voor eilanden met concrete voorstellen te overwegen;

91. dringt erop aan om zo snel mogelijk samen met de belangrijkste belanghebbenden, namelijk nationale, regionale en lokale overheden, economische en sociale actoren, het maatschappelijk middenveld, de academische wereld en niet-gouvernementele organisaties, een Eilandenpact op te stellen en uit te voeren, naar het voorbeeld van het Stadspact en het toekomstige Plattelandspact;

92. benadrukt dat de dialoog met en tussen eilandgemeenschappen essentieel is om de betrokkenheid bij het Europese project te bevorderen, bruggen te slaan tussen culturen, belangstelling te wekken voor besluitvormingsprocessen en de opbouw van de Europese Unie op zich te bevorderen;

Dinsdag, 7 juni 2022

o

o o

93. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, aan het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de nationale en regionale parlementen van de lidstaten.

Dinsdag, 7 juni 2022

P9_TA(2022)0226

Artikel 17 van de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid

Resolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de tenuitvoerlegging van artikel 17 van de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid (2021/2168(INI))

(2022/C 493/05)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 3, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de artikelen 3, 11, 38, 120 en 191 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Kaderrichtlijn mariene strategie) ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad ⁽²⁾ (GVB-verordening), en met name artikel 17,
- gezien het standpunt van het Europees Parlement dat in eerste lezing werd vastgesteld op 28 april 2021 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2021/... van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarig beheersplan voor blauwvintonijn in het oostelijke deel van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1936/2001, (EU) 2017/2107 en (EU) 2019/833 en tot intrekking van Verordening (EU) 2016/1627 ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1004 ⁽⁴⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020, getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380),
- gezien zijn resolutie van 9 juni 2021 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen ⁽⁵⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem” (COM(2020)0381),
- gezien zijn resolutie van 20 oktober 2021 over een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem ⁽⁶⁾,
- gezien het verslag van de Commissie van 25 juni 2020 over de uitvoering van de kaderrichtlijn mariene strategie (Richtlijn 2008/56/EG) (COM(2020)0259),
- gezien het verslag van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) van de Commissie van 30 september 2019 getiteld “Social data in the EU fisheries sector” (Maatschappelijke gegevens in de EU-visserijsector),

⁽¹⁾ PB L 164 van 25.6.2008, blz. 19.

⁽²⁾ PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22.

⁽³⁾ PB C 506 van 15.12.2021, blz. 160.

⁽⁴⁾ PB L 247 van 13.7.2021, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB C 67 van 8.2.2022, blz. 25.

⁽⁶⁾ PB C 184 van 5.5.2022, blz. 2.

Dinsdag, 7 juni 2022

- gezien het verslag van het WTECV van 17 december 2020 getiteld “Social dimension of the CFP” (Sociale dimensie van het GVB),
 - gezien het op 8 december 2021 gepubliceerde economisch jaarverslag 2021 van het WTECV over de visserijvloot van de EU,
 - gezien het verslag van het WTECV van 28 april 2021 over criteria en indicatoren voor de opname van duurzaamheidsaspecten voor visserijproducten in de marketingnormen uit hoofde van de gemeenschappelijke marktordening,
 - gezien de studie van 2015 naar de criteria voor het verlenen van toegang tot visserij in de EU, uitgevoerd in opdracht van de Commissie visserij,
 - gezien de uitspraak van de administratieve rechtbank van Montpellier van 15 juli 2021 in zaak nr. 1801790,
 - gezien het verslag van de New Economics Foundation (NEF) van september 2021 getiteld “Who gets to fish in the EU? A 2021 update of how EU Member States allocate fishing opportunities” (Wie mag er vissen in de EU? Een update in 2021 van de manier waarop de EU-lidstaten vangstmogelijkheden toewijzen),
 - gezien het verslag van het Wereld Natuur Fonds van 2018 getiteld “Evaluating Europe’s course to sustainable fisheries by 2020” (Beoordeling van het traject van Europa richting duurzame visserij in 2020),
 - gezien het verslag van Low Impact Fishers of Europe and Our Fish van 27 oktober 2021 getiteld “How the EU can Transition to Low Environmental Impact, Low Carbon, Socially Just Fishing” (Hoe de EU kan overgaan tot koolstofarme, sociaal rechtvaardige visserij met beperkte gevolgen voor het milieu),
 - gezien het verslag van 2020 van de werkgroep betreffende elektrische sleepnetvisserij van de Internationale Raad voor het onderzoek van de zee (ICES) en het speciaal advies van ICES van 20 mei 2020 als antwoord op het verzoek van Nederland met betrekking tot de gevolgen van de elektrische visserij voor het ecosysteem en het milieu van de tongvisserij (*Solea solea*) in de Noordzee,
 - gezien artikel 6.18 van de Gedragscode voor een verantwoorde visserij van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN met betrekking tot de bescherming van de rechten van de ambachtelijke en kleinschalige visserij en hun preferentiële toegang, waar passend, tot traditionele visgronden en hulpmiddelen,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij (A9-0152/2022),
- A. overwegende dat de GVB-verordening er borg voor staat dat “de activiteiten in het kader van de visserij en de aquacultuur uit ecologisch oogpunt langdurig duurzaam zijn en worden beheerd op een manier die strookt met de doelstellingen voordelen te realiseren op economisch en sociaal gebied en op het gebied van werkgelegenheid alsmede bij te dragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden”, dat in het kader van het GVB de voorzorgsbenadering wordt “toegepast op het visserijbeheer” en dat ernaar wordt gestreefd “dat de levende biologische rijkdommen van de zee zo worden geëxploiteerd dat de populaties van de gevangen soorten boven een niveau worden gebracht en behouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren”, en dat “de ecosysteemgerichte benadering” op het visserijbeheer wordt toegepast, “om ervoor te zorgen dat de negatieve gevolgen van visserijactiviteiten voor het mariene ecosysteem tot een minimum worden beperkt”, dat er wordt bijgedragen aan “een redelijke levensstandaard voor degenen die van visserijactiviteiten afhankelijk zijn, met aandacht voor de kustvisserij en de sociaaleconomische aspecten” en dat de kustvisserij wordt gestimuleerd, “met inachtneming van sociaaleconomische aspecten”;
- B. overwegende dat in doelstelling 14.b van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG’s) van de VN wordt verzocht om het verlenen van toegang aan kleinschalige ambachtelijke vissers tot mariene hulpmiddelen en markten;
- C. overwegende dat de Raad verantwoordelijk is voor de vaststelling van vangstmogelijkheden (het totale aantal toegestane vangsten of de totale visserij-inspanning), die vervolgens aan de lidstaten worden toegewezen, waarbij het beginsel van relatieve stabiliteit wordt gewaarborgd; overwegende dat relatieve stabiliteit een belangrijk onderdeel van het GVB is dat op lange termijn betrouwbaar is gebleken en vissers zichtbaarheid geeft, en dat niet mag worden ondermijnd; overwegende dat elke lidstaat deze vangstmogelijkheden overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel onder zijn vissers en producentenorganisaties verdeelt;

Dinsdag, 7 juni 2022

- D. overwegende dat de lidstaten overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel verantwoordelijk zijn voor het toewijzen van vangstmogelijkheden; overwegende dat er grote verschillen kunnen bestaan tussen de sectoren in verschillende landen, waardoor een uniforme benadering niet gewenst is;
- E. overwegende dat de lidstaten overeenkomstig artikel 17 van de GVB-verordening bij de toewijzing van de hun ter beschikking staande vangstmogelijkheden, bedoeld in artikel 16 van de GVB-verordening, gebruik moeten maken van transparante en objectieve criteria van onder meer ecologische, sociale en economische aard; overwegende dat die criteria betrekking kunnen hebben op de gevolgen van de visserij voor het milieu, de naleving in het verleden, de bijdrage aan de lokale economie en vangstniveaus uit het verleden;
- F. overwegende dat de recreatievisserij in artikel 17 niet wordt uitgesloten van het toepassingsgebied ervan en dat het aan de lidstaten is om te besluiten hoe de vangstmogelijkheden op nationaal niveau worden toegewezen;
- G. overwegende dat in artikel 17 staat dat de “lidstaten trachten, binnen het kader van de hun toegewezen vangstmogelijkheden, te zorgen voor stimulansen voor vissersvaartuigen die zijn uitgerust met selectief vistuig of die gebruikmaken van minder milieubelastende visserijtechnieken, zoals een lager energieverbruik of minder schade aan de habitats”;
- H. overwegende dat de lidstaten volgens artikel 16 moeten beslissen over de methode van toewijzing van de vangstmogelijkheden die aan hen zijn toegewezen die niet onder een systeem van overdraagbare visserijconcessies vallen, en dat elke lidstaat de toewijzingsmethode aan de Commissie moet meedelen;
- I. overwegende dat de bekendmaking van gegevens over de toewijzing van vangstquota moet plaatsvinden in overeenstemming met de toepasselijke verordeningen inzake gegevensbescherming;
- J. overwegende dat uit de beoordeling van de sociale dimensie van het GVB door het WTECV blijkt dat in 2020 16 van de 23 kustlidstaten gehoor hebben gegeven aan het verzoek van de Commissie om informatie over de gebruikte toewijzingsmethode;
- K. overwegende dat de EU er niet in is geslaagd de termijn te behalen voor het ten laatste in 2020 bereiken van een goede milieustatus voor de mariene wateren van de EU, zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, van de kaderrichtlijn mariene strategie; overwegende dat in het in 2020 door de Commissie goedgekeurde verslag over de eerste cyclus van de uitvoering van de kaderrichtlijn mariene strategie, rekening houdend met de holistische aard hiervan, is vastgesteld dat het EU-stelsel voor de bescherming een van de meest ambitieuze stelsels ter wereld is en is geconcludeerd dat het moet worden verbeterd om problemen aan te pakken zoals de overbevissing in sommige zeeën en niet-duurzame visserijpraktijken, kunststof afval, het teveel aan voedingsstoffen, lawaai onder water en andere soorten vervuiling;
- L. overwegende dat de EU de termijn van 2020 voor het bereiken van het exploitatiepercentage voor een maximale duurzame opbrengst (MDO) voor alle visbestanden niet heeft gehaald; overwegende dat er echter aanzienlijke vooruitgang is geboekt bij de verwezenlijking van de MDO-doelstelling, met name in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan en de Oostzee, waar in 2020 99 % van de aanlandingen die uitsluitend door de EU worden beheerd en waarvoor wetenschappelijk advies beschikbaar was, op duurzame wijze beheerde bestanden waren;
- M. overwegende dat de EU zich ertoe heeft verbonden resultaten te boeken met betrekking tot de Agenda 2030 van de VN, die SDG 14 omvat: “Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen”;
- N. overwegende dat het Parlement de Commissie en de lidstaten in zijn resolutie over de “van boer tot bord”-strategie heeft verzocht de overgang naar visserij met een lage impact te ondersteunen, onder andere “door het percentage van de nationale quota voor kleinschalige kustvisserij te verhogen”;
- O. overwegende dat “kleinschalige kustvisserij” in de verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur wordt gedefinieerd als visserijactiviteiten door zee- en binnenvisserijvaartuigen met een lengte over alles van minder dan twaalf meter die geen gebruikmaken van geslept vistuig, of door vissers te voet, met inbegrip van schelpdiervissers;
- P. overwegende dat de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 de doelstelling omvat van het verminderen van de negatieve gevolgen van visserij- en winningsactiviteiten voor gevoelige mariene habitats en soorten, waaronder de zeebodem, teneinde tot een goede milieustatus te komen;

Dinsdag, 7 juni 2022

- Q. overwegende dat de doelstellingen van de EU-biodiversiteitsstrategie de beperking omvat van de bijvangst van soorten tot een zodanig niveau dat het herstel en de instandhouding van deze soorten mogelijk worden gemaakt;
- R. overwegende dat de EU-visserij een strategische sector van de Unie is en zorgt voor een aanzienlijk aantal directe en indirecte banen in visserij- en kustgebieden, waarmee een duurzame economie in stand wordt gehouden door werkgelegenheid en de inkomstenbronnen van de bevolking te verbinden met het gebied en met de instandhouding van culturele tradities;
- S. overwegende dat het EFMZVA voorziet in financiële steun voor jonge vissers die met visserijactiviteiten beginnen, terwijl hierop geen garantie volgt voor het verkrijgen van vangstmogelijkheden;
- T. overwegende dat de visserij een essentiële bijdrage levert aan de voedselzekerheid van de Unie;
- U. overwegende dat de visserij zowel op zee als op het land voor werkgelegenheid zorgt; overwegende dat sommige regio's afhankelijk zijn van lokale aanlandingen om de levensvatbaarheid van veel bedrijven te waarborgen en levendige kustgemeenschappen in stand te houden;
- V. overwegende dat er geen uitgebreid verslag is over de tenuitvoerlegging van artikel 17 van de GVB-verordening door de Commissie, wat betekent dat de enige beschikbare evaluaties voor deze initiële beoordeling van de tenuitvoerlegging de evaluaties zijn die zijn gepubliceerd door het WTECV, liefdadigheidsinstellingen, de visserijsector zelf, ngo's en belanghebbenden;
- W. overwegende dat het verzoek van de Commissie van 2020 aan de lidstaten om informatie te verstrekken over hun toewijzingssysteem volgens de laatste beoordeling van het WTECV over de sociale dimensie van het GVB een vraag over een effectbeoordeling bevatte en slechts twee lidstaten (Zweden en Denemarken) meldden dat zij een dergelijke beoordeling hadden uitgevoerd; overwegende dat in het beoordelingsverslag naar voren kwam dat in 2020 slechts 16 van de 23 kustlidstaten gehoor hebben gegeven aan het verzoek van de Commissie om informatie over de gebruikte toewijzingsmethode; overwegende dat enkele van de antwoorden van de kustlidstaten van beperkt nut waren, aangezien deze alleen uitgebreide beschrijvingen bevatten van de nationale vissersvloot of hierin eenvoudigweg de intentie van hun toewijzingen werd benadrukt zonder dat daarbij de "transparante en objectieve criteria" uiteen werden gezet;
- X. overwegende dat de toewijzing van het quotum voor blauwvintonijn aan kleinschalige vissersvaartuigen in het visseizoen in 2020 3,03 % bedroeg in Italië, 11,6 % in Kroatië, 11,89 % in Frankrijk, 13,68 % in Portugal, en 36,93 % in Spanje;
- Y. overwegende dat de meeste bestanden voornamelijk aan verschillende vloottypes worden toegewezen, maar dat sommige zowel aan kleine als grote vloten worden toegewezen;
- Z. overwegende dat de EU, door uitvoering te geven aan artikel 17 van de GVB-verordening en door vangstquota toe te wijzen op basis van transparante en objectieve criteria van ecologische, sociale of economische aard, een rechtvaardige transitie kan maken naar een koolstofarme vissersvloot met een lage impact; overwegende dat deze doelstelling echter hand in hand moet gaan met de doelstelling "voordelen te realiseren op economisch en sociaal gebied en op het gebied van werkgelegenheid alsmede bij te dragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden";
- AA. overwegende dat de Commissie werkt aan een actieplan voor het in stand houden van de visserijbestanden en het beschermen van de mariene ecosystemen, dat bij moet dragen aan een van de voornaamste doelstellingen van de Europese Green Deal door de duurzaamheid van de visserij en de adequate bescherming van de mariene ecosystemen en hun biodiversiteit te waarborgen;
- AB. overwegende dat het Parlement, de Raad en de Commissie op 10 november 2020 overeenstemming hebben bereikt over de verordening tot vaststelling van een meerjarig beheersplan voor blauwvintonijn in het oostelijke deel van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee; overwegende dat deze overeenkomst vervolgens werd verworpen door de Raad, waarmee in werd gegaan tegen een besluit dat reeds met de twee andere instellingen was overeengekomen;
- AC. overwegende dat de Brexit ook gevolgen heeft gehad voor de verdeling van de vangstrechten in de EU;

Dinsdag, 7 juni 2022

1. herinnert eraan dat visbestanden een natuurlijke publieke hulpbron zijn, dat visserijactiviteiten en -beheer een troef zijn die op deze hulpbron is gebaseerd en tot ons gemeenschappelijk erfgoed behoren, en dat visbestanden moeten worden beheerd op een manier die de grootste voordelen op lange termijn voor de samenleving oplevert en waarbij de gevolgen voor ecosystemen tot een minimum wordt beperkt en de voedselzekerheid wordt gewaarborgd door te zorgen voor gezond voedsel; herinnert eraan dat de economische rendabiliteit van de Europese vloot moet worden gewaarborgd door middel van een ecologisch, economisch en sociaal duurzame exploitatie en gebaseerd moet zijn op betrouwbaar wetenschappelijk advies en het voorzorgsbeginsel;
2. onderstreept dat de aandelen van de quota en de vangstmogelijkheden het recht op een openbare hulpbron vertegenwoordigen; benadrukt in dit verband dat, binnen de bevoegdheid van de lidstaten om vangstmogelijkheden toe te wijzen en rekening houdend met de beginselen van stabiliteit en voorspelbaarheid, geen enkele actor een recht voor onbepaalde tijd mag krijgen op een bepaald quotum of een bepaalde vangstmogelijkheid;
3. benadrukt dat het probleem van knelsoorten bij visserij op basis van het beheer van quota het potentieel heeft om de visserijactiviteiten voor het einde van het seizoen stil te leggen, met mogelijk aanzienlijke economische gevolgen voor vissers; onderstreept in dit verband dat een goed quotasysteem een eerlijke mate van flexibiliteit moet omvatten, aangezien dit vissers die extra quota nodig hebben voor een knelsoort en vissers die beschikbare quota hebben in staat zou stellen tot een wederzijds voordelige oplossing te komen;
4. benadrukt dat het aan de lidstaten is om te bepalen welke criteria zij gebruiken bij de toewijzing van vangstmogelijkheden;
5. merkt op dat de Commissie tegen geen enkele lidstaat een inbreukprocedure is gestart in verband met de niet-navolging van artikel 17 van de GVB-verordening;

Gebruik van objectieve en transparante criteria

6. benadrukt dat er geen studie van de Commissie bestaat waarin de toepassing van de criteria voor de toewijzing van quota in het kader van de artikelen 16 en 17 van het GVB wordt geanalyseerd; merkt op dat er sprake is van een gebrek aan transparantie en dat verschillende lidstaten niet bekendmaken welke criteria zij toepassen bij de verdeling van vangstmogelijkheden en spoort hen aan deze criteria openbaar en gemakkelijk toegankelijk te maken; herinnert eraan dat een objectieve toewijzingsmethode een duidelijke en ondubbelzinnige beschrijving inhoudt van duidelijk omschreven toewijzingscriteria, met inbegrip van een duidelijke beschrijving van de relatieve weging van de criteria of de voorwaarden voor het gebruik ervan in het geval van meerdere toewijzingscriteria;
7. spoort de Commissie aan indien nodig een verslag op te stellen over de toepassing van de criteria van de artikelen 16 en 17 van de GVB-verordening door elk van de lidstaten;
8. verzoekt de Commissie inbreukprocedures in te leiden tegen lidstaten die hun verplichtingen met betrekking tot de transparantie van de toewijzing van vangstmogelijkheden niet nakomen;
9. benadrukt dat transparante toewijzingscriteria een van de parameters vormen die het mogelijk maken om te voorzien in stabiliteit en rechtszekerheid voor de marktdeelnemers; onderstreept dat het wenselijk is in de hele Unie vooruitgang te boeken op het gebied van transparantie met betrekking tot de criteria en de praktische toepassing ervan; benadrukt derhalve dat informatie over de werking van het systeem van vangstmogelijkheden, met inbegrip van de toewijzingsmethode, gemakkelijk toegankelijk moet zijn en moet kunnen worden begrepen door iedereen, en met name door marktdeelnemers en belanghebbenden, teneinde een consistente, op regels gebaseerde toewijzingsmethode te faciliteren die een beter toezicht, gelijke kansen voor alle geïnteresseerde partijen en meer voorspelbaarheid voor vissers mogelijk maakt;
10. verzoekt de lidstaten hun respectieve methoden voor het verdelen van de vangstmogelijkheden openbaar te maken, met inachtneming van de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming;
11. is van mening dat de Commissie, in haar hoedanigheid als hoedster van de Verdragen, verplicht is de volledige naleving te waarborgen van de voorschriften die zijn verankerd in artikel 17 van de GVB-verordening; verzoekt de Commissie in dit verband te zorgen voor de juiste toepassing door alle lidstaten van de bindende transparantiebepaling van artikel 17 met betrekking tot nationale processen voor de toewijzing van quota door middel van actieve en constante monitoring en, indien nodig, een inbreukprocedure in te leiden tegen die lidstaten die deze vereiste niet naleven;
12. is van oordeel dat producentenorganisaties (PO's), coöperaties en quota-eigenaren op vrijwillige basis hun quotatoewijzing openbaar mogen maken, maar dat dit vanwege de wetgeving inzake gegevensbescherming geenszins verplicht kan zijn;

Dinsdag, 7 juni 2022

13. herinnert eraan dat PO's en vissersgildes een essentiële rol vervullen bij de verdeling en het beheer van de vangstquota van de verschillende vaartuigen; merkt op dat in veel lidstaten maar relatief weinig kleinschalige vissers lid zijn van PO's en nog minder kleinschalige vissers hun eigen speciale PO hebben, waardoor hun vermogen om dit kanaal te gebruiken voor de toegang tot vangstquota wordt beperkt; spoort de Commissie en de lidstaten aan de oprichting van PO's voor en door kleinschalige vissers te vergemakkelijken;

14. is van mening dat de toewijzingsmethoden moeten worden ontwikkeld in samenwerking met visserijgemeenschappen, regionale autoriteiten en andere relevante belanghebbenden, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat alle vlootsegmenten, PO's, vissersgildes en werknemersorganisaties eerlijk vertegenwoordigd zijn, op basis van het beste beschikbare wetenschappelijke advies, en dat zij waarborgen moeten omvatten, zoals kennisgevingstermijnen, om vissers in staat te stellen zich aan te passen indien de lidstaten besluiten hun toewijzingsmethode te wijzigen;

15. verzoekt de lidstaten toewijzingssystemen op zodanige wijze te ontwerpen dat de eenvoud ervan wordt gewaarborgd, dat ingewikkelde bureaucratische processen worden vermeden en dat marktdeelnemers en belanghebbenden uiteindelijk in staat zijn de toewijzingscriteria en het toewijzingsproces te monitoren;

16. verzoekt de lidstaten een gelijk speelveld en gelijke kansen voor alle vissers te waarborgen om hun eerlijke toegang tot mariene rijkdommen te geven;

Gebruik van ecologische, sociale en economische criteria

17. merkt op dat er sinds het hervormde GVB en artikel 17 van de GVB-verordening in werking zijn getreden geen verslagen van de Commissie zijn ingediend over gevallen waarin lidstaten hun toewijzingsmethoden hebben gewijzigd en dat hier ook geen melding van is gemaakt, wat erop wijst dat de hervorming van het GVB in 2013 geen grote gevolgen heeft gehad voor de toewijzingsmethoden; merkt op dat het WTECV in zijn verslag over de sociale dimensie van het GVB erop wijst dat de lidstaten in het algemeen weliswaar geen directe lijn hebben getrokken tussen artikel 17 van de GVB-verordening en hun nationale systemen voor de toewijzing van quota, maar dat zij bij het toewijzingsproces wel criteria hanteren of hebben gebruikt die als sociale criteria kunnen worden aangemerkt;

18. merkt op dat historische vangstniveaus momenteel de meest gebruikelijke criteria zijn die door de lidstaten worden toegepast voor de verdeling van de vangstmogelijkheden; is van mening dat dergelijke criteria stabiliteit bieden en erkent dat de vloot en de visserijgemeenschappen afhankelijk zijn van de visbestanden en dat het voor vloten en visserijgemeenschappen van belang is stabiele en voorspelbare toegang tot de visbestanden te hebben;

19. merkt op dat uit de beschikbare gegevens blijkt dat slechts enkele lidstaten criteria van ecologische, sociale en economische aard gebruiken voor de verdeling van de vangstmogelijkheden en dat ze, indien gebruikt, weinig gewicht in de schaal leggen bij de uiteindelijke verdeling;

20. herinnert eraan dat in artikel 17 van de GVB-verordening wordt gesteld dat de lidstaten bij de toewijzing van de hun ter beschikking staande vangstmogelijkheden, bedoeld in artikel 16, gebruikmaken van transparante en objectieve criteria van onder meer ecologische, sociale en economische aard; merkt op dat de Engelse versie het woord "shall" (moeten) bevat; merkt op dat er verschillen bestaan tussen de verschillende taalversies, wat kan leiden tot uiteenlopende interpretaties van de wettelijk bindende verplichting van dit element; merkt echter op dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest in de zaak Spika (C-540/16) ⁽⁷⁾ concludeert dat de lidstaten "transparante en objectieve criteria" moeten hanteren bij de toewijzing van de vangstmogelijkheden waarover zij op grond van artikel 16 van de GVB-verordening beschikken; verzoekt de Commissie deze kwestie aan te pakken in haar volgende verslag over de werking van het GVB;

21. is ingenomen met het feit dat de huidige methoden voor de toewijzing van vangstmogelijkheden, die grotendeels zijn gebaseerd op historische rechten, voor een bepaalde mate van economische stabiliteit in de visserijsector zorgen, waardoor marktdeelnemers wellicht duurzamere technieken kunnen ontwikkelen en toepassen, maar erkent dat deze technieken in sommige gevallen bijdragen aan een versterking van trends, zoals economische concentratie in de visserijsector, waardoor de mededinging wordt verstoord, belemmeringen voor nieuwkomers worden opgeworpen en de sector onaantrekkelijk wordt gemaakt voor nieuwe jonge vissers; is daarnaast van oordeel dat deze methoden in sommige gevallen niet voldoende stimulansen bieden aan vissers die visserijpraktijken met een verminderd milieueffect toepassen en geen eerlijke kansen opleveren voor de vissers, met inbegrip van kleinschalige vissers; spoort de lidstaten in dit verband aan een eerlijke verdeling van de quota over de verschillende vlootsegmenten te waarborgen, rekening houdend met de behoeften van alle vissers;

⁽⁷⁾ Arrest van 12 juli 2018, UAB "Spika" e.a. tegen Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, C-540/16, ECLI:EU:C:2018:565.

Dinsdag, 7 juni 2022

22. merkt op dat voor bestanden waarvoor het totale aantal toegestane vangsten toeneemt, bijvoorbeeld in het geval van een goed bestandsbeheer of een succesvol herstelplan, de lidstaten kunnen overwegen de extra quota te verdelen op basis van economische, sociale en milieucriteria, overeenkomstig artikel 17;
23. benadrukt dat de ambachtelijke en traditionele visserij en hun verenigingen, zoals vissersgildes, een fundamenteel kenmerk van de lokale samenleving, economie, cultuur en traditie van veel kustgebieden en eilanden in de EU vormen en is daarom van mening dat deze speciale aandacht en een speciale behandeling verdienen, met inbegrip van ad-hocquota, met name in het geval van een toename van de totale voorraad door goed voorraadbeheer of een succesvol herstelplan;
24. is van oordeel dat het gebruik van alle soorten criteria die in artikel 17 worden genoemd (economische, sociale en ecologische criteria) bij de toewijzing van vangstmogelijkheden belangrijk is om de doelstellingen als bedoeld in de GVB-verordening, de kaderrichtlijn mariene strategie en de biodiversiteitsstrategie voor 2030 ten volle te verwezenlijken; herinnert eraan dat de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en toepassing van de toewijzingscriteria;
25. herinnert eraan dat kwaliteitsgegevens over de ecologische, sociale en economische gevolgen van de recreatievisserij vaak ontbreken of onvolledig zijn, wat betekent dat criteria van ecologische, sociale en economische aard niet kunnen worden ontwikkeld zoals vereist op grond van artikel 17;
26. dringt er bij de Commissie op aan de verzameling van dergelijke gegevens voor de recreatievisserij te verbeteren en te versterken door middel van een verbeterd kader voor gegevensverzameling en andere beleidsinstrumenten;
27. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat elke betrokken lidstaat bij het verdelen van de vangstmogelijkheden in overeenstemming met de GVB-verordening, en met name artikel 17, gebruikmaakt van transparante en objectieve criteria, met inbegrip van criteria van ecologische, sociale en economische aard; is van mening dat elke lidstaat, in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, ervoor moet zorgen dat de criteria duurzaam en evenwichtig zijn om rekening te houden met lokale specifieke kenmerken en problemen die moeten worden aangepakt;
28. is van mening dat de soorten visserij en de realiteit waarmee zij worden geconfronteerd in de EU sterk uiteenlopen en dat er daarom geen uniforme criteria van economische, ecologische of sociale aard zijn die in de hele EU op uniforme wijze kunnen worden toegepast;
29. herinnert eraan dat er lidstaten en (in meerdere landen) PO's zijn die quotareserves hebben aangelegd die op basis van ecologische, economische en sociale criteria over vissers zouden kunnen worden verdeeld;
30. verzoekt de lidstaten vissers te stimuleren om gebruik te maken van de meest duurzame en milieuvriendelijke visserijpraktijken, vangstmethoden en innovaties op visserijgebied; is van mening dat dergelijke stimulansen in overweging moeten worden genomen bij het ontwerpen van de toewijzingsmethode overeenkomstig artikel 17 en spoort de lidstaten aan om bij hun toewijzingsprocessen rekening te houden met hun klimaat en ecosysteem, op basis van een reeks transparante criteria; herinnert eraan dat de lidstaten volgens artikel 17 voor stimulansen trachten te zorgen voor vissersvaartuigen die zijn uitgerust met selectief vistuig of die gebruikmaken van minder milieubelastende visserijtechnieken, zoals een lager energieverbruik of minder schade aan de habitats;
31. verzoekt de lidstaten marktdeelnemers door middel van hun toewijzingsprocessen te stimuleren om te zorgen voor een sociale dialoog met vakbonden en werknemersorganisaties en die te versterken, en collectieve arbeidsovereenkomsten volledig toe te passen teneinde de sociale duurzaamheid en eerlijke arbeidsomstandigheden in de visserijsector te bevorderen;
32. herinnert eraan dat de lidstaten trachten te zorgen voor stimulansen voor vissersvaartuigen die zijn uitgerust met selectief vistuig of die gebruikmaken van minder milieubelastende visserijtechnieken; merkt op dat sommige lidstaten in dergelijke stimulansen voorzien; verzoekt de overige lidstaten in dergelijke stimulansen te voorzien;
33. benadrukt dat de toewijzing van vangstmogelijkheden met gebruik van criteria zoals een beperkter milieueffect en het in aanmerking nemen van de reputatie van marktdeelnemers op het vlak van naleving kan bijdragen aan het herstel van de visbestanden tot een duurzaam niveau en de bescherming van de biodiversiteit kan verbeteren;
34. verzoekt de lidstaten om, in overeenstemming met artikel 17 van de GVB-verordening, de toegang van jonge en nieuwe vissers tot de arbeidsmarkt te ondersteunen, teneinde de toegangsbelemmeringen te verminderen, marktfalen te corrigeren en uiteindelijk de broodnodige generatievernieuwing in de visserijsector te vergemakkelijken; verzoekt de lidstaten voorts gebruik te maken van alle mogelijkheden binnen het EFMZVA om de kwestie van generatievernieuwing aan te pakken;

Dinsdag, 7 juni 2022

35. verzoekt de Commissie op meer proactieve wijze samen te werken met de betrokken lidstaten bij de uitvoering van de bepalingen van artikel 17 van de GVB-verordening; verzoekt de Commissie de lidstaten te blijven bijstaan bij het volledig benutten van transparante en objectieve criteria, met inbegrip van die van economische, sociale en ecologische aard, bij het ontwerpen van hun methodologie voor de toewijzing van vangstmogelijkheden, bijvoorbeeld door richtsnoeren te publiceren; benadrukt dat moet worden overwogen om vissers economische stabiliteit en toekomstperspectieven te bieden;

36. verzoekt de Commissie in aan aangekondigde verslag over de werking van het GVB in kaart te brengen hoe het staat met de toepassing van artikel 17 van de GVB-verordening door de lidstaten en voorstellen te formuleren over hoe deze toepassing kan worden verbeterd;

37. benadrukt dat de EU nog steeds niet beschikt over een wetgevingsinstrument voor de uitvoering van de beslissingen die door de Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen tijdens haar laatste vergaderingen zijn genomen; benadrukt met ernstige bezorgdheid dat een dergelijke normatieve leemte de toewijzing van belangrijke quota voor de EU-visserijsector in gevaar kan brengen; dringt er derhalve bij het voorzitterschap van de Raad op aan een alternatief voorstel te doen voor de reeds tussen de partijen gesloten overeenkomst dat in overeenstemming is met het standpunt van het Parlement;

o

o o

38. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0236

Veiligheid in de regio van het Oostelijk Partnerschap en de rol van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid

Resolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over de veiligheid in de regio van het Oostelijk Partnerschap en de rol van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (2021/2199(INI))

(2022/C 493/06)

Het Europees Parlement,

- gezien de preambule van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de derde, vierde en zesde alinea daarvan,
- gezien titel V van het VEU, en met name hoofdstuk 2, afdeling 2, houdende bepalingen inzake het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB),
- gezien de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds⁽¹⁾, de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds⁽²⁾, de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds⁽³⁾, de brede en versterkte partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds⁽⁴⁾, en de overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Azerbeidzjan, anderzijds⁽⁵⁾,
- gezien Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad⁽⁶⁾,
- gezien Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot oprichting van het Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra⁽⁷⁾,
- gezien Verordening (EU) 2019/881 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake Enisa (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging), en inzake de certificering van de cyberbeveiliging van informatie- en communicatietechnologie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 526/2013 (de cyberbeveiligingsverordening)⁽⁸⁾,
- gezien Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie⁽⁹⁾,
- gezien Besluit (GBVB) 2021/1792 van de Raad van 11 oktober 2021 tot wijziging van Besluit 2014/145/GBVB betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 261 van 30.8.2014, blz. 4.

⁽³⁾ PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4.

⁽⁴⁾ PB L 23 van 26.1.2018, blz. 4.

⁽⁵⁾ PB L 246 van 17.9.1999, blz. 3.

⁽⁶⁾ PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB L 202 van 8.6.2021, blz. 1.

⁽⁸⁾ PB L 151 van 7.6.2019, blz. 15.

⁽⁹⁾ PB L 194 van 19.7.2016, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PB L 359 I van 11.10.2021, blz. 6.

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 ⁽¹¹⁾,
- gezien Besluiten (GBVB) 2021/748 ⁽¹²⁾, 2021/749 ⁽¹³⁾ en 2021/750 ⁽¹⁴⁾ van de Raad van 6 mei 2021 betreffende de deelname van Canada, het Koninkrijk Noorwegen en de Verenigde Staten van Amerika aan het PESCO-project militaire mobiliteit,
- gezien Besluit (GBVB) 2020/1537 van de Raad van 22 oktober 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2019/797 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen ⁽¹⁵⁾,
- gezien Besluit (GBVB) 2020/1127 van de Raad van 30 juli 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2019/797 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen ⁽¹⁶⁾,
- gezien Besluit (GBVB) 2019/797 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen ⁽¹⁷⁾,
- gezien Besluit (GBVB) 2017/2315 van de Raad van 11 december 2017 tot instelling van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en tot opstelling van de lijst van deelnemende lidstaten ⁽¹⁸⁾,
- gezien Besluit 2014/486/GBVB van de Raad van 22 juli 2014 betreffende de adviesmissie van de Europese Unie voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne (EUAM Ukraine) ⁽¹⁹⁾, en Besluit (GBVB) 2021/813 van de Raad van 20 mei 2021 tot wijziging van Besluit 2014/486/GBVB betreffende de adviesmissie van de Europese Unie voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne (EUAM Ukraine) ⁽²⁰⁾,
- gezien Gemeenschappelijk Optreden 2008/736/GBVB van de Raad van 15 september 2008 inzake de waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia ⁽²¹⁾, en Besluit (GBVB) 2020/1990 van de Raad van 3 december 2020 tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia ⁽²²⁾,
- gezien het jaarlijks werkprogramma van het Europees Defensiefonds voor 2021, dat op 30 juni 2021 door de Commissie is goedgekeurd,
- gezien het voorstel van de Commissie van 16 december 2020 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- gezien het voorstel van de Commissie van 16 december 2020 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de veerkracht van kritieke entiteiten (COM(2020)0829),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 december 2020 getiteld “De EU-strategie inzake cyberbeveiliging voor het digitale tijdperk” (JOIN(2020)0018),
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 juli 2020 betreffende de EU-strategie voor de veiligheidsunie (COM(2020)0605),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 13 september 2017 getiteld “Weerbaarheid, afschrikking en defensie: bouwen aan sterke cyberbeveiliging voor de EU” (JOIN(2017)0450),

⁽¹¹⁾ PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14.

⁽¹²⁾ PB L 160 van 7.5.2021, blz. 106.

⁽¹³⁾ PB L 160 van 7.5.2021, blz. 109.

⁽¹⁴⁾ PB L 160 van 7.5.2021, blz. 112.

⁽¹⁵⁾ PB L 351 I van 22.10.2020, blz. 5.

⁽¹⁶⁾ PB L 246 van 30.7.2020, blz. 12.

⁽¹⁷⁾ PB L 129 I van 17.5.2019, blz. 13.

⁽¹⁸⁾ PB L 331 van 14.12.2017, blz. 57.

⁽¹⁹⁾ PB L 217 van 23.7.2014, blz. 42.

⁽²⁰⁾ PB L 180 van 21.5.2021, blz. 149.

⁽²¹⁾ PB L 248 van 17.9.2008, blz. 26.

⁽²²⁾ PB L 411 van 7.12.2020, blz. 1.

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 juni 2017 getiteld “Een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU” (JOIN(2017)0021),
- gezien de informele bijeenkomst van de Europese Raad op 10 en 11 maart 2022, de formele bijeenkomst van de Europese Raad op 24 en 25 maart 2022 en de buitengewone NAVO-top op 24 maart 2022,
- gezien de verklaring van de leden van de Europese Raad van 26 februari 2021 over veiligheid en defensie,
- gezien de nieuwe strategische agenda 2019-2024, die op 20 juni 2019 door de Europese Raad is goedgekeurd,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 20 december 2013, 26 juni 2015, 15 december 2016, 9 maart 2017, 22 juni 2017, 20 november 2017 en 15 december 2017,
- gezien de conclusies van de Raad van 22 januari 2018 over de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises, en van 24 januari 2022 over de Europese veiligheidssituatie,
- gezien de conclusies van de Raad van 25 november 2013, 18 november 2014, 18 mei 2015, 27 juni 2016, 14 november 2016, 18 mei 2017, 17 juli 2017, 25 juni 2018, 17 juni 2019, 10 december 2019, 17 juni 2020, 12 oktober 2020, 20 november 2020, 7 december 2020 en 10 mei 2021 over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid,
- gezien de conclusies van de Raad van 13 december 2021 over het pact inzake het civiele GVDB,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 november 2020 betreffende de Strategische PESCO-evaluatie 2020,
- gezien de conclusies van de Raad van 16 juni 2020 over het externe optreden van de EU ter voorkoming en bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2019 over extra inspanningen ter versterking van de weerbaarheid en bestrijding van hybride dreigingen,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2018 over vrouwen, vrede en veiligheid,
- gezien de conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het sluiten van een civiel GVDB-pact, van 19 november 2018,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 juni 2017 over een kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten (“Instrumentarium voor cyberdiplomatie”),
- gezien het eindverslag van de eerste cyclus van de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD) dat aan de Raad werd gepresenteerd tijdens zijn bijeenkomst op 20 november 2020,
- gezien de integrale strategie getiteld “Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe — A Global Strategy for the European Union’s Foreign and Security Policy” (Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: een sterker Europa — Een algemene strategie voor de Europese Unie op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid), die op 28 juni 2016 werd gepresenteerd door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,
- gezien de gezamenlijke verklaringen van de toppen van het Oostelijk Partnerschap (EaP) van 2009 in Praag, van 2011 in Warschau, van 2013 in Vilnius, van 2015 in Riga, van 2017 in Brussel en van 2021 in Brussel,

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de parlementaire commissies voor buitenlandse zaken van de parlementen van de drie geassocieerde landen en de verklaring van Polen en Litouwen van 13 december 2021 over versterking van de samenwerking op het gebied van mensenrechtenmonitoring in de door Rusland bezette gebieden van de landen van het Oostelijk Partnerschap,
- gezien het protocol van Minsk van 5 september 2014, het memorandum van Minsk van 19 september 2014 en het pakket maatregelen ter uitvoering van de akkoorden van Minsk, dat op 12 februari 2015 in Minsk werd overeengekomen en ondertekend en in zijn geheel werd bekrachtigd bij Resolutie 2202 (2015) van de VN-Veiligheidsraad van 17 februari 2015,
- gezien de trilaterale bijeenkomsten van de voorzitter van de Europese Raad Charles Michel, president İlham Aliyev van de Republiek Azerbeidzjan en premier Nikol Pasjinian van de Republiek Armenië op 14 december 2021 en 6 april 2022,
- gezien de gezamenlijke verklaring over de samenwerking EU-NAVO van 10 juli 2018 en de gezamenlijke verklaring EU-NAVO van 8 juli 2016,
- gezien het zesde voortgangsverslag van 17 mei 2021 inzake de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen als bekrachtigd door de Raden van de EU en de NAVO op 6 december 2016 en 5 december 2017,
- gezien de gemeenschappelijke reeks van 74 voorstellen voor de uitvoering van de gezamenlijke verklaring van Warschau als bekrachtigd door de Raad van de Europese Unie en de Raad van de NAVO op 6 december 2016 en 5 december 2017,
- gezien de gezamenlijke verklaring van de EU en de VN van 24 januari 2022 over versterking van het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing: Prioriteiten voor 2022-2024,
- gezien het Handvest van de Verenigde Naties, de Slotakte van Helsinki van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) van 1975, het Handvest van Parijs voor een Nieuw Europa van 1990, de Gedragscode inzake politiek-militaire aspecten van veiligheid van de OVSE van 3 december 1994, het Memorandum inzake veiligheidsgaranties met betrekking tot de toetreding van Oekraïne tot het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens van 5 december 1994 (het Memorandum van Boedapest inzake veiligheidsgaranties) en het Document van Wenen betreffende de onderhandelingen over vertrouwenwekkende en veiligheidsbevorderende maatregelen van 30 november 2011,
- gezien zijn resolutie van 7 juli 2021 over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in het kader van de trans-Atlantische betrekkingen ⁽²³⁾,
- gezien zijn resolutie van 20 mei 2021 over krijgsgevangenen na het meest recente conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan ⁽²⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 25 maart 2021 over de uitvoering van Richtlijn 2009/81/EG betreffende aanbestedingen op defensie- en veiligheidsgebied, en van Richtlijn 2009/43/EG betreffende de overdracht van defensiegerelateerde producten ⁽²⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 11 februari 2021 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne ⁽²⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 20 januari 2021 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2020 ⁽²⁷⁾,

⁽²³⁾ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 105.

⁽²⁴⁾ PB C 15 van 12.1.2022, blz. 156.

⁽²⁵⁾ PB C 494 van 8.12.2021, blz. 54.

⁽²⁶⁾ PB C 465 van 17.11.2021, blz. 87.

⁽²⁷⁾ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 78.

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien zijn resolutie van 20 januari 2021 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid — jaarverslag 2020 ⁽²⁸⁾,
 - gezien zijn resolutie van 20 oktober 2020 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en de Republiek Moldavië ⁽²⁹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 16 september 2020 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Georgië ⁽³⁰⁾,
 - gezien zijn aanbeveling van 19 juni 2020 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het Oostelijk Partnerschap in de aanloop naar de top van juni 2020 ⁽³¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 11 december 2018 over militaire mobiliteit ⁽³²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 juni 2018 over cyberdefensie ⁽³³⁾,
 - gezien zijn eerdere resoluties over Rusland, met name de resoluties die betrekking hebben op het optreden van Rusland op het grondgebied van de landen van het Oostelijk Partnerschap, de illegale annexatie van de Krim, de schendingen van de rechten van de Krim-Tataren, de bezetting van delen van het grondgebied van Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië en in verband daarmee de Russische praktijk van het heimelijk verplaatsen van grenzen, en de vijandige propaganda en desinformatie gericht tegen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0168/2022),
- A. overwegende dat het nabuurschapsbeleid van de EU onder meer betrekking heeft op het Oostelijk Partnerschap en overwegende dat de EU een omvattende aanpak hanteert ten aanzien van veiligheid en weerbaarheid tegen onder meer cyber- en hybride dreigingen, die met name gericht is op het versterken van de betrekkingen met de zes landen van het Oostelijk Partnerschap (Armenië, Azerbeidzjan, Belarus, Georgië, de Republiek Moldavië en Oekraïne), het bijdragen aan de bevordering van vrede, stabiliteit, veerkracht, gedeelde welvaart, duurzame ontwikkeling, hervormingen en menselijke veiligheid in het oostelijk nabuurschap van de EU, het versterken van de economische samenwerking, het ondersteunen van sectoroverschrijdende hervormingen en het leveren van een bijdrage aan de algehele veerkracht van die landen, in een geest van gedeelde zeggenschap en verantwoordelijkheid;
- B. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap is bedoeld om stabiliteit, welvaart en onderlinge samenwerking te bevorderen en vaart te zetten achter noodzakelijke hervormingen; overwegende dat de inzet op het gebied van vreedzame oplossing van conflicten in het gehele Oostelijk Partnerschap dringend versterkt moet worden, waarbij met name gedacht moet worden aan multilaterale geschillenbeslechting en conflictoplossing via fora als de OVSE; overwegende dat er een strategie moet worden ontwikkeld om de veiligheidsaspecten van het EU-beleid inzake het Oostelijk Partnerschap beter aan te pakken, waarbij de veiligheidsbehoeften van de verschillende partnerlanden het uitgangspunt moeten vormen, aangezien de destabilisatie van de regio van het Oostelijk Partnerschap een aanzienlijke dreiging voor de wereld vormt en een gevaar vormt voor de vrede, stabiliteit en veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap en het Europese continent;
- C. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap de afgelopen jaren te maken heeft gehad met ernstige schendingen van het internationaal recht, bedreigingen voor de veiligheid en conflicten, uiteindelijk uitmondend in de huidige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat het eerbiedigen en waarborgen van het internationale recht, de territoriale integriteit en de fundamentele rechten en vrijheden absolute voorwaarden zijn voor veiligheid en vrede in het oostelijk nabuurschap; overwegende dat de EU alles in het werk moet stellen om de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap te helpen de controle over hun eigen grondgebied en hun volledige soevereiniteit terug te krijgen; overwegende dat de onverdeelde inzet van de EU voor het Europese perspectief van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap cruciaal is voor prodemocratische hervormingen en voor de veiligheid, stabiliteit en welvaart van de samenlevingen in deze landen;

⁽²⁸⁾ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 64.

⁽²⁹⁾ PB C 404 van 6.10.2021, blz. 136.

⁽³⁰⁾ PB C 385 van 22.9.2021, blz. 40.

⁽³¹⁾ PB C 362 van 8.9.2021, blz. 114.

⁽³²⁾ PB C 388 van 13.11.2020, blz. 22.

⁽³³⁾ PB C 28 van 27.1.2020, blz. 57.

Woensdag, 8 juni 2022

- D. overwegende dat de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap gezamenlijk hebben besloten hun samenwerking op het gebied van veiligheid te intensiveren en dat zij in dat kader onder meer werken aan het versterken van het vermogen van de landen van het Oostelijk Partnerschap om hybride en cyberdreigingen het hoofd te bieden; overwegende dat er ook nog steeds aandacht besteed moet worden aan conventionele dreigingen, gelet op de recente ontwikkelingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap en Centraal Azië;
- E. overwegende dat de essentiële doelstellingen van het Oostelijk Partnerschap gunstig zijn voor alle buurlanden, waaronder Rusland, omdat hiermee een bijdrage geleverd wordt aan de stabiliteit in de regio door middel van maatregelen die gericht zijn op de eerbiediging van het internationale recht, territoriale integriteit en de verdragen waarmee de betrekkingen tussen de staten geregeld worden en die behoorlijk bestuur, democratie, de rechtsstaat, eerbiediging van de mensenrechten en goede nabuurschapsbetrekkingen stimuleren door vrede, stabiliteit en gedeelde welvaart te bevorderen en de burgers van alle landen van het Oostelijk Partnerschap vooruitzichten te bieden; overwegende dat de destabilisatie van de regio van het Oostelijk Partnerschap een aanzienlijke bedreiging vormt voor de vrede, stabiliteit en veiligheid in de EU en de rest van de wereld;
- F. overwegende dat tijdens de top van het Oostelijk Partnerschap op 15 december 2021 werd bevestigd dat elk partnerland het soevereine recht heeft om zijn ambitieniveau en zijn doelstellingen in de betrekkingen met de EU te bepalen;
- G. overwegende dat tijdens de top van het Oostelijk Partnerschap van 2021 is besloten om meer inspanningen te verrichten ter vergroting van de weerbaarheid, ter verbetering van de strategische communicatie en ter bestrijding van desinformatie, alsook meer inspanningen ter bevordering van de veiligheid, cyberdialogoog en samenwerking op het gebied van het GVDB;
- H. overwegende dat elk land van het Oostelijk Partnerschap, uitgezonderd Belarus, een territoriaal conflict op zijn grondgebied heeft dat door Rusland wordt georkestreerd of waar Rusland bij betrokken is;
- I. overwegende dat de twee kamers van het Russische parlement (de Federatieraad en de Staatsdoema) zich op 22 februari 2022 unaniem hebben uitgesproken voor erkenning van de afgescheiden Oekraïense regio's Donetsk en Loehansk als onafhankelijke staten;
- J. overwegende dat het Russische parlement op 23 februari 2022 ingestemde met de inzet van het Russische leger buiten Rusland om "separatisten in Oekraïne te ondersteunen";
- K. overwegende dat de Russische president Vladimir Poetin op 24 februari 2022 in een vooraf opgenomen televisie-uitzending aankondigde opdracht te hebben gegeven tot een "speciale militaire operatie" in Oost-Oekraïne; overwegende dat enkele minuten na die aankondiging raketaanvallen werden uitgevoerd op steden door het hele land, waaronder de Oekraïense hoofdstad; overwegende dat in de vroege ochtend van die dag troepen en gepantserde voertuigen Oost-Oekraïne binnenvielen vanuit Rusland, vanuit Belarus in het noorden en vanaf de Krim, dat door Rusland illegaal is geannexeerd, in het zuiden;
- L. overwegende dat president Poetin op 27 februari 2022 besloot om Russische eenheden die over kernwapens en raketten beschikken in de hoogste staat van paraatheid te brengen;
- M. overwegende dat Rusland op 24 februari 2022, nadat het aan de grens met Oekraïne meer dan 200 000 soldaten in een offensieve formatie had samengebracht en terwijl het zijn cyberaanvallen en hybride oorlogshandelingen tegen de verkozen Oekraïense autoriteiten eveneens opvoerde, een grootschalige inval in Oekraïne in gang zette via de noord-, oost- en zuidgrens van het land en via de Zwarte Zee, en daarbij zware bombardementen uitvoerde, gericht op civiele gebieden, daarbij gebruikmakend van zijn lucht-, zee- en wapenoverwicht; overwegende dat het hier gaat om het grootste militaire conflict in Europa is sinds de Tweede Wereldoorlog;
- N. overwegende dat Russische troepen, ondanks aanvankelijke tegenslagen vanwege het heftige Oekraïense verzet, zijn offensieve operaties heeft voortgezet en luchtaanvallen en artillerie-/raketaanvallen heeft uitgevoerd op burgerdoelen en civiele infrastructuur, onder meer bekende evacuateroutes;
- O. overwegende dat Rusland op 13 maart 2022 zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne opvoerde en aanvallen uitvoerde op een belangrijke militaire basis die zich op minder dan 16 km van de Poolse grens bevindt, waarbij ten minste 35 personen om het leven kwamen en 134 personen gewond raakten, waardoor de spanningen in de regio nog verder toenamen;
- P. overwegende dat het Rusland van president Poetin zijn aanvalsoorlog voortzet en tevens een permanente hybride oorlog voert tegen enkele landen van het Oostelijk Partnerschap, waarbij er van Rusland een permanente dreiging van geweld, gewapende aanvallen en illegale bezetting in de regio uitgaat, met als doel deze staten politiek zwak en uit balans te houden en ervoor te zorgen dat zij onder de invloedssfeer van Moskou blijven waar Rusland meent recht op te hebben, ten gevolge waarvan deze landen van het Oostelijk Partnerschap feitelijk het soevereine recht om hun eigen

Woensdag, 8 juni 2022

bondgenoten te kiezen wordt ontzegd, hetgeen in strijd is met de beginselen van de OVSE, zoals verankerd in de Slotakte van Helsinki van 1975, het Handvest van Parijs van 1990, het document van Istanbul (1999) en de Verklaring van Astana (2010); overwegende dat het agressieve optreden van Rusland en de pogingen van het land om de Europese veiligheidsorde te verzwakken leiden tot instabiliteit, zowel in de regio als daarbuiten, en bovendien tot doel hebben de rol van de EU in de regio te verzwakken en te ondergraven;

- Q. overwegende dat de directe militaire agressie van Rusland tegen Georgië in 2008 en de daaropvolgende bezetting van 20 % van het Georgische grondgebied, de invasie, tijdelijke bezetting en illegale annexatie van de Krim in 2014, en de steun van Rusland aan separatisten in Donetsk en Loehansk hebben geleid tot destabilisatie van de regio en een precedent hebben geschapen dat heeft geleid tot de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en tot duidelijke schendingen van de soevereiniteit, onafhankelijkheid, eenheid en territoriale integriteit van Georgië en Oekraïne; overwegende dat de EU deze acties scherp heeft veroordeeld en met klem heeft herhaald vastbesloten te zijn de illegaal door Rusland geannexeerde en bezette regio's niet te erkennen, en dat Rusland deze regio's heeft gebruikt om agressie te plegen tegen enkele landen van het Oostelijk Partnerschap, hetgeen de lidstaten en de EU ertoe heeft gebracht een reeks beperkende maatregelen te nemen; overwegende dat uit het Russische optreden blijkt dat Rusland de wens van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap om toe te treden tot de EU/NAVO niet eerbiedigt en vastbesloten is om elke poging tot ondersteuning van de democratische ontwikkeling in de regio, die het als "het nabije buitenland" beschouwt, te ondermijnen en de kop in te drukken; overwegende dat het Kremlin het "nabije buitenland" nog altijd als vallend onder de Russische invloedssfeer beschouwt;
- R. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne grote kwetsbaarheden aan het licht brengt wat betreft de veiligheid van de EU-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten, met name de Baltische staten en de staten in de Zwarte Zeeregio;
- S. overwegende dat Belarus heeft meegewerkt aan en medeplichtig is aan de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, doordat het Russische strijdkrachten heeft toegestaan wekenlang militaire oefeningen uit te voeren op Belarussisch grondgebied en vervolgens heeft toegestaan dat de Russische invasie in Oekraïne vanuit Belarus werd ingezet;
- T. overwegende dat Rusland in september 2021 in het kader van het militair bondgenootschap CSTO (Collectieve Veiligheidsorganisatie) samen met Belarus en diverse andere landen de gezamenlijke militaire oefening "Zapad" heeft gehouden, waarbij maar liefst 200 000 soldaten getraind werden op het gebied van de strijd tegen opstandelingen, stedelijke oorlogsvoering en cyberaanvallen, en dat het hierbij ging om niet-transparant machtsvertoon; overwegende dat Rusland en Belarus regelmatig gezamenlijke militaire oefeningen organiseren en een gezamenlijke militaire doctrine zijn overeengekomen; overwegende dat de gezamenlijke militaire oefening die Rusland en Belarus in februari 2022 hielden, heeft aangetoond dat Rusland zijn achterstand op het gebied van militaire vermogens snel inloopt en steeds dichterbij zijn doel komt om de politieke en militaire betrekkingen tussen de landen die deel uitmaken van de CSTO te verstevigen; overwegende dat inmiddels is gebleken dat deze militaire oefeningen een training waren voor de invasie in en aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat de Russische strijdkrachten in Belarus een bedreiging vormen voor Oekraïne, Polen, Litouwen en heel Europa en dat hun aanwezigheid in Belarus deel zou kunnen uitmaken van een plan om uiteindelijk Belarus te onderwerpen en te bezetten;
- U. overwegende dat het onwettige regime van Aleksandr Loekasjenko om aan de macht te blijven de banden met het Rusland van Poetin heeft aangehaald, ermee heeft ingestemd de integratie van Rusland en Belarus in het kader van de Uniestaat te versterken en Rusland heeft toegestaan Russische troepen te legeren aan de grens met Oekraïne, en logistieke en militaire steun verleent aan Russische troepen die vechten in de aanvalsoorlog tegen Oekraïne;
- V. overwegende dat Belarus medeverantwoordelijk is voor de aanvalsoorlog tegen Oekraïne omdat het Rusland heeft toegestaan Oekraïne vanaf Belarussisch grondgebied binnen te vallen, waarmee het zijn politieke gezindheid duidelijk heeft laten zien, hetgeen ertoe geleid heeft dat de EU haar sanctiepakket tegen Belarus heeft verzaamd en uitgebreid;
- W. overwegende dat op het gebied van defensie en veiligheid op geen enkele manier mag worden samengewerkt met het onwettige regime van Aleksandr Loekasjenko, aangezien eventuele activiteiten op dat gebied tegen de EU-lidstaten zouden kunnen worden gebruikt of zouden kunnen worden gebruikt om de bevolking van Belarus te onderdrukken;
- X. overwegende dat de onderdrukking door het Belarussische regime van een groot deel van de Belarussische burgers, namelijk de burgers die streven naar een democratische samenleving, na de massale demonstraties tegen de omvangrijke verkiezingsfraude verder is toegenomen en gewelddadiger is geworden en dat het Belarussische regime er inmiddels niet meer naar streeft de betrekkingen met de EU te verbeteren; overwegende dat Belarus bezig is om de ontwikkelingen op het gebied van democratisering terug te draaien en migranten gebruikt als wapen tegen de EU terwijl er aan de grens tussen de EU en Belarus een crisis gaande is, en overwegende dat Belarus krachten die in eigen

Woensdag, 8 juni 2022

land streven naar liberalisering onderdrukt en probeert de EU te destabiliseren en tweedracht te zaaien tussen de lidstaten, om te bereiken dat de EU-sancties die zich richten tegen personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de wrede onderdrukking worden opgeheven; overwegende dat het regime van Loekasjenko een gevaar vormt voor de stabiliteit in de regio doordat het een hybride oorlog voert en een vlucht van Ryanair gedwongen heeft in Minsk te landen, waarmee de veiligheid van de luchtvaart in gevaar werd gebracht, en dat de EU om die redenen heeft besloten tot het opleggen van sancties;

- Y. overwegende dat Belarus op 27 februari 2022 een nieuwe grondwet heeft aangenomen waarin de niet-nucleaire status van het land wordt opgeheven;
- Z. overwegende dat de Russische president Vladimir Poetin, na het Russische besluit van 21 februari 2022 om Loehansk en Donetsk formeel als onafhankelijke staten te erkennen, verklaarde dat de akkoorden van Minsk “niet langer bestonden” en dat dit te wijten was aan Oekraïne; overwegende dat de inspanningen van het Normandiëkwartet en de akkoorden van Minsk I & II tot dusver niet doeltreffend zijn gebleken en niet hebben geleid tot beëindiging van de vijandelijkheden tussen Oekraïne en de door Rusland gesteunde strijdkrachten en illegale gewapende groepen in bepaalde delen van de Oekraïense regio's Donetsk en Loehansk; overwegende dat de toekomst van het Normandiëkwartet en de akkoorden van Minsk I & II zeer onzeker is en dat het internationale gewapende conflict in Oekraïne heeft geleid tot duizenden doden, ongeveer 10 miljoen ontheemden en meer dan 4 miljoen vluchtelingen; overwegende dat er dagelijks mensen gewond raken en komen te overlijden door beschietingen en vuurgevechten;
- AA. overwegende dat niet alleen het optreden en de acties van Rusland een bedreiging vormen voor het oostelijk nabuurschap, maar dat er daarnaast nog vele andere dreigingen zijn, zoals de invloed van andere autoritaire regimes, terrorisme, georganiseerde criminaliteit, mensenhandel, corruptie, instrumentalisering van irreguliere migratie, desinformatie, klimaatverandering, cyberaanvallen, proliferatie van massavernietigingswapens, milieuvervuiling ten gevolge van militaire conflicten, het inzetten van de energievoorziening als wapen, hybride acties en een groot aantal andere bedreigingen voor de cohesie binnen en tussen de samenlevingen in het nabuurschap;
- AB. overwegende dat er bij hybride dreigingen sprake is van een systematische combinatie van informatieoorlogvoering, manoeuvres van snellereactie-eenheden, grootschalige cyberoorlogvoering en veelvuldiger gebruik van opkomende en disruptieve technologieën, van de zeebodem tot in de ruimte, waaronder geavanceerde ademapparatuur en apparatuur voor bewaking vanuit de ruimte, en toepassing van aanvalssystemen, waarbij gebruik wordt gemaakt van geavanceerde artificiële intelligentie (AI), kwantumcomputing, steeds “intelligentere” technologieën om drones in zwermen te laten vliegen, offensieve cybercapaciteiten, hypersonische raketssystemen, nanotechnologie en biologische oorlogsvoering;
- AC. overwegende dat het niet ondenkbaar is dat Rusland gebruik gaat maken van chemische, biologische, radiologische of nucleaire wapens waardoor de situatie zou kunnen escaleren; overwegende dat de EU zich grote zorgen maakt over de uitholling van de mondiale architectuur op het gebied van ontwapening, non-proliferatie en wapenbeheersing;
- AD. overwegende dat Russische troepen aanvallen hebben uitgevoerd op de kerncentrales van Tsjornobyl en Zaporizja, de controle over de centrales hebben overgenomen en het personeel een aantal weken hebben gegijzeld, en dat de Internationale Organisatie voor Atoomenergie in die periode geen inzicht had in gegevens van die centrales en daardoor geen monitoringactiviteiten met betrekking tot het radioactief materiaal kon uitvoeren; overwegende dat als de oorlog blijft voortduren ook andere kerncentrales in Oekraïne een doelwit zouden kunnen worden;
- AE. overwegende dat Moskou het nepnieuws verspreidt dat de VS in Oekraïne werken aan de ontwikkeling van biologische wapens; overwegende dat het Chinese Ministerie van Buitenlandse Zaken deze beweringen van Rusland bevestigt;
- AF. overwegende dat Rusland heeft opgeroepen tot een bijeenkomst van de VN-Veiligheidsraad om de beschuldigingen in verband met het gebruik van biologische wapens te bespreken;
- AG. overwegende dat de officiële desinformatiecampagne die door Rusland is geïnitieerd bedoeld kan zijn om de basis te leggen voor het gebruik van biologische wapens; overwegende dat desinformatie over biologische wapens gebruikt zou kunnen worden om de inzet van dergelijke wapens door Rusland te rechtvaardigen;

Woensdag, 8 juni 2022

- AH. overwegende dat de door Rusland gesteunde desinformatiecampagnes en de hybride inmenging door Rusland een bedreiging vormen voor de ontwikkeling van de rechtsstaat en de democratische instellingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap en hun Europees perspectief; overwegende dat desinformatie de bevolking van de landen van het Oostelijk Partnerschap misleidt en resulteert in wantrouwen in democratische processen en de traditionele media, polarisatie binnen samenlevingen, ondermijning van de mensenrechten, verslechtering van de situatie van minderheden en kwetsbare groepen en een algehele verslechtering van de binnenlandse veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap;
- AI. overwegende dat Rusland ernaar streeft de bestaande Europese veiligheidsarchitectuur af te breken en opnieuw vorm te geven, van de trans-Atlantische gemeenschap verlangt dat zij belooft Oekraïne en Georgië niet als NAVO-leden te accepteren en eist dat de NAVO-troepen uit een aantal EU-lidstaten worden teruggetrokken, waarmee Rusland de kernbeginselen inzake de Europese veiligheid, zoals die zijn overeengekomen door Europese landen, waaronder Rusland, naast zich neerlegt; overwegende dat Russische troepen Oekraïne zijn binnengevallen via het grondgebied van Belarus en dat Belarus hiermee steun heeft geboden aan de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, en dat dit laat zien wat Rusland van zijn bondgenoten eist, en dat dit een ernstige dreiging vormt voor Polen, de Baltische staten, de andere landen van het Oostelijk Partnerschap en heel Europa;
- AJ. overwegende dat de EU, de NAVO en de lidstaten van de EU en de NAVO pleiten voor een vreedzame diplomatieke oplossing van het conflict in het kader waarvan Rusland onmiddellijk alle militaire activiteiten in Oekraïne staakt en onvoorwaardelijk alle strijdkrachten en militaire uitrusting uit het gehele internationaal erkende grondgebied van Oekraïne terugtrekt en de lidstaten zich ervoor inzetten de weerbaarheid van Oekraïne en het vermogen van het land om zich te verdedigen te versterken; overwegende dat Rusland in de dialoog en de onderhandelingen over de situatie in Oekraïne de Europese Unie opzettelijk en doelbewust heeft genegeerd, terwijl de veiligheid van de EU op het spel staat; overwegende dat de Europese veiligheid niet mag worden besproken zonder dat de Europese landen daarbij betrokken worden; overwegende dat de OVSE de enige Europese organisatie is waar alle Europese landen, Rusland, Centraal-Azië en de trans-Atlantische partners deel van uitmaken; overwegende dat de OVSE nog altijd een geschikt kader is voor discussies over manieren om de gemeenschappelijke Europese veiligheidsarchitectuur in ieders belang te versterken; overwegende dat er aanzienlijke inspanningen worden geleverd om de intensieve samenwerking tussen de EU, haar lidstaten en de Verenigde Staten en tussen de lidstaten onderling met betrekking tot de situatie aan de Russisch-Oekraïense grens voort te zetten; overwegende dat de intensieve bilaterale besprekingen over de aanhoudende Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne niet hebben geleid tot een doorbraak in de richting van een duurzame oplossing voor deze crisis;
- AK. overwegende dat de Europese Raad en de Raad Buitenlandse Zaken, met de ministers van Buitenlandse Zaken en de ministers van Defensie, diverse malen zijn bijeengekomen om vraagstukken te bespreken in verband met de Russische agressie tegen Oekraïne en om besluiten te nemen over door de EU te volgen strategie ter zake; overwegende dat de EU in reactie op de militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne steeds zwaardere sancties oplegt; overwegende dat leden van het Europees Parlement met de VV/HV van gedachten hebben gewisseld over de veiligheidsarchitectuur van Europa in het licht van de Russische oorlog tegen Oekraïne; overwegende dat de Commissie buitenlandse zaken en de Subcommissie veiligheid en defensie van het Parlement van 30 januari tot 2 februari 2022 een ad-hocwerkbezoek hebben afgelegd aan Oekraïne;
- AL. overwegende dat de OVSE nog altijd een geschikt kader is voor discussies over manieren om de gemeenschappelijke Europese veiligheidsarchitectuur in ieders belang te versterken;
- AM. overwegende dat veel EU-lidstaten, en Duitsland in het bijzonder, als directe reactie op de Russische inval in Oekraïne hun defensiebegrotingen flink hebben verhoogd;
- AN. overwegende dat meerdere lidstaten bilaterale militaire steun verlenen aan Oekraïne om de Oekraïense strijdkrachten te helpen de soevereiniteit en territoriale integriteit van het land te verdedigen;
- AO. overwegende dat een aantal EU-lidstaten heeft besloten de verzoeken van Oekraïne om militaire uitrusting te honoreren; overwegende dat diverse EU-lidstaten, waaronder de Baltische staten en Polen, wapens naar Oekraïne hebben gestuurd om de Oekraïense strijdkrachten te helpen om met geavanceerde wapens de aanvallen van Russische troepen te weerstaan; overwegende dat de Litouws-Pools-Oekraïense brigade de oudste en omvangrijkste structuur is voor opleidingen en manoeuvres van Europese en Oekraïense strijdkrachten;
- AP. overwegende dat de EU in het kader van de Europese Vredesfaciliteit twee steunmaatregelen heeft goedgekeurd die zullen helpen de vermogens en de weerbaarheid van de Oekraïense strijdkrachten te versterken en de burgerbevolking te beschermen tegen het aanhoudende militaire geweld; overwegende dat er in totaal 1,5 miljard EUR wordt uitgetrokken voor de financiering van materieel en uitrusting voor de Oekraïense strijdkrachten, waaronder voor het eerst ook dodelijk materieel;

Woensdag, 8 juni 2022

- AQ. overwegende dat de Raad in november 2021 een pakket van 14 nieuwe PESCO-projecten heeft aangekondigd, gericht op de veiligheid op het land, ter zee, in de lucht en in de ruimte en op cyberveiligheid; overwegende dat het via PESCO gefinancierde snellereactieteam bij cyberincidenten op 22 februari 2022 heeft aangekondigd deskundigen op het gebied van cyberbeveiliging te zullen inzetten om de Russische cyberaanvallen op Oekraïense entiteiten te helpen bestrijden;
- AR. overwegende dat het onlangs vastgestelde strategisch kompas het GVDB moet voorzien van de politieke en strategische ambitie, de vermogens en middelen die nodig zijn om positieve veranderingen teweeg te brengen, met name in het strategische nabuurschapsgebied; overwegende dat bij de uitvoering van het strategisch kompas de politieke wil van de EU-lidstaten uiterst belangrijk is; overwegende dat het strategisch kompas moet gaan zorgen voor een snellere en daadkrachtiger gezamenlijke respons op geopolitieke en mondiale uitdagingen, met als prioriteit een daadwerkelijke Europese defensie in een omgeving waarin zich telkens nieuwe dreigingen voordoen;
- AS. overwegende dat de Commissie een nieuw pakket aan macrofinanciële noodhulp aan Oekraïne heeft goedgekeurd ter hoogte van 1,2 miljard EUR, bedoeld om het land te helpen om de huidige economische en geopolitieke uitdagingen het hoofd te bieden en te voorzien in de financiële behoeften van het land ten gevolge van de Russische agressie; overwegende dat de Commissie ook nog eens 120 miljoen EUR extra steun aan Oekraïne zal toewijzen, waarmee zij haar bilaterale steun in de vorm van subsidies dit jaar aanzienlijk verhoogt; overwegende dat de EU in de toekomst van Oekraïne zal blijven investeren via het economisch en investeringsplan voor het Oostelijk Partnerschap, dat de komende jaren tot 6,5 miljard EUR aan investeringen moet gaan aantrekken;
- AT. overwegende dat de EU en haar bondgenoten in reactie op de schendingen van de territoriale integriteit van Oekraïne door Rusland verstrekende en ongekende sancties en maatregelen hebben aangenomen, ten gevolge waarvan Rusland geen toegang meer heeft tot de kapitaalmarkten in het westen, Russische tegoeden bevroren zijn, met drie Russische banken geen transacties meer kunnen worden verricht en andere grote banken uit het internationale betalingssysteem SWIFT zijn gezet;
- AU. overwegende dat het door de sancties in de energiesector voor Rusland moeilijker en duurder wordt om zijn olieaffinaderijen te moderniseren; overwegende dat de EU een verbod heeft ingevoerd op de uitvoer, verkoop, levering en overdracht van vliegtuigen, vliegtuigonderdelen en -uitrusting aan Russische luchtvaartmaatschappijen, alsook een verbod op reparatie-, onderhouds- en financiële diensten; overwegende dat het Westen het luchtruim voor alle Russische, in Rusland geregistreerde of door Rusland gecontroleerde vliegtuigen heeft gesloten; overwegende dat deze vliegtuigen niet meer kunnen landen of opstijgen in en niet meer kunnen vliegen over het grondgebied van de EU en haar bondgenoten; overwegende dat het Westen de controles op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik zodanig uitbreidt dat de toegang van Rusland tot cruciale technologie, zoals halfgeleiders of geavanceerde software, wordt beperkt; overwegende dat de EU Russische diplomaten en verwante groepen en Russische zakenlieden tot persona non grata heeft verklaard en de Russische staatszender Russia Today en het persagentschap Sputnik, alsook hun dochterondernemingen, heeft geblokkeerd; overwegende dat in het vijfde sanctiepakket van de EU nog eens 217 personen en 18 entiteiten worden toegevoegd aan de sanctielijst en een verbod wordt ingevoerd op de invoer van steenkool;
- AV. overwegende dat de sancties tegen Rusland en Belarus getuigen van een ongekende eensgezindheid van de EU-lidstaten en dat zij aanzienlijke economische schade hebben toegebracht aan belangrijke pijlers van de Russische en Belarussische economie, wat tot nu toe heeft geleid tot een tijdelijke instorting van de roebel, een groter risico dat obligaties niet meer kunnen worden afgelost, tijdelijke sluiting van de beurs van Moskou, een enorme krimp van de Russische oliehandel en uitsluiting van Rusland van een groot aantal internationale organisaties;
- AW. overwegende dat de sancties tegen Rusland echte schade aanrichten en tot een recessie kunnen leiden; overwegende dat de roebel tijdelijk is ingestort, dat het risico dat obligaties niet meer kunnen worden afgelost sterk is gestegen, dat de beurs van Moskou gesloten is en dat de Russische oliehandel sterkt afneemt;
- AX. overwegende dat Oekraïne op 28 februari 2022 formeel een verzoek om EU-lidmaatschap heeft ingediend en dat de Republiek Moldavië en Georgië dit op 3 maart 2022 eveneens hebben gedaan;
- AY. overwegende dat de lidstaten als gevolg van de Russische agressie tegen Oekraïne te maken hebben met een ongekend aantal Oekraïense vluchtelingen die een veilig heenkomen zoeken; overwegende dat de Hoge Commissaris van de VN voor de Vluchtelingen verwacht dat het aantal vluchtelingen zal oplopen tot tussen de 6 en 8 miljoen; overwegende dat de meeste vluchtelingen naar naburige EU-lidstaten zijn gevluht, met name naar Polen, Roemenië, Hongarije en Slowakije, en ook naar de Republiek Moldavië, het toch al kwetsbare buurland van Oekraïne, waardoor deze landen

Woensdag, 8 juni 2022

onder enorme druk zijn komen te staan om hervestiging en hulp te bieden; overwegende dat de Commissie het EU-mechanisme voor civiele bescherming in werking heeft gesteld om Oekraïne en de aangrenzende landen te steunen; overwegende dat zij een wetgevingsvoorstel met de titel “Cohesiebeleid ten behoeve van vluchtelingen in Europa (CARE)” heeft goedgekeurd; overwegende dat zij belangrijke financiële instrumenten heeft voorgesteld, waaronder 500 miljoen EUR uit de EU-begroting, de verlenging van de uitvoeringsperiode voor het geld dat uit hoofde van de fondsen op het gebied van binnenlandse zaken voor de lidstaten beschikbaar is voor de periode 2014-2020, en het gebruik van de fondsen op het gebied van binnenlandse zaken voor de periode 2021-2027;

- AZ. overwegende dat de Europese Raad kort na het begin van de Russische invasie unaniem heeft besloten de richtlijn tijdelijke bescherming⁽³⁴⁾ voor het eerst in werking te stellen, waardoor alle Oekraïense burgers, vluchtelingen en langdurig ingezetenen die Oekraïne zijn ontvlucht onmiddellijk tijdelijke bescherming geboden wordt en zij recht hebben op toegang tot gezondheidszorg en onderwijs en toegang tot de arbeidsmarkt en huisvesting;
- BA. overwegende dat het Drieeëeninitiatief (Three Seas Initiative, 3SI), in het kader waarvan twaalf landen in het oostelijke deel van de EU (met samen ongeveer 112 miljoen burgers) samenwerken aan de ontwikkeling van infrastructuur-, energie-, vervoers- en digitale netwerken, een zeer belangrijk initiatief is dat uitgebreid zou kunnen worden met landen van het Oostelijk Partnerschap om de banden van die landen met de EU te versterken;
- BB. overwegende dat het Europees Parlement volledig achter het internationale Krim-platform staat dat in augustus 2021 in Kyiv werd opgericht door Oekraïne, EU-lidstaten en andere internationale partners na een oproep van de president van Oekraïne hiertoe; overwegende dat dit platform een forum is voor raadpleging en coördinatie, bedoeld om de doeltreffendheid van de internationale respons op de aanhoudende bezetting van de Krim te verhogen, om duidelijk te maken dat de annexatie van de Krim niet wordt erkend en dat gestreefd wordt naar beëindiging van de bezetting van de Krim en naar een vreedzame overdracht van de controle over de Krim aan Oekraïne; overwegende dat het platform op de Russische aanvalsoorlog reageert door de internationale druk op het Kremlin op te voeren, om verdere schendingen van rechten te voorkomen en de slachtoffers van het bezettende regime te beschermen;
- BC. overwegende dat Rusland doorgaat met het illegaal verstrekken van Russische paspoorten aan Oekraïense burgers in de tijdelijk bezette gebieden van de Oekraïense oblasten Donetsk en Loehansk;
- BD. overwegende dat de VN-Veiligheidsraad op 26 februari 2022 een tekst heeft opgesteld waarin de invasie van Rusland in Oekraïne wordt veroordeeld, maar dat Rusland hierover zijn veto uitsprak en dat China en de Verenigde Arabische Emiraten zich van stemming hebben onthouden;
- BE. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN op 2 maart 2022 een niet-bindende resolutie heeft aangenomen waarin wordt opgeroepen tot onmiddellijke stopzetting van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat deze resolutie met een overweldigende meerderheid van 140 landen vóór werd aangenomen en dat er 5 stemmen tegen en 38 onthoudingen waren;
- BF. overwegende dat de aanklager van het Internationaal Strafhof, Karim Khan, op 16 maart 2022 na terugkeer van een bezoek aan Oekraïne het volgende verklaarde: “indien aanvallen opzettelijk tegen de burgerbevolking gericht zijn gaat het om een misdrijf dat mijn bureau kan onderzoeken en vervolgen”;
- BG. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN op 7 april 2022 heeft besloten Rusland te schorsen als lid van de VN-Mensenrechtenraad;
- BH. overwegende dat de NAVO, als reactie op de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische invasie van Oekraïne in februari 2022, duizenden militairen aan extra defensieve land-, lucht- en zeeoepen heeft ingezet in het oostelijke deel van het bondgenootschap; overwegende dat de NAVO haar snelle-reactiemacht heeft ingezet;
- BI. overwegende dat de NAVO een coördinerende rol speelt bij de verzoeken om bijstand van Oekraïne en daarnaast haar eigen bondgenoten ondersteunt bij de verstrekking van humanitaire en niet-dodelijke hulp;

⁽³⁴⁾ Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

Woensdag, 8 juni 2022

- BJ. overwegende dat de NAVO heeft aangegeven haar opendeurbeleid voort te zetten; overwegende dat de NAVO-bondgenoten strijdkrachten paraat houden en extra schepen en gevechtsvliegtuigen naar NAVO-bases in Oost-Europa sturen ter versterking van de verdediging en afschrikking;
- BK. overwegende dat enkele Russische drones het luchtruim van een aantal NAVO-leden zijn binnengedrongen en daar vervolgens zijn neergestort, hetgeen een duidelijke schending vormt van het luchtruim van deze NAVO-landen;
- BL. overwegende dat president Zelensky van Oekraïne op 8 maart 2022 heeft meegedeeld dat hij niet langer streeft naar toetreding tot de NAVO en dat Oekraïne bereid is tot een compromis over de status van de door Rusland gecontroleerde afgescheiden regio's Loehansk en Donetsk in Oekraïne;
- BM. overwegende dat de EU op de dreigementen van het Kremlin niet alleen moet reageren met harde veiligheidsmaatregelen, zoals het leveren van wapens aan Oekraïne om het land te helpen zichzelf te verdedigen, maar ook gebruik moet maken van de "soft power" van Europese instrumenten, zoals het verlenen van de status van kandidaat-lidstaat;
- BN. overwegende dat het GVDB nog nauwer afgestemd moet worden op en in lijn gebracht moet worden met het verdedigings- en afschrikingsbeleid van de NAVO en het opendeurbeleid, waarbij evenwel de veiligheidsregimes van de EU-lidstaten geëerbiedigd moeten worden, en dat daarnaast nauwe coördinatie tussen de EU en de NAVO gewaarborgd moet worden om samenhang tussen het strategisch kompas van de EU en het komende Strategisch Concept van de NAVO te garanderen; overwegende dat enkele landen van het Oostelijk Partnerschap lidmaatschap van de NAVO ambiëren;
- BO. overwegende dat de Verenigde Staten Oekraïne tussen 2014 en het begin van de oorlog meer dan 2,9 miljard USD aan bijstand op het gebied van veiligheid hebben verstrekt en dat de jaarlijkse toewijzing vanaf 2021 393 miljoen USD bedraagt, waarmee Oekraïne de grootste ontvanger is van buitenlandse militaire steun in Europa, en dat de VS daarnaast jaarlijks vier brigades Oekraïense strijdkrachten opleiden; overwegende dat de VS dodelijk materieel aan Oekraïne hebben geleverd en zeer recentelijk een hulppakket hebben toegezegd met onder andere zware wapens, artillerie, drones en munitie met een totale waarde van 800 miljoen USD, waarmee het totale bedrag van de Amerikaanse steun op veiligheidsgebied aan Oekraïne sinds het begin van de oorlog is opgelopen tot ruim 4 miljard USD;
- BP. overwegende dat het parlement van het Verenigd Koninkrijk en de Oekraïense Verkhovna Rada op 27 januari 2022 een overeenkomst inzake militaire aanbestedingen hebben ondertekend met het oog op investeringsprojecten in Oekraïne in de periode 2022-2023; overwegende dat deze militaire overeenkomst een totale waarde vertegenwoordigt van 1,7 miljard GBP en tot doel heeft de Oekraïense militaire vermogens op marinedomein te versterken;
- BQ. overwegende dat het Verenigd Koninkrijk sinds 9 februari 2022 400 miljoen GBP aan noodhulp aan Oekraïne heeft verstrekt en overwegende dat het Verenigd Koninkrijk duizenden manschappen naar Oost-Europa heeft gestuurd om de veiligheid van Oekraïense vluchtelingen te waarborgen;
- BR. overwegende dat het Verenigd Koninkrijk trainingen op het gebied van capaciteitsopbouw en niet-dodelijke wapens heeft verzorgd voor meer dan 20 000 Oekraïense soldaten en het land defensieve systemen heeft geleverd; overwegende dat het VK ook dodelijke wapens aan Oekraïne heeft geleverd;
- BS. overwegende dat Canada operatie Unifier, het programma voor militaire training en samenwerking MTCP (Military Training and Cooperation Program) en het project voor ondersteuning van politieopleiding PTAP (Police Training Assistance Project) heeft opgezet, in het kader waarvan in totaal meer dan 30 000 leden van de Oekraïense veiligheidstroepen en politiediensten worden opgeleid en worden voorzien van tactische uitrusting en wapens; overwegende dat Canada tussen januari en april 2022 militaire uitrusting ter ondersteuning van Oekraïne beschikbaar heeft gesteld met een totale waarde van 118 miljoen CAD en daarnaast op zijn begroting voor 2022-2023 500 miljoen CAD aan aanvullende militaire steun aan Oekraïne heeft toegewezen;
- BT. overwegende dat Noorwegen antitankwapens en luchtverdedigingssystemen heeft gedoneerd, alsook een omvattend pakket niet-dodelijke uitrusting, zoals kogelvrije vesten, helmen, veldrantsen en andere essentiële benodigdheden, en daarnaast meer dan 40 miljoen EUR beschikbaar heeft gesteld ter ondersteuning van Oekraïne;
- BU. overwegende dat Japan niet-dodelijke militaire uitrusting heeft geleverd, waaronder kogelvrije vesten, helmen, energieaggregaten en voedsel, en Oekraïne daarnaast een lening van 100 miljoen USD heeft verstrekt;

Woensdag, 8 juni 2022

- BV. overwegende dat de Defence Reform Advisory Board het hoogste internationale adviesorgaan in Oekraïne is en bestaat uit gezaghebbende deskundigen uit de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Polen, Duitsland en Litouwen;
- BW. overwegende dat China in de strijd om politieke, sociale en economische invloed in de landen van het Oostelijk Partnerschap een steeds actievare rol speelt, en dat Chinese investeringen, onder meer via het “Nieuwe Zijderoute”-initiatief, samen met goedkope leningen de schuld/bbp-ratio doen stijgen en er naar verwachting toe zullen leiden dat de landen van het Oostelijk Partnerschap hun schulden niet meer kunnen betalen, een situatie die kan leiden tot agressieve overnames, vaak van strategische infrastructuur, of verplichte aanpassing van het beleid van het betreffende land aan het beleid van China;
- BX. overwegende dat bepaalde derde landen, en met name Iran, invloed uitoefenen op de landen van het Oostelijk Partnerschap en dat deze invloed zich grotendeels concentreert in de zuidelijke Kaukasus, waar de van oudsher bestaande culturele, religieuze, politieke en economische invloed van Iran steeds groter wordt, waardoor de veiligheid en de stabiliteit van enkele landen van het Oostelijk Partnerschap dreigen te worden ondermijnd, bijvoorbeeld door moordaanslagen in Georgië en Azerbeidzjan waarvoor leden van de Iraanse Islamitische Revolutionaire Garde verantwoordelijk worden geacht, een situatie die de inspanningen van de EU om te werken aan veiligheid, stabiliteit en goed nabuurschap in de landen van het Oostelijk Partnerschap verder in gevaar brengt;
- BY. overwegende dat het 44 dagen durende conflict, waartoe door Azerbeidzjan de aanzet werd gegeven, ertoe heeft geleid dat de politieke, strategische en operationele status quo van de zuidelijke Kaukasus fundamenteel is veranderd, ertoe heeft geleid dat duizenden mensen gewond en tienduizenden mensen ontheemd zijn geraakt, en ertoe heeft geleid dat Rusland in het kader van de uitvoering van de staakt-het-vuren-overeenkomst van 10 november 2020 ongeveer 2 000 zogenaamde vredessoldaten heeft ingezet in de Lachin-corridor en in en rondom Nagorno-Karabach; overwegende dat er tussen Azerbeidzjan en Armenië nog steeds schermutselingen plaatsvinden en dat het conflict in Nagorno-Karabach nog niet is opgelost; overwegende dat Rusland een conflict dat in een voormalig Sovjetland is ontstaan niet in zijn eentje zal kunnen oplossen; overwegende dat het gebrek aan een strategische visie en het uitblijven van diplomatieke initiatieven van de EU ertoe heeft geleid dat Rusland, Turkije, Iran en andere actoren hun invloed in de zuidelijke Kaukasus konden uitbreiden;
- BZ. overwegende dat de belangrijkste pijpleiding voor de levering van gas aan Nagorno-Karabach beschadigd is geraakt, waardoor het betwiste gebied op 8 maart 2022 van de energievoorziening werd afgesneden, dit vanwege de aanhoudende militaire activiteiten van Armeense en Azerbeidzjaanse strijdkrachten in Nagorno-Karabach;
- CA. overwegende dat de strijdkrachten van de CSTO (onder aanvoering van het Russische leger en met onder meer deelname van strijdkrachten uit Belarus en Armenië) op verzoek van de regering van Kazachstan begin januari 2022 in Kazachstan hebben geholpen bij het neerslaan van burgerprotesten om de positie van het huidige regime te handhaven en zijn belangen te beschermen;
- CB. overwegende dat de Russische Federatie haar illegale militaire aanwezigheid in de door Georgië bezette gebieden in Abchazië en Zuid-Ossetië steeds verder versterkt, haar troepenmacht steeds verder uitbouwt en steeds vaker militaire oefeningen houdt, doorgaat met het verstrekken van Russische paspoorten en de praktijk van het verleggen van grenzen (borderisation) steeds verder opvoert door langs de administratieve grens prikkeldraadversperringen op te werpen en andere barrières te bouwen, hetgeen de veiligheidssituatie ter plaatse in ernstige mate verstoort en het levensonderhoud van de bevolking in de door het conflict getroffen gebieden bedreigt;
- CC. overwegende dat het welslagen van elke GVDB-missie afhangt van de robuustheid van haar mandaat en van de politieke wil van de EU-lidstaten en de partnerlanden en hun onderlinge cohesie, alsmede van de bereidheid van de lidstaten om hun deskundigheid, capaciteiten, personeel en middelen in te zetten;
- CD. overwegende dat het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC) van de EU zal moeten nadenken over manieren om door de EU geleide missies en civiel EU-personeel te beschermen tegen dergelijke toenemende dreigingen;
- CE. overwegende dat het voor het behalen van de doelstellingen van de GVDB-missies noodzakelijk is dat hun mandaat ook adviserende en opleidingstaken omvat met betrekking tot de omgang met de opkomende en disruptieve technologieën die in verband met “bevroren conflicten” snel opgang maken; overwegende dat GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap door moeten gaan zolang ze door de ontvangende landen en de lidstaten noodzakelijk worden geacht om de doelstellingen van de missie te bereiken;
- CF. overwegende dat de Raad momenteel onderhandelt over mogelijkheden om de GVDB-aanwezigheid in Oekraïne uit te breiden;

Woensdag, 8 juni 2022

- CG. overwegende dat de adviesmissie van de EU voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne (EUAM) een civiele missie is die in 2014 van start ging na een verzoek daartoe van de Oekraïense regering en die tot doel heeft de hervorming van de rechtshandhavingsinstanties en rechtsstatelijke instellingen te steunen, om op die manier, na de gewelddadige gebeurtenissen rondom de Oekraïense revolutie, het vertrouwen van de Oekraïense burgers te herstellen;
- CH. overwegende dat EUAM met het oog op de ondersteuning van de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne vijf prioritaire gebieden heeft vastgesteld, te weten nationale en staatsveiligheid, georganiseerde en grensoverschrijdende misdaad, strafrecht, openbare veiligheid en politiebeheer en digitale transformatie en innovatie, en beschikt over een jaarlijkse begroting van 29,5 miljoen EUR en over 371 personeelsleden, waaronder Oekraïners en personeelsleden uit andere derde landen, en dat het mandaat van EUAM in 2024 kan worden verlengd;
- CI. overwegende dat EUAM drie verschillende soorten werkzaamheden verricht: het verstrekken van strategisch advies met het oog op de ontwikkeling van strategische documenten en wetgeving; het ondersteunen van de uitvoering van hervormingen door middel van praktisch advies, opleiding en uitrusting; en het bevorderen van samenwerking en coördinatie om te zorgen voor samenhang tussen de hervormingsinspanningen van Oekraïne en internationale actoren;
- CJ. overwegende dat EUAM haar activiteiten in samenwerking met de nationale veiligheidsraad en de buitenlandse veiligheidsdienst van Oekraïne uitvoert; overwegende dat EUAM samenwerkt met de openbaar aanklagers van het rechtssysteem van Oekraïne om de onafhankelijkheid en efficiëntie van het openbaar ministerie te waarborgen; overwegende dat EUAM de Oekraïense politiediensten opleidt en uitrust via haar plaatselijke regionale kantoren en via samenwerking met naburige provincies; overwegende dat EUAM bij haar politieopleidingsinitiatieven de focus legt op de verstrekking van strategisch advies en een “dialoog inzake openbare veiligheid”, en de lokale politie opleidt voor cruciale taken;
- CK. overwegende dat EUAM in het kader van de dreigingsevaluatie voor zware en georganiseerde criminaliteit (Socta) met Europol samenwerkt om de Oekraïense autoriteiten te helpen bij maatregelen voor capaciteitsopbouw en geïntegreerd grensbeheer;
- CL. overwegende dat de ondersteuning van de hervorming van de Oekraïense veiligheidsdienst voor EUAM nog altijd prioriteit heeft en dat zij in dit kader met name aandacht moet schenken aan de uitvoering van de hervorming, om ervoor te zorgen dat de Oekraïense veiligheidsdienst haar bevoegdheden met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek afbouwt, zichzelf demilitariseert, zorgt voor een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de veiligheidsdienst en andere veiligheidsinstanties, doeltreffend toezicht uitoefent en ervoor zorgt dat zij in omvang afneemt; overwegende dat wet nr. 3196, indien correct uitgevoerd, ervoor zorgt dat de Oekraïense veiligheidsdienst zich bij haar inspanningen vooral richt op contraspionage, het tegengaan van bedreigingen van de staatsveiligheid, terrorismebestrijding, cyberveiligheid, de bescherming van de nationale staat en de territoriale integriteit, en de bescherming van staatsgeheimen; overwegende dat de hervormingen die nodig zijn om een democratische ontwikkeling te waarborgen, ertoe moeten leiden dat bij de Oekraïense veiligheidsdienst een duidelijke scheiding van functies wordt doorgevoerd, dat de Oekraïense veiligheidsdienst geen onderzoek meer doet naar economische misdrijven en corruptie (behalve in uitzonderlijke gevallen wanneer de procureur-generaal daar toestemming voor geeft), dat wordt gezorgd voor politieke onafhankelijkheid, demilitarisering en verdere optimalisering, meer transparantie en controleerbaarheid, en dat extra aandacht wordt besteed aan de bescherming van kritieke infrastructuur;
- CM. overwegende dat de hulp van EUAM bij de oprichting van het Bureau voor Economische Veiligheid, dat zich richt op de bestrijding van financiële criminaliteit in heel Oekraïne, een essentieel onderdeel van de hervorming is geweest; overwegende dat transparantie bij de selectie van personeelsleden van het Bureau voor Economische Veiligheid en herstructurering van de Belastingdienst van cruciaal belang zijn om de invloed van oligarchen op de Oekraïense economie geleidelijk terug te dringen; overwegende dat het Bureau voor Economische Veiligheid bevoegdheden van de Oekraïense veiligheidsdienst met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek op het gebied van economische veiligheid zal overnemen en de Oekraïense overheid moet steunen bij het weerstaan van de druk die wordt uitgeoefend door wetshandhavingsinstanties;
- CN. overwegende dat EUAM in 2020 een vierde plaatselijk kantoor heeft geopend, en wel in Marioepol, bedoeld om de uitvoering van centraal aangestuurde regionale en lokale hervormingen te ondersteunen, zoals het opleiden en adviseren van plaatselijke rechtshandhavingsinstanties, hetgeen een weerspiegeling vormde van de steeds grotere rol van EUAM bij het versterken van de weerbaarheid van Oekraïne en van de wens van Oekraïne om de doelstellingen van het GVDB over te nemen; overwegende dat het plaatselijke kantoor in Marioepol tijdens de Russische aanvallen moest worden geëvacueerd en uiteindelijk werd vernietigd;
- CO. overwegende dat door de Russische invasie van Oekraïne al het internationale personeel gedwongen werd het land te verlaten; overwegende dat EUAM contact blijft houden met haar Oekraïense tegenhangers en paraat blijft in afwachting van verdere instructies van de EU;

Woensdag, 8 juni 2022

- CP. overwegende dat alle personeelsleden van EUAM die afkomstig waren uit de lidstaten vanwege de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne geëvacueerd moesten worden;
- CQ. overwegende dat de missie van de Europese Unie voor bijstandverlening inzake grensbeheer aan Moldavië en Oekraïne (EUBAM) een civiele missie is die in 2005 van start is gegaan; overwegende dat deze missie een niet-uitvoerend mandaat heeft om de grensbeheercapaciteit van grenswachten, douaneautoriteiten en rechtshandhavinginstanties in Oekraïne en de Republiek Moldavië te vergroten, dat deze missie beschikt over een jaarlijkse begroting van 12 miljoen EUR en meer dan 200 personeelsleden, en dat haar mandaat in november 2023 kan worden verlengd;
- CR. overwegende dat de EUBAM de Republiek Moldavië en Oekraïne helpt te voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van de diepe en brede vrijhandelszone (DCFTA), als onderdeel van hun associatieovereenkomsten met de EU, en tot doel heeft de grens- en douanecapaciteit van Moldavië en Oekraïne te versterken; overwegende dat EUBAM tot taak heeft douanefraude, drugsmokkel, irreguliere migratie en mensenhandel te bestrijden, de handel te bevorderen en een geïntegreerd grensbeheer te ondersteunen, en te helpen bij het vinden van een vreedzame oplossing voor het Transnistrische conflict met behulp van het “5+2”-proces;
- CS. overwegende dat tabakssmokkel en smokkel van namaakproducten de staatsbegrotingen van de Republiek Moldavië, Oekraïne en de lidstaten naar schatting een verlies van 10 miljard EUR per jaar berokkent; overwegende dat EUBAM in de periode 2020-2021 meerdere smokkeloperaties heeft tegengehouden, waarbij grote hoeveelheden munitie, tabak, alcohol, ethanol en heroïne in beslag zijn genomen;
- CT. overwegende dat EUBAM de douaneautoriteiten van de Republiek Moldavië en Oekraïne helpt bij het ontwikkelen van algemene gemeenschappelijke indicatoren voor het signaleren van slachtoffers van mensenhandel;
- CU. overwegende dat de Task Force Drugs van EUBAM ernaar streeft de partnerdiensten van de missie te laten samenwerken met andere instanties voor drugsbestrijding in de regio; overwegende dat EUBAM samenwerkt met diverse internationale organisaties, waaronder Europol, Frontex en de OVSE via haar werkgroep Wapens, gezamenlijke operaties in het kader van ORION II en het initiatief “EU 4 Border Security”;
- CV. overwegende dat EUBAM voorstander is van heropening van de internationale vervoerscorridors die Transnistrië doorkruisen, en technische maatregelen ontwikkelt en bepleit voor het opbouwen van vertrouwen tussen Chisinau en Tiraspol op het gebied van vervoer, douane, veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden, en wetshandhaving;
- CW. overwegende dat EUBAM bijdraagt tot de vreedzame oplossing van het Transnistrische conflict door het treffen van maatregelen voor het opbouwen van wederzijds vertrouwen en door op treden als waarnemer aan het Transnistrische deel van de grens tussen Moldavië en Oekraïne;
- CX. overwegende dat de Russische Federatie een zogenaamde vredesmissie van ongeveer 500 soldaten en een operationele groep van ongeveer 1 500 soldaten in Transnistrië gestationeerd houdt, controle uitoefent over de separatistische gewapende groepen van Transnistrië en jaarlijks met Transnistrië meer dan 100 gezamenlijke militaire oefeningen organiseert; overwegende dat er reden is tot bezorgdheid over de pogingen van separatisten uit Tiraspol om erkenning te krijgen voor de op 4 maart 2022 uitgeroepen onafhankelijkheid van Transnistrië;
- CY. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne de veiligheid van EUBAM Moldavië ernstig in gevaar heeft gebracht en uiteindelijk tot de evacuatie van EUBAM-personeel uit het land kan leiden;
- CZ. overwegende dat de waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië (EUMM) een civiele missie is die in 2008 van start is gegaan, na de ondertekening van het met bemiddeling door de EU tot stand gekomen zespuntenakkoord waarmee een einde kwam aan de oorlog tussen Georgië en Rusland; overwegende dat EUMM in de 13 jaar van haar bestaan het sterke politieke engagement van de EU in de regio heeft vertegenwoordigd door bij te dragen aan het opbouwen van vertrouwen en aan de normalisering van de situatie, en door bij te dragen aan de stabiliteit van de betrekkingen tussen de partijen die bij het conflict betrokken waren, alsmede aan de stabiliteit in de bredere regio;
- DA. overwegende dat momenteel 325 personen werkzaam zijn voor EUMM, waaronder meer dan 200 civiele waarnemers, dat EUMM beschikt over een begroting van 44,8 miljoen EUR en dat haar mandaat in december 2022 kan worden verlengd;

Woensdag, 8 juni 2022

- DB. overwegende dat het oorspronkelijke mandaat uit 2008 ongewijzigd blijft wat betreft het toezicht op de uitvoering van de met bemiddeling van de EU tot stand gekomen overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren tussen Georgië en Rusland, waarin wordt opgeroepen tot het afzien van het gebruik van geweld, het staken van de vijandelijkheden, het verlenen van toegang tot humanitaire hulp, de terugkeer van de Georgische strijdkrachten naar hun normale onderkomens, de terugtrekking van de Russische strijdkrachten naar de posities van vóór de vijandelijkheden en het starten van internationale besprekingen over de veiligheid en stabiliteit van Zuid-Ossetië en Abchazië;
- DC. overwegende dat Rusland zich niet houdt aan de met bemiddeling van de EU tot stand gebrachte overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren tussen Georgië en Rusland, omdat het strijdkrachten, agenten van de Federale Veiligheidsdienst en grenswachten van de Russische Federatie illegaal gestationeerd houdt in de afgescheiden regio's Abchazië en Zuid-Ossetië; overwegende dat Rusland de instelling van internationale veiligheidsmechanismen ter plaatse niet toestaat en EUMM geen toegang verleent tot de door Rusland bezette gebieden, hetgeen een ernstige belemmering vormt voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de missie; overwegende dat het EUMM-mandaat in geheel Georgië geldig is; overwegende dat EUMM heeft geconstateerd dat Rusland zich schuldig maakt aan het heimelijk verplaatsen van de grens met Georgië, waarbij de administratieve grenzen tot op Georgisch grondgebied worden opgeschoven en de bezetting van het grondgebied van Georgië verder wordt uitgebreid;
- DD. overwegende dat de Russische Federatie de met bemiddeling van de EU tot stand gekomen overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren op flagrante wijze blijft schenden en dat de lidstaten hierop in meeste gevallen slechts zeer beperkt of helemaal niet reageren, waardoor de Russische Federatie aangemoedigd wordt om meer van dergelijke acties te ondernemen; overwegende dat er over de administratieve grenzen heen illegale arrestaties hebben plaatsgevonden en dat er illegale grensverplaatsingen hebben plaatsgevonden;
- DE. overwegende dat EUMM geen standaard civiele missie is vanwege de inhoud van haar mandaat en focus op toezichthoudende activiteiten, civiele competentieopbouw en het aansturen van activiteiten die bedoeld zijn om het wederzijds vertrouwen op te bouwen via de verlening van kleine subsidies en het opzetten van gerichte projecten voor beide partijen; overwegende dat EUMM zich op grond van haar mandaat kan richten op hybride dreigingen, mensenrechten, minderheden en de milieuaspecten van veiligheid; overwegende dat EUMM een adviescomité inzake hybride oorlogsvoering heeft ingesteld en regelmatig contact heeft met het verbindingsbureau van de NAVO en het team dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Substantial NATO-Georgia Package;
- DF. overwegende dat EUMM in Ergneti regelmatig bijeenkomsten van het mechanisme voor preventie van en respons bij incidenten (IPRM) organiseert om de veiligheidssituatie ter plaatse te bespreken en dat de regering van Georgië, de afgescheiden regio's en de Russische Federatie aan deze bijeenkomsten deelnemen; overwegende dat een soortgelijk mechanisme in Gali, Abchazië, helaas is stilgelegd;
- DG. overwegende dat EUMM de onderwerpen en situaties die zij analyseert en haar capaciteiten moet blijven uitbreiden om de aanhoudende hybride dreigingen het hoofd te kunnen bieden, en dat zij om die reden moet kunnen beschikken over een toereikende begroting en voldoende middelen;
- DH. overwegende dat EUMM het doelwit is van de verspreiding van desinformatie, vooral door traditionele en sociale mediakanalen die gevestigd zijn in door Rusland gesteunde bezette regio's, waardoor EUMM haar interne middelen moet inzetten om deze desinformatie tegen te gaan en met andere instanties samen te werken op dit gebied;
- DI. overwegende dat EUMM een "hotline" beheert, die dient als instrument voor het opbouwen van vertrouwen en die een belangrijk communicatiekanaal is tussen de regering van Georgië en de de-factautoriteiten in Abchazië en Zuid-Ossetië, met inbegrip van de in beide regio's gestationeerde grenswachten van de Russische Federatie, met als doel contact te houden indien zich ter plaatse spoedeisende gebeurtenissen voordoen; overwegende dat deze hotline in 2021 meer dan 2 100 keer gebruikt werd; overwegende dat EUMM de onderhandelingen en communicatiekanalen steunt door deel te nemen aan de internationale besprekingen in Genève en door het medevoorzitterschap te bekleden van de bijeenkomsten van het mechanisme voor preventie van en respons bij incidenten (IPRM) in Ergneti;
- DJ. overwegende dat grenswachten van de Russische federale veiligheidsdienst op 24 oktober 2019 voor het eerst in meer dan tien jaar de administratieve grens hebben overschreden en een aantal EUMM-waarnemers gevangen hebben genomen, waarna de EU moest onderhandelen over hun vrijlating;

Woensdag, 8 juni 2022

- DK. overwegende dat EUMM een belangrijke rol speelt door een bijdrage te leveren aan veiligheid, conflictbeheersing en vertrouwensopbouw, en dat deze rol van nog grotere waarde is doordat EUMM ook tegemoet komt aan de menselijke veiligheids- en humanitaire behoeften van de plaatselijke bevolking in door conflicten getroffen gebieden en een doeltreffende uitwisseling van informatie mogelijk maakt, bijvoorbeeld in verband met het organiseren van medische evacuaties of de vrijlating van personen en EUMM-waarnemers die bij de administratieve grenzen worden vastgehouden, alsook door mee te werken aan het faciliteren van persoonlijke besprekingen tijdens IPRM-bijeenkomsten in Ergneti;
- DL. overwegende dat Georgië een van de landen is die per hoofd van de bevolking het meest bijdragen aan de GVDB-missies in Afrika;
- DM. overwegende dat de landen van het Oostelijk Partnerschap nog steeds zeer kwetsbaar zijn voor energieonzekerheid, vooral de Republiek Moldavië en Oekraïne, die door Rusland voortdurend worden bedreigd met het stoppen van de energieleveranties;
- DN. overwegende dat de maatregelen die de EU neemt om de energieonzekerheid te verminderen door de energiebronnen te diversifiëren, zullen bijdragen tot de veiligheid en stabiliteit in de oostelijke regio;
- DO. overwegende dat de Commissie reeds actie had ondernomen om de afhankelijkheid van Europa van één enkele leverancier te verminderen door gas af te nemen van meerdere leveranciers; overwegende dat de Commissie in reactie op de gevolgen van de sancties tegen Rusland een nieuw plan heeft opgesteld om de afhankelijkheid van de invoer van Russische energie te doorbreken en tegen eind 2022 100 miljard kubieke meter gas uit Rusland te vervangen door vloeibaar aardgas en via pijpleidingen ingevoerd gas van niet-Russische leveranciers, en grotere hoeveelheden biomethaan en hernieuwbare waterstof te produceren en in te voeren; overwegende dat het plan erop gericht is het gebruik van fossiele brandstoffen voor woningen, gebouwen, de industrie en de elektriciteitsvoorziening te verminderen, energie-efficiëntie te stimuleren, meer gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen, de elektrificatie te versnellen, en knelpunten in de infrastructuur aan te pakken;
1. herhaalt dat de EU zich ondubbelzinnig inzet voor de soevereiniteit, de territoriale integriteit en de politieke onafhankelijkheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap binnen hun internationaal erkende grenzen, en dat zij deze landen steunt bij hun inspanningen om deze beginselen volledig te doen naleven; benadrukt dat de lidstaten in dit verband eendrachtig en solidair moeten optreden;
 2. veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de onuitgelokte en niet te rechtvaardigen aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en de militaire acties van Rusland in de niet door de Oekraïense regering gecontroleerde regio's Donetsk en Loehansk, op de illegaal geannexeerde Krim en in Belarus; benadrukt dat de aanhoudende Russische agressie en de uitbreiding van zijn militaire activiteiten in Oekraïne de veiligheid in Europa en de wereld ondermijnen; herhaalt zijn standpunt dat de partners en bondgenoten hun militaire steun aan Oekraïne moeten opvoeren en meer wapens ter beschikking moeten stellen, hetgeen in overeenstemming is met artikel 51 van het VN-Handvest dat individuele en collectieve zelfverdediging toestaat;
 3. onderstreept dat de EU zeer groot belang hecht aan duurzame vrede en veiligheid voor de bevolking van de landen van het Oostelijk Partnerschap; veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de aanvalsoorlog die de Russische Federatie in gang heeft gezet en haar betrokkenheid bij zowel de militaire als de cyberoorlog die in de landen van het Oostelijk Partnerschap wordt gevoerd; roept Rusland op de aanvalsoorlog tegen Oekraïne onmiddellijk te beëindigen en alle Russische troepen onmiddellijk en volledig terug te trekken uit alle door Rusland bezette gebieden in de landen van het Oostelijk Partnerschap, en een einde te maken aan de militaire vijandelijkheden tegen Oekraïne, die levens van burgers en soldaten eisen, miljoenen mensen op de vlucht doen slaan en de sociaaleconomische ontwikkeling belemmeren; veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de aanvallen op en de bezetting van de nucleaire installaties van Oekraïne door de Russische strijdkrachten en is van oordeel dat Rusland niet mag slagen in zijn pogingen om zijn invloed in het Oostelijk Partnerschap door middel van geweld en dwang te versterken; wijst op het belang van eensgezindheid onder, solidariteit tussen en coherent optreden door de lidstaten; roept op tot intensievere samenwerking met gelijkgestemde democratische bondgenoten om de negatieve invloed van vreemde mogendheden in het Oostelijk Partnerschap te verminderen en te bestrijden;
 4. is ingenomen met de conclusies van de top van het Oostelijk Partnerschap van 2021 en de verdere samenwerking tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap; stelt in het licht van de veiligheidsuitdagingen waarmee de landen van het Oostelijk Partnerschap geconfronteerd worden, met name de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, langdurige conflicten, agressieve militaire acties, hybride dreigingen en inmenging in democratische processen, voor om de samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van veiligheid en defensie uit te breiden en de investeringen en bijstandverlening op het gebied van veiligheid, militaire samenwerking, inlichtingendiensten en cybersamenwerking met de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap op te voeren;

Woensdag, 8 juni 2022

5. is voorstander van nauwere coördinatie en hechtere samenwerking op defensie- en veiligheidsgebied met een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap, met het oog op het bevorderen van de strategische doelstellingen inzake veiligheid van de bevolking en duurzame vrede in de hele regio van het Oostelijk Partnerschap en daarbuiten, en pleit in dat kader voor een geïntegreerde aanpak in het kader waarvan het volledige potentieel van het GVDB in verband met de beleidsinstrumenten op dit gebied wordt benut; spreekt zijn krachtige steun uit voor de lopende GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap; dringt er sterk op aan de veiligheidsdimensie van het EU-beleid ten aanzien van de landen van het Oostelijk Partnerschap te versterken, strategische veiligheidspartnerschappen met een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap te ontwikkelen, de dialoog en de samenwerking op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid te intensiveren, en te werken aan een actievere rol voor de EU op het gebied van de-escalatie van bestaande spanningen, de voorkoming van toekomstige conflicten, bemiddeling en maatregelen voor het opbouwen van vertrouwen, alsook op het gebied van het oplossen van conflicten, het tegengaan van hybride dreigingen, desinformatie en propaganda, het verlenen van bijstand en samenwerking op het gebied van civiele defensie en het ondersteunen van een brede evaluatie van de veiligheidssector in de landen van het Oostelijk Partnerschap, waarbij wordt nagegaan op welke gebieden van defensie en veiligheid verbetering noodzakelijk is en de EU en de lidstaten hun steun kunnen coördineren; is van oordeel dat verder gewerkt moet worden aan onderlinge afstemming en geleidelijke convergentie van het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap, overeenkomstig de verbintenissen van de partnerlanden met de EU; roept de landen van het Oostelijk Partnerschap op zich aan te sluiten bij het sanctiebeleid van de EU tegen Rusland naar aanleiding van zijn oorlog tegen Oekraïne;
6. benadrukt dat vreedzame oplossing van lopende of onopgeloste conflicten in de regio, op basis van het internationaal recht en goede nabuurschapsbetrekkingen, van cruciaal belang is voor de opbouw en versterking van veerkrachtige en duurzame democratieën in het Oostelijk Partnerschap; herinnert eraan dat vrede en veiligheid sterke instellingen vergen die publieke verantwoording afleggen, en dat goed bestuur en eerbiediging van de rechtsstaat daarbij onontbeerlijk zijn; spoort de partners van het Oostelijk Partnerschap met klem aan zich verder in te zetten voor hervormingen die erop gericht zijn om dergelijke instellingen te verwezenlijken, omdat externe dreigingen alleen kunnen worden weerstaan als er sterke en democratische instellingen zijn die voor de nodige binnenlandse veerkracht kunnen zorgen;
7. benadrukt dat de EU zich moet blijven inzetten voor een klimaat dat bevorderlijk is voor de oplossing van conflicten en steun moet blijven verlenen aan activiteiten die het vertrouwen van mensen en contacten tussen mensen in door conflicten verdeelde gemeenschappen bevorderen, prioriteit moet geven aan inspanningen voor proactieve vredesopbouw, met inbegrip van preventieve diplomatie, en de financiering voor mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing en actie moet uitbreiden;
8. roept de landen van het Oostelijk Partnerschap op zich permanent in te zetten voor voorzetting van de samenwerking met de buurlanden, omdat hiermee de reeds vruchtbare samenwerking nog kan worden verdiept en onnodige spanningen als gevolg van onopgeloste bilaterale kwesties kunnen worden voorkomen;
9. roept in het licht van de verdeeldheid die in het Oostelijk Partnerschap heerst op tot meer aandacht voor verzoening en voor herstel van banden tussen gemeenschappen; pleit in dit kader voor actieve betrokkenheid van actoren uit het maatschappelijk middenveld en van religieuze gemeenschappen op gebieden als conflictanalyse op plaatselijk niveau, bemiddeling, verzoening en versterking van de sociale samenhang;
10. roept op tot nauwere coördinatie met de OVSE om de veiligheidsuitdagingen in de regio van het Oostelijk Partnerschap aan te pakken, met name op het gebied van mensenhandel, wapenbeheersing, het gebruik van migratie als drukmiddel, het opbouwen van vertrouwen en het bevorderen van de dialoog tussen alle bij de crisis betrokken partijen;
11. is onverminderd bezorgd over de voortdurende schendingen van de territoriale wateren en het luchtruim van landen aan de Oostzee, in het Zwarte Zeegebied en aan de Zee van Azov door het Russische regime; dringt er tegen de achtergrond van de aanhoudende aanvalsoorlog tegen Oekraïne bij de lidstaten in het Zwarte Zeegebied op aan om de militaire samenwerking met de partners in het oosten van de Zwarte Zee (Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië) te intensiveren, zowel bilateraal als in NAVO-verband; onderstreept dat het belangrijk is dat de EU en de NAVO samenwerken met de landen van het Oostelijk Partnerschap in het Zwarte Zeegebied om een veilige en stabiele Zwarte Zee regio te waarborgen;
12. roept de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) op en moedigt ook de lidstaten aan om bij te dragen aan de samenwerking in het kader van het Krim-platform, om de hybride dreigingen voor de veiligheid in de bredere Zwarte Zeeregio die worden veroorzaakt door of verband houden met de illegale bezetting en annexatie van de Krim door Rusland en de militarisering van de Zwarte Zee en de Zee van Azov, aan te pakken;
13. is van mening dat het Driezeeëninitiatief (3SI) kan dienen als kanaal voor het doen van investeringen ter bevordering van de wederzijdse veiligheid en de stabiliteit van kritieke infrastructuur en is van mening dat ook de landen van het Oostelijk Partnerschap bij dit initiatief betrokken moeten worden, binnen het kader van bestaande Europese beleidsmaatregelen en programma's, met name het Oostelijk Partnerschap; onderstreept dat het 3SI nauw met de EU moet samenwerken om overlapping van inspanningen en initiatieven en tegenstrijdige benaderingen te voorkomen; steunt het voorstel dat de EU het leiderschap van het 3SI op zich moet nemen;

Woensdag, 8 juni 2022

14. verzoekt de instellingen van de EU een ambitieuzere agenda voor integratie van Oekraïne op te stellen, die praktische stappen zou kunnen omvatten op weg naar de eerste tussenfase van de geleidelijke integratie van Oekraïne in de interne markt van de EU; roept de Commissie op om de verzoeken van Georgië, Oekraïne en de Republiek Moldavië om toekenning van de status van kandidaat-lidstaat grondig op hun merites te beoordelen;

15. verklaart dat de leden van de commissie Buitenlandse Zaken en de subcommissie Mensenrechten van het Europees Parlement de situatie op de voet moeten blijven volgen;

Volledige benutting van het potentieel van het GVDB in het Oostelijk Partnerschap

16. is verheugd over het feit dat in het goedgekeurde strategisch kompas voldoende aandacht wordt besteed aan de landen van het Oostelijk Partnerschap en dat hierin onder meer aandacht wordt besteed aan de steunverlening aan Oekraïne in het licht van de Russische agressie en aan het vergroten van de weerbaarheid tegen Russische provocaties en dreigementen; onderstreept dat moet worden gezorgd voor nauwe coördinatie en samenhang met het komende Strategisch Concept 2022 van de NAVO, met name op het gebied van cyberverdediging en het tegengaan van Russische agressie, hybride oorlogsvoering, desinformatie en buitenlandse manipulatie en inmenging, aangezien het Europese veiligheidsklimaat en de Europese weerbaarheid niet kunnen worden gewaarborgd zonder de veiligheid en weerbaarheid op de lange termijn van alle buurlanden van de EU te garanderen; merkt op dat de aanpak van de EU holistisch moet zijn en onder meer gericht moet zijn op de ondersteuning van democratische en economische hervormingen, het versterken van de institutionele en maatschappelijke weerbaarheid en het vergroten van de veiligheids- en defensiecapaciteiten;

17. verzoekt de lidstaten die zowel lid zijn van de EU als van de NAVO en die deelnemen aan verschillende initiatieven voor capaciteitsopbouw van de NAVO met de landen van het Oostelijk Partnerschap, erop toe te zien dat opleidingsinspanningen en de overdracht van beste praktijken worden gecoördineerd met het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (EU MPCC) en het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC); roept de lidstaten op ervoor te zorgen dat GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap nauw worden gecoördineerd met de strategie en de acties van de NAVO in de regio;

18. moedigt de lidstaten die aan PESCO deelnemen aan om PESCO-projecten af te stemmen op de behoeften van GVDB-missies en -operaties van de EU, bijvoorbeeld door civiele communicatiesystemen met een sterke encryptie te ontwikkelen, en om, met inachtneming van de algemene voorwaarden voor deelname van derde landen aan PESCO-projecten, te overwegen de landen van het Oostelijk Partnerschap die aan deze algemene voorwaarden voldoen, uit te nodigen om deel te nemen; merkt op dat het in het strategisch belang van de EU kan zijn en voor beide partijen voordelig zou zijn strategische partners zoals de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap bij afzonderlijke PESCO-projecten te betrekken, aangezien de landen van het Oostelijk Partnerschap hierdoor unieke capaciteiten en technische deskundigheid zouden verwerven, met name op het gebied van de aanpak van hybride dreigingen en het verhogen van de cyberveiligheid; is in dit verband ingenomen met de uitzending van deskundigen van het door PESCO gefinancierde Cyber Rapid Response Team naar Oekraïne;

19. moedigt de EU en haar lidstaten aan de steunmechanismen voor de verdere deelname van de landen van het Oostelijk Partnerschap aan civiele en militaire missies en operaties in het kader van het GVDB waar nodig uit te breiden, onder meer via studie- en/of werkbezoeken, workshops, GVDB-opleiding en -cursussen e.d. die de samenwerking tussen de partners kunnen helpen verbeteren en bijdragen aan de ontwikkeling van gemeenschappelijke procedures en gezamenlijke acties; moedigt hen voorts aan met de meeste partners van het Oostelijk Partnerschap samen te werken op het gebied van cyberveiligheid, waaronder op het gebied van de uitwisseling van inlichtingen, en bijstand op het gebied van kritieke infrastructuur;

20. overweegt een aantal landen uit het Oostelijk Partnerschap te raadplegen in de eerste stadia van de planning van GVDB-missies en/of operaties, met name missies en/of operaties die plaatsvinden of zullen plaatsvinden onder auspiciën van de landen uit het Oostelijk Partnerschap;

21. wijst op het belang van actieve betrokkenheid bij en een grotere adviserende rol van het Europees Parlement in het besluitvormingsproces met betrekking tot het GVDB zoals dat in de regio van de landen van het Oostelijk Partnerschap wordt uitgevoerd;

22. is ingenomen met het akkoord dat de Raad op 13 april 2022 heeft bereikt over een derde tranche van de militaire steun in het kader van de Europese Vredesfaciliteit, ten bedrage van 1,5 miljard EUR voor de levering van zwaar militair materieel, brandstof en beschermende uitrusting, en roept op tot de onmiddellijke levering ervan; benadrukt dat het in het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de voortdurende verslechtering van de veiligheidssituatie, waardoor de stabiliteit en het bestuur van onze oostelijke partners worden beïnvloed, voor de EU van belang is onze samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie te versterken; is ingenomen met het besluit van de Europese Raad van 2 december 2021 om de Europese Vredesfaciliteit te gebruiken en Oekraïne een pakket van 31 miljoen EUR, Georgië een pakket van 12,75 miljoen EUR en de Republiek Moldavië een pakket van 7 miljoen EUR te verstrekken ter ondersteuning van de versterking van hun veerkracht en defensiecapaciteiten, met name op het gebied van cyberveiligheid, medische, technische,

Woensdag, 8 juni 2022

mobiele en logistieke capaciteiten, en de bestrijding van desinformatie; moedigt het verdere gebruik van de Europese Vredesfaciliteit aan om de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, met name de landen die met gewapende agressie worden geconfronteerd en de landen die GVDB-missies ontvangen, beter in staat te stellen in hun veiligheidsbehoeften op belangrijke gebieden te voorzien, zoals de uitrusting die nodig is om via beveiligde communicatielijnen inlichtingen uit te wisselen en de technische instrumenten die nodig zijn om gewapende agressie en hybride dreigingen te bestrijden; onderstreept dat de EU de materiële en financiële steun aan de landen van het Oostelijk Partnerschap moet opvoeren en zich ook moet richten op capaciteitsopbouw om elk land van het Oostelijk Partnerschap weerbaarder te maken, met name waar het gaat om het tegengaan van desinformatiecampagnes en het versterken van de nationale defensie; onderstreept dat de EU een geïntegreerde aanpak moet ontwikkelen om de landen van het Oostelijk Partnerschap te kunnen bijstaan om de complexe veiligheidssituatie het hoofd te bieden;

23. wijst op het belang van solidariteit van de EU en haar lidstaten met Oekraïne en wijst tevens op de steeds zorgwekkender veiligheidssituatie in een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap; spoort de EU en haar lidstaten aan te waarborgen dat alle steunverlening voor materieel via de Europese Vredesfaciliteit aan landen van het Oostelijk Partnerschap strikt in overeenstemming is met het toepasselijke internationale recht betreffende de levering van materieel aan strijdkrachten, aansluit bij de doelstellingen van de EU inzake steun aan de landen van het Oostelijk Partnerschap, en in voorkomend geval wordt uitgevoerd in coördinatie met de initiatieven van de NAVO voor capaciteitsopbouw in de partnerlanden en met de strategische planning, teneinde onnodige overlappingen te voorkomen en de efficiëntie te vergroten; spoort de lidstaten aan om instrumenten voor militaire hulp te ontwikkelen die sommige landen van het Oostelijk Partnerschap in staat stellen uitrusting van producenten in de EU te kopen; roept de lidstaten op om de administratieve procedures te versoepelen, zodat reeds genomen besluiten over de levering van uitrusting aan de landen van het Oostelijk Partnerschap niet worden geblokkeerd;

24. roept de lidstaten op om de begroting van de Europese Vredesfaciliteit te verhogen om de EU in staat te stellen de veerkracht en de defensiecapaciteit van de landen van het Oostelijk Partnerschap te versterken, onder meer om het hoofd te bieden aan hybride dreigingen;

25. moedigt de lidstaten aan de militaire weerbaarheid van Oekraïne verder te versterken door middel van levering van wapens, waaronder antischeeps-, antitank- en luchtafweerwapens; verwelkomt het feit dat enkele lidstaten zijn overgegaan tot het leveren van dodelijk materieel aan Oekraïne om het land beter in staat te stellen zijn soevereiniteit en territoriale integriteit te verdedigen;

26. verwelkomt de oprichting van een coördinatieplatform van de Militaire Staf van de EU; merkt op dat Polen een logistiek knooppunt is geworden en ervoor moet zorgen dat alle materiële en financiële middelen de Oekraïense strijdkrachten bereiken; spoort de lidstaten aan dringend werk te maken van de uitbreiding en herpositionering van personeel en voorraden in de oostelijke lidstaten van de EU, met name beveiligde communicatieapparatuur, medische benodigdheden en geavanceerde wapens;

27. moedigt de Commissie aan om nieuwe manieren te vinden om de begroting in te zetten als reactie op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en in dat kader na te gaan wanneer een herziening van het meerjarig financieel kader moet plaatsvinden, en om, naast andere beleidsmaatregelen, ook te overwegen de defensie-uitgaven te verhogen, af te zien van het gebruik van Russische koolwaterstoffen, de sociaaleconomische gevolgen van de oorlog voor de EU-burgers te verzachten en de schuldenlast te verlichten, en daarnaast militaire hulp aan de landen van het Oostelijk Partnerschap te blijven verstrekken via de Europese Vredesfaciliteit;

28. is verheugd dat de Commissie een nieuw macrofinancieel noodhulpprogramma voor Oekraïne heeft goedgekeurd ter waarde van maximaal 1,2 miljard EUR, dat zal bijdragen aan de versterking van de macro-economische stabiliteit en de algemene veerkracht van Oekraïne in de economische situatie die is ontstaan door de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne; merkt op dat de EU en de Europese financiële instellingen sinds 2014 meer dan 17 miljard EUR aan subsidies en leningen aan het land hebben toegekend;

29. roept de Commissie op het toezicht op sanctieregelingen te versterken om ervoor te zorgen dat de nu geldende regelingen worden nageleefd;

Verbetering van de samenwerking met instellingen en instrumenten

30. roept de EU en de NAVO-bondgenoten op alle mogelijke middelen in te zetten om de samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van militaire veiligheid te versterken, omdat de veiligheid en stabiliteit van de regio zonder deze samenwerking niet kunnen worden gewaarborgd; verwelkomt het opendeurbeleid van de NAVO, in het kader waarvan met de betrokken aspirant-leden, te weten Oekraïne en Georgië, nauwe politieke en operationele betrekkingen worden onderhouden;

Woensdag, 8 juni 2022

31. wijst op het belang van intensief overleg en versterkte samenwerking tussen de EU en de NAVO met betrekking tot escalerende situaties, zoals de huidige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; onderstreept dat deze samenwerking het veiligheidsbeleid van alle lidstaten moet respecteren en gebaseerd moet zijn op eensgezindheid en solidariteit tussen de lidstaten en op de naleving van de beginselen die verband houden met de bestaande Europese veiligheidsstructuur en het internationaal recht, met inbegrip van de soevereiniteit en territoriale integriteit van buurlanden; roept de trans-Atlantische gemeenschap op om nu en in de toekomst meer inspanningen te leveren om de directe en indirecte daden van agressie van Rusland tegen Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië tegen te gaan;
32. verzoekt de EU de samenwerking met de NAVO te versterken, onder meer in het kader van de komende gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO, ter ondersteuning van de capaciteitsopbouw op het gebied van defensie en veiligheid van de partnerlanden van het oostelijk nabuurschap; is verheugd over de versterkte samenwerking tussen de Verenigde Staten, de EU en haar lidstaten en over de intensieve besprekingen die binnen de NAVO over de veiligheid van Europa worden gevoerd;
33. roept de EDEO op om beoordelingsverslagen, dreigingsanalyses en politieke communicatie te coördineren met de ambassades van de lidstaten en de verbindingsbureaus van de NAVO in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap;
34. is bezorgd over het feit dat één NAVO-lid de toegang van Oekraïne tot het Support and Procurement Agency van de NAVO traineert, ondanks dat daar dringend behoefte aan is, en om redenen die niets met de huidige situatie te maken hebben;
35. is bezorgd over het feit dat een NAVO-lidstaat de besprekingen tussen de NAVO en Oekraïne op ministerieel niveau blokkeert en zo de verdere ontwikkeling van dit partnerschap belemmert;
36. roept de VV/HV op om in de komende dialoog tussen de EU en de VS over veiligheid en defensie, de dialoog tussen de EU en de VS over Rusland en de dialoog tussen de EU en de VS over China bijzondere aandacht te besteden aan de veiligheid van het Oostelijk Partnerschap; merkt op dat de veiligheidsdialoog tussen de EU en de VS een belangrijke kans biedt om te zorgen voor een zo groot mogelijke toegevoegde waarde van de trans-Atlantische betrekkingen op het gebied van veiligheid en defensie, en dat in dat kader ruim voldoende tijd en middelen moeten worden uitgetrokken voor het verbeteren van het veiligheidsklimaat in de regio van het Oostelijk Partnerschap; merkt op dat een democratisch, stabiel en pro-Europees Oostelijk Partnerschap door Rusland als een bedreiging wordt beschouwd en daarom onder politieke en militaire druk staat, met name Oekraïne; herinnert eraan dat niet over een Europese veiligheidsorde kan worden gesproken zonder de Europese landen hierbij te betrekken; benadrukt dat de stabiliteit van het Oostelijk Partnerschap van essentieel belang is voor de veiligheid van het hele Europese continent;
37. roept de EU op om onafhankelijke media en vakbekwame journalisten in de landen van het Oostelijk Partnerschap te steunen om het pluralisme, de mediavrijheid en de rechtsstaat te versterken, desinformatie tegen te gaan en de veerkracht van de democratische samenlevingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten;
38. is bezorgd over de toenemende manipulatie van informatie, verspreiding van desinformatie en hybride bedreigingen die met name van Rusland uitgaan maar daarnaast ook van andere actoren, en die verschillende conflictgebieden en GVDB-missies rechtstreeks treffen en hele regio's destabiliseren;
39. betreurt de pogingen van de Russische autoriteiten om de aanhoudende aanvalsoorlog tegen Oekraïne tegenover de eigen bevolking volledig geheim te houden, met name door de aanvalsoorlog tegen Oekraïne een "speciale operatie" te noemen, door de persvrijheid op te heffen en door strenge juridische sancties op te leggen aan individuen en de onafhankelijke media;
40. benadrukt dat de EU en haar lidstaten de samenwerking met de partners van het Oostelijk Partnerschap moeten versterken, met name op het gebied van strategische communicatie en de bestrijding van desinformatie en de manipulatie van informatie, alsmede van elke kwaadaardige buitenlandse inmenging, om de veerkracht van de staat en de samenleving te vergroten en de verzwakking en versnippering van samenlevingen en instellingen tegen te gaan;
41. roept de EU op om ten behoeve van regeringen, maatschappelijke organisaties, non-gouvernementele organisaties en andere actoren van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap projecten op te zetten om hen te helpen desinformatie en hybride dreigingen te bestrijden, onder meer via de afdeling StratCom van de EDEO en de bijbehorende taskforces, het inlichtingen- en situatiecentrum van de EU (EU-Intcen) en de EU-Fusiecel voor analyse van hybride dreigingen, het systeem voor snelle waarschuwing, de bestaande samenwerking op administratief niveau tussen de EDEO, de Commissie en het Parlement, het door de Commissie geleide netwerk tegen desinformatie, en de administratieve taskforce van het Parlement tegen desinformatie; spoort de lidstaten aan de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap ook te laten deelnemen aan het Europees kenniscentrum voor de bestrijding van hybride dreigingen (Hybrid COE);

Woensdag, 8 juni 2022

42. wijst op het cruciale belang van een intensievere samenwerking tussen de EU en de partners van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van strategische communicatie, de bestrijding van desinformatie en de manipulatie van informatie, alsook van elke kwaadaardige buitenlandse inmenging;
43. roept de EDEO op de capaciteit van de EU-delegaties in de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten om de desinformatiecampagnes tegen te gaan die door buitenlandse overheidsactoren, met name uit Rusland, worden gecoördineerd en die een bedreiging vormen voor de democratische grondbeginselen; dringt erop aan dat de hybride dreigingen die gericht zijn tegen GVDB-missies met spoed en op gestructureerde wijze worden aangepakt, omdat hiermee wordt getracht deze missies te delegitimeren;
44. verzoekt de Raad, de Commissie en de EDEO na te gaan hoe de opbouw van cybercapaciteiten van onze partners kan worden bevorderd, bijvoorbeeld door de adviserende mandaten aan te passen en daarin specifieke training op het gebied van het tegengaan van hybride oorlogsvoering, desinformatiecampagnes en cyberoorlogsvoering, alsmede OSINT-analyse op te nemen, zodat de landen van het Oostelijk Partnerschap de technische infrastructuur die nodig is voor cyberbestendigheid kunnen versterken; moedigt het opzetten van civiele cybermissies aan; wijst op de belangrijke opleidingsactiviteiten van de Europese veiligheids- en defensieacademie (EVDA) op het gebied van cyberverdediging en is ingenomen met de gerichte opleidings- en onderwijs-evenementen die de EVDA voor de partners van het Oostelijk Partnerschap organiseert;
45. spoort de EU aan haar beleid inzake cyberveiligheid aan te scherpen, omdat de aanvalsoorlog in Oekraïne een alarmerend hoog potentieel voor ongekende escalatie inhoudt, ook door derden;
46. onderkent de rol van het maatschappelijk middenveld bij het formuleren van beleid en bij het toezicht op de hervorming van de veiligheidssector en roept ertoe op het maatschappelijk middenveld permanent te steunen en te financieren en, indien de omstandigheden het toelaten, bij belangrijke projecten te betrekken, om op die manier de controleerbaarheid en transparantie in de defensie- en veiligheidssector te vergroten;
47. roept de Commissie, de EDEO en de lidstaten op om de zichtbaarheid van GVDB-missies in het Oostelijk Partnerschap te vergroten door de strategische communicatie erover te verbeteren, door tegen GVDB-missies gerichte desinformatie proactief te bestrijden, en door over de missies, en met name de EU-delegaties, informatie te verstrekken in hun politieke berichtgeving en voor het publiek toegankelijke documenten en bij hun contacten met de internationale pers;
48. benadrukt dat de EU haar institutionele capaciteiten voor conflictpreventie, bemiddeling, dialoog en de-escalatie in de regio van het Oostelijk Partnerschap moet versterken; benadrukt dat de EU een grotere rol zou kunnen spelen bij de totstandbrenging van maatregelen voor vertrouwensopbouw en een grotere rol zou kunnen spelen bij inspanningen om partijen met elkaar te verzoenen; verzoekt de lidstaten en de EDEO ook te werken aan de versterking van de opleiding en capaciteitsopbouw van onze partners in de regio van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie; prijst in dit verband het initiatief van de EU-kenniscentra op het gebied van chemische, biologische, radiologische en nucleaire risicobestrijding in Tbilisi; roept de Commissie op de capaciteitsopbouw van de partners in het Oostelijk Partnerschap te versterken om de veerkracht van hun cruciale entiteiten te vergroten door middel van gemeenschappelijke opleidingsactiviteiten en de uitwisseling van beste praktijken;
49. is ingenomen met de invoering van het EU-concept inzake cultureel erfgoed in conflicten en crises; is van mening dat het GVDB een bijdrage kan leveren aan de aanpak van veiligheidsgerelateerde uitdagingen in verband met het behoud en de bescherming van cultureel erfgoed en is er voorstander van om de mogelijkheden voor ontwikkeling van dergelijke inspanningen in het Oostelijk Partnerschap te verkennen; merkt op dat uitbreiding van het mandaat van de missie met de bescherming van cultureel erfgoed en het aspect van de interculturele dialoog bevorderlijk zou zijn voor het proces van conflictoplossing en voor het tot stand brengen van duurzame akkoorden;
50. moedigt de lidstaten aan ervoor te zorgen dat de digitale transitie in de landen van het Oostelijk Partnerschap beschermd wordt tegen cyberaanvallen en pleit er daarom voor om de bestaande vlaggenschipinitiatieven van de EU voor de opbouw van cybercapaciteit in de regio (CyberEast en EU4Digital) ook in te zetten voor het opzetten van juridische en administratieve structuren voor de certificering van software en hardware en het coördineren van nationale computercrisisresponsteams en van instanties voor forensisch onderzoek en opsporing op het gebied van cybercriminaliteit in heel Europa; roept het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging op om nauw samen te werken met de oostelijke partners van de EU om de cyberveiligheid in de regio te verbeteren; roept de Raad op om met Oekraïne samen te werken om onze gezamenlijke cyberveiligheid en onze gezamenlijke weerbaarheid tegen cyberdreigingen en hybride aanvallen te versterken;
51. spoort elk van de lidstaten aan meer politieke wil en solidariteit aan de dag te leggen door voldoende goed opgeleid en gekwalificeerd personeel in te zetten voor GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, ervoor te zorgen dat een groot aantal lidstaten vertegenwoordigd is bij missies in de hele regio, en een grotere deelname van niet-EU-landen aan deze missies te bevorderen, met name van landen die als gastheer hebben gefungeerd voor met succes

Woensdag, 8 juni 2022

afgeronde GVDB-missies en die een beter inzicht hebben in de plaatselijke context; is verheugd over het feit dat de meeste landen van het Oostelijk Partnerschap deelnemen aan GVDB-missies en -operaties in derde landen en daarmee handelen in overeenstemming met de Europese waarden en belangen; juicht het toe dat een groot aantal lidstaten met landen van het Oostelijk Partnerschap samenwerkt op het gebied van veiligheid, bijvoorbeeld in het kader van de Litouws-Pools-Oekraïense Brigade;

52. is verheugd over het feit dat in het kader van EU-missies en -delegaties militaire adviseurs worden ingezet, en moedigt maatregelen aan om de deskundigheid op het gebied van veiligheid en defensie binnen de EU-delegaties verder te versterken;

53. beschouwt de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne als een waarschuwing voor de Europese defensie en vindt daarom dat er voor toekomstige GVDB-missies in het Oostelijk Partnerschap meer middelen beschikbaar moeten worden gesteld, dat deze missies een hoger ambitieniveau moeten hebben en dat de mandaten van deze missies moeten worden herzien om de uitdagingen het hoofd te bieden en de missiedoelstellingen te verwezenlijken;

54. spoort de lidstaten aan maatregelen te nemen om te zorgen voor een efficiëntere uitwisseling van inlichtingen binnen en tussen GVDB-missies, en met name te zorgen voor betere samenwerking en detachering van personeel van Europol en Interpol naar het hoofdkwartier van de GVDB-missies om een naadloze uitwisseling van inlichtingen mogelijk te maken;

55. roept de EDEO, het MPCC, het CPCC en het GVDB-hoofdkwartier op om te werken aan een betere samenwerking tussen civiele en militaire partners op basis van versterkte institutionele betrekkingen en het delen van kennis en analyses, en daartoe een breed planningskader en een passende manier van werken te ontwikkelen;

56. roept het hoofdkwartier van GVDB-missies op te streven naar meer synergieën met de nationale gezamenlijke opleidings- en evaluatiecentra in de landen van het Oostelijk Partnerschap;

57. roept het CPCC, het MPCC, het Militair Comité van de EU (EUMC) en de Militaire Staf van de EU (EUMS) op een model te ontwikkelen voor het genereren en delen van beste praktijken en knowhow met betrekking tot de planning van campagnes en missies, met name wat betreft dreigings- en risicoanalyses, vroegtijdige waarschuwing en strategische prognose in een zo vroeg mogelijk stadium, in samenwerking met partners die van vitaal belang zijn voor het welslagen van de operaties;

58. roept de Commissie, de EDEO, met name het CPCC, en het EUMC op zich meer in te zetten voor het opbouwen van werkgroepen van verschillende instanties door middel van oefeningen en opleiding; is van mening dat het GVDB, omdat het zowel planning, middelen als logistiek omvat, kan worden gebruikt voor het opbouwen van maatschappelijke veerkracht en wederopbouw, niet alleen in geval van door de mens veroorzaakte rampen, maar ook bij natuurrampen;

59. roept het CPCC en het MPCC op het belang te benadrukken van een professionele civiel-militaire opleiding voor al het personeel dat deel uitmaakt van GVDB-missies; dringt er bij de EU en de lidstaten op aan het personeel dat deel uitmaakt van GVDB-missies te voorzien van passende uitrusting en opleiding, zodat zij waakzamer en weerbaarder worden; verzoekt de Commissie het militaire Erasmusprogramma uit te breiden tot de officieren van de landen van het Oostelijk Partnerschap, zodat zij financiering kunnen ontvangen voor hun studies aan militaire academies in de hele EU; roept de EU op om te onderzoeken of het mogelijk is de rol van de EVDA aldus uit te breiden dat ook de opleiding van officier der strijdkrachten en opleidingen voor nationale defensie worden aangeboden; pleit voor consistentere en meer gestructureerde deelname van relevant personeel aan EVDA-cursussen en voor samenwerking met mechanismen zoals het programma voor beroepsontwikkeling;

60. is er voorstander van dat het militaire Erasmusprogramma aldus wordt uitgebreid dat officieren uit de landen van het Oostelijk Partnerschap ook worden toegelaten en financiering kunnen ontvangen voor hun opleiding aan militaire academies in de hele EU;

61. spoort het hoofdkwartier van de GVDB-missies aan om te streven naar grotere synergieën met de nationale gezamenlijke opleidings- en evaluatiecentra in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke commandoposten of stafoefeningen waarbij mogelijke scenario's worden uitgewerkt waaraan civiele en militaire leiders van de EU-lidstaten, personeelsleden van GVDB-missies en de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap deelnemen;

62. roept de Commissie, de EDEO, het CPCC en het MPCC op de synergieën met andere beleidsterreinen en relevante belanghebbenden te versterken, met het oog op het opvoeren van de inspanningen op het gebied van preventieve vredesopbouw, preventieve diplomatie, vroegtijdige waarschuwing, het opbouwen van vertrouwen en het verbeteren van de weerbaarheid van de burgers tegen desinformatie; spoort de lidstaten aan na te denken over gezamenlijke oefeningen met de landen van het Oostelijk Partnerschap op gebieden als maritieme oefeningen, gemeenschappelijke luchtsteunoperaties en vredesondersteuning;

Woensdag, 8 juni 2022

63. uit zijn bezorgdheid over de heersende politisering van en politieke invloeden op de strijdkrachten in enkele landen van het Oostelijk Partnerschap en dringt erop aan dat dit probleem wordt aangepakt, omdat het ertoe leidt dat officieren die in het kader van de door de EU, de lidstaten en andere partnerlanden gesteunde programma's zijn opgeleid en getraind, om politieke redenen van hun functie worden ontheven of in een lagere rang worden geplaatst;

64. benadrukt dat de EU de rol van vrouwen en jongeren bij de vredesopbouw in het Oostelijk Partnerschap moet bevorderen en de agenda's inzake "Vrouwen, vrede en veiligheid" en "Jongeren, vrede en veiligheid" in het Oostelijk Partnerschap moet bevorderen; benadrukt dat beste praktijken moeten worden uitgewisseld op het gebied van gendergelijkheid en de gendergevoelige aspecten van militaire operaties en civiele missies (ontwerp, planning, analyse, genderevenwicht van het personeel enz.), door gebruik te maken van de verplichte opleiding van de EU voor het personeel van GVDB-missies en -operaties, en door voor elke GVDB-missie en -operatie speciale genderadviseurs aan te stellen;

De landen van het Oostelijk Partnerschap voorzien van extra politieke en strategische capaciteiten voor de uitvoering van GVDB-missies

65. roept de Commissie, de EDEO en met name het CPCC op ervoor te zorgen dat de EUAM blijft inzetten op hervorming van de veiligheidsdienst van Oekraïne en de samenwerking met de veiligheidsdienst op het gebied van cyberveiligheid, terrorismebestrijding en hybride dreigingen na de opheffing van de noodtoestand uitbreidt;

66. spoort de lidstaten en de EU aan de samenwerking in het kader van de EUAM uit te breiden tot alle anticorruptiestructuren die bij de hervorming van de civiele veiligheidssector betrokken zijn, en zowel de anticorruptie instantie van de Oekraïense staat, het Nationaal Agentschap voor Corruptiepreventie, als het Hooggerechtshof voor Corruptiebestrijding erbij te betrekken, hetzij in de vorm van opleiding en instructie, hetzij op basis van het uitwisselen van beste praktijken en het gezamenlijk vaststellen van toekomstige prioriteiten; spoort de lidstaten aan om aan te bevelen dat de Oekraïense overheidsdiensten in hun trainingen aandacht besteden aan gevallen van corruptie en analyses van de redenen waarom onderzoeken zijn mislukt en daders niet ter verantwoording zijn geroepen, om te voorkomen dat fouten uit het verleden worden opnieuw worden gemaakt; waardeert de wijze waarop de GVDB-missies zijn aangepast als reactie op de Russische aanvalsoorlog;

67. roept de Commissie, de EDEO en het CPCC op ervoor te zorgen dat de EUAM prioriteit blijft geven aan hervorming van de Oekraïense veiligheidsdienst na de opheffing van de noodtoestand, om te zorgen voor meer toezicht, beperking van de bevoegdheden met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek, vermindering van het aantal detentiecentra en inkrimping en demilitarisering van de veiligheidsdienst, waarbij elk kwartaal een evaluatie van de uitvoering moet plaatsvinden;

68. moedigt de lidstaten en de EU aan meer steun te verlenen aan de EUAM bij haar inspanningen op het gebied van digitalisering in het kader van de hervorming van de Oekraïense civiele veiligheidssector, in de vorm van opleidingen en beschikbaarstelling van technologieën op het gebied van gegevensregistratie, personeelsbeheer en gerechtelijke procedures, met als doel om de transparantie te bevorderen, het vertrouwen van de gemeenschap op te bouwen en corruptie tegen te gaan; is ingenomen met de toezegging van de EUAM dat de rol van vrouwen binnen wetshandhavinginstanties zal worden versterkt;

69. herinnert eraan dat het uitbreiden van mandaten gepaard moet gaan met adequate middelen; is bezorgd dat als de EUAM zich met een groot aantal sectoren bezighoudt maar niet over voldoende middelen beschikt om haar taken uit te voeren, dit tot versnippering kan leiden; moedigt de lidstaten aan om het personeel van de EUAM te laten bijstaan door vertegenwoordigers van speciale diensten, zodat hervormingen daadwerkelijk kunnen worden doorgevoerd en praktisch advies kan worden verstrekt;

70. roept op tot uitbreiding van het mandaat van de EUAM op het gebied van de bestrijding van hybride dreigingen, strategische communicatie, digitale technologie en cyberveiligheid, teneinde de Oekraïense overheidsinstellingen beter in staat te stellen het hoofd te bieden aan dreigingen op het gebied van desinformatie, zoals het gebruik van communicatiemiddelen om het vertrouwen in overheidsinstellingen te ondermijnen, de verspreiding van foute informatie en vijandige propaganda, het veroorzaken van polarisering van de samenleving en het stimuleren van negatieve percepties van Oekraïne;

71. roept de lidstaten op Oekraïne meer steun te verlenen bij zijn inspanningen om weerstand te bieden aan de Russische agressie en zijn defensiesector verder te hervormen, en wijst erop dat deze sector fundamentele hervormingen ondergaat die verstrekken gevolgen zullen hebben voor de Oekraïense strijdkrachten, hun vermogen om de veiligheid van Oekraïne te waarborgen en de opbouw van het vertrouwen van het publiek; verzoekt de lidstaten om, nadat een politieke regeling tussen Oekraïne en Rusland bereikt is, met spoed te besluiten een militaire advies- en opleidingsmissie in het kader van het

Woensdag, 8 juni 2022

GVDB op te zetten met het oog op het versterken van de capaciteit van Oekraïne om te opereren in dichtbevolkte stedelijke gevechtszones en in asymmetrische en cyberoorlogen, en met het oog op het hervormen van het militaire opleidingsstelsel, dat een cruciale rol speelt bij het doorvoeren van een duurzame hervorming van de Oekraïense defensiesector;

72. roept de EU en de lidstaten op krachtiger publiekelijk te reageren op provocaties tegen de EUMM, met name op schendingen van het staakt-het-vuren; herinnert eraan dat de EUMM het mandaat heeft om in het hele grondgebied binnen de internationaal erkende grenzen van Georgië te opereren en dringt aan op onbelemmerde toegang tot de Georgische regio's Abchazië en Zuid-Ossetië;

73. roept de Commissie en de EDEO op ervoor te zorgen dat aan het EUMM-hoofdkwartier passende middelen ter beschikking worden gesteld, met name beveiligde informatie- en communicatiekanalen, nachtzichtapparatuur, beeldmateriaal van hogere kwaliteit en verbeterde mogelijkheden voor het verzamelen en analyseren van informatie uit open bronnen (OSINT);

74. roept de Raad op de EUAM, de EUMM en de EUBAM zo lang te handhaven als nodig is, op basis van regelmatige evaluaties van de uitvoering van deze missies en van de behoeften in het licht van de GVDB-prioriteiten, en steunt de procedure voor het vaststellen van de mandaten, zodat die gemakkelijker kunnen worden aangepast aan de ontwikkelingen ter plaatse; roept op tot een regelmatige evaluatie van de noodzaak van het opzetten van andere of aanvullende missies in het licht van de GVDB-prioriteiten;

75. herhaalt dat de EU de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de Republiek Moldavië steunt, alsook de inspanningen in het kader van het 5+2 onderhandelingsproces om tot een vreedzame, duurzame en omvattende politieke oplossing van het Transnistrische conflict te komen, op basis van eerbiediging van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de Republiek Moldavië binnen haar internationaal erkende grenzen, met een speciale status voor Transnistrië, waarbij de bescherming van de mensenrechten gewaarborgd is, ook in de gebieden die momenteel niet onder het gezag van de grondwettelijke autoriteiten staan; herinnert eraan dat de Algemene Vergadering van de VN op 22 juni 2018 een resolutie heeft aangenomen waarin de Russische Federatie wordt opgeroepen haar troepen en wapens onvoorwaardelijk van het grondgebied van de Republiek Moldavië terug te trekken; roept nogmaals op tot de onmiddellijke uitvoering van die resolutie;

76. spreekt zijn bezorgdheid uit over de recente ontwikkelingen op het grondgebied van de regio Transnistrië en veroordeelt deze als gevaarlijke provocaties in een zeer onstabiele veiligheidssituatie; roept op tot kalmte met het oog op de veiligheid en het welzijn van de mensen die aan weerszijden van de rivier de Dnjestr en in de aangrenzende regio's in de buurlanden wonen;

77. is uiterst bezorgd over de aanhoudende spanningen aan de grens tussen Armenië en Azerbeidzjan in de nasleep van het gewelddadige conflict in het najaar van 2020; roept de Raad en de EDEO op te blijven werken aan het opbouwen van vertrouwen, het verminderen van de spanningen en het tot stand brengen van een vreedzame regeling tussen Armenië en Azerbeidzjan; wijst op het belang van uitwisseling en vrijlating van alle gevangenen, opheldering van het lot van de vermisten, het mogelijk maken van mijnopruijing, het waarborgen van veilig en vrij verkeer van burgers in Nagorno-Karabach, het verlenen van bijstand aan door het conflict getroffen bevolkingsgroepen, vertrouwenwekkende maatregelen, intermenselijke contacten en ondersteuning van de inspanningen voor wederopbouw, en benadrukt dat het behoud van het cultureel erfgoed en de interculturele dialoog bevorderlijk zijn voor het proces van conflictoplossing; is van mening dat de gevolgen van deze vijandelijkheden en de aanwezigheid van zogenaamde Russische "vredeshandhavers" geen invloed mogen hebben op de politieke ontwikkelingen in Armenië en de toekomst van de hervormingsagenda van het land;

78. is verheugd over het resultaat van de bijeenkomst op hoog niveau tussen de voorzitter van de Europese Raad, Charles Michel, president Ilham Alijev van de Republiek Azerbeidzjan en premier Nikol Pasjinian van de Republiek Armenië op 14 december 2021, waar de twee laatstgenoemden opnieuw hun bereidheid uitspraken om oplossingen te vinden voor openstaande bilaterale kwesties en onderhandelingen te starten over de afbakening van de grenzen, waarvoor de EU bereid is technische bijstand te verlenen; roept de Commissie, de EDEO en de lidstaten op te ijveren voor het starten van onderhandelingen voor de afbakening van de staatsgrenzen en voor een duurzame overeenkomst die tot vreedzame co-existentie leidt;

79. roept de EU en de lidstaten op te voorkomen dat het conflict tussen Azerbeidzjan en Armenië onoplosbaar wordt;

80. roept de Commissie op om elk gebruik of elke financiering door de EU van illegale surveillancetechnologieën te voorkomen, en roept de EU en de lidstaten op om met de Azerbeidzjaanse regering in gesprek te gaan om een einde te maken aan het gebruik van dergelijke illegale surveillancetechnologieën en de inzet van repressieve cyberveiligheidsmaatregelen;

Woensdag, 8 juni 2022

81. uit zijn diepe bezorgdheid over de destabiliserende en terroristische activiteiten van bepaalde landen, met name Iran, in de zuidelijke Kaukasus; veroordeelt met klem alle terreurdaden; is ingenomen met de samenwerking op veiligheidsgebied tussen de EU, haar lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap en steunt ten volle de verdere verdieping van de samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding; verzoekt de EDEO zo spoedig mogelijk een veiligheidsdialoog met Armenië aan te gaan, zoals reeds met Azerbeidzjan is gebeurd; dringt er bij de EU en de lidstaten op aan te voorkomen dat het conflict tussen Azerbeidzjan en Armenië in een impasse geraakt;

82. wijst erop dat China in de landen van het Oostelijk Partnerschap een steeds grotere rol speelt en bijvoorbeeld een vrijhandelsovereenkomst met Georgië heeft gesloten; onderstreept dat de EU een strategische evaluatie moet uitvoeren van de wijze waarop deze steeds groter wordende rol gevolgen kan hebben voor de invloed van de EU in en de samenwerking van de EU met de landen van het Oostelijk Partnerschap;

83. roept de EDEO op de toenemende aanwezigheid van China in de landen van het Oostelijk Partnerschap in het oog te houden en daarbij ook te letten op de feitelijke en mogelijke gevolgen voor de interne veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap, alsmede op de geopolitieke situatie in bredere zin;

84. merkt op dat China zich verzet tegen de economische sancties tegen Rusland die naar aanleiding van de aanval op Oekraïne zijn vastgesteld, omdat deze sancties volgens China unilateraal zijn en niet zijn goedgekeurd door de VN-Veiligheidsraad; benadrukt dat China het optreden van Rusland in Oekraïne nog niet heeft veroordeeld en evenmin heeft erkend dat Rusland Oekraïne is binnengevallen; merkt op dat de staatstelevisie in China de aanvalsoorlog in Oekraïne grotendeels negeert en beweert dat de invasie de schuld is van de VS en de NAVO;

85. dringt aan op een onmiddellijk embargo op de invoer van olie, kolen, kernbrandstof en gas uit Rusland en op volledige stopzetting van Nord Stream I en II; wijst erop dat Nord Stream II voor Rusland een belangrijk instrument was om zijn politieke en economische invloed op de lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten; merkt op dat er een groot potentieel is voor het gebruik van biobrandstoffen in de landen van het Oostelijk Partnerschap, en dat die landen meer gebruik kunnen maken van diverse hernieuwbare energiebronnen als middel om de energieafhankelijkheid te verminderen;

86. is verheugd dat tijdens de meest recente top van het Oostelijk Partnerschap in december 2021 de intentie is uitgesproken om met geassocieerde partners van het Oostelijk Partnerschap die daar belangstelling voor hebben te onderzoeken hoe de sectorale samenwerking op het gebied van energiezekerheid kan worden versterkt; is van mening dat klimaatmaatregelen een onderwerp zijn voor mogelijke verdere samenwerking tussen de EU en het Oostelijk Partnerschap;

87. moedigt de lidstaten aan de oprichting te overwegen van een specifiek op het klimaat gericht fonds in het kader van het Oostelijk Partnerschap, dat ten goede zou kunnen komen aan grensoverschrijdende en regionale samenwerking, bescherming van de biodiversiteit, duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, onderzoek en onderwijs, alsmede capaciteitsopbouw in groene technologieën op basis van beste praktijken in de lidstaten;

o

o o

88. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad van de Europese Unie, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EU-agentschappen die betrokken zijn bij defensie en cyberveiligheid, de secretaris-generaal van de NAVO en de nationale parlementen van de lidstaten.

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0237

De mensenrechtensituatie in Xinjiang, inclusief de politiedossiers van Xinjiang

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de mensenrechtensituatie in Xinjiang, inclusief de politiedossiers van Xinjiang (2022/2700(RSP))

(2022/C 493/07)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties en verslagen over de situatie in China, met name die van 17 december 2020 over dwangarbeid en de situatie van de Oeigoeren in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang ⁽¹⁾ en die van 19 december 2019 over de situatie van de Oeigoeren in China (China Cables) ⁽²⁾,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,
 - gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 16 december 1966,
 - gezien Verordening (EU) 2020/1998 van de Raad ⁽³⁾ en Besluit (GBVB) 2020/1999 van de Raad van 7 december 2020 ⁽⁴⁾ betreffende beperkende maatregelen tegen ernstige schendingen van de mensenrechten,
 - gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989,
 - gezien artikel 36 van de grondwet van de Volksrepubliek China, waarin het recht van alle burgers op vrijheid van religie en geloof wordt gewaarborgd, en artikel 4 van diezelfde grondwet, waarin de rechten van etnische minderheden worden gegarandeerd,
 - gezien artikel 144, lid 5, en artikel 132, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de bevordering en eerbiediging van mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat de kern moeten uitmaken van de betrekkingen die de EU met China onderhoudt, in overeenstemming met het engagement van de EU om deze waarden in haar extern optreden uit te dragen en de toezegging van China om zich bij zijn eigen ontwikkeling en in het kader van internationale samenwerking aan deze waarden te zullen houden;
- B. overwegende dat het Internationaal Consortium van Onderzoeksjournalisten en een aantal internationale media, waaronder de *BBC*, *El País* uit Spanje, *Le Monde* uit Frankrijk, en *Der Spiegel* uit Duitsland, de politiedossiers van Xinjiang hebben kunnen inzien;
- C. overwegende dat de verantwoordelijke Chinese autoriteiten de beschuldigingen van grootschalige en stelselmatige mensenrechtenschendingen in Xinjiang hebben ontkend;
- D. overwegende dat de politiedossiers van Xinjiang in detail — en, voor het eerst, mét talrijke foto's — de omvang van de stelselmatige, gewelddadige en willekeurige onderdrukking in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang documenteren;
- E. overwegende dat dit materiaal de geïnformeerde rol, de actieve steun en de directe betrokkenheid van de centrale regering in Beijing, met inbegrip van Xi Jinping en Li Keqiang, en van hooggeplaatste functionarissen van de Oeigoerse autonome regio Xinjiang bij het aansturen van het massale interneringsbeleid in Xinjiang blootlegt; overwegende dat uit de documenten ook de geïnformeerde en actieve steun van president Xi Jinping voor de heropvoedings-, lik op stuk- en deradicaliseringscampagnes blijkt, alsook voor de niet-aflatende toekenning van financiering voor de bouw van nog meer detentiecentra en personeel in verband met de instroom van gedetineerden;

⁽¹⁾ PB C 445 van 29.10.2021, blz. 114.

⁽²⁾ PB C 255 van 29.6.2021, blz. 60.

⁽³⁾ PB L 410 I van 7.12.2020, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 410 I van 7.12.2020, blz. 13.

Donderdag, 9 juni 2022

- F. overwegende dat zowel het Oeigoertribunaal als andere geloofwaardige en onafhankelijke onderzoeksinstanties hebben geconcludeerd dat de ernstige en stelselmatige mensenrechtenschendingen van China tegen de Oeigoeren en andere etnisch Turkse bevolkingsgroepen neerkomen op foltering, misdaden tegen de menselijkheid en genocide⁽⁵⁾; overwegende dat de Amerikaanse regering en wetgevende organen in de VS, Canada, het VK, Nederland, België, Frankrijk, Litouwen, Tsjechië en Ierland vergelijkbare conclusies hebben getrokken;
- G. overwegende dat — sinds 2017 — meerdere ngo's bij herhaling hebben gemeld dat China zich schuldig maakt aan de grootschalige detentie van Oeigoeren, Kazachen en andere overwegend islamitische etnische groepen in Xinjiang;
- H. overwegende dat de wreedheden tegen de Oeigoeren moeten worden gezien in de context van het algemenere repressieve en agressieve interne en externe beleid van China;
1. veroordeelt in de meest scherpe bewoordingen het feit dat de Oeigoerse gemeenschap in de Volksrepubliek China stelselmatig en gewelddadig wordt onderdrukt, waaronder middels grootschalige deportatie, politieke indoctrinatie, het scheiden van gezinnen, inperking van de godsdienstvrijheid, culturele vernietiging, en de brede inzet van surveillance;
 2. stelt dat het geloofwaardige bewijs van geboortepreventiemaatregelen en van de scheiding van Oeigoerse kinderen van hun ouders duidt op misdaden tegen de menselijkheid en betekent dat er een groot risico op genocide bestaat; verzoekt de Chinese autoriteiten een eind te maken aan alle door de regering gesponsorde programma's voor dwangarbeid en grootschalige gedwongen sterilisatie, en onmiddellijk te stoppen met alle maatregelen die gericht zijn op het voorkomen van zwangerschappen onder de Oeigoerse bevolking, waaronder gedwongen abortussen en sancties voor het overtreden van de regels inzake geboortebeperving;
 3. maakt zich grote zorgen over de buitensporige en willekeurige gevangenisstraffen die voor vermeende gevallen van terrorisme en extremisme worden opgelegd, als gevolg waarvan, volgens de politiedossiers van Xinjiang, in 2018 22 000 personen, oftewel 12 % van de volwassen Oeigoeren in Konasheher, gevangen zaten⁽⁶⁾; maakt zich zorgen over de beschuldigingen van stelselmatige verkrachting, seksueel misbruik en foltering van vrouwen in de Chinese heropvoedingskampen;
 4. verzoekt de Chinese regering onmiddellijk een eind te maken aan de praktijk van willekeurige detentie zonder inbeschuldigingstelling, rechtszaak of veroordeling in verband met misdrijven van Oeigoeren en andere etnisch Turkse bevolkingsgroepen, alle kampen en detentiecentra te sluiten, alle gedetineerden onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten, en de Oeigoerse kinderen die in staatstehuizen zijn geplaatst te herenigen met hun ouders;
 5. herinnert eraan dat China het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing heeft geratificeerd, dat voorziet in een absoluut en onaantastbaar verbod op foltering en andere vormen van wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing;
 6. verzoekt de Chinese autoriteiten de Oeigoerse wetenschapper en winnaar van de Sacharovprijs 2019 Ilham Tohti onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten, en er in de tussentijd zorg voor te dragen dat hij regelmatig en onbeperkt toegang heeft tot zijn familie en de advocaten van zijn keuze;
 7. herhaalt zijn verzoek aan de Chinese autoriteiten om vrije, betekenisvolle en onbelemmerde toegang tot de Oeigoerse autonome regio Xinjiang toe te staan, alsook onbeperkte toegang tot de interneringskampen voor onafhankelijke journalisten, internationale waarnemers en onderzoeksorganen, waaronder — in het bijzonder — de mandaathouders van de speciale procedures van de VN-Mensenrechtenraad en de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, alsook tot de detentiecentra, teneinde te controleren of deze daadwerkelijk niet langer bestaan, zoals China beweert;

⁽⁵⁾ <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/12/Uyghur-Tribunal-Summary-Judgment-9th-Dec-21.pdf>;
https://14ee1ae3-14ee-4012-91cf-a6a3b7dc3d8b.usrfiles.com/ugd/14ee1a_3f31c56ca64a461592ffc2690c9bb737.pdf;
<https://newlinesinstitute.org/uyghurs/the-uyghur-genocide-an-examination-of-chinas-breaches-of-the-1948-genocide-convention/>
<https://www.ushmm.org/genocide-prevention/reports-and-resources/the-chinese-governments-assault-on-the-uyghurs>

⁽⁶⁾ <https://www.washingtonpost.com/world/2022/05/24/xinjiang-michelle-bachelet-china-uyghur/>

Donderdag, 9 juni 2022

8. herinnert aan de voorstellen voor een speciale sessie van (of een urgent debat in) de VN-Mensenrechtenraad over de verslechterende mensenrechtensituatie in China en over de aanneming van een resolutie voor de oprichting van een monitoring- en rapportagemechanisme, overeenkomstig een wereldwijde oproep van honderden maatschappelijke organisaties uit alle windstreken;
9. betreurt het feit dat de Chinese autoriteiten de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten tijdens haar bezoek aan China en de Oeigoerse autonome regio Xinjiang geen onbelemmerde toegang hebben toegestaan tot onafhankelijke maatschappelijke organisaties, mensenrechtenactivisten en de detentiecentra, waardoor zij de omvang van de politieke heropvoedingskampen in Xinjiang niet met eigen ogen heeft kunnen vaststellen; betreurt het feit dat de Commissaris van de VN voor de mensenrechten, mevrouw Bachelet, de Chinese regering tijdens haar bezoek niet onomwonden ter verantwoording heeft geroepen voor de mensenrechtenschendingen tegen de Oeigoeren;
10. verzoekt de Hoge Commissaris met klem nu onverwijld het langverwachte rapport over mensenrechtenschendingen in Xinjiang te publiceren, dat stoelt op de beschikbare, brede en steeds verder in omvang toenemende bewijzen van de schaal en de ernst van de mensenrechtenschendingen die door de Chinese autoriteiten worden begaan;
11. verzoekt de lidstaten en de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid met klem snel aanvullende sancties op te leggen aan de hoge Chinese functionarissen, zoals Chen Quanguo, Zhao Kezhi, Guo Shengkun en Hu Lianhe, alsook de andere functionarissen die in de politiedossiers van Xinjiang worden geïdentificeerd, en de andere personen en entiteiten die betrokken zijn bij de stelselmatige mensenrechtenschendingen in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang;
12. verzoekt de Raad de mensenrechtenschendingen in Xinjiang op de agenda van de volgende Europese Raad te zetten en de leden van de G7 en de G20 te verzoeken dit onderwerp ook te behandelen;
13. verzoekt de EU en haar lidstaten alle noodzakelijke stappen te ondernemen, overeenkomstig het VN-Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide, om een eind te maken aan deze wreedheden en ervoor te zorgen dat de daders ter verantwoording worden geroepen, waaronder via internationale verantwoordingsmechanismen;
14. onderkent dat de betrekkingen tussen de EU en China in steeds grotere mate worden gekenmerkt door economische concurrentie en stelselmatige rivaliteit; onderkent het feit dat de EU-leiders de grove mensenrechtenschendingen in Xinjiang tijdens de recente top EU-China ter tafel hebben gebracht, en benadrukt dat het belangrijk is dit bij elke gelegenheid en op de hoogste niveaus te blijven doen;
15. spoort de EU en de lidstaten aan onverwijld de risico's in verband met Chinese buitenlandse inmenging in kaart te brengen en in te dammen; veroordeelt met klem alle vormen van transnationale onderdrukking en pogingen om Chinese dissidenten of vertegenwoordigers van de Oeigoerse gemeenschap die in het buitenland wonen, het zwijgen op te leggen;
16. verzoekt de EU en de lidstaten hun uitleveringsverdragen met China en Hongkong op te schorten;
17. verzoekt de Chinese autoriteiten om alle Oeigoeren die de Volksrepubliek China willen verlaten, toe te staan dat te doen;
18. verzoekt de Commissie een voorstel te presenteren voor een verbod op de invoer van alle producten die met dwangarbeid worden gemaakt, alsook van producten die worden gemaakt door alle Chinese bedrijven waarvan bekend is dat ze dwangarbeiders gebruiken; herhaalt voorstander te zijn van een ambitieuze richtlijn inzake zorgvuldigheid in verband met "duurzaam ondernemen";
19. verzoekt de EU en de lidstaten nogmaals na te gaan of entiteiten die actief zijn op de interne markt van de EU direct dan wel indirect betrokken zijn bij het opzetten van grootschalige surveillancesystemen in Xinjiang, bij het exploiteren of bouwen van detentiecentra voor minderheden in Xinjiang, of bij het uitvoeren van transacties met personen die gesanctioneerd zijn wegens de vervolging van de Oeigoeren en andere minderheidsgroepen in Xinjiang; benadrukt dat de vaststelling van deze feiten handelsgerelateerde maatregelen, uitsluiting van overheidsopdrachten en sancties in gang moet zetten;

Donderdag, 9 juni 2022

20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de secretaris-generaal van de VN, de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN, en de regering en het parlement van de Volksrepubliek China.

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0238

De instrumentalisering van justitie als instrument van repressie in Nicaragua

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de instrumentalisering van justitie als instrument van repressie in Nicaragua (2022/2701(RSP))

(2022/C 493/08)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Nicaragua, en met name die van 16 december 2021 ⁽¹⁾, 8 juli 2021 ⁽²⁾, 8 oktober 2020, 19 december 2019 ⁽³⁾, 14 maart 2019 ⁽⁴⁾ en 31 mei 2018 ⁽⁵⁾,
 - gezien de verklaringen van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid namens de EU van 15 augustus 2021, 8 november 2021 en 14 maart 2022,
 - gezien de verklaringen van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten tijdens de 48e en 49e zitting van de Mensenrechtenraad en haar jaarverslag over de mensenrechtensituatie in Nicaragua van 7 maart 2022,
 - gezien de verklaringen van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de mensenrechten van 23 juni 2021, 20 november 2021 en 11 februari 2022,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,
 - gezien de EU-richtsnoeren over mensenrechtenverdedigers van juni 2004, die in 2008 zijn geactualiseerd,
 - gezien de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Midden-Amerika, anderzijds (de associatieovereenkomst tussen de EU en Midden-Amerika),
 - gezien de verordeningen en besluiten van de Raad betreffende beperkende maatregelen tegen ernstige schendingen van de mensenrechten in Nicaragua,
 - gezien het Amerikaans Verdrag inzake de rechten van de mens van 1969 (het Pact van San José),
 - gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, de VN-standaardminimumregels voor de behandeling van gevangenen (de Nelson Mandela-regels), de VN-regels voor de behandeling van vrouwelijke gevangenen en niet tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen voor vrouwelijke daders (de regels van Bangkok) en het Verdrag van Wenen,
 - gezien Resolutie A/HRC/49/L.20 over de bevordering en bescherming van de mensenrechten in Nicaragua, die op 31 maart 2022 door de VN-Mensenrechtenraad is aangenomen,
 - gezien de grondwet van de Republiek Nicaragua,
 - gezien artikel 144, lid 5, en artikel 132, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat het regime Ortega-Murillo sinds april 2018 in Nicaragua een systeem van staatsonderdrukking heeft ingevoerd dat wordt gekenmerkt door systemische straffeloosheid wat mensenrechtenschendingen betreft, achteruitgang op institutioneel vlak en op het gebied van de rechtsstaat en de uitvoering van een georkestreerde strategie — duidelijk met medewerking van de rechterlijke macht — die erop gericht is afwijkende stemmen het zwijgen op te leggen;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0513.

⁽²⁾ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 204.

⁽³⁾ PB C 255 van 29.6.2021, blz. 65.

⁽⁴⁾ PB C 23 van 21.1.2021, blz. 126.

⁽⁵⁾ PB C 76 van 9.3.2020, blz. 164.

Donderdag, 9 juni 2022

- B. overwegende dat de Nicaraguaanse autoriteiten sinds 2018 gebruikmaken van systematische en gerichte opsluiting, pesterijen en intimidatie van politieke tegenstanders, de oppositie, studenten- en plattelandsleiders, journalisten, mensenrechtenverdedigers, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en kunstenaars, die herhaaldelijk zijn geconfronteerd met doodsbedreigingen, intimidatie, online lastercampagnes, pesterijen, bewaking, geweld, gerechtelijke vervolging en willekeurige vrijheidsberoving; overwegende dat journalisten en andere mensenrechtenverdedigers ondanks deze talrijke risico's een essentiële rol blijven vervullen bij de monitoring van de situatie op het gebied van de mensenrechten en vrijheden in Nicaragua;
- C. overwegende dat het regime Ortega-Murillo de afgelopen jaren een regelgevingskader heeft aangenomen en toegepast dat steeds repressiever wordt;
- D. overwegende dat volgens het speciaal follow-upmechanisme voor Nicaragua (MESENI) tot op heden ten minste 182 politieke tegenstanders gevangen worden gehouden in onmenselijke omstandigheden die niet voldoen aan internationale mensenrechtenverplichtingen zoals de Nelson Mandela-regels; overwegende dat zeven van deze politieke gevangenen presidentskandidaten waren voor de verkiezingen van 2021; overwegende dat critici van het Nicaraguaanse regime tijdens hun gevangenschap te maken hebben gehad met stelselmatig misbruik, waaronder onmenselijke, vernederende en ontterende behandeling die neerkomt op foltering, hetgeen onder meer heeft geleid tot de dood van politiek gevangene en voormalig rebellenleider Hugo Torres; overwegende dat de Nicaraguaanse autoriteiten ook intimidatie hebben uitgeoefend op de gezinnen en familieleden van politieke gevangenen, die met vervolging en bedreiging zijn geconfronteerd;
- E. overwegende dat het gebrek aan scheiding der machten en de volledige controle van het Nicaraguaanse regime over de instellingen ertoe hebben geleid dat de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie ondergeschikt zijn geworden aan de wil van het regime, waarbij de rechtsstaat, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en maatschappelijke organisaties, en bijgevolg ook de democratie worden weggevaagd om in Nicaragua een dictatuur tot stand te brengen;
- F. overwegende dat Nicaraguaanse rechtbanken veroordelingen en strenge straffen hebben uitgesproken tegen afwijkende stemmen, op basis van gesloten rechtszaken en zonder de fundamentele waarborgen voor een eerlijk proces in acht te nemen;
- G. overwegende dat de rechters en aanklagers in deze rechtszaken consequent een eerlijke rechtsgang hebben belemmerd; overwegende dat het Openbaar Ministerie in een openbare nota het vermoeden van onschuld heeft geschonden;
- H. overwegende dat duizenden Nicaraguanen zich door het aanhoudende harde optreden en de voortdurende onderdrukking gedwongen zagen het land te ontvluchten; overwegende dat vergelijkbare patronen van onderdrukking worden waargenomen, met toegenomen aanvallen op de vrijheid van meningsuiting; overwegende dat bedreigingen door het Openbaar Ministerie ten aanzien van verschillende journalisten en mediawerkers velen van hen hebben doen besluiten Nicaragua te verlaten om bescherming te zoeken;
- I. overwegende dat het regime Ortega-Murillo in 2022 bijna 400 non-profitorganisaties heeft verboden, waardoor deze hun juridische status hebben verloren; overwegende dat onder meer ook de katholieke kerk het slachtoffer is geworden van het regime Ortega-Murillo, net als de Nicaraguaanse Taalacademie, leden van inheemse gemeenschappen en andere minderheidsgroepen;
- J. overwegende dat het regime Ortega-Murillo het internationaal recht en met name het Verdrag van Wenen heeft geschonden door het hoofdkwartier te bestormen en de gebouwen te bezetten van de Organisatie van Amerikaanse Staten, die op 25 april 2022 het land werd uitgezet;
- K. overwegende dat de VN-Mensenrechtenraad, naar aanleiding van een sterk gesteund initiatief van het maatschappelijk middenveld, een groep mensenrechtendeskundigen heeft samengesteld om grondig en onafhankelijk onderzoek te verrichten naar alle vermeende gevallen van schendingen en misbruik van de mensenrechten die sinds april 2018 zijn gepleegd, met aandacht voor de genderdimensie van deze schendingen; overwegende dat zowel de EU als de VS Nicaragua sancties hebben opgelegd;
1. spreekt in de krachtigste bewoordingen zijn veroordeling uit over het systematische harde optreden tegen politieke oppositiepartijen, de onderdrukking van actoren van het maatschappelijk middenveld, mensenrechtenverdedigers en de media, andere mediawerkers, journalisten en hun familieleden, studenten, leden van de katholieke kerk en anderen, alsook over de aanhoudende corruptie van functionarissen van het Nicaraguaanse regime;

Donderdag, 9 juni 2022

2. veroordeelt de dood van de heer Hugo Torres in gevangenschap ten stelligste;
3. veroordeelt de arrestatie op 1 juni 2022 van priester Manuel Salvador García, die nog steeds in voorlopige hechtenis zit, en roept op tot zijn onmiddellijke vrijlating;
4. dringt nogmaals aan op de onmiddellijke uitlevering van Alessio Casimirri aan Italië;
5. veroordeelt de onrechtmatige detentie, het gebrek aan garanties bij rechtszaken en de illegale veroordeling van politieke gevangenen die in Nicaragua plaatsvinden; dringt er bij de Nicaraguaanse autoriteiten op aan de waarborgen voor de volledige uitoefening van de burgerrechten en politieke rechten van alle Nicaraguanen te herstellen, een einde te maken aan de vervolging van de democratische oppositie, de pers en het maatschappelijk middenveld, de sinds april 2018 gevangengehouden personen onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten, de gerechtelijke procedures tegen hen te annuleren en een veilige terugkeer naar huis van alle vluchtelingen en ballingen mogelijk te maken;
6. dringt aan op het herstel van de rechtsstaat, de scheiding der machten en de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht, en verzoekt de overheidsinstanties met klem het wetboek van strafrecht en het vermoeden van onschuld te eerbiedigen en een einde te maken aan het criminaliseren van de oppositie;
7. veroordeelt de onwettige rechterlijke uitspraken die louter de repressieve bedoelingen van het Nicaraguaanse regime bevestigen, en veroordeelt tevens dat rechters een repressiemacht zijn geworden en verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen;
8. dringt er bij de Europese Unie op aan het Nicaraguaanse regime, met name zijn rechters, ter verantwoording te roepen voor de repressie in het land en voor de gerechtelijke procedures die zijn opgestart tegen oppositieleiden en andere critici; verzoekt de Raad onmiddellijk de procedure in te leiden om de volgende rechters op te nemen op de lijst van personen aan wie de EU sancties oplegt: Nadia Camila Tardencilla, Angel Jeancarlos Fernández González, Ulisa Yaoska Tapia Silva, Rosa Velia Baca Cardoza, Veronica Fiallos Moncada, Luden Martin Quiroz García, Karen Vanesa Chavarría, Felix Ernesto Salmerón Moreno, Nancy Aguirre Gudiel, William Irving Howard López, Erick Ramón Laguna Averzuz, Melvin Leopoldo Vargas García, Irma Oralia Laguna Cruz, Rolando Sanarrusia en anderen, alsook de rechters van het hof van beroep van Managua die tevens betrokken waren bij de ontneming van de procedurele en materiële rechten van onrechtmatig veroordeelde personen: Octavio Roths Schuh Andino, Ángela Dávila en Argentina Solís;
9. verzoekt de lidstaten en de VN-Veiligheidsraad om overeenkomstig de artikelen 13 en 14 van het Statuut van Rome via het Internationaal Strafhof een formeel onderzoek naar Nicaragua en Daniel Ortega in te stellen wegens misdaden tegen de menselijkheid op grond van artikel 7 van het Statuut van Rome;
10. spreekt zijn steun uit voor de Nicaraguaanse burgers die vreedzaam protesteren tegen het regime Ortega-Murillo; betreurt ten eerste dat er sinds het harde optreden van 2018 geen gerechtelijke stappen zijn ondernomen om gerechtigheid en schadeloosstelling voor de slachtoffers van ernstige mensenrechtenschendingen te waarborgen;
11. dringt er bij Nicaragua op aan de sinds 2018 aangenomen wetgeving die de maatschappelijke en democratische ruimte onnodig inperkt in te trekken, met name de speciale wet inzake cybercriminaliteit (Wet 1042), Wet 1040 inzake de regulering van buitenlandse agenten en Wet 1055 inzake de verdediging van de rechten van het volk op onafhankelijkheid, soevereiniteit en zelfbeschikking voor vrede, alsook de hervorming van het wetboek van strafvordering; herinnert eraan dat Nicaragua op grond van de associatieovereenkomst tussen de EU en Midden-Amerika de beginselen van de rechtsstaat, de democratie en de mensenrechten moet eerbiedigen en consolideren; herhaalt dat, gezien de huidige omstandigheden, de democratieclausule van de associatieovereenkomst in werking moet worden gesteld;
12. benadrukt dat internationale mensenrechteninstanties, zoals het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten en de Inter-Amerikaanse Commissie voor de mensenrechten, toestemming moeten krijgen om naar Nicaragua terug te keren; betreurt het gebrek aan samenwerking van Nicaraguaanse autoriteiten met regionale en internationale mensenrechtenmechanismen; roept de EU ertoe op het mandaat van de drie onafhankelijke leden van de onlangs door de VN-Mensenrechtenraad opgerichte groep mensenrechtendeskundigen inzake Nicaragua te steunen en nauw met hen samen te werken om de verantwoordingsplicht voor schendingen en misbruik van de mensenrechten in Nicaragua te bevorderen;
13. veroordeelt dat bijna 400 ngo's gedwongen zijn hun werkzaamheden in Nicaragua stop te zetten, waaronder de Nicaraguaanse Taalacademie; verzoekt de Nicaraguaanse autoriteiten te stoppen met het onrechtmatig sluiten van ngo's en de rechtspersoonlijkheid te herstellen van alle organisaties, politieke partijen, universiteiten en mediakanalen die willekeurig zijn opgedoekt, en alle activa, documenten en uitrusting die illegaal in beslag zijn genomen terug te geven;

Donderdag, 9 juni 2022

14. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de onderdrukking van vrije en onafhankelijke media in het land, waardoor meer dan 100 journalisten zich gedwongen zagen in ballingschap te gaan;
 15. dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan de situatie ter plaatse nauwlettend te volgen via hun lokale vertegenwoordigers en ambassades in Nicaragua; verzoekt de EU-delegatie en de lidstaten met diplomatieke missies in het land om de EU-richtsnoeren over mensenrechtenverdedigers volledig toe te passen, om alle passende steun te verlenen aan mensenrechtenverdedigers die worden vastgehouden, onder meer via bezoeken aan de gevangenis en toezicht op processen, en om schendingen ten aanzien van mensenrechtenverdedigers en de onafhankelijke media publiekelijk aan te klagen en hun werkzaamheden te ondersteunen; verzoekt de EU-delegatie en de lidstaten gebruik te maken van alle beschikbare instrumenten om hun steun voor het werk van mensenrechtenverdedigers op te voeren, in voorkomend geval de afgifte van noodvisa te vergemakkelijken en tijdelijk onderdak te bieden in de EU-lidstaten om humanitaire redenen;
 16. betreurt ten zeerste dat Nicaraguaanse vertegenwoordigers tegen de uitzetting van Rusland uit de VN-Mensenrechtenraad wegens gruweldaden van Russische troepen tijdens de oorlog in Oekraïne hebben gestemd, en dat Nicaragua zich heeft onthouden van stemming over Resolutie ES-11/1 van de Algemene Vergadering van de VN van 2 maart 2022, waarin de Russische invasie van Oekraïne wordt betreurd en een volledige terugtrekking van de Russische troepen wordt geëist;
 17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de secretaris-generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten, de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering, het Centraal-Amerikaans Parlement, de Groep van Lima en de regering en het parlement van de Republiek Nicaragua.
-

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0239

Schendingen van de mediavrijheid en veiligheid van journalisten in Georgië

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over schendingen van de mediavrijheid en de veiligheid van journalisten in Georgië (2022/2702(RSP))

(2022/C 493/09)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn voorgaande resoluties over Georgië, met name van 16 september 2020 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Georgië ⁽¹⁾,
 - gezien het recente bezoek van de OVSE-vertegenwoordiger voor mediavrijheid aan Georgië op 28 en 29 april 2022,
 - gezien het akkoord dat op 19 april 2021 bereikt is tussen de Georgische politieke krachten, na bemiddeling van de voorzitter van de Europese Raad,
 - gezien de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, die op 1 juli 2016 volledig in werking is getreden ⁽²⁾,
 - gezien de wereldindex voor persvrijheid van Verslaggevers zonder Grenzen van 2021 en 2022,
 - gezien artikel 144, lid 5, en artikel 132, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Georgië en de EU zich in hun associatieovereenkomst, die sinds 1 juli 2016 van kracht is, ertoe hebben verbonden een politieke dialoog te ontwikkelen met als doel de eerbiediging van de democratische beginselen, de rechtsstaat en goed bestuur, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, met inbegrip van mediavrijheid, te versterken;
- B. overwegende dat Georgië op 3 maart 2022 een aanvraag voor het EU-lidmaatschap heeft ingediend, waarmee uiting wordt gegeven aan de Europese aspiraties van de Georgische bevolking, die door het publiek en over het gehele politieke spectrum breed worden gesteund, met inbegrip van de oppositie;
- C. overwegende dat de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van de media en de veiligheid van journalisten essentiële elementen zijn van een levendige democratie en dat de bescherming daarvan door de autoriteiten een belangrijke indicator is voor de consolidatie van de democratie; overwegende dat pluralistische, vrije en onafhankelijke media een fundamentele hoeksteen zijn van de democratie en een van de belangrijkste pijlers in de strijd tegen desinformatie;
- D. overwegende dat in de door de voorzitter van de Europese Raad, Charles Michel, bemiddelde overeenkomst van 19 april 2021 werd benadrukt dat de perceptie van een gepolitiseerde justitie moet worden aangepakt, onder meer door tot een ambitieuze justitiële hervorming die de onafhankelijkheid, transparantie en verantwoordingsplicht van het justitiële stelsel vergroot, te besluiten en deze door te voeren;
- E. overwegende dat op 5 juli 2021 meer dan 50 journalisten, mediavertegenwoordigers en vreedzame demonstranten met geweld werden aangevallen door voornamelijk extreemrechtse activisten tijdens de berichtgeving van de “March for Dignity” van de Tbilisi Pride, die uiteindelijk moest worden afgelast; overwegende dat Alexander Lashkarava, een cameraman voor Pirveli TV, kort na deze aanval aan zijn verwondingen is overleden;

⁽¹⁾ PB C 385 van 22.9.2021, blz. 40.

⁽²⁾ PB L 261 van 30.8.2014, blz. 4.

Donderdag, 9 juni 2022

- F. overwegende dat het klimaat voor de media in Georgië, na enkele jaren te zijn verbeterd, de afgelopen jaren snel is verslechterd en dat sinds het massale geweld tegen de Tbilisi Pride op 5 juli 2021 in Georgië een ongekend groot aantal gewelddadige fysieke aanvallen op journalisten heeft plaatsgevonden, hetgeen heeft geleid tot verklaringen waarin verschillende internationale organisaties tot bescherming van de mediavrijheid hun zorgen uitten en tot de aanzienlijke daling van Georgië op de wereldindex voor persvrijheid (van score 71,36 en plaats 60 in 2021 tot 59,9 en plaats 89 van 180 in 2022);
- G. overwegende dat het aantal verbale aanvallen op journalisten en het aantal rechtszaken wegens laster, onder meer aangespannen door regeringsfunctionarissen en personen die banden hebben met de regerende partij, tegen kritische mediavertegenwoordigers en -bedrijven zijn toegenomen; overwegende dat, zoals door Transparency International Georgia is opgemerkt, door de verandering van de rechtspraak de bewijslast bij journalisten ligt, ondanks een ondubbelzinnig artikel in de Georgische wetgeving dat het tegenovergestelde bepaalt; overwegende dat journalisten, met name die aangesloten zijn bij mediakanalen die kritisch zijn over de regering, moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot informatie die algemeen beschikbaar zou moeten zijn;
- H. overwegende dat onderzoeken onvoldoende transparant en doeltreffend zijn, wat heeft geleid tot de wijdverbreide indruk dat degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan vergripen tegen journalisten ongestraft blijven;
- I. overwegende dat de rechtbank van de stad Tbilisi op 4 april 2022 zes personen tot vijf jaar gevangenisstraf heeft veroordeeld wegens het belagen van twee cameramannen en een journalist tijdens de gewelddadige aanvallen op de optocht tijdens de Tbilisi Pride van 5 juli 2021;
- J. overwegende dat Nika Gvaramia, directeur van de tv-zender Mtavari, op 16 mei 2022 is veroordeeld tot drie en een half jaar gevangenisstraf op grond van artikel 220 van het Wetboek van Strafrecht en op grond van dubieuze beschuldigingen van witwassen, omkoping en documentenvervalsing in verband met zijn vroegere activiteiten als directeur van Rustavi 2 TV, een straf die in Georgië algemeen wordt gezien als een poging om een criticus van de huidige regering monddood te maken; overwegende dat in 2019 de ombudsman van Georgië deze zaak al negatief had beoordeeld;
- K. overwegende dat selectieve onderzoeken en vervolgingen van tegenstanders van de huidige regering het vertrouwen van het publiek ondermijnen, niet alleen in de gerechtelijke instanties, maar ook in de regering zelf, terwijl de herhaling van soortgelijke zaken tegen media-eigenaren die gelieerd zijn aan de oppositie de spanningen ter vergroting van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht ondermijnt;
- L. overwegende dat voormalig president Mikheil Saakashvili, wiens gezondheid voortdurend verslechtert, eindelijk is overgeplaatst naar een burgerlijk ziekenhuis, na advies van onafhankelijke artsen dat zijn toestand anders niet kon verbeteren;
- M. overwegende dat de hervorming van de wet inzake elektronische communicatie de Georgische nationale commissie voor communicatie (GNCC) het recht geeft om speciale managers te benoemen bij de telecommunicatiebedrijven die de besluiten van de GNCC handhaven;
- N. overwegende dat er rechtszaken zijn aangespannen tegen eigenaren van andere belangrijke kritische mediakanalen of hun naaste familieleden, namelijk David Kezerashvili van Formula TV en Vakhtang Tsereteli, de oprichter van het onafhankelijke station TV Pirveli; overwegende dat de rechtbank van de stad Tbilisi in januari 2022 de oprichters van TBC Bank en de politieke partij Lelo voor Georgië, Mamuka Khazaradze en Badri Japaridze, alsook Avtandil Tsereteli, vader van Vakhtang Tsereteli, schuldig heeft bevonden aan fraude en hen heeft veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf; overwegende dat hun straf echter is omgezet aangezien de verjaringstermijn voor fraude was verstreken;
- O. overwegende dat Georgië de afgelopen jaren, en met name sinds de Russische invasie van Oekraïne, te maken heeft met een sterke toename van Russische desinformatie en anti-EU-propaganda, in het bijzonder gericht tegen vrouwen, de lgbtqi+-gemeenschap, mensenrechtenactivisten en etnische minderheden;
- P. overwegende dat is bevestigd dat veel journalisten deel uitmaakten van dat deel van de Georgische samenleving waarvan de gesprekken werden opgenomen, zoals blijkt uit de onthullingen van september 2021 over grootschalige illegale afluisterpraktijken;
- Q. overwegende dat het onderzoek naar de zaak van de Azerbeidzjaanse journalist Afgan Mukhtarli, die in mei 2017 in Georgië is ontvoerd en illegaal de grens met Azerbeidzjan is overgezet om in Bakoe te worden berecht, naar verluidt in samenspanning met Georgische veiligheidsfunctionarissen, nog geen tastbare resultaten heeft opgeleverd;

Donderdag, 9 juni 2022

1. uit zijn bezorgdheid over de aanzienlijke verslechtering van de situatie van de media en de veiligheid van journalisten in Georgië in de afgelopen jaren, ondanks het solide rechtskader van Georgië voor het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van de media;
2. spreekt zich uit tegen het toenemend aantal gevallen van geweld tegen, intimidatie, bedreiging en vervolging van journalisten, met inbegrip van een steeds groter aantal strafrechtelijke onderzoeken naar mediawerkers en -eigenaren; verzoekt de Georgische autoriteiten alle gevallen van geweld grondig te onderzoeken en degenen die verantwoordelijk zijn voor het aanzetten tot en het uitvoeren van gewelddadige aanvallen op journalisten en andere mediawerkers te vervolgen, waardoor de indruk zou worden weggenomen dat dergelijke vergrijpen ongestraft blijven; verzoekt Georgië het gebruik te beperken van strategische rechtszaken tegen publieke participatie die zijn gericht tegen mensenrechtenactivisten en vertegenwoordigers van de media en ertoe dienen hun kritische en onafhankelijke werk te belemmeren;
3. verzoekt Georgië te zorgen voor mediavrijheid, die redactionele onafhankelijkheid, transparante media-eigendom en pluralistische, onpartijdige en niet-discriminerende berichtgeving over politieke standpunten in de programmering door particuliere en met name publieke omroepen, met name tijdens verkiezingscampagnes, moet omvatten; verzoekt Georgië ongehinderde toegang tot informatie die geacht wordt openbaar te zijn, te garanderen en de veiligheid, bescherming en empowerment van journalisten en andere mediaprofessionals te waarborgen;
4. spreekt zich uit tegen de veroordeling op 16 mei 2022 van Nika Gvaramia, de directeur van het belangrijkste pro-oppositiekanaal, een vonnis dat duidelijk maakt waarom het justitiële stelsel van Georgië blijvend gewantrouwd wordt; steunt de oproep van Verslaggevers zonder Grenzen tot een herziening van de veroordeling van Nika Gvaramia; benadrukt nogmaals dat de regering dringend werk moet maken van de hervormingen van de rechterlijke macht door middel van een breed en inclusief partijoverschrijdend proces, teneinde de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht te vergroten, in overeenstemming met de verbintenissen die zijn aangegaan als geassocieerde partner van de EU;
5. roept alle vertegenwoordigers van de Georgische regering op af te zien van het gebruik van agressieve retoriek en discriminerende behandeling ten aanzien van mediavertegenwoordigers in Georgië en in hun publieke verklaringen te pleiten voor een tolerante benadering waarbij de mensenrechten worden geëerbiedigd;
6. spreekt zijn diepe afkeuring uit over het uitblijven van zorgvuldig onderzoek naar en vervolging van degenen die verantwoordelijk zijn voor het geweld tegen journalisten en vreedzame demonstranten ten tijde van de optocht van de Tbilisi Pride op 5 juli 2021; blijft erbij dat straffeloosheid voor plegers van dergelijke daden in geen geval kan worden getolereerd, aangezien deze inbreuk maken op zowel de nationale wetgeving als de internationale en Europese verplichtingen van Georgië, en dringt aan op een doeltreffend onderzoek naar de incidenten van 5 juli 2021; veroordeelt de aanhoudende discriminatie van lhbtq ± personen; dringt er bij de Georgische autoriteiten op aan de mensenrechten- en antidiscriminatie wetgeving volledig in de praktijk te brengen;
7. verzoekt de Georgische autoriteiten doeltreffend onderzoek te doen naar het af luisterschandaal en passende mechanismen in te voeren voor democratisch toezicht op surveillance en gegevensverzameling door overheidsinstellingen;
8. benadrukt dat een veilige en stimulerende werkomgeving moet worden gewaarborgd voor journalisten, mediawerkers en mediakanalen, zowel in de wetgeving als in de praktijk, met inbegrip van die journalisten die gevlucht zijn uit Rusland, Belarus en andere autoritaire regimes; moedigt Georgië daarom aan gebruik te maken van internationale samenwerking om het mediaklimaat en de desbetreffende wetgeving te verbeteren in overeenstemming met de beste internationale praktijken;
9. prijst Nino Lomjaria, de ombudsman van Georgië, voor haar optreden ter bescherming van de mediavrijheid, ondanks regelmatig aanvallen door de regering;
10. erkent het diverse en pluralistische medialandschap in Georgië, maar betreurt de extreem gespannen betrekkingen tussen de regerende partij en kritische mediakanalen, alsook tussen de oppositiepartijen en regeringsgezinde media; betreurt ten eerste de polarisatie van het medialandschap die de toenemende en schadelijke polarisatie van het politieke landschap weerspiegelt;
11. verzoekt de Georgische autoriteiten nogmaals zich te onthouden van inmenging in de mediavrijheid en het aanspannen van politiek gemotiveerde rechtszaken tegen eigenaren of vertegenwoordigers van de media;
12. verzoekt de Georgische autoriteiten voormalig president Mikheil Saakashvili op humanitaire gronden vrij te laten uit de gevangenis, zodat hij in het buitenland een passende medische behandeling kan ondergaan;

Donderdag, 9 juni 2022

13. uit zijn bezorgdheid over de gestage toename van Russische desinformatie en informatiemanipulatie in Georgië, in de context van de Russische invasie van Oekraïne, en dringt er bij de Georgische regering op aan voor haar burgers onderwijsprogramma's voor mediageletterdheid te ontwikkelen, het maatschappelijk middenveld te ondersteunen bij het opzetten van mechanismen voor factchecking, en actieve stappen te ondernemen om desinformatiecampagnes van buitenlandse of binnenlandse actoren tegen het land, kwetsbare groepen of personen, zoals mensen die tot etnische minderheden behoren of in conflictgebieden wonen, en politieke partijen te voorkomen;
 14. dringt er bij alle Georgische politieke actoren op aan af te zien van het misbruiken van Russische desinformatiepogingen om hun respectieve politieke tegenstanders aan te pakken, aangezien dit alleen bijdraagt tot de verdere verspreiding van desinformatie en de sociale cohesie en de democratie in gevaar brengt;
 15. moedigt Georgië aan optimaal gebruik te maken van alle instrumenten en initiatieven ter versterking van de weerbaarheid in het kader van het Oostelijk Partnerschap en verzoekt de Commissie en de EU-lidstaten politieke, technische en financiële steun te verlenen aan onafhankelijke media en het maatschappelijk middenveld in Georgië;
 16. spreekt zijn bezorgdheid uit over de destructieve rol die de enige oligarch Bidzina Ivanishvili speelt in de Georgische politiek en economie, en over de mate van controle die hij uitoefent over de regering en haar besluiten, waaronder die over de politieke vervolging van journalisten en politieke tegenstanders; is ernstig bezorgd over de bekend geworden persoonlijke en zakelijke banden van Ivanishvili met het Kremlin, die het standpunt van de huidige regering van Georgië ten aanzien van sancties tegen Rusland bepalen; verzoekt de Raad en de democratische partners te overwegen om persoonlijke sancties op te leggen aan Ivanishvili wegens zijn rol bij de verslechtering van het politieke proces in Georgië;
 17. is ingenomen met de deelname van Georgië aan het programma Creatief Europa 2021-2027; verzoekt de Commissie en de lidstaten acties te ondersteunen die gericht zijn op het monitoren en beoordelen van risico's voor het pluralisme en de vrijheid van de media, het verdedigen van bedreigde journalisten en het faciliteren van de transformatie en het concurrentievermogen van de nieuwsmediasector in Georgië;
 18. dringt er bij de Georgische autoriteiten op aan de hoogste normen op het gebied van democratie, rechtsstaat, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, een eerlijk proces en fundamentele vrijheden daadkrachtig te handhaven, ook op het gebied van mediavrijheid, en aldus ondubbelzinnig blijkt te geven van hun politieke vastbeslotenheid om de ambitieuze Europese aspiraties van de Georgische bevolking te verwerkelijken, zoals blijkt uit het verzoek om toetreding tot de EU dat het land op 3 maart 2022 heeft ingediend; is van mening dat aan de legitieme aspiraties van de Georgische bevolking moet worden voldaan en verzoekt de EU-instellingen daarom te werken aan de toekenning van de status van kandidaat-lidstaat aan Georgië, overeenkomstig artikel 49 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, op basis van verdienste en op voorwaarde dat de autoriteiten van Georgië aan alle criteria voldoen;
 19. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/ hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa alsook de president, de regering en het parlement van Georgië.
-

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0240

De rechtsstaat en de potentiële goedkeuring van het Poolse nationaal herstel- en veerkrachtplan (RRF)

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de rechtsstaat en de potentiële goedkeuring van het Poolse nationaal herstel- en veerkrachtplan (2022/2703(RSP))

(2022/C 493/10)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 1, 2, 7, lid 1, en artikel 19 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ⁽¹⁾ (RRF-verordening),
- gezien het met redenen omklede voorstel van de Commissie van 20 december 2017 conform artikel 7, lid 1, VEU inzake de rechtsstaat in Polen: voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de constatering van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending, door de Republiek Polen, van de rechtsstaat (COM(2017)0835),
- gezien zijn resolutie van 1 maart 2018 over het besluit van de Commissie om de procedure van artikel 7, lid 1, VEU in te leiden ten aanzien van de situatie in Polen ⁽²⁾,
- gezien de aanbeveling van de Commissie van 23 mei 2022 voor een aanbeveling van de Raad over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Polen en met een advies van de Raad over het convergentieprogramma 2022 van Polen (COM(2022)0622) (hierna “de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester 2022” genoemd),
- gezien zijn resolutie van 17 september 2020 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de constatering van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending, door de Republiek Polen, van de rechtsstaat ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (hierna “verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat” genoemd),
- gezien zijn resolutie van 24 juni 2021 over het verslag van de Commissie over de rechtsstaat 2020 ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 8 juli 2021 over de opstelling van richtsnoeren voor de toepassing van het algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 16 september 2021 over de mediavrijheid en de verdere achteruitgang van de rechtsstaat in Polen ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 21 oktober 2021 over de crisis op het gebied van de rechtsstaat in Polen en de voorrang van het EU-recht ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

⁽²⁾ PB C 129 van 5.4.2019, blz. 13.

⁽³⁾ PB C 385 van 22.9.2021, blz. 317.

⁽⁴⁾ PB C 81 van 18.2.2022, blz. 27.

⁽⁵⁾ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 146.

⁽⁶⁾ PB C 117 van 11.3.2022, blz. 151.

⁽⁷⁾ PB C 184 van 5.5.2022, blz. 154.

Donderdag, 9 juni 2022

- gezien zijn resolutie van 10 maart 2022 over de rechtsstaat en de gevolgen van het arrest van het HvJ-EU ⁽⁸⁾,
 - gezien zijn resolutie van 5 mei 2022 over hoorzittingen uit hoofde van artikel 7, lid 1, VEU met betrekking tot Polen en Hongarije ⁽⁹⁾,
 - gezien de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM),
 - gezien het voorstel van de Commissie van 1 juni 2022 voor een uitvoeringsbesluit van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Polen (COM(2022)0268),
 - gezien het standpunt van de Raad en de Commissie van 7 juni 2022 over de rechtsstaat en de potentiële goedkeuring van het Poolse nationaal herstel- en veerkrachtplan,
 - gezien artikel 132, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren, de waarden zijn waarop de Unie is gegrondvest, zoals neergelegd in artikel 2 VEU en zoals weerspiegeld in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en opgenomen in internationale mensenrechtenverdragen; overwegende dat deze waarden, die de lidstaten gemeen hebben en die zij allen vrijelijk hebben onderschreven, het fundament vormen van de rechten die allen die in de Unie wonen genieten;
- B. overwegende dat het bestaan van een duidelijk risico op een ernstige schending van de in artikel 2 VEU verankerde waarden door een lidstaat niet alleen gevolgen heeft voor de lidstaat waar dit risico zich voordoet, maar ook gevolgen heeft voor de andere lidstaten, voor het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten en voor de aard van de Unie als zodanig en voor de werking van haar instellingen, alsook voor de grondrechten van haar burgers krachtens het Unierecht;
- C. overwegende dat veranderingen die door de Poolse regering in gang zijn gezet, met name in het rechtstelsel, hebben geleid tot een ernstige uitholling van de democratie en de rechtsstaat;
- D. overwegende dat het besluit van het college van Commissieleden van 1 juni 2022 inzake een voorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Polen naar verluidt niet unaniem was;
- E. overwegende dat Commissievoorzitter Von der Leyen tijdens de plenaire vergadering van oktober 2021 drie criteria heeft aangegeven voor de goedkeuring van het Poolse nationaal herstel- en veerkrachtplan, namelijk de ontmanteling van de tuchtkamer van het hooggerechtshof, de hervorming van de tuchtprocedures voor rechters en de heraanstelling van de door de tuchtkamer geschorste rechters;
- F. overwegende dat het Parlement de Commissie en de Raad meermaals heeft verzocht het ontwerp van het Poolse herstel- en veerkrachtplan niet goed te keuren tot de regering van Polen de arresten van het HvJ-EU en internationale rechtbanken volledig en naar behoren uitvoert, en er zorg voor te dragen dat bij de beoordeling van het plan wordt gegarandeerd dat de relevante landspecifieke aanbevelingen, met name die inzake waarborging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, worden uitgevoerd;
- G. overwegende dat er in Polen nog steeds hervormingen op het gebied van justitie aan de gang zijn en dat met de recente wetsvoorstellen die in stemming zijn gebracht en de recente voorstellen die zijn besproken niet alle zorgen over de onafhankelijkheid van de rechterlijke instanties en tuchtprocedures in kwestie afdoende zijn weggenomen; overwegende dat de Poolse Senaat probeert deze voorstellen te wijzigen om ze in overeenstemming te brengen met het beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht; overwegende dat voor verscheidene rechters nog steeds tuchtprocedures lopen en dat sommige rechters nog niet opnieuw zijn aangesteld;
- H. overwegende dat de Poolse autoriteiten recentelijk een aantal maatregelen hebben genomen die rechtstreeks in strijd zijn met de drie door de voorzitter van de Commissie gestelde voorwaarden, onder meer door in februari 2022 een rechter te schorsen wegens het toepassen van het Europees recht en de uitspraken van de Europese rechtbanken; overwegende dat de Poolse president bovendien meer dan 200 nieuwe, gebrekkig voorgedragen (op verzoek van de (neo-)Nationale Raad voor Justitie) zogenaamde “neorechters” heeft benoemd, waaronder vier benoemingen bij het Hooggerechtshof;

⁽⁸⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0074.

⁽⁹⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0204.

Donderdag, 9 juni 2022

overwegende dat bovendien op 10 maart 2022 op verzoek van de minister van Justitie het gepolitiseerde en volledig ondergeschikte “Constitutioneel Hof” (met medewerking van zogenaamde “stand-inrechters”) de geldigheid van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens in Polen heeft ondermijnd door het vermogen van het EHRM en Poolse rechtbanken om de juistheid van de benoeming van rechters en de onafhankelijkheid van de neo-Nationale Raad voor Justitie te onderzoeken, in twijfel te trekken;

- I. overwegende dat in de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de noodzakelijke voorwaarden voor de voorbereiding, goedkeuring en uitvoering van een nationaal plan duidelijk zijn vastgesteld, en dat met name in artikel 19 en bijlage V de elf criteria zijn vastgesteld die de Commissie moet beoordelen, in het bijzonder of de door de lidstaat voorgestelde regelingen naar verwachting belangenconflicten, corruptie en fraude bij het gebruik van de financiële middelen die afkomstig zijn van de herstel- en veerkrachtfaciliteit zullen voorkomen, opsporen en rechtzetten; overwegende dat de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de verplichting inhoudt dat de organen die met controle en toezicht belast zijn over de wettelijke bevoegdheden en administratieve capaciteit beschikken om hun taken onafhankelijk uit te kunnen voeren, en verder overwegende dat in het ontwerpuitvoeringsbesluit van de Raad zelf wordt benadrukt dat effectieve rechtsbescherming een voorwaarde is voor de werking van een internecontrolesysteem;
- J. overwegende dat de Commissie in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester 2022 heeft gesteld dat de onafhankelijkheid, efficiëntie en kwaliteit van het rechtsstelsel in dit verband essentiële bouwstenen zijn, dat de rechtstaat in Polen erop achteruit is gegaan, en dat de rechterlijke onafhankelijkheid een ernstige zorg blijft, zoals blijkt uit verschillende arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie en het EHRM;
- K. overwegende dat de Commissie Polen in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester 2022 heeft aanbevolen om in 2022 en 2023 actie te ondernemen, onder meer om zijn investeringsklimaat te verbeteren, met name door de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen, en te zorgen voor doeltreffende openbare raadplegingen en de betrokkenheid van de sociale partners bij de beleidsvorming;
- L. overwegende dat de herstel en veerkrachtfaciliteit naar verwachting de hevigste klappen als gevolg van de COVID-19-pandemie voor de economieën en burgers van de EU zal verzachten en naar verwachting een positieve bijdrage zal leveren aan het herstel en de veerkracht van de EU en de groene en de digitale transitie zal aanjagen, mits de uitvoering ervan doeltreffend wordt aangepakt met strikte eerbiediging van de rechtsstaat en een goed financieel beheer van EU-middelen;
- M. overwegende dat de Commissie in aanmerking neemt dat het Poolse plan mijlpalen bevat die verband houden met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, het verbeteren van het investeringsklimaat en het scheppen van de voorwaarden voor een doeltreffende uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan; overwegende dat eerst moet zijn aangetoond dat deze mijlpalen zijn bereikt voordat enige uitbetaling in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit kan worden verricht;
- N. overwegende dat plannen die na 31 december 2021 zijn goedgekeurd overeenkomstig artikel 13, lid 1, van de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit niet in aanmerking komen voor voorfinanciering;
 1. vindt het uiterst zorgwekkend dat de Commissie het Poolse herstel- en veerkrachtplan dat op 3 mei 2021 door Polen was ingediend op 1 juni 2022 positief heeft beoordeeld, terwijl Polen nog steeds inbreuken pleegt op de waarden als bedoeld in artikel 2 VEU, waaronder die met betrekking tot de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht; wijst er nogmaals op dat het bestaan van deze inbreuken uitgebreid gedocumenteerd is in tal van uitspraken van rechtbanken, beoordelingen en standpunten van EU-instellingen, waaronder in de resoluties van het Parlement en in de lopende procedures krachtens artikel 7, lid 1, VEU, alsook door andere internationale organisaties; herinnert eraan dat de naleving van de uitspraken van het HvJ-EU en het EHRM en de eerbiediging van de voorrang van het EU-recht niet onderhandelbaar zijn en niet als een onderhandelingstroef kunnen worden ingezet;
 2. betreurt dat met de voorwaarden die gesteld zijn in het herstel- en veerkrachtplan niet wordt voorzien in de onmiddellijke herbenoeming in hun vroegere functies van alle rechters die onrechtmatig zijn geschorst, dringt er bij de Poolse regering op aan het proces van herbenoeming in hun vroegere functies aanzienlijk te versnellen en dringt er bij de Commissie op aan dit proces te monitoren en faciliteren; is van mening dat een rechterlijke toetsing van het besluit tot schorsing kan plaatsvinden terwijl de rechters in functie zijn; betreurt en veroordeelt de huidige praktijken tegen sommige rechters die zijn overgeplaatst naar een andere afdeling en/of gedwongen zijn na hun terugkeer met verlof te gaan of die te maken hebben gekregen met soortgelijke tactieken die in strijd zijn met diverse Poolse en Europese rechterlijke uitspraken;

Donderdag, 9 juni 2022

3. verzoekt de Raad met klem het Poolse nationaal plan in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit pas goed te keuren wanneer Polen zich volledig houdt aan de voorschriften van de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, en met name artikel 22 daarvan inzake de bescherming van de financiële belangen van de Unie tegen belangenconflicten en fraude, en wanneer het gehoor geeft aan alle landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester op het gebied van de rechtsstaat, en aan alle relevante arresten van het HvJ-EU en het EHRM; herinnert eraan dat samenwerking op basis van wederzijdse erkenning en wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten, de Europese Unie en hun autoriteiten niet kan functioneren als er tekortkomingen zijn op het gebied van de rechtsstaat;
 4. herinnert eraan dat de eerbiediging van de rechtsstaat en de naleving van artikel 2 VEU voorwaarden zijn om toegang tot het fonds te krijgen, dat het conditionaliteitsmechanisme met betrekking tot de rechtsstaat volledig van toepassing is op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en dat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit geen maatregelen mogen worden gefinancierd die in strijd zijn met de in artikel 2 VEU verankerde waarden van de EU; herinnert eraan dat de Commissie voortdurend zeer zorgvuldig toezicht moet houden op de risico's voor de financiële belangen van de EU bij de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en op alle schendingen of mogelijke schendingen van de beginselen van de rechtsstaat, en onmiddellijk actie moet ondernemen als de financiële belangen van de EU in het gedrang zouden kunnen komen, overeenkomstig de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat en de verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;
 5. blijft benadrukken dat de mijlpalen en streefdoelen in verband met de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de instelling van een adequaat controlesysteem, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de preventie, opsporing en bestrijding van fraude, belangenconflicten en corruptie, voorwaarden zijn en moeten worden bereikt alvorens om een eerste uitbetaling kan worden verzocht, en herinnert eraan dat geen enkele uitbetaling in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit kan worden verricht voordat deze zijn bereikt;
 6. is van oordeel dat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit geen betalingen aan Polen kunnen worden gedaan totdat alle relevante arresten van het HvJ-EU en het EHRM volledig ten uitvoer zijn gelegd; benadrukt dat de Commissie en de Raad voor hun optreden politieke verantwoording verschuldigd zijn aan het Parlement;
 7. erkent het besluit van de Commissie om de sluiting van de illegale tuchtkamer van het hooggerechtshof en de overdracht van tuchtfuncties aan een andere kamer van het hooggerechtshof als één van de belangrijkste voorwaarden te stellen voor de vrijgave van middelen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit; dringt er bij de Commissie op aan om naast een robuust controlemechanisme ook een proeftijd toe te passen om zich ervan te verzekeren dat de nieuwe kamer voldoet aan de criteria van een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank die bij wet is ingesteld, zoals vereist uit hoofde van artikel 19 VEU, alvorens middelen vrij te geven; onderstreept dat strikt moet worden vastgehouden aan het tijdschema dat in het herstel- en veerkrachtplan is opgenomen;
 8. herinnert eraan dat Polen gehouden is aan de beschikking van het HvJ-EU en nog steeds een dwangsom van 1 miljoen EUR per dag moet betalen zolang geen gevolg is gegeven aan de uitspraken met betrekking tot de tuchtkamer van het hooggerechtshof; verzoekt de Commissie daarom de hervorming van het tuchtstelsel nauwlettend te onderzoeken teneinde er zeker van te zijn dat het strikt in overeenstemming is met de uitspraken van het HvJ-EU;
 9. betreurt dat de kwesties in verband met het onwettige "Constitutioneel Hof" en de onwettige "Nationale Raad voor Justitie", die de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van die raad ondermijnen, in de "mijlpalen" niet aan bod komen; verzoekt de Commissie over deze kwestie onverwijld een inbreukprocedure in te leiden;
 10. betreurt het gebrek aan informatie, met name ten aanzien van het Parlement, over de onderhandelingen tussen de Commissie en de Poolse autoriteiten; verwacht van de Commissie dat zij het Parlement snel en regelmatig op de hoogte brengt van relevante ontwikkelingen;
 11. herinnert er voorts aan dat de eerbiediging van de rechtsstaat en een goed financieel beheer van EU-middelen gedurende de gehele levenscyclus van de herstel- en veerkrachtfaciliteit voortdurend moeten worden geëvalueerd en dat het naar tevredenheid bereiken van mijlpalen en streefdoelen en de daarmee verband houdende betalingen impliceren dat maatregelen met betrekking tot mijlpalen en streefdoelen die in het verleden in bevredigende mate zijn bereikt niet zijn teruggedraaid; benadrukt dat de Commissie moet afzien van de uitbetaling van middelen, en in voorkomend geval middelen moet terugvorderen, indien niet langer aan deze voorwaarden wordt voldaan;
 12. wijst erop dat de Commissie, in haar hoedanigheid van hoedster van de Verdragen, alle haar ter beschikking staande instrumenten moet gebruiken om te zorgen voor eerbiediging van de waarden als bedoeld in artikel 2 VEU en van het beginsel van voorrang van het EU-recht;
 13. herinnert eraan dat de herstel- en veerkrachtfaciliteit tot doel heeft het herstel en de veerkracht van de EU en haar lidstaten, met inbegrip van Polen, te stimuleren; betreurt dat als gevolg van het optreden van de Poolse regering de middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit de bevolking en de regio's van Polen nog niet hebben bereikt;
 14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en de parlementen van de lidstaten.
-

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0242

Initiatiefrecht van het Parlement

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over het initiatiefrecht van het Parlement (2020/2132(INI))

(2022/C 493/11)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien het Kaderakkoord van 20 oktober 2010 over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie, als gewijzigd ⁽¹⁾ (Kaderakkoord van 2010),
- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over beter wetgeven ⁽²⁾ (Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven),
- gezien zijn resolutie van 16 februari 2017 inzake de verbetering van de werking van de Europese Unie, voortbouwend op het potentieel van het Verdrag van Lissabon ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 16 februari 2017 over mogelijke ontwikkelingen en aanpassingen van het huidige institutionele bestel van de Europese Unie ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 februari 2019 over de stand van het debat over de toekomst van Europa ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 15 januari 2020 over het standpunt van het Europees Parlement over de Conferentie over de toekomst van Europa ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 18 juni 2020 over het standpunt van het Europees Parlement over de Conferentie over de toekomst van Europa ⁽⁷⁾,
- gezien de politieke richtsnoeren voor de volgende Europese Commissie 2019-2024 die op 16 juli 2019 door haar voorzitter Ursula von der Leyen werden voorgesteld met als titel “Een Unie die de lat hoger legt — Mijn agenda voor Europa”,
- gezien de studie van juli 2020 in opdracht van het Parlement met als titel “The European Parliament’s right of initiative”,
- gezien artikel 54 van zijn Reglement,
- gezien de adviezen van de Commissie juridische zaken en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
- gezien het verslag van de Commissie constitutionele zaken (A9-0142/2022),

A. overwegende dat artikel 15 VEU duidelijk bepaalt dat de Europese Raad geen wetgevingstaak uitoefent;

⁽¹⁾ PB L 304 van 20.11.2010, blz. 47.

⁽²⁾ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 252 van 18.7.2018, blz. 215.

⁽⁴⁾ PB C 252 van 18.7.2018, blz. 201.

⁽⁵⁾ PB C 449 van 23.12.2020, blz. 90.

⁽⁶⁾ PB C 270 van 7.7.2021, blz. 71.

⁽⁷⁾ PB C 362 van 8.9.2021, blz. 6.

Donderdag, 9 juni 2022

- B. overwegende dat het Parlement de enige EU-instelling is die democratisch en rechtstreeks door de burgers wordt verkozen; overwegende dat het Parlement, in tegenstelling tot wat in de constitutionele stelsels van de lidstaten is bepaald, niet beschikt over een algemeen rechtstreeks recht van wetgevingsinitiatief, dat overeenkomstig artikel 17, lid 2, VEU, berust bij de Commissie, tenzij waar dit in de Verdragen anders is bepaald;
- C. overwegende dat de Verdragen een onrechtstreeks initiatiefrecht inzake wetgeving toekennen, kan het Europees Parlement, ingevolge artikel 225 VWEU, “met meerderheid van stemmen van de leden waaruit het bestaat de Commissie verzoeken passende voorstellen in te dienen inzake aangelegenheden die naar het oordeel van het Parlement besluiten van de Unie voor de tenuitvoerlegging van de Verdragen vergen”;
- D. overwegende dat in artikel 225 VWEU tevens is bepaald dat indien de Commissie geen voorstel indient, zij de redenen daarvoor aan het Europees Parlement moet meedelen;
- E. overwegende dat initiatiefverslagen en resoluties van het Parlement een belangrijk instrument vormen om de politieke agenda van de EU te bepalen;
- F. overwegende dat de Commissie in het kader van het Kaderakkoord van 2010 heeft toegezegd verslag uit te zullen brengen over de concrete vervolgstappen naar aanleiding van verzoeken van het Parlement tot indiening van een verzoek overeenkomstig artikel 225 VWEU binnen drie maanden na de aanneming door de plenaire vergadering van de betreffende resolutie; overwegende dat wanneer de Commissie deze verplichting niet nakomt, dit kan neerkomen op nalatigheid in de zin van artikel 265 van het VWEU;
- G. overwegende dat slechts een derde van de wetgevingsinitiatiefprocedures en niet-wetgevingsinitiatiefprocedures van het Parlement tot 2019 als succesvol kan worden beschouwd en dat een meerderheid van de sinds 2011 aangenomen initiatiefverslagen van wetgevende aard (INL-verslagen) niet heeft geleid tot de indiening van een passend wetsvoorstel door de Commissie vóór 2019⁽⁸⁾;
- H. overwegende dat het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven bepaalt dat de Commissie door middel van een specifieke mededeling moet melden welk gevolg zij aan die verzoeken wenst te geven en dat zij, indien zij in reactie op een dergelijk verzoek besluit geen voorstel in te dienen, waar passend, een analyse van mogelijke alternatieven moet verstrekken en ingaan op eventuele punten die de medewetgevers hebben opgeworpen met betrekking tot analyses over “de Europese meerwaarde” en “de kosten van geen Europa”;
- I. overwegende dat de Verdragen het Parlement rechtstreekse initiatiefrechten toekennen met betrekking tot zijn eigen samenstelling, de verkiezing van zijn leden en hun statuut, het statuut van de Europese Ombudsman en het enquêterecht van het Parlement, waarbij een speciale procedure van toepassing is, en met betrekking tot het inleiden van procedures in verband met de eerbiediging van de rechtsstaat en Verdragsherzelingen;
- J. overwegende dat de rechtstreekse initiatiefrechten van het Parlement verre van toereikend zijn om het in staat te stellen de stem van de burgers, het maatschappelijk middenveld en de sociale partners binnen de Europese instellingen te vertegenwoordigen, waardoor de Commissie in feite het monopolie heeft op de uitoefening van het wetgevingsinitiatief;
- K. overwegende dat een prominentere rol voor het Parlement bij het bepalen van de agenda van de Unie door middel van de versterking van het initiatiefrecht van het Parlement ook vereist dat de gewone wetgevingsprocedure wordt uitgebreid tot andere beleidsterreinen en dat de interinstitutionele samenwerking wordt versterkt;

⁽⁸⁾ Directoraat-generaal Intern Beleid van de Unie van het Europees Parlement, beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken, studie getiteld “The European Parliament’s right of initiative”, Brussel, 2020, blz. 55 en 57.

Donderdag, 9 juni 2022

- L. overwegende dat het Parlement een bijzonder ambitieus wetgevingsinitiatief heeft uitgebracht betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten, dat is aangenomen in oktober 2016 ⁽⁹⁾ en 2020 ⁽¹⁰⁾, door de Commissie en de Raad uit te nodigen onderhandelingen met het Parlement aan te gaan over een interinstitutioneel akkoord in de zin van artikel 295 VWEU; overwegende dat de kwestie van de rechtsstaat een van de belangrijkste gebieden is waarop het initiatiefrecht van het Parlement kan worden uitgebreid;
- M. overwegende dat het toekennen van een rechtstreeks initiatiefrecht aan het Parlement het wetgevingsproces van de Unie opnieuw in evenwicht zou brengen;
- N. overwegende dat het empirische bewijs aantoonde dat het succes van de initiatieven van het Parlement in wezen afhangt van de wijze waarop de Raad zijn besluiten vormt (gekwalificeerde meerderheid of eenparigheid van stemmen) ⁽¹¹⁾;
- O. overwegende dat het Parlement er in zijn resolutie over de stand van het debat over de toekomst van Europa op heeft gewezen dat in het geval van een mogelijke toekomstige herziening van de Verdragen, het recht van wetgevend initiatief ook aan het Europees Parlement kan worden toegewezen, als rechtstreekse vertegenwoordiger van de EU-burger; overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa onder andere een uitgelezen kans is geweest om een hervorming van de Europese democratie en de Verdragen te stimuleren en daar burgers bij te betrekken;
- P. overwegende dat het thema Europese democratie kon rekenen op de meeste bijdragen van burgers op het digitale platform van de Conferentie over de toekomst van Europa;
- Q. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie over mogelijke ontwikkelingen en aanpassingen met betrekking tot het huidige institutionele bestel van de Europese Unie heeft voorgesteld “om — naar het voorbeeld van hetgeen gebruikelijk is in een aantal lidstaten — de twee takken van de wetgevende EU-macht, namelijk de Raad en met name het Parlement, als enige instelling die rechtstreeks wordt gekozen door de burgers, het recht van wetgevingsinitiatief toe te kennen, onverminderd het fundamentele wetgevingsrecht van de Commissie”;
- R. overwegende dat in het Reglement van het Parlement de regels voor het opstellen en aannemen van resoluties uit hoofde van artikel 225 VWEU zijn vastgelegd; overwegende dat er in de praktijk een onderscheid bestaat tussen initiatiefverslagen (INI-verslagen) en initiatiefverslagen van wetgevende aard (INL-verslagen); overwegende dat dit onderscheid in het Kaderakkoord van 2010 en het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven niet wordt gemaakt;

De in de Verdragen vastgelegde rechtstreekse initiatiefrechten van het Parlement

1. benadrukt en betreurt dat het Parlement geen algemeen rechtstreeks initiatiefrecht heeft, hoewel het de enige rechtstreeks verkozen EU-instelling is;
2. beklemtoont dat het Verdrag van Lissabon reeds rechtstreekse initiatiefrechten toekent aan het Parlement en daardoor zijn vermogen tot zelforganisatie, zijn controlerende taak en zijn democratische legitimiteit als enige rechtstreeks verkozen EU-instelling erkent;
3. wijst erop dat de door het Parlement ingeleide speciale wetgevingsprocedures, in een institutioneel bestel waarin het Parlement nog niet over een algemeen rechtstreeks initiatiefrecht beschikt, een bijzondere constitutionele waardigheid kennen en voorrang hebben op gewone wetgevingsprocedures;
4. wijst erop dat het Parlement in de afgelopen 20 jaar herhaaldelijk gebruik heeft gemaakt van deze speciale wetgevingsrechten, ook al zijn deze ontoereikend; betreurt evenwel dat deze speciale wetgevingsprocedures al te zelden met succes zijn bekroond als gevolg van onenigheid tussen de Commissie en de Raad ⁽¹²⁾;

⁽⁹⁾ Resolutie van 25 oktober 2016 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (PB C 215 van 19.6.2018, blz. 162).

⁽¹⁰⁾ Resolutie van 7 oktober 2020 betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (PB C 395 van 29.9.2021, blz. 2).

⁽¹¹⁾ Directoraat-generaal Intern Beleid van de Unie van het Europees Parlement, beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken, studie getiteld “The European Parliament’s right of initiative”, Brussel, 2020, blz. 12.

⁽¹²⁾ Ibid., blz. 34-35.

Donderdag, 9 juni 2022

5. onderstreept dat het Parlement gebruik heeft gemaakt van zijn initiatiefrecht door een rechtsstaatprocedure uit hoofde van artikel 7 VEU in te leiden; veroordeelt het feit dat de Raad onvoldoende gevolg heeft gegeven aan deze procedure en aan de daaropvolgende herhaalde oproepen van het Parlement om actie te ondernemen, en wijst erop dat het feit dat de Raad niet op doeltreffende wijze toepassing geeft aan artikel 7 VEU de integriteit van de gemeenschappelijke Europese waarden, het wederzijds vertrouwen en de geloofwaardigheid van de Unie als geheel nog altijd ondermijnt; is van oordeel dat een volledige en onmiddellijke toepassing van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting⁽¹³⁾ van essentieel belang is, en dat daarbij de rol van het Parlement als medewetgever geëerbiedigd moet worden; meent dat de Unie nog steeds niet structureel voorbereid is om het afbrokkelen van de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten en schendingen daarvan in de lidstaten tegen te gaan; is van mening dat de verslechtering op dit gebied in een aantal lidstaten laat zien dat loyale interinstitutionele samenwerking noodzakelijk is; betreurt ten eerste dat er onvoldoende is gereageerd op het initiatief van het Parlement met het oog op de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten, en herhaalt zijn oproep aan de Commissie en de Raad om onverwijld onderhandelingen aan te knopen met het Parlement over een interinstitutioneel akkoord;

6. wijst nogmaals op zijn met redenen omkleed voorstel aan de Raad met betrekking tot het duidelijke gevaar dat Hongarije de waarden waarop de Unie berust ernstig zou schenden; spreekt nogmaals zijn diepe bezorgdheid uit over het feit dat de standaardprocedures voor hoorzittingen geen gelijke behandeling waarborgen voor enerzijds het Parlement en anderzijds de Commissie en een derde van de lidstaten als het gaat om de indiening van een met redenen omkleed voorstel en de toegang tot informatie; betreurt dat de hoorzittingen nog niet hebben geleid tot significante vooruitgang bij de aanpak van situaties waarin sprake is van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending van de waarden waarop de EU berust;

7. betreurt dat drie lidstaten de in 2018 aangenomen gewijzigde kieswet van de Europese Unie nog steeds niet hebben geratificeerd;

8. betreurt voorts dat de Raad tot dusverre heeft geweigerd met het Parlement te onderhandelen over zijn enquête-recht, hoewel dit haaks staat op artikel 226 VWEU en het beginsel van loyale samenwerking, waardoor een bepaling van het Verdrag niet ten uitvoer wordt gelegd ondanks de verplichting daartoe;

9. is ingenomen met de goedkeuring van het nieuwe statuut van de Europese Ombudsman, naar aanleiding van het initiatief van het Parlement, waarmee wordt gewaarborgd dat het statuut verenigbaar is met het Verdrag van Lissabon;

De in de Verdragen vastgelegde initiatiefrechten van de Raad en de Europese Raad

10. betreurt dat op het gebied van het economisch en monetair beleid in artikel 121 van het VWEU enkel is bepaald dat het Parlement in kennis moet worden gesteld; merkt tevens op dat de Raad artikel 121 VWEU als een feitelijk initiatiefrecht op dit gebied heeft uitgeoefend, en dringt aan op een uitbreiding van de verantwoordelijkheden van het Parlement als enige EU-instelling die de burgers vertegenwoordigt;

11. erkent voorts dat artikel 68 VWEU door de Europese Raad is opgevat als een feitelijk initiatiefrecht op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht; wijst erop dat de Europese Raad geen medewetgever is en dat de goedkeuring door de Europese Raad van operationele meerjarenprogramma's op dit gebied zonder enige verplichting tot raadpleging van het Parlement of de Commissie moet worden herzien, gezien de bijzonder grote gevolgen van dit beleid voor de grondrechten van de burgers; dringt erop aan dat deze bevoegdheid bij een volgende Verdragsherziening gelijkelijk aan het Parlement en de Raad wordt toegekend;

12. merkt op dat de Raad ingevolge artikel 76 VWEU, met de steun van een kwart van de lidstaten, een initiatiefrecht heeft dat samenvalt met dat van de Commissie op het gebied van samenwerking inzake het bestuursrecht alsook politieke en justitiële samenwerking in strafzaken;

13. merkt op dat deze ontwikkelingen deel uitmaken van een bredere trend naar een steeds grotere onevenwichtigheid tussen de Raad, de Europese Raad en de Commissie op het gebied van besluitvormingsbevoegdheden op alle beleidsterreinen, in verschillende mate; benadrukt dat dit leidt tot aantasting van de institutionele architectuur van de EU zoals vastgelegd in de Verdragen; is van mening dat het evenwicht ten gunste van de democratische legitimiteit moet worden hersteld door gelijkwaardige rechten toe te kennen aan het Parlement;

⁽¹³⁾ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1.

Donderdag, 9 juni 2022

14. maakt zich zorgen over het gebrek aan transparantie bij de uitoefening van het initiatiefrecht door de Raad als neergelegd in artikel 241 VWEU; verzoekt de Raad alle op deze rechtsgrond ingediende verzoeken in alle officiële talen van de Europese Unie op een gebruiksvriendelijke wijze openbaar te maken en dringt er bij de Raad op aan om in al zijn handelingen het hoogst mogelijke niveau van transparantie te waarborgen⁽¹⁴⁾, met volledige inachtneming van de EU-regels inzake toegang tot documenten;

Het in de Verdragen vastgelegde onrechtstreekse initiatiefrecht van het Parlement

15. wijst erop dat het Parlement sinds het Verdrag van Maastricht, uit erkenning voor zijn unieke democratische legitimiteit, het recht heeft de Commissie om indiening van wetgevingsvoorstellen te verzoeken;

16. merkt op dat de verzoeken overeenkomstig artikel 225 VWEU binnen de bevoegdheden van de Unie moeten vallen en dat de enige verplichting van de Commissie er momenteel in bestaat het Parlement in te lichten over haar redenen om niet met een voorstel te komen;

17. wijst erop dat het Parlement en de Commissie zijn overeengekomen om dit recht verder te versterken door middel van het Kaderakkoord van 2010; merkt op dat de Commissie heeft toegezegd binnen een termijn van drie maanden verslag te zullen uitbrengen over haar vervolgstappen naar aanleiding van verzoeken van het Parlement en, indien het college daartoe heeft besloten, met een wetgevingsvoorstel te komen;

18. is van mening dat de tijd is gekomen om meer politieke wil aan de dag te leggen en dringt er derhalve op aan dat nagedacht wordt over de herziening van het Kaderakkoord van 2010 met als doel sterkere initiatiefrechten van het Parlement te waarborgen;

19. betreurt dat de Commissie in haar follow-up van de overeenkomstig artikel 225 VWEU aangenomen initiatiefverslagen van wetgevende aard van het Parlement tot in 2019 slechts in een minderheid van de gevallen⁽¹⁵⁾ wetgevingsvoorstellen heeft ingediend op verzoek van het Parlement; betreurt voorts dat de termijnen waarbinnen de Commissie op verzoeken van het Parlement moet reageren en met wetgevingsvoorstellen moet komen in de meeste gevallen niet worden nageleefd;

20. is van oordeel dat de enige verplichting waar de Commissie aan moet voldoen veel te zwak is, namelijk het in kennis stellen van het Parlement van haar redenen om geen gevolg te geven aan een INL-verslag dat door een meerderheid van de leden van het Parlement is aangenomen, en is daarom bijzonder ingenomen met de steun van Commissievoorzitter Von der Leyen voor het initiatiefrecht van het Parlement en met haar toezegging om altijd met een wetgevingshandeling te reageren op verzoeken van het Parlement uit hoofde van artikel 225 VWEU, met volledige inachtneming van de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en beter wetgeven; verwacht van de Commissie dat zij zich houdt aan deze toezegging om wetgevingsinitiatieven te nemen volgend op verzoeken van het Parlement die door de meerderheid van zijn leden zijn goedgekeurd in het kader van een INL-verslag; is van mening dat deze toezegging moet worden versterkt en dat het Parlement meer invloed moet kunnen uitoefenen op de agenda van de EU;

⁽¹⁴⁾ Resolutie van 17 januari 2019 over het strategisch onderzoek van de Ombudsman OI/2/2017 betreffende de transparantie van het wetgevingsoverleg in de voorbereidende instanties van de Raad van de EU (PB C 411 van 27.11.2020, blz. 149).

⁽¹⁵⁾ Directoraat-generaal Intern Beleid van de Unie van het Europees Parlement, beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken, studie getiteld "The European Parliament's right of initiative", Brussel, 2020, blz. 54.

Donderdag, 9 juni 2022

21. looft het zittende college van commissarissen omdat het, op één uitzondering na ⁽¹⁶⁾, steeds tijdig heeft gereageerd op alle verzoeken van het Parlement ⁽¹⁷⁾; beklemtoont voorts dat een verzoek slechts in één geval niet heeft geleid tot een wetgevingsvoorstel; is van oordeel dat hiermee duidelijk een interinstitutioneel precedent is geschapen en verwacht dat de Commissie haar toezegging om op alle verzoeken te reageren zal blijven nakomen;

22. is van mening dat het beraad over het initiatiefrecht van het Parlement gepaard moet gaan met een breder beraad over politiek initiatief binnen het besluitvormingsproces van de EU;

23. beveelt aan de follow-up van de Europese burgerinitiatieven (EBI's) te verbeteren en benadrukt dat het Parlement zou kunnen besluiten om gevolg te geven aan het EBI door een INL-verslag op te stellen indien de Commissie naar aanleiding van een EBI dat aan de procedurele voorschriften voldoet en in overeenstemming is met de Verdragen, met name de in artikel 2 VEU verankerde kernwaarden van de Unie, nalaat binnen de daarvoor gestelde termijnen mee te delen of zij al dan niet maatregelen neemt of in een mededeling bekendmaakt dat zij geen maatregelen neemt;

De toekomst van de initiatiefrechten van het Parlement

24. is er ten eerste van overtuigd dat een algemeen en rechtstreeks initiatiefrecht de democratische legitimiteit van de Unie verder zou versterken, de burgers van de Unie een krachtigere stem zou geven en een weerspiegeling zou vormen van de ontwikkeling van de bevoegdheden van de Unie en haar instellingen in de loop der tijd naar een sterkere Europese democratie;

25. is van oordeel dat het Parlement, als enige rechtstreeks verkozen EU-instelling, het recht moet worden toegekend om wetgevingsvoorstellen te doen;

26. is ervan overtuigd dat de Verdragen moeten worden herzien, om het Parlement, als enige rechtstreeks verkozen EU-instelling en dus als instelling die de burgers vertegenwoordigt bij de besluitvorming van de EU, een algemeen en rechtstreeks recht van initiatief op wetgevingsgebied toe te kennen; benadrukt dat het Parlement de procedure van artikel 48 VEU moet inleiden met het oog op een dergelijk recht van initiatief op wetgevingsgebied; is van oordeel dat dit initiatiefrecht van het Parlement ten minste moet gelden voor de beleidsterreinen waarvoor het Parlement bevoegd is om als medewetgever wetgeving vast te stellen;

27. benadrukt dat de Conferentie over de toekomst van Europa een ongekende kans bood om de huidige tekortkomingen aan te pakken en de Europese democratie een nieuwe impuls te geven, en moedigt met klem aan om de aanbeveling van de deelnemers aan de Conferentie te volgen, namelijk een echt initiatiefrecht voor het Parlement;

28. wijst nogmaals op de bijzondere en versterkte constitutionele waardigheid van de aangelegenheden waarvoor het Parlement momenteel initiatiefrecht heeft, en is bijgevolg van oordeel dat een dergelijk exclusief recht moet worden uitgebreid tot aangelegenheden waarvoor de democratische legitimiteit en de soevereiniteit van de Unie van bijzonder groot belang zijn;

⁽¹⁶⁾ Antwoord van de Commissie op de resolutie van het Parlement van 13 mei 2020 met aanbevelingen aan de Commissie getiteld "Een vangnet ter bescherming van de begunstigden van EU-programma's: opstelling van een noodplan voor het MFK" (PB C 323 van 11.8.2021, blz. 2).

⁽¹⁷⁾ Antwoorden van de Commissie op de volgende resoluties van het Parlement:

- resolutie van 8 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie getiteld "Digitaal geldwezen: opkomende risico's in verband met cryptovaluta — uitdagingen inzake regelgeving en toezicht op het gebied van financiële diensten, instellingen en markten" (PB C 395 van 29.9.2021, blz. 72);
- resolutie van 22 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende een EU-rechtskader voor de beëindiging en ommekeer van door de EU bevorderde ontbossing op wereldniveau (PB C 404 van 6.10.2021, blz. 175);
- resolutie van 20 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie getiteld "Wet inzake digitale diensten: de bepalingen van het handelsrecht en het burgerlijk recht aanpassen voor commerciële entiteiten die online actief zijn" (PB C 404 van 6.10.2021, blz. 31);
- resolutie van 20 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie getiteld "Wet inzake digitale diensten: de werking van de eengemaakte markt verbeteren" (PB C 404 van 6.10.2021, blz. 2);
- resolutie van 20 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie over een kader voor ethische aspecten van artificiële intelligentie, robotica en aanverwante technologieën (PB C 404 van 6.10.2021, blz. 63);
- resolutie van 20 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie over een civielrechtelijk aansprakelijkheidsstelsel voor artificiële intelligentie (PB C 404 van 6.10.2021, blz. 107);
- resolutie van 21 januari 2021 met aanbevelingen aan de Commissie over het recht om offline te zijn (PB C 456 van 10.11.2021, blz. 161).

Donderdag, 9 juni 2022

29. merkt op dat het huidige initiatiefrecht van het Parlement verschillende bijzondere wetgevingsprocedures omvat, bijvoorbeeld in het geval van de verordeningen met betrekking tot zijn eigen samenstelling, de verkiezing van zijn leden en hun statuut, het Statuut van de Europese Ombudsman en het enquêterecht van het Parlement;

30. is van oordeel dat de Verdragen nauwelijks regels bevatten voor deze procedures en pleit voor een nieuw interinstitutioneel akkoord tussen de drie instellingen dat uitsluitend is gewijd aan deze materie, waarin de bijzondere constitutionele waardigheid ervan volledig in acht wordt genomen en waarmee de democratische legitimiteit van de Europese Unie wordt versterkt; is van mening dat dit nieuw interinstitutioneel akkoord maatregelen zou kunnen omvatten om te voorkomen dat dossiers institutioneel worden geblokkeerd;

31. is van oordeel dat de interne regels van het Parlement beter moeten aansluiten op de bijzondere aard van deze wetgevingsprocedures; beveelt in het bijzonder aan dat het Parlement, indien voor de aanneming van een besluit door het Parlement de goedkeuring of de instemming van de Raad en het advies of de instemming van de Commissie is vereist, na de stemming over het voorgestelde besluit met deze instellingen in overleg treedt; is tevens van mening dat het Parlement de procedures voor het wijzigen van dergelijke voorgestelde besluiten na dergelijk overleg moet vereenvoudigen;

32. is van oordeel dat de uitbreiding van de gewone wetgevingsprocedure en de vaststelling van een gewone wetgevingsprocedure waarbij het Parlement initiatiefrecht geniet, als complementaire processen moeten worden beschouwd;

33. is van oordeel dat de erkenning van een rechtstreeks initiatiefrecht van het Parlement niet uitsluit dat de Commissie een parallel initiatiefrecht of een exclusief initiatiefrecht behoudt, bijvoorbeeld ten aanzien van de begroting; kan zich tevens voorstellen dat ook de Raad op strikt afgebakende gebieden een rechtstreeks initiatiefrecht zou hebben; verzoekt de drie instellingen na te denken over de vraag hoe parallelle initiatiefrechten effectief naast elkaar kunnen bestaan en in de praktijk kunnen worden toegepast;

34. zegt toe ten volle gebruik te zullen maken van het potentieel van het onrechtstreekse initiatiefrecht van het Parlement als neergelegd in de Verdragen en als verder uitgewerkt in interinstitutionele akkoorden alsook op grond van de toezegging van voorzitter Von der Leyen, en dit ook te ontwikkelen en verder te versterken;

35. is van oordeel dat het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven een essentiële rol speelt bij het waarborgen van loyale en transparante samenwerking in alle stadia van de wetgevingscyclus en ervoor zorgt dat de verschillende instellingen elkaars standpunten beter begrijpen;

36. dringt erop aan de werking van het Kaderakkoord van 2010 en de noodzaak van een gerichte herziening gezamenlijk te beoordelen om ervoor te zorgen dat de bepalingen en termijnen met betrekking tot het onrechtstreekse initiatiefrecht van het Parlement effectief kunnen worden nageleefd; verzoekt de Raad en de Commissie eveneens samen met het Parlement te onderzoeken in hoeverre het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven moet worden herzien om eventuele belemmeringen voor het Parlement om met wetgevingsinitiatieven te komen weg te nemen;

37. acht het passend zijn interne regels, procedures en voorschriften tegen het licht te houden, mede met betrekking tot het opstellen van initiatiefverslagen van wetgevende aard op grond van artikel 225 VWEU, om ervoor te zorgen dat voorstellen doelgericht en terdege onderbouwd zijn; stelt voor de in het Reglement van het Parlement uiteengezette procedures voor het opstellen en aannemen van resoluties uit hoofde van artikel 225 VWEU te stroomlijnen om ervoor te zorgen dat terdege rekening wordt gehouden met elk verzoek aan de Commissie om een wetgevingsinitiatief in te dienen, steeds met inachtneming van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven, ongeacht de parlementaire resolutie waarin het verzoek is opgenomen;

38. verbindt zich ertoe de voorkeur te geven aan deze instrumenten als voornaamste middelen om de Commissie te verzoeken wetgevingsvoorstellen in te dienen; wijst er in dit verband op dat verzoeken alleen aan de Commissie gericht moeten zijn en dat ervoor moet worden gezorgd dat de inhoud van initiatiefverslagen van wetgevende aard binnen het voorwerp blijft van het verslag zoals besloten; onderstreept dat de nodige technische en administratieve capaciteit gewaarborgd moet zijn opdat het Parlement weloverwogen en goed onderbouwde verslagen uit hoofde van artikel 225 VWEU kan aannemen;

39. benadrukt dat nauwe samenwerking met de Commissie gedurende de levenscyclus van initiatiefverslagen van wetgevende aard van groot belang is om te kunnen garanderen dat het proces zo doeltreffend, transparant en inclusief mogelijk is; benadrukt de rol die de Conferentie van commissievoorzitters en de Conferentie van voorzitters in dit verband spelen;

Donderdag, 9 juni 2022

40. benadrukt dat het Parlement zich volledig houdt aan het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven, waarin wordt gewezen op de noodzaak van een voorafgaande analyse van de Europese meerwaarde, alsook een beoordeling van de “kosten van geen Europa”, en herinnert eraan dat het beschikt over een structuur voor effectbeoordelingen die, voor zover mogelijk, moeten worden uitgevoerd alvorens een INL-verslag in te dienen, om de beoordeling van de Europese meerwaarde waarin het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven voorziet, te verbeteren;

41. is van mening dat de Commissie bij het beoordelen van de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en beter wetgeven in het kader van vervolgstappen naar aanleiding van verzoeken van het Parlement om wetgevingsvoorstellen overeenkomstig artikel 225 VWEU, terdege rekening moet houden met de door het Parlement verstrekte begeleidende analyses over de Europese meerwaarde en de “kosten van geen Europa”; wijst erop dat de Commissie volgens het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven reeds verplicht is in te gaan op eventuele punten die de medewetgevers hebben opgeworpen met betrekking tot deze analyses;

42. is voorts van mening dat de Commissie de ontwerpvoorstellen die zijn aangenomen naar aanleiding van een voorstel van het Parlement overeenkomstig artikel 225 VWEU duidelijk moet koppelen aan de desbetreffende INL-verslagen, zodat een duidelijke “voetafdruk van de wetgevende invloed” ontstaat;

43. verbindt zich ertoe een nauwere coördinatie met het Comité van de Regio's en met het Economisch en Sociaal Comité te bevorderen door naar behoren rekening te houden met hun adviezen in het kader van artikel 225 VWEU;

44. wijst er nogmaals op dat toegankelijkheid, ethiek en transparantie van het allerhoogste belang zijn en als leidraad moeten dienen bij de activiteiten van alle EU-instellingen; dringt erop aan alle relevante informatie over initiatiefverslagen van wetgevende aard, zoals interne procedurestappen of follow-up van de Commissie, in alle officiële talen van de Europese Unie op internet beschikbaar te stellen;

45. wijst opnieuw op het belang van de prelegislatieve fase en herinnert aan de rol van het Parlement als bepaald in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven en het Kaderakkoord van 2010; pleit ervoor meer vaart te maken met de werkzaamheden voor het opzetten van een gemeenschappelijke wetgevingsdatabank, als voorzien in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven;

46. wijst nogmaals op het belang van participatie van de burgers en het maatschappelijk middenveld voor de democratische legitimiteit van de EU; roept alle EU-instellingen op hen op zinnige wijze te betrekken bij de besluitvorming in alle fasen van de beleidscyclus;

o

o o

47. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0243

Wereldwijde bedreigingen van abortusrechten: het mogelijk terugdraaien van het recht op abortus in de VS door het Hooggerechtshof

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over wereldwijde bedreigingen van abortusrechten: het mogelijk terugdraaien van het recht op abortus in de VS door het Hooggerechtshof (2022/2665(RSP))

(2022/C 493/12)

Het Europees Parlement,

- gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 1966,
- gezien het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 1966,
- gezien het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 1979,
- gezien het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie van 1965,
- gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989,
- gezien het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing van 1984,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap van 2006,
- gezien de in 2015 overeengekomen VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's), en met name de doelstellingen 1, 3 en 5 inzake respectievelijk het uitbannen van armoede, goede gezondheid en welzijn, en gendergelijkheid,
- gezien het actieprogramma van Peking van 1995 en de resultaten van de toetsingsconferenties daarvan,
- gezien de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) van 1994 in Caïro en het bijbehorende actieprogramma, alsook de resultaten van de toetsingsconferenties daarover,
- gezien de top van Nairobi van 2019 over ICPD+25 — Accelerating the Promise, en de toezeggingen van de belanghebbenden met betrekking tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR),
- gezien de informatiereeks over seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van het Bureau van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten (OHCHR) van 2020,
- gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van 1950,
- gezien de richtsnoeren van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van 2015 getiteld “Safe abortion: technical and policy guidance for health systems”,
- gezien de leidraad van de WHO van 8 maart 2022, getiteld “Abortion care guideline”,
- gezien de verklaring van het OHCHR van 14 september 2021 getiteld “UN experts denounce further attacks against right to safe abortion and Supreme Court complicity”,
- gezien het verslag van het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties (UNFPA) over de toestand van de wereldbevolking van maart 2022, getiteld “Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy”,

Donderdag, 9 juni 2022

- gezien het rapport van het Pew Research Center van 6 mei 2022 getiteld “America’s Abortion Quandary”,
- gezien de grondwet van de Verenigde Staten van Amerika,
- gezien het arrest *Roe v. Wade*, 410 U.S. 113 (1973),
- gezien het eerste ontwerp van meerderheidsstandpunt nr. 19-1392 van het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten ⁽¹⁾, opgesteld door rechter Samuel Alito in de zaak *Thomas E. Dobbs, Staatsgezondheidsfunctionaris van het Mississippi Department of Health, et al. v. Jackson Women’s Health Organization, et al.*, gedateerd februari 2022 en uitgelekt naar de pers in mei 2022,
- gezien wet 8 van de Senaat van Texas (Senate Bill 8 — SB 8) en de daarmee verband houdende wet 1515 van het Huis van Afgevaardigden van Texas (House Bill 1515 — HB 1515), getiteld “Relating to abortion, including abortions after detection of an unborn child’s heartbeat authorizing a private civil right of action” van september 2021,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa van 2014 inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld,
- gezien artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 2009 (het “Handvest”),
- gezien zijn resolutie van 7 oktober 2021 over de abortuswet in Texas, VS ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 24 juni 2021 over de situatie op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in de EU, in verband met de gezondheid van vrouwen ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 11 november 2021 over het feit dat in Polen een jaar geleden de facto een abortusverbod werd ingevoerd ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 februari 2019 over verslechtingen op het gebied van de rechten van de vrouw en gendergelijkheid in de EU ⁽⁵⁾,
- gezien het EU-actieplan voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in het externe optreden 2021-2025 (GAP III),
- gezien zijn resolutie van 11 februari 2021 over de uitdagingen met betrekking tot vrouwenrechten in Europa: meer dan 25 jaar na de verklaring en het actieprogramma van Peking ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 5 mei 2022 over de gevolgen van de oorlog tegen Oekraïne voor vrouwen ⁽⁷⁾,
- gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,

⁽¹⁾ <https://www.politico.com/news/2022/05/02/supreme-court-abortion-draft-opinion-00029473>

⁽²⁾ PB C 132 van 24.3.2022, blz. 189.

⁽³⁾ PB C 81 van 18.2.2022, blz. 43.

⁽⁴⁾ PB C 205 van 20.5.2022, blz. 44.

⁽⁵⁾ PB C 449 van 23.12.2020, blz. 102.

⁽⁶⁾ PB C 465 van 17.11.2021, blz. 160.

⁽⁷⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0206.

Donderdag, 9 juni 2022

- A. overwegende dat abortus volgens de WHO een essentieel onderdeel is van alomvattende gezondheidszorg en dat ongeveer 45 % van alle abortussen onveilig is, waarvan 97 % in ontwikkelingslanden plaatsvindt⁽⁸⁾; overwegende dat volgens het UNFPA⁽⁹⁾ elk jaar naar schatting 121 miljoen onbedoelde zwangerschappen ontstaan, waarvan meer dan 60 % eindigt in abortus; overwegende dat tegenstanders van SRGR en de autonomie van vrouwen de afgelopen jaren een aanzienlijke invloed hebben gehad op de nationale wetgeving en het nationale beleid, en dat op mondiaal niveau, ook in verscheidene lidstaten, retrogressieve initiatieven zijn genomen; overwegende dat de opkomst van extreemrechts ook bijdraagt tot deze terugdraaiing van het recht van vrouwen op abortus, een fenomeen dat zich over de hele wereld manifesteert;
- B. overwegende dat het Comité voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen heeft vastgesteld dat het strafbaar stellen van abortus geen afschrikkende werking heeft; overwegende dat, zoals de VN-werkgroep inzake discriminatie van vrouwen en meisjes opmerkt, wanneer abortus gecriminaliseerd is en onderworpen aan wettelijke beperkingen, een veilige afbreking van de zwangerschap niet voor alle vrouwen mogelijk is vanwege hun sociaal-economische situatie, en aldus een voorrecht wordt van sociaal-economisch bevoorrechte vrouwen, terwijl vrouwen met beperkte middelen gedwongen zijn hun toevlucht te nemen tot onveilige en clandestiene abortussen, waarbij zij hun leven en gezondheid op het spel zetten; overwegende dat volgens de WHO het percentage onveilige abortussen aanzienlijk hoger ligt in landen met een zeer restrictieve abortuswetgeving dan in landen met een minder restrictieve wetgeving⁽¹⁰⁾;
- C. overwegende dat onveilige abortus de voornaamste maar een te voorkomen oorzaak is van moedersterfte en maternale morbiditeit; overwegende dat het gebrek aan toegang tot veilige en legale abortuszorg een kritiek probleem is voor de volksgezondheid en de mensenrechten; overwegende dat het verbieden van abortus, waardoor vrouwen gedwongen worden onveilige en clandestiene abortussen te laten uitvoeren, leidt tot een hogere moedersterfte en maternale morbiditeit;
- D. overwegende dat het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten een precedent heeft geschapen in de baanbrekende zaak *Roe v. Wade* (1973), later bevestigd in *Planned Parenthood v. Casey* (1992) en *Whole Woman's Health v. Hellerstedt* (2016), waarin het grondwettelijke recht op legale abortus vóór de levensvatbaarheid van de foetus in de VS wordt gewaarborgd; overwegende dat onlangs een eerste ontwerp van een meerderheidsstandpunt van het Hooggerechtshof is uitgelekt, opgesteld door rechter Samuel Alito in de zaak *Thomas E. Dobbs, Staatsgezondheidsfunctionaris van het Mississippi Department of Health v. Jackson Women's Health Organization*, waarmee *Roe v. Wade* ongedaan zou worden gemaakt en de grondwettelijke rechten in de VS zouden worden teruggedraaid; overwegende dat het Hooggerechtshof naar verwachting vóór eind juni 2022 een definitieve uitspraak zal doen; overwegende dat het uitgelekte ontwerpadvies de meest nadelige uitkomst voor abortusrechten vertegenwoordigt in termen van wat het Hooggerechtshof zou kunnen beslissen, door staten toe te staan abortus op elk punt van de zwangerschap te verbieden en de mogelijkheid te openen van een volledig verbod op abortus, dat op zijn beurt de bescherming zou wegnemen die door de bestaande rechten voor vrouwen en meisjes in de VS wordt geboden;
- E. overwegende dat het leven van vrouwen en meisjes in de gehele VS zou worden beïnvloed door een beslissing van het Hooggerechtshof waarmee *Roe v. Wade* ongedaan zou kunnen worden gemaakt, en dat de schadelijke gevolgen het meest acuut zouden worden ervaren door personen in kwetsbare situaties; overwegende dat ook andere SRGR negatief beïnvloed zouden kunnen worden indien *Roe v. Wade* zou worden tenietgedaan; overwegende dat beperkingen of een verbod op het recht op abortus in de VS onevenredig grote gevolgen zouden hebben voor vrouwen in armoede, met name vrouwen van een bepaald ras, onder wie zwarte vrouwen, Latijns-Amerikaanse vrouwen en inheemse vrouwen, alsmede vrouwen uit plattelandsgebieden, LHBTIQ-personen, vrouwen met een handicap, adolescenten, migranten-vrouwen, onder wie irreguliere migranten, en eenoudergezinnen met een vrouw aan het hoofd; overwegende dat met openbare abortusdiensten ervoor kan worden gezorgd dat alle vrouwen, ook die in een kwetsbare sociaal-economische situatie, universele toegang hebben tot veilige en legale abortus;

⁽⁸⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>

⁽⁹⁾ UNFPA-verslag over de toestand van de wereldbevolking, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy*, maart 2022.

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>

Donderdag, 9 juni 2022

- F. overwegende dat het uitgelekte ontwerpadvies van het Hof volgt op de recente niet-aflattende inspanningen op deelstaatniveau om de abortusrechten in de VS in te perken en op te schorten, en overwegende dat sinds 2011 bijna 500 wetten zijn aangenomen door de staten van de VS om de toegang tot abortus te beperken; overwegende dat beperking van de toegang tot abortus mensen, met name diegenen die niet over middelen of informatie beschikken, ertoe zal dwingen lange afstanden af te leggen, zwangerschappen tegen hun wil uit te dragen of hun toevlucht te nemen tot onveilige, eigenhandig thuis uitgevoerde abortussen, waardoor zij ook kwetsbaar zullen worden voor strafrechtelijk onderzoek en vervolging;
- G. overwegende dat Texas onlangs de zogenaamde Senate Bill 8 (SB 8) heeft aangenomen, die abortus verbiedt na het begin van de hartslag van de foetus, d.w.z. na ongeveer zes weken zwangerschap, en die niet verzet in uitzonderingen voor verkrachting, incest of foetale gezondheidstoestanden die onverenigbaar zijn met een duurzaam leven na de geboorte; overwegende dat het Hooggerechtshof van de VS de wet in werking heeft laten treden en dat Texas zich aan een rechterlijke toetsing van de grondwettigheid ervan heeft kunnen onttrekken door overheidsambtenaren vrij te stellen van de handhaving van de wet en een juridisch pad te creëren waarlangs burgers tegen betaling van een beloning van 10 000 USD eenieder kunnen aanklagen die abortuszorg verleent of iemand helpt bij het verkrijgen van een abortus in strijd met het verbod, aangezien de wet zonder één enkele entiteit die verantwoordelijk is voor de handhaving ervan, moeilijker aan te vechten is; overwegende dat de bepaling op grond waarvan burgers eenieder die abortusdiensten verleent, kunnen vervolgen, de sluizen opent voor pesterijen;
- H. overwegende dat ten minste twaalf staten wetten hebben uitgevaardigd of vastgesteld die een kopie zijn van de SB 8 van Texas of hebben aangekondigd dit te zullen doen; overwegende dat de wetgevende lichamen van Idaho en Oklahoma onlangs wetten hebben aangenomen die abortus verbieden met wetsvoorstellen naar het voorbeeld van SB 8, in het geval van Oklahoma ook vanaf het moment van de bevruchting;
- I. overwegende dat indien het Hooggerechtshof zou besluiten *Roe v. Wade* ongedaan te maken, de beslissing over de wettigheid van abortussen weer bij de staten zou komen te liggen; overwegende dat 13 staten reeds zogenaamde "trigger laws" hebben uitgevaardigd die abortus buiten de wet stellen, en die bedoeld zijn om de toegang tot abortus onmiddellijk te verbieden of te beperken als *Roe v. Wade* wordt teruggedraaid; overwegende dat met inbegrip van deze 13 staten er in totaal 26 staten zijn die abortus zeker of waarschijnlijk zullen beperken of verbieden indien de grondwettelijke bescherming wordt tenietgedaan, aangezien andere staten zouden kunnen proberen om ofwel wetten van vóór 1973 opnieuw in te voeren, zoals Michigan, Wisconsin en West Virginia, ofwel recentelijk goedgekeurde abortusbeperkingen in te voeren die door de rechtbanken werden geblokkeerd, zoals Alabama, Georgia, Iowa, Ohio en South Carolina;
- J. overwegende dat bijna alle sterfgevallen als gevolg van onveilige abortussen zich voordoen in landen waar abortus streng aan banden wordt gelegd; overwegende dat het jaarlijkse aantal gevallen van moedersterfte in de VS als gevolg van onveilige abortussen naar schatting met 21 % zou stijgen ⁽¹¹⁾ tegen het tweede jaar nadat een verbod van kracht wordt; overwegende dat deze sterfgevallen volledig te voorkomen zijn;
- K. overwegende dat bij tienermeisjes tussen 15 en 19 jaar zwangerschaps- en bevallingscomplicaties wereldwijd de belangrijkste doodsoorzaak zijn; overwegende dat het VN-Comité voor de Rechten van het Kind ⁽¹²⁾ landen heeft aangespoord abortus te decriminaliseren en ervoor te zorgen dat meisjes toegang hebben tot legale en veilige abortusdiensten; overwegende dat het eventuele verbod op abortus de dalende cijfers van tienerzwangerschappen in de VS zou kunnen keren; overwegende dat tienermoeders aanzienlijk meer kans lopen hun studie af te breken en met werkloosheid te worden geconfronteerd, waardoor de vicieuze cirkel van armoede nog wordt verergerd;
- L. overwegende dat er toenemende bezorgdheid bestaat over gegevensbescherming in de context van de mogelijke terugdraaiing van *Roe v. Wade*; overwegende dat via menstruatie-tracking-apps of geolocatie-instrumenten en zoekmachines gegevens kunnen worden verzameld over mensen die een abortuskliniek hebben benaderd, een abortuspil hebben gekocht of naar informatie hebben gezocht; overwegende dat het mogelijk is om personen op deze gronden als doelwit te nemen of de verzamelde informatie tegen hen te gebruiken ⁽¹³⁾;

⁽¹¹⁾ <https://ncpolicywatch.com/2022/05/05/study-shows-an-abortion-ban-may-lead-to-a-21-increase-in-pregnancy-related-deaths/>

⁽¹²⁾ VN-Comité voor de Rechten van het Kind, Algemene Opmerking nr. 20 van 6 december 2016 over de tenuitvoerlegging van de rechten van het kind tijdens de adolescentie, paragraaf 60.

⁽¹³⁾ <https://www.vice.com/en/article/m7vzjb/location-data-abortion-clinics-safegraph-planned-parenthood>

Donderdag, 9 juni 2022

- M. overwegende dat niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en conservatieve denktanks die tot het christelijk rechts van de VS behoren, wereldwijd de anti-abortusbeweging hebben gefinancierd; overwegende dat deze financiering aanzienlijk is geweest; overwegende dat, indien *Roe v. Wade* wordt teruggedraaid, dit zou kunnen leiden tot een sterke toename van de geldstroom met hernieuwde druk van anti-abortusgroeperingen over de gehele wereld;
- N. overwegende dat, indien het Hoogerechtshof *Roe v. Wade* nietig verklaart, dit anti-abortusbewegingen zou kunnen aanmoedigen om druk uit te oefenen op regeringen en rechtbanken buiten de VS om de rechten op abortus terug te draaien en de belangrijke verworvenheden van de afgelopen decennia, waarin meer dan 60 landen⁽¹⁴⁾ hun abortuswetgeving en -beleid hebben hervormd om beperkingen en belemmeringen op te heffen, op losse schroeven te zetten;
- O. overwegende dat ondanks de algemene vooruitgang op het gebied van de bescherming van SRHR in de wereld, ook in Europa, de terugval in het recht op toegang tot veilige en legale abortus een ernstige bron van zorg is; overwegende dat het terugdraaien van *Roe v. Wade* de anti-abortusbeweging in de Europese Unie zou kunnen versterken; overwegende dat Polen de enige EU-lidstaat is die een grond voor abortus uit zijn wetgeving heeft geschrapt, aangezien het onwettige Grondwettelijk Tribunaal op 22 oktober 2020 heeft beslist om reeds lang bestaande rechten van Poolse vrouwen ongedaan te maken, hetgeen neerkomt op een de facto abortusverbod; overwegende dat abortus in Malta verboden is; overwegende dat medische abortus vroeg in de zwangerschap niet legaal is in Slowakije en niet beschikbaar is in Hongarije; overwegende dat ook in Italië de toegang tot abortus wordt uitgehouden⁽¹⁵⁾; overwegende dat in andere EU-lidstaten de toegang tot abortuszorg wordt ontzegd, zoals onlangs in Kroatië⁽¹⁶⁾; overwegende dat de EU en haar lidstaten absoluut moeten opkomen voor SRHR en moeten benadrukken dat de rechten van vrouwen onvervreemdbaar zijn en niet mogen worden geschrapt of afgezwakt; overwegende dat het van cruciaal belang is dat de EU en haar lidstaten vooruitgang blijven boeken bij het waarborgen van de toegang tot veilige, legale en tijdige abortuszorg, overeenkomstig de aanbevelingen en bewijzen van de WHO;
- P. overwegende dat seksuele en reproductieve rechten (SRR), met inbegrip van veilige en legale abortus, een grondrecht vormen; overwegende dat het criminaliseren, vertragen en ontzeggen van de toegang tot veilige en legale abortuszorg een vorm van geweld tegen vrouwen en meisjes is; overwegende dat verschillende mensenrechtenorganisaties hebben verklaard dat het ontzeggen van veilige en legale abortus neer kan komen op foltering of wrede, onmenselijke en vernederende behandeling; overwegende dat onveilige abortussen die tot de dood leiden in de context van een abortusverbod moeten worden opgevat als genderarbitraire executies, waarvan alleen vrouwen het slachtoffer zijn, als gevolg van in de wet verankerde discriminatie⁽¹⁷⁾;
- Q. overwegende dat internationale mensenrechtenorganisaties herhaaldelijk en consequent hebben bevestigd dat de strafbaarstelling van en beperkingen op abortus in strijd zijn met de internationale mensenrechtenverplichtingen van staten welke beschermd worden door internationale en Europese wetgeving op het gebied van mensenrechten, zoals het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens; overwegende dat het dwingen van vrouwen om clandestiene abortussen te laten uitvoeren, om voor deze procedure naar andere landen te reizen of om hun zwangerschap tegen hun wil uit te dragen, een schending is van het recht van vrouwen en meisjes op leven, lichamelijke en geestelijke integriteit, gelijkheid, non-discriminatie en gezondheid; overwegende dat het volkenrechtelijke beginsel van non-retrogressie staten verbiedt stappen te ondernemen die bestaande rechten of aanspraken op het gebied van gendergelijkheid en SRHR ondermijnen, beperken of tenietdoen;

⁽¹⁴⁾ <https://reproductiverights.org/maps/worlds-abortion-laws/>

⁽¹⁵⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680687bdc; [http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI\(2018\)608853_EN.pdf](http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI(2018)608853_EN.pdf)

⁽¹⁶⁾ <https://www.roda.hr/en/news/support-for-accessible-safe-and-legal-termination-of-pregnancy-in-croatia.html>

⁽¹⁷⁾ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ohchr.org%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2FHRCBodies%2FHRC%2FRegularSessions%2FSession35%2FDocuments%2FA_HRC_35_23_AUV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

Donderdag, 9 juni 2022

- R. overwegende dat in de verklaring van VN-deskundigen van september 2021 ⁽¹⁸⁾ wordt benadrukt dat de mensenrechten van vrouwen grondrechten zijn die niet ondergeschikt kunnen worden gemaakt aan culturele, religieuze of politieke overwegingen, en dat hieraan wordt toegevoegd dat de invloed van ideologisch en religieus gemotiveerde inmenging in volksgezondheidskwesaties bijzonder schadelijk is geweest voor de gezondheid en het welzijn van vrouwen en meisjes;
- S. overwegende dat het waarborgen van toegang tot alomvattende SRGR, op de leeftijd afgestemde, alomvattende seksuele en relationele educatie en diensten, waaronder op het gebied van gezinsplanning, voorbehoedsmiddelen en veilige, legale en gratis abortus, alsmede eerbiediging van eenieders autonomie en vermogen om vrij en met kennis van zaken beslissingen te nemen over zijn of haar lichaam en leven, voorwaarden zijn voor de verwezenlijking van gendergelijkheid en sociale en economische gelijkheid; overwegende dat gelijke toegang tot abortuszorg vrouwen in staat stelt meer zeggenschap over hun lichaam uit te oefenen en hun mogelijkheden vergroot om hun economisch welzijn te verbeteren;
- T. overwegende dat gendergelijkheid, het overall uitbannen van armoede en uitbuiting, en het waarborgen van een gezond leven en welzijn voor iedereen fundamentele doelstellingen zijn die respectievelijk in de SDG's 5, 1 en 3 zijn opgenomen; overwegende dat meer in het bijzonder het waarborgen van universele toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid, en het uitbannen van alle vormen van geweld en schadelijke praktijken tegen vrouwen en meisjes streefdoelen zijn in het kader van de SDG's 3 en 5; overwegende dat alle lidstaten van de VN, met inbegrip van de VS en de lidstaten van de EU, taken op zich hebben genomen, verbintenissen hebben afgelegd en verplichtingen zijn aangegaan om deze SDG's en de streefcijfers ervan te eerbiedigen en te verwezenlijken;
1. veroordeelt krachtig de achteruitgang op het gebied van vrouwenrechten en SRGR die zich wereldwijd, ook in de VS en in sommige lidstaten van de EU, voordoet; herinnert eraan dat SRGR fundamentele mensenrechten zijn die moeten worden beschermend en versterkt en op geen enkele manier kunnen worden afgezwakt of ingetrokken; is vooral ernstig bezorgd over de mate waarin dergelijke verboden zullen bijdragen tot het trauma dat wordt ervaren door slachtoffers van verkrachting en incest;
 2. geeft uitdrukking aan zijn krachtige solidariteit met en steun aan de vrouwen en meisjes in de VS, en aan al diegenen die betrokken zijn bij zowel het verlenen van toegang tot als het opkomen voor het recht op legale en veilige abortuszorg in dergelijke moeilijke omstandigheden;
 3. herinnert het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten aan het belang van handhaving van de baanbrekende zaak *Roe v. Wade* (1973) en de daaruit voortvloeiende grondwettelijke bescherming van het recht op abortus in de VS;
 4. veroordeelt krachtig elke terugdraaiing van de mensenrechten en de grondwettelijke rechten; roept op tot actie om het recht op veilige en legale abortus in de VS te waarborgen en roept de VS op geen stappen terug te doen; roept de bevoegde autoriteiten van de VS op alle niveaus op om, overeenkomstig de leidraad van de WHO inzake abortuszorg, de toegang tot en de verstrekking van abortusdiensten volledig uit het strafrecht te halen, op hun grondgebied veilige, legale, kosteloze en kwalitatief hoogstaande diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid te waarborgen en deze gemakkelijk toegankelijk te maken voor alle vrouwen en meisjes;
 5. roept de regering van Texas op Senate Bill 8 snel in te trekken; roept de regeringen van Idaho en Oklahoma op hun soortgelijke wetten, waaronder HB 4327 (Oklahoma), in te trekken; roept alle 26 staten van de VS met trigger laws, bestaande wetgeving en andere maatregelen betreffende verboden en beperkingen van abortus op, deze in te trekken en ervoor te zorgen dat hun wetgeving in overeenstemming is met de internationaal beschermde vrouwenrechten en de internationale mensenrechtennormen;
 6. is ernstig bezorgd over het feit dat verboden en andere beperkingen van abortus onevenredig grote gevolgen hebben voor vrouwen in armoede, in het bijzonder vrouwen van een bepaald ras, onder wie zwarte vrouwen, Latijns-Amerikaanse vrouwen en inheemse vrouwen, alsmede vrouwen uit plattelandsgebieden, LHBTIQ-personen, vrouwen met een handicap, adolescenten, migrantenvrouwen, onder wie irreguliere migranten, en eenoudergezinnen met een vrouw aan het hoofd;

⁽¹⁸⁾ <https://www.ohchr.org/en/statements/2021/09/united-states-un-experts-denounce-further-attacks-against-right-safe-abortion>

Donderdag, 9 juni 2022

benadrukt dat vrouwen die het zich als gevolg van financiële of logistieke belemmeringen niet kunnen veroorloven om naar reproductieve-gezondheidsklinieken in naburige staten of landen te reizen, een groter risico lopen onveilige en levensbedreigende procedures te ondergaan, en gedwongen worden hun zwangerschap tegen hun wil uit te dragen, hetgeen een schending van de mensenrechten en een vorm van gendergerelateerd geweld is ⁽¹⁹⁾;

7. is verheugd over het feit dat de federale Women's Health and Protection Act (WHPA), die het recht op abortuszorg in de gehele VS beoogt te beschermen, in het Huis van Afgevaardigden is aangenomen, maar betreurt ten zeerste dat zij in de Senaat is verworpen; roept de regering van de VS en/of andere betrokken autoriteiten van de VS op de mensenrechten van vrouwen en meisjes te eerbiedigen, te handhaven en te beschermen, met inbegrip van hun recht op leven, privacy, gezondheid en gelijkheid, en non-discriminatie, alsook hun vrijwaring van discriminatie, geweld en foltering of wrede, onmenselijke en ontorende behandeling, door op federaal niveau wettelijke bescherming voor de toegang tot veilige, legale en kwalitatief hoogstaande seksuele en reproductieve gezondheidsdiensten, met inbegrip van abortus, voor alle vrouwen en meisjes tot stand te brengen en te ondersteunen;

8. spoort president Joe Biden en zijn regering aan hun inspanningen op te voeren en de rechten van abortus te blijven steunen, en dringt er bij hem op aan de toegang tot veilige en legale abortus te waarborgen; spoort de regering van de VS aan verdere inspanningen te leveren om ervoor te zorgen dat abortus en anticonceptie worden geïntegreerd in de verstrekking van leeftijdsgerichte en alomvattende informatie, voorlichting en diensten op het gebied van SRGR, en dat deze voor iedereen toegankelijk zijn; is verheugd over het feit dat de VS opnieuw middelen vrijmaakt voor het UNFPA, het VN-agentschap voor seksuele en reproductieve gezondheid, en roept de regering van de VS en/of andere betrokken autoriteiten van de VS op SRGR te blijven steunen en dit te doen in de VN en in andere multilaterale fora;

9. dringt er bij de regering van de VS en/of andere betrokken autoriteiten van de VS op aan te zorgen voor adequate federale, constitutionele en wettelijke bescherming van het recht op zwangerschapsonderbreking en dringt er voorts bij de regering van de VS op aan abortus volledig uit het strafrecht te halen, hetgeen niet alleen inhoudt dat vrouwen en meisjes en andere zwangere personen, zorgverleners en anderen die abortus verzorgen niet langer worden gestraft, maar ook dat abortus uit het strafrecht van de staten wordt geschrapt en dat alle andere bestraffende wetten, beleidsmaatregelen en praktijken worden afgeschaft;

10. spoort de regering van de VS en/of andere betrokken autoriteiten van de VS ten zeerste aan om ook alle belemmeringen voor abortusdiensten weg te nemen, met inbegrip van toestemming of kennisgeving door derden, verplichte wachttijden en toestemming door rechters of medische panels, en om in het hele land tijdige toegang tot abortuszorg te waarborgen; roept de regering van de VS op ervoor te zorgen dat de dienst wordt verleend zonder discriminatie, pesterijen, dwang, angst of intimidatie, met inachtneming van de privacy van vrouwen en de vertrouwelijkheid, en met de nodige bescherming en eerbied voor zorgverleners;

11. roept de regering van de VS en/of andere relevante autoriteiten van de VS op om weigering van rechtmatige abortusdiensten door zorgverleners, onder meer op grond van een gewetensclausule, zodanig te reguleren dat vrouwen niet de toegang tot abortus wordt ontzegd;

12. is bezorgd over het verzamelen en misbruiken van gegevens over personen die een abortus willen laten uitvoeren; verzoekt de regering van de VS ervoor te zorgen dat de wetgeving en het beleid inzake gegevensbescherming in overeenstemming zijn met de internationale mensenrechtennormen en te garanderen dat de verwerking van gevoelige persoonsgegevens, zoals gezondheidsgerelateerde gegevens en informatie, de rechten van personen eerbiedigt en gebaseerd is op hun vrije, specifieke, geïnformeerde en uitdrukkelijke toestemming voor het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens; roept de digitale distributiediensten op ervoor te zorgen dat alle apps voldoen aan de wetgeving inzake gegevensgebruik en -bescherming;

13. erkent de rol die ngo's spelen als dienstverleners en als pleitbezorgers voor SRGR in de VS, en moedigt hen aan hun werk voort te zetten; bevestigt dat deze ngo's voldoende financiële middelen nodig hebben om te kunnen functioneren; onderstreept dat de door deze ngo's verleende diensten beantwoorden aan de behoeften en de mensenrechten van vrouwen en meisjes; onderstreept dat hun werk niet in de plaats mag komen van de verantwoordelijkheid van de staat om de toegang tot openbare, legale en veilige abortusdiensten te waarborgen;

⁽¹⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

Donderdag, 9 juni 2022

14. roept de regering van de VS op de nodige maatregelen te nemen om sociale steun te waarborgen, met name in het geval van eenoudergezinnen en tienerzwangerschappen, onder meer door middel van universele kinderopvang en gezondheidszorg;
15. roept de regering van de VS op alle resterende⁽²⁰⁾ VN- en regionale mensenrechtenverdragen en -protocollen te ondertekenen en te ratificeren, met inbegrip van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 1979;
16. is ernstig bezorgd over de mogelijke gevolgen voor de rechten van de vrouw in de gehele wereld, indien het Amerikaanse Hooggerechtshof *Roe v. Wade* zou terugdraaien; maakt zich ernstig zorgen over de mogelijkheid van een afremmend effect op de prioritering en financiering van SRGR-diensten, die zowel in de VS als wereldwijd al op grote schaal zijn gedefinieerd en ondergefinancierd; wijst er met bezorgdheid op dat in landen die voor hun volksgezondheidsprogramma's sterk afhankelijk zijn van steun uit de VS, de terugdraaiing ervan gevolgen zou kunnen hebben voor het engagement van die regeringen ten aanzien van abortusvoorzieningen en andere reproductieve rechten;
17. is verheugd over de recente positieve ontwikkelingen inzake abortusrechten in Argentinië, Mexico, Ecuador, Colombia en Chili, die in Zuid-Amerika belangrijke stappen voorwaarts betekenen op het gebied van vrouwenrechten, alsmede in andere landen over de hele wereld, zoals Angola, India, Kenia, Nieuw-Zeeland, Noord-Ierland, Zuid-Korea en Thailand;
18. benadrukt dat het van belang is ervoor te zorgen dat vrouwen en meisjes worden betrokken bij de opstelling van wetten en beleidsmaatregelen die op hen van invloed zijn en hun mensenrechten betreffen, met inbegrip van SRGR, in het bijzonder de abortuszorg, en dat zij recht hebben op gerechtigheid en verhaalsmogelijkheden wanneer hun rechten worden geschonden;
19. benadrukt het gebrek aan toegang tot anticonceptie en de bestaande onvervulde behoeften⁽²¹⁾; benadrukt dat vrouwen een onevenredig grote verantwoordelijkheid dragen voor anticonceptie, die met mannen moet worden gedeeld; benadrukt in dit verband de noodzaak om voorbehoedsmiddelen voor mannen te ontwikkelen en te bevorderen, teneinde het aantal onbedoelde zwangerschappen terug te dringen; benadrukt dat voorrang moet worden gegeven aan de bestrijding van seksueel geweld en aan alomvattende, op de leeftijd afgestemde en empirisch onderbouwde seksuele en relationele educatie voor iedereen, een reeks kwalitatief hoogwaardige, toegankelijke, veilige, betaalbare en, waar nodig, gratis anticonceptiemethoden en voorbehoedsmiddelen, en gezinsplanningsadviezen, alsmede gezondheidsdiensten;
20. verzoekt de EU en de lidstaten alle mogelijke steun, met inbegrip van financiële steun, te bieden aan in de VS gevestigde maatschappelijke organisaties die diensten in verband met SRGR in het land beschermen, bevorderen en verstrekken, als een manier om hun niet aflatende inzet voor deze rechten te laten blijken; roept voorts de lidstaten op een veilig toevluchtsoord te bieden aan alle medische beroepsbeoefenaars die het risico lopen op juridische vervolging of andere vormen van intimidatie als gevolg van hun legitieme werk in de abortuszorg;

⁽²⁰⁾ Waaronder, onder andere, het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (1999), het Amerikaans Verdrag inzake de rechten van de mens (1969), het Aanvullend Protocol bij het Amerikaans Verdrag inzake de rechten van de mens op het gebied van economische, sociale en culturele rechten (1988), het Protocol bij het Amerikaans Verdrag inzake de rechten van de mens inzake de afschaffing van de doodstraf (1990), het Eerste en Tweede Facultatief Protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (respectievelijk 1966 en 1989), het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (1966), het Facultatief Protocol bij het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (2008), het Facultatief Protocol bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (2002), het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (1989), het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een communicatieprocedure (2011), het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden (1990), het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (1951), het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning (2006), het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2006) en het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2006).

⁽²¹⁾ UNFPA-verslag over de toestand van de wereldbevolking, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy*, 30 maart 2022.

Donderdag, 9 juni 2022

21. verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden, de Commissie en alle lidstaten van de EU gebruik te maken van alle instrumenten waarover zij beschikken om hun acties te versterken teneinde de achteruitgang op het gebied van vrouwenrechten en SRGR tegen te gaan, onder meer door een mogelijke vermindering van de financiering door de VS voor SRGR in de rest van de wereld te compenseren, en door in hun externe betrekkingen krachtig te pleiten voor en prioriteit te geven aan universele toegang tot veilige en legale abortus en andere SRGR;
22. roept de EU en haar lidstaten op er bij de regering van de VS op aan te dringen federale wettelijke bescherming voor het recht op abortus in te voeren, en deze mensenrechtenkwesties in hun betrekkingen met de VS op alle niveaus en in alle relevante internationale fora aan de orde te stellen, en er daarbij op te wijzen dat het hier gaat om een vorm van geweld tegen vrouwen en meisjes; roept voorts de EU-delegatie in de VS op om in haar contacten met de bevoegde autoriteiten van de VS en bij de lokale uitvoering van GAP III prioriteit te geven aan SRGR;
23. roept de EU en haar lidstaten op zich krachtig in te zetten voor SRGR voor iedereen, onder meer door te ijveren voor een betere wettelijke bescherming binnen de EU-grenzen en door belemmeringen voor het genot van deze rechten weg te nemen;
24. roept de EU en haar lidstaten op het recht op abortus op te nemen in het Handvest;
25. roept de Europese Dienst voor extern optreden, de EU-delegaties en de ambassades van de lidstaten overal ter wereld op om mensenrechtenactivisten die zich inzetten voor SRGR proactief te benaderen en te beschermen, met name in landen waar het recht op en de toegang tot abortus aan beperkingen onderhevig zijn;
26. verzoekt de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor mensenrechten en de commissaris voor gendergelijkheid te overwegen om, indien het arrest *Roe v. Wade* nietig wordt verklaard, deze schending van de SRGR van vrouwen en van hun recht op gezondheidszorg te veroordelen en aan de kaak te stellen, alsook de rechtsonzekerheid die dit zal veroorzaken in hun contacten met VS-functionarissen;
27. onderstreept dat het recht van alle mensen op lichamelijke integriteit en autonomie moet worden beschermd, in overeenstemming met het actieprogramma van Peking en het ICPD-actieprogramma, en dat de toegang tot essentiële diensten om dit recht te kunnen uitoefenen, moet worden gewaarborgd; benadrukt dat toegang tot gezondheidszorg een fundamenteel mensenrecht is, en dat het de plicht van de staat is om aan eenieder gezondheidszorg te verstrekken en om dit voor iedereen te garanderen; dringt aan op een alomvattende mondiale benadering voor het pakket van essentiële diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid, met inbegrip van maatregelen om onveilige en clandestiene abortussen te voorkomen en te vermijden, alsook de verlening van zorg na abortus, hetgeen moet worden opgenomen in de nationale strategieën, beleidsmaatregelen en programma's voor universele gezondheidszorg; betreurt het dat gezondheidszorg niet voor iedereen toegankelijk is in de VS; herinnert eraan dat armoede nauw samenhangt met gedwongen en onder dwang voortgezette zwangerschappen en met het ontbreken van veilige en legale abortus;
28. bevestigt dat abortus altijd een vrijwillige beslissing moet zijn die gebaseerd is op een verzoek van de betrokkene en uit vrije wil wordt gemaakt, overeenkomstig de medische normen en de beschikbaarheid, toegankelijkheid, betaalbaarheid en veiligheid op basis van de richtsnoeren van de WHO; roept de lidstaten op te zorgen voor universele toegang tot veilige en legale abortus, en voor eerbiediging van het recht op vrijheid, privacy en de best haalbare gezondheidszorg;
29. dringt er bij de lidstaten op aan abortus uit het strafrecht te halen en belemmeringen voor veilige en legale abortus en voor de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg en diensten weg te nemen en te bestrijden; roept de lidstaten op de toegang te waarborgen tot veilige, legale en gratis abortusdiensten, tot diensten en voorzieningen op het gebied van prenatale gezondheidszorg en kraamzorg, tot vrijwillige gezinsplanning, anticonceptie, jeugd vriendelijke diensten, alsook tot preventie, behandeling, zorg en ondersteuning met betrekking tot hiv, zonder discriminatie;
30. veroordeelt het feit dat vrouwen geen toegang hebben tot abortusdiensten omdat het in sommige lidstaten gebruikelijk is dat medische beroepsbeoefenaars, en soms volledige medische instellingen, weigeren gezondheidsdiensten aan te bieden op basis van de gewetensclausule, hetgeen leidt tot het weigeren van abortuszorg op grond van religie of geweten en wat het leven en de rechten van vrouwen in gevaar brengt; merkt op dat deze clausule ook vaak wordt gebruikt in situaties waarin vertragen het leven of de gezondheid van de patiënt in gevaar kan brengen;

Donderdag, 9 juni 2022

31. dringt erop aan dat de Commissie haar bevoegdheid op het gebied van gezondheidsbeleid volledig benut en de lidstaten ondersteunt bij het waarborgen van universele toegang tot SRGR in het kader van het EU4Health-programma voor de periode 2021-2027, bij het bevorderen van voorlichting en onderwijs over gezondheid, bij het versterken van nationale gezondheidsstelsels en de opwaartse convergentie van gezondheidszorgnormen, teneinde ongelijkheden op gezondheidsgebied in en tussen de lidstaten te verminderen, en bij het faciliteren van de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten met betrekking tot SRGR; roept de lidstaten op vooruitgang te boeken op weg naar een universele dekking van de gezondheidszorg, waarvoor SRGR van essentieel belang is;

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, de president van de Verenigde Staten van Amerika en zijn regering, het Congres van de VS en het Hoogerechtshof van de VS.

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0244

Oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (2022/2705(RSP))

(2022/C 493/13)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 48 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
 - gezien het verslag van 9 mei 2022 over het eindresultaat van de Conferentie over de toekomst van Europa,
 - gezien zijn resolutie van 4 mei 2022 over de follow-up van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 16 februari 2017 over mogelijke ontwikkelingen en aanpassingen van het huidige institutionele bestel van de Europese Unie ⁽²⁾ en van 13 februari 2019 over de stand van het debat over de toekomst van Europa ⁽³⁾,
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de huidige versie van de Verdragen op 1 december 2009 in werking is getreden en dat de Europese Unie sindsdien geconfronteerd is met verschillende crises en ongekende uitdagingen;
- B. overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa op 9 mei 2022 haar werkzaamheden heeft afgerond en haar conclusies heeft gepresenteerd, die 49 voorstellen en 326 maatregelen omvatten;
- C. overwegende dat er naast de indiening van wetgevingsvoorstellen ook een proces van institutionele hervormingen moet worden gestart om uitvoering te geven aan de aanbevelingen en tegemoet te komen aan de verwachtingen naar aanleiding van dit proces van burgerparticipatie;
- D. overwegende dat nieuw beleid en, in sommige gevallen, verdragswijzigingen nodig zijn, niet als doel op zich, maar in het belang van alle EU-burgers, aangezien die wijzigingen erop gericht zijn de EU zodanig te hervormen dat haar vermogen om op te treden, alsook haar legitimiteit en verantwoordingsplicht worden versterkt;
1. is ingenomen met de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022;
 2. wijst erop dat het Europees Parlement, de Raad en de Commissie zich er overeenkomstig de oprichtingstekst van de conferentie toe hebben verbonden effectief gevolg te geven aan de conclusies van de conferentie, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden en in overeenstemming met de Verdragen;
 3. merkt op dat verschillende voorstellen van de conferentie verdragswijzigingen vereisen en dat de Commissie constitutionele zaken van het Parlement dienovereenkomstig voorstellen tot wijziging van de Verdragen moet opstellen;
 4. wijst erop, met name naar aanleiding van de meest recente crises, dat de Verdragen dringend moeten worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat de Unie de bevoegdheid heeft om tijdens toekomstige crises doeltreffender op te treden;
 5. legt de Raad daarom in het kader van de gewone herzieningsprocedure van artikel 48 VEU de onderstaande voorstellen tot wijziging van de Verdragen voor, onder meer om:
 - het vermogen van de Unie om op te treden te vergroten door de stemprocedures te hervormen, met inbegrip van het toestaan van besluiten in de Raad met gekwalificeerde meerderheid in plaats van unanimiteit op bepaalde gebieden, zoals de vaststelling van sancties en zogeheten overbruggingsclausules, alsook in noodgevallen;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0141.

⁽²⁾ PB C 252 van 18.7.2018, blz. 201.

⁽³⁾ PB C 449 van 23.12.2020, blz. 90.

Donderdag, 9 juni 2022

- de in de Verdragen aan de Unie toegedeelde bevoegdheden aan te passen, met name op het gebied van gezondheid en grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, bij de voltooiing van de energie-unie op basis van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie die is ontworpen in overeenstemming met de internationale overeenkomsten om de klimaatverandering te beperken, op defensiegebied en op het gebied van sociaal en economisch beleid; ervoor te zorgen dat de Europese pijler van sociale rechten volledig wordt uitgevoerd en sociale vooruitgang op te nemen in artikel 9 VWEU door middel van een protocol inzake sociale vooruitgang bij de Verdragen; de versterking van het concurrentievermogen en de veerkracht van de economie van de EU te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen en toetsing van het concurrentievermogen, en toekomstgerichte investeringen met het oog op de rechtvaardige, groene en digitale transitie te bevorderen;
 - het Parlement volledig medebeslissingsrecht te verlenen met betrekking tot de EU-begroting en het recht om wetgeving te initiëren, te wijzigen of in te trekken;
 - de procedure voor de bescherming van de waarden waarop de EU is gegrondvest te versterken en de vaststelling en de gevolgen van schendingen van de fundamentele waarden (artikel 7 VEU en Handvest van de grondrechten van de Europese Unie) te verduidelijken;
6. stelt meer in het bijzonder voor de onderstaande verdragsartikelen als volgt te wijzigen:
- Artikel 29 VEU

“De Raad stelt besluiten vast waarin de aanpak van de Unie wordt bepaald ten aanzien van een bepaalde aangelegenheid van geografische of thematische aard. **Wanneer een besluit voorziet in onderbreking of gehele of gedeeltelijke beperking van de economische en financiële betrekkingen met een of meer derde landen, besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.** De lidstaten dragen er zorg voor dat hun nationaal beleid met de standpunten van de Unie overeenstemt.”
 - Artikel 48, lid 7, vierde alinea, VEU

“Voor de vaststelling van **deze** besluiten, besluit de Europese Raad met **gekwalificeerde meerderheid** van stemmen **in de zin van artikel 238, lid 3, punt b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie**, na goedkeuring door het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij meerderheid van zijn leden.”
7. verzoekt de Raad deze voorstellen rechtstreeks ter behandeling aan de Europese Raad voor te leggen, met het oog op het bijeenroepen van een conventie die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de nationale parlementen, van de staatshoofden of regeringsleiders van de lidstaten, van het Europees Parlement en van de Commissie;
8. is van mening dat vertegenwoordigers van de sociale partners van de EU, van het Europees Economisch en Sociaal Comité, van het Europees Comité van de Regio's, van het maatschappelijk middenveld van de EU en van de kandidaat-lidstaten als waarnemers bij de conventie moeten worden uitgenodigd;
9. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en de parlementen van de lidstaten.
-

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0245

Een nieuw handelsinstrument om producten die met behulp van dwangarbeid zijn vervaardigd te verbieden

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over een nieuw handelsinstrument om producten die met behulp van dwangarbeid zijn vervaardigd te verbieden (2022/2611(RSP))

(2022/C 493/14)

Het Europees Parlement,

- gezien de toespraak over de staat van de Unie van 15 september 2021 van de voorzitter van de Commissie, Ursula von der Leyen,
 - gezien het voorstel van de Commissie van 23 februari 2022 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 (COM(2022)0071),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 23 februari 2022 over waardig werk wereldwijd voor een mondiale rechtvaardige transitie en een duurzaam herstel (COM(2022)0066),
 - gezien de richtsnoeren van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden van 12 juli 2021 voor passende zorgvuldigheid van bedrijven in de EU om het risico op dwangarbeid in hun activiteiten en toeleveringsketens aan te pakken,
 - gezien zijn resolutie van 17 december 2020 over dwangarbeid en de situatie van de Oeigoeren in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 16 december 2021 over dwangarbeid in de Linglongfabriek en milieuprotesten in Servië ⁽²⁾,
 - gezien zijn resolutie van 10 maart 2021 met aanbevelingen aan de Commissie inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven en verantwoordingsplicht van ondernemingen ⁽³⁾,
 - gezien het Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) betreffende de gedwongen arbeid van 1930 en het bijbehorende protocol van 2014,
 - gezien het verdrag van de ILO van 1999 betreffende de ergste vormen van kinderarbeid,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,
 - gezien de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten,
 - gezien de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen,
 - gezien de vraag aan de Commissie over een nieuw handelsinstrument om producten die met behulp van dwangarbeid zijn vervaardigd te verbieden (O-000018/2022 — B9-0015/2022),
 - gezien artikel 136, lid 5, en artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
 - gezien de ontwerpresolutie van de Commissie internationale handel,
- A. overwegende dat dwangarbeid in het Verdrag betreffende de gedwongen arbeid van de ILO (nr. 29) wordt gedefinieerd als elke vorm van werk of dienstverlening die van een persoon wordt gevegd onder bedreiging met een straf of waarvoor hij of zij zich niet vrijwillig heeft aangemeld; overwegende dat de ILO elf indicatoren gebruikt om vast te stellen of er sprake is van dwangarbeid, namelijk: misbruik van kwetsbaarheid, misleiding, beperking van de bewegingsvrijheid, afzondering, fysiek en seksueel geweld, intimidatie en bedreiging, afname van identiteitsdocumenten,

⁽¹⁾ PB C 445 van 29.10.2021, blz. 114.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0511.

⁽³⁾ PB C 474 van 24.11.2021, blz. 11.

Donderdag, 9 juni 2022

- inhouding van loon, schuldsavernij, onaanvaardbare arbeids- en levensomstandigheden en buitensporige werkdruk; overwegende dat er soms maar sprake hoeft te zijn van één van de genoemde indicatoren om dwangarbeid vast te stellen;
- B. overwegende dat naar schatting van de ILO momenteel 25 miljoen mensen wereldwijd in een situatie van dwangarbeid verkeren, waarbij in 20,8 miljoen gevallen sprake is van door particulieren opgelegde dwangarbeid en in 4,1 miljoen gevallen van door de staat opgelegde dwangarbeid; overwegende dat vrouwen en meisjes 61 % uitmaken van de mensen die dwangarbeid verrichten; overwegende dat arbeidsmigranten bijzonder kwetsbaar zijn voor dwangarbeid; overwegende dat de COVID-19-pandemie deze situatie heeft verergerd;
- C. overwegende dat begin 2020 volgens de laatste mondiale schattingen van de ILO 160 miljoen kinderen wereldwijd kinderarbeid verrichtten, wat neerkomt op bijna een op de tien kinderen wereldwijd; overwegende dat 79 miljoen kinderen — bijna de helft van alle kinderen die kinderarbeid verrichten — slachtoffer zijn van de ergste vormen van kinderarbeid, en gevaarlijk werk doen dat een rechtstreeks gevaar vormt voor hun gezondheid, veiligheid en morele ontwikkeling;
- D. overwegende dat onderzoek heeft aangetoond dat dwangarbeid een belemmering vormt voor duurzame ontwikkeling en een negatief effect heeft op armoede die van generatie op generatie wordt doorgegeven, ongelijkheid en het bestuur, en daarnaast corruptie en illegale geldstromen in de hand werkt;
- E. overwegende dat de economie van de EU via mondiale toeleveringsketens in verband staat met miljoenen werknemers wereldwijd; overwegende dat consumenten in de EU er zeker van willen zijn dat de goederen die zij kopen zijn geproduceerd op een duurzame en eerlijke manier die waardig werk waarborgt voor degenen die ze vervaardigen;
- F. overwegende dat dwangarbeid een ongeprijsde externe factor is die innovatie en productiviteit belemmert en de bedrijven en regeringen die er gebruik van maken een oneerlijk concurrentievoordeel biedt;
- G. overwegende dat Commissievoorzitter Ursula von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie van 2021 heeft bevestigd dat de Commissie met een voorstel zal komen voor een verbod in de EU-markt op producten die zijn vervaardigd met behulp van dwangarbeid;
- H. overwegende dat de Commissie in haar voorstel voor een richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid zorgvuldigheidsverplichtingen vaststelt voor grote bedrijven vanaf een bepaalde omvang en voor bepaalde andere bedrijven in bijzonder gevoelige sectoren om feitelijke en potentiële negatieve gevolgen voor de mensenrechten, met inbegrip van arbeidsrechten, en het milieu in de gehele mondiale toeleveringsketens te identificeren, te voorkomen, te beperken en er rekening mee te houden;
- I. overwegende dat de Commissie in haar mededeling van 23 februari 2022 over waardig werk wereldwijd voor een mondiale rechtvaardige transitie en een duurzaam herstel (COM(2022)0066) haar plannen uiteenzet voor een nieuw wetgevingsinitiatief dat een verbod inhoudt op het in de EU in de handel brengen van producten die zijn vervaardigd met behulp van dwangarbeid, waaronder gedwongen kinderarbeid; overwegende dat dit initiatief betrekking zal hebben op zowel binnenlandse als op ingevoerde producten en een verbod zal combineren met een robuust, risicogebaseerd handhavingskader;
- J. overwegende dat dwangarbeid een ingewikkeld verschijnsel is en een verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten niet zal volstaan om dwangarbeid uit te bannen en de dieperliggende oorzaken ervan aan te pakken; overwegende dat om dit mondiale probleem te bestrijden, de EU zich ook moet richten op de dialoog met niet-EU-landen, technische bijstand, capaciteitsopbouw en bewustmaking; overwegende dat de EU zich ook op multilateraal niveau actief moet inzetten om gezamenlijke oplossingen te vinden voor het uitbannen van dwangarbeid;
- K. overwegende dat diverse EU-bedrijven verschillende vrijwillige en overlappende reeksen richtsnoeren voor maatschappelijk verantwoord ondernemen volgen, maar dat de invoering daarvan nog voor verbetering vatbaar is; overwegende dat de EU daarom in specifieke sectoren al verplichte regels voor passende zorgvuldigheid heeft ingevoerd, bijvoorbeeld met betrekking tot hout en de winning van zogenoemde conflictmineralen;

Donderdag, 9 juni 2022

- L. overwegende dat de doeltreffendheid van de uitsluiting van met dwangarbeid vervaardigde producten zal afhangen van verschillende factoren, zoals het aandeel van de mondiale sectorale vraag dat aan de boycot deelneemt; de kosten en haalbaarheid van de verlegging van het handelsverkeer, handelsverplaatsing of producttransformatie voor uitvoerende bedrijven; het marktaandeel van de leverancier; en de manier waarop de regering van het gastland op externe druk reageert;
- M. overwegende dat meerdere instrumenten moeten worden gecombineerd om verschillende problemen omtrent dwangarbeid op te lossen;
- N. overwegende dat de uitsluiting van producten gestructureerd moet zijn met het oog op de verenigbaarheid met de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de naleving van de vrijhandelsverdragen om goederen niet te discrimineren aan de hand van hun geografische oorsprong; overwegende dat artikel XX van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel de rechtsgrond biedt voor het rechtvaardigen van besluiten tot productuitsluiting; overwegende dat dergelijke uitsluiting gebaseerd moet zijn op concrete bewijzen en moet worden voorafgegaan door raadpleging van de partijen in kwestie;
- O. overwegende dat de invoering van een verbod op producten die vervaardigd zijn met behulp van dwangarbeid een politieke prioriteit is van zowel het Parlement als de EU als geheel;
1. pleit voor een nieuw, met de WTO verenigbaar handelsinstrument dat de regels voor passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moet aanvullen, dat de in- en uitvoer van producten die vervaardigd of vervoerd zijn met behulp van dwangarbeid verbiedt en dat moet worden aangevuld met maatregelen voor de handel binnen de EU; benadrukt dat een toekomstig EU-kader evenredig, niet-discriminerend en doeltreffend moet zijn, waarbij de verbintenissen op het gebied van een open en op regels gebaseerd handelstelsel worden nagekomen; onderstreept dat het nieuwe voorstel gebaseerd zou kunnen worden op de optimale werkwijzen van landen met soortgelijke wetgeving, zoals de Verenigde Staten of Canada;
 2. benadrukt dat de vaststelling van dwangarbeid moet gebeuren aan de hand van de dwangarbeidindicatoren van de ILO, waaronder haar richtsnoeren die gepubliceerd zijn onder de titel “Hard to see, harder to count — Survey guidelines to estimate forced labour of adults and children”;
 3. is van oordeel dat het nieuwe instrument de mogelijkheid moet bieden van een verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten van een specifieke productielocatie, importeur of onderneming, uit een specifieke regio in geval van door de staat gesteunde dwangarbeid, of van specifieke vervoersschepen of -vloten;
 4. is van mening dat overheidsinstanties in het kader van het nieuwe EU-instrument, op eigen initiatief of op basis van ontvangen informatie, goederen aan de EU-grens moeten vasthouden wanneer zij achten dat er voldoende bewijs is dat deze goederen met behulp van dwangarbeid zijn vervaardigd of vervoerd; merkt op dat de importeur van de vastgehouden goederen vervolgens de kans moet krijgen om deze beschuldiging te weerleggen door aan te tonen dat de goederen niet met dwangarbeid zijn vervaardigd of vervoerd, waarop de goederen kunnen worden vrijgegeven; onderstreept dat het bewijs waarmee wordt aangetoond dat er geen sprake is van dwangarbeid gebaseerd moet zijn op ILO-normen;
 5. merkt op dat producten in beslag moeten worden genomen nadat overheidsinstanties op grond van voldoende bewijs hebben vastgesteld dat er bij het vervaardigen of vervoeren van de goederen gebruik is gemaakt van dwangarbeid, of als de goederen afkomstig zijn uit een regio waar door de staat opgelegde dwangarbeid veel voorkomt; benadrukt dat de in beslag genomen vracht wordt vrijgegeven als het bedrijf kan aantonen dat er geen gebruik is gemaakt van dwangarbeid of dat er corrigerende maatregelen zijn getroffen en de indicatoren voor dwangarbeid niet langer aanwezig zijn;
 6. erkent dat diverse EU-bedrijven er al op toezien dat er in hun toeleveringsketens geen praktijken plaatsvinden die in strijd zijn met de mensenrechten en arbeidsrechten; verzoekt de Commissie bedrijven — met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) — technische en andere passende steun te bieden om aan de nieuwe regels te kunnen voldoen, zodat onnodige lasten voor kmo's worden voorkomen; verzoekt de Commissie eveneens over te gaan tot evaluatie van de toepassing van het instrument en de effecten ervan op EU-bedrijven;
 7. is van oordeel dat de Commissie, met name het hoofd handhaving voor de handel, evenals nationale overheidsinstanties, de bevoegdheid moeten krijgen om onderzoeken in te stellen; merkt op dat overheidsinstanties maatregelen moeten kunnen treffen op basis van door belanghebbenden, ngo's of getroffen werknemers verstrekte informatie, en via een geformaliseerde en beveiligde klachtenprocedure zoals het centrale toegangspunt;

Donderdag, 9 juni 2022

8. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het nieuwe EU-instrument de verantwoordelijke bedrijven verplicht de getroffen werknemers herstel te bieden voordat de invoerbepalingen worden opgeheven; dringt erop aan dat het toezicht op herstel en corrigerende maatregelen wordt uitgevoerd in samenwerking met belanghebbenden, waaronder maatschappelijke organisaties en vakbonden;
 9. meent dat het coördinatiesysteem op EU-niveau moet worden opgezet om de douaneautoriteiten van de lidstaten te ondersteunen en de transparantie van alle ingestelde procedures te waarborgen;
 10. benadrukt dat overheidsinstanties bedrijven kunnen vragen relevante informatie te verstrekken over dochterondernemingen, leveranciers, onderleveranciers, aannemers en zakenpartners in de toeleveringsketen, naar behoren rekening houdend met de commerciële vertrouwelijkheid; verzoekt de Commissie in dit verband richtsnoeren te ontwikkelen die bedrijven kunnen helpen bij de opzet van een procedure voor inventarisatie van de toeleveringsketen om te beoordelen wat nuttige informatie is; onderstreept dat een openbare databank met informatie over afzonderlijke leveranciers, de aan hen verbonden risico's of juist bewijs van fatsoenlijk werk de administratieve last voor bedrijven zou kunnen verlagen;
 11. pleit voor het opstellen en bijhouden van een openbare lijst van aan sancties onderworpen instanties, regio's en producten;
 12. benadrukt hoe belangrijk het is samen te werken met gelijkgezinde partners om overal ter wereld een eind te maken aan dwangarbeid en om ervoor te zorgen dat met behulp van dwangarbeid vervaardigde producten niet in de handel worden gebracht; merkt op dat er gezamenlijke inspanningen nodig zijn om ervoor te zorgen dat het verbod niet wordt omzeild en dat goederen die vermoedelijk met dwangarbeid zijn vervaardigd niet via een omweg op de markt kunnen worden gebracht;
 13. meent dat de EU nauw met haar partners moet samenwerken via gezamenlijke acties en onderzoeken als zij op mondiaal niveau voor verandering wil zorgen; pleit voor een actieve rol van de EU-delegaties in het aanknopen van een dialoog met niet-EU-landen en belanghebbenden over kwesties met betrekking tot de nieuwe wetgeving;
 14. merkt op dat het nieuwe handelsinstrument om producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd te verbieden in overeenstemming moet zijn met en een aanvulling moet vormen op andere initiatieven voor passende zorgvuldigheid en de geldende mensenrechten en duurzaamheidsbepalingen; merkt op dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de herziening van het 15-puntenactieplan inzake hoofdstukken over handel en duurzame ontwikkeling en bij toekomstige hoofdstukken over dit thema in vrijhandelsovereenkomsten van de EU;
 15. pleit voor het gebruik van publieke en particuliere investeringen om aanvullende dwangarbeidvrije productiecapaciteit te ontwikkelen in de getroffen toeleveringsketens;
 16. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de lidstaten.
-

Woensdag, 8 juni 2022

AANBEVELINGEN

EUROPEES PARLEMENT

P9_TA(2022)0235

Het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU na de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne

Aanbeveling van het Europees Parlement van 8 juni 2022 aan de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU na de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne (2022/2039(INI))

(2022/C 493/15)

Het Europees Parlement,

- gezien de titels II, III en V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en de in de preambule neergelegde toezegging om een buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid ten uitvoer te leggen, en met name artikel 10, leden 1 en 2, artikel 13, lid 2, artikel 14, lid 1, artikel 16, lid 1, artikel 24, lid 1, de artikelen 26, 36 en 41, artikel 42, leden 2, 3, 6 en 7, en de artikelen 44, 45 en 46 en Protocol nr. 10 daarvan,
- gezien het “strategisch kompas inzake veiligheid en defensie — Voor een Europese Unie die haar burgers, waarden en belangen beschermt en bijdraagt aan de internationale vrede en veiligheid”, zoals goedgekeurd door de Raad op 21 maart 2022 en bekrachtigd door de Europese Raad op 25 maart 2022,
- gezien de Verklaring van Versailles van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU van 11 maart 2022,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 18 mei 2022 over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers (JOIN(2022)0024),
- gezien zijn resolutie van 17 februari 2022 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid — jaarverslag 2021 ⁽¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 17 februari 2022 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2021 ⁽²⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 15 februari 2022 getiteld “Bijdrage van de Commissie aan de Europese defensie” (COM(2022)0060),
- gezien het besluit van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0039.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0040.

⁽³⁾ PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14.

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien zijn resolutie van 16 maart 2017 over constitutionele, juridische en institutionele gevolgen van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid: door het Verdrag van Lissabon geboden mogelijkheden ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 7 april 2022 over de conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad van 24 en 25 maart 2022, onder meer met betrekking tot de recentste ontwikkelingen in de oorlog in Oekraïne en de sancties van de EU tegen Rusland en de uitvoering daarvan ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resolutie van 24 maart 2022 over de behoefte aan een dringend EU-actieplan om voedselzekerheid binnen en buiten de EU te waarborgen in het licht van de Russische invasie in Oekraïne ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resolutie van 1 maart 2022 over de aanval van Rusland op Oekraïne ⁽⁷⁾,
 - gezien de verklaringen van de leiders van het Parlement van 16 en 24 februari 2022 over Oekraïne,
 - gezien het verslag over het eindresultaat van de Conferentie over de toekomst van Europa van mei 2022,
 - gezien het communiqué van de top in Brussel, afgegeven door de staatshoofden en regeringsleiders die op 14 juni 2021 deelnamen aan de vergadering van de Noord-Atlantische Raad in Brussel,
 - gezien de analyse en de aanbevelingen van 25 november 2020 van de door de secretaris-generaal van de NAVO aangewezen reflectiegroep, getiteld: “NATO 2030: United for a New Era”,
 - gezien de resoluties over de aanval op Oekraïne, de resolutie over de humanitaire gevolgen van de aanval op Oekraïne en de resolutie over de opschorting van het recht van de Russische Federatie om deel uit te maken van de Mensenrechtenraad, die respectievelijk op 2 maart 2022, 24 maart 2022 en 7 april 2022 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werden goedgekeurd,
 - gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds ⁽⁸⁾, die een diepe en brede vrijhandelsovereenkomst omvat en die op 1 september 2017 volledig in werking is getreden,
 - gezien de besluiten die de Raad heeft genomen over beperkende maatregelen van de Europese Unie tegen Rusland in verband met zijn oorlog in Oekraïne,
 - gezien de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, anderzijds ⁽⁹⁾ (“de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK”),
 - gezien artikel 118 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0164/2022),
- A. overwegende dat de niet-uitgelokte en niet-gerechtigde militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne, die volgde op de invasie van Rusland in Georgië in 2008 en andere agressieve acties wereldwijd, een flagrante schending is van het internationaal recht, het VN-Handvest en de beginselen die zijn verankerd in de Slotakte van Helsinki van 1975 en het Memorandum van Boedapest van 1994, en het Handvest van Parijs voor een Nieuw Europa van 21 november 1990, en de Europese en mondiale veiligheid en stabiliteit ernstig ondermijnt;
- B. overwegende dat de Russische Federatie geen gevolg heeft gegeven aan het bevel van het Internationaal Gerechtshof van 16 maart 2022, waarin Rusland ondubbelzinnig wordt verzocht zijn militaire operaties onmiddellijk op te schorten en ervoor te zorgen dat alle militaire of ongeregelde gewapende eenheden die door Rusland kunnen worden geleid of gesteund, alsmede alle organisaties en personen die onder zijn controle of leiding staan, geen stappen ondernemen ter bevordering van de militaire operaties;

⁽⁴⁾ PB C 263 van 25.7.2018, blz. 125.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0121.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0099.

⁽⁷⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0052.

⁽⁸⁾ PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.

⁽⁹⁾ PB L 149 van 30.4.2021, blz. 10.

Woensdag, 8 juni 2022

- C. overwegende dat de Russische invasie van Oekraïne een aanval op de Europese vredesorde zelf is en dus een bedreiging vormt voor de fundamenteën waarop het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU is gebouwd; overwegende dat de Unie de cohesie en doeltreffendheid van haar buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid aanzienlijk en vastberaden moet versterken als gevolg van de aanhoudende pogingen van Rusland om in de buurlanden van de Unie en wereldwijd instabiliteit te creëren en de Europese veiligheidsorde te ondermijnen en met dwang te wijzigen;
- D. overwegende dat duizenden Oekraïners hun leven hebben verloren in de oorlog die de Russische Federatie sinds 2014 voert tegen Oekraïne; overwegende dat duizenden mensen gewond zijn geraakt en meer dan tien miljoen mensen hun huizen hebben moeten verlaten of naar de buurlanden zijn gevlucht;
- E. overwegende dat de Russische strijdkrachten opzettelijk en zonder onderscheid civiele infrastructuur, waaronder huizen en schuilplaatsen, kinderdagverblijven, scholen, ziekenhuizen, voorzieningen voor noodhulp en zorginstellingen, en trein- en busstations, beschieten;
- F. overwegende dat deze aanvallen volgens de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten onmetelijk menselijk leed veroorzaken en neerkomen op oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid; overwegende dat de foltering van en moord op burgers en het toenemende aantal meldingen van mensensmokkel, seksueel geweld, uitbuiting, verkrachting en misbruik van vrouwen en kinderen gruwelijke oorlogsmisdaden zijn die dringend moeten worden onderzocht en gedocumenteerd, zodat de daders kunnen worden berecht; overwegende dat er een internationaal onderzoek loopt naar de oorlogsmisdaden die in Boetsja zijn gepleegd; overwegende dat de invasie van Oekraïne het misdrijf agressie kan vormen in de zin van artikel 8 bis van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof en dat de wreedheden van het Russische leger en zijn bondgenoten voldoen aan de definitie van genocide volgens het VN-Verdrag van 1948; overwegende dat de besluitvormers en de daders volgens het internationaal strafrecht moeten worden berecht;
- G. overwegende dat de Russische inval in Oekraïne opnieuw oorlog in Europa heeft binnengebracht en dat wij, Europeanen in de Europese Unie, nu al onze vastberadenheid en beslistheid nodig hebben om deze Unie te beschermen en te verdedigen, evenals de waarden en beginselen waarvoor zij staat, waaronder territoriale integriteit, nationale soevereiniteit en de op regels gebaseerde internationale orde;
- H. overwegende dat het feit dat er geen adequate reactie is gekomen op de Russische agressie tegen Georgië in 2008 en tegen Oekraïne in 2014, Rusland ertoe heeft aanzet tot agressieve militaire en politieke campagnes te blijven voeren, zoals de grootschalige invasie van Oekraïne, en zodoende de op regels gebaseerde internationale orde en de stabiliteit in Europa en elders te verzwakken en te ondermijnen;
- I. overwegende dat het strategische doel van de vrije wereld erin bestaat Oekraïne te helpen om uiteindelijk de Russische agressor te verslaan en de controle over zijn internationaal erkende grondgebied te herwinnen;
- J. overwegende dat de aanvalsoorlog van de Russische Federatie tegen Oekraïne en de aanval op de Europese vredesorde plaatsvinden tegen de achtergrond van de ernstige onderdrukking van het maatschappelijk middenveld en van de politieke oppositie in Rusland, met als doel het voortbestaan van een steeds totalitairder regime te waarborgen;
- K. overwegende dat de verdediging van Europa in de eerste plaats een verplichting voor alle Europese democratieën is; overwegende dat deze verplichting gepaard moet gaan met adequate financiële doelstellingen en doelstellingen inzake militaire vermogens; overwegende dat de Unie vastbesloten is haar deel bij te dragen aan het tegengaan van de pogingen van de Russische Federatie om de grondslagen van de internationale veiligheid en stabiliteit te vernietigen, ook in nauwe samenwerking met de NAVO als basis voor de collectieve verdediging van haar leden; overwegende dat Finland en Zweden op 18 mei 2022 officieel een aanvraag tot toetreding tot de NAVO hebben ingediend; overwegende dat het belangrijk is dat alle NAVO bondgenoten de toetredingsprotocollen van Finland en Zweden snel ratificeren; overwegende dat Turkije blijk geeft van terughoudendheid ten aanzien van de verzoeken van Finland en Zweden om tot de NAVO toe te treden; overwegende dat artikel 42, lid 7, VEU een belangrijk onderdeel van de Europese veiligheidsarchitectuur blijft en ondersteuning en bescherming biedt aan alle EU-lidstaten; overwegende dat het Parlement zijn oprechte dankbaarheid heeft uitgesproken voor de hernieuwde hulp en samenwerking van de VS op het gebied van bescherming en voorziening in de Europese territoriale defensie;

Woensdag, 8 juni 2022

- L. overwegende dat Oekraïne krachtens artikel 51 van het VN-Handvest een grondrecht op zelfverdediging heeft; overwegende dat het Parlement het Oekraïense volk prijst voor de moed waarmee het zijn land en onze gemeenschappelijke waarden van vrijheid en democratie verdedigt, en de Oekraïners niet aan hun lot zal overlaten;
- M. overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie van 1 maart 2022 over de aanval van Rusland op Oekraïne de EU-instellingen heeft opgeroepen ernaar te streven Oekraïne de status van kandidaat-lidstaat van de EU te verlenen en in de tussentijd te blijven werken aan de integratie van Oekraïne in de interne markt van de EU volgens de lijnen van de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne;
- N. overwegende dat de adviesmissie van de Europese Unie (EUAM) in Oekraïne overeenkomstig zijn vernieuwde mandaat zal zorgen voor nauwe samenwerking met het Internationaal Strafhof, het agentschap Eurojust van de Unie, en de lidstaten die maatregelen nemen die het onderzoek naar en de vervolging van internationale misdrijven in Oekraïne rechtstreeks ondersteunen;
- O. overwegende dat het Parlement een diepgaande analyse moet maken van de redenen waarom de Unie, haar lidstaten en gelijkgestemde partners in de internationale gemeenschap er niet in zijn geslaagd Rusland af te houden van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die in strijd is met het VN-Handvest en derhalve een aanval vormt op de kern van Europa's vredes- en veiligheidsorde, op zijn waarden en welvaart, en op zijn democratische grondvesten; overwegende dat het Parlement ook lering moet trekken uit eerdere beleidsfouten ten aanzien van Rusland, te beginnen met het feit dat de staakt-het-vuren-overeenkomst van 12 augustus 2008, die door de EU werd bemiddeld, niet volledig werd uitgevoerd, en dat ook een onderzoek moet worden ingesteld naar de gevallen waarin de sinds 2014 opgelegde sancties werden geschonden;
- P. overwegende dat de Raad in het strategisch kompas heeft erkend dat veiligheid en stabiliteit in de Westelijke Balkan nog steeds niet vanzelfsprekend zijn en dat er een risico is op overloopeffecten van de huidige verslechtering van de Europese veiligheidssituatie;
- Q. overwegende dat het dringend noodzakelijk is de paraatheid te vergroten om beter het hoofd te kunnen bieden aan het volledige spectrum van crises in de toekomst, met name humanitaire en veiligheids crises; overwegende dat de Unie alle instrumenten waarover zij beschikt, moet aanwenden, met de nadruk op tijdige betrokkenheid, om de Unie en haar inwoners, waarden en belangen te beschermen en bij te dragen tot internationale vrede en veiligheid; overwegende dat de Unie met haar bondgenoten moet samenwerken;
- R. overwegende dat vrouwen, meisjes en kwetsbare groepen onevenredig worden getroffen door gewapende conflicten; overwegende dat de constructieve bijdrage van vrouwen en meisjes aan het voorkomen en oplossen van conflicten en aan de wederopbouw bevorderlijk is voor een duurzamere vrede; overwegende dat de EU-instellingen zich ertoe hebben verbonden gendergelijkheid te integreren in het genderactieplan III, dat alle gebieden van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) omvat;
- S. overwegende dat een actieve rol van het Parlement, in de vorm van politieke steun en democratische toetsing, bij het opzetten van een gemeenschappelijk EU-defensiebeleid en de totstandbrenging van een gemeenschappelijke defensie, bevorderlijk en heilzaam zou zijn voor de representatieve en democratische grondslag van de Unie;
- T. overwegende dat de werking van de Unie gegrond is op de representatieve democratie en dat de burgers op het niveau van de Unie rechtstreeks worden vertegenwoordigd in het Parlement;
- U. overwegende dat iedere EU-instelling ten volle gebruik moet maken van de bevoegdheden die haar uit hoofde van de Verdragen zijn toegeëld, in overeenstemming met de daarin bepaalde procedures, voorwaarden en doelstellingen; overwegende dat de instellingen een werkelijke samenwerking moeten aangaan;
- V. overwegende dat de bevoegdheid van de Unie op het gebied van het GBVB betrekking heeft op alle terreinen van het buitenlands beleid en op alle aangelegenheden die verband houden met de veiligheid van de Unie, met inbegrip van de geleidelijke bepaling van een gemeenschappelijk defensiebeleid dat tot een gemeenschappelijke defensie-unie zou kunnen leiden, wanneer de Europese Raad hiertoe met eenparigheid van stemmen besluit, overeenkomstig artikel 24 en artikel 42, lid 2, VEU;
- W. overwegende dat de specifieke rol van het Parlement in het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de Unie is vastgelegd in de Verdragen;

Woensdag, 8 juni 2022

- X. overwegende dat het Parlement samen met de Raad zijn begrotingsfunctie op dit gebied moet uitoefenen zoals bepaald in artikel 41 VEU, en zijn politieke raadplegingsfunctie moet uitoefenen zoals bepaald in artikel 36 VEU;
- Y. overwegende dat bij de uitvoering van de besluiten van de Europese Raad en de Raad het uitvoerend orgaan voor het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de Europese Unie bestaat uit de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, het Politiek en Veiligheidscomité, en de bijbehorende agentschappen; overwegende dat in artikel 24 VEU het volgende is bepaald: “De lidstaten geven in een geest van loyaliteit en wederzijdse solidariteit hun actieve en onvoorwaardelijke steun aan het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie” en “Zij onthouden zich van ieder optreden dat in strijd is met de belangen van de Unie of dat afbreuk zou kunnen doen aan de doeltreffendheid ervan als bundelende kracht in de internationale betrekkingen”;
- Z. overwegende dat het Parlement de enige instelling is die legitiem politieke controle en toezicht op de uitvoerende macht op het niveau van de Unie kan uitoefenen;
- AA. overwegende dat de verdieping van de samenwerking op defensiegebied tussen de lidstaten op EU-niveau gepaard moet gaan met een vergroting van het parlementaire toezicht en de parlementaire controle, door zowel het Europees Parlement als de nationale parlementen;
- AB. overwegende dat de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV), indien passend samen met de Commissie, het Parlement zijn gedetailleerde standpunten betreffende onderstaande aanbevelingen zal doen toekomen, met name wanneer deze verband houden met de begrotings- en politieke controletaak van het Parlement met betrekking tot het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de Unie;
- AC. overwegende dat de samenwerking tussen de lidstaten en partners op grond van artikel 42, lid 2, en de artikelen 45 en 46 VEU de juridische identiteit, voorrechten en immuniteiten moet genieten die de Verdragen bieden;
- AD. overwegende dat de Unie ernaar streeft vreedzame, inclusieve samenlevingen voor duurzame ontwikkeling, toegang tot rechtspraak voor iedereen en doeltreffende, verantwoordingsplichtige en inclusieve instellingen op alle niveaus te bevorderen;
- AE. overwegende dat de Unie samen met haar bondgenoten moet streven naar de handhaving van de vredes- en veiligheidsorde om het continent en zijn burgers de vrede en veiligheid te bieden die zij verdienen; overwegende dat de oorlog in Oekraïne de tekortkomingen van de huidige mondiale veiligheidsarchitectuur aan het licht heeft gebracht;
- AF. overwegende dat het, aangezien de vijandige Russische acties op verschillende domeinen plaatsvinden, belangrijk is de verdediging van een vrij Europa op holistische wijze te overwegen en op te zetten, waarbij alle kritieke sectoren worden geïntegreerd, waaronder defensie, internationale samenwerking, media en kritieke civiele infrastructuur, technologie, toeleveringsketens en energie;
- AG. overwegende dat de Unie getuige is van de meest directe bedreiging van haar territoriale veiligheid sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog; overwegende dat de huidige crisis heeft aangetoond dat een discussie over de EU-begroting noodzakelijk is, met name gezien de lopende discussie over wat voor soort militaire uitrusting of steun door de Unie kan worden verleend;
- AH. overwegende dat desinformatie en propaganda dringend moeten worden bestreden, zowel juridisch als technisch, met name in de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de EU in de landen van de Westelijke Balkan en het Oostelijk Partnerschap;
- AI. overwegende dat het strategisch kompas in maart 2022 door de Raad is aangenomen; overwegende dat het strategisch kompas tot doel heeft de Unie de instrumenten te geven om doeltreffend garant te staan voor veiligheid in een vijandige omgeving en een assertievere mondiale speler op het gebied van vrede en menselijke veiligheid te zijn;
- AJ. overwegende dat alle EU-initiatieven ter versterking van de Europese defensie regelmatig moeten worden geactualiseerd in overeenstemming met de bevindingen van het strategisch kompas en de toekomstige herzieningen van de dreigingsanalyse;

Woensdag, 8 juni 2022

- AK. overwegende dat eventuele bijkomende middelen om de doelstelling te halen om de defensie-uitgaven te verhogen tot 2 % van het bbp op gecoördineerde en coöperatieve wijze moeten worden gebruikt, waarbij ten volle gebruik moet worden gemaakt van EU-instrumenten op defensiegebied om vermogenstekorten te verhelpen en de Europese defensie te versterken;
- AL. overwegende dat het ten volle benutten van de inspanningen voor de ontwikkeling van gezamenlijke defensievermogens van de EU, met name de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en het Europees Defensiefonds, de veiligheid van NAVO-bondgenoten en de lidstaten zal helpen vergroten;
- AM. overwegende dat de lidstaten moeten vermijden ongecoördineerde acties uit te voeren die tot verdere versnippering en dubbel werk van de technologische en industriële defensiebasis van de Unie kunnen leiden, hetgeen moet waarborgen dat het geld van de belastingbetaler beter wordt benut;
- AN. overwegende dat de handhaving van sancties een van de belangrijkste elementen blijft in het instrumentarium van de Unie om de Russische oorlog tegen Oekraïne tegen te gaan, en dat derhalve op het niveau van de EU en de lidstaten alle middelen beschikbaar moeten worden gesteld om ervoor te zorgen dat sancties volledig worden toegepast; overwegende dat de Raad snel en eensgezind heeft gehandeld en tot dusver vijf pakketten met sancties tegen Rusland heeft aangenomen naar aanleiding van zijn oorlog in Oekraïne, met inbegrip van individuele sancties, zoals de bevrozing van activa en reisbeperkingen, economische sancties die gericht zijn op de sectoren financiën, handel, energie, vervoer, technologie en defensie, beperkingen voor media, diplomatieke maatregelen, beperkingen van de handelsbetrekkingen met de Krim en Sebastopol, alsook met de delen van Donetsk en Loehansk die niet onder het gezag van de regering vallen, en maatregelen met betrekking tot de economische samenwerking;
- AO. overwegende dat de Russische agressie tegen Oekraïne secundaire gevolgen heeft voor het macroniveau van internationale betrekkingen, wereldwijde allianties, industriële productie en toeleveringsketens, waardoor er ook een impact is op de voedselzekerheid en de bestaansmiddelen van mensen;
- AP. overwegende dat de Volksrepubliek China in woorden en daden steun en medeleven voor de positie van Rusland betoont, het discours en de duidelijke leugens van Rusland uitdraagt en blijkt geeft van terughoudendheid om de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne volledig te onderschrijven;
- AQ. overwegende dat het GBVB door de Europese Raad en de Raad met eenparigheid van stemmen wordt bepaald en uitgevoerd, behalve wanneer in de Verdragen uitzonderingen zijn vastgelegd, zoals in artikel 24 VEU;
- AR. overwegende dat het Parlement, als rechtstreekse vertegenwoordiger van de EU-burgers op het niveau van de Unie, in dat opzicht uniek is onder de EU-instellingen, en een centrale rol speelt bij het waarborgen dat de besluitvorming van de EU, ook op het gebied van buitenlands beleid, aansluit op de wensen van de burgers, zoals ook vermeld is in het eindverslag over de Conferentie over de toekomst van Europa;
1. beveelt de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:
- (a) nogmaals krachtige steun uit te spreken voor de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen; Oekraïne alle nodige materiële, militaire, financiële en humanitaire hulp te bieden, en zich op te maken om zoveel mogelijk bij te dragen aan de wederopbouw van het land na de oorlog, aangezien democratie en vrijheid afhankelijk zijn van welvaart en economische stabiliteit; een rechtsinstrument vast te stellen waarmee bevroren Russische activa en fondsen in beslag kunnen worden genomen zodat ze gebruikt kunnen worden voor het herstel en de wederopbouw van Oekraïne;
- (b) voort te bouwen op de vastberadenheid en eenheid waarvan blijkt werd gegeven aan het begin van de oorlog tegen Oekraïne, en dringend hun gezamenlijke ambitieniveau waar te maken; werkelijke vooruitgang te boeken op het gebied van het buitenlands beleid en de samenwerking inzake defensie op het niveau van de Unie, zoals in de Verklaring van Versailles en de conclusies van de Raad van 24 en 25 maart 2022 tot uitdrukking is gebracht;
- (c) af te spreken dat de HV/VV ambtshalve aanwezig moet zijn bij onderhandelingsvormen die door EU-lidstaten worden geïnitieerd of geleid;
- (d) besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in te voeren op bepaalde gebieden van het buitenlands beleid, zoals reeds in de Verdragen is bepaald, bijvoorbeeld de vaststelling van EU-sanctieregelingen tegen personen, en ernaar te streven de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen uit te breiden tot buitenlands beleid in de Raad, om de doeltreffendheid van het buitenlands beleid van de EU te vergroten;

Woensdag, 8 juni 2022

- (e) ervoor te zorgen dat de lidstaten zich houden aan de beginselen van de Verdragen, met name artikel 24 VEU, waarin het volgende staat: “De lidstaten geven in een geest van loyaliteit en wederzijdse solidariteit hun actieve en onvoorwaardelijke steun aan het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie”;
- (f) zo snel mogelijk vooruitgang te boeken met de totstandbrenging van een defensie-unie, met ambitieuzere doelstellingen op korte, middellange en lange termijn door de concrete maatregelen uit het strategisch kompas uit te voeren, die kunnen dienen als uitgangspunt voor het invoeren van een gemeenschappelijke Europese defensie, overeenkomstig artikel 42, lid 2, VEU;
- (g) de samenwerking met gelijkgestemde partners overal ter wereld te intensiveren, met name met trans-Atlantische NAVO-bondgenoten, teneinde de grootst mogelijke eenheid te behouden en de op regels gebaseerde internationale orde te verdedigen, en aldus ook vrede, democratische beginselen en eerbiediging van de mensenrechten te bevorderen en te verdedigen, en er daarbij voor te zorgen dat economische afhankelijkheid niet prevaleert boven de verdediging van de mensenrechten en de waarden waar de Unie voor staat; met name deze samenwerking met landen in het Globale Zuiden te benadrukken en daartoe gebruik te maken van ontwikkelingsamenwerking en de Global Gateway-strategie; de noodzaak van internationale samenwerking op het gebied van voedselzekerheid te benadrukken;
- (h) een regelmatige Raad van ministers van Defensie van de EU in te stellen;
- (i) de strategische autonomie van de Unie tot een overkoepelend doel te maken op alle gebieden en een fundamentele en holistische benadering toe te passen op haar buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid en extern optreden, zodat zij in staat wordt gesteld om alleen op te treden indien nodig en met partners waar mogelijk, en zij dus een voortrekker kan zijn op het internationale toneel; instrumenten te creëren om economische dwang tegen te gaan en zo spoedig mogelijk tot voedselsovereiniteit en volledige zekerheid van de energievoorziening te komen, teneinde de energieafhankelijkheid te verminderen; er verder voor te zorgen dat toeleveringsketens worden gediversifieerd om de strategische afhankelijkheid van grondstoffen tegen te gaan; in dit verband te waarborgen dat er ook sprake is van wederkerigheid in het investerings- en handelsbeleid;
- (j) samen te werken met bondgenoten en partners om de secundaire gevolgen van de Russische agressie tegen Oekraïne aan te pakken, onder meer met betrekking tot de voedselzekerheid in niet-EU-landen, met name in de buurlanden van de Unie;
- (k) propaganda- en desinformatiecampagnes in de Unie en haar buurlanden te bestrijden en tegen te gaan, en de samenwerking met partners in kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de EU en in de rest van de wereld te stimuleren, onder meer door dringend de nodige juridische en technische capaciteiten daartoe op te zetten, teneinde kwaadwillige buitenlandse inmenging tegen te gaan, zoals die van Rusland vóór en tijdens zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne; de capaciteiten van de East StratCom Task Force van de Europese Dienst voor extern optreden te versterken; een proactief, meertalig en strategisch communicatiebeleid te voeren;

Met betrekking tot de follow-up van de aanneming van het strategisch kompas

- (l) lering te trekken uit het gebruik van de Europese Vredesfaciliteit teneinde Oekraïne te steunen, haar vermogen om op te treden te verbeteren, en voort te bouwen op het clearinghousemechanisme dat tijdens de Oekraïne-crisis voor het eerst werd toegepast; te overwegen de Europese Vredesfaciliteit voor de nog resterende tijd van de financiële periode 2021-2027 te verbeteren; na te denken over manieren om de veiligheid en veerkracht van de geassocieerde partners van de EU te versterken, door gebruik te maken van de mogelijkheden die het strategisch kompas biedt en de bijstand aan Georgië en Moldavië in het kader van de Europese Vredesfaciliteit te verhogen;
- (m) dringend een discussie op gang te brengen met het oog op de oprichting van een andere financiële faciliteit buiten de begroting die de gehele levenscyclus van militaire vermogens op EU-niveau zou bestrijken, van samenwerking op O&O-gebied en gezamenlijke aanbesteding tot gezamenlijk onderhoud, opleiding en voorzieningszekerheid;
- (n) de uitwisseling van inlichtingen en de samenwerking tussen de lidstaten, onder meer op het niveau van de Unie, en met gelijkgestemde partners aanzienlijk uit te breiden en te verbeteren; de financiële en technische middelen en capaciteiten van het Inlichtingen- en situatiecentrum van de EU en het directoraat Inlichtingen van de Militaire Staf van de Europese Unie te verbeteren; de in het strategisch kompas opgenomen dreigingsanalyse systematisch, regelmatig en frequent te actualiseren; wijst erop dat de dreigingsanalyse de strategische cultuur van de EU moet versterken en richtsnoeren moet bieden voor het prioriteren van beleidsdoelstellingen op het gebied van veiligheid en defensie;

Woensdag, 8 juni 2022

- (o) permanente financiering op het niveau van de Unie toekennen aan het Satellietcentrum zodat dit zijn bijdragen aan het optreden van de Unie op het gebied van satellietbeelden en het verzamelen van inlichtingen kan handhaven, onder meer ter ondersteuning van GVDB-missies en -operaties;
- (p) met spoed werk te maken van de uitvoering van de meest dringende aspecten van het strategisch kompas, met inbegrip van de verdere operationalisering van artikel 42, lid 7, VEU, rekening houdend met het specifieke constitutionele kader en de veiligheidsregelingen van alle lidstaten, en concrete stappen te ondernemen om de veerkracht van kritieke infrastructuur in de Unie te versterken, de voorzieningszekerheid te verbeteren, precieze en krachtige toezeggingen van de lidstaten te verkrijgen met betrekking tot betere defensie-uitgaven en gezamenlijke inspanningen om vermogenstekorten aan te pakken, met name op het gebied van strategische facilitatoren, gezamenlijke opleiding en militair onderwijs, meer inspanningen om strategische communicatie te stimuleren, en een versterkt instrumentarium om hybride en cyberdreigingen aan te pakken en desinformatie te bestrijden; het cyberdefensiebeleid van de Unie verder te ontwikkelen; werk te maken van de vaststelling van collectieve toerekening voor kwaadwillige cyberaanvallen; ten volle gebruik te maken van de cybersanctieregelingen van de EU tegen personen, entiteiten en instanties die verantwoordelijk zijn voor of betrokken zijn bij de verschillende cyberaanvallen tegen Oekraïne; de bescherming en veiligheid van de instellingen in de Unie tegen cyberaanvallen te verbeteren, op het niveau van de EU en de lidstaten; dringend de cyberdefensiecapaciteiten te versterken van instanties die een strategische rol spelen bij de onmiddellijke reactie op conflicten;
- (q) vorderingen te maken bij het opstellen en operationeel maken van het voorstel voor een instrument voor snel inzetbare capaciteit, en aanzienlijk eerder dan 2025 operationeel vermogen te bereiken, gezien het grote belang ervan voor de veiligheids- en defensiearchitectuur van de Unie;
- (r) het concept van de snel inzetbare capaciteit, dat niet ambitieus genoeg is, dringend te herzien en haar complexe structuur te herwerken, aangezien deze niet adequaat tegemoetkomt aan de dringende behoefte van de Unie om over een zeer betrouwbare permanente multinationale militaire eenheid te beschikken die een multinationale landbrigade van ongeveer 5 000 troepen en onderdelen van lucht-, maritieme en speciale strijdkrachten moet omvatten, en waarvan de leidende elementen binnen twee tot drie dagen gereed moeten zijn om zich te verplaatsen;
- (s) met spoed duidelijkheid te verschaffen over hoe artikel 44 VEU in de praktijk toegepast zal worden om de flexibiliteit van het GVDB te vergroten door een groep lidstaten die daartoe bereid en in staat zijn, toe te staan binnen het EU-kader missies en operaties te plannen en uit te voeren namens de gehele Unie;
- (t) ernaar te streven het VK in een kader voor gemeenschappelijke samenwerking op het gebied van defensie en buitenlands beleid te integreren, door de toevoeging van relevante bepalingen in de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK, teneinde de mogelijkheden voor samenwerking tussen de EU en het VK optimaal te benutten;
- (u) met spoed werk te maken van de oprichting van een volledig operationeel militair hoofdkwartier van de EU door de structuur van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen en het directoraat Civiel plannings- en uitvoeringsvermogen samen te voegen om een volwaardig civiel-militair operationeel hoofdkwartier te creëren, rekening houdend met de nieuwe veiligheidssituatie;
- (v) een gemeenschappelijk centrum voor situationeel bewustzijn op te richten, dat een cruciaal instrument zou zijn om de strategische prognoses en de strategische autonomie van de Unie te verbeteren;
- (w) ten volle gebruik te maken van EU-initiatieven voor vermogensontwikkeling, met name het EDF en de PESCO, om de militaire voorraden van de lidstaten aan te vullen en de defensievermogens van de Unie te versterken, met inbegrip van de capaciteit van de lucht- en raketafweer, en tegelijkertijd de efficiëntie van de PESCO te vergroten; de meerwaarde te erkennen van verdere samenwerking met gelijkgezinde landen bij bepaalde concrete projecten in dit verband;
- (x) het civiele GVDB aanzienlijk te versterken wat betreft beschikbaar personeel, opleiding voorafgaand aan een missie, gendermainstreaming en begroting en ervoor te zorgen dat zijn missies vooral gericht zijn op de behoeften op het gebied van veiligheid, justitie en de rechtsstaat van de plaatselijke bevolking, sterk parlementair toezicht op de civiele veiligheidssector alsook transparantie om modernisering en hervorming duurzamer te maken;

Woensdag, 8 juni 2022

- (y) aanzienlijk meer te investeren in regionale en mondiale wapenbeheersing, non-proliferatie en ontwapening, met name multilaterale benaderingen die de verspreiding van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor verminderen;
- (z) de cruciale rol te ondersteunen van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie bij het waarborgen van de veiligheid van de nucleaire installaties in Oekraïne; de wereldwijde non-proliferatie, ontwapening en wapenbeheersingsarchitectuur van massavernietigingswapens te versterken; zijn paraatheid op chemisch, biologisch, radiologisch en nucleair gebied verder te versterken;
- (aa) er bij de Commissie op aan te dringen onverwijld een regeling voor de voorzieningszekerheid voor defensie voor te leggen, zoals in 2013 door de Europese Raad werd gevraagd, hetgeen vanwege de huidige veiligheidssituatie een uiterst urgente kwestie is geworden;
- (ab) de inclusie van vrouwen en gemarginaliseerde groepen op het gebied van conflictpreventie, -oplossing, -bemiddeling en vredesonderhandelingen op alle manieren te verbeteren, en bijzondere aandacht te besteden aan gendergelijkheid en de rechten van vrouwen, meisjes en gemarginaliseerde groepen in het GBVB en het GVDB, met name in conflictsituaties;

Met betrekking tot de gevolgen voor GVDB-missies en -operaties

- (ac) het mandaat van EUAM Oekraïne en de missie van de Europese Unie voor bijstandverlening inzake grensbeheer aan Moldavië en Oekraïne (EUBAM), onverwijld te herzien en waar nodig te versterken, in overeenstemming met de door de Oekraïense en de Moldavische autoriteiten kenbaar gemaakte behoeften, met het oog op aanpassing aan de nieuwe geopolitieke realiteit, om de Oekraïense en Moldavische autoriteiten onverwijld en efficiënt te ondersteunen;
- (ad) de verlenging van de resoluties van de VN-Veiligheidsraad te waarborgen, zodat GVDB-operaties kritieke taken voor de mondiale veiligheid kunnen uitvoeren;
- (ae) de opbouw van de troepenmacht te verbeteren en het personeelsbestand, de responscapaciteit, de middelen en de strategische communicatie voor alle GVDB-missies en -operaties te versterken, met name degene die worden getroffen door het verslechterde dreigingslandschap, in het bijzonder de waarnemingsmissie van de EU in Georgië en Operatie ALTHEA in Bosnië en Herzegovina, in het laatste geval door ervoor te zorgen dat voldoende reserves beschikbaar en voldoende gereed zijn ingeval de veiligheidssituatie in Bosnië en Herzegovina verslechtert;
- (af) de inlichtingencapaciteit voor GVDB-operaties op het terrein te verbeteren, en het situationeel bewustzijn te vergroten;
- (ag) de veerkracht te versterken van GVDB-missies en -operaties op het terrein tegen cyber- en hybride aanvallen, zoals desinformatiecampagnes die bedoeld zijn om afbreuk te doen aan hun geloofwaardigheid in de ogen van de plaatselijke bevolking;
- (ah) te eisen dat landen waar GVDB-missies en -operaties van de EU worden ingezet de capaciteitsopbouw voor die missies en operaties ondersteunen, zodat overeenkomsten met particuliere militaire beveiligingsbedrijven die naar verluidt betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, kunnen worden beëindigd;

Met betrekking tot de samenwerking tussen de EU en de NAVO

- (ai) een substantiële derde gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO met spoed af te ronden en ervoor te zorgen dat de doelstellingen en prioriteiten van het strategisch kompas naar behoren in aanmerking worden genomen bij de opstelling van het strategisch concept van de NAVO en de goedkeuring daarvan op de top van Madrid; ervoor te zorgen dat het strategisch kompas en het strategisch concept van de NAVO op elkaar zijn afgestemd en leiden tot meer strategische complementariteit;
- (aj) de financiering significant te verhogen en de uitvoering van projecten in verband met de cruciale militaire mobiliteit te bespoedigen, in nauwe samenwerking met de NAVO; te benadrukken dat het van cruciaal belang is de Europese vervoersinfrastructuur te verbeteren en douaneprocedures te stroomlijnen, zodat troepen tijdig in heel Europa kunnen worden ingezet;
- (ak) de veiligheidsgaranties voor Oekraïne te bespreken binnen de Unie en met de NAVO, relevante niet-EU-landen en Oekraïne zelf;

Woensdag, 8 juni 2022

- (al) de EU-lidstaten aan te moedigen hun defensiebegrotingen en -investeringen te verhogen en de NAVO-doelstelling te onderkennen om 2 % van hun bbp aan defensie te besteden, teneinde de bestaande hiaten op het gebied van vermogens te dichten en de inwoners van de EU passende bescherming te bieden, gezien de toegenomen militaire dreiging van Rusland in de onmiddellijke omgeving van de Unie;
- (am) aan te sporen de Enhanced Forward Presence van de NAVO verder te versterken in de EU-lidstaten die zich geografisch het dichtst bij de Russische agressor en bij het conflict bevinden;

Met betrekking tot uitbreiding en betrekkingen met Europese buurlanden

- (an) te erkennen dat de Europese integratie van de Westelijke Balkan van essentieel belang is voor de stabiliteit en veiligheid van de Europese Unie op lange termijn, hetgeen de reden is waarom het Parlement deze landen een geloofwaardig vooruitzicht op toetreding tot de EU wil geven; aan te dringen op meer politieke en economische bijstand en nauwere samenwerking op het gebied van handel en veiligheid met de partners van de Unie op de Westelijke Balkan en met de landen van het Oostelijk Partnerschap, onder meer op het gebied van chemische, biologische, radiologische en nucleaire oorlogvoering, cyberbeveiliging en de veerkracht van kritieke entiteiten, als onderdeel van het Europees nabuurschapsbeleid;
- (ao) het Europees nabuurschapsbeleid te herzien met het oog op een grondige beoordeling van de gevolgen van de Russische oorlog tegen Oekraïne voor de samenwerking in het kader van het Oostelijk Partnerschap; daarnaast voorstellen te ontwikkelen over de wijze waarop de banden met de landen van het Oostelijk Partnerschap verder kunnen worden versterkt in een context die wordt gekenmerkt door rechtstreekse militaire agressie en andere tastbare bedreigingen voor de veiligheid, gerichte desinformatiecampagnes en de economische en sociale gevolgen van de confrontatie met Rusland, onder meer voor de Europese ambities van Moldavië en Georgië, en aanhoudende vorderingen met de daaraan gekoppelde hervormingen;
- (ap) de diplomatieke aanwezigheid en betrokkenheid van de Unie te versterken in landen die blijf geven van belangstelling voor nauwere samenwerking met de Unie, met name in de landen van het Oostelijk Partnerschap en op de Westelijke Balkan, en in landen waar Russische inmenging hun stabiliteit, veiligheid of democratische weg bedreigt;
- (aq) de uitbreidingsstrategie van de Unie dringend te versterken en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het uitbreidingsbeleid, de vooruitzichten op toetreding en het toetredingsproces bijdragen tot de versterking van de veiligheid en stabiliteit, de democratie en de rechtsstaat, de economische en sociale welvaart, en het behoud van de geloofwaardigheid, samenhang en doeltreffendheid van het EU-optreden en de interne samenhang van de EU;

Met betrekking tot parlementair toezicht

- (ar) het Parlement te betrekken bij de correcte verdere uitvoering van en het toezicht op de Europese Vredesfaciliteit, die een instrument buiten de begroting is; ervoor te zorgen dat het Parlement op zinvolle wijze wordt betrokken bij het toezicht, de uitvoering en regelmatige evaluaties van het strategisch kompas; uitwisselingen met nationale ministers in het Europees Parlement over actuele, voor de EU prioritaire onderwerpen te bevorderen; te herinneren aan de belangrijke rol van nationale parlementen in de lidstaten, de sleutelrol te benadrukken die de Parlementaire Vergadering van de NAVO kan spelen, en aan te dringen op verdere versterking van de betrekkingen van het Parlement met de Parlementaire Vergadering van de NAVO;
- (as) de eenzijdige verklaring over politieke verantwoording te vervangen door een bilaterale overeenkomst met de VV/HV, waarin alle aspecten van de betrekkingen worden vastgelegd;

Met betrekking tot begrotingsaangelegenheden

- (at) ernaar te streven het Parlement een alomvattende begrotingsfunctie te geven op het gebied van het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid, waarin wordt voorzien door artikel 14, lid 1, artikel 16, lid 1, en artikel 41 VEU, in het bijzonder voor besluiten die genomen worden op grond van artikel 42, lid 2, en de artikelen 45 en 46 VEU;
- (au) de EU en de lidstaten aan te moedigen om de politieke wil zoals uitgedrukt in de Verklaring van Versailles na te komen, en het ambitieniveau van de gezamenlijke mededeling van 18 mei 2022 over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers krachtig te ondersteunen en te verhogen, teneinde de lacunes die in deze mededeling en in de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie zijn vastgesteld, snel te dichten en tegelijkertijd te zorgen voor echte Europese meerwaarde; op die manier passende beoordelingen te maken van de

Woensdag, 8 juni 2022

gemeenschappelijke financiële middelen van de Unie en de instrumenten die nodig zijn voor een doeltreffender en geloofwaardiger veiligheids- en defensiebeleid van de EU, en daarbij tevens de mogelijkheden voor synergieën met andere EU-fondsen te ondersteunen, bijvoorbeeld door het EOF aan te vullen met een taskforce inzake gezamenlijke aanbestedingen en een gezamenlijk aanbestedingsmechanisme, waardoor de beveiliging van de EU-lidstaten wordt verbeterd en eenieder in de Unie voldoende veiligheid wordt geboden;

- (av) ten volle gebruik te maken van de mogelijkheden voor financiering uit de begroting van de Unie waarin de Verdragen voorzien, zoals voorgesteld in de gezamenlijke mededeling over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers, om een herziening van de financieringsmogelijkheden in het kader van de tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader te vergemakkelijken en uit te voeren, zodat kan worden voorzien in de nodige extra middelen voor EU-instrumenten en relevante EU-initiatieven op het gebied van defensie; het EOF te versterken en het aantal en de relevantie van samenwerkingsprojecten op het gebied van de defensie-industrie te vergroten; de bureaucratische lasten te verminderen voor ondernemingen die inschrijven op aanbestedingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen; de Europese Vredesfaciliteit en het project voor militaire mobiliteit uit te breiden; de financiering van de opbouw van de troepenmacht voor GVDB-operaties, militaire inzet en oefeningen ter plaatse te vergemakkelijken; en de maatregelen die de Commissie heeft voorgesteld als bijdrage aan de Europese defensie met spoed ten uitvoer te leggen;
- (aw) ervoor te zorgen dat in het begrotingsvoorstel voor 2023 voldoende middelen worden uitgetrokken voor het Europees Defensieagentschap, het Satellietcentrum, de PESCO, de geplande snel inzetbare EU-capaciteit in het kader van de GBVB-begroting, alsmede, onder diezelfde titel en, in voorkomend geval, onder andere titels, voor de financiering van de bovenbedoelde stimuleringsmaatregelen in overeenstemming met de Verdragen;
- (ax) te zorgen voor stroomlijning en coördinatie van de aangekondigde inspanningen van de lidstaten om de defensie-uitgaven te verhogen, en met spoed het gezamenlijke plan van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden te ontwikkelen voor de gezamenlijke aanbesteding op EU-niveau van militaire systemen, om een optimaal niveau van samenhang en effect voor de collectieve veiligheid en territoriale defensie van Europa te bereiken en dubbel werk en versnippering te vermijden;
- (ay) de financieringsmogelijkheden voor de Europese defensie-industrie te verbeteren door militaire uitrusting van de lijst van uitgesloten activiteiten van de Europese Investeringsbank te schrappen;

Met betrekking tot Oekraïne

- (az) onverwijld wapens te verstrekken overeenkomstig de door de Oekraïense autoriteiten kenbaar gemaakte behoeften, met name door gebruik te maken van de Europese Vredesfaciliteit en het clearinghousemechanisme en als onderdeel van de bilaterale overeenkomsten van de lidstaten met Oekraïne;
- (ba) zich er rekenschap van te geven dat in de Verklaring van Versailles de Europese ambities van Oekraïne en zijn verzoek om toetreding tot de EU zijn erkend, en het land de status van kandidaat-lidstaat van de EU toe te kennen als een duidelijk politiek teken van solidariteit met de Oekraïense bevolking;
- (bb) te bekrachtigen dat Oekraïne, net als elk ander land, het soevereine recht heeft om zelf, zonder inmenging van derde landen, te beslissen over zijn politieke bondgenootschappen en economische integratie;
- (bc) het onderzoek naar door Rusland in Oekraïne gepleegde oorlogsmisdaden te ondersteunen, onder meer door te pleiten voor een speciaal VN-tribunaal; te waarborgen dat de plegers van oorlogsmisdaden en schendingen van de mensenrechten ter verantwoording worden geroepen, en de Unie en haar lidstaten op te roepen Oekraïne bij te staan in zijn internationale onderzoeken naar oorlogsmisdaden;

Met betrekking tot sancties

- (bd) te zorgen voor een alomvattend toezicht op de EU-sancties en de uitvoering ervan, en de lidstaten richtsnoeren te verstrekken over hoe deze sancties naar behoren moeten worden toegepast en gehandhaafd; secundaire sancties op te leggen aan entiteiten en niet-EU-landen die actief de ontduiking van sancties van de Unie tegen Rusland bevorderen; samen te werken met internationale partners om de gevolgen van sancties tegen Rusland tot dusver grondig te bestuderen; contact op te nemen met niet-EU-landen, in het bijzonder kandidaat-lidstaten van de EU, om meer afstemming op de beperkende maatregelen van de EU te bevorderen;

Woensdag, 8 juni 2022

- (be) te zorgen voor versterking van de capaciteit van de Commissie om beperkende maatregelen uit te voeren en wekelijks belangrijke statistieken te publiceren;
 - (bf) aandacht te besteden aan de tussen de lidstaten verschillende mate van uitvoering van de gerichte sancties tegen personen die banden hebben met het Kremlin, en invloed uit te oefenen op de lidstaten die de sancties nog niet toepassen, om alle nodige militaire, financiële en humanitaire bijstand aan Oekraïne te verlenen en een volledig embargo op de invoer van gas, olie en steenkool uit Rusland in de EU in te stellen;
 - (bg) een diplomatiek offensief te voeren ten aanzien van alle staten die tegen de resoluties van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties hebben gestemd of zich daarbij van stemming hebben onthouden, teneinde hun de ernst van de Russische agressie en de noodzaak van een eensgezinde reactie van de internationale gemeenschap duidelijk te maken;
 - bh) een holistische benadering ten aanzien van de Russische Federatie na te streven en zich te onthouden van elke selectieve samenwerking met Moskou, in het licht van de wreedheden en oorlogsmisdaden die door de Russische politieke elite worden georkestreerd en door Russische troepen, hun medestanders en huurlingen in Oekraïne en elders worden gepleegd; de besluitvormers die verantwoordelijk zijn voor deze daden ter verantwoording te roepen en voor de internationale rechter te brengen;
2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.
-

Dinsdag, 7 juni 2022

III

(Vorbereidende handelingen)

EUROPEES PARLEMENT

P9_TA(2022)0220

Benoeming van een lid in de selectiecommissie voor het Europees Openbaar Ministerie

Besluit van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over de benoeming van Margreet Fröberg tot lid van de uit hoofde van artikel 14, lid 3, van Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM") samengestelde selectiecommissie (2022/2043(INS))

(2022/C 493/16)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 14, lid 3, van Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM")⁽¹⁾,
 - gezien het voorstel van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (B9-0290/2022),
 - gezien zijn Reglement,
- A. overwegende dat Margreet Fröberg voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 14, lid 3, van Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad;
1. stelt voor Margreet Fröberg te benoemen tot lid van de selectiecommissie;
 2. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit te doen toekomen.

⁽¹⁾ PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1.

Dinsdag, 7 juni 2022

P9_TA(2022)0221

Verlenging van de Overeenkomst inzake de bevordering, de beschikbaarstelling en het gebruik van het Galileo- en het gps-satellietnavigatiesysteem en verwante toepassingen ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 7 juni 2022 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de verlenging van de Overeenkomst inzake de bevordering, de beschikbaarstelling en het gebruik van het Galileo- en het GPS-navigatiesysteem en verwante toepassingen tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Verenigde Staten van Amerika, anderzijds (06531/2022 — C9-0147/2022 — 2022/0005(NLE))

(Goedkeuring)

(2022/C 493/17)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (06531/2022),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 189 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C9-0147/2022),
 - gezien artikel 105, leden 1 en 4, en artikel 114, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A9-0153/2022),
1. hecht zijn goedkeuring aan de verlenging van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Verenigde Staten van Amerika.

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0227

Versterking van het mandaat van Europol: opnemings van signaleringen in het SIS *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1862 van de Raad betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, met betrekking tot de invoering van signaleringen door Europol (COM(2020)0791 — C9-0394/2020 — 2020/0350(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/18)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2020)0791),
- gezien artikel 294, lid 2, en artikel 88, lid 2, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C9-0394/2020),
- gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien het overeenkomstig artikel 74, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 30 maart 2022 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
- gezien artikel 59 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A9-0287/2021),
 1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P9_TC1-COD(2020)00350

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 8 juni 2022 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1862 wat betreft de invoering in het Schengeninformatiesysteem (SIS) van informatiesignaleringen van onderdanen van derde landen in het belang van de Unie

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) 2022/1190.)

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0228

Partnerschapsovereenkomst EU/Mauritanië inzake duurzame visserij en bijbehorend uitvoeringsprotocol *****Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en het bijbehorende uitvoeringsprotocol (COM(2021)0589 — 12208/2021 — C9-0419/2021 — 2021/0300(NLE))****(Goedkeuring)**

(2022/C 493/19)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en het bijbehorende uitvoeringsprotocol (12208/2021),
 - gezien de partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië (12446/2021),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 43, lid 2, en artikel 218, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C9-0419/2021),
 - gezien zijn niet-wetgevingsresolutie van 8 juni 2022 over het ontwerp van besluit ⁽¹⁾,
 - gezien artikel 105, leden 1 en 4, en artikel 114, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de Begrotingscommissie,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie visserij (A9-0148/2022),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Islamitische Republiek Mauritanië.

⁽¹⁾ Aangenomen teksten van die datum, P9_TA(2022)0229.

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0229

Partnerschapsovereenkomst EU/Mauretanië inzake duurzame visserij en bijbehorend uitvoeringsprotocol (Resolutie)

Niet-wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2022 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en het bijbehorende uitvoeringsprotocol (12208/2021 — C9-0419/2021 — 2021/0300M(NLE))

(2022/C 493/20)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (12208/2021),
- gezien Besluit (EU) 2021/99 van de Raad van 25 januari 2021 betreffende de sluiting van de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië over de verlenging van het protocol tot vaststelling van de vangstmogelijkheden en de financiële tegenprestatie waarin is voorzien bij de Partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Europese Gemeenschap en de Islamitische Republiek Mauritanië, dat op 15 november 2021 afloopt ⁽¹⁾,
- gezien Besluit (EU) 2021/2123 van de Raad van 11 november 2021 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië en van het bijbehorende uitvoeringsprotocol ⁽²⁾,
- gezien zijn wetgevingsresolutie van 8 juni 2022 over het ontwerp van besluit ⁽³⁾,
- gezien de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Europese Gemeenschap en de Islamitische Republiek Mauritanië, die op 8 augustus 2008 in werking is getreden ⁽⁴⁾,
- gezien de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 3 mei 2022 over “Naar een duurzame blauwe economie in de EU: de rol van de visserij- en de aquacultuursector” ⁽⁶⁾,
- gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 43, lid 2, en artikel 218, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (C9-0419/2021),
- gezien de Partnerschapsovereenkomst van 23 juni 2000 tussen de leden van de groep van Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds ⁽⁷⁾ (de Overeenkomst van Cotonou),
- gezien de publicatie van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) van 2015 getiteld “Voluntary Guidelines for Securing Sustainable Small-Scale Fisheries in the Context of Food Security and Poverty Eradication” (vrijwillige richtsnoeren voor het veiligstellen van duurzame kleinschalige visserij in de context van voedselzekerheid en armoedebestrijding),
- gezien het samenvattend verslag van 2020 van de FAO-werkgroep over de beoordeling van kleine pelagische vis voor de kust van Noordwest-Afrika in 2019,
- gezien het gemeenschappelijk visserijbeleid, met name de externe dimensie ervan,

⁽¹⁾ PB L 34 van 1.2.2021, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 439 van 8.12.2021, blz. 1.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0228.

⁽⁴⁾ PB L 343 van 8.12.2006, blz. 4.

⁽⁵⁾ PB L 439 van 8.12.2021, blz. 3.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0135.

⁽⁷⁾ PB L 317 van 15.12.2000, blz. 3.

Woensdag, 8 juni 2022

- gezien het VN-Verdrag inzake het recht van de zee,
 - gezien het streven van de EU naar beleidssamenhang ten aanzien van ontwikkeling zoals verankerd in artikel 208 VWEU,
 - gezien de door de Commissie uitgevoerde beoordelingen vooraf en achteraf van de vorige overeenkomst en het vorige protocol,
 - gezien het verslag van de buitengewone vergadering van het gezamenlijk wetenschappelijk comité over de visserijovereenkomst tussen de Islamitische Republiek Mauritanië en de Europese Unie, die plaats had van 10 tot 12 februari 2021,
 - gezien zijn resolutie van 20 oktober 2021 over een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem⁽⁸⁾,
 - gezien artikel 105, lid 2, van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie internationale handel en de Commissie ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij (A9-0154/2022),
- A. overwegende dat de uitvoering van partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) in overeenstemming moet zijn met het beste wetenschappelijke advies dat beschikbaar is om duurzame visserijactiviteiten te waarborgen waarbij alleen gebruik wordt gemaakt van het overschot van de toegestane vangst in het partnerland; overwegende dat sectorale steun moet bijdragen tot de duurzame ontwikkeling van de visserijsector, met name via steun voor kleinschalige visserij, en tegelijkertijd de lokale voedselzekerheid en lokale gemeenschappen moet versterken;
- B. overwegende dat de eerste visserijovereenkomst tussen de Europese Unie en de Islamitische Republiek Mauritanië dateert van 1987 en dat het meest recente uitvoeringsprotocol, dat aanvankelijk een looptijd had van vier jaar, van 2015 tot 2019, tweemaal met één jaar is verlengd en op 15 november 2021 is verstrekt;
- C. overwegende dat de Unie en Mauritanië op 28 juli 2021 overeenstemming hebben bereikt over een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij en een nieuw protocol;
- D. overwegende dat er diverse PODV's zijn ondertekend tussen de Europese Unie en Afrikaanse landen;
- E. overwegende dat het nieuwe protocol een periode van vijf jaar bestrijkt en dat erin is voorzien in vangstmogelijkheden die vergelijkbaar zijn met die van het vorige protocol, waarbij de financiële tegenprestatie van de Unie voor de toegang tot de visserij 57,5 miljoen EUR per jaar bedraagt en haar bijdrage aan sectorale steun in totaal 16,5 miljoen EUR;
- F. overwegende dat de partnerschapsovereenkomst inzake visserij met Mauritanië de grootste gemengde overeenkomst van de EU is; overwegende dat in de overeenkomst is voorzien in vangstmogelijkheden voor vaartuigen uit tien lidstaten die vissen op demersale en pelagische soorten die trekken over grote afstanden, zoals tonijn, binnen de grenzen van het beschikbare overschot als omschreven in artikel 62 van het VN-Verdrag inzake het recht van de zee, rekening houdend met de vangstcapaciteit van de Mauritaanse vloten;
- G. overwegende dat de overbevissing van kleine pelagische bestanden, met name Sardinella, en de verwerking hiervan tot vismeel en visolie enorme schade toebrengt, niet alleen aan de lokale wateren, bijvoorbeeld door vervuiling met afvalwater, maar ook aan de voedselzekerheid van de lokale bevolking in de gehele West-Afrikaanse regio; overwegende dat Mauritanië zich er in 2017 toe heeft verplicht de productie van vismeel en visolie te verminderen en tegen 2020 uit te faseren; overwegende dat de productie in kwestie sinds 2010 verdrievoudigd is en dat de vismeelfabrieken in Mauritanië en de buurlanden zijn uitgebreid;
- H. overwegende dat degelijke wetenschappelijke gegevens, doeltreffende monitoring, controlesystemen en transparantie over vangsten en visvergunningen voor kuststaten van essentieel belang zijn om het beschikbare overschot te bepalen van gedeelde bestanden van kleine pelagische soorten en om ervoor te zorgen dat voor bestanden beheersbeslissingen kunnen worden genomen die garanderen dat zij niet worden bevestigd boven de wetenschappelijke limieten; overwegende

⁽⁸⁾ PB C 184 van 5.5.2022, blz. 2.

Woensdag, 8 juni 2022

dat met betrekking tot het beheer van kleine pelagische soorten in Mauritanië in het verslag van 2021 van de buitengewone vergadering van het gezamenlijk wetenschappelijk comité aanvullende maatregelen werden ondersteund om de visserij-inspanningen in de 15-mijlszone van het land te verminderen, zoals de invoering van quota voor bestanden waarvan wetenschappelijk is vastgesteld dat ze overbevist zijn;

- I. overwegende dat de sectorale steun in het kader van het nieuwe protocol is gericht op acht actiegebieden; overwegende dat het hierbij onder meer gaat om steun voor de ambachtelijke visserij en de kustgemeenschappen, versterking van het wetenschappelijk onderzoek, versterking van de controle- en bewakingsactiviteiten en technische ondersteuning voor de Mauritaanse autoriteiten; overwegende dat de gemengde commissie haar goedkeuring zal hechten aan een meerjarig sectoraal programma voor het gebruik van deze steun; overwegende dat de Mauritaanse autoriteiten verplicht zijn een eindverslag over de tenuitvoerlegging van de sectorale steun in te dienen;
- J. overwegende dat bij het nieuwe protocol een nieuw coördinatieorgaan is opgericht (cellule de coordination) om de uitvoering van de in het programma omschreven projecten te ondersteunen en dat dit orgaan verantwoordelijk zal zijn voor het toezicht op de besluiten van de gemengde commissie;
- K. overwegende dat artikel 7 van het nieuwe protocol de Unie en Mauritanië in staat stelt de vangstmogelijkheden in het derde jaar van de tenuitvoerlegging te herzien, met inachtneming van de duurzaamheid van de visbestanden in het visserijgebied en met een aanpassing van de financiële tegenprestatie van de EU;
- L. overwegende dat in het nieuwe protocol is voorzien in verschillende door de reders te betalen rechten in categorie 6 (vriestrawlers), die meer in overeenstemming zijn met de marktwaarde van elke specifieke pelagische soort waarop wordt gevist;
- M. overwegende dat in artikel 3 van de nieuwe overeenkomst is bepaald dat de EU-vloot dezelfde technische voorwaarden voor de visserij en toegang tot de hulpbronnen moet genieten als alle andere vloten; overwegende dat in hetzelfde artikel wordt vereist dat de uitwisseling van informatie wordt versterkt en Mauritanië wordt verplicht alle overeenkomsten waarbij het buitenlandse vaartuigen toegang verleent tot zijn visserijzone, openbaar te maken;
- N. overwegende dat in het nieuwe protocol de visserijzone voor kleine pelagische soorten voor EU-vaartuigen wordt gewijzigd en uitgebreid; overwegende dat in artikel 9 van het protocol is bepaald dat Mauritanië binnen zes maanden na de tenuitvoerlegging van het protocol een plan voor het duurzame beheer van kleine pelagische soorten moet opstellen, dat van toepassing is op alle vloten die in de Mauritaanse wateren vissen, als voorwaarde voor de instelling van de nieuwe visserijzone; overwegende dat 7,5 miljoen EUR van de financiële bijdrage van de Unie afhangt van de goedkeuring van dit beheersplan door de gemengde commissie;
- O. overwegende dat het nieuwe protocol EU-vaartuigen in uitzonderlijke omstandigheden de mogelijkheid biedt om hun vangsten aan te landen buiten Mauritaanse havens, een oud verzoek van de EU-visserstvaartuigen die in Mauritanië actief zijn;
- P. overwegende dat de Commissie in haar beoordeling van het vorige protocol heeft aangedrongen op de vaststelling van een regionaal beheerskader voor de exploitatie van gedeelde bestanden van kleine pelagische soorten en Senegalese heek, zoals vereist uit hoofde van artikel 63 van VN-Verdrag inzake het recht van de zee;
 1. is ingenomen met de sluiting van een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Unie en Mauritanië, die tot doel heeft de bestaande overeenkomst te verbeteren en te moderniseren; acht het positief dat voortaan geen extra verlengingen met één jaar van het vorige protocol meer nodig zullen zijn, of dat deze verlengingen zullen worden opgeheven tenzij zij absoluut noodzakelijk zijn, zonder de Europese vloot schade te berokkenen;
 2. is eveneens ingenomen met de opwaardering van de partnerschapsovereenkomst tot een volwaardige PODV en wijst erop dat dit soort overeenkomsten een goede basis vormt voor samenwerking op het gebied van oceaangovernance en duurzaam beheer van visbestanden; benadrukt het feit dat het belangrijk is om te waarborgen dat de beginselen van duurzaam beheer zoals verankerd in het gemeenschappelijk visserijbeleid worden weerspiegeld in de visserijovereenkomsten van de Unie, inclusief bij de uitvoering ervan;
 3. wijst erop dat de economische, sociale, administratieve en wetenschappelijke samenwerking en de samenwerking op milieugebied door deze overeenkomst worden versterkt, om duurzame visserij te bevorderen, bij te dragen tot betere oceaangovernance, illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te bestrijden, de visserijactiviteiten te monitoren en te controleren en zowel bij te dragen aan de transparante uitvoering van de overeenkomst als aan het scheppen van banen

Woensdag, 8 juni 2022

overeenkomstig Verdrag nr. 188 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) van 2007 betreffende werk in de visserijsector; onderstreept het feit dat het partnerschap garanties en bescherming moet bieden aan alle werknemers op EU-vaartuigen; benadrukt het feit dat eerlijke mededinging voor alle vissers die in Mauritaanse wateren actief zijn, belangrijk is;

4. erkent het feit dat de nieuwe overeenkomst en het nieuwe protocol belangrijk zijn door de aanzienlijke vangstmogelijkheden voor de EU-vloot en als platform voor voortgezette gestructureerde samenwerking tussen de Unie en Mauritanië, met name op het gebied van duurzaam visserijbeheer en het behoud van de Europese vloot;

5. verzoekt Mauritanië ervoor te zorgen dat er geen overbevissing van kleine pelagische soorten plaatsvindt en de negatieve gevolgen van de vismeel- en visoliesector in Mauritanië een halt toe te roepen en af te bouwen; verzoekt de EU in het kader van de PODV bij te dragen aan deze doelstellingen; merkt op dat vis vooral moet worden gebruikt voor menselijke consumptie en niet als grondstof voor de verwerkingsindustrie, en dat het belangrijk is dat de lokale autoriteiten hierbij betrokken worden en hieraan meewerken;

6. is ingenomen met de in het nieuwe protocol opgenomen verplichting voor Mauritanië om een plan voor het duurzame beheer van kleine pelagische soorten te publiceren dat van toepassing zal zijn op alle vaartuigen die vissen in Mauritaanse wateren; spoort Mauritanië aan om bij de opstelling van een dergelijk plan rekening te houden met de conclusies in het verslag van de buitengewone vergadering van het gezamenlijk wetenschappelijk comité van 2021 en indien nodig een voorzorgsgerichte benadering te volgen op basis van wetenschappelijke inzichten;

7. benadrukt het feit dat de partijen zich ertoe verplichten het visserijbeheer te bevorderen zonder een onderscheid te maken tussen de verschillende in het gebied aanwezige vloten en dat de vaartuigen van de Unie toegang moeten hebben tot een passend deel van de overschotbestanden overeenkomstig het beste beschikbare wetenschappelijke advies;

8. is ingenomen met de transparantie- en non-discriminatieclausules in de nieuwe overeenkomst en het nieuwe protocol en dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat deze clausules volledig worden uitgevoerd en nageleefd; merkt op dat er in de vorige overeenkomst al transparantieregels bestonden, maar dat deze niet volledig werden nageleefd;

9. eist dat Mauritanië de Commissie op de hoogte brengt van alle publieke en particuliere overeenkomsten met buitenlandse vaartuigen die actief zijn in zijn visserijzone, inclusief vaartuigen van derde landen, en dat deze informatie wordt opgenomen in het jaarverslag dat de Commissie moet toezenden aan het Parlement; uit zijn bezorgdheid over het feit dat sommige visserijovereenkomsten met derde landen nog niet door Mauritanië zijn gepubliceerd;

10. neemt kennis van de uit hoofde van het protocol vereiste informatie-uitwisseling met betrekking tot rapporten over de activiteiten van buitenlandse vloten en van binnenlandse vloten in buitenlandse handen die in de Mauritaanse wateren actief zijn; verzoekt Mauritanië de Commissie volledige informatie te verstrekken over alle vaartuigen die in zijn wateren vissen, in een helder, gebruiksvriendelijk formaat dat een duidelijk algemeen beeld geeft van de totale visserij-inspanning, de vangsten per soort en de toestand van de bestanden; verzoekt Mauritanië deze informatie openbaar te maken; merkt op dat dit een voorwaarde is voor de berekening van het "overschot" in de geest van het VN-Verdrag inzake het recht van de zee;

11. is ingenomen met de publicatie door Mauritanië van het eerste verslag in het kader van het Fisheries Transparency Initiative; merkt op dat het verslag gebaseerd is op informatie uit het kalenderjaar 2018; roept Mauritanië op recentere gegevens te publiceren;

12. uit zijn bezorgdheid over het omvlaggen van vissersvaartuigen, in het bijzonder in de Mauritaanse wateren, maar ook in de regio in het algemeen;

13. is van mening dat voor de Unie, gezien haar netwerk van POV's en PODV's die van kracht zijn in Noord-West-Afrika, een belangrijke rol is weggelegd bij het aanmoedigen van Mauritanië en zijn buurlanden om de samenwerking te intensiveren op het gebied van het beheer van gedeelde bestanden, met name wat het identificeren betreft van bestanden en vangstmogelijkheden, bijvoorbeeld met betrekking tot bestanden die belangrijk zijn voor de lokale voedselzekerheid; wijst met name op het feit dat het voor de Unie belangrijk is actief samen te werken met haar partners in het gebied om te zorgen voor duurzame beheersbesluiten in de bevoegde regionale organisatie voor visserijbeheer; verzoekt de EU, Mauritanië en de buurlanden de tenuitvoerlegging te ondersteunen van een algemeen regionaal beheerkader voor gedeelde bestanden, door de oprichting van een regionale organisatie voor visserijbeheer voor deze bestanden en het opstarten van een internationale dialoog met de betrokken landen;

Woensdag, 8 juni 2022

14. is ingenomen met de toezegging van alle partijen om de overeenkomst uit te voeren op transparante wijze en overeenkomstig de Overeenkomst van Cotonou ten aanzien van de mensenrechten, de democratische beginselen, de rechtstaat en goed bestuur; dringt erop aan dat bijzondere aandacht wordt besteed aan de mensenrechten in Mauritanië, ook in de visserijsector, met bijzondere nadruk op arbeidsomstandigheden; merkt op dat het niet uitvoeren van de Overeenkomst van Cotonou met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten kan leiden tot opschorting overeenkomstig artikel 21 van de overeenkomst en artikel 14 van het nieuwe uitvoeringsprotocol;

15. wijst erop dat in de evaluatie achteraf van het vorige protocol wordt geconcludeerd dat Mauritanië en de EU in het algemeen een vergelijkbaar aandeel van de toegevoegde waarde hebben verkregen, namelijk elk tussen 40 en 45 %; wijst echter op de opmerking dat de toegevoegde waarde voor Mauritanië als gevolg van de activiteiten van EU-vaartuigen relatief laag is bij gebrek aan economische interacties aan land; roept de EU in verband hiermee op manieren te zoeken om deze situatie in het nieuwe protocol te verbeteren;

16. merkt op dat Mauritanië moeite heeft met het absorberen van de sectorale steun; verzoekt de Commissie daarom technische bijstand te verlenen voor de opstelling en uitvoering van het meerjarig sectoraal programma en voor een versterking van de administratieve capaciteit in Mauritanië, met name met betrekking tot het nieuwe coördinatieorgaan;

17. beschouwt sectorale steun als een belangrijk element voor de ontwikkeling van de Mauritaanse visserijsector en voor het scheppen van banen in kustgemeenschappen;

18. is ingenomen met de sectorale steun in het kader van de assen 6 en 7; roept de gemengde commissie op infrastructuurprojecten te bevorderen die zullen leiden tot meer lokale consumptie van visproducten en projecten te financieren die rechtstreeks ten goede komen aan de hele waardeketen van de kleinschalige visserij van Mauritanië;

19. pleit voor meer projecten in het kader van de sectorale steun die gericht zijn op het helpen van de in de Mauritaanse visserijsector actieve vrouwen, met name degene die betrokken zijn bij de verwerking; erkent het feit dat dergelijke projecten belangrijk zijn voor de lokale voedselzekerheid en vraagt dat vrouwen worden uitgenodigd om deel te nemen aan workshops voor de presentatie en programmering van ondersteunende acties;

20. benadrukt het feit dat een van de algemene problemen met sectorale steun in de PODV's van de Unie het gebrek aan zichtbaarheid, toegankelijkheid en transparantie is; is daarom ingenomen met de maatregelen inzake zichtbaarheid en publiciteit die zijn genomen met betrekking tot de activiteiten in verband met de uitvoering van het protocol, zodat de voordelen hiervan volledig zichtbaar en toegankelijk zijn voor alle betrokkenen; merkt op dat een betere tenuitvoerlegging en benutting nodig is om de sectorale steun, met inbegrip van de doeltreffendheid ervan, te verhogen;

21. verzoekt de Commissie en Mauritanië de tenuitvoerlegging van de sectorale steun te verbeteren en te bespoedigen en de transparantie te vergroten, met name wat visvergunningen betreft; is daarom ingenomen met de publicatie van jaarverslagen over de wijze waarop sectorale steun wordt gebruikt en dringt erop aan deze openbaar te maken; stelt voor dat het Parlement wordt geïnformeerd over de acties of maatregelen met de grootste relevantie of impact op de delen van het Mauritaanse grondgebied of de Mauritaanse samenleving die voor deze sectorale steun in aanmerking komen;

22. wijst erop dat er een betere gegevensverzameling nodig is voor de bestanden in de Mauritaanse wateren en dat de tenuitvoerlegging van de PODV gebaseerd moet zijn op het beste beschikbare wetenschappelijke advies; is van mening dat de sectorale steun moet worden gebruikt ter ondersteuning van de ambachtelijke visserij en, bij wijze van prioriteit, om de wetenschappelijke gegevens te verbeteren met betrekking tot visbestanden, met name gedeelde bestanden van kleine pelagische soorten, zoals Sardinella-soorten en horsmakrelen, en met betrekking tot de controle- en bewakingsactiviteiten van alle vloten die actief zijn in de betrokken visgebieden;

23. benadrukt het feit dat wetenschappelijke gegevens over de bestanden, een goede gegevensverzameling en een betere monitoring belangrijk zijn, zodat het nieuwe protocol de dekking door wetenschappelijke waarnemers kan vergroten en verbeteren, wat met name het doel moet zijn voor vissersvaartuigen uit derde landen;

24. moedigt de Commissie aan de betrokkenheid van deskundigen en wetenschappers en de onderlinge uitwisseling tussen hen in het kader van deze overeenkomst en tijdens de uitvoering ervan te vergemakkelijken, als dat nodig is voor de beoordeling van de verschillende soorten en de werking van de overeenkomst;

25. is ingenomen met het feit dat in het nieuwe protocol is voorzien in een aanpassing van de financiële tegenprestatie van de EU en van de vangstmogelijkheden in het derde jaar van de toepassing ervan; roept de Commissie op om indien nodig van deze flexibiliteit gebruik te maken;

Woensdag, 8 juni 2022

26. is ingenomen met de nieuwe regels inzake de door de reders te betalen rechten en hoopt dat deze samen met andere verbeteringen in het protocol, waaronder de mogelijkheid voor EU-vaartuigen om hun vangsten in uitzonderlijke omstandigheden aan te landen in niet-Mauritaanse havens, zullen leiden tot een beter gebruik van de beschikbare vangstmogelijkheden in de toekomst;
27. is ingenomen en is het eens met het feit dat eigenaren van vriestrawlers voor de pelagische visserij en van vaartuigen voor de garnalenvisserij uit de Unie die in het kader van het protocol vissen, bij wijze van vergoeding in natura, voort moeten bijdragen aan het beleid inzake visbedeling onder behoeftige bevolkingsgroepen, door 2 % van hun pelagische vangsten die aan het einde van een reis worden overgeladen of aangeland, te reserveren voor de Société nationale de distribution de poisson (Nationaal Visdistributiebedrijf); merkt op dat de lokale visconsumptie in Mauritanië toeneemt; verzoekt de Commissie en de Mauritaanse autoriteiten ervoor te zorgen dat deze bijdrage daadwerkelijk de bevolking bereikt en niet terechtkomt in vismeelfabrieken;
28. onderstreept het engagement om voor alle vissers op EU-vaartuigen de beginselen te eerbiedigen en de rechten te waarborgen waarin voorzien is door de IAO, teneinde discriminatie op het gebied van arbeid en beroep uit te bannen; is van mening dat deze eerbiediging en waarborging moeten worden gemonitord;
29. is ingenomen met de aanwerving van gekwalificeerde Mauritaanse zeelui op EU-vaartuigen met contracten die in overeenstemming zijn met de IAO-normen en sociale dekking omvatten; dringt aan op meer inspanningen om stagiairs in dienst te nemen, teneinde het aantal gekwalificeerde personen in het sectorale programma te verhogen;
30. verzoekt de Commissie PODV's tot essentieel onderdeel van het partnerschap van de EU met Afrika te maken;
31. is ingenomen met projecten die door de ontwikkelingshulp van de EU in Mauritanië worden gefinancierd, zoals Promopêche, dat tot doel heeft banen te scheppen en jongeren op te leiden op het gebied van de ambachtelijke visserij; verzoekt de Commissie de onderlinge afstemming en de consistentie tussen de PODV en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN (SDG's) te verbeteren;
32. benadrukt het feit dat de visserij, met inbegrip van de kleinschalige visserij, een belangrijke sector is voor de economie van Mauritanië en dat zij essentieel is voor Mauritanië's economische ontwikkeling, continuïteit van de voedselvoorziening, voeding en werkgelegenheidskansen, met name voor vrouwen en jongeren, en voor het waarborgen van een inclusieve en duurzame economische ontwikkeling voor iedereen; steunt dan ook de maatregelen met het oog op een aanzienlijke vergroting van de weerbaarheid van de plaatselijke actoren, met inbegrip van kleine familiebedrijfjes en kustgemeenschappen, ten aanzien van de gevolgen van de klimaatverandering en kusterosie; wijst erop dat investeringen in de visserijsector strikt in overeenstemming moeten zijn met de SDG's en niet de behoeften in gevaar mogen brengen van de kustgemeenschappen; hamert erop dat de financiële bijdrage waarin in de nieuwe overeenkomst is voorzien, zo moet worden verdeeld dat rekening wordt gehouden met de cruciale rol van de kustgemeenschappen;
33. dringt aan op het bevorderen van de lokale en regionale economische ontwikkeling en het versterken van de kustgemeenschappen, die afhankelijk zijn van de mariene hulpbronnen en bijgevolg volledig in het beheer van mariene en kustgebieden moeten worden geïntegreerd; wijst erop dat het herstel van de mariene biodiversiteit en de biodiversiteit in kustgebieden goed is voor de kustgemeenschappen en bijdraagt aan een beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering; onderstreept dat geregeld overleg moet worden gepleegd met de kustgemeenschappen gedurende het hele proces van de tenuitvoerlegging;
34. erkent dat de markten en producenten in de EU afhankelijk zijn van de invoer van vis onder meer uit Mauritanië om de beschikbaarheid van voedsel voor consumenten in de EU te waarborgen;
35. eist dat bijkomende inspanningen van de EU in het kader van deze PODV gericht zijn op het beëindigen van schadelijke en niet-duurzame vissubsidies binnen de Wereldhandelsorganisatie en andere internationale organen, met bijzondere aandacht voor illegale visserij;
36. vraagt dat het juridische acquis van de EU, met inbegrip van de uitspraken van het Hof van Justitie van de EU, wordt geëerbiedigd en naar behoren wordt toegepast in de visserij in Mauritanië en het omliggende gebied;
37. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de regering en het parlement van de Islamitische Republiek Mauritanië.
-

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0230

Herziening van het EU-emissiehandelssysteem voor de luchtvaart *I**

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel (COM(2021)0552 — C9-0319/2021 — 2021/0207(COD))⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/21)

Amendement 1**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 1***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (1) Bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁰⁾ is een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie vastgesteld teneinde de emissies van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte wijze te verminderen. Bij Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽¹¹⁾ zijn luchtvaartactiviteiten in het EU-emissiehandelssysteem opgenomen.

⁽¹⁰⁾ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

⁽¹¹⁾ Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap (PB L 8 van 13.1.2009, blz. 3).

Amendement

- (1) Bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁰⁾ is een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie vastgesteld teneinde de emissies van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte wijze te verminderen. Bij Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽¹¹⁾ zijn luchtvaartactiviteiten **die betrekking hebben op vluchten die vertrekken vanaf of aankomen op een luchthaven in de Unie** in het EU-emissiehandelssysteem opgenomen. **Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 21 december 2011^(11 bis) gesteld dat de opname van luchtvaartactiviteiten in het EU-ETS op grond van die richtlijn niet in strijd is met het internationaal recht.**

⁽¹⁰⁾ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

⁽¹¹⁾ Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap (PB L 8 van 13.1.2009, blz. 3).

^(11 bis) **Arrest van het Hof van Justitie van 21 december 2011, Air Transport Association of America en anderen tegen Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, ECLI:EU:C:2011:864.**

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0155/2022).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 2
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Teneinde te faciliteren dat op het niveau van de ICAO vorderingen worden gemaakt met de totstandbrenging van een wereldwijd kader voor vermindering van de emissies door de internationale luchtvaart, heeft de Unie een aantal tijdgebonden afwijkingen van het EU-ETS aangenomen, de zogeheten stop-de-tijd-afwijkingen, op grond waarvan alle vluchten buiten de EU worden uitgesloten van het EU-ETS. De laatste afwijking, ingevoerd bij Verordening (EU) 2017/2392, geldt tot 2023.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 3
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (2) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden⁽¹²⁾. De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau. Om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te bereiken, moeten alle bedrijfstakken van de economie tot de emissiereducties bijdragen, inclusief de internationale luchtvaart.

⁽¹²⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Amendement

- (2) ***De bescherming van het milieu is een van de belangrijkste uitdagingen voor de Unie en de rest van de wereld.*** De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden⁽¹²⁾. De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau, ***onder meer met inachtneming van het beginsel van billijkheid en het beginsel van gezamenlijke, doch verschillende, verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden, in het licht van de verschillende nationale omstandigheden.*** ***Aangezien de wereld volgens ramingen van deskundigen die werden aangekondigd tijdens de van 31 oktober tot 13 november 2021 in Glasgow gehouden VN-klimaatconferentie 2021 (COP26) afstevent op een gemiddelde temperatuurstijging van tussen de 1,8 °C en 2,4 °C, zijn de partijen in hun conclusies van de COP26 overeengekomen dat het beperken van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau de risico's en gevolgen van de klimaatverandering aanzienlijk zou verminderen, en hebben ze zich ertoe verbonden hun doelstellingen voor 2030 tegen eind 2022 aan te scherpen om de klimaat-actie in dit kritieke decennium te versnellen en ervoor te zorgen dat de partijen op koers liggen om de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken.*** Om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te bereiken, moeten alle bedrijfstakken van de economie tot de emissiereducties bijdragen, inclusief de internationale luchtvaart.

⁽¹²⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 4
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) *De luchtvaart is verantwoordelijk is voor 2 tot 3 % van de wereldwijde CO₂-uitstoot. In de Unie vertegenwoordigen de CO₂-emissies door de luchtvaart 3,7 % van de totale CO₂-emissies. De luchtvaartsector is goed voor 15,7 % van de emissies, de niet-CO₂-emissies niet meegerekend, afkomstig van het vervoer, waardoor de sector, na het wegvervoer, de op een na grootste bron van door het vervoer veroorzaakte broeikasgasemissies is. In 2018 had Eurocontrol een jaarlijkse toename van de emissies van de Europese luchtvaart met 53 % tussen 2017 en 2040 voorspeld. Het wordt steeds noodzakelijker actie te ondernemen om de emissies terug te dringen, zoals de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) heeft verklaard in haar meest recente verslagen van 7 augustus 2021 getiteld "Climate change 2021: The Physical Science Basis" (Klimaatverandering 2021: de wetenschappelijke basis) en van 28 februari 2022 getiteld "Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability" (Klimaatverandering 2022: gevolgen, aanpassing en kwetsbaarheid). De IPCC verklaart met zeer grote zekerheid dat klimaatverandering een bedreiging vormt voor het welzijn van de mens en de gezondheid van onze planeet en dat de weinige tijd die wij nog hebben om een leefbare en duurzame toekomst voor iedereen te garanderen snel verstrijkt en dat daarom elk verder uitstel van gecoördineerde anticiperende mondiale aanpassings- en mitigatiemaatregelen voorkomen moet worden. De IPCC geeft nieuwe ramingen van de kansen om wereldwijde opwarming de komende decennia met 1,5 °C te overschrijden, en komt tot de conclusie dat, tenzij de uitstoot van broeikasgassen onmiddellijk, snel en op grote schaal wordt verminderd, de beperking van de opwarming tot bijna 1,5 °C of zelfs 2 °C onmogelijk zal zijn. De Unie moet derhalve in actie komen en haar inspanningen opvoeren en internationaal het voortouw nemen bij de aanpak van de klimaatverandering.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 5
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) *De ICAO had voor de COVID-19-crisis berekend dat de emissies van de internationale luchtvaart tegen 2040 met 150 % zouden kunnen toenemen ten opzichte van 2020. De COVID-19-pandemie heeft geleid tot een tijdelijke daling van het vliegverkeer, maar de bestaande projecties van vóór de COVID-19-pandemie duiden op een jaarlijkse stijging van de luchtvaartemissies wereldwijd en in de Unie van respectievelijk 150 % tussen 2020 en 2040 en 53 % tussen 2017 en 2040.*

Amendement 6
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) De Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) heeft op 27 juni 2018 tijdens de tiende bijeenkomst van zijn 214e zitting de eerste editie van de internationale normen en aanbevolen praktijken inzake milieubescherming — regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) (bijlage 16, volume IV, bij het Verdrag van Chicago) goedgekeurd. De Unie en haar lidstaten **blijven Corsia steunen en** zullen **de regeling** vanaf het begin van de proeffase (2021-2023) toepassen ⁽¹³⁾.

(3) De Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) heeft op 27 juni 2018 tijdens de tiende bijeenkomst van zijn 214e zitting de eerste editie van de internationale normen en aanbevolen praktijken inzake milieubescherming — regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) (bijlage 16, volume IV, bij het Verdrag van Chicago) goedgekeurd. De Unie en haar lidstaten zullen **Corsia** vanaf het begin van de proeffase (2021-2023) toepassen ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Besluit (EU) 2020/954 van de Raad van 25 juni 2020 over het namens de Europese Unie in de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt over kennisgeving van vrijwillige deelname aan de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) vanaf 1 januari 2021, en over de optie die wordt gekozen voor de berekening van de compensatievereisten die in de periode 2021-2023 van toepassing zijn op de luchtvaartmaatschappijen (PB L 212 van 3.7.2020, blz. 14).

⁽¹³⁾ Besluit (EU) 2020/954 van de Raad van 25 juni 2020 over het namens de Europese Unie in de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt over kennisgeving van vrijwillige deelname aan de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) vanaf 1 januari 2021, en over de optie die wordt gekozen voor de berekening van de compensatievereisten die in de periode 2021-2023 van toepassing zijn op de luchtvaartmaatschappijen (PB L 212 van 3.7.2020, blz. 14).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 7
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (6) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde **reductietoezegging** van de Unie en haar lidstaten die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend ⁽¹⁶⁾ toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 55 % te verlagen ten opzichte van 1990.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Amendement

- (6) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde **bijdragen aan de emissiereductiedoelstelling** van de Unie en haar lidstaten die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend ⁽¹⁶⁾ toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 55 % te verlagen ten opzichte van 1990.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Amendement 8
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (7) De Unie heeft de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te bereiken vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁷⁾. **Bij** die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie inzake een reductie in de EU van de netto broeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 vastgesteld van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990.

⁽¹⁷⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Amendement

- (7) De Unie heeft de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te bereiken **en daarna negatieve emissies te verwezenlijken** vastgelegd in **artikel 2, lid 1, van** Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁷⁾. **In artikel 4, lid 1, van** die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie inzake een reductie in de EU van de netto broeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 vastgesteld van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990.

⁽¹⁷⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 9
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (8) Deze wijziging van Richtlijn 2003/87/EG heeft tot doel de bijdragen van de Unie op grond van de Overeenkomst van Parijs op de luchtvaart toe te passen alsook het regelgevingskader om de bindende klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 van een vermindering in de EU van de netto broeikasgasemissies tegen 2030 van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/...

Amendement

- (8) Deze wijziging van Richtlijn 2003/87/EG heeft tot doel de bijdragen van de Unie op grond van de Overeenkomst van Parijs op de luchtvaart toe te passen alsook het regelgevingskader om de bindende klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 van een vermindering in de EU van de netto broeikasgasemissies tegen 2030 van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990 **en in 2050 klimaatneutraliteit te verwezenlijken**, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 10
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) *De luchtvaart heeft niet alleen effect op het klimaat via CO₂-emissies, maar ook via niet-CO₂-emissies als waterdamp (H₂O), stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxide (SO₂) en roetdeeltjes, alsmede via de atmosferische processen die het gevolg zijn van dergelijke emissies, bijvoorbeeld de vorming van ozon en van condensatiestrepen en veerwolken. De effecten op het klimaat van dergelijke niet-CO₂-emissies zijn afhankelijk van het gebruikte type brandstof en motor, de locatie van de emissies, met name de breedte, de lengte en de hoogte waarop wordt gevlogen, het tijdstip van de emissies en de weersomstandigheden. Op basis van deze bevindingen en de effectbeoordeling van de Commissie uit 2006 inzake de opname van de luchtvaart in het EU-systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten (EU-ETS) werd in Richtlijn 2008/101/EG erkend dat de luchtvaart een impact heeft op het wereldwijde klimaat via niet-CO₂-emissies. Op grond van artikel 30, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad, als gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/410, moest de Commissie uiterlijk op 1 januari 2020 een geactualiseerde analyse presenteren van de effecten van de niet-CO₂-emissies van de luchtvaart, in voorkomend geval in combinatie met een voorstel om deze effecten zo doeltreffend mogelijk aan te pakken. Om aan deze vereiste te voldoen, heeft het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA) een geactualiseerde analyse uitgevoerd van de effecten van de niet-CO₂-emissies van de luchtvaart op de klimaatverandering en op 23 november 2020 een studie gepubliceerd. De bevindingen van de studie bevestigen de eerdere ramingen volledig, namelijk dat de totale effecten van de niet-CO₂-emissies van luchtvaartactiviteiten op zijn minst even significant zijn als die van de CO₂-emissies alleen.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 8 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 ter) *Uit de bevindingen van de studie van het EASA van 23 november 2020 volgt dat, overeenkomstig het voorzorgsbeginsel, niet-CO₂-emissies van de luchtvaart niet langer kunnen worden genegeerd. Regelgevende maatregelen van de Unie zijn nodig om emissiereducties te bereiken die aansluiten bij de Overeenkomst van Parijs. Daarom moet de Commissie een bewakings-, rapportage- en verificatieregeling voor niet-CO₂-emissies door de luchtvaart opzetten. Voortbouwend op de resultaten van deze regeling moet de Commissie uiterlijk op 31 december 2026, op basis van een effectbeoordeling, een wetgevingsvoorstel indienen met mitigatiemaatregelen voor niet-CO₂-emissies, door het toepassingsgebied van de EU-ETS uit te breiden tot dergelijke emissies. Tot de goedkeuring van een wetgevingsvoorstel dat de werkingssfeer van deze richtlijn met ingang van 31 december 2027 uitbreidt tot niet-CO₂-emissies, wordt de CO₂-emissiefactor voor emissies van luchtvaartactiviteiten, om rekening te houden met niet-CO₂-emissies van de luchtvaart, met 1,8 vermenigvuldigd, vanaf 31 december 2028 met 1,9 en vanaf 31 december 2029 met 2,0. De vermenigvuldigingsfactor mag niet hoger zijn dan 2,0.*

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) De luchtvaart moet bijdragen aan de emissiereductie-inspanningen die nodig zijn om de **klimate doelstelling** van de Unie **voor 2030** te bereiken. De totale hoeveelheid emissierechten voor de luchtvaart moet derhalve worden geconsolideerd en aan de lineaire verminderingfactor worden onderworpen.

(9) De luchtvaart moet bijdragen aan de emissiereductie-inspanningen die nodig zijn om de **doelstellingen** van de Unie **die zijn vastgelegd in artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) 2021/1119 en de Overeenkomst van Parijs** te bereiken. De totale hoeveelheid emissierechten voor de luchtvaart moet derhalve worden geconsolideerd en aan de lineaire verminderingfactor worden onderworpen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 13
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (10) Om de grotere klimaatambitie waar te maken zullen zo veel mogelijk middelen moeten worden ingezet voor de klimaattransitie. Bijgevolg moeten alle veilingopbrengsten die niet aan de begroting van de Unie worden toegewezen, voor klimaatdoeleinden worden gebruikt.

Amendement

- (10) Om de grotere klimaatambitie waar te maken zullen zo veel mogelijk middelen moeten worden ingezet voor de klimaattransitie, **die ook deel moet uitmaken van de rechtvaardige transitie**. Bijgevolg moeten alle veilingopbrengsten die niet aan de begroting van de Unie worden toegewezen, voor klimaatdoeleinden worden gebruikt. **Voor de luchtvaartsector wordt een stijging in de veilingopbrengsten voorzien wegens de stapsgewijze afschaffing van de kosteloze emissierechten en de uitbreiding van het toepassingsgebied van het EU-ETS naar vluchten van de EER naar derde landen. Een deel van de inkomsten uit de veiling van luchtvaartemissierechten moet via het Klimaatinvesteringsfonds aan de luchtvaartsector worden toegewezen om innovaties te ondersteunen om de klimaat- en milieueffecten van de luchtvaartsector te verminderen. 15 % van de inkomsten uit de veiling van emissierechten voor vluchten die de EER verlaten, moet worden toegewezen aan de klimaatfondsen van het UNFCCC, ter bevordering van internationale maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering voor de meest kwetsbare gemeenschappen te beperken. De resterende inkomsten moeten door de lidstaten worden gebruikt voor acties overeenkomstig artikel 10, lid 3, met name acties die de sociale dialoog en een rechtvaardige overgang ondersteunen, het vervoerssysteem koolstofvrij maken en langeafstandsalternatieven voor de luchtvaart ondersteunen die een kleiner klimaateffect hebben.**

Amendement 14
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (10 bis) **Bij de overgang van de luchtvaartsector naar een duurzame luchtvaart moet rekening worden gehouden met de sociale dimensie van de sector en het concurrentievermogen ervan, om ervoor te zorgen dat deze overgang sociaal rechtvaardig is en voorziet in opleiding, omscholing en bijscholing van werknemers. De Commissie moet bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de toepassing van deze richtlijn en de effecten ervan op de interne markt met betrekking tot de luchtvaartsector, met bijzondere aandacht voor de sociale effecten.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 15**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 10 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 ter) **Vluchten van 1 000 kilometer of minder zijn goed voor 6-9 % van de totale CO₂-emissies van de luchtvaart. In afwachting van technologische doorbraken en de beschikbaarheid van emissievrije luchtvaartbrandstoffen en vliegtuigen moeten maatregelen worden ingevoerd om een geleidelijke overstap op alternatieve, duurzamere vervoersmiddelen te bevorderen, met name voor het segment van regionale en zeer korte vluchten over een afstand van minder dan 1 000 km.**

Amendement 16**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 11**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11) Overeenkomstig artikel 28 ter, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG moet de Unie de Corsia-regeling van de ICAO beoordelen en op passende wijze toepassen in overeenstemming met de toezegging inzake reductie van broeikasgasemissies die de Unie **voor 2030** voor de hele economie heeft gedaan.

(11) Overeenkomstig artikel 28 ter, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG moet de Unie de Corsia-regeling van de ICAO beoordelen en op passende wijze toepassen in overeenstemming met de toezegging inzake reductie van broeikasgasemissies die de Unie **uit hoofde van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad en de Overeenkomst van Parijs** voor de hele economie heeft gedaan.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 bis) *Het EU-ETS is een bewezen doeltreffend instrument om de emissies te verminderen via een vooraf vastgesteld traject, waarbij tegelijkertijd innovatie wordt bevorderd en koplopers op het gebied van efficiënte emissiereducties worden beloond, terwijl Corsia een mechanisme is voor het compenseren van emissies. Wat betreft de doeltreffendheid van Corsia is uit de beoordeling van de Commissie van de ICAO's global market-based measure (Corsia) op grond van artikel 28 ter en een doorberekening van de kosten op grond van artikel 3 quinquies van de EU-ETS-richtlijn gebleken dat het ambitieniveau van de regeling voor de internationale luchtvaartsector niet in overeenstemming is met het algemene ambitieniveau dat nodig is om de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs binnen bereik te houden. Om te zorgen voor ambitieuze broeikasgasemissiereducties in de luchtvaartsector, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, en bij te dragen tot een internationaal gelijk speelveld, waarbij een gelijke behandeling op routes wordt gewaarborgd, moet de EU-ETS vanaf 30 april [na de inwerkingtreding van deze richtlijn + 1] gelden voor alle vertrekkende vluchten vanaf een in de EER gelegen luchthaven. De Unie blijft zich inzetten voor de Corsia-regeling. Teneinde rekening te houden met de inzet van de Unie voor en de gelijktijdige deelname aan Corsia, moet het mogelijk zijn de financiële waarde van de kredieten die uit hoofde van Corsia worden gebruikt voor vluchten van de EER naar derde landen die Corsia toepassen, af te trekken van de financiële verplichtingen uit hoofde van het EU-ETS.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 18
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (12) De totale hoeveelheid emissierechten voor de luchtvaart moet worden geconsolideerd op het toewijzingsniveau voor vluchten die **vanaf een luchtvaartterrein in de EER vertrekken en op een luchtvaartterrein in de EER, Zwitserland of het Verenigd Koninkrijk aankomen**. De toewijzing voor 2024 moet worden gebaseerd op de totale toewijzing aan actieve vliegtuigexploitanten in 2023, verminderd volgens de lineaire verminderingsfactor zoals gespecificeerd in artikel 9 van Richtlijn 2003/87/EG. Het toewijzingsniveau moet worden verhoogd om rekening te houden met de routes die in 2023 niet onder het EU-ETS vielen maar vanaf 2024 wel onder het EU-ETS vallen.

Amendement

- (12) De totale hoeveelheid emissierechten voor de luchtvaart moet worden geconsolideerd op het toewijzingsniveau voor vluchten die **vallen onder het toepassingsbereik van deze richtlijn**. De toewijzing voor 2024 moet worden gebaseerd op de totale toewijzing aan actieve vliegtuigexploitanten in 2023, verminderd volgens de lineaire verminderingsfactor zoals gespecificeerd in artikel 9 van Richtlijn 2003/87/EG. Het toewijzingsniveau moet worden verhoogd om rekening te houden met de routes die in 2023 niet onder het EU-ETS vielen maar vanaf 2024 wel onder het EU-ETS vallen.

Amendement 19
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (13) De vergroting van het veilen aandeel vanaf het jaar na de inwerkingtreding van deze wijziging van Richtlijn 2003/87/EG moet de regel zijn voor de toewijzing van emissierechten aan de luchtvaartsector, aangezien deze sector de toegenomen kosten van CO₂ kan doorberekenen.

Amendement

- (13) De vergroting van het te veilen aandeel vanaf het jaar na de inwerkingtreding van deze wijziging van Richtlijn 2003/87/EG moet de regel zijn voor de toewijzing van emissierechten aan de luchtvaartsector, **en moet leiden tot een stapsgewijze afschaffing van kosteloze emissierechten tegen 2025**, aangezien deze sector de toegenomen kosten van CO₂ kan doorberekenen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 20

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 13 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 ter) De EU-ETS-richtlijn moet bijdragen aan het stimuleren van het koolstofvrij maken van het luchtvervoer. De transitie van fossiele brandstoffen naar het steeds meer gebruikmaken van duurzame luchtvaartbrandstoffen, met name synthetische, speelt een rol bij de verwezenlijking van het koolstofvrij maken. Gezien de hevige concurrentie tussen vliegtuigexploitanten, de zich ontwikkelende EU-markt voor duurzame vliegtuigbrandstoffen en het grote prijsverschil tussen fossiele kerosine en duurzame vliegtuigbrandstoffen, moet die transitie echter worden ondersteund door pioniers te stimuleren. Daarom moeten gedurende de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2029 emissierechten worden toegewezen op dezelfde wijze als een contract for difference, ter dekking van het resterende prijsverschil tussen fossiele kerosine en duurzame vliegtuigbrandstoffen voor individuele vliegtuigexploitanten, naar rato van de hoeveelheid duurzame vliegtuigbrandstoffen die is gebruikt en gerapporteerd overeenkomstig Verordening xxxx/xxxx [ReFuelEU-verordening] ^(1bis), teneinde pioniers te stimuleren en de totstandbrenging van een uniale markt voor duurzame vliegtuigbrandstoffen te ondersteunen. Van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2029 moeten 20 miljoen emissierechten worden gereserveerd en er moeten nog eens 20 miljoen emissierechten worden gereserveerd wanneer vluchten die vanuit de EER naar derde landen vertrekken voor dezelfde periode onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen. Deze emissierechten moeten afkomstig zijn uit de totale pool van beschikbare emissierechten en op niet-discriminerende wijze exclusief worden gebruikt voor vluchten waarvoor het EU-ETS geldt. De Commissie moet ervoor zorgen dat 70 % van die rechten specifiek worden toegewezen voor het gebruik van synthetische vliegtuigbrandstoffen, waarbij voorrang moet worden gegeven aan hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong (RFNBO's). De Commissie moet de CO₂-emissies uit fossiele brandstoffen naar behoren bijhouden en RFNBO's waarvan vliegtuigexploitanten gebruikmaken aanmerken als emissievrij. Na een evaluatie en een effectbeoordeling kan de Commissie besluiten een wetgevingsvoorstel in te dienen om een beperkte en in de tijd begrensde hoeveelheid emissierechten toe te wijzen, met als uiterste datum 31 december 2034.

^(1bis) [verwijzing naar de ReFuelEU-verordening toevoegen].

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 21
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (14) Richtlijn 2003/87/EG moet ook worden gewijzigd met betrekking tot aanvaardbare nalevingseenheden om rekening te houden met de Unit Eligibility Criteria (selectiecriteria voor eenheden) die de ICAO-Raad tijdens zijn 216e zitting in maart 2019 als een essentieel element van Corsia heeft vastgesteld. In de Unie gevestigde luchtvaartmaatschappijen moeten internationale kredieten kunnen gebruiken voor de naleving met betrekking tot vluchten naar of vanuit derde landen die worden geacht aan Corsia deel te nemen. Om ervoor te zorgen dat de toepassing van Corsia door de Unie de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs ondersteunt en stimulansen biedt voor de brede deelname aan Corsia, moeten de kredieten afkomstig zijn van landen die partij zijn bij de Overeenkomst van Parijs en die deelnemen aan Corsia, en moet dubbelstelling van kredieten worden vermeden.

Amendement

- (14) Richtlijn 2003/87/EG moet ook worden gewijzigd met betrekking tot aanvaardbare nalevingseenheden om rekening te houden met de Unit Eligibility Criteria (selectiecriteria voor eenheden) die de ICAO-Raad tijdens zijn 216e zitting in maart 2019 als een essentieel element van Corsia heeft vastgesteld. In de Unie gevestigde luchtvaartmaatschappijen moeten internationale kredieten kunnen gebruiken voor de naleving **van Corsia** met betrekking tot vluchten naar of vanuit derde landen die worden geacht aan Corsia deel te nemen. Om ervoor te zorgen dat de toepassing van Corsia door de Unie de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs ondersteunt en stimulansen biedt voor de brede deelname aan Corsia, moeten de kredieten afkomstig zijn van landen die partij zijn bij de Overeenkomst van Parijs en die deelnemen aan Corsia, en moet dubbelstelling van kredieten worden vermeden. **Elke afwijking van het Corsia-referentieniveau, dat is vastgesteld in 2019-2020, met een tijdgebonden uitzondering voor de jaren 2021 tot 2023, moet voor toepassing van deze richtlijn worden opgevat als niet-naleving.**

Amendement 22
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (15) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor het gebruik van internationale kredieten overeenkomstig artikel 11 bis van Richtlijn 2003/87/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om een lijst vast te stellen van de kredieten die de ICAO-Raad aanvaardbaar acht voor de naleving in het kader van Corsia en die aan de bovengenoemde ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Amendement

- (15) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor het gebruik van internationale kredieten overeenkomstig artikel 11 bis van Richtlijn 2003/87/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om een lijst vast te stellen van de kredieten die de ICAO-Raad aanvaardbaar acht voor de naleving in het kader van Corsia en die aan de bovengenoemde ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁸⁾. **Voorts moeten vliegtuigexploitanten teneinde de transparantie van de gegevens te waarborgen op gebruikersvriendelijke wijze verslag uitbrengen van hun emissies en compensatie uit hoofde van artikel 14, lid 3 bis, van deze richtlijn.**

⁽¹⁸⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 23**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 17 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17 bis) *Tijdens de komende driejaarlijkse vergadering van de ICAO, die gepland is voor september 2022, moeten de lidstaten alles in het werk stellen om met hun tegenhangers tot een akkoord te komen over een geleidelijke jaarlijkse verlaging van het vastgestelde basisniveau 2019-2020 voor de periode na 2023, zodat een geleidelijke afstemming op de lineaire factor die op de EU-ETS wordt toegepast, ook na 2035, gewaarborgd is, op een manier die strookt met de doelstelling van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken.*

Amendement 24**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 18**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(18) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor het in de lijst opnemen van landen die voor de toepassing van Richtlijn 2003/87/EG geacht worden Corsia toe te passen op grond van artikel 25 bis, lid 3, van die richtlijn, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de lijst vast te stellen en bij te houden van andere landen dan EER-landen, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk die voor de toepassing van het recht van de Unie worden geacht aan Corsia deel te nemen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad.

(18) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor het in de lijst opnemen van landen die voor de toepassing van Richtlijn 2003/87/EG geacht worden Corsia toe te passen op grond van artikel 25 bis, lid 3, van die richtlijn, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de lijst vast te stellen en bij te houden van andere landen dan EER-landen, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk die voor de toepassing van het recht van de Unie worden geacht aan Corsia deel te nemen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad. **Op basis van de in die lijst verstrekte informatie en om de transparantie, de verantwoordingsplicht en de toegankelijkheid van informatie op een gebruiksvriendelijke manier te vergroten, moet de Commissie een lijst publiceren van vliegtuigexploitanten die worden geacht Corsia niet toe te passen voor vluchten naar en van derde landen.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 25
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (19) *Aangezien de toepassing en handhaving van Corsia voor buiten de Unie gevestigde vliegtuigexploitanten uitsluitend aan het thuisland van die luchtvaartmaatschappijen toekomt, houdt de toepassing van Corsia op andere vluchten dan vluchten die vanaf een luchtvaartterrein in de EER vertrekken en op een luchtvaartterrein in de EER, Zwitserland of het Verenigd Koninkrijk aankomen, in dat buiten de Unie gevestigde vliegtuigexploitanten voor deze vluchten worden vrijgesteld van de EU-ETS-verplichtingen.*

Amendement

- (19) *Om te voorkomen dat emissies tweemaal worden meegerekend en om naar behoren rekening te houden met de compensatieverplichtingen van Corsia boven een basisniveau dat voor de jaren 2021 tot en met 2023 is vastgesteld op het niveau van 2019 en voor de daaropvolgende jaren op het gemiddelde niveau van 2019-2020, moeten vliegtuigexploitanten de financiële waarde van uitgaven voor kredieten die zij voor Corsia gebruiken, kunnen aftrekken voor vluchten die overeenkomstig deze richtlijn worden gedekt.*

Amendement 26
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (20 bis) *Om ervoor te zorgen dat Corsia leidt tot één enkele wereldwijde compensatieregeling voor het aanpakken van koolstofemissies van de luchtvaart vóór de tweede en verplichte fase van de ICAO-regeling in 2027, heeft de Unie consequent gepleit voor robuuste uitvoeringsvoorschriften en governance en adequate deelname aan de vrijwillige en verplichte fasen van Corsia. Indien de Commissie vaststelt dat Corsia ontoereikend is als maatregel om de klimaatdoelstellingen en -verbintenissen van de Unie in het kader van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken, moet de Commissie een wetgevingsvoorstel indienen om een einde te maken aan de tijdelijke afwijking voor vluchten die aankomen op een in de EER gelegen luchthaven.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 27
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(20 ter) De Unie moet alles in het werk stellen om de bepalingen van Corsia te versterken en de vaststelling ondersteunen van een langetermijndoelstelling om de wereldwijde luchtvaartemissies te verminderen, met inachtneming van de bevoegdheid van de Unie met betrekking tot Richtlijn 2003/87/EG, zoals bevestigd door het Hof van Justitie van de Europese Unie ^(1bis).

^(1bis) Arrest van 21 december 2011, Air Transport Association of America en anderen/Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, EU:C:2011:864.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 28
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(20 quater) *Het is van essentieel belang dat de gegevens transparant zijn en dat de handhaafbaarheid van Corsia en de toegang van het publiek tot informatie in verband met Corsia verbeterd worden. Daarom moeten vliegtuigexploitanten op een gebruikersvriendelijke manier rapporteren over hun emissies en compensaties bij de beoordeling van het effect van Corsia op de wereldwijde vermindering van CO₂-emissies en de rol ervan bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.*

Amendement 29
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21) *Vluchten naar en vanuit de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, zoals gedefinieerd door de Verenigde Naties, die Corsia niet toepassen, met uitzondering van de landen waarvan bbp per hoofd van de bevolking gelijk is aan of groter is dan het gemiddelde van de Unie, moeten worden vrijgesteld van de verplichtingen uit hoofde van het EU-ETS of Corsia, zonder einddatum voor de vrijstelling.*

Schrappen

Amendementen 63 en 79
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 25

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(25) Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de bevordering van de toegankelijkheid van de ultraperifere gebieden van de Unie. Derhalve moet worden voorzien in een afwijking van het EU-ETS voor emissies van vluchten tussen een **luchtvaartterrein** in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en **een luchtvaartterrein in diezelfde lidstaat**.

(25) Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de bevordering van de toegankelijkheid van de ultraperifere gebieden van de Unie. Derhalve moet worden voorzien in een afwijking van het EU-ETS voor emissies van vluchten tussen een **luchthaven** in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en **een luchthaven in een andere regio binnen de EER en vluchten tussen twee luchthavens die in dezelfde ultraperifere regio zijn gelegen**.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 31**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 26 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(26 bis) Een deel van de inkomsten uit de veiling van luchtvaartemissierechten, alsook de inkomsten uit boetes die overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2003/87/EG door vliegtuigexploitanten worden betaald, moet worden toegewezen aan het klimaatinvesteringsfonds ter ondersteuning van innovatie in de luchtvaartsector die gericht is op het beperken van de klimaatverandering. Het gaat met name om projecten in verband met de ontwikkeling, invoering en toepassing van nieuwe technologieën en ontwerpen die gericht zijn op de vermindering van de totale broeikasgasemissies van de luchtvaartsector, vooral op het gebied van duurzame vliegtuigbrandstoffen, en ontwerpen die gericht zijn op de vermindering van het klimaat-effect van de luchtvaartsector, met name op operationeel gebied en op het gebied van vliegtuigtechniek en baanbrekende motorinnovatie, luchthaveninfrastructuur en elektrische vliegtuigen.

Amendement 32**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 26 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(26 ter) Het klimaatinvesteringsfonds moet onderzoek, de ontwikkeling en invoering van koolstofarme oplossingen, waaronder emissievrije technologieën, ondersteunen en de klimaat- en milieueffecten van de luchtvaartsector verminderen. Het moet met name de effecten van andere emissies dan die van CO₂ aanpakken door de inzet te bevorderen van bewakings- en rapportagetechnologieën en door de verbetering van operationele oplossingen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 33**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 26 quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(26 quater) Met het oog op de stijgende koolstofkosten als gevolg van de volledige veiling van emissierechten in de luchtvaartsector kan een economisch nadeel ontstaan voor vliegtuigexploitanten die gebruikmaken van hubs in de Unie ten opzichte van exploitanten die gebruikmaken van hubs buiten de Unie. Aangezien vluchten naar hubs in derde landen momenteel niet onder het EU-ETS vallen, kan het gunstiger zijn voor exploitanten om vluchten van buiten de Unie te laten binnenkomen omdat er dan minder strenge emissiereductie maatregelen worden toegepast. Dit kan een verschuiving naar hubs buiten de Unie tot gevolg hebben en daardoor een stijging van de emissies, die uiteindelijk zal resulteren in negatieve consequenties voor de opwarming van de aarde. Als het toepassingsgebied van het EU-ETS wordt uitgebreid naar vluchten vanaf en naar luchthavens buiten de EER, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk, zal dit eerlijkere concurrentie en een efficiëntere vermindering van de broeikasgasuitstoot tot gevolg hebben.

Amendement 34**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 27 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(27 bis) De Commissie moet mogelijke wijzigingen van richtlijn 2003/87/EG overwegen met het oog op vereenvoudiging van de regelgeving. De Commissie en de autoriteiten van de lidstaten moeten er voortdurend naar streven om de beste praktijken op het gebied van administratieve procedures over te nemen en alle maatregelen treffen die nodig zijn om de toepassing van Richtlijn 2003/87/EG te vereenvoudigen en de administratieve lasten tot een minimum te beperken.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 35**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt - 1 (nieuw)**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 — punt u bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1) In artikel 3 wordt het volgende punt toegevoegd:

“u bis) niet-CO₂-emissies”: de uitstoot van stikstofoxiden (NO_x), roetdeeltjes, geoxideerde zwavelsoorten en waterdamp door een vliegtuig dat een in bijlage I opgenomen luchtvaartactiviteit uitvoert.”.

Amendement 36**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — b**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quater — lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 bis. 20 miljoen van de in lid 5 van dit artikel bedoelde totale hoeveelheid emissierechten voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2029, worden gereserveerd voor toewijzing op dezelfde wijze als een contract for difference, ter dekking van het resterende prijsverschil tussen fossiele kerosine en duurzame vliegtuigbrandstoffen ten aanzien van vliegtuigexploitanten die hun gebruik van duurzame vliegtuigbrandstoffen intensiveren, waarbij voorrang wordt gegeven aan hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, die zijn gepland op basis van de in bijlage I bij Verordening ... [ReFuelEU-verordening] (*) of verder en de prijsontwikkeling van die brandstoffen. 70 % van die rechten worden specifiek toegewezen voor een groter gebruik van synthetische vliegtuigbrandstoffen, waarbij voorrang moet worden gegeven aan hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong (RFNBO's). Daarnaast worden 20 miljoen emissierechten van de extra hoeveelheid emissierechten die worden verleend vanwege de dekking van emissies op vluchten die vertrekken van een in de EER gelegen luchthaven naar derde landen, als bedoeld in artikel 3 sexies bis, gereserveerd voor toewijzing op dezelfde wijze als een contract for difference voor de periode tot en met 31 december 2029.

(*) [verwijzing naar de ReFuelEU-verordening toevoegen].

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 37

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — b

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quater — lid 5 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 ter. De totale hoeveelheid van de in lid 5 bis bedoelde emissierechten wordt op dezelfde manier toegewezen als een contract for difference, dat het resterende prijsverschil tussen fossiele kerosine en duurzame vliegtuigbrandstoffen dekt, met het oog op de toename van het gebruik van duurzame vliegtuigbrandstoffen, waarbij voorrang wordt gegeven aan hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, op niet-discriminerende basis, zoals gerapporteerd aan het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart uit hoofde van de artikelen 7, 8 en 9 van Verordening ... [ReFuelEU-verordening] (*).

Elke vliegtuigexploitant kan een aanvraag indienen voor een toewijzing van de emissierechten voor vluchten die van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2029 onder de EU-ETS vallen, op basis van de toename van zijn gebruik van de in lid 5 bis bedoelde brandstoffen.

De hoeveelheid emissierechten staat in verhouding tot de totale broeikasgasemissies die worden bespaard naargelang van de behandeling van die brandstoffen krachtens Richtlijn (EU) 2018/2001 en de gedelegeerde handelingen als bedoeld in artikel 14, lid 1, van deze richtlijn.

De Commissie ziet erop toe dat de emissies van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong waarbij waterstof uit hernieuwbare bronnen wordt gebruikt, voor de vliegtuigexploitanten die ze gebruiken, worden geraamd op nul emissies, totdat de in artikel 14, lid 1, bedoelde gedelegeerde handeling is vastgesteld.

De Commissie maakt de details van het kostenverschil tussen kerosine en duurzame luchtvaartbrandstoffen jaarlijks bekend. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat de gedetailleerde regelingen betreft voor de kosteloze toewijzing van luchtvaartemissierechten voor het tanken van duurzame vliegtuigbrandstoffen door dekking van het prijsverschil per ton CO₂ die wordt bespaard door deze brandstoffen te gebruiken in plaats van kerosine.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Met ingang van 31 december 2028 voert de Commissie jaarlijks een evaluatie uit van de toepassing van dit lid en legt zij de resultaten daarvan tijdig voor aan het Europees Parlement en de Raad. Op basis van die evaluatie en na een effectbeoordeling kan de Commissie, indien nodig, een wetgevingsvoorstel indienen om tot 31 december 2034 een begrensde en in de tijd beperkte hoeveelheid emissierechten toe te wijzen ten aanzien van vliegtuigexploitanten die hun gebruik van de in artikel 3 quater, lid 5 bis, bedoelde duurzame vliegtuigbrandstoffen opvoeren.

(*) [verwijzing naar de ReFuelEU-verordening toevoegen].

Amendementen 65 en 80

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — b

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quater — lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. In afwijking van artikel 12, lid 2 bis, artikel 14, lid 3, en artikel 16, beschouwen de lidstaten de in die bepalingen vastgestelde voorschriften als voldaan en ondernemen zij geen actie tegen vliegtuigexploitanten wat betreft emissies die tot en met 2030 het gevolg zijn van vluchten tussen een **luchtvaartterrein dat** in een ultraperifeer gebied van een lidstaat is gelegen en een **luchtvaartterrein dat in diezelfde lidstaat buiten dat ultraperifere gebied is gelegen.**

Amendement

7. In afwijking van artikel 12, lid 2 bis, artikel 14, lid 3, en artikel 16, beschouwen de lidstaten de in die bepalingen vastgestelde voorschriften als voldaan en ondernemen zij geen actie tegen vliegtuigexploitanten wat betreft emissies die tot en met 2030 het gevolg zijn van vluchten tussen een **luchthaven die** in een ultraperifeer gebied van een lidstaat is gelegen en een **luchthaven die in een andere regio binnen de EER is gelegen en vluchten tussen twee luchthavens die in dezelfde ultraperifere regio zijn gelegen.**

Amendement 39

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — a

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. In 2024 wordt **25 %** van de hoeveelheid emissierechten die kosteloos zouden zijn toegewezen, zoals bekendgemaakt overeenkomstig artikel 3 quater, geveld.

Amendement

1. In 2024 wordt **50 %** van de hoeveelheid emissierechten die kosteloos zouden zijn toegewezen, zoals bekendgemaakt overeenkomstig artikel 3 quater, geveld.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 40**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — b**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 1 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

1 bis. *In 2025 wordt 50 % van de hoeveelheid emissierechten die dat jaar kosteloos zouden zijn toegewezen, berekend op basis van de bekendmaking overeenkomstig artikel 3 quater, geveild.*

*Amendement***Schrappen****Amendement 41****Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — b**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 1 ter

Door de Commissie voorgestelde tekst

1 ter. *In 2026 wordt 75 % van de hoeveelheid emissierechten die dat jaar kosteloos zouden zijn toegewezen, berekend op basis van de bekendmaking overeenkomstig artikel 3 quater, geveild.*

*Amendement***Schrappen****Amendement 42****Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — b**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 1 quater

Door de Commissie voorgestelde tekst

1 quater. *Vanaf 1 januari 2027 wordt de volledige hoeveelheid emissierechten die in een bepaald jaar kosteloos zouden zijn toegewezen, geveild.* ’

Amendement

1 quater. *Vanaf 1 januari 2025 wordt de volledige hoeveelheid emissierechten die in een bepaald jaar kosteloos zouden zijn toegewezen, geveild, met uitzondering van de in artikel 3 quater, lid 5 bis, bedoelde hoeveelheid emissierechten.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 43**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — d**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de gedetailleerde regelingen voor de veiling door de lidstaten van luchtvaartemissierechten in overeenstemming met de leden 1, 1 bis, 1 ter, 1 quater en 1 quinquies van dit artikel, met inbegrip van de modaliteiten voor de overdracht van een deel van de opbrengsten van die veiling naar de algemene begroting van de Unie.

Amendement

3. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de gedetailleerde regelingen voor de veiling door de lidstaten van luchtvaartemissierechten in overeenstemming met de leden 1, 1 bis, 1 ter, 1 quater en 1 quinquies van dit artikel, met inbegrip van de modaliteiten voor de overdracht van een deel van de opbrengsten van die veiling, **overeenkomstig Besluit (EU, Euratom) 2020/2053**, naar de algemene begroting van de Unie.

Amendement 44**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 — e**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 quinquies — lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De **lidstaten bepalen hoe de** opbrengsten van de veiling van emissierechten zoals bedoeld in dit hoofdstuk **worden gebruikt**, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, lid 3, van het Verdrag als eigen middelen worden aangemerkt en in de algemene begroting van de Unie worden opgenomen. **De lidstaten gebruiken de opbrengsten van de veiling van emissierechten overeenkomstig artikel 10, lid 3.**

Amendement

4. De opbrengsten van de veiling van emissierechten **voor de luchtvaart** zoals bedoeld in dit hoofdstuk, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, lid 3, van het Verdrag als eigen middelen worden aangemerkt en in de algemene begroting van de Unie worden opgenomen, **worden als volgt gebruikt:**

- a) 75 % wordt gebruikt ter ondersteuning van innovatie en nieuwe technologieën, waaronder de toepassing van koolstofarme oplossingen in de luchtvaartsector via het klimaatinvesteringsfonds, overeenkomstig artikel 10 bis, lid 8;
- b) 15 % van de opbrengsten van vertrekkende vluchten als bedoeld in artikel 3 sexies bis, wordt gebruikt om bij te dragen aan de klimaatfondsen van het UNFCCC, met name het Groen Klimaatfonds en het adaptatiefonds, ter bevordering van internationale maatregelen om de gevolgen van de klimaatverandering voor de meest kwetsbare gemeenschappen te verzachten;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- c) de resterende inkomsten worden gebruikt zoals door de lidstaten bepaald overeenkomstig artikel 10, lid 3, met inbegrip van het bevorderen van projecten die gericht zijn op een rechtvaardige transitie in de luchtvaartsector, in het bijzonder het ondersteunen van de sociale dialoog tussen de relevante belanghebbenden in de luchtvaartsector, alsmede voor opleiding, omscholing en bijscholing van werknemers.

Amendement 45

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 sexies bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 3 sexies bis

Luchtvaartactiviteiten waarbij derde landen betrokken zijn

1. Vanaf 30 april [jaar van inwerkingtreding van deze richtlijn + 1] moeten vliegtuigexploitanten emissierechten inleveren voor vluchten die vertrekken van een in de EER gelegen luchthaven.

2. Vanaf [jaar van inwerkingtreding van deze richtlijn] wordt de totale hoeveelheid toe te wijzen emissierechten voor de luchtvaart verhoogd met de niveaus van toewijzingen voor de in lid 1 bedoelde extra vertrekkende vluchten, die zouden zijn toegekend als ze in dat jaar onder het EU-ETS vielen. De lineaire reductiefactor zoals vastgesteld in artikel 9 is van toepassing.

3. Om terdege rekening te houden met Corsia-compensatieverplichtingen boven een basishoogte dat voor de jaren 2021-2023 is vastgesteld op het niveau van 2019 en voor 2024 en daarna op het gemiddelde van het niveau van 2019-2020, kunnen vliegtuigexploitanten de financiële waarde van hun uitgaven voor kredieten die worden gebruikt om te voldoen aan Corsia voor vluchten vanuit de EER naar derde landen die zijn opgenomen in de uitvoeringshandeling die is vastgesteld overeenkomstig artikel 25 bis, lid 3, daarvan aftrekken.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Elk jaar publiceren vliegtuigexploitanten informatie over de Corsia-compensaties die zij het voorgaande jaar voor elke route hebben betaald en brengen zij de Commissie op de hoogte van die compensaties, mochten zij van plan zijn een vermindering van hun inleveringsvereisten aan te vragen. De Commissie stelt voor elke route de financiële waarde vast van de compensaties die in aanmerking komen voor aftrek van de EU-ETS-inleveringsvereiste. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast om deze richtlijn aan te vullen door de methode en het mechanisme voor deze aftrek te bepalen. Daartoe beschouwt de Commissie de prijs van EU-ETS-emissierechten als de gemiddelde prijs in het betreffende nalevingsjaar.

Wanneer de Commissie voor een bepaald jaar een verschil heeft vastgesteld tussen de geverifieerde emissies en de ingeleverde emissierechten, wordt de overeenkomstige hoeveelheid emissierechten geannuleerd.

4. Uiterlijk op 31 december 2027 dient de Commissie, overeenkomstig artikel 28 ter van deze richtlijn, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van de deelname van de verdragsluitende staten van de ICAO aan Corsia, en over de algemene ambitie en milieu-integriteit van Corsia. Op basis van de bevindingen van dat verslag dient de Commissie zo nodig een wetgevingsvoorstel in tot beëindiging van de tijdelijke afwijking voor vluchten die aankomen op een in de EER gelegen luchthaven.”

Amendement 46

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 4 bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 bis — lid 8 — alinea 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4 bis) In artikel 10 bis, lid 8, wordt na de tweede alinea de volgende alinea ingevoegd:

De aan het klimaatinvesteringsfonds toegewezen inkomsten uit de veiling van emissierechten met betrekking tot luchtvaartactiviteiten, en uit de in artikel 16, lid 3, bedoelde boetes, worden beschikbaar gesteld voor luchtvaartprojecten ter ondersteuning van nieuwe ontwikkelingen en innovaties, de inzet van oplossingen om de koolstofuitstoot te verminderen, de ontwikkeling van ondersteuningsmechanismen en de totstandbrenging van de nodige infrastructuur, die de totale klimaateffecten, inclusief de niet-CO₂-effecten, verminderen, in het bijzonder door:

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- a) de inzet van duurzame vliegtuigbrandstoffen, waarbij voorrang moet worden gegeven aan hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong (RFNBO) uit hernieuwbare waterstof en directe afvang uit de lucht (DAC), onder meer door carbon contracts for difference die het prijsverschil tussen emissievrije brandstoffen en conventionele brandstoffen moeten overbruggen, en de kosten voor de levering van SAF aan luchthavens in de Unie moeten verlagen;
- b) de fundamentele verbetering van operationele oplossingen in luchtvaarttechnologie om de CO₂- en niet-CO₂-emissies te verminderen;
- c) de invoering van baanbrekende motorinnovatie en van nieuwe aandrijvingstechnologieën die bijdragen tot de vermindering van de emissies in de luchtvaart, zoals batterij- en turbo-elektrische technologieën, en waterstofverbranding in turbines en brandstofcellen die elektromotoren, elektrische vliegtuigen en de bijbehorende luchthaveninfrastructuur aandrijven;
- d) de inzet van monitoring- en rapportagetechnologieën voor CO₂- en niet-CO₂-emissies van de luchtvaart;
- e) het doen van onderzoek, leidend tot technologische innovaties op het gebied van de niet-CO₂-effecten van de luchtvaart, waaronder de vorming en voorkoming van condenssporen en windveren.

Er wordt op transparante wijze een overzicht gegeven van de projecten die door het klimaatinvesteringsfonds worden gesteund en er wordt informatie over de uitgavenniveaus, uitgesplitst op projectniveau, op toegankelijke wijze voor het publiek beschikbaar gesteld en regelmatig bijgewerkt op de website van de Commissie. De Commissie zorgt voor een inclusieve betrokkenheid van de belanghebbenden bij de financieringsprocedures in verband met het klimaatinvesteringsfonds.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 47**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 — a**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 11 bis — lid 2 — alinea 1 — punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

- b) zij zijn afkomstig van een land dat aan de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) deelneemt, zoals vastgesteld in de op grond van artikel 25 bis, lid 3, vastgestelde uitvoeringshandeling. Deze voorwaarde geldt niet voor emissies die voor 2027 worden uitgestoten, **noch voor de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, zoals gedefinieerd door de Verenigde Naties, met uitzondering van de landen waarvan bbp per hoofd van de bevolking gelijk is aan of groter is dan het gemiddelde van de Unie.**

Amendement

- b) zij zijn afkomstig van een land dat aan de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) deelneemt, zoals vastgesteld in de op grond van artikel 25 bis, lid 3, vastgestelde uitvoeringshandeling. Deze voorwaarde geldt niet voor emissies die voor **1 januari** 2027 worden uitgestoten.

Amendement 48**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 — a**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 11 bis — lid 3 — alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast die nadere voorschriften bevatten voor de in de eerste alinea bedoelde regelingen, die voorschriften inzake verslaglegging en registratie kunnen omvatten, en waarin lijsten zijn opgenomen van de landen of programma's die die regelingen toepassen. **In de regelingen wordt rekening gehouden met de flexibiliteit die de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling genieten.** Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.”;

Amendement

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast die nadere voorschriften bevatten voor de in de eerste alinea bedoelde regelingen, die voorschriften inzake verslaglegging en registratie kunnen omvatten, en waarin lijsten zijn opgenomen van de landen of programma's die die regelingen toepassen. Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.”;

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 49**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 — a**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 12 — lid 6 — alinea 1 — punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) zij produceren jaarlijks meer dan 10 000 ton CO₂-emissies door het gebruik van luchtvaartuigen met een gecertificeerde maximale startmassa van meer dan 5 700 kg voor vluchten zoals bedoeld in bijlage I, met uitzondering van vluchten die in dezelfde lidstaat (met inbegrip van de ultraperifere gebieden van die lidstaat) vertrekken en aankomen, vanaf 1 januari **2019**.

Amendement

b) zij produceren jaarlijks meer dan 10 000 ton CO₂-emissies door het gebruik van luchtvaartuigen met een gecertificeerde maximale startmassa van meer dan 5 700 kg voor vluchten zoals bedoeld in bijlage I **bij deze richtlijn en in artikel 2, leden 3 en 4, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1603 van de Commissie** ^(1 bis), met uitzondering van vluchten die in dezelfde lidstaat (met inbegrip van de ultraperifere gebieden van die lidstaat) vertrekken en aankomen, vanaf 1 januari **2021**.

^(1 bis) *Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1603 van de Commissie van 18 juli 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie aangenomen maatregelen voor de monitoring, rapportage en verificatie van luchtvaartemissies ter uitvoering van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel (PB L 250 van 30.9.2019, blz. 10).*

Amendement 50**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 bis (nieuw)**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 14 — lid 1 — alinea 1

Bestaande tekst

De Commissie stelt **uitvoeringshandelingen** vast met gedetailleerde voorschriften voor de bewaking en rapportage van emissies en, indien van toepassing, activiteitengegevens betreffende de in bijlage I vermelde activiteiten voor de bewaking en rapportage van tonkilometergegevens met het oog op een aanvraag krachtens de artikelen 3 sexies of 3 septies, die wordt gebaseerd op de in bijlage IV beschreven beginselen voor bewaking en rapportage en de vereisten van lid 2 van dit artikel. In deze **uitvoeringshandelingen** bevatten de vereisten voor de bewaking **en** rapportage van **elk broeikasgas** tevens een vermelding van het aardopwarmingsvermogen van **dat gas**.

Amendement

(6 bis) In artikel 14, lid 1, wordt de eerste alinea vervangen door:

“De Commissie stelt **gedelegeerde handelingen** vast met gedetailleerde voorschriften voor de bewaking en rapportage van emissies en, indien van toepassing, activiteitengegevens betreffende de in bijlage I vermelde activiteiten voor de bewaking en rapportage van tonkilometergegevens met het oog op een aanvraag krachtens de artikelen 3 sexies of 3 septies, die wordt gebaseerd op de in bijlage IV beschreven beginselen voor bewaking en rapportage en de vereisten van lid 2 van dit artikel. In deze **gedelegeerde handelingen** bevatten de vereisten voor de bewaking, rapportage **en verificatie** van **broeikasgassen en emissies** tevens een vermelding van het aardopwarmingsvermogen van **elk broeikasgas, van de emissies en van de effecten van niet-CO₂-emissies**.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 51**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 bis (nieuw)**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 14 — lid 2 — alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) Aan artikel 14, lid 2, wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Uiterlijk ... [6 maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn] stelt de Commissie overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast ter aanvulling van deze richtlijn, om een bewakings-, rapportage- en verificatieregeling (MRV-regeling) voor niet-CO₂-emissies door vliegtuigexploitanten die onder deze richtlijn vallen op te zetten. De MRV-regeling voor niet-CO₂-emissies bevat gegevens over tenminste het volgende:

- a) brandstofdebiet;
- b) de massa van het luchtvaartuig;
- c) de omgevingsvochtigheid;
- d) de lengte- en breedtegraad en de hoogte waar het luchtvaartuig zich bevindt;
- e) de gemiddelde vochtigheid en temperatuur;
- f) emissie-indexen voor CO₂, H₂O, zwaveldioxide (SO₂) en NO_x;
- g) CO₂-equivalenten per vlucht.

Uiterlijk op 31 december 2026 dient de Commissie, op basis van de resultaten van de bewaking, rapportage en verificatie van niet-CO₂-emissies, na het uitvoeren van een effectbeoordeling en waar nodig, een wetgevingsvoorstel in om die emissies te beperken door de werkingssfeer van de EU-ETS uit te breiden tot niet-CO₂-emissies van de luchtvaart.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

In afwachting van een uitbreiding van de werkingssfeer van deze richtlijn tot niet-CO₂-emissies van vliegtuigexploitanten, zoals bedoeld in de tweede alinea, wordt de CO₂-emissiefactor voor emissies van luchtvaartactiviteiten vanaf 31 december 2027 vermenigvuldigd met 1,8, vanaf 31 december 2028 met 1,9 en vanaf 31 december 2029 met 2,0, om rekening te houden met niet-CO₂-emissies van de luchtvaart.

Vanaf ... [30 maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn] dient de Commissie jaarlijks, als onderdeel van het in artikel 10, lid 5, bedoelde verslag, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de resultaten van het MRV-systeem als bedoeld in de derde alinea.”

Amendement 52

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 14 — lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) aan artikel 14 wordt het volgende lid toegevoegd:

“3 bis. Alle emissiegegevens met betrekking tot vliegtuigexploitanten die aan de lidstaten en de Commissie worden meegedeeld, met inbegrip van de gegevens die worden meegegeeld overeenkomstig artikel 7 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1603 van de Commissie, worden door de Commissie op een gebruikersvriendelijke wijze per vliegtuigexploitant en per luchthavenpaar gerapporteerd en openbaar gemaakt. De gegevens voor elk jaar worden onverwijld bekendgemaakt. Die gegevens omvatten ten minste het volgende:

- a) emissiegegevens uitgesplitst naar vliegtuigexploitant en naar luchthavenparen;
- b) beladingsfactoren, vliegtuigtype, brandstoftype en brandstofverbruik per luchthavenpaar voor elke vliegtuigexploitant;
- c) de hoeveelheid aan compensatie die overeenkomstig artikel 12, lid 7, berekend is;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- d) *de hoeveelheid en het type van de in aanmerking komende brandstoffen die worden gebruikt om geheel of gedeeltelijk aan de compensatie ervan te voldoen;*
- e) *de hoeveelheid en het type koolstofcredits die worden gebruikt om aan de volledige of gedeeltelijke compensatie ervan te voldoen;*
- f) *de totale massa van vracht en post (ton) gedurende de verslagperiode per luchthavenpaar;”*

Amendement 53**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 7**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 18 bis — lid 3 — punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) vanaf 2024 ten minste om de twee jaar een bijgewerkte lijst waaraan de vliegtuigexploitanten die later een in bijlage I bedoelde luchtvaartactiviteit hebben uitgeoefend, zijn toegevoegd.

b) vanaf 2024 **en vervolgens** ten minste om de twee jaar een bijgewerkte lijst waaraan de vliegtuigexploitanten die later een in bijlage I bedoelde luchtvaartactiviteit hebben uitgeoefend, zijn toegevoegd.

Amendement 54**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. De Gemeenschap en haar lidstaten blijven ijveren om een akkoord te bereiken over algemene maatregelen met het oog op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen door de luchtvaart. In het licht van dat akkoord gaat de Commissie na of wijzigingen van deze richtlijn nodig zijn wat betreft de toepassing ervan op vliegtuigexploitanten.

(9) in artikel 25 bis wordt lid 2 vervangen door:

“2. De Unie en haar lidstaten blijven ijveren om een akkoord te bereiken over algemene maatregelen met het oog op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen door de luchtvaart **in overeenstemming met de doelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119 en de Overeenkomst van Parijs.** In het licht van dat akkoord gaat de Commissie na of wijzigingen van deze richtlijn nodig zijn wat betreft de toepassing ervan op vliegtuigexploitanten.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 55**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie stelt een uitvoeringshandeling vast die een lijst bevat van landen, met uitzondering van de EER-landen, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk, die voor de toepassing van deze richtlijn geacht worden Corsia toe te passen, met 2019 als referentieniveau voor 2021 tot en met 2023 en met 2019-2020 als referentieniveau voor elk **daaropvolgend jaar**. Die uitvoeringshandeling wordt overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Amendement

3. De Commissie stelt **minstens eenmaal per jaar** een uitvoeringshandeling vast die een lijst bevat van landen, met uitzondering van de EER-landen, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk, die voor de toepassing van deze richtlijn geacht worden Corsia toe te passen, met 2019 als referentieniveau voor 2021 tot en met 2023 en met 2019-2020 als referentieniveau voor elk **jaar vanaf 2024**. Die uitvoeringshandeling wordt overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Amendement 56**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 3 bis (nieuw)

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

(9) **In artikel 25 bis wordt het volgende lid ingevoegd:**

“3 bis. Op basis van de overeenkomstig lid 3 vastgestelde lijst publiceert de Commissie een lijst van vliegtuigexploitanten uit landen die voor de toepassing van deze richtlijn worden geacht Corsia niet toe te passen voor vluchten naar of vanuit derde landen.”

Amendement 57**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 6

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

6. **Vliegtuigexploitanten hoeven geen eenheden te annuleren voor emissies van vluchten naar en vanuit de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, zoals gedefinieerd door de Verenigde Naties, tenzij deze zijn opgenomen in de lijst in de op grond van lid 3 vastgestelde uitvoeringshandeling.**

Schrappen

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 58**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. Indien de Commissie vaststelt dat zich een aanzienlijke verstoring van de mededinging voordoet ten nadele van vliegtuigexploitanten die in het bezit zijn van een bewijs luchtvaartexploitant dat door een lidstaat is afgegeven of die zijn geregistreerd in een lidstaat, met inbegrip van de ultraperifere gebieden, de onderhorigheden en de gebiedsdelen van die lidstaat, is de Commissie bevoegd om **uitvoeringshandelingen** vast te stellen om die vliegtuigexploitanten vrij te stellen van de inleveringsvereisten zoals bedoeld in artikel 12, lid 8, ten aanzien van emissies van vluchten naar en vanuit die landen. De verstoring van de mededinging kan worden veroorzaakt doordat een derde land Corsia minder streng toepast in zijn nationaal recht of doordat het de Corsia-bepalingen niet op gelijke wijze op alle vliegtuigexploitanten toepast. **Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.**

Amendement

7. Indien de Commissie vaststelt dat zich een aanzienlijke verstoring van de mededinging voordoet ten nadele van vliegtuigexploitanten die in het bezit zijn van een bewijs luchtvaartexploitant dat door een lidstaat is afgegeven of die zijn geregistreerd in een lidstaat, met inbegrip van de ultraperifere gebieden, de onderhorigheden en de gebiedsdelen van die lidstaat, is de Commissie bevoegd om **overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen tot aanvulling van deze richtlijn** vast te stellen om die vliegtuigexploitanten vrij te stellen van de inleveringsvereisten zoals bedoeld in artikel 12, lid 8, ten aanzien van emissies van vluchten naar en vanuit die landen. De verstoring van de mededinging kan worden veroorzaakt doordat een derde land Corsia minder streng toepast in zijn nationaal recht of doordat het de Corsia-bepalingen niet op gelijke wijze op alle vliegtuigexploitanten toepast. **De Commissie publiceert ook informatie over de wijze waarop aan de in lid 7 bis bedoelde criteria is voldaan.**

Amendement 59**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 7 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) **In artikel 25 bis wordt het volgende lid ingevoegd:**

“7 bis. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast waarin de methodologie en de criteria worden vastgelegd die worden gehanteerd om te bepalen of er sprake is van een significante verstoring van de mededinging overeenkomstig lid 7 van dit artikel. De Commissie publiceert op transparante wijze informatie over de toepassing van de gedelegeerde handeling.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 60**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 25 bis — lid 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) Aan artikel 25 bis wordt de volgende alinea toegevoegd:

“8 bis. Uiterlijk op 1 januari 2027 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn, over de bijdrage van de luchtvaart tot de doelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119 en de Overeenkomst van Parijs, over de uitvoering van Corsia en over de gevolgen van deze richtlijn voor de interne luchtvaartmarkt van de Unie, voor het concurrentievermogen en voor een rechtvaardige transitie, met name de sociale gevolgen van deze richtlijn, omscholing en bijscholing, alsook de gevolgen voor de frequentie en de kosten van vliegreizen voor passagiers, in het bijzonder voor mensen met lagere inkomens. Het verslag bevat aanbevelingen die zonder onnodige vertraging worden uitgevoerd.”

Amendement 61**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 bis (nieuw)**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 28 ter

Bestaande tekst

Amendement

(9 bis) Artikel 28 ter wordt vervangen door:**Artikel 28 ter****“Artikel 28 ter**

Verslag en evaluatie door de Commissie over de tenuitvoerlegging van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel van de ICAO

Verslag en evaluatie door de Commissie over de tenuitvoerlegging van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel van de ICAO

1. De Commissie brengt vóór 1 januari **2019** en nadien **op gezette tijden** aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de vorderingen van de onderhandelingen in de ICAO over de tenuitvoerlegging van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die vanaf 2021 voor emissies moet gelden, met name met betrekking tot:

1. De Commissie brengt vóór 1 januari **2027** en nadien **elke twee jaar** aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de vorderingen van de onderhandelingen in de ICAO over de tenuitvoerlegging van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die vanaf 2021 voor emissies moet gelden, met name met betrekking tot:

i) de desbetreffende ICAO-instrumenten, onder meer de normen en aanbevolen praktijken;

i) de desbetreffende ICAO-instrumenten, onder meer de normen en aanbevolen praktijken;

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

- ii) de door de ICAO-Raad goedgekeurde aanbevelingen die relevant zijn voor de wereldwijde marktgebaseerde maatregel;
- iii) de invoering van een mondiaal register;
- iv) de binnenlandse maatregelen die door derde landen zijn genomen met het oog op de uitvoering van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die vanaf 2021 voor emissies moet gelden;
- v) de **gevolgen van voorbehouden van** derde landen; en
- vi) andere relevante internationale ontwikkelingen en toepasselijke instrumenten. In overeenstemming met de mondiale inventarisatie van **het UNFCCC** brengt de Commissie tevens verslag uit over de inspanningen ter verwezenlijking van het ambitieuze langetermijndoel van de luchtvaartsector om de **CO₂-emissies** van de luchtvaart tegen 2050 te **halveren ten opzichte van de niveaus van 2005**.

2. **Binnen 12 maanden na de goedkeuring door de ICAO van de relevante instrumenten, en voordat de wereldwijde marktgebaseerde maatregel ingaat**, dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad **een** verslag in waarin zij **onderzoekt hoe die uit te voeren instrumenten door middel van een herziening van deze richtlijn in het Unierecht kunnen worden opgenomen. De Commissie neemt in dat verslag zo nodig tevens de regels in aanmerking die voor vluchten binnen de EER gelden. In het verslag wordt tevens de ambitie en de algemene milieu-integriteit van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel onderzocht**, met inbegrip van de mate van algemene ambitie met betrekking tot de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, het participatieniveau, de afdwingbaarheid ervan, de transparantie, de sancties voor niet-naleving, de processen voor inbreng van het publiek, de kwaliteit van de compensatiecredits, de monitoring, rapportage en verificatie van de emissies, de registers, de verantwoordingsplicht alsook de regels voor het gebruik van biobrandstoffen. **Daarnaast moet in het verslag worden nagegaan of de overeenkomstig artikel 28 quater, lid 2, vastgestelde bepalingen moeten worden herzien.**

Amendement

- ii) de door de ICAO-Raad goedgekeurde aanbevelingen die relevant zijn voor de wereldwijde marktgebaseerde maatregel, **met inbegrip van mogelijke wijzigingen van de referentieniveaus**;
- iii) de invoering van een mondiaal register;
- iv) de binnenlandse maatregelen die door derde landen zijn genomen met het oog op de uitvoering van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die vanaf 2021 voor emissies moet gelden;
- v) de **mate van deelneming door** derde landen, **met inbegrip van de implicaties van hun voorbehouden ten aanzien van die deelneming**; en
- vi) andere relevante internationale ontwikkelingen en toepasselijke instrumenten.
- In overeenstemming met de mondiale inventarisatie van **de Overeenkomst van Parijs** brengt de Commissie tevens verslag uit over de inspanningen ter verwezenlijking van het ambitieuze langetermijndoel van de luchtvaartsector om de **emissies** van de luchtvaart tegen 2050 te **netto te verlagen tot nul**.”.

2. **Uiterlijk in 2027** dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad **dit** verslag in waarin zij **de milieu-integriteit** van de **wereldwijde marktgebaseerde maatregel** van de **ICAO beoordeelt**, met inbegrip van de mate van algemene ambitie met betrekking tot de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, het participatieniveau, de afdwingbaarheid ervan, de transparantie, de sancties voor niet-naleving, de processen voor inbreng van het publiek, de kwaliteit van de compensatiecredits, de monitoring, rapportage en verificatie van de emissies, de registers, de verantwoordingsplicht alsook de regels voor het gebruik van biobrandstoffen.

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

3. De Commissie doet het in lid 2 van dit artikel genoemde verslag zo nodig vergezeld gaan van een voorstel aan het Europees Parlement en aan de Raad tot wijziging, schrapping, verlenging of vervanging van de afwijkingen waarin artikel 28 bis voorziet, zulks in overeenstemming met de toezegging inzake reductie van broeikasgasemissies die de Unie voor 2030 voor de hele economie heeft gedaan met het doel om de milieu-integriteit en doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie in stand te houden.

Amendement

3. De Commissie doet het in lid 2 van dit artikel genoemde verslag zo nodig vergezeld gaan van een voorstel aan het Europees Parlement en aan de Raad tot wijziging, schrapping, verlenging of vervanging van de afwijkingen waarin artikel 28 bis voorziet, zulks in overeenstemming met de toezegging inzake reductie van broeikasgasemissies die de Unie voor 2030 voor de hele economie **en de doelstelling van het bereiken van klimaatneutraliteit in uiterlijk 2050** heeft gedaan met het doel om de milieu-integriteit en doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie in stand te houden.

3 bis. Met het oog op de verbetering van de Corsia-regeling, bevorderen de Unie en de lidstaten binnen de ICAO en door middel van bilaterale en multilaterale diplomatie verbeteringen met betrekking tot de milieu-integriteit van Corsia, met inbegrip van de duurzaamheidscriteria voor compensaties, en de handhaving ervan, en stimuleren zij een bredere internationale deelname aan de regeling. De Unie en haar lidstaten bevorderen binnen de ICAO ook aanvullende klimaat- en milieumaatregelen, grotere transparantie en de vaststelling van een ambitieus reductiedoel voor de lange termijn dat in overeenstemming is met de Overeenkomst van Parijs.”.

Amendement 62

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 — alinea 1– punt 9 ter (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 30 — lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 ter) In artikel 30 wordt het volgende lid toegevoegd:

“4 bis. Uiterlijk op 1 januari 2026 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met een evaluatie van de milieu- en klimaateffecten en de technische en economische haalbaarheid van het vaststellen van specifieke eisen voor het vluchtsegment dat bestaat uit regionale vluchten en het lagere segment kortafstandsvluchten om dergelijke effecten te verminderen, met inbegrip van de vaststelling van hogere minimumaandelen duurzame vliegtuigbrandstoffen zoals bedoeld in Verordening xxx/xxxx [ReFuelEU-verordening] (*) alsmede mogelijkheden voor alternatieve routes voor dergelijke soorten vluchten, daarbij rekening houdend met de alternatieve vormen van openbaar vervoer die beschikbaar zijn om dergelijke diensten in een vergelijkbare periode te dekken.”.

(*) [verwijzing naar de ReFuelEU-verordening toevoegen].

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 72**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 quater (nieuw)**

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 30 — lid 4 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

*Amendement***(9 quater) In artikel 30 wordt het volgende lid toegevoegd:**

4 ter. *Vóór 1 januari 2025 dient de Commissie, bijgestaan door de bij artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 ingestelde Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering, een analyse in van maatregelen om het klimaateffect van het luchtvervoer door particuliere vliegtuigen te verminderen, indien nodig vergezeld van een voorstel over de beste manier om dat effect aan te pakken.*

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0231

Kennisgeving in het kader van de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart *I**

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de kennisgeving inzake compensatie in het kader van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel voor in de Unie gevestigde vliegtuigexploitanten (COM(2021)0567 — C9-0323/2021 — 2021/0204(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/22)

Amendement 1**Voorstel voor een besluit****Overweging - 1 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1 bis) *De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden ^(1bis). De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C. Door tijdens de VN-klimaatconferentie van november 2021 (COP26) het klimaatpact van Glasgow goed te keuren, hebben de partijen erkend dat een beperking van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur van 1,5 °C boven het pre-industriële niveau de risico's en gevolgen van de klimaatverandering aanzienlijk zou verminderen, en hebben zij zich ertoe verbonden hun doelstellingen voor 2030 tegen eind 2022 te versterken om te waarborgen dat de partijen op schema liggen wat betreft de verwezenlijking van de doelstelling om de opwarming van de aarde beperkt te houden tot 1,5 °C.*

^(1bis) *Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).*

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0145/2022).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 2

Voorstel voor een besluit

Overweging - 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1 ter) In zijn resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu ^(1ter) heeft het Europees Parlement er bij de Commissie op aangedrongen onmiddellijk ambitieuze maatregelen te nemen om de opwarming van de aarde onder 1,5 °C te houden. De noodzaak om de in de Overeenkomst van Parijs vastgelegde bovengrens van 1,5 °C niet te overschrijden, is eens te meer onderstreept door de bevindingen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) in het rapport van 8 oktober 2018 getiteld “Global warming of 1,5 °C”, het rapport van 7 augustus 2021 getiteld “Climate Change 2021: The Physical Science Basis” en het rapport van 28 februari 2022 getiteld “Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability”. De IPCC verklaart met zeer grote stelligheid dat klimaatverandering een bedreiging vormt voor het welzijn van de mens en de gezondheid van onze planeet en dat de weinige tijd die wij nog hebben om een leefbare en duurzame toekomst voor iedereen te garanderen snel verstrijkt en dat daarom elk verder uitstel van gecoördineerde anticiperende mondiale aanpassings- en mitigatiemaatregelen voorkomen moet worden. De IPCC concludeert ook dat de gevolgen van de klimaatverandering veel ernstiger zullen zijn als de opwarming van de aarde niet beperkt blijft tot 1,5 °C, maar met 2 °C stijgt. Bovendien zal de wereldwijde temperatuurstijging van 1,5 °C eerder bereikt of overschreden worden dan aanvankelijk verwacht, namelijk in de komende twintig jaar. De IPCC constateert ook dat het niet langer mogelijk zal zijn de mondiale klimaatopwarming tot in de buurt van 1,5 °C of zelfs 2 °C te beperken als we de emissies van broeikasgassen niet onmiddellijk en aanzienlijk reduceren. Bovendien heeft de VN-Mensenrechtenraad in resolutie 48/13 van 8 oktober 2021 het recht op een veilige, schone, gezonde en duurzame omgeving erkend als een mensenrecht.

^(1ter) PB C 232 van 16.6.2021, blz. 28.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 3

Voorstel voor een besluit

Overweging - 1 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1 quater) In zijn resolutie van 21 oktober 2021 over de VN-klimaatconferentie 2021 in Glasgow, VK (COP26) ^(1quater), heeft het Europees Parlement zijn bezorgdheid geuit over de geringe vooruitgang die de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) heeft geboekt bij de aanpak van de emissies van de internationale luchtvaart, en in dit verband herhaald dat de sector in het kader van het EU-emissiehandelssysteem (EU-ETS) moet worden gereguleerd, wat als voorbeeld zou kunnen dienen voor de parallelle inspanningen om op internationaal niveau, onder meer in de ICAO, hogere mondiale ambities te ondersteunen. Daarnaast heeft het Europees Parlement er bij de Commissie en de lidstaten op aangedrongen alles in het werk te stellen om het systeem van koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) te versterken en de aanneming door de ICAO van een langetermijndoelstelling ter vermindering van de emissies in de sector te steunen, zonder afbreuk te doen aan de wetgevingsautonomie van de Unie bij de uitvoering van de EU-ETS-richtlijn.

^(1quater) PB C 184 van 5.5.2022, blz. 118.

Amendement 4

Voorstel voor een besluit

Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2) De Unie is voornemens Corsia toe te passen, met inachtneming van de verschillen tussen de EU-wetgeving en **Corsia**, die naar aanleiding van Besluit (EU) 2018/2027 van de Raad ⁽¹⁴⁾ aan de ICAO zijn gemeld, en de manier waarop het Europees Parlement en de Raad de wetgeving van de Unie wijzigen.

⁽¹⁴⁾ Besluit (EU) 2018/2027 van de Raad van 29 november 2018 inzake het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, met betrekking tot de eerste editie van de internationale normen en aanbevolen praktijken inzake milieubescherming — Regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) (PB L 325 van 20.12.2018, blz. 25).

(2) De Unie is voornemens Corsia toe te passen **via Richtlijn 2003/87/EG**, met inachtneming van de verschillen tussen de EU-wetgeving en **de door de ICAO vastgestelde Corsia-regeling**, die naar aanleiding van Besluit (EU) 2018/2027 van de Raad ⁽¹⁴⁾ aan de ICAO zijn gemeld, en de manier waarop het Europees Parlement en de Raad de wetgeving van de Unie wijzigen.

⁽¹⁴⁾ Besluit (EU) 2018/2027 van de Raad van 29 november 2018 inzake het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, met betrekking tot de eerste editie van de internationale normen en aanbevolen praktijken inzake milieubescherming — Regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia) (PB L 325 van 20.12.2018, blz. 25).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 5
Voorstel voor een besluit
Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) Onverminderd een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel, is onderhavig besluit bedoeld als een tijdelijke maatregel die slechts van toepassing is tot die richtlijn in werking treedt.

Amendement 6
Voorstel voor een besluit

Artikel 1 — alinea 1

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 12 — lid 6 — alinea 1 — punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) hij produceert jaarlijks meer dan 10 000 ton CO₂-emissies door het gebruik van luchtvaartuigen met een gecertificeerde maximale startmassa van meer dan 5 700 kg voor vluchten zoals bedoeld in bijlage I, met uitzondering van vluchten die in dezelfde lidstaat (met inbegrip van de ultraperifere gebieden van die lidstaat) vertrekken en aankomen, vanaf 1 januari **2019**.

b) hij produceert jaarlijks meer dan 10 000 ton CO₂-emissies door het gebruik van luchtvaartuigen met een gecertificeerde maximale startmassa van meer dan 5 700 kg voor vluchten zoals bedoeld in bijlage I **bij deze richtlijn en in artikel 2, leden 3 en 4, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1603 van de Commissie** ^(1bis), met uitzondering van vluchten die in dezelfde lidstaat (met inbegrip van de ultraperifere gebieden van die lidstaat) vertrekken en aankomen, vanaf 1 januari **2021**.

^(1bis) *Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1603 van de Commissie van 18 juli 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie aangenomen maatregelen voor de monitoring, rapportage en verificatie van luchtvaartemissies ter uitvoering van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel (PB L 250 van 30.9.2019, blz. 10).*

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0232

Bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten (verordening inzake de verdeling van de inspanningen) ***I

Amendementen (*) van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/842 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen (COM(2021)0555 — C9-0321/2021 — 2021/0200(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/23)

Amendement 1

Voorstel voor een verordening

Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.

Amendement

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau, **waarbij zij worden geleid door onder meer de beginselen van billijkheid en van gezamenlijke, doch verschillende, verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden. Door het klimaatpact van Glasgow in november 2021 goed te keuren, hebben de partijen bij de Overeenkomst van Parijs erkend dat een beperking van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot 1,5 °C de risico's en gevolgen van klimaatverandering aanzienlijk zou verminderen, en hebben zij zich ertoe verbonden hun doelstellingen voor 2030 uiterlijk eind 2022 te versterken.**

(*) Verwijzingen naar 'cp' in de kopjes van goedgekeurde amendementen worden opgevat als het overeenkomstige deel van deze amendementen.

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0163/2022).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 2
Voorstel voor een verordening
Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) *Het wordt steeds noodzakelijker actie te ondernemen om de emissies terug te dringen, zoals de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) heeft verklaard in haar meest recente verslagen van 7 augustus 2021 getiteld “Climate change 2021: The Physical Science Basis” (Klimaatverandering 2021: de wetenschappelijke basis) en van 28 februari 2022 getiteld “Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability” (Klimaatverandering 2022: gevolgen, aanpassing en kwetsbaarheid). De IPCC verklaart met zeer grote stelligheid dat klimaatverandering een bedreiging vormt voor het welzijn van de mens en de gezondheid van onze planeet en dat de weinige tijd die wij nog hebben om een leefbare en duurzame toekomst voor iedereen te garanderen snel verstrijkt en dat daarom elk verder uitstel van gecoördineerde anticiperende mondiale aanpassings- en mitigatiemaatregelen voorkomen moet worden. De IPCC geeft nieuwe ramingen van de kansen om de opwarming van de aarde met 1,5 °C in de komende decennia te overschrijden, en komt tot de conclusie dat, tenzij de uitstoot van broeikasgassen onmiddellijk, snel en op grote schaal wordt verminderd, de beperking van de opwarming van de aarde tot bijna 1,5 °C of zelfs 2 °C onmogelijk zal zijn. De Unie moet derhalve in actie komen en haar inspanningen opvoeren en internationaal het voortouw nemen bij de aanpak van de klimaatverandering.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (3) De Europese Green Deal ⁽³¹⁾ omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende maatregelen en initiatieven die gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050, en er wordt een nieuwe groeistrategie in vastgesteld die tot doel heeft de Unie om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnefficiënte en concurrerende economie **waarin economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen**. De Green Deal moet daarnaast het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Tegelijkertijd treft deze transitie **vrouwen en mannen** anders en heeft deze een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde groepen, zoals ouderen, personen met een handicap en personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

⁽³¹⁾ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

Amendement

- (3) De Europese Green Deal ⁽³¹⁾ **vormt een uitgangspunt voor de verwezenlijking van de doelstelling van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit en vervolgens negatieve emissies te bereiken, zoals vastgelegd in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ^(31 bis)**. De Green Deal omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende maatregelen en initiatieven die gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050, en er wordt een nieuwe groeistrategie in vastgesteld die tot doel heeft de Unie om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnefficiënte en concurrerende economie. De Green Deal moet daarnaast het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Tegelijkertijd treft deze transitie **alle genders** anders en heeft deze een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde groepen, zoals ouderen, personen met een handicap, **personen die te kampen hebben met energiearmoede of vervoersarmoede** en personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren. **De transitie heeft daarnaast een verschillend effect op lidstaten en regio's**. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

⁽³¹⁾ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

^(31 bis) **Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 4**Voorstel voor een verordening****Overweging 3 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) *Met het oog op de maatschappelijke aanvaardbaarheid moet de klimaatambitie die in deze verordening is neergelegd, gepaard gaan met een overeenkomstige sociale ambitie. Het hogere ambitieniveau brengt aanzienlijke veranderingen met zich mee in de getroffen sectoren, die gevolgen kunnen hebben voor de samenleving en de werkgelegenheid. De herziene emissiereductiedoelstellingen moeten vergezeld gaan van voldoende financiële en beleidsmaatregelen om te garanderen dat die doelstellingen op een sociaal rechtvaardige manier kunnen worden gehaald. De maatregelen kunnen onder meer bestaan uit het uitvoeren van werkgelegenheids-effectbeoordelingen waarin het effect op de werkgelegenheid en de arbeidsomstandigheden op nationaal en regionaal niveau wordt geëvalueerd, alsmede het toewijzen van nationale en Uniemiddelen voor de financiering van maatregelen voor sociale aanpassing en het scheppen van hoogwaardige banen, gendergelijkheid, een leven lang leren, beroepsopleiding en sociale bescherming, en om te zorgen voor doeltreffende collectieve onderhandelingen. Een tijdige raadpleging en de daadwerkelijke betrokkenheid van de nationale sociale partners in de in artikel 2 van deze verordening bedoelde sectoren, wat betreft de ontwikkeling en uitvoering van nationale maatregelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan deze verordening, zijn ook van belang.*

Amendement 5**Voorstel voor een verordening****Overweging 3 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) *De transitie naar een economie van de Unie die verenigbaar is met de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, kan bovendien bijzondere gevolgen hebben voor bepaalde economische sectoren, en met name kwetsbare micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in deze sectoren. Bij de tenuitvoerlegging van deze verordening is het belangrijk dat de lidstaten een gunstig klimaat scheppen voor deze ondernemingen, zodat zij kunnen overschakelen op praktijken die steeds minder en uiteindelijk geen broeikasgasemissies meer met zich meebrengen.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 6
Voorstel voor een verordening
Overweging 3 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 quater) Uit het Milieuprogramma van de VN en het “Global Forum on Environment” van de OESO is naar voren gekomen dat ecologische veranderingen genderspecifieke gevolgen hebben. Genderspecifieke rollen zorgen er eveneens voor dat alle genders in verschillende mate kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatverandering. De gevolgen van de klimaatverandering vergroten genderongelijkheid.

Amendement 7
Voorstel voor een verordening
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³²⁾ (de Europese klimaatwet) heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit voor de hele economie te bereiken, in wetgeving vastgelegd. Bij die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990.

⁽³²⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

(4) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³²⁾ (de Europese klimaatwet) heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit voor de hele economie te bereiken **en vervolgens negatieve emissies**, in wetgeving vastgelegd. Bij die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990. **Voorts is in de klimaatwet vastgelegd dat bij de verwezenlijking van de doelstelling prioriteit moet worden gegeven aan snelle en voorspelbare emissiereducties die tegelijkertijd de verwijderingen per natuurlijke put verbeteren. De bijdrage van de nettoverwijderingen aan de klimaatdoelstelling voor 2030 is beperkt tot 225 miljoen ton CO₂-equivalent, terwijl de rest van de doelstelling via directe emissiereducties moet worden gerealiseerd.**

⁽³²⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 8**Voorstel voor een verordening****Overweging 5***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (5) Om deze verbintenissen en de bijdragen van de Unie ten aanzien van de in het kader van het UNFCCC aangenomen Overeenkomst van Parijs ⁽³³⁾ na te komen, moet het regelgevingskader voor het verwezenlijken van de broeikasgasemissiereductiedoelstelling van de Unie worden aangepast.

⁽³³⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Amendement

- (5) Om deze verbintenissen en de **op nationaal niveau bepaalde** bijdragen van de Unie ten aanzien van de in het kader van het UNFCCC aangenomen Overeenkomst van Parijs ⁽³³⁾ na te komen, moet het regelgevingskader voor het verwezenlijken van de broeikasgasemissiereductiedoelstelling van de Unie worden aangepast.

⁽³³⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Amendement 9**Voorstel voor een verordening****Overweging 7***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (7) Hoewel de handel in emissierechten ook van toepassing **zal** zijn op broeikasgasemissies van weg- en zeevervoer en gebouwen, blijft het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/842 ongewijzigd. Verordening (EU) 2018/842 blijft daarom van toepassing op de broeikasgasemissies van de binnenlandse scheepvaart, maar niet op die van de internationale scheepvaart. De voor nalevingscontroles in aanmerking te nemen broeikasgasemissies van een lidstaat die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/842 vallen, zullen nog altijd na de voltooiing van de inventarisevaluaties uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁴⁾ worden bepaald.

⁽³⁴⁾ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Amendement

- (7) Hoewel de handel in emissierechten ook van toepassing **kan** zijn op broeikasgasemissies van weg- en zeevervoer en gebouwen, blijft het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/842 ongewijzigd. Verordening (EU) 2018/842 blijft daarom van toepassing op de broeikasgasemissies van de binnenlandse scheepvaart, maar niet op die van de internationale scheepvaart. De voor nalevingscontroles in aanmerking te nemen broeikasgasemissies van een lidstaat die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/842 vallen, zullen nog altijd na de voltooiing van de inventarisevaluaties uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁴⁾ worden bepaald. **In bepaalde sectoren zijn de emissies de afgelopen jaren echter stabiel gebleven of zelfs toegenomen.**

⁽³⁴⁾ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 10
Voorstel voor een verordening
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (9) In zijn conclusies van 11 december 2020 heeft de Europese Raad aangegeven dat de inspanningen om de doelstelling voor 2030 te verwezenlijken door de Unie collectief en zo kosteneffectief mogelijk moeten worden geleverd, en dat alle lidstaten hieraan moeten meewerken op basis van billijkheid en solidariteit, rekening houdend met de verschillende uitgangsposities, de al geleverde inspanningen en de specifieke nationale omstandigheden van elk van de lidstaten, met inbegrip van de insulaire lidstaten en eilanden, zonder iemand aan zijn lot over te laten.

Amendement

- (9) In zijn conclusies van 11 december 2020 heeft de Europese Raad aangegeven dat de inspanningen om de doelstelling voor 2030 te verwezenlijken door de Unie collectief en zo kosteneffectief mogelijk moeten worden geleverd, en dat alle lidstaten hieraan moeten meewerken op basis van billijkheid en solidariteit, rekening houdend met de verschillende uitgangsposities, **de emissiereducties die al zijn bereikt**, de al geleverde inspanningen en de specifieke nationale omstandigheden van elk van de lidstaten, met inbegrip van de insulaire lidstaten en eilanden, zonder iemand aan zijn lot over te laten.

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (9 bis) ***Voor de periode na 2030 is het noodzakelijk dat de Unie en alle lidstaten alles in het werk stellen om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn overeenkomstig de betreffende EU-doelstelling om vervolgens negatieve emissies te kunnen bereiken. Op grond van Verordening (EU) 2018/842 moet worden gewaarborgd dat alle lidstaten een adequaat emissietraject volgen en een concreet beleid voor de lange termijn vaststellen om die doelstelling te verwezenlijken.***

Amendement

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (10) Om de doelstelling van een vermindering van de broeikasgasemissies met 55 % te verwezenlijken, zullen **de** sectoren die onder Verordening (EU) 2018/842 vallen hun emissies geleidelijk moeten terugdringen tot zij tegen 2030 een reductie van 40 % ten opzichte van de niveaus van 2005 hebben behaald.

Amendement

- (10) Om **de afspraken van de Unie in het kader van de Overeenkomst van Parijs na te komen** en de doelstelling van een vermindering van de broeikasgasemissies met **ten minste** 55 % te verwezenlijken, zullen **alle** sectoren die onder Verordening (EU) 2018/842 vallen hun emissies geleidelijk moeten terugdringen tot zij tegen 2030 een reductie van 40 % ten opzichte van de niveaus van 2005 hebben behaald.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 13
Voorstel voor een verordening
Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (11) Daartoe moeten de broeikasgasemissiereductiestreefcijfers voor 2030 voor elke lidstaat worden herzien. Bij de herziening van de broeikasgasemissiereductiestreefcijfers **moet** dezelfde methode **worden** gehanteerd als bij de vaststelling van Verordening (EU) 2018/842, waarvoor bij het vaststellen van de nationale bijdragen rekening werd gehouden met de verschillende capaciteiten van en mogelijkheden wat betreft kostenefficiëntie in de lidstaten met het oog op een billijke en evenwichtige verdeling van de inspanningen. De mate waarin elke lidstaat de maximale broeikasgasemissies in 2030 moet hebben gereduceerd, moet daarom worden bepaald in verhouding tot de hoeveelheid onder deze verordening vallende broeikasgasemissies die in 2005 is vastgesteld, met uitsluiting van de geverifieerde broeikasgasemissies van installaties die in 2005 bestonden en pas na 2005 in het emissiehandelssysteem van de Unie zijn opgenomen.

Amendement

- (11) Daartoe moeten de broeikasgasemissiereductiestreefcijfers voor 2030 voor elke lidstaat worden herzien. Bij de herziening van de broeikasgasemissiereductiestreefcijfers **wordt** dezelfde methode gehanteerd als bij de vaststelling van Verordening (EU) 2018/842, waarvoor bij het vaststellen van de nationale bijdragen rekening werd gehouden met de verschillende capaciteiten van en mogelijkheden wat betreft kostenefficiëntie in de lidstaten met het oog op een billijke en evenwichtige verdeling van de inspanningen. **De verdeling van de streefcijfers van de lidstaten komt echter niet op hetzelfde punt bijeen. Met dit feit moet rekening worden gehouden bij de evaluatie van de bijdrage van de nationale streefcijfers aan de doelstelling van klimaatneutraliteit uiterlijk in 2050 op kosteneffectieve en eerlijke wijze.** De mate waarin elke lidstaat de maximale broeikasgasemissies in 2030 moet hebben gereduceerd, moet daarom worden bepaald in verhouding tot de hoeveelheid onder deze verordening vallende broeikasgasemissies die in 2005 is vastgesteld, met uitsluiting van de geverifieerde broeikasgasemissies van installaties die in 2005 bestonden en pas na 2005 in het emissiehandelssysteem van de Unie zijn opgenomen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 14
Voorstel voor een verordening
Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 bis) *In de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 over een EU-strategie om methaanemissies terug te dringen wordt benadrukt dat methaan een sterk broeikasgas is, dat wat betreft de totale bijdrage aan de klimaatverandering alleen door koolstofdioxide wordt overtroffen. Op moleculair niveau is methaan sterker dan koolstofdioxide. Hoewel methaan korter in de atmosfeer blijft dan koolstofdioxide, heeft het een aanzienlijk effect op het klimaat. In september 2021 hebben de Unie en de Verenigde Staten de “Global Methane Pledge” aangekondigd. Sindsdien hebben zich meer dan honderd landen bij dit initiatief aangesloten. De ondertekenaars van deze belofte streven naar de verwezenlijking van een collectieve doelstelling om de methaanemissies tegen 2030 wereldwijd met ten minste 30 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 2020, en om betere rapportagenormen te hanteren. Methaan, distikstofoxide en zogenoemde F-gassen zijn samen goed voor meer dan 20 % van de broeikasgasemissies van de Unie. Gezien deze afspraken en de korte levensduur van veel van deze broeikasgassen, is het passend een of meerdere Unie-streefcijfers vast te stellen voor alle niet-CO₂-emissies in alle sectoren.*

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13) De COVID-19-pandemie heeft gevolgen gehad voor de economie van de Unie en de emissieniveaus in een mate die nog niet volledig kan worden gekwantificeerd. Aan de andere kant zet de Unie haar grootste stimuleringspakket ooit in, dat ook gevolgen voor de emissieniveaus kan hebben. **Gezien deze onzekerheden is het passend de emissiegegevens in 2025 te evalueren en de jaarlijkse emissieruimten zo nodig bij te stellen.**

(13) De COVID-19-pandemie heeft gevolgen gehad voor de economie van de Unie en de emissieniveaus in een mate die nog niet volledig kan worden gekwantificeerd. Aan de andere kant zet de Unie haar grootste stimuleringspakket ooit in, **dat erop gericht is een groen herstel te waarborgen en** dat ook gevolgen voor de emissieniveaus kan hebben. Het **is** passend **om gedurende het lopende decennium een stabiel, voorspelbaar en ambitieus regelgevend emissietraject te handhaven om zowel de noodzakelijke emissiereducties als de planningszekerheid te waarborgen.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendementen 16 en 55
Voorstel voor een verordening
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (14) *Daarom is het goed de jaarlijkse emissieruimten voor de jaren 2026 tot en met 2030 in 2025 te actualiseren. Dit moet gebeuren op basis van een uitgebreide evaluatie van de nationale inventarisgegevens die door de Commissie wordt uitgevoerd om het gemiddelde van de broeikasgasemissies van elke lidstaat voor de jaren 2021, 2022 en 2023 te bepalen.*

Amendement

Schrappen

Amendement 17
Voorstel voor een verordening
Overweging 14 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (14 bis) *In overeenstemming met Verordening (EU) 2021/1119 moet de prioriteit worden gegeven aan reducties van directe emissies, die zullen moeten worden aangevuld met CO₂-verwijderingen om klimaatneutraliteit te bereiken. In Verordening (EU) 2021/1119 wordt erkend dat koolstofputten natuurlijke en technologische oplossingen omvatten. De rol van technologische oplossingen voor koolstofverwijdering is ook aan de orde gesteld in verschillende verslagen van de Inter-gouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering, met name in de bijdrage van werkgroep III aan het zesde evaluatieverslag. Het is belangrijk dat er een Unieregeling wordt ingevoerd voor de certificering van veilig en permanent opgeslagen koolstofverwijderingen door middel van technologische oplossingen, die de lidstaten en marktdeelnemers duidelijkheid biedt om het aantal verwijderingen te kunnen vergroten. Wanneer een dergelijke certificeringsregeling van kracht is, kan een analyse worden gemaakt van de boekhouding van dergelijke verwijderingen uit hoofde van het Unierecht, met inbegrip van de vraag of de boekhouding van die verwijderingen gevolgen heeft voor de emissies die onder Verordening (EU) 2018/842 vallen, met volledige inachtneming van de voorwaarden van artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119. Dergelijke verwijderingen vormen een extra maatregel en vormen geen compensatie voor de noodzakelijke reducties van emissies overeenkomstig de in Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde klimaatdoelstellingen van de Unie.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 18**Voorstel voor een verordening****Overweging 15***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (15) Krachtens Verordening (EU) 2018/842 kan de annulering van een beperkte hoeveelheid emissierechten in het emissiehandelssysteem van de Europese Unie voor de naleving van de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/842 van sommige lidstaten in aanmerking worden genomen. Gezien de specifieke structuur van de Maltese economie is het nationale reductiestreefcijfer van die lidstaat op basis van het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking aanzienlijk hoger dan zijn kosteneffectief reductiepotentieel. Het is daarom passend Malta uitgebreider toegang tot die flexibiliteit te geven, zonder daarbij de doelstelling van de Unie inzake emissiereducties voor 2030 in het gedrang te brengen.

Amendement

- (15) Krachtens Verordening (EU) 2018/842 kan de annulering van een beperkte hoeveelheid emissierechten in het emissiehandelssysteem van de Europese Unie voor de naleving van de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/842 van sommige lidstaten in aanmerking worden genomen. Gezien de specifieke structuur van de Maltese economie is het nationale reductiestreefcijfer van die lidstaat op basis van het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking aanzienlijk hoger dan zijn kosteneffectief reductiepotentieel. Het is daarom passend Malta uitgebreider toegang tot die flexibiliteit te geven, zonder daarbij de doelstelling van de Unie inzake emissiereducties voor 2030 in het gedrang te brengen. ***De lidstaten die recht hebben op deze flexibiliteit, maar hiervan op grond van Verordening (EU) 2018/842 in de context van 2019 geen gebruik maakten, moeten de mogelijkheid krijgen om deze beslissing te herzien om rekening te houden met de voorgestelde nieuwe nationale reductiestreefcijfers. De desbetreffende lidstaten moet ook worden toegestaan hun meegedeelde percentages vaker te herzien.***

Amendement 19**Voorstel voor een verordening****Overweging 16 bis (nieuw)***Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

- (16 bis) ***Om de naleving door de lidstaten van hun minimumbijdragen voor de periode van 2021 tot en met 2030 uit hoofde van de gewijzigde Verordening (EU) 2018/842 te waarborgen en aan te moedigen, moeten de corrigerende maatregelen worden versterkt en nauwer worden gekoppeld aan de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999. Indien een lidstaat zijn jaarlijkse emissieruimte gedurende twee opeenvolgende jaren overschrijdt, moet die lidstaat zijn geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan herzien dat bij de Commissie is ingediend in overeenstemming met Verordening (EU) 2018/1999, waarbij het publiek de mogelijkheid krijgt om aan dat proces deel te nemen.***

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 20**Voorstel voor een verordening****Overweging 16 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 ter) *De Unie en de lidstaten zijn partij bij het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieu-aangelegenheden van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) (“het Verdrag van Aarhus”)^(1 bis). Publieke toetsing en toegang tot de rechter zijn essentiële onderdelen van de democratische waarden van de Unie en instrumenten om de rechtsstaat te waarborgen. In de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 over verbetering van de toegang tot de rechter inzake milieu-aangelegenheden in de EU en haar lidstaten onderkent de Commissie dat de toegang tot de rechter niet in alle lidstaten gewaarborgd is en roept zij de Raad en het Europees Parlement op om expliciete bepalingen omtrent toegang tot de rechter in te voeren in de sectorale wetgeving. In deze verordening wordt voorzien in de toegang tot de rechter op nationaal niveau. Het is derhalve passend een bepaling vast te stellen om de toegang van het publiek tot de rechter te waarborgen voor de maatregelen ter uitvoering van de gewijzigde Verordening (EU) 2018/842.*

^(1 bis) PB L 124 van 17.5.2005, blz. 4.

Amendement 21**Voorstel voor een verordening****Overweging 16 quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 quater) *Met het oog op het realiseren van de doelstellingen krachtens de gewijzigde Verordening (EU) 2018/842 en op grond van de wetgeving van de Unie, met name de doelstellingen als neergelegd in Verordening (EU) 2021/1119, moeten de Unie en haar lidstaten bij het beleid ter uitvoering van die wet- en regelgeving, gebruikmaken van de meest recente wetenschappelijke bevindingen. Dat betekent dat het advies van de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering als opgericht bij artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119, in de gewijzigde Verordening (EU) 2018/842 als geheel in voorkomend geval in aanmerking moet worden genomen.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 22
Voorstel voor een verordening
Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) De vaststelling van ambitieuzere doelstellingen in het kader van Verordening (EU) 2018/841 zal het voor de lidstaten moeilijker maken om nettoverwijderingen te genereren die voor naleving in het kader van Verordening (EU) 2018/842 kunnen worden gebruikt. Bovendien zal de opsplitsing van het gebruik van de LULUCF-flexibiliteit in twee afzonderlijke perioden de beschikbaarheid van nettoverwijderingen voor de naleving van Verordening (EU) 2018/842 verder inperken. Als gevolg daarvan zouden sommige lidstaten moeite kunnen hebben hun doelstellingen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/842 te halen, terwijl sommige lidstaten — dezelfde of andere — nettoverwijderingen zullen genereren die niet kunnen worden gebruikt voor de naleving van Verordening (EU) 2018/842. Zolang aan de in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstellingen van de Unie wordt voldaan, met name wat betreft de maximumbijdrage van nettoverwijderingen, is het passend een nieuw vrijwillig mechanisme in de vorm van een aanvullende reserve aan te leggen dat de lidstaten zal helpen hun verplichtingen na te komen.

Amendement

Schrappen

Amendement 23
Voorstel voor een verordening
Overweging 18 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18 bis) Gezien de langetermijndimensie van effectieve klimaatbescherming, zoals bepaald in Verordening (EU) 2021/1119, en de verbintenis van de Unie in het kader van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, zou meer duidelijkheid over de afzonderlijke reductietrajecten van de lidstaten op de lange termijn (dus na 2030) een nauwkeurigere beleidsplanning mogelijk maken. Daarom is het passend in deze verordening een proces op te nemen voor de vaststelling van nationale reductietrajecten voor elke lidstaat met het oog op klimaatneutraliteit tegen 2050.

Amendement

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 24**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt - 1 (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Titel

Bestaande tekst

Amendement

(-1) De titel wordt vervangen door:

Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot **en met** 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013.

“Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot 2030 **en daarna**, teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013.”

Amendement 25**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1) **In** artikel 1 wordt “**30 %**” vervangen door “**40 %**”.

(1) Artikel 1 wordt vervangen door:

“Deze verordening legt verplichtingen vast voor de lidstaten met betrekking tot de minimumbijdragen die zij in de periode 2021 tot en met 2030 moeten leveren om het streefdoel van de Unie te halen, namelijk haar uitstoot van broeikasgassen in de door artikel 2 van deze verordening bestreken sectoren in 2030 met 40 % te hebben verminderd in vergelijking met het niveau van 2005. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan de doelstelling op de lange termijn van klimaatneutraliteit in de Unie, uiterlijk in 2050, en vervolgens van negatieve emissies. Daarnaast wordt hierdoor het verwezenlijken van de doelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119 en van de Overeenkomst van Parijs ondersteund. Bij deze verordening worden tevens regels vastgesteld voor het bepalen van de jaarlijkse emissieruimten en voor de evaluatie van de vorderingen van de lidstaten bij het leveren van hun minimumbijdrage, en tevens wordt de weg gebaad om broeikasgasemissiereductiedoelstellingen van de Unie voor de periode na 2030 vast te stellen voor de sectoren die onder artikel 2 van deze verordening vallen”.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 26**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 2 — lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) In artikel 2 wordt het volgende lid ingevoegd:

“1 bis. Voor de toepassing van deze verordening kunnen alleen biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassabrandstoffen die voldoen aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad ^(1 bis) worden geacht emissievrij te zijn. Indien het aandeel biobrandstoffen en vloeibare biomassa, en het aandeel in het vervoer verbruikte biomassabrandstoffen, indien geproduceerd uit voedsel- en voedergewassen, groter is dan het maximale aandeel vastgesteld in artikel 26 van Richtlijn (EU) 2018/2001, worden deze brandstoffen en vloeibare brandstoffen voor de toepassing van deze verordening niet langer beschouwd als emissievrij. Uiterlijk in januari 2024 legt de Commissie zo nodig aan het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel voor tot wijziging van de voorschriften inzake de in Verordening (EU) 2018/1999 vervatte vereisten inzake de bepaling van en rapportage over broeikasgasemissies overeenkomstig dit artikel.”

^(1 bis) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

Amendementen 27, 57cp en 75**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 4 — leden 2 en 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) In artikel 4 worden de leden 2 en 3 vervangen door:

(3) In artikel 4 worden de leden 2 en 3 vervangen door:

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Met inachtneming van de in de artikelen 5, 6 en 7 van deze verordening genoemde vormen van flexibiliteit en de aanpassing overeenkomstig artikel 10, lid 2, van deze verordening, en rekening houdend met een eventuele verkleining van de emissieruimte ingevolge artikel 7 van Beschikking nr. 406/2009/EG, zorgt elke lidstaat ervoor dat zijn broeikasgasemissies:

a) in de jaren 2021 en 2022 niet hoger liggen dan de grenswaarde bepaald door een lineair traject, beginnend met het gemiddelde van zijn broeikasgasemissies gedurende 2016, 2017 en 2018, zoals bepaald op grond van lid 3 van dit artikel, en eindigend in 2030 op de grenswaarde die voor die lidstaat in kolom 1 van bijlage I bij deze verordening is vastgelegd. Het lineair traject van een lidstaat begint hetzij op vijf twaalfde van de afstand van 2019 tot 2020, hetzij in 2020 indien dat in een kleinere emissieruimte voor die lidstaat resulteert;

b) in de jaren 2023, **2024** en **2025** niet hoger liggen dan de grenswaarde bepaald door een lineair traject, beginnend **in 2022 met de jaarlijkse emissieruimten voor die lidstaat**, zoals bepaald op grond van lid 3 van dit artikel, en eindigend in 2030 op de grenswaarde die voor die lidstaat in kolom 2 van bijlage I bij deze verordening is vastgelegd;

c) **in de jaren 2026 tot en met 2030 niet hoger liggen dan de grenswaarde bepaald door een lineair traject, beginnend in 2024 met het gemiddelde van zijn broeikasgasemissies gedurende de jaren 2021, 2022 en 2023, zoals ingediend door de lidstaat op grond van artikel 26 van Verordening (EU) 2018/1999, en eindigend in 2030 op de grenswaarde die voor die lidstaat in kolom 2 van bijlage I bij deze verordening is vastgelegd.**

3. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast tot bepaling van de jaarlijkse emissieruimten voor elke lidstaat voor de jaren 2021 tot en met 2030, uitgedrukt in ton CO₂-equivalent, overeenkomstig de in lid 2 bedoelde lineaire trajecten.

“2. Met inachtneming van de in de artikelen 5, 6 en 7 van deze verordening genoemde vormen van flexibiliteit en de aanpassing overeenkomstig artikel 10, lid 2, van deze verordening, en rekening houdend met een eventuele verkleining van de emissieruimte ingevolge artikel 7 van Beschikking nr. 406/2009/EG, zorgt elke lidstaat ervoor dat zijn broeikasgasemissies:

a) in de jaren 2021 en 2022 niet hoger liggen dan de grenswaarde bepaald door een lineair traject, beginnend met het gemiddelde van zijn broeikasgasemissies gedurende 2016, 2017 en 2018, zoals bepaald op grond van lid 3 van dit artikel, en eindigend in 2030 op de grenswaarde die voor die lidstaat in kolom 1 van bijlage I bij deze verordening is vastgelegd. Het lineair traject van een lidstaat begint hetzij op vijf twaalfde van de afstand van 2019 tot 2020, hetzij in 2020 indien dat in een kleinere emissieruimte voor die lidstaat resulteert;

b) in de jaren 2023 **tot en met 2030** niet hoger liggen dan de grenswaarde bepaald door een lineair traject, beginnend met **het gemiddelde van zijn broeikasgasemissies gedurende 2016, 2017 en 2018**, zoals bepaald op grond van lid 3 van dit artikel, en eindigend in 2030 op de grenswaarde die voor die lidstaat in kolom 2 van bijlage I bij deze verordening is vastgelegd. **Het lineair traject van een lidstaat begint hetzij op vijf twaalfde van de afstand van 2019 tot 2020, hetzij in 2020 indien dat in een kleinere emissieruimte voor die lidstaat resulteert;**

3. De Commissie stelt, **na intensieve raadpleging van de lidstaten**, uitvoeringshandelingen vast tot bepaling van de jaarlijkse emissieruimten voor elke lidstaat voor de jaren 2021 tot en met 2030, uitgedrukt in ton CO₂-equivalent, overeenkomstig de in lid 2 bedoelde lineaire trajecten.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Voor de jaren 2021 en 2022 bepaalt zij de jaarlijkse emissieruimten op basis van een uitgebreide evaluatie van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 7 van Verordening (EU) nr. 525/2013 ingediende recentste nationale inventarisgegevens betreffende het jaar 2005 en de jaren 2016 tot en met 2018 en vermeldt zij de waarde van de broeikasgasemissies uit 2005 voor elke lidstaat die wordt gebruikt om die jaarlijkse emissieruimten te bepalen.

Voor de jaren 2023, **2024** en **2025** bepaalt zij de jaarlijkse emissieruimten op basis van de overeenkomstig de tweede alinea vermelde waarde van de broeikasgasemissies uit 2005 voor elke lidstaat en de waarden van de beoordeelde nationale inventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018 als bedoeld in de tweede alinea.

Voor de jaren 2026 tot en met 2030 bepaalt zij de jaarlijkse emissieruimten op basis van de overeenkomstig de tweede alinea vermelde waarde van de broeikasgasemissies uit 2005 voor elke lidstaat en een uitgebreide evaluatie van de recentste nationale inventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023 die door de lidstaten zijn ingediend overeenkomstig artikel 26 van Verordening (EU) 2018/1999.

Amendement

Voor de jaren 2021 en 2022 bepaalt zij de jaarlijkse emissieruimten op basis van een uitgebreide evaluatie van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 7 van Verordening (EU) nr. 525/2013 ingediende recentste nationale inventarisgegevens betreffende het jaar 2005 en de jaren 2016 tot en met 2018 en vermeldt zij de waarde van de broeikasgasemissies uit 2005 voor elke lidstaat die wordt gebruikt om die jaarlijkse emissieruimten te bepalen.

Voor de jaren 2023 **tot** en **met 2030** bepaalt zij de jaarlijkse emissieruimten op basis van de overeenkomstig de tweede alinea vermelde waarde van de broeikasgasemissies uit 2005 voor elke lidstaat en de waarden van de beoordeelde nationale inventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018 als bedoeld in de tweede alinea.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 4 — lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) Aan artikel 4 wordt het volgende lid toegevoegd:

“5 bis. De maatregelen ter beperking van de broeikasgasemissies als bedoeld in de leden 1, 2 en 3 worden uitgevoerd in overeenstemming met een eerlijke en rechtvaardige transitie voor iedereen. De Commissie stelt gemeenschappelijke richtsnoeren vast met daarin methoden ter ondersteuning van de lidstaten bij de uitvoering van deze eerlijke en rechtvaardige transitie voor iedereen.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 29**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 ter (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) Het volgende artikel wordt ingevoegd:**“Artikel 4 bis****Minimale bijdrage aan de emissiereductie van niet-CO₂-broeikasgassen in 2030**

1. Uiterlijk in juli 2023 legt de Commissie zo nodig aan het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel voor tot vaststelling van een of meer Uniewijde doelstellingen voor de vermindering van niet-CO₂-emissies die onder artikel 2, lid 1, van deze verordening vallen, uiterlijk in 2030. De doelstelling(en) wordt (worden) afgestemd op de geraamde emissiereducties die nodig zijn om de in artikel 1 van deze verordening en de in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstelling te bereiken en worden voorgesteld na nauw overleg met de wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering.

2. Uiterlijk op 31 juli 2023 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met een beoordeling van de in de hele Unie geplande en uitgevoerde niet-CO₂-emissiereducties in het kader van de relevante wetgeving en beleidsmaatregelen van de Unie en de lidstaten, met inbegrip van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999 en de strategische plannen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid overeenkomstig Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad^(1 bis). Wanneer de Commissie overeenkomstig lid 1 een wetgevingsvoorstel indient en oordeelt dat de niet-CO₂-emissiereducties naar verwachting het in dat lid bedoelde streefcijfer of de in dat lid bedoelde streefcijfers niet zullen halen, doet de Commissie aanbevelingen voor aanvullende mitigatiemaatregelen en nemen de lidstaten passende maatregelen.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Indien de Commissie in het in lid 2 van dit artikel bedoelde verslag of in haar jaarlijkse beoordeling uit hoofde van artikel 26 van Verordening (EU) 2018/1999 concludeert dat de Unie onvoldoende vooruitgang boekt met betrekking tot het bereiken van de minimale emissiebijdrage wat betreft de niet-CO₂-emissies overeenkomstig artikel 1 van deze verordening, dient de Commissie zo nodig wetgevingsvoorstellen in bij het Europees Parlement en de Raad, die daartoe sectorale streefcijfers of sectorspecifieke maatregelen, of beide, kunnen omvatten.

^(1 bis) Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1).

Amendement 30

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 quater (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — leden 1 en 2

Bestaande tekst

Amendement

1. Gedurende de jaren 2021 tot en met **2025** kan een lidstaat een maximale hoeveelheid van **10** % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor het volgende jaar lenen.

2. **Gedurende de jaren 2026 tot en met 2029 kan een lidstaat een maximale hoeveelheid van 5 % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor het volgende jaar lenen.**

(3 quater) In artikel 5 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

“1. Gedurende de jaren 2021 tot en met **2029** kan een lidstaat een maximale hoeveelheid van **5** % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor het volgende jaar lenen.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 31**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 quinquies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — lid 3 — punt a

Bestaande tekst

Amendement

(3 quinquies) *In artikel 5, lid 3, wordt punt a) vervangen door:*

a) wat betreft het jaar 2021, het resterende deel van zijn jaarlijkse emissieruimte in reserve houden voor de daaropvolgende jaren, tot en met **2030**, en

“a) wat betreft het jaar 2021, het resterende deel van zijn jaarlijkse emissieruimte **tot een niveau van 5 % van zijn jaarlijkse emissieruimte** in reserve houden voor de daaropvolgende jaren, tot en met **2025**, en”

Amendement 32**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 sexies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — lid 3 — punt b

Bestaande tekst

Amendement

(3 sexies) *In artikel 5, lid 3, wordt punt b) vervangen door:*

b) wat betreft de jaren 2022 tot en met **2029**, het resterende deel van zijn jaarlijkse emissieruimte tot een niveau van **30 %** van zijn jaarlijkse emissieruimten tot dat jaar in reserve houden voor de daaropvolgende jaren, tot en met **2030**.

“b) wat betreft de jaren 2022 tot en met **2024**, het resterende deel van zijn jaarlijkse emissieruimte tot een niveau van **10 %** van zijn jaarlijkse emissieruimten tot dat jaar in reserve houden voor de daaropvolgende jaren, tot en met **2025**.”

Amendement 33**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 septies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — lid 3 — punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 septies) *Aan artikel 5, lid 3, wordt het volgende punt toegevoegd:*

“**b bis)** wat betreft de jaren 2026 tot en met 2029, het resterende deel van zijn jaarlijkse emissieruimte tot een niveau van **10 %** van zijn jaarlijkse emissieruimten tot dat jaar in reserve houden voor de daaropvolgende jaren, tot en met **2030**.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 34**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 octies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — lid 4

Bestaande tekst

4. Een lidstaat kan maximaal 5 % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor een bepaald jaar overdragen aan andere lidstaten met betrekking tot de jaren 2021 tot en met 2025, **en maximaal 10 % met betrekking tot de jaren 2026 tot en met 2030**. De ontvangende lidstaat kan die hoeveelheid gebruiken om te voldoen aan zijn verplichtingen overeenkomstig artikel 9 voor het betrokken jaar of de daaropvolgende jaren, tot en met 2030.

Amendement

(3 octies) In artikel 5 wordt lid 4 vervangen door:

“4. Een lidstaat kan maximaal 5 % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor een bepaald jaar overdragen aan andere lidstaten met betrekking tot de jaren 2021 tot en met 2025. De ontvangende lidstaat kan die hoeveelheid gebruiken om te voldoen aan zijn verplichtingen overeenkomstig artikel 9 voor het betrokken jaar of de daaropvolgende jaren, tot en met **2025**.”

Een lidstaat kan maximaal 5 % van zijn jaarlijkse emissieruimte voor een bepaald jaar overdragen aan andere lidstaten met betrekking tot de jaren 2026 tot en met 2030. De ontvangende lidstaat kan die hoeveelheid gebruiken om te voldoen aan zijn verplichtingen overeenkomstig artikel 9 voor het betrokken jaar of de daaropvolgende jaren, tot en met 2030.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van acties die overeenkomstig dit lid worden ondernomen en van de overdrachtprijs per ton CO₂-equivalent.”

Amendement 35**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 nonies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 5 — lid 6

Bestaande tekst

De inkomsten die voortvloeien uit overdrachten van jaarlijkse emissieruimten overeenkomstig de leden 4 en 5, **kunnen** door de lidstaten **worden** gebruikt om klimaatverandering in de Unie of in derde landen aan te pakken. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van acties die overeenkomstig dit lid worden ondernomen.

Amendement

(3 nonies) In artikel 5 wordt lid 6 vervangen door:

“De inkomsten die voortvloeien uit overdrachten van jaarlijkse emissieruimten overeenkomstig de leden 4 en 5, **worden** door de lidstaten gebruikt om klimaatverandering in de Unie of in derde landen aan te pakken. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van acties die overeenkomstig dit lid worden ondernomen **en maken die informatie op een gemakkelijk toegankelijke wijze openbaar. Een lidstaat die jaarlijkse emissieruimten aan een andere lidstaat overdraagt, publiceert de registratie van die overdracht en maakt de vergoeding die voor deze rechten zijn ontvangen openbaar.**”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 36**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 decies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 6 — lid 3 — alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

De in bijlage II vermelde lidstaten kunnen eens in 2024 en eens in 2027 besluiten het meegedeelde percentage naar beneden te herzien. In dat geval stelt de betrokken lidstaat de Commissie daarvan uiterlijk op 31 december 2024, **respectievelijk** op 31 december 2027 in kennis.

(3 decies) In artikel 6, lid 3, wordt alinea 2 vervangen door:

“De in bijlage II vermelde lidstaten **kunnen besluiten hun kennisgevingsbesluit vóór het einde van 2023 te herzien en** kunnen eens in 2024 en eens in 2027 besluiten het meegedeelde percentage naar beneden te herzien. In dat geval stelt de betrokken lidstaat de Commissie daarvan uiterlijk op 31 december **2023, op 31 december** 2024, **of** op 31 december 2027 in kennis.”

Amendement 37**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 8

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 8

Artikel 8

Corrigerende maatregelen

Corrigerende maatregelen

1. Indien de Commissie bij haar jaarlijkse beoordeling overeenkomstig artikel **21** van Verordening (EU) **nr. 525/2013**, rekening houdend met het beoogd gebruik van de flexibiliteit als bedoeld in de artikelen 5, 6 en 7 van de onderhavige verordening, constateert dat een lidstaat onvoldoende vooruitgang boekt bij het voldoen aan zijn verplichtingen op grond van artikel 4 van deze verordening, dient die lidstaat binnen drie maanden bij de Commissie een actieplan met corrigerende maatregelen in dat het volgende omvat:

“1. Indien de Commissie bij haar jaarlijkse beoordeling overeenkomstig artikel **29** van Verordening (EU) **2018/1999**, rekening houdend met het beoogd gebruik van de flexibiliteit als bedoeld in de artikelen 5, 6 en 7 van de onderhavige verordening, constateert dat een lidstaat onvoldoende vooruitgang boekt bij het voldoen aan zijn verplichtingen op grond van artikel 4 van deze verordening, dient die lidstaat binnen drie maanden bij de Commissie een actieplan met corrigerende maatregelen in dat het volgende omvat:

-a) een uitgebreide verklaring met de redenen waarom de lidstaat onvoldoende vooruitgang heeft geboekt bij het nakomen van zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 4 van deze verordening;

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

Amendement

- a) aanvullende maatregelen die de lidstaat zal uitvoeren om te voldoen aan zijn specifieke verplichtingen op grond van artikel 4 van deze verordening, via nationale beleidsinitiatieven en maatregelen en de uitvoering van maatregelen van de Unie;
- b) een strikt tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen, zodat de jaarlijkse vooruitgang bij de uitvoering kan worden beoordeeld.
- a ter) de totale hoeveelheid EU-financiering die de lidstaat heeft ontvangen voor onkosten en investeringen verband houdende met het klimaat en de groene transitie, de wijze waarop het gebruik van die financiering heeft bijgedragen aan het voldoen aan de verplichtingen op grond van artikel 4 van deze verordening, en de manier waarop de lidstaat voornemens is om die financiering te gebruiken om aan deze verplichtingen te voldoen;*
- a) aanvullende maatregelen die de lidstaat zal uitvoeren om te voldoen aan zijn specifieke verplichtingen op grond van artikel 4 van deze verordening, via nationale beleidsinitiatieven en maatregelen en de uitvoering van maatregelen van de Unie;
- b) een strikt tijdschema voor de uitvoering van die maatregelen, zodat de jaarlijkse vooruitgang bij de uitvoering kan worden beoordeeld; **indien een lidstaat een nationale adviesraad voor het klimaat heeft opgericht, zal hij bij het vaststellen van de noodzakelijke maatregelen advies van deze raad inwinnen;**
- b bis) een opgave van de hoeveelheid extra emissiereducties die volgens de ramingen van de lidstaat met dat beleid zal worden bereikt en de methode die is gebruikt om deze extra emissiereducties te ramen;**
- b ter) hoe het plan met corrigerende maatregelen het op grond van Verordening (EU) 2018/1999 vastgestelde geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan van de lidstaat zal versterken.**
- 1 bis. Indien een lidstaat gedurende twee of meer opeenvolgende jaren zijn jaarlijkse emissieruimte overschrijdt, voert hij uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999 een herziening uit van zijn geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan en zijn nationale langetermijnstrategie. De lidstaat rondt deze herziening binnen 6 maanden af. De Commissie doet aanbevelingen over de wijze waarop het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan, of de nationale langetermijnstrategie, of beide, moeten worden herzien. De lidstaat stelt de Commissie in kennis van de herziene plannen en verklaart daarbij hoe de niet-naleving van de nationale jaarlijkse emissieruimten zal worden verholpen met de voorgestelde herzieningen en, in voorkomend geval, hoe gehoor is gegeven aan de aanbevelingen van de Commissie. Als het geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan of de langetermijnstrategie in wezen ongewijzigd blijft, publiceert de lidstaat een verklaring met zijn motivering.**

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

2. Het Europees Milieuagentschap **staat**, overeenkomstig zijn jaarlijkse werkprogramma, de Commissie bij in haar werkzaamheden om **zulke** actieplannen met corrigerende maatregelen te beoordelen.

3. De Commissie **kan** over de soliditeit van de overeenkomstig lid 1 ingediende actieplannen met corrigerende maatregelen **advies uitbrengen**. Zij doet dat in voorkomend geval binnen vier maanden na de ontvangst van die plannen. De betrokken lidstaat houdt zo veel mogelijk rekening met het advies van de Commissie en **kan** zijn actieplan met corrigerende maatregelen **dienovereenkomstig** herzien.

Amendement

2. Het Europees Milieuagentschap **en de wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering die bij artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 zijn opgericht, staan**, overeenkomstig hun jaarlijkse werkprogramma, de Commissie bij in haar werkzaamheden om actieplannen met corrigerende maatregelen te beoordelen.

3. De Commissie **brengt advies uit** over de soliditeit van de overeenkomstig lid 1 ingediende actieplannen met corrigerende maatregelen. Zij doet dat in voorkomend geval binnen vier maanden na de ontvangst van die plannen. De betrokken lidstaat houdt zo veel mogelijk rekening met het advies van de Commissie en **moet** zijn actieplan met corrigerende maatregelen herzien. **Een lidstaat die besluit geen gevolg te geven aan een aanbeveling of een aanzienlijk deel daarvan, dient verantwoording af te leggen aan de Commissie.**

3 bis. De actieplannen met corrigerende maatregelen, de adviezen van de Commissie en de antwoorden en verklaringen van de lidstaten waarnaar in de leden 1, 1 bis en 3 wordt verwezen, zijn toegankelijk voor het publiek.

3 ter. Bij het herzien van hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan op grond van artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999, verwijzen de lidstaten naar hun corrigerende actieplannen op grond van de leden 1 en 1 bis, en in voorkomend geval eventuele adviezen die de Commissie krachtens dit artikel heeft uitgebracht.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 6

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 9 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien de broeikasgasemissies van een lidstaat in de in artikel 4 van Verordening (EU) 2018/841 bedoelde periode van 2021 tot en met 2025 hoger lagen dan de verwijderingen, zoals bepaald overeenkomstig artikel 12 van die verordening, verkleint de centrale administrateur de jaarlijkse emissieruimten voor deze lidstaat met een hoeveelheid gelijk aan de omvang in ton CO₂-equivalent van die bovenmatige broeikasgasemissies voor de desbetreffende jaren.

Amendement

“2. Indien de broeikasgasemissies van een lidstaat **ofwel** in de in artikel 4 van Verordening (EU) 2018/841 bedoelde periode van 2021 tot en met 2025, **ofwel in de periode van 2026 tot en met 2030**, hoger lagen dan de verwijderingen, zoals bepaald overeenkomstig artikel 12 van die verordening, verkleint de centrale administrateur de jaarlijkse emissieruimten voor deze lidstaat met een hoeveelheid gelijk aan de omvang in ton CO₂-equivalent van die bovenmatige broeikasgasemissies voor de desbetreffende jaren.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 39

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 11 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

Schrappen

Artikel 11 bis

Aanvullende reserve

1. Indien de Unie tegen 2030 haar nettobroeikasgasemissies met ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990 heeft teruggedrongen overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad (**), en rekening houdend met de bovengrens van de bijdrage van nettoverwijderingen, wordt een aanvullende reserve in het EU-register aangelegd.

2. Lidstaten die besluiten niet aan de aanvullende reserve bij te dragen en er geen gebruik van te maken, stellen de Commissie uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening in kennis van hun beslissing.

3. De aanvullende reserve bestaat uit de nettoverwijderingen die de deelnemende lidstaten in de periode van 2026 tot en met 2030 hebben gegenereerd boven hun respectieve streefcijfers uit hoofde van Verordening (EU) 2018/841, na aftrek van beide volgende elementen:

a) alle uit hoofde van de artikelen 11 tot en met 13 ter van Verordening (EU) 2018/841 gebruikte flexibiliteit;

b) de voor de naleving van artikel 7 van deze verordening in aanmerking genomen hoeveelheden.

4. Indien een aanvullende reserve wordt aangelegd overeenkomstig lid 1, kan een deelnemende lidstaat er gebruik van maken indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de broeikasgasemissies van de lidstaat overtreffen zijn jaarlijkse emissieruimten in de periode 2026 tot en met 2030;

b) de lidstaat heeft de flexibiliteitsinstrumenten uit hoofde van artikel 5, leden 2 en 3, uitgeput;

c) de lidstaat heeft maximaal gebruikgemaakt van nettoverwijderingen overeenkomstig artikel 7, ook al bereikt deze hoeveelheid niet het in bijlage III vastgestelde niveau, en

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d) de lidstaat heeft geen netto-overdrachten aan andere lidstaten uit hoofde van artikel 5 verricht.

5. Indien een lidstaat voldoet aan de voorwaarden van lid 4 van dit artikel ontvangt deze een aanvullende hoeveelheid uit de aanvullende reserve tot maximaal zijn tekort, die moet worden gebruikt voor naleving op grond van artikel 9.

Indien de hieruit voortvloeiende collectieve hoeveelheid, te ontvangen door alle lidstaten die voldoen aan de in lid 4 van dit artikel gestelde voorwaarden, groter is dan de op grond van lid 3 van dit artikel voor de aanvullende reserve toegewezen hoeveelheid, wordt de door elk van deze lidstaten te ontvangen hoeveelheid pro rata verkleind.

(**) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Amendement 40

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 15

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 15

Artikel 15

Evaluatie

Evaluatie

1. Deze verordening wordt voortdurend geëvalueerd, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de veranderende nationale omstandigheden, de wijze waarop alle sectoren van de economie bijdragen tot de vermindering van broeikasgasemissies, de internationale ontwikkelingen en de inspanningen ter verwezenlijking van de doelstellingen op lange termijn van de Overeenkomst van Parijs.

“1. Deze verordening wordt voortdurend geëvalueerd, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de veranderende nationale omstandigheden, de wijze waarop alle sectoren van de economie bijdragen tot de vermindering van broeikasgasemissies, de internationale ontwikkelingen en de inspanningen ter verwezenlijking van de doelstellingen op lange termijn van de Overeenkomst van Parijs **en Verordening (EU) 2021/1119**.

(7 bis) Artikel 15 wordt vervangen door:

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

2. De Commissie brengt binnen zes maanden na elke algemene inventarisatie zoals overeengekomen in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van deze verordening, waaronder het evenwicht tussen aanbod van en vraag naar jaarlijkse emissieruimten, alsmede over de bijdrage van deze verordening aan de **algehele** doelstelling van de Unie inzake **de vermindering van broeikasgasemissies voor 2030** en de bijdrage ervan aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, met name met betrekking tot de behoefte aan aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie met het oog op de noodzakelijke broeikasgasemissiereducties door de Unie en haar lidstaten, met inbegrip van een kader voor de periode na 2030, en kan, indien passend, voorstellen indienen.

In deze verslagen wordt rekening gehouden met de strategieën die zijn opgesteld ingevolge artikel 4 van Verordening (EU) nr. 525/2013 teneinde bij te dragen tot het formuleren van een strategie van de Unie op lange termijn.

Amendement

2. De Commissie brengt binnen zes maanden na elke algemene inventarisatie zoals overeengekomen in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van deze verordening, waaronder het evenwicht tussen aanbod van en vraag naar jaarlijkse emissieruimten, alsmede over de bijdrage van deze verordening aan de doelstelling van de Unie inzake **klimaatneutraliteit en de tussentijdse klimaatstreefcijfers van de Unie overeenkomstig de artikelen 2 en 4 van Verordening (EU) 2021/1119** en de bijdrage ervan aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, met name met betrekking tot de behoefte aan aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie met het oog op de noodzakelijke broeikasgasemissiereducties door de Unie en haar lidstaten, met inbegrip van een kader voor de periode na 2030, en kan, indien passend, voorstellen indienen.

In deze verslagen wordt rekening gehouden met de strategieën die zijn opgesteld ingevolge artikel 15 van Verordening (EU) 2018/1999 teneinde bij te dragen tot het formuleren van een strategie van de Unie op lange termijn.”

Amendement 41

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 ter (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 ter) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 15 bis

*Afstemming op de doelstelling van de Unie en de lidstaten
inzake klimaatneutraliteit*

1. Bij de vaststelling van de wetgevingshandeling tot vaststelling van de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040 overeenkomstig artikel 4, lid 3, van Verordening (EU) 2021/1119 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin het volgende wordt uiteengezet:

- a) de geschiktheid van de huidige nationale streefcijfers in bijlage I bij deze verordening wat betreft hun bijdrage aan de verwezenlijking van de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bewerkstelligen uit hoofde van Verordening (EU) 2021/1119, en wel op kosteneffectieve en eerlijke wijze;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) *een reductietraject voor elke lidstaat van de onder deze verordening vallende broeikasgasemissies, dat verenigbaar is met de doelstelling van klimaatneutraliteit voor elke lidstaat, uiterlijk in 2050.*

2. *Binnen zes maanden na de publicatie van het in lid 1 bedoelde verslag doet de Commissie voorstellen om de broeikasgasemissies voor de sectoren die onder deze verordening vallen, te beperken. Die voorstellen zorgen voor een kosteneffectieve en eerlijke verdeling van de reductie-inspanningen in de hele Unie op basis van de in lid 1, punt b), bedoelde reductietrajecten.”*

Amendement 42

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 quater (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 15 ter (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

(7 quater) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 15 ter

Toegang tot de rechter

1. *De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met hun nationale rechtsstelsel, de leden van het betrokken publiek die voldoen aan de voorwaarden van lid 2, met inbegrip van natuurlijke personen of rechtspersonen, of hun verenigingen, organisaties of groepen, toegang hebben tot een toetsingsprocedure bij een rechtbank of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan om de materiële of formele rechtmatigheid van enig besluit, handelen of nalaten aan te vechten.*

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

Amendement

- a) dat niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen zoals bedoeld in de artikelen 4 tot en met 8 van deze verordening; of
- b) waarop artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1999 van toepassing is.

Voor de toepassing van dit lid omvat een handeling of nalatigheid die niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit hoofde van artikel 4 of artikel 8, een handeling of nalatigheid met betrekking tot een beleidslijn of een maatregel die is vastgesteld met het oog op de uitvoering van die verplichtingen, wanneer die beleidslijn of maatregel onvoldoende bijdraagt tot die uitvoering.

2. De leden van het betrokken publiek worden geacht aan de voorwaarden van lid 1 te voldoen wanneer:

- a) zij voldoende belang hebben; of
- b) zij stellen dat inbreuk is gemaakt op een recht, voor zover het bestuursprocesrecht van een lidstaat dit als voorwaarde stelt.

Wat een voldoende belang vormt, wordt bepaald door de lidstaten in het licht van de doelstelling om de leden van het betrokken publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen in overeenstemming met het Verdrag van Aarhus. Hiertoe wordt het belang van elke non-gouvernementele organisatie die milieubescherming bevordert en voldoet aan de voorschriften van het nationale recht geacht voldoende belang te zijn in de zin van dit lid.

3. De bepalingen van de leden 1 en 2 sluiten de mogelijkheid van een voorafgaande toetsingsprocedure voor een bestuursorgaan niet uit en laten het vereiste onverlet dat de administratieve toetsingsprocedures doorlopen moeten zijn alvorens beroep bij een rechterlijke instantie kan worden ingesteld, voor zover een dergelijk vereiste geldt naar nationaal recht. Een dergelijke procedure moet eerlijk, billijk en snel zijn en mag niet buitensporig kostbaar zijn.

4. De lidstaten dragen er zorg voor dat het publiek gemakkelijk kan beschikken over praktische informatie over toegang tot administratieve en rechterlijke toetsingsprocedures.”.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 43**Voorstel voor een verordening**

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 quinquies (nieuw)

Verordening (EU) 2018/842

Artikel 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 quinquies) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 16 bis

Wetenschappelijk advies met betrekking tot de ESR-/CARE-sectoren

In overeenstemming met zijn mandaat overeenkomstig artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) 2021/1119 kan de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering, op verzoek dan wel op eigen initiatief, wetenschappelijk advies verstrekken en rapporten publiceren over het traject van deze verordening, over de niveaus van de jaarlijkse emissies en flexibiliteitsinstrumenten en hun consistentie met de klimaatdoelstellingen, met name met het oog op een eventuele herziening van deze verordening. De Commissie zal op gepaste wijze rekening houden met het advies van de adviesraad dan wel zal zij de redenen publiceren waarom zij besloten heeft om dat advies te negeren.”

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0233

Landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) *I**

Amendementen (*) van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft het toepassingsgebied, vereenvoudiging van de nalevingsvoorschriften, vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten voor 2030 en de verbintenis tot de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de sector landgebruik, bosbouw en landbouw tegen 2035, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling (COM(2021)0554 — C9-0320/2021 — 2021/0201(COD)) (1)

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/24)

Amendement 1**Ontwerpwetgevingsresolutie****Visum 4 bis (nieuw)**

Ontwerpwetgevingsresolutie

Amendement

— *gezien de beginselen van subsidiariteit, evenredigheid en solidariteit,*

Amendement 2**Voorstel voor een verordening****Titel**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Voorstel voor een

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 **wat betreft het toepassingsgebied**, vereenvoudiging van de nalevingsvoorschriften, vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten **voor 2030 en de verbintenis tot de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit** in de sector landgebruik, bosbouw **en landbouw tegen 2035**, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling

tot wijziging van Verordening (EU) 2018/841 **ter** vereenvoudiging van de rapportage- en **nalevingsvoorschriften en tot** vaststelling van de streefcijfers voor de lidstaten **van 2026 tot en met 2030** in de sector landgebruik, **verandering in landgebruik en** bosbouw, en van Verordening (EU) 2018/1999 wat betreft verbetering van monitoring, rapportage, het volgen van de vooruitgang en beoordeling

(Voor de EER relevante tekst)

(Voor de EER relevante tekst)

(*) Verwijzingen naar 'cp' in de kopjes van goedgekeurde amendementen worden opgevat als het overeenkomstige deel van deze amendementen.

(1) De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0161/2022).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden ⁽³⁶⁾. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.

⁽³⁶⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Amendement

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden ⁽³⁶⁾. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau. ***Door het klimaatpact van Glasgow te onderschrijven hebben de partijen bij de Overeenkomst van Parijs erkend dat beperking van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot maximaal 1,5 °C boven het pre-industriële niveau de risico's en gevolgen van klimaatverandering aanzienlijk zou verminderen, en hebben zij zich ertoe verbonden om hun doelstellingen voor 2030 tegen eind 2022 aan te scherpen om de ambitiekloof te dichten, overeenkomstig de bevindingen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC). Dit moet worden gedaan op een rechtvaardige manier en met inachtneming van het beginsel van gezamenlijke, doch verschillende verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden in het licht van uiteenlopende nationale omstandigheden. De herziening van de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) biedt een unieke kans om bij te dragen aan intensivering van de klimaatactie van de Unie vóór de 27e zitting van de Conferentie van de Partijen (COP27) bij het UNFCCC in Egypte.***

⁽³⁶⁾ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 4
Voorstel voor een verordening
Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) De maatregelen en het beleid van de Unie waren tot nu toe onvoldoende om het biodiversiteitsverlies te stoppen en de Aichi-biodiversiteitsdoelen van 2020 te behalen. In zijn verslag “The European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe” merkt het Europees Milieuagentschap op dat in Europa nog steeds sprake is van een alarmerend snel biodiversiteitsverlies en dat veel overeengekomen beleidsdoelen niet zullen worden behaald. Beoordelingen van krachtens de habitatrichtlijn beschermde soorten en habitats laten een overwegend ongunstige staat van instandhouding zien, namelijk 60 % voor soorten en 77 % voor habitats.”^(1 bis). Uit een verslag van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van 2021 blijkt dat nog slechts 4,9 miljoen hectare van de primaire en oude bossen van Europa — die essentieel zijn voor het behoud van biodiversiteit en de mitigatie van de klimaatverandering — bestaat, wat neerkomt op slechts 3 % van het totale bosgebied van de Unie en 1,2 % van de landmassa van de Unie^(1 ter).

^(1 bis) ^{1bis} EMA, “The European environment — state and outlook 2010”, blz. 74.

^(1 ter) Barredo, J., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. en Janouskova, K., *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe*, EUR 30661 EN, Publicatiebureau van de Europese Unie, Luxemburg, 2021.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 5
Voorstel voor een verordening
Overweging 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 ter) *Hoewel het bosbestand toeneemt, neemt het vermogen van de bossen van de Unie om koolstof te verwijderen sinds 2015 aanzienlijk af en deze trend zal zich voortzetten. Tot 2015 kon de landsector van de Unie ongeveer 7 % van de totale EU-emissies (ongeveer 300 miljoen Mt CO₂-equivalent) verwijderen^(1bis). Volgens het Europees Milieuagentschap (EEA)^(1ter) zal hetzelfde landoppervlak tegen 2030 40 % minder CO₂-equivalent verwijderen (een daling tot 185 Mt in 2030)^(1quater). Deze recente afname van de koolstofopslag is voornamelijk het gevolg van een toename van de oogsten. Bovendien zou de klimaatverandering het potentieel voor koolstofopslag van de Europese bossen in de periode 2021-2030 met 180 Mt CO₂ per jaar kunnen verminderen als gevolg van verstoringen en de verwachte netto koolstofput dus met meer dan 50 % beperken^(1quinquies).*

^(1bis) EMA-verslag nr. 6/2019.

^(1ter) EEA, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1quater) EEA, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1quinquies) Seidl, R.; Schelhaas, M.-J.; Rammer, W.; Verkerk, P. J. (2014): Increasing forest disturbances in Europe and their impact on carbon storage. In: nature climate change 4 (9), blz. 806–810. DOI: 10.1038/nclimate2318.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 6**Voorstel voor een verordening****Overweging 1 quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 quater) De Commissie zet in haar mededeling van 11 december 2019 over de Europese Green Deal een nieuwe strategie uiteen als een eerste stap in de omvorming van de Unie tot een koolstofneutrale, ecologisch duurzame, gifvrije en volledig circulaire economie, met inachtneming van de grenzen van de planeet, uiterlijk in 2050. De Europese Green Deal heeft ook tot doel de wereldwijde inspanningen voor de uitvoering van de “één gezondheid”-benadering, waarin het intrinsieke verband tussen de gezondheid van mens en dier en een gezond en veerkrachtig milieu wordt erkend, te versterken en bij te dragen tot de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, het verdrag over biologische diversiteit en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Amendement 7**Voorstel voor een verordening****Overweging 1 quinquies (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 quinquies) In het speciaal verslag over de oceaan en de cryosfeer in een veranderend klimaat van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering, werd vastgesteld dat de oceanen een fundamentele rol spelen bij het absorberen en herverdelen van natuurlijke en antropogene koolstofdioxide (CO₂) en warmte, alsook bij de ondersteuning van ecosystemen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 8
Voorstel voor een verordening
Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (2) Het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal ⁽²⁸⁾, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd. In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid en het sociaal en economisch welzijn van de burgers van de Unie, is de Europese Green Deal alleen maar noodzakelijker en waardevoller geworden.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.

Amendement

- (2) Het **op holistische wijze** aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het op billijke en inclusieve wijze verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, **waarbij niemand wordt achtergelaten**, staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal ⁽²⁸⁾, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd. **Daarom moet ervoor worden gezorgd dat bij maatregelen die worden genomen om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, rekening wordt gehouden met het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”, met de minimumgaranties in de zin van de artikelen 17 en 18 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ^(28bis), en met de beginselen die zijn vastgelegd in de Europese pijler van sociale rechten.** In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid, **de sociale cohesie** en het welzijn van de burgers van de Unie, zijn de Europese Green Deal **en de noodzaak om die op duurzame wijze** ten uitvoer te leggen, alleen maar noodzakelijker en waardevoller geworden.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.
^(28bis) **Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 9**Voorstel voor een verordening****Overweging 2 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) *Met de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: De natuur terug in ons leven brengen” wordt de ambitie van de Unie in verband met de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en goed werkende ecosystemen opgevoerd. Wetenschappelijk bewijs, verslagen en aanbevelingen over zoönosen en pandemieën, met inbegrip van het IPBES-workshopverslag over biodiversiteitsverlies en pandemieën en het verslag van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties van 6 juli 2020 getiteld “Preventing the next pandemic — Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission”, hebben aangetoond dat het belangrijk is dat een halt wordt toegeroepen aan het biodiversiteitsverlies en dat de “één gezondheid”-benadering op holistische wijze wordt toegepast in de beleidsvorming, waarmee wordt weerspiegeld dat de menselijke gezondheid, dieren en het milieu onderling verbonden zijn en dat dringend transformatieve veranderingen in de samenleving nodig zijn.*

Amendement 10**Voorstel voor een verordening****Overweging 2 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) *Het 8e milieuactieprogramma van de Unie is erop gericht de groene transitie naar een klimaatneutrale, duurzame, gifvrije, hulpbronnefficiënte, op hernieuwbare energie gebaseerde, veerkrachtige en concurrerende circulaire economie op een rechtvaardige, billijke en inclusieve manier te versnellen en de toestand van het milieu te beschermen, te herstellen en te verbeteren, onder meer door het tot staan brengen en omkeren van biodiversiteitsverlies. Er wordt onderkend dat een gezond milieu het welzijn van alle mensen ondersteunt, waar biodiversiteit wordt behouden en ecosystemen gedijen en de natuur wordt beschermd en hersteld, hetgeen leidt tot een grotere veerkracht in verband met klimaatverandering, weer- en klimaatgerelateerde rampen en andere milieurisico's.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 2 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 quater) Uit het Milieuprogramma van de VN en het “Global Forum on Environment” van de OESO is naar voren gekomen dat ecologische veranderingen genderspecifieke gevolgen hebben. Genderspecifieke rollen zorgen er eveneens voor dat vrouwen en mannen in verschillende mate kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatverandering. De gevolgen van de klimaatverandering vergroten genderongelijkheden. In het 8e milieuoactieprogramma is gendermainstreaming in het volledige klimaat- en milieubeleid gedefinieerd, onder meer door in alle fasen van het beleidsvormingsproces een genderperspectief op te nemen als essentiële voorwaarde voor het behalen van de prioritaire doelstellingen van het programma, wat inspanningen vereist van de Commissie, de lidstaten, regionale en lokale autoriteiten en belanghebbenden, waar passend.

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde reductietoezegging die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend⁽²⁹⁾ toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van 1990.

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

(3) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde reductietoezegging die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend⁽²⁹⁾ toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van 1990, **terwijl het Europees Parlement erom heeft verzocht de bruto broeikasgasemissies in de volledige economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 60 % te reduceren ten opzichte van 1990.**

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 13
Voorstel voor een verordening
Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) Het beperken van de methaanemissies is van cruciaal belang bij het verwezenlijken van de doelstelling van de Overeenkomst van Parijs om tegen het eind van de eeuw de stijging van de temperatuur wereldwijd onder de drempel van 1,5 °C te houden. In een verslag van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) van 2021 wordt geraamd dat snel optreden met betrekking tot de methaanemissies de opwarming van de aarde tegen 2045 met bijna 0,3 °C kan verminderen. Het is derhalve dringend noodzakelijk dat de Unie een reductiestreefdoel en bijbehorende bindende maatregelen vaststelt om de methaanemissies uit alle bronnen, met inbegrip van biogene bronnen, snel te verminderen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 14
Voorstel voor een verordening
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (4) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁰⁾ heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te verwezenlijken, vastgelegd in wetgeving. Bij die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990. Van alle sectoren van de economie, waaronder de sector **landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw**, wordt verwacht dat zij bijdragen tot het verwezenlijken van die doelstelling. De bijdrage van nettoverwijderingen aan de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 is beperkt tot 225 miljoen ton CO₂-equivalent. **De Commissie heeft in een verklaring bij Verordening (EU) 2021/1119 opnieuw bevestigd voornemens te zijn een voorstel te doen voor herziening van Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³¹⁾, in overeenstemming met de ambitie om de netto koolstofverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw tegen 2030 te verhogen tot meer dan 300 miljoen ton CO₂-equivalent.**

⁽³⁰⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

⁽³¹⁾ Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030 en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1).

Amendement

- (4) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁰⁾ heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 in de hele economie **een evenwicht tot stand te brengen tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen binnen de Unie en om daarna te zorgen voor negatieve emissies**, vastgelegd in wetgeving. Bij die verordening is ook de bindende toezegging van de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990. Van alle sectoren van de economie, waaronder de **LULUCF**-sector, wordt verwacht dat zij bijdragen tot het verwezenlijken van die doelstelling. **Om ervoor te zorgen dat er tot 2030 voldoende mitigatie-inspanningen worden geleverd**, is de bijdrage van nettoverwijderingen aan de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 beperkt tot 225 miljoen ton CO₂-equivalent.

⁽³⁰⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (4 bis) **De LULUCF-sector is al sinds het begin van de verslagperiode in 1990 een aanzienlijke koolstofput. Bosbouw alleen al heeft sinds 1990 jaarlijks ongeveer 400 megaton CO₂-equivalent in de Unie vastgelegd.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 16
Voorstel voor een verordening
Overweging 4 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4 ter) *Er moet nieuwe vervoersinfrastructuur worden aangelegd om de verbindingen tussen stedelijke gebieden enerzijds en afgelegen en plattelandsgebieden anderzijds in heel de Unie en tussen de lidstaten te verbeteren. Deze aanleg kan echter tegelijkertijd bijdragen tot ruimtebeslag en bijgevolg tot de vermindering van het vermogen van de bodem om broeikasgassen te verwijderen. Dit soort landgebruik moet worden beoordeeld op basis van de mogelijkheden voor uitstootvermindering en de klimaateffecten, maar ook van het streven om de balans tussen de economische, sociale en milieudimensie te bewaren. De lidstaten moeten worden aangemoedigd erop toe te zien dat de planning, goedkeuring en uitrol van infrastructuurprojecten voor vervoer en toerisme bijdragen tot de duurzame verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening, en worden aangezet tot een goed onderhoud van de bestaande infrastructuur en efficiënt landgebruik vanuit het oogpunt van het klimaat, met name wat het wegennet betreft.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 17
Voorstel voor een verordening
Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (5) Om bij te dragen tot de verhoogde ambitie van een nettobroeikasgasemissiereductie van ten minste 55 %, in plaats van 40 %, onder het niveau van 1990 moeten voor iedere lidstaat bindende jaarlijkse streefcijfers voor nettobroeikasgasverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw voor de periode 2026-2030 worden vastgesteld (naar analogie van de jaarlijkse emissieruimten als vastgesteld in Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³²⁾), met een streefcijfer voor de hele Unie van 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen in 2030 tot gevolg. In de methode voor het vaststellen van de nationale streefcijfers voor 2030 moet rekening worden gehouden met de door iedere lidstaat gerapporteerde gemiddelde broeikasgasemissies en -verwijderingen in de jaren 2016, 2017 en 2018, de huidige mitigatieprestaties van de sector **landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw**, het aandeel van iedere lidstaat in het beheerd landoppervlak van de Unie, en het vermogen van de desbetreffende lidstaat om zijn prestaties in de sector door middel van **klimaat- en biodiversiteitsvriendelijkere praktijken voor landbeheer** of veranderingen in landgebruik.

⁽³²⁾ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

Amendement

- (5) **Om ervoor te zorgen dat de LULUCF-sector een duurzame en voorspelbare langetermijnbijdrage levert aan de doelstelling van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en het streefdoel om daarna negatieve emissies te bewerkstelligen**, moeten voor iedere lidstaat bindende jaarlijkse streefcijfers in de LULUCF-sector worden vastgesteld **voor de periode tot en met ten minste 2050, te beginnen** met de periode 2026-2030 (naar analogie van de jaarlijkse emissieruimten als vastgesteld in Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³²⁾), met een **tussentijds** streefcijfer voor de hele Unie van **ten minste 310** miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen voor de Unie als geheel in 2030 als gevolg, **overeenkomstig de klimaatdoelstellingen van de Unie die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119**. In de methode voor het vaststellen van de nationale streefcijfers voor 2030 moet rekening worden gehouden met de door iedere lidstaat gerapporteerde gemiddelde broeikasgasemissies en -verwijderingen in de jaren 2016, 2017 en 2018, de huidige mitigatieprestaties van de LULUCF-sector, het aandeel van iedere lidstaat in het beheerd landoppervlak van de Unie, en het vermogen van de desbetreffende lidstaat om zijn prestaties in de sector door middel van **herstel, landbeheerpraktijken** of veranderingen in landgebruik die het klimaat en de biodiversiteit ten goede komen. **Indien lidstaten hun streefcijfers willen overtreffen, moeten zij daartoe worden aangemoedigd.**

⁽³²⁾ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 18

Voorstel voor een verordening

Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) *Ontbossing en bosdegradatie dragen bij tot de mondiale klimaatcrisis, aangezien zij de broeikasgasemissies verhogen door middel van hiermee verbonden bosbranden, het permanente verwijderen van capaciteiten van koolstofputten, het beperken van de weerstand tegen de klimaatverandering van het getroffen gebied en het aanzienlijk beperken van de biodiversiteit ervan. Het stopzetten en ongedaan maken van de ontbossing, zoals opnieuw bevestigd door de EU-leiders tijdens de COP26 in Glasgow, is derhalve essentieel in de strijd tegen klimaatverandering. Het Commissievoorstel dat de invoer en uitvoer verbiedt van grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden (COM(2021)0366) is derhalve een belangrijke stimulans om Europese boseigenaren verder te ondersteunen bij duurzaam bosbeheer en de strijd tegen ontbossing.*

Amendement 19

Voorstel voor een verordening

Overweging 5 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 ter) *Er moeten bepalingen inzake de inventarisatie en monitoring, zowel ter plaatse als op afstand met gebruik van teledetectie, worden ingevoerd om de lidstaten ertoe te verplichten over geografisch uitdrukkelijke informatie te beschikken om prioritaire gebieden aan te wijzen die het potentieel hebben om te worden hersteld en die kunnen bijdragen aan klimaatactie. Als onderdeel van een algemene verbetering van de monitoring, rapportage en verificatie zullen de werkzaamheden ook gericht zijn op het harmoniseren en verfijnen van databanken van activiteiten en emissiefactoren om de broeikasgasinventarissen te verbeteren.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 20

Voorstel voor een verordening

Overweging 5 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 quater) *Organische koolstof in de grond en koolstofreservoirs van dood hout, waarvan veel vervolgens in de koolstofreservoirs van de bodem terecht komt, zijn van bijzonder groot belang voor een aantal rapportagecategorieën, voor zowel klimaatactie als de bescherming van de biodiversiteit. Er bestaat empirisch bewijs dat dood hout in de vorm van grove houtachtige deeltjes een koolstofput kan vormen die vergelijkbaar is met geoogste houtproducten. Het draagt daarnaast bij tot de creatie van terrestrische koolstofputten van bosbodems die de mineralisatie tot CO₂ voorkomen en beide mechanismen moeten naar behoren worden meegerekend in de rapportage. Onderzoek bevestigt daarnaast dat de mondiale patronen die zijn gerapporteerd voor de verticale organische koolstof in de grond van bossen van toepassing zijn op Europese bossen, waarbij ongeveer 55-65 % in de bovenste 30 centimeter van de bodem wordt opgeslagen en de resterende 40 % op grotere diepte, gemeten tot 1 meter, met name voor organische bodems. De verordening moet in dit verband gewijzigd worden.*

Amendement 21

Voorstel voor een verordening

Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6) De bindende jaarlijkse streefcijfers voor nettobroeikasgasverwijderingen moeten voor elke lidstaat worden vastgesteld aan de hand van een lineair traject. Dat traject moet in 2022 beginnen met de gemiddelde door de desbetreffende lidstaat gerapporteerde broeikasgasemissies in 2021, 2022 en 2023, en in 2030 eindigen met het voor die lidstaat vastgestelde streefcijfer. Voor lidstaten die hun methode voor de berekening van emissies en verwijderingen verbeteren, moet een concept van technische correctie worden ingevoerd. Aan het streefcijfer voor een dergelijke lidstaat moet een technische correctie worden toegevoegd die overeenkomt met het effect van de **veranderde** methode op de streefcijfers en de inspanningen van de lidstaat om deze te verwezenlijken, teneinde de milieu-integriteit te eerbiedigen.

(6) De bindende jaarlijkse streefcijfers voor nettobroeikasgasverwijderingen moeten voor elke lidstaat worden vastgesteld aan de hand van een lineair traject. Dat traject moet in 2022 beginnen met de gemiddelde door de desbetreffende lidstaat gerapporteerde broeikasgasemissies in 2021, 2022 en 2023, en in 2030 eindigen met het voor die lidstaat vastgestelde streefcijfer. Voor lidstaten die hun methode voor de berekening van emissies en verwijderingen verbeteren, moet een concept van technische correctie worden ingevoerd, **onder voorbehoud van een onafhankelijke wetenschappelijke evaluatie**. Aan het streefcijfer voor een dergelijke lidstaat moet een technische correctie worden toegevoegd die overeenkomt met het effect van de **grotere nauwkeurigheid in de gebruikte** methode op de streefcijfers en de inspanningen van de lidstaat om deze te verwezenlijken, teneinde de milieu-integriteit te eerbiedigen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 22
Voorstel voor een verordening
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) *In zijn mondiaal evaluatieverslag 2019 over biodiversiteit en ecosysteemdiensten heeft het intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) de meest recente wetenschappelijke bewijzen verstrekt over de aanhoudende wereldwijde achteruitgang van de biodiversiteit. Biodiversiteitsverlies versnelt de klimaatverandering en vergroot de kwetsbaarheid daarvoor sterk. Op 11 oktober 2021 heeft de Raad de Commissie gemachtigd om de Verklaring van Kunming namens de Unie goed te keuren, waarmee de Unie zich ertoe verbindt het huidige verlies aan biodiversiteit om te buigen en ervoor te zorgen dat de biodiversiteit uiterlijk 2030 op weg is naar herstel. Bossen en gezonde bodems zijn enorm belangrijk voor de biodiversiteit, maar ook voor de zuivering van lucht en water, koolstofvastlegging en -opslag en de levering van duurzaam geproduceerde houtproducten die lang meegaan. Zowel in de nieuwe EU-bosstrategie voor 2030 als in de EU-bodemstrategie voor 2030 wordt erkend dat de kwaliteit van bossen en bodemecosystemen in de Unie moet worden beschermd en verbeterd en dat versterkte duurzame beheerspraktijken moeten worden aangemoedigd die de koolstofvastlegging kunnen vergroten en de veerkracht van bossen en bodems kunnen versterken in het licht van de klimaat- en biodiversiteitscrisis.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 23
Vorstel voor een verordening
Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (7) In de mededeling van 17 september 2020 over een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030 ⁽³³⁾ wordt een optie beschreven om niet-CO₂-broeikasgasemissies in de landbouw te combineren met nettoverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, en daarmee een nieuwe gereguleerde landsector te creëren. Deze combinatie kan synergieën tussen op het land gebaseerde mitigatiemaatregelen bevorderen en een meer geïntegreerde vorming en uitvoering van het beleid op nationaal en Unieniveau mogelijk maken. Daartoe moet de verplichting voor de lidstaten om geïntegreerde mitigatieplannen voor de landsector in te dienen, worden versterkt.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

Amendement

- (7) In de mededeling van 17 september 2020 over een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030 ⁽³³⁾ worden verschillende koersen en beleidsopties beschreven om de verhoogde klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 te halen. Hierin wordt benadrukt dat voor het bereiken van klimaatneutraliteit het optreden van de Unie in alle sectoren van de economie aanzienlijk moet worden geïntensiveerd. Vooruitgang in een bepaalde sector mag het gebrek aan vooruitgang in andere sectoren niet compenseren. De prioriteit moet erin bestaan een einde te maken aan het vrijkomen van fossiele emissies. Verwijderingen van broeikasgassen door natuurlijke koolstofputten zijn bovendien kwetsbaar en potentieel omkeerbaar, wat leidt tot meer onzekerheid bij het meten van emissies en verwijderingen in de landsector in vergelijking met andere sectoren. Het risico van omkering van verwijderingen door natuurlijke koolstofputten wordt verder vergroot door de klimaatverandering. De klimaatwetenschap toont ook aan dat de klimaatrespons op emissies en verwijderingen asymmetrisch is, wat betekent dat één ton broeikasgassen die in de atmosfeer wordt uitgestoten, niet kan worden vergeleken met één ton broeikasgassen die wordt verwijderd ^(33bis). Er zijn ook verschillen tussen broeikasgassen met een korte levensduur, zoals methaan, en koolstofdioxide, dat tot wel 1 000 jaar in de atmosfeer kan blijven. Daarom moet de doelstelling om verwijderingen door natuurlijke koolstofputten te verbeteren, strikt worden gescheiden van de doelstelling om de broeikasgasemissies van andere sectoren, met inbegrip van niet-CO₂-emissies in de landbouw, snel en drastisch te verminderen.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

^(33bis) Zickfeld K., Azevedo D., Mathesius S. e.a., Asymmetry in the climate-carbon cycle response to positive and negative CO₂ emissions, *Nature Climate Change* 11, 613–617 (2021).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 24

Voorstel voor een verordening

Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (8) **De landsector zou tegen 2035 op kosteneffectieve wijze snel klimaatneutraal kunnen worden en vervolgens meer broeikasgassen verwijderen dan broeikasgassen uitstoten. Een collectieve verbintenis met als doel in 2035 op EU-niveau klimaatneutraliteit in de landsector tot stand te brengen, kan de planningszekerheid bieden die nodig is om op korte termijn op het land afgestemde mitigatiemaatregelen te treffen, aangezien het vele jaren kan duren voordat dergelijke maatregelen de gewenste mitigatieresultaten opleveren. Bovendien wordt de landsector in 2050 naar verwachting de grootste sector in het fluxprofiel voor broeikasgassen van de EU. Het is daarom bijzonder belangrijk voor die sector een traject vast te leggen dat daadwerkelijk tot broeikasgasneutraliteit in 2050 kan leiden. De lidstaten moeten overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁴⁾ tegen medio 2024 de actualisering van hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen indienen. Die plannen moeten relevante maatregelen bevatten waarmee iedere lidstaat zo goed mogelijk bijdraagt aan de collectieve doelstelling om in 2035 klimaatneutraliteit in de landsector van de EU te verwezenlijken. De Commissie moet op basis van die plannen nationale streefcijfers voorstellen om ervoor te zorgen dat de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw en de niet-CO₂-emissies van de landbouwsector in de hele EU in 2035 ten minste in evenwicht zijn. In tegenstelling tot de EU-doelstelling van klimaatneutraliteit van de landsector tegen 2035 zijn die nationale streefcijfers voor iedere lidstaat bindend en afdwingbaar.**

⁽³⁴⁾ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Amendement

- (8) De landsector **wordt** in 2050 naar verwachting de grootste sector in het fluxprofiel voor broeikasgassen van de EU. **De sectoren binnen de landpijler zullen naar verwachting op uiteenlopende wijzen bijdragen tot de doelstelling van klimaatneutraliteit. Met name bouwland, grasland en wetlands zijn momenteel netto-uitstoters van broeikasgassen in de Unie, maar kunnen een bron van nettobroeikasgasverwijderingen worden, met name door de opschaling van agrobosbouw, biologische landbouw en het herstel van wetlands en veengebieden.** Het is daarom bijzonder belangrijk voor **elke** sector een traject vast te leggen dat daadwerkelijk tot broeikasgasneutraliteit in 2050 kan leiden. De lidstaten moeten overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁴⁾ tegen medio 2024 de actualisering van hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen indienen. Die plannen moeten relevante maatregelen bevatten waarmee iedere lidstaat zo goed mogelijk bijdraagt aan de doelstelling om **ervoor te zorgen dat allen op billijke wijze aan die doelstelling bijdragen.** De Commissie moet op basis van die plannen, **en rekening houdend met het advies van de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering en de broeikasgasbegroting van de Unie als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119, specifieke streefcijfers en maatregelen voorstellen om een eerlijke lastenverdeling tussen alle afzonderlijke landsectoren en lidstaten te garanderen.**

⁽³⁴⁾ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 25
Voorstel voor een verordening
Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) Veengebieden zijn de grootste terrestrische opslag voor organische koolstof, maar kunnen als zij opdrogen een potentiële bron van broeikasgassen worden en bijdragen tot de klimaatcrisis. Drooggelegde veengebieden stoten op mondiaal niveau per jaar ongeveer 2 gigaton koolstofdioxide uit, wat overeenkomt met ongeveer 5 % van de antropogene emissies. De verbetering van het beheer en de bescherming van veengebieden moet derhalve worden beschouwd als prioriteit om de absorptie van broeikasgassen uit te breiden en zo bij te dragen tot de mitigatie van de klimaatverandering en de bescherming van de biodiversiteit en van de bodem tegen erosie.

Amendement 26
Voorstel voor een verordening
Overweging 8 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 ter) Bossen bieden belangrijke voordelen voor de biodiversiteit, de stabilisering van de bodem, de zuivering van lucht en water, koolstofvastlegging en -opslag en potentieel de levering van houtproducten met een lange levensduur. De aard en de functie van bossen verschilt evenwel erg in de Unie, met name tussen het noorden, waar meer houtproductie is, en het zuiden, waar bodembescherming een prioriteit is en andere specifieke multifunctionele bossoorten, zoals mediterrane bossen of dehesa, vaak specifieke instandhoudings- en ecologische maatregelen vereisen, alsook lange periodes om CO₂ op te slaan. Dergelijke mediterrane bossen zijn kwetsbaarder voor de klimaatverandering vanwege de rechtstreekse gevolgen ervan, zoals droogte of door temperatuur veroorzaakte bossterfte of de evolutie van de ariditeit. In dat verband moet een ariditeitsindex worden gebruikt als een van de instrumenten die nodig zijn om de veerkracht van de bossen in de Unie te versterken.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 27

Voorstel voor een verordening

Overweging 8 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 quater) Bij de uitvoering van deze verordening moet rekening worden gehouden met artikel 349 VWEU, waarin de bijzondere kwetsbaarheid van de ultraperifere regio's wordt erkend als gevolg van hun kleine omvang, het insulaire karakter, de afgelegen ligging ten opzichte van het vasteland, de moeilijke topografie en dito klimaat en de economische afhankelijkheid van enkele producten, een combinatie die de ontwikkeling ervan ernstig belemmert en op veel gebieden aanzienlijke extra kosten met zich meebrengt, met name voor vervoer. De te leveren inspanningen en streefcijfers voor de vermindering van broeikasgassen, die zijn vastgesteld voor de lidstaten met ultraperifere regio's (Portugal, Spanje en Frankrijk), zijn aangepast aan de moeilijke realiteit van deze gebieden, waarbij milieudoelstellingen worden afgewogen tegen hoge sociale kosten en rekening wordt gehouden met het feit dat die gebieden bijna 80 % van de biodiversiteit van de Unie herbergen. Die lidstaten moeten de autoriteiten van de ultraperifere regio's dan ook betrekken bij het opstellen van hun nationale energie- en klimaatplannen, om zo een eerlijke transitie te garanderen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 28
Voorstel voor een verordening
Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (10) Om de broeikasgasverwijdering te verbeteren, moeten individuele landbouwers of bosbeheerders **rechtstreeks** worden **gestimuleerd** om meer koolstof op hun land en in hun bossen op te slaan. **Er moeten in de periode tot en met 2030 meer nieuwe bedrijfsmodellen op basis van stimulansen voor koolstoflandbouw en de certificering van koolstofverwijderingen worden ontwikkeld.** Met dergelijke stimulansen en bedrijfsmodellen **wordt**, in volledige overeenstemming met milieubeginselen waarmee de biodiversiteit en de circulaire economie worden bevorderd, de klimaatmitigatie in de bio-economie verbeterd, onder meer door het gebruik van duurzame geogoste houtproducten. **Daarom moeten naast de geogoste houtproducten** nieuwe categorieën koolstofopslagproducten worden ingevoerd. **De opkomende bedrijfsmodellen en landbouw- en landbeheerpraktijken ten behoeve van meer verwijderingen dragen bij aan een evenwichtige territoriale ontwikkeling en economische groei in plattelandsgebieden. Ook worden daarmee kansen voor nieuwe banen geboden en worden relevante opleidingen, herscholing en bijscholing gestimuleerd.**

Amendement

- (10) Om de broeikasgasverwijdering te verbeteren, moeten individuele landbouwers, **land- en boseigenaren** of bosbeheerders worden **aangemoedigd** om meer koolstof op hun land en in hun bossen op te slaan, **waarbij prioriteit moet worden gegeven aan ecosysteemgerichte benaderingen en biodiversiteitsvriendelijke praktijken, zoals bosbouwpraktijken die dicht bij de natuur staan, herbebossing, het herstel van de koolstofvoorraden in bossen, uitbreiding van het agrobosbouwareaal, koolstofvastlegging in de bodem en herstel van wetlands, alsook andere innovatieve oplossingen.** Met dergelijke stimulansen en bedrijfsmodellen **moeten**, in volledige overeenstemming met milieubeginselen waarmee de biodiversiteit en de circulaire economie worden bevorderd, **ook** de klimaatmitigatie **en de algehele emissiereductie in alle sectoren van de bio-economie worden verbeterd**, onder meer door het gebruik van duurzame geogoste houtproducten. **Duurzaam geogost hout dat lang meegaat en biogebaseerde koolstofopslagproducten kunnen bijdragen tot de circulaire bio-economie door te fungeren als vervangers voor fossiele opties, maar het potentieel van koolstofopslag in die producten wordt bepaald door de levensduur van die producten. De voordelen van het gebruik van hout als vervanging voor concurrerende energiebronnen of materialen met een grotere koolstofvoetafdruk hangen ook af van de oogstmethoden, het vervoer en de verwerking. Daarom mogen** nieuwe categorieën koolstofopslagproducten **alleen** worden ingevoerd **als ze lang meegaan, een netto positief koolstofvastleggingseffect hebben op basis van een levenscyclusbeoordeling, met inbegrip van het effect op het landgebruik en de veranderingen in landgebruik die gepaard gaan met meer oogsten, en op voorwaarde dat de beschikbare gegevens wetenschappelijk onderbouwd, transparant en verifieerbaar zijn. De Commissie moet er rekening mee houden dat de levenscyclus van die producten geen ernstige afbreuk mag doen aan milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 29

Voorstel voor een verordening

Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) De overheidsfinanciering in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en andere programma's van de Unie kan reeds koolstofvastlegging en biodiversiteitsvriendelijke benaderingen in bossen en landbouwgronden ondersteunen. Om land- en boseigenaren of -beheerders de nodige op maat gesneden financiële steun te bieden om de verhoogde LULUCF-streefcijfers te halen, moeten de strategische plannen van het GLB en andere publieke of private financieringsbronnen worden gemobiliseerd.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening

Overweging 10 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 ter) Om ervoor te zorgen dat er voortdurend vooruitgang wordt geboekt met de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening, moeten lidstaten die er twee jaar na elkaar niet in slagen hun jaarlijkse streefcijfers te halen, hun nationale energie- en klimaatplannen en langetermijnstrategieën herzien om ervoor te zorgen dat aanvullende maatregelen worden genomen om alle putten en reservoirs uit te breiden en om de kwetsbaarheid van het land voor natuurlijke verstoringen te verminderen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 31**Voorstel voor een verordening****Overweging 10 quater (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quater) Om de sociale samenhang te behouden en te versterken, moet de Europese Green Deal op een economisch duurzame en sociaal gevoelige manier worden uitgevoerd om te zorgen voor een billijke en rechtvaardige transitie waarbij niemand wordt achtergelaten en gendergelijkheid wordt bevorderd. Het verhoogde ambitieniveau in de sector landgebruik en bosbouw kan sociale, werkgelegenheids- en economische gevolgen hebben. Het kan kansen creëren voor nieuwe, hoogwaardige werkgelegenheid en stimulansen bieden voor relevante opleiding, omscholing en bijscholing. Daarom is het belangrijk om met werkgelegenheidseffectbeoordelingen te anticiperen op de gevolgen van het beleid voor de werkgelegenheid en werkgelegenheidsgerelateerde resultaten, zoals is vastgelegd in de IAO-referentiegids voor werkgelegenheidseffectbeoordeling, om te zorgen voor een rechtvaardige transitie van de sector landgebruik en bosbouw naar meer duurzaamheid, met volledige betrokkenheid van de sociale partners en relevante middenveldorganisaties bij zowel de plannings- als de uitvoeringsfase, hetgeen ten goede zal komen aan bos- en landbeheerders, landbouwers, werknemers, het milieu en de samenleving in bredere zin. In het nationale beleid moet daarmee naar behoren rekening worden gehouden.

Amendement 32**Voorstel voor een verordening****Overweging 10 quinquies (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quinquies) Het belang van koolstofopslag in houtproducten wordt bepaald door de levensduur van deze producten, die kan variëren van een paar dagen voor een blaadje tot decennia of zelfs eeuwen voor een houten gebouw. Hoewel een houtproduct geen koolstofvoorraad vormt, hangt het daadwerkelijke voordeel van het oogsten van een boom af van de levensduur van het vervaardigde product, waarbij een vergelijking moet worden gemaakt met de bijdrage die het hout in het ecosysteem zou hebben geleverd als de boom niet was gekapt.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 33**Voorstel voor een verordening****Overweging 10 sexies (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 sexies) *De definitie van moeraslandbouw (of veenmoeraslandbouw) moet verder worden besproken om snel over te gaan op klimaatvriendelijkere landbouw op organische bodems en om ontwatering te stoppen en het natuurlijke waterniveau te herstellen.*

Amendement 34**Voorstel voor een verordening****Overweging 10 septies (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 septies) *In overeenstemming met de doelstelling van de Unie om tegen 2050 een toestand zonder netto ruimtebeslag te bereiken, moet de conversie van natuurlijke en landbouwgrond naar bouwgrond worden vermeden. Daarom moeten de lidstaten in hun bestemmingsplannen maatregelen opnemen die erop gericht zijn een eventuele vermindering van de hoeveelheid grond als gevolg van verstedelijking te compenseren.*

Amendement 35**Voorstel voor een verordening****Overweging 11**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11) Gezien de specifieke kenmerken van de sector **landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw** in elke lidstaat en het feit dat de lidstaten hun prestaties moeten verhogen om hun nationale bindende streefcijfers te verwezenlijken, moeten de lidstaten een reeks mogelijkheden tot flexibiliteit, waaronder het verhandelen van overschotten en de verlenging van bosspecifieke flexibiliteit, behouden zonder afbreuk te doen aan de milieu-integriteit van de doelstellingen.

(11) Gezien de specifieke kenmerken van de **LULUCF**-sector in elke lidstaat en het feit dat de lidstaten hun prestaties moeten verhogen om hun nationale bindende streefcijfers te verwezenlijken, moeten de lidstaten een reeks mogelijkheden tot flexibiliteit, waaronder het verhandelen van overschotten **tegen een minimumprijs** en de verlenging van bosspecifieke flexibiliteit, behouden zonder afbreuk te doen aan de milieu-integriteit van de doelstellingen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 36

Voorstel voor een verordening

Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (12) Doordat de huidige boekhoudregels na 2025 worden afgeschaft, moet worden voorzien in alternatieve bepalingen voor natuurlijke verstoringen zoals brand, plagen en stormen om onzekerheden als gevolg van natuurlijke processen of klimaatverandering in de sector **landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw** aan te pakken. In 2032 moeten de lidstaten kunnen beschikken over een flexibiliteitsmechanisme in verband met natuurlijke verstoringen, mits zij alle andere vormen van flexibiliteit waarover zij beschikken hebben uitgeput, passende maatregelen hebben getroffen om hun land minder kwetsbaar voor dergelijke verstoringen **te maken** en de Unie haar doelstelling voor 2030 voor de sector **landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw** heeft verwezenlijkt.

Amendement

- (12) Doordat de huidige boekhoudregels na 2025 worden afgeschaft, moet worden voorzien in alternatieve bepalingen voor natuurlijke verstoringen zoals brand, plagen en stormen om onzekerheden als gevolg van natuurlijke processen of **door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem** in de LULUCF-sector aan te pakken, **voor zover die niet konden worden voorzien of voorkomen, in het bijzonder door de tenuitvoerlegging van adaptatiemaatregelen**. In 2032 moeten de lidstaten kunnen beschikken over een flexibiliteitsmechanisme in verband met natuurlijke verstoringen, mits zij alle andere vormen van flexibiliteit waarover zij beschikken hebben uitgeput **en hebben aangetoond dat het resterende overschot direct verband houdt met de effecten van natuurlijke verstoringen of door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem**, passende maatregelen hebben getroffen om **voor meer natuurlijke koolstofputten te zorgen op een wijze die bijdraagt tot het vergroten van de biodiversiteit**, hun land minder kwetsbaar voor dergelijke verstoringen **hebben gemaakt** en de Unie haar doelstelling voor 2030 voor de LULUCF-sector heeft verwezenlijkt.

Amendement 37

Voorstel voor een verordening

Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (13) Na vaststelling van de bindende nationale jaarlijkse streefcijfers voor broeikasgasverwijderingen op basis van de gerapporteerde broeikasgasemissies en -verwijderingen vanaf 2026 moeten de voorschriften voor het verwezenlijken van die streefcijfers worden vastgesteld. De beginselen van Verordening (EU) 2018/842 moeten van overeenkomstige toepassing zijn, waarbij de sanctie voor het niet verwezenlijken daarvan als volgt moet worden berekend: 108 % van het verschil tussen het toegewezen streefcijfer en de gerapporteerde nettoverwijderingen in het desbetreffende jaar wordt opgeteld bij het door de lidstaat gerapporteerde broeikasgasemissiecijfer in het daaropvolgende jaar.

Amendement

- (13) Na vaststelling van de bindende nationale jaarlijkse streefcijfers voor broeikasgasverwijderingen op basis van de gerapporteerde broeikasgasemissies en -verwijderingen vanaf 2026 moeten de voorschriften voor het verwezenlijken van die streefcijfers worden vastgesteld. De beginselen van Verordening (EU) 2018/842 moeten van overeenkomstige toepassing zijn, waarbij de sanctie voor het niet verwezenlijken daarvan als volgt moet worden berekend: 108 % van het verschil tussen het toegewezen streefcijfer en de gerapporteerde nettoverwijderingen in het desbetreffende jaar wordt opgeteld bij het door de lidstaat gerapporteerde broeikasgasemissiecijfer in het daaropvolgende jaar. **De Commissie moet overeenkomstig de Verdragen alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de lidstaten de bepalingen van deze verordening naleven.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 38
Voorstel voor een verordening
Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(13 bis) *Publieke toetsing en toegang tot de rechter zijn essentiële onderdelen van de democratische waarden van de Unie en instrumenten om de rechtsstaat te vrijwaren. Het maatschappelijk middenveld speelt een essentiële rol als waakhond in de lidstaten en biedt belangrijke steun bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Green Deal. De lidstaten moeten waarborgen dat burgers en niet-gouvernementele organisaties toegang hebben tot de rechter om hun rechten te beschermen en inbreuken op de uitvoering van deze verordening op nationaal niveau aan te vechten. Om te waarborgen dat dat recht in alle lidstaten in dezelfde mate kan worden uitgeoefend, moet aan deze verordening een artikel betreffende toegang tot de rechter worden toegevoegd.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 39
Voorstel voor een verordening
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (14) Om te **zorgen voor eenvormige voorwaarden voor de uitvoering** van de **bepalingen van Verordening (EU) 2018/841 wat betreft** de vaststelling van de jaarlijkse streefcijfers voor de lidstaten, **moeten** aan de **Commissie uitvoeringsbevoegdheden** worden **toegekend**. **Die bevoegdheden moeten** worden **uitgeoefend** in **overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011** van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁷⁾.

⁽³⁷⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Amendement

- (14) Om **de in deze verordening vastgestelde vereisten nader te omschrijven, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze verordening door** de vaststelling van jaarlijkse streefcijfers voor de lidstaten **voor de LULUCF-sector, alsook de methode voor het bepalen van de technische correctie die moet worden toegevoegd aan de streefcijfers van de lidstaten en voor de evaluatie door onafhankelijke deskundigen, waarbij minimumcriteria worden gespecificeerd voor het opnemen van biodiversiteitsmonitoring in het landmonitorsysteem, en de vaststelling van een methode voor het beoordelen van het effect van door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden de nodige consultaties houdt, onder meer op deskundigen-niveau, en dat die consultaties worden gevoerd conform de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016 ^(36bis). Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.**

^(36bis) PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 40
Voorstel voor een verordening
Overweging 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 bis) In Europa worden nationale bosinventarissen gebruikt om informatie te verstrekken voor de beoordeling van de ecosysteemdiensten van bossen. Het systeem voor de monitoring van de bosinventaris verschilt van land tot land, aangezien elk land zijn eigen bosinventaris-systeem met zijn eigen methodologie heeft. De Commissie en de lidstaten moeten de indicatoren, definitie en de verschillende inventarissystemen harmoniseren en een consistent bosmonitoringsysteem voor de hele Unie tot stand brengen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 41

Voorstel voor een verordening

Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) Als gevolg van de wijziging van de op rapportage gebaseerde streefcijfers moeten de broeikasgasemissies en -verwijderingen nauwkeuriger worden geraamd. Bovendien moet overeenkomstig de mededeling van de Commissie over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030⁽³⁸⁾, de “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem⁽³⁹⁾, de EU-bosstrategie⁽⁴⁰⁾, de herziene Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁴¹⁾ en de mededeling van de Commissie “Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen — de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering”⁽⁴²⁾, land beter worden gemonitord, waarmee in de hele Unie wordt bijgedragen aan het beschermen en vergroten van de veerkracht van op de natuur gebaseerde koolstofverwijderingen. De monitoring en rapportage van emissies en verwijderingen moet worden verbeterd met behulp van geavanceerde technologieën die in het kader van Unieprogramma's zoals Copernicus beschikbaar zijn en digitale gegevens die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden verzameld, waarbij gebruik moet worden gemaakt van de gelijktijdige groene en digitale transitie.

⁽³⁸⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — De natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

Amendement

(16) Als gevolg van de wijziging van de op rapportage gebaseerde streefcijfers moeten de broeikasgasemissies en -verwijderingen nauwkeuriger worden geraamd **en gemeten**. Bovendien moet overeenkomstig de mededeling van de Commissie over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030⁽³⁸⁾, de “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem⁽³⁹⁾, **EU-bodemstrategie^(39bis)**, de EU-bosstrategie⁽⁴⁰⁾, de **mededeling van de Commissie over duurzame koolstofcycli^(40bis)**, de **geactualiseerde EU-strategie voor de bio-economie^(40ter)**, de herziene Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁴¹⁾ en de mededeling van de Commissie “Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen — de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering”⁽⁴²⁾, land beter worden gemonitord, waarmee in de hele Unie wordt bijgedragen aan het beschermen en vergroten van de veerkracht van op de natuur gebaseerde koolstofverwijderingen, **en het stimuleren van synergieën tussen het klimaat- en biodiversiteitsbeleid van de Unie**. De monitoring **per satelliet en ter plaatse** en de rapportage van emissies en verwijderingen moet worden verbeterd met behulp van geavanceerde technologieën die in het kader van Unieprogramma's zoals Copernicus beschikbaar zijn en **met volledige gebruikmaking van al bestaande hulpmiddelen zoals Lucas-onderzoeken (Land use/cover area frame statistical survey; Statistisch kaderonderzoek naar landgebruik en bodembedekking)**, en digitale gegevens die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden verzameld, waarbij gebruik moet worden gemaakt van de gelijktijdige groene en digitale transitie. **In dat verband moet de Commissie de lidstaten helpen om vanaf 2026 de methode van niveau 3 toe te passen om de consistentie en transparantie van de gegevens te waarborgen, en moet zij blijven werken aan geospatiale GIS-gegevens op Unieniveau.**

⁽³⁸⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — De natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst	Amendement
(40) [...]	(39bis) <i>Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — EU-bodemstrategie voor 2030: profiteren van de voordelen van een gezonde bodem voor mens, voedsel, natuur en klimaat (COM(2021)0699).</i>
(41) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).	(40) [...]
(42) COM(2021)0082.	(40bis) <i>Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over duurzame koolstofcycli (COM(2021)0800).</i>
	(40ter) <i>Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Een duurzame bio-economie voor Europa: versterking van de verbinding tussen economie, samenleving en milieu (COM(2018)0673).</i>
	(41) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).
	(42) COM(2021)0082.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening

Overweging 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	Amendement
	(16 bis) <i>Om de verbintenissen in het kader van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 en de nieuwe EU-bosbouwstrategie voor 2030 na te komen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen tot wijziging van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 om nieuwe landcategorieën toe te voegen aan die welke vallen onder het systeem voor de monitoring van beschermde landgebruikseenheden en die welke vallen onder het systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden die worden hersteld.</i>

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 43

Voorstel voor een verordening

Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (17) **De verwachte** veranderingen in **het gebruik van het mariene en zoetwatermilieu**, bijvoorbeeld als gevolg van de geplande uitbreiding van offshore-energie, de mogelijke verhoging van de aquacultuurproductie en de steeds sterkere natuurbescherming om de doelstellingen van de EU-biodiversiteitsstrategie te verwezenlijken, **zullen van invloed zijn op de emissie en vastlegging van broeikasgassen**. Deze emissies en verwijderingen zijn niet opgenomen in de standaardrapportagetabellen van het UNFCCC. Na goedkeuring van de verslagleggingsmethode overweegt de Commissie bij het uitvoeren van de evaluatie overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening **verslag uit te brengen over de vooruitgang, de haalbaarheid van de analyse en de effecten van uitbreiding van de verslaglegging naar het mariene en zoetwatermilieu** op basis van het meest recente wetenschappelijke bewijsmateriaal over deze fluxen.

Amendement

- (17) **Antropogene veranderingen in broeikasgasemissies en -verwijderingen in mariene, kust- en zoetwaterecosystemen kunnen aanzienlijk zijn en zullen naar verwachting in de toekomst variëren als gevolg van veranderingen in het gebruik**, bijvoorbeeld als gevolg van de geplande uitbreiding van offshore-energie, de mogelijke verhoging van de aquacultuurproductie en de steeds sterkere natuurbescherming **die nodig zijn** om de doelstellingen van de EU-biodiversiteitsstrategie te verwezenlijken. **Wetlands aan de kust zijn van specifiek belang voor de biodiversiteit van de Unie alsook voor de ultraperifere gebieden en ecosystemen die betrokken zijn bij het extern optreden van de Unie, en kunnen belangrijke reducties van broeikasgasemissies opleveren als zogenoemde “blauwe koolstofecosystemen”**. Deze emissies en verwijderingen zijn niet opgenomen in de standaardrapportagetabellen van het UNFCCC. Na goedkeuring van de verslagleggingsmethode overweegt de Commissie bij het uitvoeren van de evaluatie overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze verordening, **het toepassingsgebied van deze verordening uit te breiden naar broeikasgasemissies en -verwijderingen uit mariene, kust- en zoetwaterecosystemen, met inbegrip van wetlands in delta's**, op basis van het meest recente wetenschappelijke bewijsmateriaal over deze fluxen **en de oorzaken ervan, en past zij op die emissies specifieke streefcijfers toe**.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening

Overweging 17 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (17 bis) **De LULUCF-verordening moet in overeenstemming worden gebracht met artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs en de uitkomst van de klimaatop in Glasgow en moet dubbel telling voorkomen. Tegelijk moeten de Unie en de lidstaten internationale partners en derde partijen in de context van de komende VN-conferenties inzake klimaatverandering en in andere internationale verbanden aanmoedigen om eveneens aanvullende maatregelen te nemen in de LULUCF-sector.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 47**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 1 — alinea 1 — punt d ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d ter) verbintenissen van de betrokken instellingen van de Unie en de lidstaten om de nodige maatregelen te nemen om nettobroeikasgasverwijderingen in de LULUCF-sector vanaf 2031 te verbeteren teneinde bij te dragen tot artikel 5, lid 1, van de Overeenkomst van Parijs en te zorgen voor een duurzame en voorspelbare bijdrage op de lange termijn van natuurlijke putten aan de doelstelling van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en daarna negatieve emissies te bewerkstelligen, zoals bepaald in Verordening (EU) 2021/1119;

Amendement 48**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 1 — alinea 1 — punt e

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

e) de toezeggingen van de lidstaten om de nodige maatregelen te nemen die bijdragen aan de collectieve verwezenlijking van klimaatneutraliteit in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in de Unie in 2035, met inbegrip van niet-CO₂-emissies afkomstig van landbouw.”.

Schrappen**Amendement 49****Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 2**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 2 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Deze verordening is eveneens van toepassing op emissies en verwijderingen van de in deel A van bijlage I vermelde broeikasgassen, zoals gerapporteerd overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999, die zich in de periode vanaf 2031 op het grondgebied van de lidstaten voordoen in een van de in lid 2, punten a) tot en met j), vermelde categorieën land en in een van de volgende sectoren:

Schrappen

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- a) *darmgisting;*
- b) *mestbeheer;*
- c) *rijstteelt;*
- d) *landbouwgrond;*
- e) *verplicht afbranden van savannes;*
- f) *verbranding van landbouwresten op het veld;*
- g) *bekalking;*
- h) *toediening van ureum;*
- i) *andere koolstofhoudende meststoffen;*
- j) *overige.*”.

Amendementen 97 en 50cp

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het streefcijfer van de Unie voor nettobroeikasgasverwijderingen in 2030 bedraagt 310 miljoen ton CO₂-equivalent als som van de overeenkomstig lid 3 van dit artikel vastgestelde streefcijfers voor de lidstaten, en wordt gebaseerd op de gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018.

Amendement

2. Het streefcijfer van de Unie voor nettobroeikasgasverwijderingen in 2030 **in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw** bedraagt **ten minste** 310 miljoen ton CO₂-equivalent als som van de overeenkomstig lid 3 van dit artikel vastgestelde streefcijfers voor de lidstaten, en wordt gebaseerd op de gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2016, 2017 en 2018. **Dit streefcijfer wordt verder verhoogd door aanvullende maatregelen en initiatieven op het niveau van de Unie ter ondersteuning van koolstoflandbouw. Dergelijke maatregelen en initiatieven, alsook de methodologie voor de berekening en verdeling van de streefcijfers over de lidstaten, vullen deze verordening één jaar na de inwerkingtreding van deze wetgeving aan.**

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

In elk jaar van de periode van 2026 tot en met 2030 zorgt elke lidstaat ervoor, rekening houdend met de flexibiliteit geboden door **de artikelen 12, 13** en 13 ter, dat de jaarlijkse som van zijn broeikasgasemissies en -verwijderingen op zijn grondgebied in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën over land niet hoger is dan de grenswaarde die is vastgesteld aan de hand van een lineair traject dat in 2030 uitkomt op het voor die lidstaat in bijlage II bis vastgestelde streefcijfer. Het lineair traject van een lidstaat begint in 2022.

Amendement

In elk jaar van de periode van 2026 tot en met 2030 zorgt elke lidstaat ervoor, rekening houdend met de flexibiliteit geboden door **artikel 12 en artikel 13** ter, dat de jaarlijkse som van zijn broeikasgasemissies en -verwijderingen op zijn grondgebied in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën over land niet hoger is dan de grenswaarde die is vastgesteld aan de hand van een lineair traject dat in 2030 uitkomt op het voor die lidstaat in bijlage II bis vastgestelde streefcijfer. Het lineair traject van een lidstaat begint in 2022.

Amendement 51

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie stelt **uitvoeringshandelingen** vast met voor elk jaar in de periode van 2026 tot en met 2029 de jaarlijkse streefcijfers op basis van het lineaire traject voor nettobroeikasgasverwijderingen voor elke lidstaat in tonnen CO₂-equivalent. Deze nationale trajecten worden gebaseerd op de door elke lidstaat gerapporteerde gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023. De waarde van **de** 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen als som van de in bijlage II bis vastgestelde streefcijfers voor de lidstaten kan in geval van wijziging van de methodologie door de lidstaten aan een technische correctie worden onderworpen. De methode voor de bepaling van de aan de streefcijfers van de lidstaten toe te voegen technische correctie wordt vastgesteld in dergelijke **uitvoeringshandelingen**. Voor de toepassing van die **uitvoeringshandelingen** verricht de Commissie een algehele evaluatie van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende recentste nationale inventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023.

Amendement

3. De Commissie stelt **overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen tot aanvulling van deze verordening** vast met voor elk jaar in de periode van 2026 tot en met 2029 de jaarlijkse streefcijfers **voor de LULUCF-sector** op basis van het lineaire traject voor nettobroeikasgasverwijderingen voor elke lidstaat in tonnen CO₂-equivalent. Deze nationale trajecten worden gebaseerd op de door elke lidstaat gerapporteerde gemiddelde broeikasgasinventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023. De waarde van **ten minste** 310 miljoen ton CO₂-equivalent nettoverwijderingen als som van de in bijlage II bis vastgestelde streefcijfers voor de lidstaten kan in geval van wijziging van de methodologie door de lidstaten aan een technische correctie worden onderworpen, **onder voorbehoud van een evaluatie door onafhankelijke deskundigen waarin de noodzaak en evenredigheid van de technische correctie wordt bevestigd op basis van de verhoogde nauwkeurigheid van de gemonitorde en gerapporteerde gegevens**. De methode voor de bepaling van de aan de streefcijfers van de lidstaten toe te voegen technische correctie **en voor de evaluatie door onafhankelijke deskundigen** wordt vastgesteld in dergelijke **gedelegeerde handelingen en openbaar gemaakt**. Voor de toepassing van die **gedelegeerde handelingen** verricht de Commissie een algehele evaluatie van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende recentste nationale inventarisgegevens voor de jaren 2021, 2022 en 2023.

Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 16 bis bedoelde onderzoeksprocedure.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 108**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. *Indien lidstaten hun streefcijfers willen overtreffen, worden zij daartoe aangemoedigd.*

Amendement 53**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 ter. *De betrokken instellingen van de Unie en de lidstaten nemen de nodige maatregelen op Unie- en nationaal niveau om de nettobroeikasgasverwijderingen in de LULUCF-sector vanaf 2031 te blijven vergroten, teneinde bij te dragen tot de uitvoering van artikel 5, lid 1, van de Overeenkomst van Parijs en te zorgen voor een duurzame en voorspelbare bijdrage op de lange termijn van natuurlijke putten aan de doelstelling van de Unie om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en daarna negatieve emissies te bewerkstelligen, zoals bepaald in Verordening (EU) 2021/1119.*

Uiterlijk op 1 januari 2025 dient de Commissie, rekening houdend met het advies van de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering en de broeikasgasbegroting van de Unie als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119, en op basis van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen die de lidstaten uiterlijk op 30 juni 2024 overeenkomstig artikel 14, lid 2, van Verordening (EU) 2018/1999 hebben ingediend, een voorstel tot wijziging van deze verordening in om ten minste voor 2035, 2040, 2045 en 2050 streefcijfers voor de Unie en de lidstaten vast te stellen voor nettobroeikasgasverwijderingen in de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 54

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. **Het doel is dat de in artikel 2, lid 3, punten a) tot en met j), genoemde sectoren uiterlijk in 2035 broeikasgasneutraal zijn, en dat de Unie daarna negatieve emissies realiseert. De Unie en de lidstaten nemen de nodige maatregelen om de collectieve verwezenlijking van de doelstelling voor 2035 mogelijk te maken. De Commissie doet uiterlijk op 31 december 2025 en op basis van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen die elke lidstaat overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 uiterlijk op 30 juni 2024 indient voorstellen voor de bijdrage van iedere lidstaat aan de netto-emissiereductie.**

Amendement

4. Uiterlijk op 31 december **2024 dient de Commissie**, op basis van de geïntegreerde nationale **voortgangsverslagen inzake energie en klimaat en de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen die elke lidstaat** overeenkomstig **de artikelen 14 en 17** van Verordening (EU) 2018/1999 uiterlijk op **die datum indient, en rekening houdend met het advies van de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering en de broeikasgasbegroting van de Unie als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de vooruitgang die is geboekt met het verhogen van de nettobroeikasgasverwijderingen uit bouwland, grasland en wetlands die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen, en met de vermindering van de broeikasgasemissies van de landbouw die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/842 vallen, en beoordeelt zij of de huidige trends en toekomstprognoses stroken met de doelstelling om broeikasgasemissiereducties op lange termijn in alle sectoren te verwezenlijken overeenkomstig de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en de tussentijdse klimaatstreefcijfers van de Unie die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119.**

Dat verslag bevat een effectbeoordeling waarin opties worden verkend, met inbegrip van nationale streefcijfers om ervoor te zorgen dat elke sector en elke lidstaat een billijke bijdrage levert aan de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en de tussentijdse klimaatstreefcijfers van de Unie die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119, rekening houdend met de doelstellingen van de geactualiseerde strategie voor de bio-economie 2018, duurzame lokale voedselproductie en voedselzekerheid, de “van boer tot bord”-strategie, de biodiversiteitsstrategie en de toekomstige wetgeving inzake duurzame voedselssystemen, waarin de synergieën en compromissen bij het versneld vervangen van fossiele brandstoffen door product van biologische oorsprong worden beoordeeld en waarin de effecten tot op het niveau van de landbouwbedrijven worden beoordeeld.

Naar aanleiding van dat verslag dient de Commissie wetgevingsvoorstellen in indien zij dat passend acht om ervoor te zorgen dat alle sectoren bijdragen overeenkomstig de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en de tussentijdse klimaatstreefcijfers van de Unie die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 55**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 — lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. Wanneer zij maatregelen nemen om hun nationale streefcijfers als bedoeld in lid 2 te halen, houden de lidstaten rekening met het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”, de minimumgaranties in de zin van de artikelen 17 en 18 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ^(1 bis) en de beginselen die zijn vastgelegd in de Europese pijler van sociale rechten. De Commissie vaardigt richtsnoeren uit om gemeenschappelijke regels en methodologieën te specificeren om de in dit lid genoemde doelstelling te verwezenlijken. De Commissie is ook bevoegd overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze verordening met minimumcriteria voor de opname van biodiversiteitsmonitoring in landmonitoringsystemen.

^(1 bis) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

Amendement 57**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 4 bis

Financiële steun en een rechtvaardige transitie voor meer mitigatie- en adaptatiemaatregelen in de LULUCF-sector

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Uiterlijk op ... [vier maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met een beoordeling van de beschikbaarheid en consistentie van alle bestaande financieringsinstrumenten van de Unie om meer mitigatie- en adaptatiemaatregelen in de LULUCF-sector te nemen teneinde overeenkomstig artikel 4, lid 4 bis, bij te dragen tot de verwezenlijking van de overeenkomstig artikel 4, lid 3, vastgestelde streefcijfers. In dat verslag doet de Commissie, indien van toepassing, aanbevelingen aan de lidstaten over de wijze waarop hun strategische GLB-plannen krachtens artikel 120 van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad moeten worden gewijzigd om grond- en boseigenaren of -beheerders de nodige op maat gesneden financiële steun te verlenen om overeenkomstig artikel 4, lid 4 bis, de krachtens artikel 4, lid 3, vastgestelde streefcijfers te halen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan het bevorderen van ecosysteemgerichte benaderingen in bossen, op landbouwgrond en bij agrobosbouw. In die aanbevelingen wordt rekening gehouden met de noodzaak om ervoor te zorgen dat de verwijderingen die door dergelijke financiële steun worden gegenereerd, permanent zijn, en met het risico dat die verwijderingen op enig moment, per ongeluk of opzettelijk, in de atmosfeer vrijkomen.

2. Wanneer lidstaten overheidsinkomsten uit de veiling van EU-ETS-emissierechten in het kader van Richtlijn 2003/87/EG gebruiken ter ondersteuning van klimaatmitigatie- en -adaptatiemaatregelen die grond- en boseigenaren of -beheerders nemen om overeenkomstig artikel 4, lid 4 bis, de krachtens artikel 4, lid 3, vastgestelde streefcijfers te halen, wordt prioriteit gegeven aan het bevorderen van ecosysteemgerichte benaderingen in bossen en op landbouwgrond. De projecten worden geselecteerd op basis van objectieve, wetenschappelijk onderbouwde en transparante gemeenschappelijke criteria en belonen praktijken waarvan de klimaat- en milieuvordelen wetenschappelijk zijn aangetoond en die leiden tot een duurzame en langdurige toename van de koolstofvastlegging in bodems en biomassa, en waarbij gunstige maatschappelijke neveneffecten worden gewaarborgd.

3. Voor de toepassing van lid 3 stelt de Commissie richtsnoeren vast met gemeenschappelijke criteria voor de selectie van projecten, onder meer op basis van bestaande, door de Commissie vastgestelde richtsnoeren. Alvorens die richtsnoeren vast te stellen, raadpleegt de Commissie de in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 bedoelde Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering alsook het maatschappelijk middenveld en de relevante belanghebbenden.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4. Uiterlijk op 31 december 2022 dient de Commissie indien nodig een wetgevingsvoorstel in om een regelgevingskader vast te stellen voor de certificering van wetenschappelijk onderbouwde, duurzame, betrouwbare en permanente koolstofverwijderingen, onder meer door middel van koolstoflandbouwpraktijken, die de milieu-integriteit waarborgen en de ecologische beginselen in acht nemen die bevorderlijk zijn voor de biodiversiteit.

5. Uiterlijk op ... [twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening], en vervolgens om de twee jaar, evalueren de lidstaten de sociale en arbeidseffecten, onder meer op het gebied van gendergelijkheid en arbeidsomstandigheden, op zowel nationaal als regionaal niveau, die de in deze verordening vastgestelde verplichtingen hebben in elk van de onder artikel 2 vallende landcategorieën en sectoren.”.

Amendement 58

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 ter (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 5 — lid 1

Bestaande tekst

Amendement

1. Iedere lidstaat zorgt voor het opstellen en bijhouden van een boekhouding waarin de emissies en verwijderingen afkomstig van de in artikel 2 genoemde boekhoudcategorieën voor land correct worden weerspiegeld. De lidstaten garanderen dat hun boekhouding en andere gegevens die in het kader van deze verordening worden verstrekt nauwkeurig, volledig, consistent, vergelijkbaar en transparant zijn. De lidstaten geven emissies met een plusteken (+) en verwijderingen met een minteken (–) aan.

(3 ter) **Artikel 5, lid 1, wordt vervangen door:**

“1. Iedere lidstaat zorgt voor het opstellen en bijhouden van een boekhouding waarin de emissies en verwijderingen afkomstig van de in artikel 2 genoemde boekhoudcategorieën voor land correct worden weerspiegeld. De lidstaten garanderen dat hun boekhouding en andere gegevens die in het kader van deze verordening worden verstrekt nauwkeurig, volledig, consistent, **publiekelijk toegankelijk**, vergelijkbaar en transparant zijn. De lidstaten geven emissies met een plusteken (+) en verwijderingen met een minteken (–) aan.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 59

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 quater (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 5 — lid 4

Bestaande tekst

4. De lidstaten nemen in hun boekhoudingen voor elke boekhoudcategorie voor land alle wijzigingen in de koolstofvoorraad van de in bijlage I, deel B, opgesomde koolstofreservoirs op. De lidstaten kunnen ervoor kiezen om wijzigingen in de koolstofvoorraad van koolstofreservoirs niet in hun boekhoudingen op te nemen, op voorwaarde dat het koolstofreservoir geen bron is. Die optie om de wijzigingen in de koolstofvoorraad niet in de boekhoudingen op te nemen, geldt evenwel niet met betrekking tot de koolstofreservoirs van bovengrondse biomassa, dood hout en geogoste houtproducten in de boekhoudcategorie beheerde bosgrond.

Amendement

(3 quater) In artikel 5 wordt lid 4 vervangen door:

“4. De lidstaten nemen in hun boekhoudingen voor elke boekhoudcategorie voor land alle wijzigingen in de koolstofvoorraad van de in bijlage I, deel B, opgesomde koolstofreservoirs op. De lidstaten kunnen ervoor kiezen om wijzigingen in de koolstofvoorraad van koolstofreservoirs niet in hun boekhoudingen op te nemen, op voorwaarde dat het koolstofreservoir geen bron is. Die optie om de wijzigingen in de koolstofvoorraad niet in de boekhoudingen op te nemen, geldt evenwel niet met betrekking tot de koolstofreservoirs van bovengrondse biomassa, **koolstof in minerale en organische bodems**, dood hout en geogoste houtproducten in de boekhoudcategorie beheerde bosgrond.”

Amendement 60

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 quinquies (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 5 — lid 4 — alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 quinquies) Aan artikel 5, lid 4, wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Uiterlijk één jaar na ... [de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] stelt de Commissie een gedeelde handeling vast tot vaststelling van een herijkte waarde van de koolstofvoorraad voor de belangrijkste categorieën primaire bossen en old-growth-bossen van de Unie in de categorie beheerde bosgrond op basis van de gemeten gegevens.

De Commissie gebruikt datasets die zijn verstrekt door afgeronde of nog lopende onderzoeksprojecten voor relevante primaire bossen en old-growth-bossen en zij gebruikt andere instrumenten van de Unie om projecten te financieren voor bostypen die gegevenslacunes vertonen. Indien relevant kan hiertoe een gespecialiseerde oproep worden opgesteld in het kader van EU-missies van Horizon Europa in verband met de mitigatie van en aanpassing aan de klimaatverandering.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 61**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 sexies (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 5 — lid 5 bis (nieuw)

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement***(3 sexies) In artikel 5 wordt het volgende lid ingevoegd:**

“5 bis. De verzameling van gegevens zal verder worden versterkt door geharmoniseerde monitoring in de hele Unie van de ontwikkeling van de hoeveelheid organische koolstof in de bodem en de factoren die de staat van de bodem en de koolstofvoorraden beïnvloeden aan de hand van de jaarlijkse, door de betrokken diensten van de Europese Commissie uitgevoerd Lucas-onderzoeken (Land use/cover area frame statistical survey; Statistisch kaderonderzoek naar landgebruik en bodembedekking).”

Amendement 62**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 — punt a**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 9 — titel

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

“Koolstofopslagproducten;”

Duurzame koolstofopslagproducten;**Amendement 63****Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 — punt b**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 9 — lid 2

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

2. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast om lid 1 van dit artikel en bijlage V te wijzigen door nieuwe categorieën **koolstofopslagproducten, met inbegrip van** geogste houtproducten, met een koolstofvastleggingseffect toe te voegen, **op grond van** de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert, en die de milieu-integriteit waarborgen.

2. De Commissie stelt overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast om lid 1 van dit artikel en bijlage V te wijzigen door nieuwe categorieën geogste houtproducten met een koolstofvastleggingseffect toe te voegen, **mits de methoden voor nieuwe categorieën wetenschappelijk onderbouwd, transparant en verifieerbaar zijn, dubbel telling voorkomen en gebaseerd zijn op** de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert, en die de milieu-integriteit waarborgen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 64

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 7 — punt b bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 9 — lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) het volgende lid wordt ingevoegd:

“2 bis. Binnen zes maanden na de inwerkingtreding van een wetgevingshandeling betreffende een regelgevingskader van de Unie voor de certificering van koolstofverwijderingen op basis van wetenschappelijk onderbouwde eisen en boekhoudregels in termen van meetkwaliteit, monitoringnormen, rapportageprotocollen en verificatiemiddelen, waarbij de milieu-integriteit wordt gewaarborgd en negatieve gevolgen voor de biodiversiteit en ecosystemen worden voorkomen, en indien nieuwe IPCC-richtsnoeren zijn aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC of de Conferentie van de Partijen waarin de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs bijeenkomen, dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de mogelijke voordelen en compromissen in termen van klimaatmitigatie, adaptatie en biodiversiteitsbescherming van de opnemings van op duurzame wijze verkregen langlevende biogebaseerde koolstofopslagproducten die een netto positief koolstofvastleggingseffect hebben op basis van een levenscyclusbeoordeling, met inbegrip van het effect op landgebruik en verandering in landgebruik in verband met meer oogsten, en op voorwaarde dat de beschikbare gegevens wetenschappelijk onderbouwd, transparant en verifieerbaar zijn. Het verslag van de Commissie kan indien nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om deze verordening dienovereenkomstig te wijzigen, waarbij de milieu-integriteit wordt gewaarborgd, dubbeltelling wordt voorkomen en ervoor wordt gezorgd dat natuurlijke hulpbronnen zo lang mogelijk worden gebruikt en gerecycleerd en in elke fase voor de meest waardevolle doeleinden worden gebruikt. De Commissie houdt er tevens rekening mee dat de levenscyclus van koolstofopslagproducten geen ernstige afbreuk mag doen aan andere milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 65

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 — punt a bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 11 — lid - 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) vóór lid 1 wordt het volgende lid ingevoegd:

“-1. Indien de Commissie constateert dat een lidstaat twee jaar na elkaar zijn in artikel 4, lid 3, vastgestelde jaarlijkse doelstelling niet heeft gehaald, doet zij die lidstaat aanbevelingen met passende aanvullende maatregelen in de LU-LUCF-sector om die situatie te verhelpen. De Commissie maakt dergelijke aanbevelingen openbaar. De Commissie kan die lidstaat ook aanvullende technische ondersteuning bieden.

Indien overeenkomstig de eerste alinea aanbevelingen worden gedaan, wijzigt de betrokken lidstaat binnen zes maanden na ontvangst van de aanbevelingen zijn nationale energie- en klimaatplan en langetermijnstrategie als bedoeld in de artikelen 3 en 15 van Verordening (EU) 2018/1999 om aanvullende passende maatregelen vast te stellen, rekening houdend met de aanbevelingen van de Commissie. Die maatregelen worden naar behoren gemotiveerd en onderbouwd.

De betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van het herziene nationale energie- en klimaatplan en de herziene langetermijnstrategie, vergezeld van een verklaring waarin wordt uiteengezet hoe de voorgestelde herziening de niet-naleving van de jaarlijkse streefcijfers zal verhelpen en hoe met de aanbevelingen van de Commissie rekening is gehouden.

Indien de betrokken lidstaat geen gevolg geeft aan de aanbevelingen van de Commissie, overweegt de Commissie de nodige maatregelen te nemen overeenkomstig de Verdragen.”

Amendement 66

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 — punt b

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 11 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. **Een lidstaat** kan gebruikmaken van:

a) de algemene flexibiliteit als bedoeld in artikel 12, en

1. **Onverminderd lid - 1** kan **een lidstaat** gebruikmaken van:

a) de algemene flexibiliteit als bedoeld in artikel 12, en

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) om de **toezegging** in artikel 4 na te komen, de flexibiliteit voor beheerde bosgrond als bedoeld in **de artikelen** 13 en 13 ter.

b) om de **toezeggingen en streefcijfers als bedoeld** in artikel 4 na te komen, de flexibiliteit voor beheerde bosgrond als bedoeld in **artikel** 13 en **het mechanisme als bedoeld in artikel** 13 ter.

Finland kan, naast de in de eerste alinea, punten a) en b), bedoelde flexibiliteit, overeenkomstig artikel 13 bis gebruikmaken van aanvullende compensaties.

Finland kan, naast de in de eerste alinea, punten a) en b), bedoelde flexibiliteit, overeenkomstig artikel 13 bis gebruikmaken van aanvullende compensaties.

Amendement 67

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 — punt b bis (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 11 — lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. Indien een lidstaat niet aan de in artikel 7, lid 1, onder d bis), van Verordening (EU) nr. 525/2013 vastgestelde voorschriften inzake bewaking voldoet, verbiedt de uit hoofde van artikel 20 van Richtlijn 2003/87/EG benoemde centrale administrateur (“de centrale administrateur”) deze lidstaat tijdelijk het verrichten van overdrachten **of overboekingen** krachtens artikel 12, **leden 2 en 3**, van deze verordening of het gebruik van de flexibiliteit voor beheerde bosgrond krachtens artikel 13 van deze verordening.

b bis) lid 2 wordt vervangen door:

“2. Indien een lidstaat niet aan de in artikel 7, lid 1, onder d bis), van Verordening (EU) nr. 525/2013 vastgestelde voorschriften inzake bewaking voldoet, verbiedt de uit hoofde van artikel 20 van Richtlijn 2003/87/EG benoemde centrale administrateur (“de centrale administrateur”) deze lidstaat tijdelijk het verrichten van overdrachten krachtens artikel 12, **lid 2**, van deze verordening of het gebruik van de flexibiliteit voor beheerde bosgrond krachtens artikel 13 van deze verordening.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 68

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 10 — punt -a (nieuw)

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 12 — lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. Voor zover in een lidstaat de totale hoeveelheid verwijderingen de totale hoeveelheid emissies overstijgt **en na aftrekking van de hoeveelheden waarmee uit hoofde van artikel 7 van Verordening (EU) 2018/842, rekening wordt gehouden, kan deze** lidstaat de **overgebleven** hoeveelheid verwijderingen aan een andere lidstaat **overdragen**. Met de overgedragen hoeveelheid wordt rekening gehouden bij de beoordeling of de ontvangende lidstaat zijn toezegging krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt.

-a) lid 2 wordt vervangen door:

“2. Voor zover in een lidstaat de totale hoeveelheid verwijderingen de totale hoeveelheid emissies overstijgt **voor de periode van 2021 tot en met 2025, of voor zover de nettobroeikasgasverwijderingen in een lidstaat zijn in artikel 4, lid 3, vastgestelde jaarlijkse streefcijfer overschrijden, mag die** lidstaat de **resterende** hoeveelheid verwijderingen **overdragen** aan een andere lidstaat, **mits de ontvangende lidstaat een bijdrage betaalt die ten minste gelijk is aan het gemiddelde van de slotprijzen van EU-ETS-emissierechten op het gemeenschappelijke veilingplatform gedurende het jaar waarop de overdracht van toepassing is.** Met de overgedragen hoeveelheid wordt rekening gehouden bij de beoordeling of de ontvangende lidstaat zijn toezegging **en streefcijfers** krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt.”

Amendement 69

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 10 — punt b

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 12 — lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5. De lidstaten **kunnen gebruikmaken van de** opbrengsten van de in lid 2 bedoelde overdrachten **om de klimaatverandering** in de Unie of in derde landen **aan te pakken**, en stellen de Commissie **ervan in kennis als zij dergelijke acties ondernemen.**

5. De lidstaten **gebruiken alle** opbrengsten van de in lid 2 bedoelde overdrachten **voor de financiering van klimaatmitigatie- en -adaptatiemaatregelen in de LULUCF-sector** in de Unie of in derde landen, **met inbegrip van ecosysteemgerichte benaderingen, met inachtneming van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” en de minimumgaranties als bedoeld in respectievelijk de artikelen 17 en 18 van Verordening (EU) 2020/852.** De lidstaten stellen de Commissie **in kennis van het gebruik van die opbrengsten en de ondernomen acties in de verslagen als bedoeld in artikel 19 van Verordening (EU) 2018/1999.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 70**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 11**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 13

Flexibiliteit voor beheerde bosgrond

1. Indien in een lidstaat in de periode van 2021 tot en met 2025 de totale hoeveelheid emissies in de in artikel 2, lid 1, genoemde boekhoudcategorieën voor land de totale hoeveelheid verwijderingen [als geboekt overeenkomstig deze verordening] daaruit overstijgt, kan die lidstaat de in dit artikel vastgestelde flexibiliteit voor beheerde bosgrond gebruiken om aan artikel 4, lid 1, te voldoen.

2. Indien in de periode van 2021 tot en met 2025 het resultaat van de berekening bedoeld in artikel 8, lid 1, een positief cijfer is, heeft de betrokken lidstaat het recht de uit de berekening resulterende emissies te compenseren op voorwaarde dat:

a) de lidstaat, in zijn overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende strategie, lopende of specifieke geplande maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van uit bossen bestaande putten en reservoirs; en

b) de totale hoeveelheid emissies in de Unie de totale hoeveelheid verwijderingen in de in artikel 2, lid 1, van de deze verordening bedoelde boekhoudcategorieën voor land in de periode van 2021 tot en met 2025, niet overstijgt.

Bij het beoordelen of binnen de Unie de totale hoeveelheid emissies de totale hoeveelheid verwijderingen als bedoeld in de eerste alinea, punt b), overstijgt, zorgt de Commissie ervoor dat dubbel telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij gebruikmaking van de in artikel 12 van deze verordening en in artikel 7, lid 1, en artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 vastgelegde flexibiliteit.

Amendement

Artikel 13

Flexibiliteit voor beheerde bosgrond

1. Indien in een lidstaat in de periode van 2021 tot en met 2025 de totale hoeveelheid emissies in de in artikel 2, lid 1, genoemde boekhoudcategorieën voor land de totale hoeveelheid verwijderingen [als geboekt overeenkomstig deze verordening] daaruit overstijgt, kan die lidstaat de in dit artikel vastgestelde flexibiliteit voor beheerde bosgrond gebruiken om aan artikel 4, lid 1, te voldoen.

2. Indien in de periode van 2021 tot en met 2025 het resultaat van de berekening bedoeld in artikel 8, lid 1, een positief cijfer is, heeft de betrokken lidstaat het recht de uit de berekening resulterende emissies te compenseren op voorwaarde dat:

a) de lidstaat, in zijn overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende strategie, lopende of specifieke geplande maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van uit bossen bestaande putten en reservoirs **op een wijze die de biodiversiteit helpt vergroten en het land minder kwetsbaar helpt te maken voor natuurlijke verstoringen**; en

a bis) de lidstaat Richtlijn 92/43/EEG (*) van de Raad en Richtlijn 2009/147/EG () van het Europees Parlement en de Raad in acht neemt; en**

b) de totale hoeveelheid emissies in de Unie de totale hoeveelheid verwijderingen in de in artikel 2, lid 1, van de deze verordening bedoelde boekhoudcategorieën voor land in de periode van 2021 tot en met 2025, niet overstijgt.

Bij het beoordelen of binnen de Unie de totale hoeveelheid emissies de totale hoeveelheid verwijderingen als bedoeld in de eerste alinea, punt b), overstijgt, zorgt de Commissie ervoor dat dubbel telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij gebruikmaking van de in artikel 12 van deze verordening en in artikel 7, lid 1, en artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 vastgelegde flexibiliteit.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De in lid 2 bedoelde compensatie mag alleen betrekking hebben op putten geboekt als emissies tegen het referentieniveau voor bossen van die lidstaat en mag niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de desbetreffende lidstaat, als vermeld in bijlage VII voor de periode van 2021 tot en met 2025.

4. De lidstaten dienen bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen in bij de Commissie, berekend overeenkomstig bijlage VI, om in aanmerking te komen voor compensatie van resterende putten geboekt als emissies tegen hun referentieniveau voor bossen tot het volledige bedrag van ongebruikte compensatie door andere lidstaten, als vermeld in bijlage VII voor de periode van 2021 tot en met 2025. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de hoeveelheid ongebruikte compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie evenredig over de desbetreffende lidstaten verdeeld.”

Amendement

3. De in lid 2 bedoelde compensatie mag alleen betrekking hebben op putten geboekt als emissies tegen het referentieniveau voor bossen van die lidstaat en mag niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de desbetreffende lidstaat, als vermeld in bijlage VII voor de periode van 2021 tot en met 2025.

4. De lidstaten dienen bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen in bij de Commissie, berekend overeenkomstig bijlage VI, **alsook de maatregelen die zij van plan zijn vast te stellen om soortgelijke effecten in de toekomst te voorkomen of te beperken**, om in aanmerking te komen voor compensatie van resterende putten geboekt als emissies tegen hun referentieniveau voor bossen tot het volledige bedrag van ongebruikte compensatie door andere lidstaten, als vermeld in bijlage VII voor de periode van 2021 tot en met 2025. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de hoeveelheid ongebruikte compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie evenredig over de desbetreffende lidstaten verdeeld. **De Commissie maakt het door de lidstaten ingediende bewijsmateriaal openbaar.”;**

(*) **Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).**

(**) **Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).**

Amendementen 94 en 98

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 13

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 13 ter

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 13 ter

Flexibiliteitsmechanisme voor landgebruik voor de periode 2026-2030

1. Indien het streefcijfer voor de Unie als bedoeld in artikel 4, lid 2, wordt behaald, wordt in het op grond van artikel 40 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette Unieregister een **flexibiliteitsmechanisme voor landgebruik** vastgesteld dat overeenkomt met een hoeveelheid van maximaal 178 miljoen ton CO₂-equivalent. Dit **flexibiliteitsmechanisme** is beschikbaar in aanvulling op de flexibiliteitsinstrumenten als bedoeld in artikel 12.

Amendement

Artikel 13 ter

Mechanisme in verband met natuurlijke verstoringen voor de periode 2026-2030

1. Indien het streefcijfer voor de Unie als bedoeld in artikel 4, lid 2, wordt behaald, wordt in het op grond van artikel 40 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette Unieregister een **mechanisme** vastgesteld dat overeenkomt met een hoeveelheid van maximaal 178 miljoen ton CO₂-equivalent **om rekening te houden met de gevolgen van natuurlijke verstoringen of door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem, mits die niet konden worden voorzien of voorkomen, met name door adaptatiemaatregelen uit te voeren**. Dit **mechanisme** is beschikbaar in aanvulling op de flexibiliteitsinstrumenten als bedoeld in artikel 12.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Indien op het grondgebied van een lidstaat en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land het verschil tussen de jaarlijkse som van de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de periode van 2026 tot en met 2030 en het bijbehorende streefcijfer, als geboekt en gerapporteerd overeenkomstig deze verordening, positief is, kan die lidstaat gebruikmaken van **de** in dit artikel vastgestelde **flexibiliteit** om zijn streefcijfer overeenkomstig artikel 4, lid 2, te behalen.

3. Indien in de periode van 2026 tot en met 2030 het resultaat van de berekening bedoeld in lid 2 positief is, **heeft de betrokken lidstaat het recht het overschot aan emissies te compenseren op voorwaarde dat:**

a) de lidstaat **in zijn overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende geactualiseerde** geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan **lopende of specifieke geplande maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval,** van alle putten en reservoirs op het land **en** voor het terugdringen van de kwetsbaarheid van het land voor natuurlijke verstoringen;

b) de lidstaat alle andere overeenkomstig artikel 12 van deze verordening of artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842 beschikbare flexibiliteit **heeft** uitgeput;

c) het verschil tussen de jaarlijkse som van alle broeikasgasemissies en **-verwijderingen** op het grondgebied van de Unie en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), bedoelde rapportagecategorieën voor land en het streefcijfer van de Unie **[van 310 miljoen ton CO₂-equivalent aan nettoverwijderingen] negatief** is in de periode van 2026 tot en met 2030.

2. Indien op het grondgebied van een lidstaat en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), genoemde rapportagecategorieën voor land het verschil tussen de jaarlijkse som van de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de periode van 2026 tot en met 2030 en het bijbehorende streefcijfer, als geboekt en gerapporteerd overeenkomstig deze verordening, positief is, kan die lidstaat gebruikmaken van **het** in dit artikel vastgestelde **mechanisme** om zijn streefcijfer overeenkomstig artikel 4, lid 2, te behalen.

3. Indien in de periode van 2026 tot en met 2030 het resultaat van de berekening bedoeld in lid 2 positief is, **kan de lidstaat gebruikmaken van het in dit artikel bedoelde mechanisme op voorwaarde dat:**

-a) de lidstaat de Commissie voldoende bewijs heeft geleverd dat het positieve resultaat rechtstreeks verband houdt met het overeenkomstig bijlage VI berekende effect van natuurlijke verstoringen. De Commissie maakt het door de lidstaten overgelegde bewijsmateriaal openbaar en kan het door de lidstaat overgelegde bewijsmateriaal verwerpen als zij, na de van de lidstaat ontvangen informatie te hebben gecontroleerd, van oordeel is dat het onvoldoende gemotiveerd of onevenredig is;

a) de lidstaat zijn geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan en zijn langetermijnstrategie effectief heeft herzien overeenkomstig artikel 11, lid - 1, en nieuwe maatregelen heeft vastgesteld om alle putten en reservoirs op het land uit te breiden op een wijze die bijdraagt aan het vergroten van de biodiversiteit, en om de kwetsbaarheid van het land voor natuurlijke verstoringen en het effect van de klimaatverandering terug te dringen;

b) de lidstaat alle andere overeenkomstig artikel 12 van deze verordening of artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842 beschikbare flexibiliteit **heeft** uitgeput;

b bis) de lidstaat de Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG in acht neemt; en

c) het verschil tussen de jaarlijkse som van alle broeikasgasemissies en **-verwijderingen** op het grondgebied van de Unie en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), bedoelde rapportagecategorieën voor land en het **in artikel 4, lid 2, vastgestelde** streefcijfer van de Unie, **nadat alle andere overeenkomstig artikel 12 beschikbare flexibiliteit is uitgeput, negatief** is in de periode van 2026 tot en met 2030.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Wanneer de Commissie beoordeelt of de totale emissies in de Unie de totale verwijderingen overstijgen, zoals bedoeld in de eerste alinea, punt c), bepaalt zij of zij 20 % van de nettoverwijderingen opneemt die de lidstaten in de periode van 2021 tot en met 2025 niet hebben gereserveerd vanwege de effecten van natuurlijke verstoringen, en gebruikt daarbij de door de lidstaten overeenkomstig lid 5 van dit artikel ingediende informatie. De Commissie zorgt er bij die beoordeling ook voor dat dubbel telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij het toepassen van de flexibiliteit als vastgesteld in artikel 12 van deze verordening en artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842.

4. De in lid 3 van dit artikel bedoelde hoeveelheid compensatie mag alleen betrekking hebben op putten geboekt als emissies tegen het streefcijfer van de lidstaat in bijlage II bis bij deze verordening en mag voor de periode van 2026 tot en met 2030 niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de desbetreffende lidstaat, als vermeld in bijlage VII.

5. *De lidstaten dienen bewijsmateriaal over de effecten van natuurlijke verstoringen in bij de Commissie, berekend overeenkomstig bijlage VI, om in aanmerking te komen voor compensatie van resterende putten geboekt als emissies tegen het streefcijfer van de lidstaat in bijlage II bis tot het volledige bedrag van ongebruikte compensatie door andere lidstaten, als vermeld in bijlage VII voor de periode van 2026 tot en met 2030. Indien de vraag naar compensatie groter is dan de hoeveelheid ongebruikte compensatie die beschikbaar is,* wordt de compensatie evenredig over de desbetreffende lidstaten verdeeld.

Wanneer de Commissie beoordeelt of de totale emissies in de Unie de totale verwijderingen overstijgen, zoals bedoeld in de eerste alinea, punt c), bepaalt zij of zij 20 % van de nettoverwijderingen opneemt die de lidstaten in de periode van 2021 tot en met 2025 niet hebben gereserveerd vanwege de effecten van natuurlijke verstoringen, en gebruikt daarbij de door de lidstaten overeenkomstig lid 5 van dit artikel ingediende informatie. De Commissie zorgt er bij die beoordeling ook voor dat dubbel telling door de lidstaten wordt vermeden, met name bij het toepassen van de flexibiliteit als vastgesteld in artikel 12 van deze verordening en artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842.

4. De in lid 3 van dit artikel bedoelde hoeveelheid compensatie mag alleen betrekking hebben op putten geboekt als emissies tegen het streefcijfer van de lidstaat in bijlage II bis bij deze verordening en mag voor de periode van 2026 tot en met 2030 niet meer dan 50 % bedragen van de maximale hoeveelheid compensatie voor de desbetreffende lidstaat, als vermeld in bijlage VII.

5. *Indien de vraag naar compensatie groter is dan de 178 miljoen ton CO₂-equivalent die beschikbaar is in het kader van het mechanisme,* wordt de compensatie evenredig over de desbetreffende lidstaten verdeeld.

5 bis. De lidstaten hebben het recht om als emissies geboekte netto-putten of -verwijderingen te compenseren tegen de in artikel 4, lid 2, voor die lidstaten vastgestelde streefcijfers voor de periode 2026-2030, tot de maximumhoeveelheid van 50 miljoen ton CO₂-equivalent voor de Unie als geheel van de in bijlage VII vermelde ongebruikte compensatie door andere lidstaten voor de periode 2021-2025, rekening houdend met lid 3 van dit artikel, op voorwaarde dat die lidstaten:

a) alle andere overeenkomstig artikel 12 van deze verordening, artikel 7, lid 1, van Verordening (EU) 2018/842 en lid 3 van dit artikel beschikbare flexibiliteit hebben uitgeput;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- b) bij de Commissie voldoende bewijsmateriaal hebben ingediend met betrekking tot het effect van door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem die leiden tot overmatige emissies of tot een vermindering van de nettoverwijderingen op een wijze waarop zij geen invloed hebben en die niet konden worden voorzien of voorkomen, met name door voldoende adaptatiemaatregelen uit te voeren om het getroffen gebied beter bestand te maken tegen klimaatverandering. De Commissie maakt het door de lidstaten overgelegde bewijsmateriaal openbaar en kan het door de lidstaat overgelegde bewijsmateriaal verwerpen als zij, na de van de lidstaat ontvangen informatie te hebben gecontroleerd, van oordeel is dat het onvoldoende gemotiveerd of onevenredig is;
- c) in hun overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende meest recente geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan specifieke maatregelen hebben opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van alle putten en reservoirs op het land en voor het terugdringen van de kwetsbaarheid van het land voor door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem; en
- d) het verschil tussen de jaarlijkse som van alle broeikasgasemissies en -verwijderingen op het grondgebied van de Unie en in alle in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), bedoelde rapportagecategorieën voor land en het in artikel 4, lid 2, vastgestelde streefcijfer van de Unie, nadat alle andere overeenkomstig artikel 12 beschikbare flexibiliteit is uitgeput, negatief is in de periode van 2026 tot en met 2030.

Indien de vraag naar compensatie groter is dan de maximale hoeveelheid compensatie die beschikbaar is, wordt de compensatie evenredig over de desbetreffende lidstaten verdeeld.

5 ter. Uiterlijk ... [zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast om deze verordening aan te vullen met een methode voor de beoordeling van het effect van door de klimaatverandering veroorzaakte verstoringen van het ecosysteem als bedoeld in lid 5 bis, punt b).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 72**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 14**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 13 quater

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 13 quater

Governance van de streefcijfers

Indien de *geëvalueerde broeikasgasemissies en -verwijderingen van een lidstaat, rekening houdend met de op grond van de artikelen 12 en 13 ter gebruikte flexibiliteit, in 2032 hoger zijn dan de jaarlijkse streefcijfers van die lidstaat voor één van de jaren in de periode van 2026 tot en met 2030*, is de volgende maatregel van toepassing.

Een hoeveelheid die gelijk is aan het aantal tonnen CO₂-equivalent van het overschot aan nettobroeikasgasemissies vermenigvuldigd met een factor 1,08 wordt toegevoegd aan het broeikasgasemissiecijfer dat die lidstaat overeenkomstig de op grond van artikel 15 getroffen maatregelen in het daaropvolgende jaar rapporteert.

Amendement

Artikel 13 quater

Governance van de streefcijfers

Indien de *Commissie naar aanleiding van de algehele evaluatie die zij overeenkomstig artikel 14, lid 2, in 2032 heeft uitgevoerd, tot de bevinding komt dat de overeenkomstig artikel 4 vastgestelde doelstellingen en toezeggingen van een lidstaat voor één van de jaren in de periode van 2026 tot en met 2030 niet worden gehaald*, is de volgende maatregel van toepassing:

Een hoeveelheid die gelijk is aan het aantal tonnen CO₂-equivalent van het overschot aan nettobroeikasgasemissies vermenigvuldigd met een factor 1,08 wordt toegevoegd aan het broeikasgasemissiecijfer *voor die categorieën land* dat die lidstaat overeenkomstig de op grond van artikel 15 getroffen maatregelen in het daaropvolgende jaar rapporteert.

Indien de Commissie tot de bevinding komt dat de lidstaten deze verordening niet naleven, neemt zij de nodige maatregelen overeenkomstig de Verdragen.

Amendement 73**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 14 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 13 quinquies (nieuw)

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement***(14 bis) het volgende artikel wordt ingevoegd:****“Artikel 13 quinquies****Internationale samenwerking**

Indien een lidstaat besluit het gebruik van koolstofkredieten van de LULUCF-sector toe te staan voor compensatie door openbare of particuliere entiteiten, ook op grond van artikel 6, lid 2 of lid 4, van de Overeenkomst van Parijs, wordt het aantal overgedragen of gebruikte verwijderingen niet in aanmerking genomen voor het halen van de jaarlijkse streefcijfers van die lidstaat zoals bedoeld in artikel 4, lid 3, van deze verordening.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 74

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 15

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 14 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

“1. Uiterlijk op 15 maart 2027 voor de periode van 2021 tot en met 2025, en uiterlijk op 15 maart 2032 voor de periode van 2026 tot en met 2030, dienen de lidstaten bij de Commissie een nalevingsrapport in met daarin het saldo van de totale hoeveelheid emissies en de totale hoeveelheid verwijderingen voor de desbetreffende periode, voor de periode van 2021 tot en met 2025 betreffende elke in artikel 2, lid 1, punten a) tot en met f), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land en voor de periode van 2026 tot en met 2030 betreffende elke in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land, waarbij gebruik wordt gemaakt van de in deze verordening vastgestelde boekhoudregels.

Het nalevingsrapport bevat een beoordeling van:

- a) *de voor- en nadelen* van het *beleid* en de *maatregelen*;
- b) de synergieën tussen klimaatmitigatie en aanpassing aan de klimaatverandering;
- c) synergieën tussen klimaatmitigatie en biodiversiteit.

Dat rapport bevat, in voorkomend geval, details over het voornemen om gebruik te maken van de in artikel 11 *bedoelde* flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden of over het gebruik van die flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden.”

Amendement

“1. Uiterlijk op 15 maart 2027 voor de periode van 2021 tot en met 2025, en uiterlijk op 15 maart 2032 voor de periode van 2026 tot en met 2030, dienen de lidstaten bij de Commissie een nalevingsrapport in met daarin het saldo van de totale hoeveelheid emissies en de totale hoeveelheid verwijderingen voor de desbetreffende periode, voor de periode van 2021 tot en met 2025 betreffende elke in artikel 2, lid 1, punten a) tot en met f), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land en voor de periode van 2026 tot en met 2030 betreffende elke in artikel 2, lid 2, punten a) tot en met j), gespecificeerde boekhoudcategorie voor land, waarbij gebruik wordt gemaakt van de in deze verordening vastgestelde boekhoudregels.

Het nalevingsrapport bevat een beoordeling van:

- a) *het beleid* en *de maatregelen met betrekking tot mogelijke wisselwerkingen met andere milieudoelstellingen en -strategieën van de Unie, zoals die welke zijn vastgelegd in het achtste milieuactieprogramma en in de biodiversiteitsstrategie* en de *strategie voor de bio-economie van de EU*;
- a bis) de maatregelen die de lidstaten hebben genomen om te voldoen aan artikel 4, lid 4 bis*;
- b) de synergieën tussen klimaatmitigatie en aanpassing aan de klimaatverandering, *met inbegrip van het beleid en de maatregelen om land minder kwetsbaar te maken voor natuurlijke verstoringen en het klimaat*;
- c) synergieën tussen klimaatmitigatie en biodiversiteit;

Dat rapport bevat, in voorkomend geval, *ook* details over het voornemen om gebruik te maken van de in artikel 11 *vermelde* flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden of over het gebruik van die flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden. *De rapporten worden in een gemakkelijk toegankelijke vorm openbaar gemaakt.*

Het nalevingsverslag wordt gebaseerd op jaarlijkse gegevenssets, met inbegrip van informatie die is verkregen van bodemmonitorsystemen zoals de Lucas-onderzoeken, waarbij monsters van ten minste 30 cm diepte worden genomen en alle relevante parameters worden meegenomen die van invloed zijn op het vermogen van de bodem om koolstof vast te leggen.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 75**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 16 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 bis) het volgende artikel wordt ingevoegd:**“Artikel 15 bis****Toegang tot de rechter**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, in overeenstemming met hun nationale rechtsstelsel, leden van het betrokken publiek die voldoen aan de voorwaarden van lid 2, in beroep kunnen gaan bij een rechtbank of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan om de niet-naleving van de in de artikelen 4 tot en met 10 opgenomen wettelijke verplichtingen aan te vechten.

2. De leden van het betrokken publiek hebben toegang tot de in lid 1 bedoelde beroepsprocedure wanneer:

- a) zij voldoende belang hebben; of
- b) zij stellen dat inbreuk is gemaakt op een recht, voor zover het bestuursprocesrecht van een lidstaat dit als voorwaarde stelt.

Wat als een voldoende belang geldt, wordt bepaald door de lidstaten in het licht van de doelstelling om het publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen en het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden.

Te dien einde wordt het belang van een niet-gouvernementele organisatie die zich inzet voor milieubescherming en die voldoet aan alle vereisten krachtens de nationale wetgeving, geacht voldoende te zijn in de zin van dit lid.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De bepalingen van de leden 1 en 2 sluiten de mogelijkheid van een voorafgaande toetsingsprocedure voor een bestuursorgaan niet uit en laten het vereiste onverlet dat de administratieve toetsingsprocedures doorlopen moeten zijn alvorens beroep bij een rechterlijke instantie kan worden ingesteld, voor zover een dergelijk vereiste geldt naar nationaal recht. Een dergelijke procedure moet eerlijk billijk en snel zijn en mag niet buitensporig kostbaar zijn.

4. De lidstaten dragen er zorg voor dat het publiek gemakkelijk kan beschikken over praktische informatie over toegang tot administratieve en rechterlijke toetsingsprocedures.”.

Amendement 76

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 17

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(17) het volgende artikel 16 bis wordt ingevoegd:

Schrappen

Artikel 16 bis

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité klimaatverandering, als ingesteld bij artikel 44, lid 3, van Verordening (EU) 2018/1999. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁴⁾.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing;

⁽⁴⁴⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 77

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 18

Verordening (EU) 2018/841

Artikel 17 — lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Commissie dient, *ten laatste zes maanden na [...] algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs*, bij het Europees Parlement en de Raad een *verslag* in over de werking van deze verordening, *in voorkomend geval met inbegrip van een beoordeling van de effecten van de in artikel 11 bedoelde flexibiliteit, alsmede van de bijdrage van deze verordening aan de overkoepelende doelstelling van de Unie voor de reductie van broeikasgasemissies tegen 2030 en haar bijdrage aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, met name wat betreft de noodzaak van aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie om de broeikasgasemissiereductie en de broeikasgasverwijderingen in de Unie op te voeren.*

Amendement

2. De Commissie dient in **2025, 2027 en 2032** bij het Europees Parlement en de Raad een **voortgangsverslag** in over de werking van deze verordening **en de vorderingen met de verwezenlijking van de in artikel 4 vastgestelde doelstellingen.**

2 bis. Uiterlijk zes maanden na elke algemene inventarisatie als overeengekomen in het kader van artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de bijdrage van deze verordening aan de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en haar tussentijdse streefcijfers op klimaatgebied zoals bepaald in Verordening (EU) 2021/1119, aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en aan andere milieudoelstellingen van de Unie en de doelstellingen van de Europese Green Deal en de bijbehorende strategieën en wetgeving, met inbegrip van een beoordeling van de effecten van de in artikel 11 bedoelde flexibiliteit op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. In het verslag wordt beoordeeld of er aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie nodig zijn om de broeikasgasemissiereductie en de broeikasgasverwijderingen in de Unie op te voeren en om de milieudoelstellingen van de Unie te verwezenlijken, rekening houdend met toekomstige verbeteringen van het monitoring-, gegevensverzamelings- en rapportagesysteem wat betreft bossen en bodems. In het verslag wordt rekening gehouden met het best beschikbare en meest recente wetenschappelijke bewijs, waaronder de laatste verslagen van de IPCC, het IPBES en de in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/1119 bedoelde Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie doet naar aanleiding van dat verslag wetgevingsvoorstellen indien zij dat passend acht. Die voorstellen bevatten met name **jaarlijkse streefcijfers** en **governance waarmee de in artikel 4, lid 4, vastgestelde doelstelling van klimaatneutraliteit in 2035 wordt nagestreefd, aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie, en een kader voor de periode na 2035, waarbij broeikasgasemissies en -verwijderingen uit meer sectoren, zoals het mariene en zoetwatermilieu, in het toepassingsgebied van de verordening worden opgenomen.**

Amendement

De Commissie doet naar aanleiding van dat verslag wetgevingsvoorstellen indien zij dat passend acht. Die voorstellen bevatten met name **aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie om de in artikel 4, lid 3, bedoelde LULUCF-streefcijfers voor de periode na 2030 te halen en het toepassingsgebied van deze verordening uit te breiden tot broeikasgasemissies en -verwijderingen uit de mariene, kust- en zoetwaterecosystemen, op basis van robuuste wetenschappelijke methoden, en om aanvullende streefcijfers voor nettoverwijderingen voor die ecosystemen vast te stellen.**

2 ter. Na de inwerkingtreding van een wetgevingshandeling betreffende een regelgevingskader van de Unie voor natuurherstel dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin wordt beoordeeld of deze verordening, en met name de in artikel 4 genoemde verbintenissen en streefcijfers, stroken met de doelstellingen van die wetgevingshandeling. Het verslag kan indien nodig vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen ter wijziging van deze verordening”;

Amendement 78

Voorstel voor een verordening

Artikel 2 — alinea 1 — punt 2

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 4 — alinea 1 — punt a — punt 1 — punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

“de verbintenissen en nationale streefcijfers voor broeikasgasverwijderingen van de lidstaat overeenkomstig artikel 4, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2018/841 **en zijn bijdragen, die gericht zijn op het behalen van de in artikel 4, lid 4, van die verordening vastgestelde doelstelling van de Unie om in 2035 broeikasgasneutraliteit te verwezenlijken en daarna negatieve emissies te realiseren;**”

Amendement

de verbintenissen en nationale streefcijfers voor broeikasgasverwijderingen van de lidstaat overeenkomstig artikel 4, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2018/841;

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 79**Voorstel voor een verordening****Artikel 2 — alinea 1 — punt 2 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 26 — lid 6

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

(2 bis) in artikel 26, lid 6, wordt het volgende punt ingevoegd:

“a bis) de punten b) en c) van deel 3 van bijlage V te wijzigen om landcategorieën toe te voegen aan die welke vallen onder het systeem voor de monitoring van beschermde landgebruikseenheden, respectievelijk die welke vallen onder het systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden die worden hersteld, overeenkomstig de betreffende milieuwetgeving van de Unie.”;

Amendement 80**Voorstel voor een verordening****Artikel 2 — alinea 1 — punt 3 — punt c**

Verordening (EU) 2018/1999

Artikel 38 — lid 4

*Door de Commissie voorgestelde tekst**Amendement*

Na voltooiing van de algehele evaluatie uit hoofde van lid 1 stelt de Commissie **aan de hand van uitvoeringshandelingen** voor de desbetreffende jaren de totale som **vast** van de emissies die voortvloeien uit de gecorrigeerde inventarisgegevens voor elke lidstaat, opgesplitst tussen emissiegegevens die relevant zijn voor artikel 9 van Verordening (EU) 2018/842 en de emissiegegevens bedoeld in deel 1, punt c), van bijlage V bij deze verordening, en bepaalt zij de totale som van de emissies en verwijderingen die relevant zijn voor artikel 4 van Verordening (EU) 2018/841.;

Na voltooiing van de algehele evaluatie uit hoofde van lid 1 stelt de Commissie **overeenkomstig artikel 43 gedelegeerde handelingen vast in aanvulling op deze verordening, waarin** voor de desbetreffende jaren de totale som **wordt vastgesteld** van de emissies die voortvloeien uit de gecorrigeerde inventarisgegevens voor elke lidstaat, opgesplitst tussen emissiegegevens die relevant zijn voor artikel 9 van Verordening (EU) 2018/842 en de emissiegegevens bedoeld in deel 1, punt c), van bijlage V bij deze verordening, en bepaalt zij de totale som van de emissies en verwijderingen die relevant zijn voor artikel 4 van Verordening (EU) 2018/841.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 81
Voorstel voor een verordening

Bijlage II

Verordening (EU) 2018/841

Bijlage II bis — tabel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Streefcijfer van de Unie en nationale streefcijfers van de lidstaten voor tegen 2030 te verwezenlijken nettobroeikasgasverwijderingen overeenkomstig artikel 4, lid 2

Lidstaat	Hoeveelheid nettobroeikasgasemissiereducties in 2030, in kiloton CO ₂ -equivalent
België	- 1 352
Bulgarije	- 9 718
Tsjechië	- 1 228
Denemarken	5 338
Duitsland	- 30 840
Estland	- 2 545
Ierland	3 728
Griekenland	- 4 373
Spanje	- 43 635
Frankrijk	- 34 046
Kroatië	- 5 527
Italië	- 35 758
Cyprus	-352
Letland	-644
Litouwen	- 4 633
Luxemburg	-403
Hongarije	- 5 724
Malta	2
Nederland	4 523
Oostenrijk	- 5 650
Polen	- 38 098

Woensdag, 8 juni 2022

Lidstaat	Hoeveelheid nettobroeikasgasemissiereducties in 2030, in kiloton CO ₂ -equivalent
Portugal	- 1 358
Roemenië	- 25 665
Slovenië	-146
Slowakije	- 6 821
Finland	- 17 754
Zweden	- 47 321
EU-27	- 310 000

Amendement

Streefcijfer van de Unie en nationale streefcijfers van de lidstaten voor tegen 2030 te verwezenlijken nettobroeikasgasverwijderingen overeenkomstig artikel 4, lid 2

Lidstaat	Hoeveelheid nettobroeikasgasemissiereducties in 2030, in kiloton CO ₂ -equivalent
België	Ten minste - 1 352
Bulgarije	Ten minste - 9 718
Tsjechië	Ten minste - 1 228
Denemarken	Ten minste 5 338
Duitsland	Ten minste - 30 840
Estland	Ten minste - 2 545
Ierland	Ten minste 3 728
Griekenland	Ten minste - 4 373
Spanje	Ten minste - 43 635
Frankrijk	Ten minste - 34 046
Kroatië	Ten minste - 5 527
Italië	Ten minste - 35 758
Cyprus	Ten minste - 352
Letland	Ten minste - 644

Woensdag, 8 juni 2022

Lidstaat	Hoeveelheid nettobroeikasgasemissiereducties in 2030, in kiloton CO ₂ -equivalent
Litouwen	Ten minste - 4 633
Luxemburg	Ten minste - 403
Hongarije	Ten minste - 5 724
Malta	Ten minste 2
Nederland	Ten minste 4 523
Oostenrijk	Ten minste - 5 650
Polen	Ten minste - 38 098
Portugal	Ten minste - 1 358
Roemenië	Ten minste - 25 665
Slovenië	Ten minste - 146
Slowakije	Ten minste - 6 821
Finland	Ten minste - 17 754
Zweden	Ten minste - 47 321
EU-27	Ten minste - 310 000

Amendement 82**Voorstel voor een verordening****Bijlage III**

Verordening (EU) 2018/1999

Bijlage V — deel 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Deel 3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 wordt vervangen door:

Amendement

Deel 3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 wordt vervangen door:

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

“Geografisch uitdrukkelijke gegevens inzake de conversie van landgebruik overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen. De broeikasgasinventaris functioneert op basis van elektronische databanken en geografische informatiesystemen, en omvat:

a) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden van land met hoge koolstofvoorraden, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 4, van Richtlijn 2018/2001;

b) een systeem voor de monitoring van beschermde landgebruikseenheden, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:

— land met een hoge biodiversiteitswaarde, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 3, van Richtlijn (EU) 2018/2001;

— gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones, zoals gedefinieerd in artikel 4 van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en landeenheden daarbuiten waarvoor de in artikel 6, leden 1 en 2, van die richtlijn bedoelde beschermings- en instandhoudingsmaatregelen gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied te verwezenlijken;

— voortplantings- of rustplaatsen van de in bijlage IV bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten waarvoor beschermingsmaatregelen als bedoeld in artikel 12 van die richtlijn gelden;

— in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten, die zich buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones bevinden en die ertoe bijdragen dat deze habitats en soorten een gunstige staat van instandhouding, zoals bedoeld in artikel 2 van die richtlijn, bereiken, of waarvoor preventieve en herstelmaatregelen in de zin van Richtlijn 2004/35/EG ⁽²⁾ kunnen worden getroffen;

— speciale beschermingszones die zijn aangewezen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, en landeenheden daarbuiten waarvoor beschermings- en instandhoudingsmaatregelen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG en artikel 6, lid 2, van Richtlijn 92/43/EEG gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied te verwezenlijken;

Amendement

“Geografisch uitdrukkelijke gegevens inzake de conversie van landgebruik overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen, **het supplement daarbij van 2013 en de verfijning daarvan van 2019**. De broeikasgasinventaris functioneert op basis van elektronische databanken en geografische informatiesystemen **waarvoor de instellingen van de Unie de lidstaten adequate steun en bijstand verlenen, teneinde de consistentie en transparantie van de verzamelde gegevens te waarborgen**, en omvat:

a) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden van land met hoge koolstofvoorraden, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 4, van Richtlijn (EU) 2018/2001;

b) een systeem voor de monitoring van beschermde landgebruikseenheden, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:

— land met een hoge biodiversiteitswaarde, zoals gedefinieerd in artikel 29, lid 3, van Richtlijn (EU) 2018/2001;

— gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones, zoals gedefinieerd in artikel 4 van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en landeenheden daarbuiten waarvoor de in artikel 6, leden 1 en 2, van die richtlijn bedoelde beschermings- en instandhoudingsmaatregelen gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied te verwezenlijken;

— voortplantings- of rustplaatsen van de in bijlage IV bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten waarvoor beschermingsmaatregelen als bedoeld in artikel 12 van die richtlijn gelden;

— in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten, die zich buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones bevinden en die ertoe bijdragen dat deze habitats en soorten een gunstige staat van instandhouding, zoals bedoeld in artikel 2 van die richtlijn, bereiken, of waarvoor preventieve en herstelmaatregelen in de zin van Richtlijn 2004/35/EG ⁽²⁾ kunnen worden getroffen;

— speciale beschermingszones die zijn aangewezen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, en landeenheden daarbuiten waarvoor beschermings- en instandhoudingsmaatregelen uit hoofde van artikel 4 van Richtlijn 2009/147/EG en artikel 6, lid 2, van Richtlijn 92/43/EEG gelden om de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied te verwezenlijken;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

- landeenheden waarvoor maatregelen gelden voor de instandhouding van vogels die zich overeenkomstig de rapportage in het kader van artikel 12 van Richtlijn 2009/147/EG niet in een veilige staat bevinden, om te voldoen aan de in artikel 4, lid 4, tweede zin, van die richtlijn neergelegde vereiste om ernaar te streven vervuiling en verslechtering van de leefgebieden te voorkomen, of de in artikel 3 van die richtlijn neergelegde vereiste om een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden van vogels en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen;
 - andere habitats die de lidstaat aanwijst voor doeleinden die overeenkomen met de doeleinden van de Richtlijnen 92/42/EEG en 2009/147/EG;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (*) bedoelde oppervlaktewaterlichamen te beschermen en ervoor te zorgen dat de ecologische toestand ervan niet achteruitgaat;
 - natuurlijke overstromingsgebieden of gebieden voor het vasthouden van overstromingswater die door de lidstaten worden beschermd in verband met het beheer van overstromingsrisico's in het kader van Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (?);
- c) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden die worden hersteld, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:
- gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones als bedoeld in punt b) hierboven, en landeenheden daarbuiten waarvan is vastgesteld dat daarvoor instandhoudings- of compensatiemaatregelen moeten worden getroffen om de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied te verwezenlijken;
 - de habitats van in het wild levende vogelsoorten als bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2009/147/EG of opgenomen in bijlage I bij die richtlijn, die zich buiten speciale beschermingszones bevinden en waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen voor de toepassing van Richtlijn 2009/147/EG moeten worden getroffen;

Amendement

- landeenheden waarvoor maatregelen gelden voor de instandhouding van vogels die zich overeenkomstig de rapportage in het kader van artikel 12 van Richtlijn 2009/147/EG niet in een veilige staat bevinden, om te voldoen aan de in artikel 4, lid 4, tweede zin, van die richtlijn neergelegde vereiste om ernaar te streven vervuiling en verslechtering van de leefgebieden te voorkomen, of de in artikel 3 van die richtlijn neergelegde vereiste om een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden van vogels en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen;
 - andere habitats die de lidstaat aanwijst voor doeleinden die overeenkomen met de doeleinden van de Richtlijnen 92/42/EEG en 2009/147/EG;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (*) bedoelde oppervlaktewaterlichamen te beschermen en ervoor te zorgen dat de ecologische toestand ervan niet achteruitgaat;
 - natuurlijke overstromingsgebieden of gebieden voor het vasthouden van overstromingswater die door de lidstaten worden beschermd in verband met het beheer van overstromingsrisico's in het kader van Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (?);
 - **de beschermde gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen om de streefcijfers voor beschermde gebieden te halen;**
- c) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden die worden hersteld, gedefinieerd als land dat onder één of meer van de volgende categorieën valt:
- gebieden van communautair belang en speciale beschermingszones als bedoeld in punt b) hierboven, en landeenheden daarbuiten waarvan is vastgesteld dat daarvoor instandhoudings- of compensatiemaatregelen moeten worden getroffen om de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied te verwezenlijken;
 - de habitats van in het wild levende vogelsoorten als bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2009/147/EG of opgenomen in bijlage I bij die richtlijn, die zich buiten speciale beschermingszones bevinden en waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen voor de toepassing van Richtlijn 2009/147/EG moeten worden getroffen;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

- in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones, waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen moeten worden getroffen om de gunstige staat van instandhouding in de zin van Richtlijn 92/43/EEG te verwezenlijken, of dat daarvoor herstelmaatregelen in de zin van artikel 6 van Richtlijn 2004/35/EG moeten worden getroffen;
 - gebieden die in een in de desbetreffende lidstaat toepasselijk plan voor het herstel van de natuur zijn aangemerkt als gebieden die moeten worden hersteld;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde oppervlaktewaterlichamen in een goede ecologische toestand terug te brengen, of waarvoor maatregelen zijn getroffen om dergelijke oppervlaktewaterlichamen, indien de wet zulks vereist, in een zeer goede ecologische toestand terug te brengen;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om nieuwe waterrijke gebieden te scheppen en bestaande waterrijke gebieden te herstellen, zoals bedoeld in deel B, punt vii) van bijlage VI bij Richtlijn 2000/60/EG;
 - gebieden waarin het ecosysteem moet worden hersteld om een ecosysteem in goede staat overeenkomstig Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾ te verwezenlijken;
- d) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden met een hoog klimaatrisico:
- gebieden waarop een compensatie voor natuurlijke verstoringen als bedoeld in artikel 13 ter, lid 5, van Verordening (EU) 2018/841 van toepassing is;
 - gebieden als bedoeld in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2007/60/EG;
 - gebieden die in de nationale aanpassingsstrategie van de lidstaten zijn aangewezen als gebieden met grote natuurlijke en door de mens veroorzaakte risico's, waarvoor acties ter vermindering van de risico's in verband met klimaatgerelateerde rampen worden ondernomen.

Amendement

- in bijlage I bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen natuurlijke habitats en habitats van in bijlage II bij Richtlijn 92/43/EEG opgenomen soorten buiten gebieden van communautair belang of speciale beschermingszones, waarvan is vastgesteld dat daarvoor herstelmaatregelen moeten worden getroffen om de gunstige staat van instandhouding in de zin van Richtlijn 92/43/EEG te verwezenlijken, of dat daarvoor herstelmaatregelen in de zin van artikel 6 van Richtlijn 2004/35/EG moeten worden getroffen;
 - gebieden die in een in de desbetreffende lidstaat toepasselijk plan voor het herstel van de natuur zijn aangemerkt als gebieden die moeten worden hersteld **of waarvoor maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat ze achteruitgaan**;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om de in artikel 4, punt iii), van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde oppervlaktewaterlichamen in een goede ecologische toestand terug te brengen, of waarvoor maatregelen zijn getroffen om dergelijke oppervlaktewaterlichamen, indien de wet zulks vereist, in een zeer goede ecologische toestand terug te brengen;
 - landeenheden waarvoor maatregelen zijn getroffen om nieuwe waterrijke gebieden te scheppen en bestaande waterrijke gebieden te herstellen, zoals bedoeld in deel B, punt vii) van bijlage VI bij Richtlijn 2000/60/EG;
 - gebieden waarin het ecosysteem moet worden hersteld om een ecosysteem in goede staat overeenkomstig Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾ te verwezenlijken;
- d) een systeem voor de monitoring van landgebruikseenheden met een hoog klimaatrisico:
- gebieden waarop een compensatie voor natuurlijke verstoringen als bedoeld in artikel 13 ter, lid 5, van Verordening (EU) 2018/841 van toepassing is;
 - gebieden als bedoeld in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2007/60/EG;
 - gebieden die in de nationale aanpassingsstrategie van de lidstaten zijn aangewezen als gebieden met grote natuurlijke en door de mens veroorzaakte risico's, waarvoor acties ter vermindering van de risico's in verband met klimaatgerelateerde rampen worden ondernomen.
- d bis) een systeem voor de monitoring van de koolstofvoorraden in de bodem, waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van jaarlijkse Lucas-gegevenssets (Land use/c-over area frame statistical survey).**

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Met de broeikasgasinventaris wordt de uitwisseling en integratie van gegevens tussen de elektronische databanken en de geografische informatiesystemen mogelijk gemaakt.

Voor de periode van 2021 tot en met 2025: een methode van niveau 1 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen. Bij emissies en verwijderingen voor een koolstofreservoir dat goed is voor ten minste 25 tot 30 % van de emissies of verwijderingen in een categorie bron of put die in het nationale inventarisatiesysteem van een lidstaat als prioriteit is aangeduid omdat de raming ervan een significante invloed heeft op de totale inventaris aan broeikasgassen van een land wat betreft het absolute emissie- en verwijderingsniveau, op de tendens in emissies en verwijderingen of op de onzekerheid inzake emissies en verwijderingen in de categorieën landgebruik, en vanaf 2026 voor alle geraamde emissies en verwijderingen voor een koolstofreservoir: een methode van ten minste niveau 2 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen.”

- (¹) Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).
- (²) Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56).
- (³) Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).
- (⁴) Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).
- (⁵) Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's (PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27).
- (⁶) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

Amendement

Met de broeikasgasinventaris wordt de uitwisseling en integratie van gegevens tussen de elektronische databanken en de geografische informatiesystemen mogelijk gemaakt, **alsook de vergelijkbaarheid en openbare toegankelijkheid ervan.**

Voor de periode van 2021 tot en met 2025: een methode van niveau 1 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen, **het supplement daarbij van 2013 en de verfijning daarvan van 2019.** Bij emissies en verwijderingen voor een koolstofreservoir dat goed is voor ten minste 25 tot 30 % van de emissies of verwijderingen in een categorie bron of put die in het nationale inventarisatiesysteem van een lidstaat als prioriteit is aangeduid omdat de raming ervan een significante invloed heeft op de totale inventaris aan broeikasgassen van een land wat betreft het absolute emissie- en verwijderingsniveau, op de tendens in emissies en verwijderingen of op de onzekerheid inzake emissies en verwijderingen in de categorieën landgebruik, en vanaf 2026 voor alle geraamde emissies en verwijderingen voor een koolstofreservoir: een methode van ten minste niveau 2 overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen, **het supplement daarbij van 2013 en de verfijning daarvan van 2019.**

Vanaf 2026 passen de lidstaten voor alle geraamde emissies en verwijderingen voor koolstofreservoirs in gebieden met landgebruikseenheden met een grote koolstofvoorraad als bedoeld in punt c) hierboven, in gebieden met beschermde landgebruikseenheden of landgebruikseenheden die worden hersteld als bedoeld in de punten d) en e) hierboven, en in gebieden met landgebruikseenheden die in de toekomst een hoog klimaatrisico lopen als bedoeld in punt f) hierboven, een methode van niveau 3 toe overeenkomstig de door de IPCC in 2006 opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen, het supplement daarbij van 2013 en de verfijning daarvan van 2019.”

- (¹) Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).
- (²) Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56).
- (³) Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).
- (⁴) Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).
- (⁵) Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's (PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27).
- (⁶) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

Woensdag, 8 juni 2022

P9_TA(2022)0234

CO2-emissienormen voor personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen *I**

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 8 juni 2022 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2019/631 wat betreft de aanscherping van de CO2-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen in overeenstemming met de verhoogde klimaatambitie van de Unie (COM(2021)0556 — C9-0322/2021 — 2021/0197(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/25)

Amendement 1**Voorstel voor een verordening****Overweging 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.

Amendement

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden. De partijen zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau. **Met de goedkeuring van het klimaatakkoord van Glasgow in november 2021 hebben de partijen erkend dat door de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau de risico's en gevolgen van klimaatverandering aanzienlijk beperkt kunnen worden, en hebben zij afgesproken om tegen eind 2022 hun streefcijfers voor 2030 aan te scherpen teneinde de klimaatactie in dit kritieke decennium te versnellen en de ambitiekloof met de doelstelling van 1,5 °C te overbruggen.**

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A9-0150/2022).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 2
Voorstel voor een verordening
Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (2) Het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het behalen van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal ⁽²³⁾, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd. In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid en het sociaal en economisch welzijn van de burgers van de Unie, is de Europese Green Deal alleen maar noodzakelijker en waardevoller geworden.

⁽²³⁾ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

Amendement

- (2) Het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het behalen van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal ⁽²³⁾, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd. **Het Europees Parlement deed in zijn resolutie van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal de oproep om de noodzakelijke transitie naar een klimaatneutrale maatschappij uiterlijk 2050 te volbrengen en kondigde in zijn resolutie van 28 november 2019 een noodtoestand op het gebied van klimaat en milieu af.** In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid en het sociaal en economisch welzijn van de burgers van de Unie, is de Europese Green Deal alleen maar noodzakelijker en waardevoller geworden.

⁽²³⁾ Mededeling van de Commissie — De Europese Green Deal, COM(2019)0640 van 11 december 2019.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (3) De **Europese Green Deal omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende maatregelen en initiatieven die gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050, en stelt een nieuwe groeistrategie vast die tot doel heeft de Unie om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie waarin economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen.** De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Tegelijkertijd treft deze transitie vrouwen en mannen anders en heeft **deze** een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde groepen, zoals ouderen, personen met een handicap en personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

Amendement

- (3) De EU **wil** tegen 2050 een nieuwe groeistrategie **uiteenzetten gericht op het omvormen van** de Unie tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, **waarin bruisende industrieën wereldwijd toonaangevend blijven in hun respectieve segment en voorop lopen in het aandrijven van innovatie, en hoogbetaalde en hoogwaardige banen in de Unie creëren.** De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. **Het achtste milieuactieprogramma, dat in 2030 afloopt, stelt in die zin de doelstelling uiteen van een versnelde groene transitie naar een klimaatneutrale, duurzame, niet-giftige, hulpbronnenefficiënte, op duurzame energie gebaseerde, veerkrachtige en concurrerende circulaire economie, en wel op een rechtvaardige, billijke en inclusieve manier, en tevens om de toestand van het milieu te beschermen, te herstellen en te verbeteren door voort te bouwen op de reeks maatregelen en initiatieven die in het kader van de Europese Green Deal is aangekondigd.** Tegelijkertijd treft deze transitie vrouwen en mannen anders en heeft deze een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde **en kwetsbare** groepen, zoals ouderen, personen met een handicap en personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren, **alsook op personen en huishoudens met een laag of lager dan gemiddeld inkomensniveau.** Daarnaast zal de transitie een verschillend effect hebben op de verschillende regio's van de Unie, en dan met name de structureel achtergestelde, perifere en ultrapeerifere gebieden. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 4

Voorstel voor een verordening

Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (5) Bij Verordening (EU) [...] van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁴⁾ heeft de Unie de doelstelling **van klimaatneutraliteit voor de hele economie** tegen 2050 in wetgeving vastgelegd. Bij die verordening is ook **de bindende toezegging van** de Unie vastgesteld om de nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990.

⁽²⁴⁾ Verordening (EU) [...] van [...] 2021 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) [PB L, .../...].

Amendement

- (5) Bij Verordening (EU) **2021/1119** van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁴⁾ heeft de Unie de doelstelling **om** tegen 2050 **de netto-uitstoot tot nul terug te brengen, en het doel om daarna negatieve uitstoot te bereiken**, in wetgeving vastgelegd. Bij die verordening is ook het bindende **tussentijdse klimaatstreefdoel** voor de Unie vastgesteld om **binnen Europa** de nettobroeikasgasemissies (d.w.z. emissies na aftrek van verwijderingen) tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990.

⁽²⁴⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van 30 juni 2021 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

Amendement 5

Voorstel voor een verordening

Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (6) Alle sectoren van de economie, met inbegrip van de wegvervoersector, zullen aan de verwezenlijking van die emissiereducties moeten bijdragen.

Amendement

- (6) Alle sectoren van de economie, met inbegrip van de wegvervoersector, zullen aan de verwezenlijking van die emissiereducties moeten bijdragen. **De vervoerssector is de enige sector waarin de uitstoot van broeikasgassen al sinds 1990 toeneemt. Wegvervoer met lichte en zware bedrijfsvoertuigen, welke samen verantwoordelijk zijn voor meer dan 70 % van de totale vervoersemissies, is hierbij inbegrepen.**

Amendement 6

Voorstel voor een verordening

Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (6 bis) **Het is van essentieel belang dat individuele mobiliteit voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijft, met name voor forenzen die geen toegang hebben tot hoogwaardig openbaar vervoer of andere mobiliteitsoplossingen.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 7**Voorstel voor een verordening****Overweging 6 ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 ter) *Tijdens de VN-klimaatconferentie in het VK in 2021 (COP26) kwamen de deelnemende landen overeen de mondiale transitie naar emissievrije voertuigen te versnellen. Daarnaast zegden zij toe te zullen werken aan een rechtvaardige en duurzame transitie waarbij geen enkele regio of gemeenschap buiten de boot valt, en wezen zij op het belang van een rechtvaardige transitie voor de beroepsbevolking en het scheppen van fatsoenlijk werk en hoogwaardige banen.*

Amendement 8**Voorstel voor een verordening****Overweging 7**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn noodzakelijk als onderdeel van een samenhangend en consistent kader dat voor de verwezenlijking van de algemene doelstelling van de Unie om de nettobroeikasgasemissies te verminderen **onontbeerlijk is**.

(7) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn noodzakelijk als onderdeel van een samenhangend en consistent kader dat **onontbeerlijk is** voor de verwezenlijking van de algemene doelstelling van de Unie om **niet alleen** de nettobroeikasgasemissies te verminderen, **maar ook de afhankelijkheid van de Unie van de invoer van fossiele brandstoffen, met inbegrip van de invoer van olie — nog steeds de belangrijkste energiebron voor auto's en bestelwagens (94 %) — ten belope van 227,5 miljard EUR alleen al in 2018. Het is van cruciaal belang om bij de geleidelijke afbouw van het oliegebruik de ene afhankelijkheid niet te vervangen door de andere. Om de levensvatbaarheid van de Europese be- en verwerkende industrie in de toekomst te waarborgen en de strategische autonomie van de Unie te versterken, is het van essentieel belang dat de Commissie met de lidstaten en belanghebbenden uit de industrie samenwerkt om de toeleveringsketen voor strategische materialen en zeldzame aardmetalen die nodig zijn voor koolstofvrije en koolstofarme technologieën, veilig te stellen.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 9
Voorstel voor een verordening
Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 bis) Hoewel de herziening van de onderhavige verordening onderdeel is van inspanningen om de milieudoelstellingen te halen, namelijk het koolstofvrij maken van het wegvervoer in het kader van de strijd tegen klimaatverandering, moet hierin tevens rekening worden gehouden met de aanzienlijke industriële en sociale gevolgen opdat werkgelegenheid en mobiliteit voor iedereen gegarandeerd worden.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 10
Voorstel voor een verordening
Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (8) Om de nettobroeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van 1990, moeten de reductievereisten van Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁵⁾ voor zowel personenauto's als lichte bedrijfsvoertuigen worden aangescherpt. Er moet ook een duidelijk traject voor verdere reducties na 2030 worden vastgesteld om bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050. Zonder ambitieuze maatregelen om broeikasgasemissies in het wegvervoer te verminderen, zouden in andere sectoren grotere emissiereducties nodig zijn, ook in sectoren waar koolstofarme oplossingen lastiger te vinden zijn.

⁽²⁵⁾ Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 tot vaststelling van CO₂-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 443/2009 en (EU) nr. 510/2011 (PB L 111 van 25.4.2019, blz. 13).

Amendement

- (8) Om de nettobroeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van 1990, **en om een duidelijk traject naar dit doel te bieden en bij te dragen tot de noodzakelijke emissiereducties vóór 2030**, moeten de reductievereisten van Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁵⁾ voor zowel personenauto's als lichte bedrijfsvoertuigen worden aangescherpt. Er moet ook een duidelijk traject voor verdere reducties na 2030 worden vastgesteld om bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van klimaatneutraliteit in 2050. **Om die doelstelling te halen, moeten de emissies in de vervoerssector volgens het meest kostenefficiënte scenario met ongeveer 90 % worden verminderd, terwijl broeikasgasemissies in de vervoerssector momenteel alleen maar toenemen. Parallel daaraan is het van het grootste belang dat met aanvullende Uniewetgevingshandelingen zoals Richtlijn (EU) 2018/2001 ^(25 bis) wordt gezorgd voor de snelle uitrol van hernieuwbare energie, zodat er meer hernieuwbare elektriciteit is voor het wagenpark van de Unie.** Zonder ambitieuze maatregelen om broeikasgasemissies in het wegvervoer te verminderen, zouden in andere sectoren grotere emissiereducties nodig zijn, ook in sectoren waar koolstofarme oplossingen lastiger te vinden zijn. **In het kader van de digitale en groene transitie moet ook de nodige aandacht worden besteed aan de sociale dimensie om te zorgen voor mobiliteit die voor iedereen toegankelijk is, onder meer aan het effect van energibelasting op de betaalbaarheid, aan het directe en indirecte effect van hogere energieprijzen op het vervoer in de verschillende regio's van de Unie en aan de gevolgen voor het bedrijfsleven met het oog op de werkgelegenheid en het concurrentievermogen van de bedrijven.**

⁽²⁵⁾ Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 tot vaststelling van CO₂-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 443/2009 en (EU) nr. 510/2011 (PB L 111 van 25.4.2019, blz. 13).

^(25 bis) **Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) *Recent onderzoek lijkt erop te wijzen dat elektrische auto's met een accu in diverse segmenten van de automarkt nu al kunnen concurreren met conventionele auto's, wanneer de totale kosten van autobezit in beschouwing worden genomen. Hogere CO₂-normen voor personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen zullen een versnellende werking hebben op het lager worden van de totale kosten van het bezit van elektrische auto's met een accu's, waardoor ze voor alle consumentengroepen in de Unie aantrekkelijker worden dan voertuigen met een verbrandingsmotor. Door de ambitieuzere CO₂-normen voor personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen voor de periode tussen 2025 en 2030 wordt ook de decarbonisatie in alle segmenten van de markt voor tweedehands auto's versneld, waarvan consumenten met lage en modale inkomens het meest zullen profiteren.*

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9) De aangescherpte CO₂-emissiereductievereisten zouden tot een groeiend aandeel emissievrije voertuigen op de markt van de Unie moeten helpen leiden en zouden voor consumenten en burgers voordelen opleveren waar het gaat om luchtkwaliteit **en** energiebesparingen, en ervoor zorgen dat de waardeketen van de automobielsector blijft innoveren. In de mondiale context is het van belang dat de automobielsector van de EU een voortrekkersrol speelt in de huidige transitie naar emissievrije mobiliteit. De ambitieuzere normen voor CO₂-emissiereductie en de bijbehorende streefcijfers voor het gehele wagenpark zijn technologieneutraal. Er zijn en blijven verschillende technologieën beschikbaar om het streefdoel van een volledig emissievrije wagenpark te bereiken. Emissievrije voertuigen omvatten momenteel elektrische voertuigen op accu's, brandstofcel- en andere door waterstof aangedreven voertuigen, **en** de technologische innovatie **zet** zich verder **voort**. Emissievrije en emissiearme voertuigen, waartoe ook goed presterende hybride elektrische voertuigen behoren, kunnen een rol blijven spelen in het transitietraject.

(9) De aangescherpte CO₂-emissiereductievereisten zouden tot een groeiend aandeel emissievrije voertuigen op de markt van de Unie moeten helpen leiden en zouden voor consumenten en burgers voordelen opleveren waar het gaat om luchtkwaliteit, **de energiezekerheid en -efficiëntie vergroten, evenals de bijkomende** energiebesparingen, en ervoor zorgen dat de waardeketen van de automobielsector blijft innoveren. In de mondiale context is het van belang dat de automobielsector van de EU een voortrekkersrol speelt in de huidige transitie naar emissievrije mobiliteit. De ambitieuzere normen voor CO₂-emissiereductie en de bijbehorende streefcijfers voor het gehele wagenpark zijn technologieneutraal. Er zijn en blijven verschillende technologieën beschikbaar om het streefdoel van een volledig emissievrije wagenpark te bereiken. Emissievrije voertuigen omvatten momenteel elektrische voertuigen op accu's, brandstofcel- en andere door waterstof aangedreven voertuigen, **terwijl** de technologische innovatie zich verder **voortzet**. Emissievrije en emissiearme voertuigen, waartoe ook goed presterende hybride elektrische voertuigen behoren, kunnen, **zolang nauwkeurige en volledige gegevens van de emissieprestaties van dit type voertuigen gewaarborgd worden**, een rol blijven spelen in het transitietraject.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 14
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) Technologische innovatie is een eerste vereiste voor het koolstofvrij maken van de mobiliteit in de Unie en moet daarom worden ondersteund. In het licht van de toegenomen internationale concurrentie moeten de Unie en de lidstaten zich blijven inspannen om initiatieven te verkennen en te ontwikkelen die synergieën in de sector bevorderen, zoals de Europese alliantie voor batterijen, en om publieke en private investeringen in onderzoek en innovatie in de Europese automobielsector te ondersteunen. Hiermee moet worden beoogd het technologisch leiderschap van Europa in die sector te behouden, EU-bedrijven te laten uitmunten in de technologieën van de toekomst en de duurzaamheid en het concurrentievermogen van de industriële basis van de EU op lange termijn te waarborgen.

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 ter) Enkele lidstaten hebben plannen aangekondigd voor een versnelde introductie van emissieloze voertuigen door, al vóór de datum die op Unie-niveau is vastgelegd, een datum in te stellen voor de uitfasering van het in de handel brengen op hun grondgebied van nieuwe CO₂-uitstotende personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen. De Commissie moet onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het faciliteren van lidstaten bij hun transitie naar emissieloze lichte voertuigen in lijn met dergelijke plannen.

Amendement 16
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quater) Fabrikanten hebben behoefte aan heldere wetgevingssignalen om investeringsbesluiten te kunnen nemen. Als dergelijke wetgevingssignalen uitblijven, bestaat het gevaar dat de automobielsector in de Unie aan concurrentiekracht inboet en haar leidende rol op technologisch gebied kwijtraakt doordat zij niet tijdig investeert en haar markt-aandeel op de mondiale en de Europese markt verliest.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 17

Voorstel voor een verordening

Overweging 10 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quinquies) *Het versterken van de sociale dialoog in de automobielsector op fabrieks-, regionaal en sectoraal niveau is van cruciaal belang wanneer onderhandeld wordt over de territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie en over de nationale sociale klimaatplannen, en wanneer deze worden vastgesteld. Het is van wezenlijk belang te zorgen voor transformatie van de beroepsbevolking in een bepaald geografisch gebied, en dat op een wijze die de mogelijkheden van de regio weerspiegelt.*

Amendement 18

Voorstel voor een verordening

Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11) De doelstellingen in de herziene CO₂-prestatienormen moeten vergezeld gaan van een Europese strategie om de uitdagingen **als gevolg van** de opschaling van de productie van emissievrije voertuigen en aanverwante technologieën, de behoefte aan bij- en omscholing van werknemers in de sector en de economische diversificatie en omvorming van activiteiten **te ondervangen**. Waar passend moet financiële steun op het niveau van de EU en de lidstaten worden **overwogen** om particuliere investeringen aan te trekken, onder meer via het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, het innovatiefonds, de faciliteit voor herstel en veerkracht en andere instrumenten in het meerjarig financieel kader en NextGenerationEU, en in overeenstemming met de staatssteunregels. De herziene regels inzake staatssteun op het gebied van milieu en energie zullen de lidstaten in staat stellen bedrijven te helpen hun productieprocessen koolstofvrij te maken en groenere technologieën toe te passen in het kader van de nieuwe industriestrategie.

(11) De doelstellingen in de herziene CO₂-prestatienormen moeten vergezeld gaan van een Europese strategie om de uitdagingen **te ondervangen die voortkomen uit** de opschaling van de productie van emissievrije voertuigen en aanverwante technologieën (**waarbij de bijzonderheden van afzonderlijke lidstaten in beschouwing moeten worden genomen**), de behoefte aan bij- en omscholing van werknemers in de sector en de economische diversificatie en omvorming van activiteiten, **en dit alles met behoud van het werkgelegenheidsniveau in de automobielsector in de Unie. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de gevolgen die deze transitie zal hebben voor de kmo's en micro-ondernemingen in de toeleveringsketen**. Waar passend moet financiële steun op het niveau van de EU en de lidstaten worden **toegekend** om particuliere investeringen aan te trekken, onder meer via het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, het innovatiefonds, **het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds**, de faciliteit voor herstel en veerkracht en andere instrumenten in het meerjarig financieel kader en NextGenerationEU, en in overeenstemming met de staatssteunregels. **Verder is er tevens behoefte aan een specifieke financieringsstroom op het niveau van de Unie ten behoeve van de transitie in de automobielsector, met name om eventuele negatieve effecten op de werkgelegenheid te kunnen ondervangen**. De herziene regels inzake staatssteun op het gebied van milieu en energie zullen de lidstaten in staat stellen bedrijven te helpen hun productieprocessen koolstofvrij te maken en groenere technologieën toe te passen in het kader van de nieuwe industriestrategie.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 19

Voorstel voor een verordening

Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) De geactualiseerde nieuwe industriestrategie ⁽²⁶⁾ gaat uit van het gezamenlijk tot stand brengen van groene en digitale transitietrajecten in een partnerschap met het bedrijfsleven, overheden, sociale partners en andere belanghebbenden. In dit verband moet een transitietraject worden ontwikkeld waarin het mobiliteitsecosysteem de waardeketen van de automobielsector in haar transitie kan begeleiden. In het traject moet bijzondere aandacht worden besteed aan kmo's in de toeleveringsketen van de automobielsector, aan de raadpleging van de sociale partners, onder meer door de lidstaten zelf, en moet ook worden voortgebouwd op de Europese vaardighedenagenda met initiatieven zoals het pact voor vaardigheden om de private sector en andere belanghebbenden te mobiliseren om de Europese beroepsbevolking bij en om te scholen met het oog op de groene en digitale transitie. De passende maatregelen en stimulansen op Europees en nationaal niveau om de betaalbaarheid van emissievrije voertuigen te verbeteren, moeten ook in het traject aan bod komen. De vooruitgang die met dit veelomvattende transitietraject voor het mobiliteitsecosysteem is geboekt, moet **elke twee** jaar worden gemonitord in het kader van een voortgangsverslag dat door de Commissie moet worden ingediend, waarbij onder meer aandacht moet worden besteed aan de voortgang bij de uitrol van emissievrije voertuigen, de prijsontwikkelingen daarbij, de ontwikkeling van alternatieve brandstoffen en de uitrol van infrastructuur zoals vereist uit hoofde van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, het potentieel van innovatieve technologieën voor het bereiken van klimaatneutrale mobiliteit, het internationaal concurrentievermogen, investeringen in de waardeketen van de automobielsector, bijscholing en omscholing van werknemers, en de omschakeling van activiteiten. Het voortgangsverslag zal ook voortbouwen op de voortgangsverslagen die de lidstaten **elke twee jaar** indienen in het kader van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. De Commissie moet bij de voorbereiding van het voortgangsverslag de sociale partners raadplegen, en ook rekening houden met de resultaten van de sociale dialoog. In de toeleveringsketen van de automobielsector wordt voortdurend geïnnoveerd. Innovatieve technologieën zoals de productie van elektrobrandstoffen met afvang uit de lucht bieden mogelijk perspectieven wat betreft betaalbare klimaatneutrale mobiliteit, indien zij verder worden ontwikkeld. De Commissie moet daarom als onderdeel van haar voortgangsverslag de vooruitgang op het gebied van innovatie in de sector volgen.

Amendement

(12) De geactualiseerde nieuwe industriestrategie ⁽²⁶⁾ gaat uit van het gezamenlijk tot stand brengen van groene en digitale transitietrajecten in een partnerschap met het bedrijfsleven, overheden, sociale partners en andere belanghebbenden. In dit verband moet een transitietraject worden ontwikkeld waarin het mobiliteitsecosysteem de waardeketen van de automobielsector in haar transitie kan begeleiden, **met volledige transparantie en in overleg met alle belanghebbenden, onder meer door te overwegen een specifiek forum voor de sociale dialoog in de automobielsector op te richten.** In het traject moet bijzondere aandacht worden besteed aan kmo's, **waaronder micro-ondernemingen**, in de toeleveringsketen van de automobielsector, aan de raadpleging van de sociale partners, onder meer door de lidstaten zelf, en moet ook worden voortgebouwd op de **aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, en op de** Europese vaardighedenagenda met initiatieven zoals het pact voor vaardigheden om de private sector en andere belanghebbenden te mobiliseren om de Europese beroepsbevolking bij en om te scholen met het oog op de groene en digitale transitie. De passende maatregelen en stimulansen op Europees en nationaal niveau om de betaalbaarheid **en duurzaamheid** van emissievrije voertuigen te verbeteren, moeten ook in het traject aan bod komen. **Er moet ook aandacht worden besteed aan de rol die overheidsopdrachten in het traject kunnen spelen, en in dat verband moet de Commissie een herziening van Richtlijn (EU) 2019/1161 van het Europees Parlement en de Raad ^(26 bis) overwegen om ervoor te zorgen dat deze in overeenstemming is met de doelstellingen van Verordening (EU) 2019/631.** De vooruitgang die met dit veelomvattende transitietraject voor het mobiliteits-ecosysteem is geboekt, moet **elk** jaar worden gemonitord in het kader van een voortgangsverslag dat door de Commissie moet worden ingediend, waarbij onder meer aandacht moet worden besteed aan de voortgang bij de uitrol van emissievrije voertuigen, de prijsontwikkelingen daarbij, **het energieverbruik van deze voertuigen, de gevolgen voor de consument**, de ontwikkeling van alternatieve brandstoffen en de uitrol van infrastructuur zoals vereist uit hoofde van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, **de ontwikkeling van het aandeel hernieuwbare energie zoals vereist uit hoofde van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad ^(26 ter)**, het potentieel van innovatieve technologieën voor het bereiken van

⁽²⁶⁾ Mededeling van de Commissie — Modernisering van de nieuwe industriestrategie van 2020: een sterkere eengemaakte markt tot stand brengen voor het herstel van Europa, COM(2021)0350 van 5 mei 2021.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

klimaatneutrale mobiliteit, het internationaalconcurrentievermogen, investeringen in de waardeketen van de automobielsector, bijscholing en omscholing van werknemers en de omschakeling van activiteiten **(met name in regio's waar een hoog percentage van de werkgelegenheid afhankelijk is van de automobielwaardeketen) en emissies waarbij de leeftijd van lichte voertuigen een rol speelt, waarbij maatregelen gericht op een synchrone, sociaal rechtvaardige en milieuvriendelijke uitfasering van oudere voertuigen overwogen moeten worden.** Het voortgangsverslag zal ook voortbouwen op de voortgangsverslagen die de lidstaten indienen in het kader van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. De Commissie moet bij de voorbereiding van het voortgangsverslag de sociale partners raadplegen, en ook rekening houden met de resultaten van de sociale dialoog. **Tevens moet de Commissie een brede selectie van onafhankelijke deskundigen, belanghebbenden en nationale en regionale overheden raadplegen, opdat alle relevante kennis voorhanden is.** In de toeleveringsketen van de automobielsector wordt voortdurend geïnnoveerd. Innovatieve technologieën zoals de productie van elektrobrandstoffen met afvang uit de lucht **en waterstofauto's met aan boord een systeem voor de opslag van waterstof** bieden mogelijk perspectieven wat betreft betaalbare klimaatneutrale mobiliteit, indien zij verder worden ontwikkeld. De Commissie moet daarom als onderdeel van haar voortgangsverslag de vooruitgang op het gebied van innovatie in de sector volgen.

⁽²⁶⁾ Mededeling van de Commissie — Modernisering van de nieuwe industriestrategie van 2020: een sterkere eengemaakte markt tot stand brengen voor het herstel van Europa, COM(2021)0350 van 5 mei 2021.

^(26 bis) Richtlijn (EU) 2019/1161 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn 2009/33/EG inzake de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen (PB L 188 van 12.7.2019, blz. 116).

^(26 ter) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 20
Voorstel voor een verordening
Overweging 12 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 bis) *Hoewel deze verordening alleen van toepassing is op nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, is het belangrijk de verordening te integreren in een ruimer actieplan voor de hele Unie om het bestaande wagenpark koolstofvrij te maken teneinde het milieu en de gezondheid van de burgers in alle lidstaten te beschermen. Het huidige wagenpark zal nog gedurende langere tijd een oorzaak van ondermaatse milieuprestaties blijven vormen vanwege het trage tempo van de vervanging van het wagenpark. Bovendien brengt de bestaande markt van vervuilende tweedehandsvoertuigen in Midden- en Oost-Europa het risico met zich mee dat de verontreiniging wordt verplaatst naar economisch minder ontwikkelde regio's in de Unie. Het bereiken van de ambitieuze klimaatdoelstellingen tegen 2050 moet hand in hand gaan met het recht van alle burgers van de Unie op schonere lucht. Om de uitstoot van het bestaande wagenpark sneller te verminderen, is het van het grootste belang dat de Commissie onverwijld wetgevingsmaatregelen voorstelt om een kader tot stand te brengen dat gunstig is voor de aanpassing van voertuigen, om het gebruik van de momenteel beschikbare technologieën die de CO₂-uitstoot verlagen, zoals koolstofarme brandstoffen of energiezuinigere lichten, te bevorderen, om voor goederen en passagiers de verschuiving naar andere vervoerswijzen te versnellen, om milieuvriendelijkere gewoonten op het vlak van vervoer zoals carpooling, zachte mobiliteit en openbaar vervoer in steden te bevorderen en om het mogelijke risico op koolstoflekkage in de automobielsector binnen de Unie aan te pakken.*

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 21
Voorstel voor een verordening
Overweging 12 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(12 ter) Om voor overeenstemming met de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en met de aangescherpte CO₂-normen te zorgen, moet er een actualisering van Richtlijn 2009/33/EG van het Europees Parlement en de Raad ^(26 bis) worden voorgesteld, met inbegrip van de mogelijkheid om de reikwijdte ervan uit te breiden naar voertuigen die eigendom zijn van of worden geleased door een particuliere onderneming met een bepaalde omvang van het wagenpark, met als doel om de vraag naar emissievrije voertuigen te stimuleren. Aangezien voertuigen van wagenparken van bedrijven sneller op de particuliere markt komen, kan er ook sneller een markt voor tweedehands emissievrije voertuigen ontstaan. Dit is met name belangrijk voor regio's waar de transitie moeilijker zal blijken te zijn en het draagt eveneens bij aan het sneller bereiken van marktprijspariteit met conventionele voertuigen in de gehele Unie.

^(26 bis) Richtlijn 2009/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake de bevordering van schone wegvoertuigen ter ondersteuning van emissiearme mobiliteit (PB L 120 van 15.5.2009, blz. 5).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 22

Voorstel voor een verordening

Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (13) In samenhang met de voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfers moet de benodigde uitrol van oplaad- en tankinfrastructuur worden gerealiseerd, **zoals in Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁷⁾ is bepaald.**

⁽²⁷⁾ Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen (PB L 307 van 28.10.2014, blz. 1).

Amendement

- (13) In samenhang met de voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfers moet de benodigde uitrol van oplaad- en tankinfrastructuur worden gerealiseerd, **hetgeen essentieel is voor het behalen van de aangescherpte streefdoelen. Daarom zouden de aangescherpte CO₂-reductiestreefdoelen, gezien de zwakke en trage tenuitvoerlegging van Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁷⁾ vergezeld moeten gaan van een ambitieuze verordening infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, met ambitieuze, bindende doelstellingen voor de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen in de 27 lidstaten. Deze doelstellingen moeten worden aangevuld met ambitieuze doelstellingen voor de uitrol van particuliere oplaadpunten in gebouwen in Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad ^(27 bis). Het is tegen die achtergrond belangrijk dat investeringen in de uitrol van dergelijke infrastructuur worden voortgezet en opgeschaald.**

⁽²⁷⁾ Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen (PB L 307 van 28.10.2014, blz. 1).

^(27 bis) Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).

Amendement 23

Voorstel voor een verordening

Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (13 bis) **Aangezien er wereldwijd meer dan 1 miljard voertuigen op fossiele brandstoffen rondrijden die verantwoordelijk zijn voor meer dan 30 % van de wereldwijde CO₂-emissies, is het ombouwen van voertuigen met verbrandingsmotoren tot elektrische voertuigen een aanvullende oplossing naast het aanbod van traditionele fabrikanten, welke het mogelijk maakt om de ecologische transitie te versnellen door een beroep te doen op de circulaire economie.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 24
Voorstel voor een verordening
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (14) Fabrikanten moeten voldoende flexibiliteit krijgen om hun wagenpark in de loop van de tijd aan te passen om de transitie naar emissievrije voertuigen op een kosten-efficiënte manier aan te gaan, **en daarom is het passend de bestaande aanpak, waarbij streefcijfers met stappen van 5 jaar worden verlaagd, te handhaven.**

Amendement

- (14) Fabrikanten moeten voldoende flexibiliteit krijgen om hun wagenpark in de loop van de tijd aan te passen om de transitie naar emissievrije voertuigen op een kosten-efficiënte manier **die tevens voordelig is voor hun concurrentiepositie en de basis legt voor verdere innovatie**, aan te gaan, **terwijl men tegelijkertijd moet streven naar een duidelijk traject voor de uitrol van die voertuigen opdat de bijdrage van de sector wegvervoer aan de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 gewaarborgd is.**

Amendement 25
Voorstel voor een verordening
Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (15) Om de aangescherpte voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfers **vanaf 2030** te halen zullen fabrikanten het aantal emissievrije voertuigen op de markt van de Unie aanzienlijk moeten verhogen. Tegen die achtergrond zou het stimuleringsmechanisme voor emissievrije en emissiearme voertuigen (ZLEV) niet langer zijn oorspronkelijke doel dienen en de doeltreffendheid van Verordening (EU) 2019/631 kunnen ondermijnen. Het stimuleringsmechanisme voor ZLEV moet daarom **met ingang van 2030** worden geschrapt. **Vóór die datum, dus gedurende dit decennium, zal het stimuleringsmechanisme voor ZLEV de uitrol van voertuigen met emissies van 0 tot 50 g CO₂/km blijven ondersteunen, met inbegrip van elektrische voertuigen op accu's, elektrische voertuigen met brandstofcellen op waterstof en goed presterende plug-in hybride elektrische voertuigen. Na die datum worden plug-in hybride elektrische voertuigen** nog altijd in aanmerking genomen voor de voor het gehele wagenpark geldende streefcijfers waaraan voertuigfabrikanten moeten voldoen.

Amendement

- (15) Om de aangescherpte voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfers te halen zullen fabrikanten het aantal emissievrije voertuigen op de markt van de Unie aanzienlijk moeten verhogen. Tegen die achtergrond zou het stimuleringsmechanisme voor emissievrije en emissiearme voertuigen (ZLEV) niet langer zijn oorspronkelijke doel dienen en de doeltreffendheid van Verordening (EU) 2019/631 kunnen ondermijnen. Het stimuleringsmechanisme voor ZLEV moet daarom worden geschrapt. Plug-in hybride elektrische voertuigen worden nog altijd in aanmerking genomen voor de voor het gehele wagenpark geldende streefcijfers waaraan voertuigfabrikanten moeten voldoen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 26
Voorstel voor een verordening
Overweging 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 bis) Uit hoofde van Verordening (EU) 2019/631 worden emissiereducties die worden bereikt door innovaties die niet in de typegoedkeuringstest worden meegenomen, momenteel uitgedrukt in eco-innovatiecredits die kunnen meetellen voor de reductiedoelstelling van de fabrikant. Momenteel kan een fabrikant maximaal 7 g/km aan emissiereductie claimen. Dat getal moet in lijn met de aangescherpte doelstellingen naar beneden worden bijgesteld, zodat dit systeem enkel van toepassing blijft op echte innovaties en geen aanleiding geeft tot verminderde ambities met betrekking tot de verkoop van emissievrije voertuigen.

Amendement 27
Voorstel voor een verordening
Overweging 15 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 ter) Het ondersteunen van zowel technologische als sociale innovatie is een belangrijk element om een snellere transitie naar emissievrije mobiliteit te bevorderen. Er is reeds aanzienlijke financiering beschikbaar voor innovatie in het mobiliteitsecosysteem via verschillende financieringsinstrumenten van de Unie, met name Horizon Europa, InvestEU, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds, het Innovatiefonds en de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Hoewel verwacht wordt dat ambitieuze jaarlijkse CO₂-emissiereductiedoelstellingen de innovatie in de toeleveringsketen van de automobielsector een krachtige impuls zullen geven, is het tot stand brengen van echte, effectieve en controleerbare CO₂-emissiereductie de hoofddoelstelling van deze verordening.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 28
Voorstel voor een verordening
Overweging 16 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(16 bis) *De doelstellingen die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2019/631 worden gedeeltelijk bereikt door de verkoop van extern oplaadbare hybride elektrische voertuigen (OVC-HEV's — Off-Vehicle Charging Hybrid Electric Vehicles). De emissies van die voertuigen worden momenteel berekend aan de hand van een gebruiksfactor die is vastgesteld bij Verordening (EU) 2017/1151 van de Commissie ^(1 bis), die weergeeft welk deel van de afstand is afgelegd met de accu, in vergelijking met de afstand die is afgelegd met de verbrandingsmotor. Die gebruiksfactor is echter niet gebaseerd op representatieve gegevens uit de werkelijkheid, maar op een schatting. Overeenkomstig artikel 12, lid 2, van Verordening (EU) 2019/631 verzamelt de Commissie sinds 1 januari 2021 gegevens over het werkelijke brandstofverbruik via boordapparatuur voor het meten van het brandstofverbruik in personenauto's. De gebruiksfactor voor OVC-HEV's moet onverwijld worden herzien aan de hand van die gegevens om ervoor te zorgen dat zij de emissies onder reële rijomstandigheden weerspiegelt. De geactualiseerde gebruiksfactor moet uiterlijk vanaf 2025 van toepassing zijn en moet worden bijgehouden om ervoor te zorgen dat zij representatief blijft voor de werkelijke emissies.*

^(1 bis) Verordening (EU) 2017/1151 van de Commissie van 1 juni 2017 tot aanvulling van Verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 5 en Euro 6) en de toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie, tot wijziging van Richtlijn 2007/46/EG van het Europees Parlement en de Raad, Verordening (EG) nr. 692/2008 van de Commissie en Verordening (EU) nr. 1230/2012 van de Commissie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 692/2008 van de Commissie (PB L 175 van 7.7.2017, blz. 1).

Amendement 30
Voorstel voor een verordening
Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(18) *Om een billijke verdeling van de reductie-inspanningen te waarborgen, moeten de twee grenswaardencurven voor lichtere en zwaardere lichte bedrijfsvoertuigen worden aangepast om rekening te houden met de aangescherpte CO₂-reductiedoelstellingen.*

Schrappen

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 121**Voorstel voor een verordening****Overweging 21***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (21) In het licht van de hogere algemene reductiedoelstellingen voor broeikasgasemissies en om mogelijke marktverstorende effecten te voorkomen, moeten de reductievereisten voor alle fabrikanten die op de markt van de Unie aanwezig zijn behalve die waarvan per kalenderjaar minder dan 1 000 nieuwe voertuigen worden geregistreerd, worden aangepast. Bijgevolg moet de mogelijkheid om een afwijking van de specifieke emissiestreefcijfers aan te vragen voor fabrikanten waarvan in een kalenderjaar tussen de 1 000 en 10 000 personenauto's of tussen de 1 000 en 22 000 lichte bedrijfsvoertuigen voor het eerst worden geregistreerd, vanaf **2030** komen te vervallen.

Amendement

- (21) In het licht van de hogere algemene reductiedoelstellingen voor broeikasgasemissies en om mogelijke marktverstorende effecten te voorkomen, moeten de reductievereisten voor alle fabrikanten die op de markt van de Unie aanwezig zijn behalve die waarvan per kalenderjaar minder dan 1 000 nieuwe voertuigen worden geregistreerd, worden aangepast. Bijgevolg moet de mogelijkheid om een afwijking van de specifieke emissiestreefcijfers aan te vragen voor fabrikanten waarvan in een kalenderjaar tussen de 1 000 en 10 000 personenauto's of tussen de 1 000 en 22 000 lichte bedrijfsvoertuigen voor het eerst worden geregistreerd, vanaf **2036** komen te vervallen.

Amendement 31**Voorstel voor een verordening****Overweging 23***Door de Commissie voorgestelde tekst*

- (23) De vooruitgang die in het kader van Verordening (EU) 2019/631 bij de verwezenlijking van de voor 2030 en daarna vastgestelde reductiedoelstellingen wordt geboekt, moet in **2026** worden geëvalueerd. Bij deze evaluatie moeten alle aspecten die in de **tweejaarlijkse** verslaglegging aan bod komen, in aanmerking worden genomen.

Amendement

- (23) De vooruitgang die in het kader van Verordening (EU) 2019/631 bij de verwezenlijking van de voor 2030 en daarna vastgestelde reductiedoelstellingen wordt geboekt, moet in **2027** worden geëvalueerd. Bij deze evaluatie moeten alle aspecten die in de **jaarlijkse** verslaglegging aan bod komen, in aanmerking worden genomen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 32

Voorstel voor een verordening

Overweging 23 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(23 bis) *Het is van belang de emissies van lichte voertuigen gedurende de volledige levenscyclus te beoordelen op het niveau van de Unie. Met het oog hierop moet de Commissie uiterlijk tegen 31 december 2023 een gemeenschappelijke methode van de Unie ontwikkelen voor de beoordeling en consistente gegevensrapportage met betrekking tot de CO₂-emissies gedurende de volledige levenscyclus van lichte voertuigen die in de Unie in de handel zijn gebracht, zodat een algeheel overzicht wordt verkregen van hun impact op het milieu. Om de vooruitgang van de Unie in de richting van haar klimaatambities te ondersteunen moet de Commissie met follow-upmaatregelen komen, die in voorkomend geval ook wetgevingsvoorstellen kunnen omvatten. Voorts is het belangrijk een methodologie te ontwikkelen waarmee de algehele milieuprestatie van voertuigen kan worden beoordeeld, niet alleen in termen van CO₂-emissies, maar ook rekening houdend met de totale milieuoetafdruk.*

Amendement 33

Voorstel voor een verordening

Overweging 24

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(24) De **mogelijkheid om de** inkomsten uit de bijdragen voor overtollige emissies **toe te wijzen aan een specifiek fonds of een relevant programma is geëvalueerd zoals voorgeschreven in artikel 15, lid 5, van Verordening (EU) 2019/631, met de conclusie dat dit de administratieve lasten aanzienlijk zou doen toenemen, maar de automobielsector niet rechtstreeks bij zijn transitie zou helpen. De inkomsten uit de bijdragen voor overtollige emissies moeten daarom overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Verordening (EU) 2019/631 als ontvangsten voor de algemene begroting van de Unie worden beschouwd.**

(24) De **toewijzing van** inkomsten uit de bijdragen voor overtollige emissies **zou ten goede moeten komen aan de rechtvaardige transitie naar een klimaatneutrale economie en, in het bijzonder, naar het verzachten van eventuele negatieve gevolgen van de transitie op de werkgelegenheid in de automobielsector. De Commissie moet in voorkomend geval een voorstel indienen om een dergelijk financieringsinstrument in te stellen. Daarbij moet met name aandacht worden besteed aan de getroffen regio's en aan gemeenschappen die mogelijk kwetsbaarder zijn door de aanwezigheid van een intensieve automobielsector of vanwege specifieke kenmerken die de transitie naar emissievrij wegvervoer moeilijker maken, zoals de ultraperiferie gebieden.**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 74**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — punt -a (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 1 — lid 4 — punt a

Bestaande tekst

Amendement

a) voor de gemiddelde emissies van nieuwe personenauto's, een voor het gehele EU-wagenpark geldend streefcijfer gelijk aan een vermindering van 15 % van het streefcijfer in 2021 als vastgesteld overeenkomstig bijlage I, deel A, punt 6.1.1;

-a) in lid 4 wordt punt a) vervangen door:

“a) voor de gemiddelde emissies van nieuwe personenauto's, een voor het gehele EU-wagenpark geldend streefcijfer gelijk aan een vermindering van 15 % van het streefcijfer in 2021 als vastgesteld overeenkomstig bijlage I, deel A, punt 6.1.1 zoals bepaald in Verordening (EU) 2019/631 om productiecycli in acht te nemen;”

Amendement 35**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — punt -a bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 1 — lid 4 — punt b

Bestaande tekst

Amendement

b) voor de gemiddelde emissies van nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen een voor het gehele EU-wagenpark geldend streefcijfer gelijk aan een vermindering van 15 % van het streefcijfer in 2021 als vastgesteld overeenkomstig bijlage I, deel B, punt 6.1.1.

-a bis) in lid 4 wordt punt b) vervangen door:

“b) voor de gemiddelde emissies van nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen een voor het gehele EU-wagenpark geldend streefcijfer gelijk aan een vermindering van 15 % van het streefcijfer in 2021 als vastgesteld overeenkomstig bijlage I, deel B, punt 6.1.1 zoals bepaald in Verordening (EU) 2019/631.”

Amendement 36**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 1 — punt c**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 1 — lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c) **in lid 6 worden de woorden “Met ingang van 1 januari 2025” vervangen door “Van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2029”;**

c) lid 6 **wordt geschrapt;**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 37**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 — punt a bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 3 — lid 1 — punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

*Amendement***a bis) het volgende punt wordt ingevoegd:**

“a bis) “plug-in hybride elektrisch voertuig” (PHEV): een voertuig dat wordt aangedreven door een combinatie van een elektromotor met een oplaadbare batterij en een verbrandingsmotor, die samen of afzonderlijk kunnen functioneren;”

Amendement 38**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 3 — punt b bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 3 — lid 1 — punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

*Amendement***b bis) het volgende punt wordt ingevoegd:**

“b bis) “bedrijfsvoertuig”: een voertuig dat eigendom is van of geleased wordt door een particuliere onderneming zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 2157/2001^(1bis) van de Raad, en dat voor zakelijke doeleinden wordt gebruikt.

^(1bis) Verordening (EG) nr. 2157/2001 van de Raad van 8 oktober 2001 betreffende het statuut van de Europese vennootschap (SE) (PB L 294 van 10.11.2001, blz. 1).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 41**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 — punt a bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 7 — lid 10

Bestaande tekst

10. De Commissie **evalueert** uiterlijk in 2023 **of het mogelijk is** een gemeenschappelijke methode van de Unie **te ontwikkelen** voor de beoordeling en consistente gegevensrapportering met betrekking tot de CO₂-emissies van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen die in de Unie in de handel zijn gebracht, gedurende de volledige levenscyclus ervan. De Commissie doet het Europees Parlement en de Raad **die evaluatie** toekomen, in voorkomend geval vergezeld van voorstellen voor follow-upmaatregelen, zoals wetgevingsvoorstellen.

Amendement

a bis) lid 10 wordt vervangen door:

“10. De Commissie **publiceert** uiterlijk in 2023 **een verslag met** een gemeenschappelijke methode van de Unie voor de beoordeling en consistente gegevensrapportering met betrekking tot de CO₂-emissies van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen die in de Unie in de handel zijn gebracht, gedurende de volledige levenscyclus ervan, **inclusief een methode voor de beoordeling met betrekking tot de CO₂-emissies van de brandstoffen en energie die door deze voertuigen worden verbruikt gedurende de volledige levenscyclus ervan**. De Commissie doet het Europees Parlement en de Raad **dat verslag** toekomen, in voorkomend geval vergezeld van voorstellen voor follow-upmaatregelen, zoals wetgevingsvoorstellen.”

Amendement 42**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 — punt a ter (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 7 — lid 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a ter) het volgende lid 10 bis wordt ingevoegd:

“10 bis. Met ingang van 1 januari 2024 kunnen fabrikanten op vrijwillige basis de in lid 10 van dit artikel bedoelde gegevens over de CO₂-emissies gedurende de volledige levenscyclus van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen op de markt van de Unie indienen bij de in lid 6 van dit artikel bedoelde bevoegde instanties en bij de lidstaten, die deze vervolgens overeenkomstig lid 2 van dit artikel indienen bij de Commissie. Met ingang van 1 januari 2028 worden die gegevens opgenomen in de in bijlage II, deel A, en bijlage III, deel A, vermelde informatie.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 43**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 5 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 8 — lid 4

Bestaande tekst

Amendement

4. De bijdragen voor overtollige emissies worden beschouwd als ontvangsten voor de algemene begroting van de Unie.

5 bis) Artikel 8, lid 4, wordt vervangen door:

4. De bijdragen voor overtollige emissies worden beschouwd als ontvangsten voor de algemene begroting van de Unie.

Uiterlijk op 31 december 2023 dient de Commissie een verslag in met gedetailleerde informatie over de gerichte financiering die nodig is om een rechtvaardige transitie in de automobielsector te waarborgen, met als doel de negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid en andere economische gevolgen in alle getroffen lidstaten te verzachten, met name in de regio's en gemeenschappen die het zwaarst door de transitie worden getroffen. Het verslag gaat in voorkomend geval vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot vaststelling van een financieringsinstrument van de Unie om in die behoefte te voorzien en met name om preventieve en reactieve maatregelen te coördineren en te financieren om herstructurering op lokaal en regionaal niveau aan te pakken en om de opleiding, omscholing en bijscholing van werknemers in de automobielsector, met inbegrip van autofabrikanten, hun leveranciers van onderdelen en ondersteunende onderhouds- en reparatiediensten, te financieren, met name in kleine en middelgrote ondernemingen.

Het financieringsinstrument kan de vorm aannemen van een specifiek financieringsinstrument of deel uitmaken van het Sociaal Klimaatfonds of een herzien Fonds voor een rechtvaardige transitie. Eventuele inkomsten uit de bijdragen voor overtollige emissies worden aan dat doel toegewezen.

Amendement 122**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 10 — alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

“Een op grond van lid 1 aangevraagde afwijking van de specifieke emissiestreefcijfers die van toepassing zijn tot en met het kalenderjaar **2029** kan worden toegestaan.”

“Een op grond van lid 1 aangevraagde afwijking van de specifieke emissiestreefcijfers die van toepassing zijn tot en met het kalenderjaar **2035** kan worden toegestaan.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 44**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 10 — lid 4 — alinea 1

Bestaande tekst

4. Een aanvraag voor een afwijking van het overeenkomstig bijlage I, deel A, punten 1 tot en met 4 en 6.3, berekende specifieke emissiestreefcijfer mag worden ingediend door een fabrikant die samen met alle met hem verbonden ondernemingen per kalenderjaar goed is voor 10 000 tot 300 000 in de Unie geregistreerde nieuwe personenauto's.

Amendement

6 bis) Artikel 10, lid 4, wordt vervangen door:

“4. Een aanvraag voor een afwijking van het overeenkomstig bijlage I, deel A, punten 1 tot en met 4 en 6.3, berekende specifieke emissiestreefcijfer mag **voor de jaren tot en met 2028** worden ingediend door een fabrikant die samen met alle met hem verbonden ondernemingen per kalenderjaar goed is voor 10 000 tot 300 000 in de Unie geregistreerde nieuwe personenauto's.”.

Amendement 45**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 ter (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 11 — lid 1

Bestaande tekst

1. Op aanvraag van een toeleverancier of een fabrikant wordt rekening gehouden met de CO₂-besparingen die worden gerealiseerd door gebruik van innoverende technologieën of een combinatie van innoverende technologieën (“innoverende technologiepakketten”).

Met deze technologieën wordt alleen rekening gehouden indien de methode die voor de beoordeling ervan wordt gebruikt verifieerbare, reproduceerbare en vergelijkbare resultaten kan opleveren.

De totale bijdrage van deze technologieën aan de vermindering van de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van een fabrikant kan tot 7 g CO₂/km bedragen.

Amendement

6 ter) In artikel 11 wordt lid 1 vervangen door:

1. Op aanvraag van een toeleverancier of een fabrikant wordt rekening gehouden met de CO₂-besparingen die worden gerealiseerd door gebruik van innoverende technologieën of een combinatie van innoverende technologieën (“innoverende technologiepakketten”).

Met deze technologieën wordt alleen rekening gehouden indien de methode die voor de beoordeling ervan wordt gebruikt verifieerbare, reproduceerbare en vergelijkbare resultaten kan opleveren.

De totale bijdrage van deze technologieën aan de vermindering van de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van een fabrikant kan tot 7 g CO₂/km bedragen **tot 2024;**

— 5 g CO₂/km vanaf 2025;

— 4 g CO₂/km vanaf 2027;

— 2 g CO₂/km vanaf 2030 tot en met 2034.

Woensdag, 8 juni 2022

Bestaande tekst

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van deze verordening door het in de derde alinea van dit lid bedoelde maximum met ingang van 2025 aan te passen om rekening te houden met technologische ontwikkelingen en te zorgen voor een evenwichtige verhouding van het niveau van dat maximum ten opzichte van de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van fabrikanten.

Amendement

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van deze verordening door het in de derde alinea van dit lid bedoelde maximum met ingang van 2025 **naar beneden toe** aan te passen om rekening te houden met technologische ontwikkelingen en te zorgen voor een evenwichtige verhouding van het niveau van dat maximum ten opzichte van de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van fabrikanten.

Amendement 46**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 quater (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 quater) Het volgende artikel wordt ingevoegd:**“Artikel 11 bis****Ecologisch ontwerp**

Om ervoor te zorgen dat de transitie naar emissievrije mobiliteit ten volle bijdraagt tot de doelstellingen van de Unie inzake energie-efficiëntie en een circulaire economie, dient de Commissie uiterlijk op 31 december 2023 voorstellen in, in voorkomend geval, voor het vaststellen van minimumeisen inzake ecologisch ontwerp voor alle nieuwe personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen, met inbegrip van vereisten inzake energie-efficiëntie, duurzaamheid en reparbaarheid voor essentiële onderdelen zoals lampen, elektronische componenten en batterijen, minimumvereisten voor de terugwinning van metalen, kunststoffen en kritieke grondstoffen, rekening houdend met de beginselen die worden toegepast op andere energiegerelateerde producten op grond van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad ^(1 bis).”.

^(1 bis) Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten (PB L 285 van 31.10.2009, blz. 10).”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 47

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 quinquies (nieuw)

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 12 — lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. Teneinde te voorkomen dat de kloof met de werkelijke emissies groter wordt, beoordeelt de Commissie uiterlijk op 1 juni 2023 hoe gegevens over brandstof- en energieverbruik kunnen worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de overeenkomstig Verordening (EG) nr. 715/2007 bepaalde CO₂-emissiewaarden en brandstof- of energieverbruikswaarden van voertuigen representatief blijven voor de werkelijke emissies in de loop van de tijd voor elke fabrikant.

De Commissie zorgt voor monitoring van en jaarlijkse rapportering over de ontwikkeling van de in de eerste alinea bedoelde kloof in de periode **van 2021 tot 2026** en **beoordeelt in 2027 of het haalbaar is** een **mechanisme** in te **voeren om** de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van een fabrikant **vanaf 2030** bij te stellen **om te voorkomen dat de kloof groter wordt, en zij komt in voorkomend geval met een wetgevingsvoorstel om een dergelijk mechanisme tot stand te brengen.**

6 quinquies) In artikel 12 wordt lid 3 vervangen door:

3. Teneinde te voorkomen dat de kloof met de werkelijke emissies groter wordt, beoordeelt de Commissie uiterlijk op 1 juni 2023 hoe **de krachtens Uitvoeringsverordening (EU) 2021/392 van de Commissie** ^(1 bis) **verzamelde** gegevens over **werkelijk** brandstof- en energieverbruik kunnen worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de overeenkomstig Verordening (EG) nr. 715/2007 bepaalde CO₂-emissiewaarden en brandstof- of energieverbruikswaarden van voertuigen representatief blijven voor de werkelijke emissies in de loop van de tijd voor elke fabrikant.

De Commissie zorgt voor monitoring van en jaarlijkse rapportering over de ontwikkeling van de in de eerste alinea bedoelde kloof in de periode **vanaf 2021** en **dient, in voorkomend geval, zodra voldoende gegevens beschikbaar zijn en uiterlijk op 31 december 2026** een **wetgevingsvoorstel** in **om die kloof te dichten door** de gemiddelde specifieke CO₂-emissies van een fabrikant bij te stellen **met gebruikmaking van werkelijke gegevens die zijn verzameld overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2021/392 van de Commissie.**

Daarnaast beoordeelt de Commissie in het bijzonder de in lid 1 van dit artikel bedoelde gegevens over het brandstof- en energieverbruik van extern oplaadbare hybride elektrische voertuigen (OVC-HEV's). Op basis van die gegevens stelt de Commissie overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast tot aanpassing van de gebruiksfactoren voor OVC-HEV's, om ervoor te zorgen dat hun emissies vanaf 2025 representatief zijn voor rijden onder reële rijomstandigheden.

^(1 bis) Uitvoeringsverordening (EU) 2021/392 van de Commissie van 4 maart 2021 betreffende de monitoring en rapportering van gegevens met betrekking tot de CO₂-emissies van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen overeenkomstig Verordening (EU) 2019/631 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 1014/2010, (EU) nr. 293/2012, (EU) 2017/1152 en (EU) 2017/1153 van de Commissie (PB L 77 van 5.3.2021, blz. 8).

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 48**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 6 sexies (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 12 — lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 sexies) In artikel 12 wordt het volgende lid toegevoegd:

“4 bis. Uiterlijk op 31 december 2023 stelt de Commissie overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast om deze verordening aan te vullen door een methode vast te stellen voor het meten en vergelijken van de doeltreffendheid van emissievrije en emissiearme voertuigen op basis van de hoeveelheid elektriciteit die zij nodig hebben om honderd kilometer af te leggen. In die methode wordt met name rekening gehouden met de gevolgen van de gebruikte elektriciteit voor de hoeveelheid hulpbronnen die de batterijen met interne energieopslag van die voertuigen nodig hebben.

Uiterlijk op 31 december 2024 dient de Commissie een wetgevingsvoorstel in bij het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van minimumenergie-efficiëntiedrempels voor nieuwe emissievrije personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen die in de Unie op de markt worden gebracht.”.

Amendement 50**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 14 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 14 bis

Artikel 14 bis

Voortgangsverslag

Voortgangsverslag

Uiterlijk op 31 december 2025, en vervolgens **om de twee** jaar, brengt de Commissie verslag uit over de vooruitgang op de weg naar emissievrije wegmobiliteit. In het verslag wordt met name nagegaan en beoordeeld of er aanvullende maatregelen nodig zijn om **de** transitie te vergemakkelijken, onder meer in de vorm van financiële middelen.

Uiterlijk op 31 december 2025, en vervolgens **elk** jaar, brengt de Commissie verslag uit over de vooruitgang op de weg naar emissievrije wegmobiliteit. In het verslag wordt met name nagegaan en beoordeeld of er aanvullende maatregelen nodig zijn om **een rechtvaardige** transitie te vergemakkelijken, onder meer in de vorm van financiële middelen.

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

In de verslaglegging houdt de Commissie rekening met alle factoren die bijdragen tot een kostenefficiënte vooruitgang in de richting van klimaatneutraliteit tegen 2050. Hiertoe behoren **de uitrol van emissievrije en emissiearme voertuigen, de vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen voor de uitrol van oplaad- en tankinfrastructuur, zoals vereist uit hoofde van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, de potentiële bijdrage van innovatietechnologieën en duurzame alternatieve brandstoffen voor het bereiken van klimaatneutrale mobiliteit, de gevolgen voor de consument, de vooruitgang in de sociale dialoog en de aspecten om een economisch levensvatbare en sociaal rechtvaardige transitie naar emissieloze wegmobiliteit verder te faciliteren.**

Amendement

In de verslaglegging houdt de Commissie rekening met alle factoren die bijdragen tot een kostenefficiënte vooruitgang in de richting van klimaatneutraliteit tegen 2050. Hiertoe behoren:

- a) **de vooruitgang bij de uitrol van emissievrije en emissiearme voertuigen en bij de betaalbaarheid en energie-efficiëntie ervan;**
- b) **de gevolgen voor consumenten, met name consumenten met een laag en gemiddeld inkomen, en het tempo waarin emissievrije en emissiearme voertuigen in die consumentensegmenten worden gebruikt, alsook de beschikbaarheid en het toepassingsgebied van maatregelen op Unie-, lidstaat- en lokaal niveau om dit gebruik te ondersteunen;**
- c) **de markt voor tweedehandsvoertuigen;**
- d) **de vooruitgang bij de verwezenlijking van de toereikende uitrol van publieke en particuliere oplaad- en tankinfrastructuur, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de vooruitgang bij het behalen van de streefcijfers zoals vereist uit hoofde van de verordening inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad ^(1 bis);**
- e) **de vooruitgang bij het verhogen van de hoeveelheid hernieuwbare energie in de Unie overeenkomstig Richtlijn (EU) 2018/2001;**
- f) **de potentiële bijdrage van innovatieve technologieën en duurzame alternatieve brandstoffen, met inbegrip van synthetische brandstoffen, om klimaatneutraliteit in de vervoersector te verwezenlijken;**
- g) **de emissies gedurende de volledige levenscyclus van nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen die in de handel worden gebracht, volgens de overeenkomstig artikel 7, lid 10, vastgestelde methode;**

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- h) de vooruitgang in de sociale dialoog en de aspecten om een economisch levensvatbare en sociaal rechtvaardige transitie naar emissievrije wegmobiliteit verder te faciliteren, rekening houdend met de werkgelegenheid en het concurrentievermogen;
- i) de gevolgen voor de werkgelegenheid, te beoordelen aan de hand van een gedetailleerde inventarisatie van de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de automobiellindustrie en het effect op de regio's waar deze industrieën gevestigd zijn, alsook maatregelen, met inbegrip van financiële maatregelen, op Unie-, lidstaat- of lokaal niveau om de sociaal-economische gevolgen in die regio's te verzachten, met inbegrip van bij- en omscholingsprogramma's;
- k) de potentiële bijdrage van aanvullende nationale en Unie-maatregelen om de gemiddelde leeftijd en daarmee de emissies van het wagenpark van lichte voertuigen te verlagen, zoals maatregelen ter ondersteuning van de uitfasering van oudere voertuigen op een sociaal rechtvaardige en milieuvriendelijke manier;

^(1 bis) Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).

Amendement 51

Voorstel voor een verordening

Artikel 1 — alinea 1 — punt 9

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 14 bis — alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

In overeenstemming met Aanbeveling (EU) .../... van de Raad [aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit] wordt de lidstaten verzocht territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie voor hun automobielsector op te stellen, in nauwe samenspraak met de sociale partners, teneinde structurele verandering aan te sturen op sociaal aanvaardbare wijze en maatschappelijke ontwrichting te voorkomen.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 80**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 14 bis bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

*Amendement***(9 bis) Het volgende artikel wordt ingevoegd:****“Artikel 14 bis bis**

Aanvullende maatregelen ter ondersteuning van de vraag naar emissievrije personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen op de markt van de Unie.

Uiterlijk op 28 februari 2023 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel in om het aandeel van emissievrije voertuigen in het wagenpark van overheden en bedrijven met betrekking tot lichte bedrijfsvoertuigen te verhogen. De voorstellen omvatten bindende verplichtingen inzake emissievrijheid voor eigenaren en exploitanten van wagenparken van overheden en bedrijven, rekening houdend met regionale verschillen.”

Amendement 53**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 14 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

*Amendement***9 bis) Het volgende artikel 14 ter wordt ingevoegd:****“Artikel 14 ter**

Overeenkomstig artikel 3, lid 1, punt b), van Richtlijn (EU) .../... [herschikte richtlijn energie-efficiëntie] houden de lidstaten rekening met het beginsel “energie-efficiëntie eerst” bij besluiten over beleid, planning en investeringen betreffende de uitrol van oplaad- en tankinfrastructuur voor alternatieve brandstoffen, onder meer met betrekking tot de energie-efficiëntie van bron tot wiel van verschillende emissievrije technologieën.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 54**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 9 ter (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 14 bis ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

9 ter) Het volgende artikel 14 bis ter wordt ingevoegd:**“Artikel 14 bis ter****Aanvullende maatregelen ter ondersteuning van de transitie naar emissievrije personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen op de markt van de Unie****Uiterlijk ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie overeenkomstig artikel 17 een gedelegeerde handeling vast om de regels inzake typegoedkeuring te harmoniseren voor voertuigen met een verbrandingsmotor die zijn verbouwd voor elektrisch rijden op een batterij of brandstofcel, teneinde goedkeuring van series toe te staan. De Commissie beoordeelt ook de invoering van een regel voor het berekenen van de CO₂-equivalenten van voertuigen met een verbrandingsmotor die zijn verbouwd voor elektrisch rijden op een batterij of brandstofcel in de context van de toepassing van deze verordening.”****Amendement 55****Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 10 — punt a**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 15 — lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. **In 2028** verricht de Commissie een evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening, voortbouwend op de **tweejaarlijkse** verslaglegging, en dient zij bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met het resultaat van deze evaluatie.

1. **Uiterlijk in 2027** verricht de Commissie een **grondige** evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening, voortbouwend op de **jaarlijkse** verslaglegging, en dient zij bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met het resultaat van deze evaluatie.

Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een voorstel tot wijziging van deze verordening.

Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een voorstel tot wijziging van deze verordening.

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 56**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 10 — punt a bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 15 — lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) In artikel 15 wordt het volgende lid ingevoegd:

“1 bis. Bij de in lid 1 bedoelde evaluatie brengt de Commissie ook verslag uit over de CO₂-emissies gedurende de volledige levenscyclus van nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, op basis van de in artikel 7, lid 10, beschreven methode. Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot aanvulling van deze verordening om die emissies aan te pakken.”

Amendement 57**Voorstel voor een verordening****Artikel 1 — alinea 1 — punt 10 — punt b bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Artikel 15 — lid 6

Bestaande tekst

Amendement

b bis) lid 6 wordt vervangen door:

6. Uiterlijk **op 31 december 2020** verricht de Commissie een **evaluatie** van Richtlijn 1999/94/EG waarin ze ingaat op de behoefte om de consument nauwkeurige, degelijke en vergelijkbare informatie te verstrekken over brandstofverbruik, CO₂-emissies **en** emissies van luchtverontreinigende stoffen van nieuwe personenauto's die in de handel worden gebracht, alsook op de mogelijkheden voor de invoering van een etikettering inzake brandstofverbruik en CO₂-emissies voor nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen. **In voorkomend geval gaat de evaluatie vergezeld van een wetgevingsvoorstel.**

“6. Uiterlijk ... [zes maanden na de datum van inwerking-treding van deze verordening] verricht de Commissie een herziening van Richtlijn 1999/94/EG waarin ze ingaat op de behoefte om de consument nauwkeurige, degelijke en vergelijkbare informatie te verstrekken over **werkelijk brandstofverbruik, CO₂-emissies, emissies van luchtverontreinigende stoffen **en energie-efficiëntie** van nieuwe personenauto's die in de handel worden gebracht, alsook op de mogelijkheden voor de invoering van een etikettering inzake brandstofverbruik en CO₂-emissies voor nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen.”**

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 60
Voorstel voor een verordening
Bijlage — alinea 1 — punt 1 — punt f

Verordening (EU) 2019/631

Bijlage I — deel A — punt 6.3.1 — alinea's 1 en 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Specifiek emissiestreefcijfer = specifiek emissiereferentiestreefcijfer **ZLEV-factor**

waarbij:

specifiek emissiereferentiestreefcijfer = het overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke CO₂-emissiereferentiestreefcijfer;

ZLEV factor = (1 + y – x), tenzij deze som groter is dan 1,05 of kleiner is dan 1,0; in dat geval wordt de ZLEV-factor op 1,05 of 1,0 vastgesteld, al naar gelang;

waarbij:

y = het aandeel emissievrije en emissiearme voertuigen in het wagenpark van nieuwe personenauto's van de fabrikant, berekend als het totale aantal nieuwe emissievrije en emissiearme voertuigen, waarbij elk voertuig als ZLEV^{specifiek} wordt geteld overeenkomstig de volgende formule, gedeeld door het totale aantal nieuwe in het relevante kalenderjaar geregistreerde personenauto's:

$$ZLEV_{\text{specifiek}} = 1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right)$$

In het geval van nieuwe personenauto's geregistreerd in lidstaten met een aandeel emissievrije en emissiearme voertuigen in hun wagenpark van minder dan 60% van het gemiddelde van de Unie in het jaar 2017 en met minder dan 1 000 in het jaar 2017 () geregistreerde nieuwe emissievrije en emissiearme voertuigen, wordt ZLEV^{specifiek} tot en met 2029 in overeenstemming met de volgende formule berekend:*

$$ZLEV_{\text{specifiek}} = \left(1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right) \right) \cdot 1,85$$

Indien het aandeel emissievrije en emissiearme voertuigen in het wagenpark van nieuwe personenauto's in een lidstaat, geregistreerd in een jaar tussen 2025 en 2028, meer dan 5% bedraagt, komt die lidstaat niet in aanmerking voor de toepassing van de multiplicator 1,85 in de daaropvolgende jaren;

Amendement

Specifiek emissiestreefcijfer = specifiek emissiereferentiestreefcijfer

waarbij:

specifiek emissiereferentiestreefcijfer = het overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke CO₂-emissiereferentiestreefcijfer;

Woensdag, 8 juni 2022

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

x = in de jaren 2025 tot en met 2029 15 %.

(*) Het aandeel emissievrije en emissiearme voertuigen in het wagenpark van nieuwe personenauto's in een lidstaat in 2017 wordt berekend als het totaal aantal nieuwe emissievrije en emissiearme voertuigen dat in 2017 werd geregistreerd, gedeeld door het totaal aantal in datzelfde jaar geregistreerde nieuwe personenauto's.”;

Amendement 78

Voorstel voor een verordening

Bijlage I — alinea 1 — punt 2 — punt d

Verordening (EU) 2019/631

Bijlage I — deel B — punt 6.2.2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d) punt 6.2.2 wordt vervangen door:

“6.2.2 Specifieke emissiereferentiestreefcijfers voor 2030 tot en met 2034

Specifieke emissiereferentiestreefcijfer = Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₀ + α · (TM – TM₀)

waarbij:

voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₀ = als bepaald overeenkomstig punt 6.1.3;

α = $a_{2030,L}$ indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant gelijk of lager is dan TM₀ en $a_{2030,H}$ indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant hoger is dan TM₀;

waarbij:

$$a_{2030,L} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2030}}{\text{Gemiddelde emissies}_{2021}}$$

$$a_{2030,H} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2030}}{\text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2025}}$$

gemiddelde emissies₂₀₂₁ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM₀ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1.”

d) punt 6.2.2 wordt vervangen door:

“6.2.2 Specifieke emissiereferentiestreefcijfers voor 2030 tot en met 2034

Specifieke emissiereferentiestreefcijfer = Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₀ + α · (TM – TM₀)

waarbij:

voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₀ = als bepaald overeenkomstig punt 6.1.2;

α = a_{2030} indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant gelijk of lager is dan TM₀ en a_{2021} indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant hoger is dan TM₀;

waarbij:

$$a_{2030} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2030}}{\text{Gemiddelde emissies}_{2021}}$$

a_{2021} = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

gemiddelde emissies₂₀₂₁ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM₀ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1.”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 79**Voorstel voor een verordening****Bijlage I — alinea 1 — punt 2 — punt e**

Verordening (EU) 2019/631

Bijlage I — deel B — punt 6.2.3

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) punt 6.2.3 wordt toegevoegd:

“6.2.3 Specifieke emissiereferentiestreefcijfers vanaf 2035

Specifieke emissiereferentiestreefcijfer = Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₅ + α (TM – TM₀)

waarbij:

voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₅ = zoals bepaald overeenkomstig punt 6.1.3;

α = $a_{2035,L}$ indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant gelijk of lager is dan TM₀ en $a_{2035,H}$ indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant hoger is dan TM₀;

waarbij:

$$a_{2035,L} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2035}}{\text{Gemiddelde emissies}_{2021}}$$

$$a_{2035,H} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2035}}{\text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2025}}$$

gemiddelde emissies₂₀₂₁ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM₀ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1.”

Amendement

e) punt 6.2.3 wordt toegevoegd:

“6.2.3 Specifieke emissiereferentiestreefcijfers vanaf 2035

Specifieke emissiereferentiestreefcijfer = Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₅ + α (TM – TM₀)

waarbij:

voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₃₅ = zoals bepaald overeenkomstig punt 6.1.3;

α = a_{2035} indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant gelijk of lager is dan TM₀ en a_{2021} indien de gemiddelde testmassa van de nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van een fabrikant hoger is dan TM₀;

waarbij:

$$a_{2035} = \frac{a_{2021} \cdot \text{Voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer}_{2035}}{\text{Gemiddelde emissies}_{2021}}$$

a_{2021} = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

gemiddelde emissies₂₀₂₁ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1

TM₀ = zoals gedefinieerd in punt 6.2.1”

Woensdag, 8 juni 2022

Amendement 69**Voorstel voor een verordening****Bijlage — alinea 1 — punt 2 — punt e bis (nieuw)**

Verordening (EU) 2019/631

Bijlage I — deel B — punt 6.3.1

*Bestaande tekst**Amendement*

Het specifieke emissiestreefcijfer = (specifieke emissiereferentiestreefcijfer – ($\emptyset_{\text{streefcijfers}}$ – voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₂₅)) · **ZLEV-factor**

waarbij:

specifiek emissiereferentiestreefcijfer = het voor de fabrikant overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke emissiereferentiestreefcijfer;

$\emptyset_{\text{streefcijfers}}$ = het naar het aantal nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van elke individuele fabrikant gewogen gemiddelde van alle overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke emissiereferentiestreefcijfers;

ZLEV factor = (1 + y – x), tenzij deze som groter is dan 1,05 of kleiner is dan 1,0; in dat geval wordt de ZLEV-factor op 1,05 of 1,0 vastgesteld, al naar gelang;

waarbij:

y = het aandeel emissievrije en emissiearme voertuigen in het wagenpark van nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van de fabrikant, berekend als het totale aantal nieuwe emissievrije en emissiearme voertuigen, waarbij elk voertuig als ZLEV^{specifiek} wordt geteld overeenkomstig de volgende formule, gedeeld door het totale aantal in het relevante kalenderjaar geregistreerde nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen: [VERGELIJKING]

x = 15 %

e bis) in punt 6.3.1 worden de eerste en de tweede alinea vervangen door:

Het specifieke emissiestreefcijfer = (specifieke emissiereferentiestreefcijfer – ($\emptyset_{\text{streefcijfers}}$ – voor het gehele EU-wagenpark geldende streefcijfer₂₀₂₅))

waarbij:

specifiek emissiereferentiestreefcijfer = het voor de fabrikant overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke emissiereferentiestreefcijfer;

$\emptyset_{\text{streefcijfers}}$ = het naar het aantal nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen van elke individuele fabrikant gewogen gemiddelde van alle overeenkomstig punt 6.2.1 bepaalde specifieke emissiereferentiestreefcijfers;

Donderdag, 9 juni 2022

P9_TA(2022)0241

Instrument voor internationale overheidsopdrachten ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over toegang van goederen en diensten uit derde landen tot de interne aanbestedingsmarkt van de Unie en procedures tot ondersteuning van onderhandelingen over toegang van goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedingsmarkten van derde landen (COM(2016)0034 — C9-0018/2016 — 2012/0060(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2022/C 493/26)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2012)0124), en het gewijzigd voorstel (COM(2016)0034),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C9-0018/2016),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 27 april 2016 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien het overeenkomstig artikel 74, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 30 maart 2022 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien de artikelen 59 en 60 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel (A7-0454/2013),
 - gezien het besluit van de Conferentie van voorzitters van 16 oktober 2019 inzake onafgedane zaken van de achtste zittingsperiode,
 - gezien het advies van de Commissie interne markt en consumentenbescherming,
 - gezien het schrijven van de Commissie juridische zaken,
 - gezien het tweede verslag van de Commissie internationale handel (A9-0337/2021),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast ⁽²⁾;
 2. hecht zijn goedkeuring aan de gemeenschappelijke verklaring van het Europees Parlement en de Raad die als bijlage bij onderhavige resolutie is gevoegd en die samen met de definitieve wetgevingstekst in de L-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt;
 3. neemt kennis van de verklaringen van de Commissie die als bijlage bij onderhavige resolutie zijn gevoegd, één over de herziening van de Verordening betreffende het instrument voor internationale overheidsopdrachten, die samen met de definitieve wetgevingstekst in de L-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt, en één over exclusieve bevoegdheid, die in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt;

⁽¹⁾ PB C 264 van 20.7.2016, blz. 110.

⁽²⁾ Dit standpunt vervangt de amendementen die zijn aangenomen op 14.12.2021 (Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0497).

Donderdag, 9 juni 2022

4. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P9_TC1-COD(2012)0060

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 9 juni 2022 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit derde landen tot de aanbestedings- en concessiemarkten van de Unie en procedures ter ondersteuning van onderhandelingen over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedings- en concessiemarkten van derde landen (instrument voor internationale overheidsopdrachten — IIO)

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) 2022/1031.)

Donderdag, 9 juni 2022

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE

GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD MET BETREKKING TOT VERORDENING (EU) 2022/1031 ⁽¹⁾

Het Europees Parlement en de Raad erkennen dat de in dit instrument overeengekomen voorschriften inzake de comitéprocedure niet vooruitlopen op het resultaat van andere lopende of toekomstige wetgevingsonderhandelingen en niet als precedent voor andere wetgevingsdossiers mogen worden beschouwd.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER DE HERZIENING VAN DE VERORDENING BETREFFENDE HET INSTRUMENT VOOR INTERNATIONALE OVERHEIDSOPDRACHTEN (Verordening (EU) 2022/1031)

Bij de evaluatie van het toepassingsgebied, de werking en de efficiëntie van Verordening (EU) 2022/1031 overeenkomstig artikel 14 van die verordening, zal de Commissie ook beoordelen of een vrijstelling van de toepassing ervan nodig is voor ontwikkelingslanden die in aanmerking komen voor de algemene regeling als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt a), van Verordening (EU) nr. 978/2012, en met name de begunstigden van de bijzondere stimuleringsregeling voor duurzame ontwikkeling en goed bestuur als omschreven in artikel 9 van Verordening (EU) nr. 978/2012. Bij de evaluatie zal de Commissie bijzondere aandacht besteden aan sectoren die met betrekking tot overheidsopdrachten in de EU als strategisch worden beschouwd.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER EXCLUSIEVE BEVOEGDHEID MET BETREKKING TOT VERORDENING (EU) 2022/1031

Zoals in advies 2/15 van het Hof van Justitie is bevestigd, valt de deelname van marktdeelnemers, goederen en diensten uit derde landen aan aanbestedingsprocedures in de Unie binnen de werkingssfeer van de gemeenschappelijke handelspolitiek, waarvoor, zoals uitdrukkelijk is bepaald in artikel 3, lid 1, punt e), VWEU, de Unie exclusief bevoegd is. Derhalve mogen de lidstaten en hun aanbestedende diensten en aanbestedende instanties geen wettelijke of andere algemeen toepasselijke maatregelen betreffende de toegang van marktdeelnemers, goederen en diensten uit derde landen vaststellen of handhaven die verder gaan dan die welke overeenkomstig deze verordening en andere wetgeving van de Unie worden toegepast.

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2022/1031 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juni 2022 over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit derde landen tot de aanbestedings- en concessiemarkten van de Unie en procedures ter ondersteuning van onderhandelingen over toegang van ondernemers, goederen en diensten uit de Unie tot de aanbestedings- en concessiemarkten van derde landen (Instrument voor internationale overheidsopdrachten — IIO) (PB L 173 van 30.6.2022, blz. 1).

ISSN 1977-0995 (elektronische uitgave)
ISSN 1725-2474 (papieren uitgave)

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL